Madras University Malayalam Series No. 8.

KĀLI-WORSHIP IN KĒRALA

BY

CHELNAT ACHYUTHA MENON

UNIVERSITY OF MADRAS

SECOND EDITION

1959.

Madras University Malayalam Series No. 8.

KĀḶI-WORSHIP IN KĒRAḶA

Dr. C. ACHYUTHA MENON

Madras University Malayalam Series No. 8

KĀLI-WORSHIP IN KĒRALA

കേരളത്തിലെ കാളീസേവ

VOLUME I

BY

CHELNAT ACHYUTHA MENON,
B.A. (Madras), Ph.D. (London),
Head of the Department of Malayalam,
University of Madras.

UNIVERSITY OF MADRAS
(SECOND EDITION)
1959.

PRINTED AT
THE JANATHA PRESS,
MADRAS-5.

Kāḷi-Worship in Keraḷa

Part I

കേരളത്തിലെ കാളീസേവ

ഒന്നാം ഭാഗം

PREFACE

It is with a sigh of relief that I pen these few lines by way of introduction at the conclusion of my investigations extending over several years on the subject of Kāli Worship in Kērala. It is only after I started the work that I realised the magnitude of the task and the difficulties of collecting materials therefor. There is hardly a Hindu community or a village in Malabar that does not worship Kāli in one form or other, or own a shrine dedicated to the Mother Goddess. Though the cult is so universal, most of its ritualistic and mystical aspects are known only to a priveleged few who will never share them with others even for life. This mysterious veneration extends also to the literature that has grown over the cult and has consequently crushed the enthusiasm of many a scholar for years. These men are apparently not aware that the treasure that they have been concealing for ages is rusting on the archives of the Oriental Section of the British Museum[1] for any scholar to lay his hands upon

The present work is divided into two parts. In part I, I have made a general survey of the whole cult from the cultural standpoint in its various aspects, such as, the evolution of the Kāli temple, the influence of the cult on the political evolution of Kērala and its martial traditions, its primitive outlook, Aryan influence on the indigenous cult, different conceptions of the Mother, the merging of Kaṇṇaki into Kāli, the ritualistic literature called "Tōṟṟams"[2] and "pāṭṭus"[3] it has developed. I do not propose to dilate more on these topics as they are discussed fully in Volume II of the work which is written in English for the benefit of non-Malayāḷi readers.

1 My readers can very well imagine my surprise when I discovered there a palm leaf manuscript and an incomplete printed version of Dārukavadham-Kaḷampattu. during my sojourn there.

2 This is not the tadbhava of stotra as commonly supposed. It is, on the other hand, the substantive of the verbal root Tonnuka—to think and to get inspired. Ezuttaccan has used it in that sense in his Adhyatma Ramayanam "Rakshasaraja ninakku Torram balal." It therefore indicates that these are inspired songs. The word "Torru" also means "create."

3 Songs, because they are sung

Part II consists of the various specimens of songs used for the rituals such as Pāṇa[4] and Kalam Pāṭṭu[4] usually performed to propitiate the Mother. At the end, Badrolpatti-Kiḷippāṭṭu which stands apart as pure literature has also been added to indicate the culmination of the gradual development of this kind of literature in which the theme is the same throughout, viz., the birth of Kāli from the forehead of S'iva and her encounter with the Demon Dāruka ending in the latter's death. This is the first time that this notable work appears in its complete form.[5]

It now remains for me to acknowledge my obligations to different ladies and gentlemen who have helped me in this undertaking by securing the necessary manuscript material and collecting information on various topics. The list is too long to be included in this prefatory note, but the following names, however, deserve special mention: the late Changalott Kuruppassan, late Y. Devaki Amma, B.A. (Hons.), late M. Udaya Varma of Mankada Palace, Messrs. P. Kuttak-kurup, T. Eachara Kurup, A. D. Harisarma, and Sry. M. P. Bhadramma, B.A. (Hons.).

Mr. P. Krishnan Nair, Siromani, Junior Lecturer in Malayālam, has rendered unfailing assistance in seeing the work through the press. Mr. C. K. Appukutty Guptan, Research Scholar of the Department prepared the index and bibliography. I am specially thankful to Mr. T. Eachara Kurup for his portrait of Kāli that appears as the frontispiece and other sketches. He has boldly defied tradition and convention in preparing the former.

Last but not least, I thank the University authorities for sanctioning the publication.

UNIVERSITY OF MADRAS. C. ACHYUTHA MENON.
17th September 1943.

4 Vide my article on the Histrionic Art of Kerala, Annals of Oriental Research of the University of Madras, Vol 4, pt. I.

5 The Travancore Government published it some years ago, under the editorship of Mahakavi Ullur. The present edition can lay claim to better textual accuracy.

ഉള്ളടക്കം

ഒന്നാം ഭാഗം

ഉള്ളടക്കം

രണ്ടാം ഭാഗം

കേരളത്തിലെ കാളിസേവ

കാവിലമ്മയെത്തൊഴുതു കാലം കഴിക്കയെന്നതു് കേരളീയരുടെ ഇടയിൽ ഇന്നും ഇന്നലെയും ഉള്ള ഏർപ്പാടല്ല. 'ആല്ക്കൽ നിന്നെടുത്തു് മുളയിൽ വെയ്ക്കു'ന്നതുവരെ* പാട്ടായിട്ടും, പാനയായിട്ടും, പൂരമായിട്ടും അമ്മയെ സന്തോഷിപ്പിച്ചാൽ മതിയാകാത്തവരാണു് വള്ളുവനാട്ടുകാരെന്നു്, പണ്ടുള്ളവർ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പച്ചപ്പരമാർത്ഥമാണു്. 'കളരിയിൽ കുടിവെച്ച കാളിയും', 'മച്ചിൽ അമർന്ന അമ്മയും' ഇന്നു നായന്മാർക്കു് പഴങ്കഥയായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഒരുകാലത്തു് അങ്ങിനെയായിരുന്നില്ല. ഗുരുവായൂരപ്പനും, വടക്കുന്നാഥനും, വൈക്കത്തപ്പനും വന്നതിനുശേഷവും അമ്മയെ പരദൈവമാക്കി പൂജിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ചിറയ്ക്കൽ മുതൽ തിരുവനന്തപുരം വരെയുള്ള രാജവംശങ്ങളും കൈവിട്ടിട്ടില്ല. മാടായിൽ ഭഗവതി ചിറയ്ക്കൽ രാജാക്കന്മാർക്കും ശ്രീപോർക്കലീശ്വരി കോട്ടയത്തു രാജാക്കന്മാർക്കും, ലോകനാർകാവിലമ്മ കടത്തനാട്ടു രാജാക്കന്മാർക്കും, തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ വള്ളുവനാട്ടു രാജാക്കന്മാർക്കും, പഴയന്നൂർ ഭഗവതി കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർക്കും, ആററിങ്ങൽ ഭഗവതി തിരുവിതാംകൂർ രാജാക്കന്മാർക്കും ഇന്നും കുലദൈവമായിത്തന്നെ വിളയാടുന്നു. † 'കരുമ്പ'യെ കുടിവെയ്ക്കാത്ത തിയ്യത്തറവാട്ടുകൾ ഒരുകാലത്തു ജനങ്ങൾ വകവെച്ചിരുന്നില്ല. മലദൈവമായ 'നീലി'യെ മാനിക്കാത്ത മലയൻ അന്നും ഇന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പ്രസിദ്ധമാന്ത്രികനായിരുന്ന കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടു് പരമാരാധ്യയായി കരുതിവന്നിരുന്നതു് ചെങ്ങണംകുന്നത്തു് ഭഗവതിയെ ആയിരുന്നു. ആ ഇല്ലത്തുള്ള നമ്പൂതിരിമാർ ഗൃഹസ്ഥന്മാരാകുന്നതിനു മുമ്പു് തിരുമാന്ധാം

---

* ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു് 'പുത്തനാലക്കൽ കാവു്' എന്നും 'മുളയങ്കാവു്' എന്നും പേരുള്ള രണ്ടു കാളികാവുകളെയാണു്. പുത്തനാലക്കൽ 'ഉച്ചാറൽവേല'യെന്നൊരാഘോഷമാണു് കൊല്ലംതോറും നടത്തിവരാറുള്ളതു്. ഇതു് മകരമാസം ഒടുവിൽ "ഉച്ചാറൽ" എന്ന വാക്കിനോടു സംബന്ധിച്ചാണിരിക്കുന്നതു്. മുളയങ്കാവിലെ പൂരം മേടമാസം 30–ാം തിയ്യതിയാണു്. മകരമാസം മുതല്ക്കു് എടവമാസം കാവിൽ പൂരങ്ങളുടെ കാലമാണെന്നു സാരം.

† കരു+അമ്മ കരുവമ്മ പരിണമിച്ചു് [illegible]കൊണ്ടു് തായിരിക്കണം.

കന്നമ്മയെ പൂജിച്ചു സന്തോഷിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള വിധി ഇന്നും അതേ പോലും നീക്കം വരാതെ അനുഷ്ഠിച്ചുവരുന്നുണ്ടു്. ഇങ്ങിനെ ഉച്ചനീചത്വഭേദമില്ലാതെ കേരളത്തിലെ നാനാജാതിക്കാരുടേയും ആരാധ്യദേവതയായി വിലസുന്ന 'അമ്മയെ'പ്പറ്റി അന്വേഷണം ചെയ്യുന്നതു് ഒരിക്കലും അനുചിതമാകാനിടയില്ലല്ലോ.

കാളീസേവയുടെ പ്രാചീനാവസ്ഥയെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതു് ഇപ്പോഴും എളുപ്പമല്ല. 'പാമ്പും', 'അമ്മദൈവവും' ദ്രാവിഡസംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരംഗമായി കരുതണമെന്നാണു് ഡോ: ആനന്ദകുമാരസ്വാമിയുടെ അഭിപ്രായം. * അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ദ്രാവിഡന്മാരുടെ 'അംബിക', 'അമ്മ'യുടെ സന്താനമാണെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴും 'അമ്മയും', 'അംബികയും' തദ്ഭവതത്സമങ്ങളായി കരുതിവരുന്നതു പോലെ ആര്യദ്രാവിഡന്മാരും, അവരുടെ 'അമ്മ'യെ സംബന്ധിച്ച ആരാധനാസമ്പ്രദായങ്ങളും, കൂട്ടിപ്പിണഞ്ഞു ഒന്നിനൊന്നു വേർതിരിക്കാൻ കഴിയാത്തവിധം കലർന്നിരിക്കയാണു്. യാതൊരു രൂപമോ, പ്രതിമയോ കൂടാതെ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽവെച്ചു് നടത്തിത്തുടങ്ങിയ ആരാധനാസമ്പ്രദായം മുതൽ, രൂപത്തോടുകൂടി കാളി, ചണ്ഡി, ദുർഗ്ഗ എന്നീ ഉഗ്രമൂർത്തികളുടെ സേവാക്രമങ്ങളും മഹാലക്ഷ്മി, സരസ്വതി, പാർവ്വതി എന്നീ സൌമ്യദേവതകളുടെ പൂജാസമ്പ്രദായം എന്നിവ വരെ 'ഭഗവതീസേവ' എന്ന അധികാരം ചെലുത്തിക്കൊണ്ടാണു് ഇരിക്കുന്നതു്. ഇന്ത്യയിൽ മനുഷ്യസമുദായത്തിനു് ഓരോ ഘട്ടത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള പരിഷ്കാരപരിണാമങ്ങളെല്ലാം കാളീസേവയുടെ പുരോഗതിയിൽ ചേർപ്പെടുത്തിയതായിട്ടു വിചാരിക്കാവുന്നതാണു്. ഇതു കൂടാതെ ചക്രപൂജ, † പഞ്ചമകാരസേവനം ‡ എന്നീ ശാക്തേയവിധികളും കാളിയെ അധികരിച്ചു ചെയ്യുന്ന അനുഷ്ഠാനങ്ങളാണു്. കേരളത്തിലെ രാജാക്കന്മാർ, മന്ത്രവാദികൾ എന്നിവരെല്ലാം കാളിയെ ഗൂഢമാർഗ്ഗങ്ങളിൽകൂടി ഉപാസിക്കുന്നവരായിരുന്നു.

രാജാക്കന്മാർ, പ്രഭുക്കന്മാർ എന്നിവർ തങ്ങളുടെ വീര്യശൌര്യാദിഗുണങ്ങൾ വിജയപൂർണ്ണമായിത്തീരാൻ അമ്മയുടെ ശക്തി ആത്യാ

* India and Indonesian Art, p. 5.

† സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും വട്ടമിട്ടിരുന്നു ചെയ്യുന്ന ഒരു കർമ്മം. E. A. Payne, p. 15.

‡ മദ്യം, മാംസം, മത്സ്യം, മുദ്ര, മൈഥുനം *Ibid.* p. 16.

വശ്യമെന്നു് വിശ്വസിച്ചുവന്നു. മന്ത്രവാദികൾ, രാജ്യതന്ത്രജ്ഞന്മാർ എന്നിവർ സമുദായത്തിൽ 'സ്വാധീനവും' 'ഐശ്വര്യവും' പുലർത്താൻ അമ്മയുടെ കടാക്ഷത്തെ ആശ്രയിച്ചു. പൂർവ്വവേദാന്തികളും അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനികളും പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർത്താക്കളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന 'മഹാമായ'യായും, മഹാശക്തിയായും അമ്മയെ ആരാധിച്ചു.* ഒന്നും അറിയാത്ത സാധാരണന്മാർ, ജനിച്ചു മുതല്ക്കു അമ്മയാണെല്ലാം അവലംബമെന്നു കരുതി അവർക്കാവുന്ന സംസ്കാരങ്ങളോടുകൂടി 'അമ്മ'യെ പൂജിച്ചുപോന്നു. ഇങ്ങിനെ പല ഉദ്ദേശ്യങ്ങളോടും, പല രീതിയിലും, പല രൂപത്തിലും ഹിമവൽസേതുപര്യന്തം ഹിന്ദുക്കൾ പൂജിച്ചുവരുന്ന അമ്മയുടെ മാഹാത്മ്യം അവർണ്ണനീയമെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. † സർവ്വതോമുഖമായ ഈ ആരാധനത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും എടുത്തു വിവരിക്കുന്നതും ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമല്ല. ഓരോ വശവും ഓരോ മഹാഗ്രന്ഥത്തിനു വിഷയമാകത്തക്കവണ്ണം അത്ര വിപുലമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. നമ്മുടെ ഭാഷയിലും, സംസ്കൃതത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും, മററു പല ഭാഷകളിലും ഈ വിഷയത്തെപ്പററി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങളും, ഗാനങ്ങളും വെളിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ‡ ആവക സംഗതികളെല്ലാം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു സവിസ്തരനിരൂപണം ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സീമയെ അതിലംഘിച്ചു പോകുന്നതാണു്.

---

* സൌന്ദര്യലഹരി:—

"ശിവശ്ശക്ത്യാ യുക്തോ യദി ഭവതി ശക്തഃ പ്രഭവിതും
ന ചേദേവം ദേവോ ന ഖലു കുശലഃ സ്പന്ദിതുമപി
അതസ്ത്വാമാരാദ്ധ്യാം ഹരിഹരവിരിഞ്ചാദിഭിരപി
പ്രണന്തും സ്തോതും വാ കഥമകൃതപുണ്യഃ പ്രഭവതി"

(ശക്തിയോടു ചേർന്നാൽ മാത്രമേ ശിവൻ ശക്തനാകുന്നുള്ളു; അല്ലെങ്കിൽ ഇളകാൻ പോലും അദ്ദേഹം സമർത്ഥനാകയില്ല. ആകയാൽ, ഹരി, ഹരൻ, വിരിഞ്ചൻ മുതലായവർക്കുപോലും ആരാദ്ധ്യയായ ഭവതിയെ പ്രണമിക്കാനോ സ്തുതിക്കാനോ പുണ്യമില്ലാത്തവന്നു എങ്ങിനെ കഴിയും?)

† ഹിന്ദുമതത്തിനു പൊതുവെയുള്ളതുപോലെ കാളീസേവയ്ക്കും രണ്ടു പ്രവാഹമുണ്ടു്. ഒന്നു് അദ്ധ്യാത്മജ്ഞാനത്തിന്റെ പരമകാഷ്ഠയെ ഉദ്ഘാടിക്കുന്ന പരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായം പുലർത്തിവരുന്നു. മറേറതു ബഹുജനങ്ങളുടെ സ്വാഭാവികസംസ്കാരത്തിനു യോജിച്ച വിധത്തിൽ പ്രാചീനസ്ഥിതികളെ നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നു.

‡ പുരാണങ്ങളും, ദേവീഭാഗവതം, ദേവീമാഹാത്മ്യം, പ്രപഞ്ചസാരാദികളും, എന്നീ ശൈവഗ്രന്ഥങ്ങളും Sakti & Sakta by Sir John Woodrofe, Saktas by E. A. Payne എന്നീ ആംഗലേയഗ്രന്ഥങ്ങളുമാണു് ഇവയെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

അത്യന്തം വിശാലമായിക്കിടക്കുന്ന ഈ വിഷയത്തിന് സംസ്കാരപരവും സാഹിത്യപരവുമായ ഒരു വശമുണ്ട്. അതു കേരളത്തിനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഒന്നോടിച്ചുനോക്കുക മാത്രമാണ് ഈ പ്രബന്ധംകൊണ്ടു ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നതു്. മററു വശങ്ങൾ മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളിൽ നിപുണന്മാരായവർക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കുകയായിരിക്കും എല്ലാംകൊണ്ടും ഉചിതമായിട്ടുള്ളതു്.

കാളിയും കാവും

ഓരോ കാവിലുള്ള ദേവിയേയും മാങ്ങോട്ടുകാവിലമ്മ, ആൎയ്യൻകാവിലമ്മ, തിരുവളയനാട്ടമ്മ, തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ എന്നിങ്ങനെ 'അമ്മ' ശബ്ദംകൊണ്ടാണു് വിളിക്കാറുള്ളതെങ്കിലും കാളി, കരിംകാളി, കണ്ഠംകാളി എന്നീ പേരുകളും കേരളത്തിൽ പ്രചുരപ്രചാരമുള്ളവയാണു്. 'ഭദ്രോൽപത്തി' കിളിപ്പാട്ടിൽ കാളിയുടെ നാമകരണഘട്ടത്തിൽ ശിവൻ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്:—

* "കണ്ഠകാളാഖ്യയുള്ളോരെന്നുടെ പുത്രിയായി-
ട്ടുണ്ടായ തവ 'കണ്ഠകാളി'യെന്നല്ലോ നാമം;
മൽഗളസ്ഥിതകാളകൂടത്തിൻ കാളവൎണ്ണം
ത്വൽഗാത്രേ ശോഭിക്കയാൽ 'കാളി'യെന്നല്ലോ നാമം;
ഭൈരവം മമ കോപം മൂൎത്തിയായ് വന്ന തവ
'ഭൈരവി'യെന്നൊരു നാമമുണ്ടാകും ഭദ്രേ!
പിന്നെയും ഭദ്രകാളി, ചാമുണ്ഡാ, ഭദ്രാദിയാം
നിന്നുടെ നാമങ്ങളുണ്ടസംഖ്യമറിഞ്ഞാലും."

ഇതിൽനിന്നു കാളിയെന്ന പേരു് കാളവൎണ്ണത്തിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. ആ കാളവൎണ്ണം ശിവന്റെ കണ്ഠത്തിലുള്ള കാളകൂടത്തിന്റേതാണെന്നും വരുന്നു.

കാളീപ്രതിമകൾ മിക്കതും കറുത്ത നിറത്തിൽ കാണുന്നതിനാലും, കാളിക്കു് ചാന്താട്ടം പ്രത്യേകമായി ചില ദിക്കിൽ ആചരിച്ചു കാണുന്നതിനാലും, കാളവൎണ്ണത്തിൽനിന്നു് കാളിയെ വ്യുൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഉപപത്തിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.

'അമര'ക്കാരന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ കാളി നീലവൎണ്ണമുള്ളവളാണു്. † കാളകൂടവിഷത്തിന്റെ നിറം കറുപ്പോ, നീലമോ എന്ന സംശയം ഇവിടെ ജനിക്കുന്നുണ്ടു്. 'കാളകണ്ഠൻ' 'നീലകണ്ഠ'നാവുന്നതും നമുക്കു നിത്യപരിചയമുള്ളതാണു്. ഇങ്ങിനെ വൎണ്ണത്തിനെ ആസ്പദമാക്കി പേരിന്റെ അൎത്ഥം വിവരിക്കുമ്പോൾ കാളിയുടെ വൎണ്ണത്തിനു

---

* ഭദ്രോൽപത്തി കിളിപ്പാട്ടു്, അഞ്ചാമദ്ധ്യായം പുറം, 166.

† അമരം (പാരമേശ്വരി വ്യാഖ്യാനം), പുറം, 26.

വ്യവസ്ഥയില്ലെന്നാണു് വന്നുകൂടുന്നതു്. കാളിക്കു് ഒരു നിറമല്ലാതെ പല നിറമുള്ളതായി എങ്ങും പ്രസ്താവിച്ചു കാണാത്തതുകൊണ്ടു് പേരു് ഒന്നിലധികം വർണ്ണത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണെന്നൂഹിക്കുന്നതും ശരിയായിരിക്കുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ടു് കാളിശബ്ദത്തിനെ മററു വല്ലവിധത്തിലും വ്യുൽപ്പാദിപ്പിക്കാമോ എന്നുകൂടി നോക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

> “കാളീ!യെന്നൊരു വിളികേട്ടപ്പോൾ
> കാളിപ്പോന്നു വയററിൽക്കാളി”

എന്ന നമ്പ്യാരുടെ രസികപ്രയോഗം ഇവിടെ മാർഗ്ഗദർശകമായിരിക്കുമോ എന്നു പരിശോധിക്കാം. കാളിയെന്ന പേരു കേൾക്കുമ്പോൾ തന്നെ ഭയങ്കരത്വവും ഭയവും ആണു് നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ജനിക്കുന്നതു്. ഈ വികാരങ്ങൾ ധ്വനിക്കുന്നതായ അർത്ഥം കാളിശബ്ദത്തിനുണ്ടായാൽ കാര്യം കുറെക്കൂടി സുഗമമാവുന്നതാണു്. ‘കാളുക’ എന്ന മലയാള പദത്തിനും കാളിക്കും ബന്ധമുണ്ടാവുന്നതിനു് വിരോധമൊന്നും കാണുന്നില്ല. ‘കാളൽ’ സംഭവിക്കുന്നതു് അതിഭയങ്കരമായോ അത്ഭുതകരമായോ ഉള്ള ഒരു വസ്തുവിന്റെ ദർശനത്തിലോ, അല്ലെങ്കിൽ അതുതരത്തിലുള്ള ഒരു വർത്തമാനത്തിന്റെ ശ്രവണത്തിലോ ആണല്ലോ. അതനുസരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ കാളലിനു കാരണഭൂതമായതോ, കാളിപ്പിക്കുന്നതോ ആയ ഒരു രൂപത്തെ കാളിയെന്നു് വിളിക്കുന്നതിൽ അനൗചിത്യമുണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല. അതിനു പുറമെ സംസ്കൃതശബ്ദം* ‘കാലി’യാകുന്നതല്ലാതെ, കാളിയാവുന്ന കാര്യം സംശയവുമാണു്. മലയാളക്കരയിലുള്ള കാവുകളിൽ ‘കാലി’യെ അല്ല, ‘കാളി’യെത്തന്നെയാണു് കുടിവെച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതിനെപ്പററി ആർക്കും സംശയവുമില്ല.

“ഡലയോരഭേദഃ” എന്ന ന്യായം സംസ്കൃതത്തിലുണ്ടെങ്കിലും മലയാളി അതു് സമ്മതിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ‘താലി’ക്കു പകരം ‘താളി’ കൊടുത്താൽ അയാൾ തൃപ്തിപ്പെടുമെന്നു് വിശ്വസിക്കാനും വഴികാണുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു് കാളിയുടെ നിറം കറുപ്പായാലും, നീലമായാലും ‘കാളി’യെ ‘കാളു’ലിനോടു് ഘടിപ്പിക്കുന്നതാണു് കാളിയുടെ സ്ഥിതിക്കു് യോജിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

---

* കാലം കറിക്കുന്നതിൽ ‘കാലി’യെന്നും അതോടുകൂടി ‘സംഹാരിണി’യെന്നും അർത്ഥം ചിലർ കല്പിക്കുന്നു. Saktas, p. 6.

കാവു്

ഇനി കാവിന്റെ ഉത്ഭവം അന്വേഷിക്കാം. കാവു് എന്ന പദത്തിന്നു് മരക്കൂട്ടം, തോപ്പു് * എന്നർത്ഥമുണ്ടു്. ഈ ശബ്ദം ദേവാലയത്തിന്നു് പര്യായമായി ഉപയോഗിക്കയാണിപ്പോൾ. പക്ഷെ ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ടു്. കേരളത്തിലെ പ്രാചീനദേവതകളായ കാളി, വേട്ടക്കരൻ, അന്തിമഹാകാളൻ, കരിംകാളി, അയ്യപ്പൻ, പാമ്പു് എന്നിവരെ കുടിവെച്ച സ്ഥലങ്ങൾക്കു മാത്രമെ 'കാവു്' എന്ന പേരു് പറയാറുള്ളൂ. ശിവൻ, വിഷ്ണു മുതലായ ദേവന്മാർ ക്ഷേത്രത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്നവരാണു്. അമ്പലത്തിലിരിക്കുന്നതിന്നു അവർക്കു വിരോധമില്ല. കാളി മുതലായവരുടെ കാര്യത്തിൽ അങ്ങിനെയല്ല. അവർക്കു പ്രത്യേകമായുള്ളതാണു് കാവു്.

മനുഷ്യസമുദായം അതിന്റെ പ്രാചീനദശയിൽ നിവസിച്ചിരുന്നതു് ഇന്നു നാം കാണുന്നതുപോലുള്ള വീടുകളിലല്ലായിരുന്നുവെന്നും, ചൂടും തണുപ്പും കൊണ്ടുള്ള സങ്കടങ്ങൾ കൂടാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്നതു് മരങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിട്ടായിരുന്നുവെന്നും സമുദായശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു്.† ക്രമേണ വീടുണ്ടാക്കുന്നതിന്നും മററും മനുഷ്യൻ പഠിച്ചുവെന്നും അങ്ങിനെ ഓരോ പടിയായി കയറിയിട്ടാണു് ഇന്നത്തെ പരിഷ്കാരനിലയിൽ എത്തീട്ടുള്ളതു് എന്നുമാണു് അവരുടെ സിദ്ധാന്തം. ഇക്കാലത്തും കാട്ടിലും കുഗ്രാമങ്ങളിലും താമസിച്ചുവരുന്ന അപരിഷ്കൃത

---

* "താപസന്മാരെല്ലാരും തോപ്പുകൾ കാവിലും
താപികൾ തിരഞ്ഞുവാഴുന്നോ!" (ചെറുശ്ശേരി)

† മരാരാധനാസമ്പ്രദായത്തെപ്പററിത്തന്നെ തമ്മിൽ ഭേദഗതികളുണ്ടെന്ന വിധം അഭിപ്രായങ്ങളിൽ വിഭിന്നതയുണ്ടെങ്കിലും, ഒട്ടു ഇന്ന നിലയിലിരിക്കുന്ന പല ആശയങ്ങളുടെയും ഒരു വിസ്തൃതവ്യാഖ്യാനമെന്നതിൽ കൂടുതലായി വിചാരിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതുതന്നെയല്ല. മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ പ്രാരംഭപരിസ്ഥിതിയിൽ അതിന്നുണ്ടായിരുന്ന പ്രത്യേക പ്രാധാന്യത്തെപ്പററി ഒട്ടും അനുമാനപ്പെടാനില്ല. 'കാവുകൾ' ദേവാലയങ്ങൾക്കു ഏററവും സമുചിതസ്ഥലങ്ങളായി ആദികാലങ്ങളിൽ കല്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വള്ളിയും അതു അത്യാശ്ചര്യകരമായ ഭംഗി വൃക്ഷങ്ങളുടെ പ്രകൃതിസൗന്ദര്യത്തിലും, കാരണമായ ശക്തിസ്ഥാനം അവയുടെ ആകൃതിയിലുള്ള ഗാംഭീര്യത്തിലും ഉണ്ടു്. ഉള്ളിൽ സൗരഭ്യം സമ്പൂർണ്ണമായ അലങ്കരിക്കുന്ന പുഷ്പങ്ങളുടെ വർണ്ണശോഭാദികളെപ്പോലെ തന്നെയോ, വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന ഫലങ്ങളുടെ സ്വാദുമായ രുചിയോടെ

ങ്ങടെ നിവാസസ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടാൽ മേല്പറഞ്ഞ സിദ്ധാന്തത്തിന്ന് അനുകൂലമായ തെളിവുകൾ സുലഭമായി കാണാവുന്നതുമാണ്. മനുഷ്യനും മരത്തിന്നും തമ്മിലുണ്ടായിട്ടുള്ള ബന്ധം അവൻെറ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു ഗണ്യമായ സ്ഥാനം കൈവശപ്പെടുത്തി കാണാനുണ്ടു്. ആല്, കൂവളം മുതലായ വൃക്ഷങ്ങൾക്കും, തുളസി മുതലായ ചെടികൾക്കും ദിവ്യത്വം കല്പിക്കുവാനുള്ള കാരണം ഈ ബന്ധമായിരിക്കുമെന്ന് ഊഹിക്കുന്നതും അസംഗതമായിരിക്കയില്ല. Fergusson ൻെറ വീക്ഷണകോടിയിൽ കൂടെ ഒരു പടി കടന്ന് ആലോചിക്കുന്നതായാൽ മനുഷ്യൻ ആദ്യം ആരാധിച്ച ദൈവവും മരംതന്നെ ആയിരിക്കുമോ എന്നു അനുമാനിക്കുവാനും വഴിയില്ലായ്കയില്ല. അതെന്തുവിധമായിരുന്നാലും, തനിക്കു രക്ഷയായി നിലനിന്നിരുന്ന വൃക്ഷത്തോടു് താൻ ആരാധിച്ചുപോന്ന ദൈവത്തെ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ പ്രേരിതനാവുന്നതു് സ്വാഭാവികമാണല്ലോ. തൻെറ അനുഭവത്തിന്നും ശക്തിക്കും അനുസരിച്ചല്ലാതെ ആരാധനാക്രമം നടത്തുവാനും മനുഷ്യനെക്കൊണ്ടു് സാധിക്കുന്നതല്ല. താൻ മരത്തിൻെറ നിഴലിനെ ആശ്രയിച്ച കാലത്തു് തൻെറ ദൈവത്തെയും അതിൻെറ നിഴലിലോ, മൂലത്തിലോ സമർപ്പിക്കുവാൻ പ്രാചീന മനുഷ്യൻ പ്രേരിതനായിരിക്കണം. അങ്ങിനെ വരുമ്പോൾ ദൈവം അധിവസിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്ന് മരക്കൂട്ടത്തിൻെറ പര്യായമായ 'കാവ്' എന്ന അഭിധാനവും നടപ്പാകാമല്ലോ. പിന്നീട് ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിന്ന് സാമർത്ഥ്യം ലഭിച്ചതിന്നുശേഷവും, പൂർവ്വസ്മരണ നിലനിറുത്തുന്നതിന്ന് അതേ ശബ്ദംതന്നെ ദേവാലയത്തിന്നും ഉപയോഗിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയ

തൻെറ നാവുകൾക്ക് ആസ്വാദ്യതയോ ആ അപരിഷ്കൃതമനുഷ്യന്ന് നൽകുന്ന ഭോജ്യങ്ങൾ പ്രകൃതിയിൽ വളരെ കുറവാണെന്നുകൂടി ഓർക്കേണ്ടതാണ്. മരംകൊണ്ടുള്ള കാരസംഖ്യയും ഉപയോഗങ്ങളും ഇവയും പുറമെയാണ്. ഗൃഹം, ഗൃഹോപകരണങ്ങൾ, ശാന്തജീവിതത്തിന്നും യുദ്ധത്തിന്നും ഉപയോഗിക്കുന്ന ആയുധങ്ങൾ, ആഭരണങ്ങൾ, ഇവയെല്ലാം നിർമ്മിക്കുന്നതിന്നും മരം അപരിത്യാജ്യമായിരുന്നു. പുരാതനകാലങ്ങളിൽ ഭക്ഷണപാകത്തിന്നു, ശീതശാന്തിക്കു, യാഗഹോമാദികൾക്കും വേണ്ട തീയ്യ് മരത്തിൽ നിന്നു മാത്രമാണ് മനുഷ്യന് കിട്ടിയിരുന്നത്. ഇത്രയെല്ലാം കാരണസന്ദർഭത്തിലും, ഉപയോഗവും ഉള്ള തനിക്ക് വൃക്ഷങ്ങൾ ഇന്ദ്രജാലതുല്യമായ ഒരു വിശിഷ്ടതയുള്ളതാണെന്നും, തങ്ങളുടെ പ്രേതങ്ങൾ വൃക്ഷശാഖകളിൽ നിവസിക്കുവാൻ ഇന്നും കളികളാണെന്നും, ഇലകളുടെ കളകളസ്വനത്താൽ അവ, 'അരുളപ്പാടുകൾ' നൽകിയിരുന്നെന്നും പ്രാചീനജനസമുദായങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചുവന്നതിൽ അതിശയലേശത്തിന്ന് അവകാശമില്ല.''

J. Fergusson, Tree & Serpent Worship, p. 1.

തിന്റെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കണം 'കാവ്' ശബ്ദത്തിന്റെ മൂലാർത്ഥത്തിനു വിസ്മൃതി വന്നതു്. അതിൽനിന്നും ഒരു പടികൂടി കയറിയപ്പോൾ പ്രാചീനദൈവങ്ങളുടെ അധിവാസസ്ഥലങ്ങളെ മാത്രം 'കാവ്' എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ടു് കുറിച്ചുപോരുകയും, അതിനു ശേഷമുണ്ടായ ദൈവങ്ങളുടെ ഇരിപ്പിടങ്ങൾക്കു് മററു നാമധേയങ്ങൾ ഉണ്ടായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെയാണു് കാളിയെ കാവിൽ മാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ എന്ന നിർബ്ബന്ധം വന്നുചേർന്നതു്. പ്രാചീനദൈവങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ പെട്ടതാവുന്ന അയ്യപ്പൻ, വേട്ടക്കരൻ, പാമ്പു് എന്നിവരുടെ സ്ഥലങ്ങൾക്കു് 'കാവ്' എന്ന പേരു് നടപ്പാവാനുള്ള കാരണവും ഇതുതന്നെയാണു്.

കാവുകളുടെ പ്രാചീനരൂപവും അനന്തരപരിഷ്കാരവും

'കാവ്' എന്ന വാക്കിന്റെ ഉൽപത്തിയിൽനിന്ന് കാളിയെ ആദ്യമായി ആരാധിച്ചിരുന്നത് വൃക്ഷ*മൂലത്തിലായിരുന്നുവെന്ന് വിശദമാക്കിട്ടുണ്ടല്ലോ. അത്തരത്തിലുള്ള കാവുകൾ ഇപ്പോഴും കേരളത്തിൽ അവിടവിടെയായി കാണാവുന്നതാണ്. ഇതിൽ ഒന്നാണ് തെക്കേ മലയാളത്തിൽ ചെർപ്പുളശ്ശേരിയിലുള്ള പുത്തനാലക്കൽക്കാവ്. (എതിർവശത്തുള്ള ചിത്രം നോക്കുക.)

ഇതിന് മേൽപ്പുരയോ ചുററമ്പലമോ കാണുന്നില്ല. നടക്ക് ഒരാലും, † അതിനുമുമ്പിൽ ഒരു ശിലയും ആണ് അവിടെയുള്ളതു്. അതിനു ചുററും തറ ഉയർത്തിക്കെട്ടിയ തരത്തിൽ ഒരു കന്മതിലുണ്ട്. കന്മതിലിന്റെ നാലുപുറവും ഒരു മുററവും, മുററത്തിന്റെ അററത്ത് മറെറാരു മതിലുംകൂടി അവിടെ കാണാവുന്നതാണ്. മതിലുകൾക്ക് വലിയ പഴക്കമില്ലെന്ന് കാഴ്ചയിൽ സ്പഷ്ടമാകുന്നതിനാൽ പുരാതനമായി അവിടെ ആലും ശിലയും തറയും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാനിടയുള്ളു. കാളികാവുകളുടെ നട(മുഖം) സാധാരണ വടക്കോട്ടേക്കാണ് കാണാറുള്ളതു്. ഇതിന്റെ നട പടിഞ്ഞാറോട്ടാണ്. പടിഞ്ഞാട്ടേയ്ക്കും കിഴക്കോട്ടേയ്ക്കും മുഖമായിട്ടുള്ള കാളീനിലയങ്ങൾ അപൂർവ്വമായി കാണാറുണ്ടെങ്കിലും അധികവും അവയുടെ നട വടക്കോട്ടേക്കായിട്ടാണ്. ‡

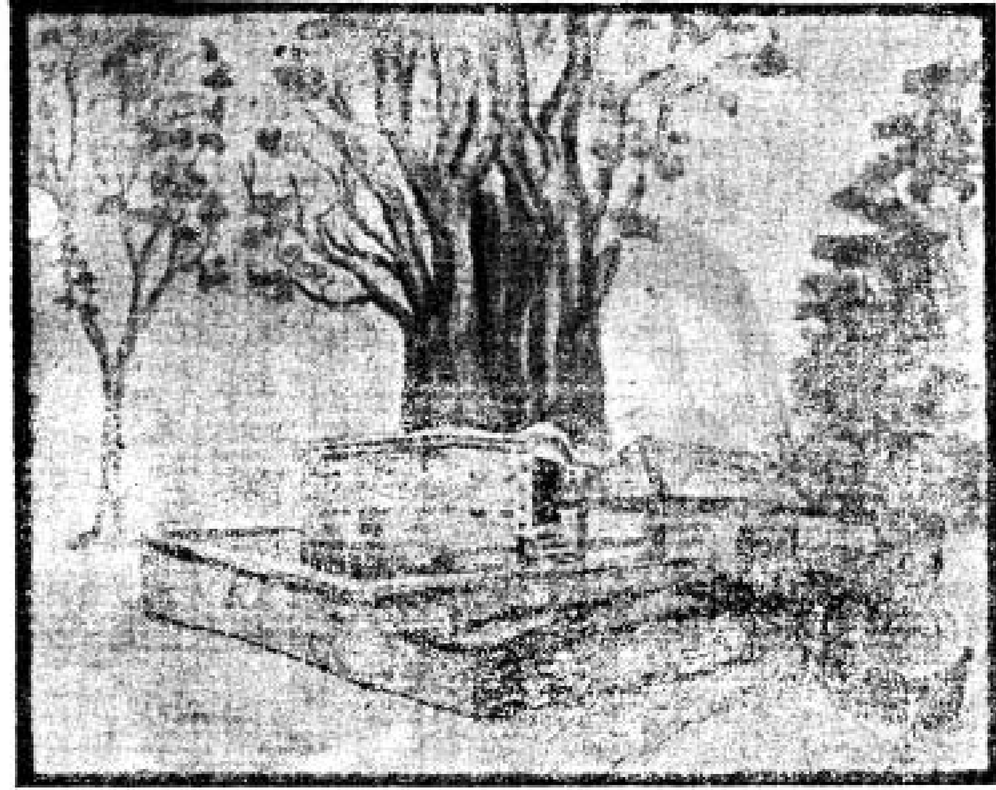
ഈ കാവിന് ഒരു നല്ല കെട്ടിടമുണ്ടാക്കേണ്ടതിലേക്കുള്ള സ്വത്തു് ആ ദേവസ്വത്തിൽത്തന്നെയുണ്ട്. കാവിനുചുററും നിവസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ അമ്പലം പണിക്ക് കഴിയുന്ന സഹായം ചെയ്യാനും ഒരുക്കമില്ലായ്കയില്ല. പക്ഷെ, പണ്ടൊരിക്കൽ ഉണ്ടായതായി കേട്ടിട്ടുള്ള ഒരു സംഭവം അവരെ അങ്ങിനെയൊരു ശ്രമം ചെയ്യുന്നതിൽ അധൈര്യപ്പെ

---

* അമ്മയുടെ പ്രീതിക്കായി കഴിക്കാറുള്ള "പാനയ്ക്കു്" പാലക്കൊമ്പ് പ്രധാനമായി വരാനുള്ള കാരണവും ഇതുതന്നെ ആയിരിക്കണം.

† ഈ അരയാലും കഴിഞ്ഞ കൊല്ലത്തിൽ പൊട്ടി വീണു. മുരടുമാത്രം നില്ക്കുന്നുണ്ട്.

‡ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലേയും, കൊടുങ്ങല്ലൂരേയും വടക്കോട്ട് തിരിഞ്ഞാണിരിക്കുന്നത്.

PUTTANĀLAKKAL KĀVU, CHERPALCHERI - S. MALABAR.

ടത്തിയിരിക്കയാണ്. ഒരിയ്ക്കൽ അവിടത്തെ ഒരു കാര്യസ്ഥൻ അമ്പലം പണിയാനുള്ള ശ്രമം തുടങ്ങി. അവിടെയുള്ള അമ്മയുടെ ഹിതം അറിയുവാനായി 'കുടിപ്പാർക്ക'യുണ്ടായി.* അതിന്റെ ഫലമായി വെളിച്ചപ്പാട് ഉറഞ്ഞുചാടി "കാളിക്കു ചരക്കല്ലും ചവററിലയുമാണിഷ്ടം"† എന്ന് കല്പിച്ചുപോൽ. പിന്നീട് അങ്ങിനെയൊരു സാഹസത്തിന്ന് ആർക്കും ധൈര്യമുണ്ടായിട്ടില്ല. വെളിച്ചപ്പാടിന്റെ അരുളപ്പാട് വിശ്വസിക്കുന്നതായാലും അല്ലെങ്കിലും അതിൽ ഒരു തത്വം ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്നുണ്ട്. കാളിക്ക് ആദ്യമായി അവിടെയുണ്ടായിരുന്നതു ചരക്കല്ലും ചവററിലയുമായിരുന്നുവെന്നും, ആ സ്ഥിതി അതിപ്രാചീനമായ ഒരു ഘട്ടത്തെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നും കല്പനകൊണ്ട് ഊഹിക്കാവുന്നതാണ്.‡

* സംശയമുള്ള ഒരു വിഷയത്തിൽ കാളിയുടെ ഹിതം അറിയാനായി കാവിൽ ഉപാസിച്ചുകൂടുന്നതിന്നാണ് 'കുറിപ്പാർക്ക' എന്നു പറയുന്നതു്.

† വൈക്കത്തു മതിലിനകത്തും, ഗുരുവായൂർ മതിലിന്റെ പുറത്തും മേൽഭാഗം തുറന്നിട്ട് കാട്ടും പടലുമായി കിടക്കുന്ന ഭഗവതിക്ഷേത്രങ്ങളുണ്ട്. ബിംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകമായി രൂപമൊന്നുമില്ല. മിക്ക ശിവക്ഷേത്രങ്ങളുടെയും വിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങളുടെയും സമീപമായോ ഉള്ളിൽ തന്നെയോ ഭഗവതിയെക്കൂടി കാണാറുണ്ട്.

‡ ഇങ്ങിനെയുള്ള കഥകൾ വേറെ ചില കാവുകളെപ്പററിയും കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

ചുററമ്പലം

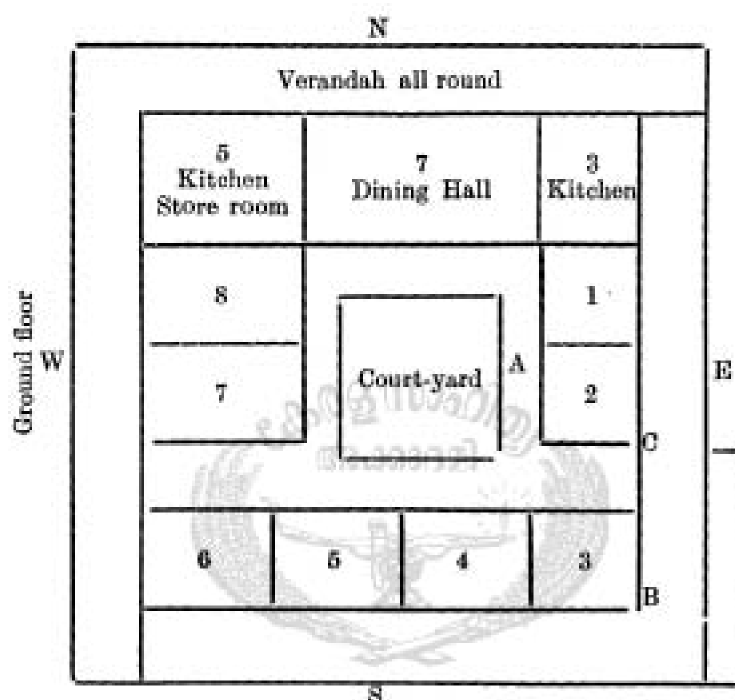
ചുററമ്പലത്തോടുകൂടിയുള്ള കാവുകളാണു് പിന്നീടുണ്ടായ പരിവർത്തനത്തിൽ നമുക്കു പ്രത്യക്ഷമാവുന്നതു്. *എന്നാൽ ഇവയിലും ബിംബത്തിന്റെ നേരെ മേലെയുള്ള ഭാഗത്തു് കുറേ ദ്വാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. പ്രതിമ വെയിലും മഴയും ഏററുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നുള്ള സങ്കല്പത്തിന്മേലാണത്രെ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതു്. ഈ സങ്കല്പം 'കാവു'കളുടെ ആദ്യത്തെ മട്ടയിൽ യാതൊരു മറവോ ആവരണമോ കൂടാതെയിരുന്നതിനെ അനുസ്മരിപ്പിക്കയാണെന്നു് സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടു്. എന്നു മാത്രമല്ല, ഇങ്ങിനെയുള്ള കാവുകളിൽ പ്രതിഷ്ഠ 'ജലദുർഗ്ഗയോ' 'വനദുർഗ്ഗ'യോ ആണെന്നും അതാതു ദിക്കുകാർ വിശ്വസിച്ചുവരുന്നതുമുണ്ടു്. ജലദുർഗ്ഗയ്ക്കു് വെള്ളവും, വനദുർഗ്ഗയ്ക്കു് കാടും കൂടാതെ കഴികയില്ലല്ലോ. കേരളത്തിലെ നിവാസികൾ "നാല്പുര" (15, 16 പുറങ്ങളിലുള്ള ഛായകൾ നോക്കുക.) ഉണ്ടാക്കി കുടിയിരിക്കാൻ തുടങ്ങിയ കാലത്തായിരിക്കണം ചുററമ്പലത്തോടുകൂടിയ 'കാവുകൾ' ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു്.

---

* ഇവയിൽ ചിലതിൽ "തറ" യെയും കല്ലിന്റെ രൂപത്തിലും മറ്റുള്ളവയിൽ ശിലാപ്രതിമയോടുകൂടിയും ഇരിക്കുന്നതു കാണാം. അമ്പലത്തിലിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്നു ചുറ്റുമുള്ള ചുററമ്പലം; കരിച്ചുകളഞ്ഞിട്ടുള്ള ചുററമ്പലം; ഇങ്ങിനെ ഇതു രണ്ടു തരമുണ്ടു്.

PLAN OF A NALUPURA

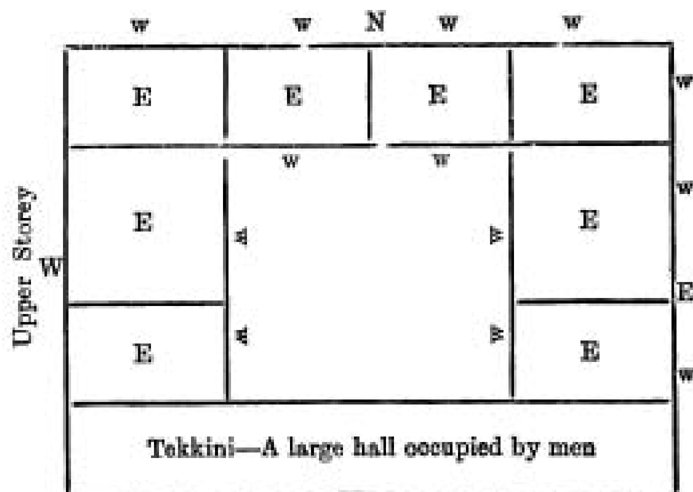

B. Verandah. C. The entrance.

1.} Kizakkini-
2.} where guests are taken for dinner.

3.} Tekkini-a spacious hall meant for occasional
4.} gatherings for marriage etc.
5.}

6. Lumber Room.
7. Máccu where the mother Goddess is propitiated.
8. A Room meant for women.

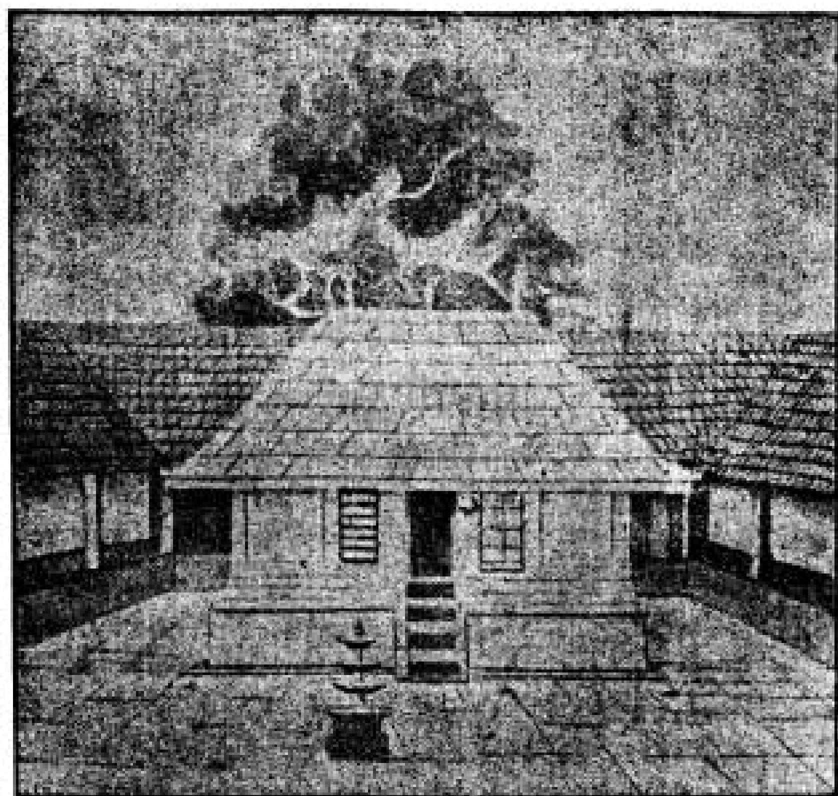

E. All Bed-Rooms for Women.
w. Windows.

[N.B. Reproduced from the 'Nayars of Malabar' by F. Fawcett p. 303, 304.]

കാവുകളുടെ സംസ്കാരത്തിൽ മറെറാരു ഘട്ടമാണ് 17-ാം പുറത്തുള്ള ചിത്രം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്:—

ബിംബത്തിന്മേൽ വെയിലും മഴയും കൊള്ളണമെന്നുള്ള സിദ്ധാന്തം ഇപ്പോഴേക്ക് ഇല്ലാതായി. അതോടുകൂടി ബിംബം സുരക്ഷിതമായിരിക്കുവാൻ മേൽപ്പുര വേണമെന്നും നിർബ്ബന്ധമായി. എന്നാൽ മേൽപ്പുരയുടെ ആകൃതി ചുററമ്പലത്തിന്റെ ഒരു ഖണ്ഡമെന്ന നിലയിൽ മാത്രമാണ് പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. അല്ലാതെ മററു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കാണുന്ന തരത്തിൽ അടി വൃത്താകാരത്തിലും, മേൽഭാഗം കോണാകൃതിയിലും ഉള്ള ശ്രീകോവിലായിട്ടില്ല.

PANANKURISSI KAVU CHETTALLUR - S. MALABAR.

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി

ശ്രീകോവിൽ

കാവുകളുടെ പരിണാമത്തിൽ അവസാനദശയാണു് 'ശ്രീകോവിൽ' കാണിക്കുന്നതു്. ഇതു് രണ്ടു വിധത്തിലുണ്ടു്. രണ്ടിന്റെയും മേൽഭാഗം കൂർത്തിരിക്കും. കീഴ്ഭാഗം ചിലതിന്റേതു് ചതുരമായിട്ടും ചിലതിന്റേതു് വൃത്താകാരമായിട്ടും കാണും. ചതുരമായിട്ടുള്ള 'ശ്രീകോവി'ലാണു് കാവുകളിൽ അധികവും കാണാവുന്നതു്. 'ശ്രീകോവി'ലിന്റെ ഉൽപത്തിയെപ്പററി ക്ഷേത്രവിശേഷജ്ഞന്മാരുടെ ഇടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടു്. ഒരു കൂമ്പൻതൊപ്പിയുടെ ആകൃതിയിൽ കാണുന്ന 'ശ്രീകോവി'ലിന്റെ ജനനം പരദേശത്തിലാണെന്നാണു് ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. ഈ സംഗതി കേരളത്തിനെ മാത്രമല്ല, ഭാരതത്തിനെയും ബാധിക്കുന്നതായിട്ടാണു് വിശേഷിപ്പിച്ചുവരുന്നതു്. പരദേശത്തെ 'വിമാന'ത്തി*നോടും 'സ്തൂപത്തി'നോടും ഏകദേശം സാമ്യം വഹിക്കുന്ന 'ശ്രീകോവിൽ' നാടനോ, പരദേശിയോ എന്നു നിർണ്ണയിക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്. ഈജിപ്പ് രാജ്യത്തിൽ ശവകുടീരങ്ങളുടെ മേൽ കെട്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന "പിറാമിഡ്സ്"ആണു് † 'സ്തൂപ'ത്തിനു് മാതൃകയായിരിപ്പുന്നതെന്നു ചിലർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നുണ്ടു്. 'ചാൽഡിയ' എന്ന പ്രദേശത്തു കാണുന്ന Ziggareta എന്നതിന്റെ അനുകരണമാണു് 'സ്തൂപ'മെന്നും ചിലക്കു് അഭിപ്രായമുണ്ടു്. Longhurst എന്ന ആംഗ്ലേയശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ അഭിപ്രായം, ഇതു് പ്രാചീനഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിൽ മൊന്തായാകൃതിയിലുണ്ടായിരുന്ന ശവകുടീരത്തിന്റെ പരിഷ്കരിച്ച രൂപമാണെന്നാണു്. ബൗദ്ധവിഹാരങ്ങളുടെ ഒരു പ്രത്യേകചിഹ്നമായി കാണുന്ന 'സ്തൂപം' ബൗദ്ധന്മാരുടെ സൃഷ്ടിയാണെന്നുള്ള സിദ്ധാന്തവും അദ്ദേഹം ഖണ്ഡിക്കുന്നുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ന്യായങ്ങൾതന്നെ ഉദ്ധരിക്കാം. 'സ്തൂപം' ബൗദ്ധന്റെ കാലത്തിനു എത്രയോ മുമ്പുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. പൂർവ്വബൗദ്ധന്മാരായിരുന്ന ഈ സ്ഥാപനത്തെ ജനങ്ങൾ അത്യധികം ആദ

---

* പരദേശക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ദേവനെ എഴുന്നള്ളിക്കുവാനുള്ള രഥം.

† അടി ചതുരമായിട്ടോ, വൃത്താകാരമായിട്ടോ ഇംഗ്ലീഷിൽ 'ബൂ' എന്ന അക്ഷരത്തിന്റെ രൂപത്തിലോ, മേലോട്ടു പോകുംതോറും വിസ്താരം കുറഞ്ഞു് ഒരു മുനയിൽ അവസാനിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള കെട്ടിപ്പു്. ഈജിപ്തു് രാജ്യത്തിൽ ശവകുടീരങ്ങളുടെ മേൽ ഇതിനെ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നതു് സാധാരണയാണു്.

രിച്ചിരുന്നിരുന്നു. അക്കാലത്ത് ശവകുടീരത്തിൻെറ സാധാരണരൂപമായിരുന്ന അത് ഉരുണ്ട് നാലുഭാഗത്തേക്കും തള്ളി കെട്ടിയിരുന്നതും, ശവസംസ്കാരമന്ദിരങ്ങളുടെ പുരാതനരൂപത്തെ കാണിക്കുന്നതുമായ ഒരെടുപ്പുമാത്രമാണ്. ബൗദ്ധന്മാരുടെ ബഹുമാനത്തെ സമ്പാദിക്കാനും തൻെറ തത്വമതത്തിന്ന പ്രചാരം കിട്ടുന്നതിന്നും അത് ബുദ്ധൻ അംഗീകരിച്ചതായിട്ടാണ് പറയുന്നത്. ആചാര്യൻെറ മരണശേഷം ശിഷ്യന്മാർ അതിനെ പരിഷ്കരിച്ച് സർവ്വപ്രചുരമാക്കിത്തീർത്തതാണ്.' *

'സ്തൂ'പത്തിൻെറ ആഗമം ഇങ്ങിനെയൊക്കെ ആണെന്നിരുന്നാലും ശ്രീകോവിലിൻെറ ജനനം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ അത്ര ദൂരം സഞ്ചരിക്കേണമോ എന്ന് സംശയമാണ്. പുരാതന തറവാടുകളിൽ കാരണവന്മാർക്ക് പൂജകൊടുക്കാനായി 'മണ്ടക' (മണ്ഡപം) മെന്നപേരിൽ ഒരു കെട്ടിടമുണ്ടാക്കാറുണ്ട്. ചതുരമായ ചുമരിന്മേൽ കോണാകൃതിയായി കെട്ടിയിട്ടുള്ള മേൽപ്പുരയോടുകൂടിയുള്ളതാണ് അത്. കേരളത്തിലെ പൂർവ്വനിവാസികളെന്ന കരുതപ്പെടുന്ന ചെറുമൻ, പാണൻ, പറയൻ എന്നിവർ നിവസിക്കുന്ന പുരയും, ചാളയും ചിലപ്പോൾ കൂടി ചതുരമായും മേൽഭാഗം കൂമ്പിയിട്ടുമാണ് കാണാറുള്ളത്. വൃത്താകാരത്തിലുള്ള അസ്ഥിവാരത്തോടുകൂടിയ ചാളകളും ഇല്ലെന്നില്ല. ഇവയിൽനിന്നെല്ലാം 'ശ്രീകോവി'ലിൻെറ ഉൽപത്തി നിരൂപിക്കുന്നതായാലും, അയുക്തമെന്ന പറഞ്ഞുകൂടാ. 'ശ്രീകോവി'ലിൻെറ ഉൽപത്തി ഏതുവിധമായിരുന്നാലും, അതോടുകൂടി ക്ഷേത്രനിർമ്മാണകല പരിപൂർത്തിയെ പ്രാപിച്ചതായിട്ടാണ് കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്. ശൈവവൈഷ്ണവക്ഷേത്രങ്ങളിൽ 'ശ്രീകോവി'ൽ സാധാരണമായി കാണുന്നതിനാൽ കാവുകളിൽ 'ശ്രീകോവി'ൽ വന്നതോടുകൂടി ശൈവമതത്തിന്നും അതിനെ തുടർന്ന് വൈഷ്ണവമതത്തിന്നും കേരളത്തിൽ പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചതായി വിശ്വസിക്കാമെന്ന തോന്നുന്നു. ജൈനമതക്കാർ തങ്ങളുടെ ക്ഷേത്രങ്ങൾക്ക് 'ശ്രീകോവി'ൽ എന്ന പറയുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഈ ഘട്ടത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. †

* Longhurst, Annual Report of the Archaeological Department, Southern Circle; 1915-16, p. 30, 31.

† ചിന്താമണി, ചിലപ്പതികാരം എന്നീ തമിഴ്ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ചിന്താമണി [പാട്ട്. 139, 154; പുറം 47, 48, 52] ചിലപ്പതികാരം [അദ്ധ്യായം 10; പുറം 552]

"കാവുവട്ടം" അല്ലെങ്കിൽ "തട്ടകം"

'കാവിലമ്മ'യ്ക്കു പാന മുതലായ അടിയന്തിരങ്ങൾ കഴിക്കമ്പോൾ ഇന്ന ദിക്കിലാണെങ്കിൽ ഇന്ന കാവിലേക്ക വേണമെന്ന് ആചാരമുണ്ട്. എന്നുതന്നെയല്ല, മറെറാരു കാവിലേക്കുകൂടി അടിയന്തിരങ്ങൾ കഴിക്കുന്നതായാൽ അതാതു സ്ഥലത്തെ കാവിലേക്ക് മുമ്പും പിമ്പും കൊടുക്കുകയെന്നും ഒരു സമ്പ്രദായമുണ്ട്. അതായത്, മറെറാരു കാവിലേക്ക് കഴിക്കുന്ന അടിയന്തിരദിവസത്തിൻെറ തലേദിവസവും അതിന്റെ പിറേറദിവസവും സ്ഥലത്തെ കാളിക്ക് അടിയന്തിരങ്ങൾ കൊടുത്തുകൊള്ളണമെന്നാണ് ആ ആചാരത്തിൻെറ ആന്തരം. ഓരോ സ്ഥലങ്ങളിലുമുള്ള കാവുകൾക്ക് അതാതുദിക്കിലുള്ള ജനങ്ങൾ കഴിക്കുന്ന ഉപാസനാരീതികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് മുന്നവകാശമുണ്ടെന്നാണല്ലോ ഇതിൻെറ അർത്ഥം. ഇങ്ങിനെ ഒരു 'കാവിലമ്മ'യുടെ അധികാരാതിർത്തിയാണ് 'തട്ടകം' * (തട്ടിൻെറ അകം) എന്ന പദം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. കാവിൽ കൊല്ലംതോറുമുള്ള പൂരം, വേല മുതലായവയ്ക്കും അതാതു 'തട്ടക'ത്തിലുള്ളവർ വിഹിതപ്രകാരം നെല്ല് മുതലായവ കൊടുത്തുകൊള്ളണമെന്നും നിർബ്ബന്ധമുണ്ട്. ചിലദിക്കിൽ പൂരത്തിൻെറ തലേദിവസം അമ്മക്ക് ആറാട്ട് † ഉണ്ട്. ഇതു 'തട്ടക'ത്തിൻെറ അതിർത്തിയിലുള്ള ഒരു കുളത്തിലോ ആററിലോ (പുഴയിലോ) ആണ് പതിവ്. അമ്മയെ ആനപ്പുറത്തോ മറേറാ എഴുന്നള്ളിച്ച് ശാന്തിക്കാരൻ കാവിലെ പരിജനങ്ങൾ മുതലായ പരിവാരങ്ങളോടുകൂടി ആറാട്ടിനുള്ള സ്ഥലത്തു കൊണ്ടുവരും. അവിടെ ചില പൂജകൾ കഴിച്ച്, കൊണ്ടുവന്ന വിഗ്രഹം എടുത്തു ശാന്തിക്കാരൻ മുങ്ങും. അതോടുകൂടി ആറാട്ട

---

* ഈ സംഗതിയെ ആസ്പദമാക്കീട്ടായിരിക്കണം കാളിയെ അതിർത്തിദേവതയായി ചിലർ തെററിദ്ധരിക്കുന്നതു്:—L. K. Anantakrishna Iyer, Lectures on Ethnography. (Calcutta University Publication)—p. 260.

† ആറിൽ ആടുക (കുളിക്കുക) എന്നു താല്പര്യം. ബിംബം കൊണ്ടുപോകുവാൻ സാധിക്കുകയില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് അമ്മയുടെ ചൈതന്യം ആവാഹിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ചെറിയ സാളഗ്രാമവിഗ്രഹമാണ് എഴുന്നള്ളിപ്പിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതു്. ചിലപ്പോൾ പൂജകനിണ്ടിയും ചിറാതേയും മാത്രമായിരിക്കും വരുന്നതാണ്.

കണ്ടു തൊഴാൻ വന്നവരും മുങ്ങുന്നതാണ്. അതിനുശേഷം ചില ചില്ലറ ക്രിയകളുംകൂടിയുണ്ട്. പിന്നീട് കാവിലേക്ക് തിരികെ എഴുന്നള്ളുകയായി. അങ്ങിനെ എഴുന്നള്ളുന്ന വഴിക്കു ഓരോ വീട്ടുകാർ ഓരോ പറ നെല്ലോ, അരിയോ, മലരോ കൊടുക്കുന്നതാണ്. ആറാട്ടു കഴിഞ്ഞു 'അമ്മ' എഴുന്നള്ളുന്നതു കാത്ത് ഓരോ വീട്ടിന്റെയും പടിക്കൽ ആളുകൾ നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കും. പടിക്കൽ കുറച്ചു സ്ഥലം മെഴുകി, ശുദ്ധമാക്കി, അണിഞ്ഞ്, * അതിന്റെ നടുക്ക് ഒരു പറ നെല്ലും വിളക്കും വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. പറയിന്മേൽ ഒരു പൂക്കുല കുത്തുന്നതും പതിവാണ്. പറയിൽ നെല്ലോ, അരിയോ, കൊടുക്കുന്നവരുടെ അവസ്ഥയനുസരിച്ച് നിറച്ചിട്ടുണ്ടാവും. ചിലപ്പോൾ പ്രത്യേകവഴിപാടായി ചിലർ മലർ നിറച്ച പറകൊടുക്കാറുമുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ പറകൊടുക്കുന്നത് ഒരു ദിക്കിലെ പ്രധാന തറവാട്ടുകാർ എല്ലാവരും ചെയ്യുന്ന പതിവാണ്. മറ്റുള്ളവർ വഴിപാടായിട്ടാണ് കൊടുക്കുന്നത്. എഴുന്നള്ളത്ത് സ്ഥലത്തെത്തിയാൽ മെഴുകിയ സ്ഥലം മൂന്നു വലത്തുവെയ്ക്കും. അത് അമ്മ പറ സ്വീകരിച്ചതിന്റെ ലക്ഷണമായി കരുതുകയും, കൂടെയുള്ളവർ പറയിലെ നെല്ലു മുതലായത് കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്യും. കേരളത്തിലെ മിക്ക കാവുകളിലും ഇങ്ങിനെയൊരു സമ്പ്രദായമുണ്ട്. ചോററാനിക്കരയിലമ്മ 'വേല'യുടെ പത്തു ദിവസം മുമ്പുതന്നെ എഴുന്നള്ളിപ്പോകാറുണ്ട്. † ഓരോ ദിവസം ഓരോ സ്ഥലത്ത് താവളമുറപ്പിച്ച് ഒടുവിലത്തെ ദിവസമാണ് കാവിലേയ്ക്കു മടങ്ങി എഴുന്നള്ളുന്നത്. നാട്ടുകാരുടെ സങ്കടങ്ങൾ കേട്ട് അവയ്ക്ക് പരിഹാരം ചെയ്യുന്നതും ഈ അവസരത്തിലാണ്.

ഇതുപോലെതന്നെ പൂരദിവസം നാട്ടുകാരുടെ വകയായി പല ദിക്കിൽനിന്നും 'വേല'കളും ‡ വരേണമെന്നുണ്ട്. തട്ടകത്തുള്ള പല

---

* അരിമാവുതെള്ളുംകൊണ്ട് പൂവിന്റെ ആകൃതിയിലും മറ്റും വരക്കുക എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

† എറണാകുളത്തുനിന്ന് ആറു നാഴിക കിഴക്ക്. ഇവിടെ ഒരു മേൽക്കാവും കീഴ്ക്കാവും ഉണ്ട്. [ഗോശ്രീദ്വീപഗ്രന്ഥമാല, 1. ചോററാനിക്കര ക്ഷേത്രം, പുറം 50, 51]

‡ വാദ്യഘോഷത്തോടും ആന മുതലായ അകമ്പടിയോടും കൂടി നാട്ടുകാർ അമ്മയെ സേവിക്കുവാൻ വരുന്ന പഴയ രീതി.

സ്ഥലങ്ങളിലും പാന മുതലായ അടിയന്തിരങ്ങൾ കഴിച്ച് വൈകുന്നേരമാവുമ്പോഴേയ്ക്ക് തുന്ത, മേളം മുതലായ ആഘോഷത്തോടുകൂടി കാവിലേക്ക് വന്നുചേരും. അവിടെ എല്ലാവേലകളും കൂടിച്ചേർന്ന് മേളം കൊട്ടി കലാശിക്കുകയും ചെയ്യും. *

ഈ വക ആചാരങ്ങളിൽനിന്ന് ഒരു സംഗതി ഊഹിക്കാവുന്നതാണ്. കാവുകൾ കാവുവട്ട † ത്തിൽ നിവസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ പൊതുസ്വത്തായി കരുതിയിരുന്നുവെന്നും, ('കാവിലമ്മ'യെ അങ്ങിക്കിലുള്ളവരുടെ പൊതുപരദൈവമായി സങ്കല്പിച്ചിരുന്നു എന്നും, കാവിന്റെ നിലനില്പിന്നും, അവിടെ നിത്യനൈമിത്തികമായ ചിലവിന്നും, വേണ്ട തുക എല്ലാവരിൽനിന്നും പിരിച്ചെടുത്തിരുന്നുവെന്നും, ആണല്ലോ മേല്പറഞ്ഞ ആചാരങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്) മററു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ (ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലും വിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങളിലും) ഇങ്ങിനെ ഒരു പതിവ് കാണാത്തതുകൊണ്ട് കാവുകളിൽ അവശേഷിച്ചു നില്ക്കുന്ന സംസ്കാരവും മററു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പരിലസിക്കുന്ന സംസ്കാരവും ഭിന്നമാണെന്നുകൂടി അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. മററു ക്ഷേത്രങ്ങൾ പ്രത്യേകം ചില പ്രഭുക്കന്മാരുടേയോ, യോഗക്കാരുടേയോ, വകയായിട്ടാണ് അധികവും കണ്ടുവരുന്നത്. കാലക്രമത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ മേലാളായിത്തീർന്നവർ ഭരണകാര്യങ്ങൾ കയ്യേല്ക്കാനിടയായതുപോലെ ക്ഷേത്രകാര്യങ്ങളും അവർ വഹിച്ചിരിക്കാൻ വഴിയുണ്ട്. എന്നാലും, അതാതു തട്ടകത്തെ പരദേവത എന്ന സങ്കല്പത്തിന്ന് ഹാനി വന്നിട്ടില്ലെന്നും മേൽവിവരിച്ച ആചാരങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ ക്ഷേത്രകൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നവരുടെ സന്താനങ്ങൾ ക്രമേണ സ്വാധികാരം ചെലുത്തി, അധികം മുതലെടുപ്പുള്ള കാവുകൾ സ്വന്തമാക്കാൻ ശ്രമിച്ചുവെന്നും സംഭവിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ വക പരിണാമങ്ങളാലായിരിക്കണം പലരുടെയും സ്വത്തായ 'കാവും അമ്മയും' ചിലർക്കുമാത്രം അധീനപ്പെട്ടു പോയത്. ഇവർ ഒരു സമുദായമായോ, സംഘമായോ, ചേർന്ന് കാവിനെ ഭരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അവർ 'ഊരാളന്മാർ'

---

* ഇങ്ങിനെ കൂടിച്ചേരുന്നതിൽ ആ തട്ടകത്തെ പ്രമാണി (സാധാരണ നായർ പ്രഭുവായിരിക്കും) യുടെ 'വേലക്ക്' മുന്നവകാശമുണ്ട്. അതിലെ ആനയും മേളക്കാരും ആദ്യം നിരന്നതിന്ന ശേഷം മററു 'വേലകൾ' ഒരുക്കങ്ങളുമായി കൂടിനില്ക്കുന്നതാണ് ചട്ടം.

† ഈ വാക്കിന്ന് പില്ക്കാലത്ത് കാവിന്റെ പരിസരം എന്നർത്ഥം വന്നിട്ടുണ്ട്.

എന്ന സംജ്ഞയുള്ളും അവകാശികളായി; 'ഊരാളൻ' എന്ന വാക്ക് ഊരിനെ ആളുന്നവൻ, രക്ഷിക്കുന്നവൻ, ഊരിൽ പെരുമയുള്ളവൻ എന്നീ അൎത്ഥത്തിലായിരിക്കണം ആദ്യം പ്രചാരത്തിൽ വന്നതു്. കേരളത്തിലെ 'തറക്കൂട്ട'ങ്ങളും 'തറവാടി'കളും * പുരാതനഭരണഗാത്രത്തിന്റെ പ്രധാനാംഗങ്ങളായിരുന്നുവെന്നു് ചരിത്രം സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടു്. ഭരണകാൎയ്യത്തിൽ മുമ്പും വമ്പും ഉള്ളവരുടെ സഹായമില്ലാതെ ഒരു നാട്ടിൽ മററു യാതൊരു കാൎയ്യങ്ങളും നടക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. അവരെത്തന്നെ സാമുദായികകാൎയ്യങ്ങളും മതകാൎയ്യങ്ങളും ജനസമുദായം ഏല്പിക്കുവാൻ നിർബ്ബന്ധിതരാവുന്നതു് സാധാരണയാണു്. അങ്ങിനെയല്ലെങ്കിൽ പല കുഴപ്പങ്ങളും നേരിടാനെളുപ്പമുണ്ടു്. 'ജനസ്വാധീനം' ഭരണാധികാരികളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ജനങ്ങളുടെ സഹായം കാവു് നടത്തിപ്പോരുന്നവൎക്കു് കൂടാതെ കഴികയുമില്ല. അതുകൊണ്ടു് കാവിലധികാരികളും ഭരണാധികാരികളും ഒന്നിക്കാതെ ഒരു കാൎയ്യങ്ങൾക്കും നിവൃത്തിയില്ലെന്നാവും. ഇങ്ങിനെയായിരിക്കണം, 'ഊരാളന്മാർ' കാവിലും മററു ക്ഷേത്രങ്ങളിലും കൈകാൎയ്യങ്ങൾ നടത്താൻ തുടങ്ങിയതു്. ബുദ്ധജനങ്ങളിൽനിന്നും ക്ഷേത്രാധികാരം ഊരാളന്മാരിൽ ലഭിച്ചതു് ഇന്നകാലത്താണെന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. നമ്മുടെ ചരിത്രത്തിലെ കാലഘട്ടങ്ങൾ ശരിയായ രേഖകൾ കണ്ടുപിടിച്ചു്, നിൎണ്ണയിക്കുന്നതുവരെ ഈ വിഷയത്തിലും ഊഹാപോഹങ്ങൾ മാത്രമാണു് അവലംബമായിരിക്കുന്നതു്.

* തറക്കൂട്ടത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കായിരുന്നു ഒരു കാലത്തു് ഈ പേർ. 'തറയാഴി' തറവാടിയായതല്ലേ? എന്നും സംശയിക്കാവുന്നതാണു്. "കേരളത്തിലെ പ്രാചീനഭരണസമ്പ്രദായം" എന്ന ലേഖനം നോക്കുക. C. A. Menon, C. R. Reddy Commemoration Volume, p. 168. (1942)

ക്ഷേത്രാധിപത്യവും ഊരായ്മയും

ഒരു കാലത്തു് ഊരാളന്മാർ നായന്മാരായിരുന്നുവെന്നു് അവർക്കു കാവിലുണ്ടായിരുന്ന അധികാരാവകാശങ്ങൾതന്നെ തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. ക്രമേണ ബ്രാഹ്മണരുടെ ആഗമനത്തോടുകൂടി നിലയൊന്നുമാറി. രാജവംശങ്ങളെയും നായർപ്രഭുക്കന്മാരെയും, ആശ്രയിച്ചു വന്നിരുന്ന അവർ വിവാഹബന്ധംകൊണ്ടും, ക്ഷേത്രാധികാരംകൊണ്ടും സമുദായത്തിൽ പ്രാധാന്യം കരസ്ഥമാക്കി. ശാന്തിവൃത്തി ഊരായ്മയായി പകർന്ന കഥ കേരളചരിത്രത്തിലെ ഒരു പ്രധാനാദ്ധ്യായമാണു്. അതോടുകൂടി ഊരായ്മയുടെ സ്വഭാവവും മാറിത്തുടങ്ങി. 'ജനനം മൃത്യു ഊരായ്മ' എന്ന ചൊല്ലു് ഇവിടെ സ്മരിക്കേണ്ടതാണു്. കേരളബ്രാഹ്മണർക്കു് അഥവാ നമ്പൂതിരിമാർക്കു് മതകാര്യങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും കാണുന്ന ആധിപത്യം ക്ഷേത്രദ്വാരാ * വന്നുചേർന്നതായിരിക്കുവാനെളുപ്പമുണ്ടു്. ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലും വിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങളിലും പൂജയ്ക്കു് ഇപ്പോഴും ബ്രാഹ്മണൻ വേണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമായിരിക്കുന്നു. നമ്പൂതിരി, എമ്പ്രാൻ അല്ലെങ്കിൽ പോററി, [illegible] ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ അടികൾ, എന്നിവരല്ലാതെ ശാന്തിക്കു് മററാരു വർഗ്ഗത്തിലുൾപ്പെട്ടവരാരും പാടില്ലെന്നായിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നുതന്നെയല്ല, നായന്മാർ മുതലായവർക്കു് ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഇന്ന സ്ഥലത്തോളമേ ചെല്ലുവാൻ പാടുള്ളു എന്നും ഇപ്പോഴും നിയമമുണ്ടു്. ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ 'വാരം' † മുതലായ വഴിപാടുകളിൽ ബ്രാഹ്മണർക്കുള്ള ഭോജനമാണു് പ്രധാനമായ ചടങ്ങു്. എന്നുമാത്രമല്ല, പൂജാസമയത്തു് തൊഴാൻ വരുന്ന ബ്രാഹ്മണനെ ശാന്തിക്കാരൻ അതിഥിയായി കരുതുമെന്നുള്ള സൌകര്യവും ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ നടപടികളിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണു്. അമ്പലം ശുദ്ധം മാറിയെങ്കിൽ ബ്രാഹ്മണനുണ്ടാക്കിയ പുണ്യാഹം തളിച്ചെങ്കിലല്ലാതെ അശുദ്ധി തീരുന്നതല്ല. ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ ഒരാൾതന്നെ പോരാ, അഞ്ചാൾകൂടി പുണ്യാഹം കഴിക്കണം എന്നും നിർബ്ബന്ധമുണ്ടു്. ഈ വക നടപടികൾ ബ്രാഹ്മണരുടെ ആധിപത്യം ക്ഷേത്രത്തിന്മേലാണു് സ്ഥാപിതമായിരിക്കുന്നതെന്നു് ഊഹിക്കുവാൻ

---

* വിവാഹബന്ധം അതിനെ സഹായിച്ചിരിക്കണം.

† വാരത്തിലൊരിക്കലോ രണ്ടു തവണയോ, കഴിക്കുന്ന കർമ്മമായതുകൊണ്ടു് ഈ പേരു് വന്നതായിരിക്കും.

മാർഗ്ഗദർശകമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ ബ്രാഹ്മണാധിപത്യം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ തന്നെ അവസരങ്ങളിൽ പ്രവേശമില്ലാത്ത വെളുത്തേടൻ അലക്കിയ 'തിരുവാട' * ബിംബത്തിന്മേൽ ചാർത്തുന്നതിനും, നാടുവാഴികൾക്കും ആഭിജാത്യം കൂടുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുവാൻ വഴിയില്ലാത്ത അമ്പലവാസികളിൽ ചിലർക്ക് അധികാര സ്വാതന്ത്ര്യം കാണിക്കുന്നതിനും വിരോധമില്ലെന്നുകൂടി ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കാവുകളും അബ്രാഹ്മണത്വം.

'കാവുക'ളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം മേൽപ്പറഞ്ഞ ആചാരങ്ങൾക്ക് ചില വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ട്. ചില 'കാവുക'ളിൽ പൂജിക്കുന്നതു നായന്മാരാണ്. † 'തിരുവളയനാട്ടുകാവിൽ' ‡ 'മൂസ്സന്മാർ' എന്നൊരു തരം അന്തരാളജാതിക്കാരാണ് പൂജിക്കുന്നത്. നായന്മാർ ശാന്തി ചെയ്യുന്ന കാവുകളിൽത്തന്നെ കൊല്ലത്തിൽ ഒരു മണ്ഡലക്കാലമെങ്കിലും (41 ദിവസം) ബ്രാഹ്മണപൂജ വേണമെന്ന് ഇടക്കാലങ്ങളിൽ ഒരു സമ്പ്രദായമേർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. 'തിരുവളയനാട്ടുകാവിൽ' ആറുമാസം 'ഉത്തമപൂജ'യും ആറുമാസം 'മദ്ധ്യമപൂജ'യും ആണ് ചെയ്യുന്നത്. 'ഉത്തമപൂജ' ബ്രാഹ്മണനാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് എടുത്തുപറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 'മദ്ധ്യമപൂജ' മദ്യമാംസാദികളോടുകൂടി 'മൂസ്സന്മാർ' തന്നെ ചെയ്യേണ്ടുന്നതാണ്. ഈ സമ്പ്രദായം ശക്തിപൂജയുടെ അവശിഷ്ടമായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കേരളത്തിലെ പ്രാചീനദേവാലയങ്ങളായി കരുതേണ്ടുന്ന 'കാവുകൾ' ഒരു കാലത്ത് ബ്രാഹ്മണാധീനമായിരുന്നില്ലെന്നും അവയിലും അധികാരം ചെലുത്താൻ ബ്രാഹ്മണർ ശ്രമിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് മേൽ സൂചിപ്പിച്ച മിശ്രാചാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്നുമാണ് ഇതിൽനിന്നെല്ലാം അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്.

---

* തിരു + ആട — ഉടുപ്പ് നാടന്മാരുടെ നാവിൽ തിരുടായാവാറുണ്ട്.

† വള്ളുവനാട്ട് താലൂക്കിൽ മുതുകൽകാവ്, പരിയാനംപറ്റക്കാവ്, ഇരുത്തിൽക്കാവ് എന്നീ കാവുകളിൽ എല്ലാം നായന്മാരാണ് ശാന്തിചെയ്യുന്നത്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ കാവിലെ ശാന്തിക്കാരനും അടികൾ (നായർ സമുദായത്തിലെ ഒരു വകഭേദം; ചിലരുടെ പക്ഷം അമ്പലവാസിയാണെന്നുമുണ്ട്. വടക്കെമലയാളത്തിലെ അടികൾ നായന്മാർ തന്നെയാണ്) ആണ്.

‡ താമൂതിരിയുടെ പരദേവതയായ 'അമ്മ'യെ വിലപിടിച്ചൊരു സ്വാമിയാർ താമൂതിരിക്ക് പ്രത്യക്ഷമാക്കിയെന്നും, അപ്പോൾ അമ്മയുടെ കൈ പിടിക്കുവാൻ കയ്യിലെ വള ഊരിപ്പോയെന്നും, ആ വളവെച്ചു പൂജിച്ച സ്ഥലമായതുകൊണ്ട് 'തിരുവള(യ)നാട്' എന്നു പേരായിത്തീർന്നതാകുന്നു ഐതിഹ്യം.

'കൂടൽമാണിക്കം' ക്ഷേത്രത്തിൽ 'തച്ചുടയകയ്മ'ളുടെ (നായർ) ആധിപത്യത്തിന് ലേശവും ഉടവു തട്ടിയതായി കാണുന്നില്ല. 'തച്ചുടയകയ്മ'ളുടെ അവരോധം കഴിഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹം ഒരു പല്ലക്കിൽ കയറണമെന്നും, അതു ബ്രാഹ്മണർ എടുക്കണമെന്നും, ഒരു ചടങ്ങ് ഇപ്പോഴും ഉണ്ടെന്നുമാത്രമല്ല, അവിടെ വിശേഷവിധിയായ പൂജയോ, കലശമോ ഉണ്ടാകുന്ന സമയം 'തച്ചുടയകയ്മ'ളേയും ദേവനേയും നൂലുകൊണ്ട് ബന്ധിക്കേണമെന്ന് ഒരു വിധിയുമുണ്ട്. *

ഈ ചടങ്ങുകൾ അബ്രാഹ്മണർക്ക് കേരളക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ചു 'കാവു'കളിൽ ഒരു കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന അധികാരാവകാശങ്ങൾ വിളിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. ജനങ്ങളുടെ പൊതുസ്വത്തായി കരുതി വന്നിരുന്ന 'കാവു'കളിൽ അവരുടെ അനുമതി കൂടാതെ ആചാരാദികളിൽ വ്യത്യാസങ്ങൾ വരുത്തുന്ന കാര്യം എളുപ്പമല്ല. അതുകൊണ്ട് പഴയ നടപടികൾ മിക്കതും 'കാവു'കളിൽ നിലനിന്നുപോന്നു. ഒരാളുടേയോ ഒരു കുടുംബത്തിന്റേയോ വകയായുള്ള ശിവക്ഷേത്രത്തിലാകട്ടെ, ആചാരഭേദങ്ങളേർപ്പെടുന്നതിന് ഒരാളുടേയോ ഒരു കുടുംബത്തിന്റേയോ സമ്മതം മാത്രം മതിയായിരുന്നതുകൊണ്ട് ആ വക ദേവാലയങ്ങളിൽ ബ്രാഹ്മണാധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുന്നതു് അധികം സുകരമായിത്തീർന്നിരിക്കണം. അങ്ങിനെയുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിലും അവയുടെ പ്രാചീനസ്ഥിതി സൂചിപ്പിക്കുന്ന ചില സമ്പ്രദായങ്ങൾ മറ്റു ചടങ്ങുകളുടെ ഇടയിൽ മാലയിൽ നൂലെന്നപോലെ നിലനിന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്.

'കാവി'ലെ 'പൂരങ്ങ'ളിൽ അതാതു ദേശത്തെ നായർ പ്രമാണികളുടെ വേലക്കാണ് എപ്പോഴും 'മുമ്പ്' കൊടുക്കാറുള്ളതു്. കാളിപ്രീതിക്കായി കഴിക്കാറുള്ള 'പാന' മുതലായ കർമ്മങ്ങളിലും ബ്രാഹ്മണർക്കു യാതൊരു പങ്കും കാണുന്നില്ല. കല്ലൂർ; കാട്ടുമാടം, ചെന്നാസ്സ് †

* ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ, പ്രാചീനകേരളം, ഭാഗം 1.

† 'കല്ലൂരി'ന്റെ പരദേവത ചെങ്ങണംകുന്നത്തു ഭഗവതിയാണെന്ന് മുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'കാട്ടുമാട'ത്തേതു് ചാത്തനാണ്. 'ചെന്നാസ്സി'ന്റേതു് വേട്ടക്കൊരുമകനാണ്. [സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ—ഐതിഹാസകഥകൾ, പുറം 40, 41.] ഇവയെല്ലാം ബ്രാഹ്മണദൈവങ്ങളല്ലെന്നു് പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഒരു കാലത്തു് ബ്രാഹ്മണർ കേരളത്തിലെ അബ്രാഹ്മണരുമായി കൂടിക്കഴിഞ്ഞതിന്റെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കണം അവർ അബ്രാഹ്മണദൈവങ്ങളെ സേവിക്കാൻ തുടങ്ങിയതു്.

എന്നീ ഇല്ലക്കാർ ഭഗവതി, ചാത്തൻ, വേട്ടക്കരൻ എന്നീ ദൈവങ്ങളെ പ്രത്യക്ഷമാക്കി അവരുടെ മന്ത്രവാദത്തിന്ന് ശക്തി കൂട്ടീട്ടുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി ഞാൻ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല. പക്ഷെ ആ ഇല്ലങ്ങൾക്കോ, അവരുടെ മന്ത്രവാദത്തിന്നോ, നാം വിചാരിക്കുന്നതുപോലെ പഴക്കമില്ലെന്നു കൂടി ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്. *

* കല്ലൂരില്ലക്കാർ മന്ത്രവാദത്തിന്ന് കേളികേൾക്കാൻ തുടങ്ങിയത് 'കുമാരസ്വാമി' എന്ന പേരുണ്ടായിരുന്ന നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ ശേഷമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്നാണ് മന്ത്രവാദഗ്രന്ഥം [illegible] കൊടുത്തതായി ഐതിഹ്യമുള്ളത്. അദ്ദേഹത്തിനേയും, കാർത്തികതിരുനാൾ (തിരുവിതാംകൂർ) മഹാരാജാവിനേയും, (കൊ. വ. 973) ഒപ്പുമായി അഭിമുഖദർശനം നടത്തിയ കൊച്ചിമഹാരാജാവിനേയും ബന്ധിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് കഥകളും ഉണ്ട്. [കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, ഐതിഹ്യമാല, 8-ാംഭാഗം 33-44.] കേരളോല്പത്തിയിലും മററും പരശുരാമൻ നേരിട്ട് മന്ത്രവൃത്തി ഇവർക്ക് കല്പിച്ചുതന്നതായി പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ വിശ്വാസയോഗ്യത ഊഹ്യമാണല്ലോ.

കാവുകളുടെ പ്രാചീനചരിത്രം

ഈ ഘട്ടത്തിൽ ചില കാവുകളുടെ ചരിത്രമാരായുന്നതായാൽ മററു പല സംഗതികളും നമ്മുടെ ആലോചനക്കു വിഷയീഭവിക്കുന്നതാണു്. ഇന്നു് കേളികേട്ട പല ശൈവവൈഷ്ണവക്ഷേത്രങ്ങളും ഒരു കാലത്തു് 'അമ്മയുടെ അക'മായിരുന്നുവെന്നൂഹിക്കുവാൻ വഴി കാണുന്നുണ്ടു്. ആ വക ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഉള്ളിലോ, പുറത്തോ, 'അമ്മ'യെ കാണുന്നുണ്ടെന്നുള്ള കഥയിരിക്കട്ടെ. ഗുരുവായൂർ പ്രതിഷ്ഠയുടെ അടിയിൽ മുമ്പു് ശ്രീചക്രമായിരുന്നുവെന്നു് അറിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു വയോവൃദ്ധൻ എന്നോടു പറഞ്ഞതു് ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ടു്. * തിരുവനന്തപുരത്തു് പത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ ഉത്സവാഘോഷം തുടങ്ങുന്നതു് ഒരു മലയൻ കൊണ്ടുവന്ന തീകൊണ്ടു വേണമെന്നു് ഒരാചാരമുണ്ടു്. ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ തിരുനാവായു് § ക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരു ചെറുമി കൊണ്ടുവന്ന തെച്ചിമാലക്കു് രാജാക്കന്മാരുടെ മാല്യങ്ങളെക്കാളും ഒരിക്കൽ പ്രാധാന്യമുണ്ടായിപ്പോൽ. കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണിയുടെ തുടക്കത്തിലോ, ഒടുക്കത്തിലോ, ഒരു മുക്കുവന്റെ 'വൈകൃതസാന്നിദ്ധ്യം' ഇടക്കാലംവരെ അത്യാവശ്യമായിരുന്നു. ‡ ഒരു വിഗ്രഹമുള്ള മിക്ക കാവുകളുടേയും ഉൽപത്തി ഒരു ചെറുമിയോടു ബന്ധപ്പെട്ടുകാണുന്നു. ഒരു ചെറുമി ഞാങ്ങണപ്പുല്ലു വെട്ടുന്ന സമയത്തോ, പുല്ലാനിപ്പുറത്തു കൊത്തുന്ന നേരത്തോ, അറിയാതെ ഒരു കല്ലിൽ അവളുടെ അരിവാളു് തട്ടും. അല്ലെങ്കിൽ, അതിന്മേൽ രാവി അവളുടെ അരിവാളിനു മൂർച്ചകൂട്ടാനായുള്ള ആവശ്യം നേരിടും. ഈ സമ്പർക്കത്തിനു് ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ച അവരും ഉടനെ കല്ലിന്മേൽ ചോരകാണുന്നു. ഉടനെ അയൽവക്കത്തുകാക്കു് വിവരംകിട്ടും. അവർ താമസിയാതെ ആ കല്ലിനും പരിസരപ്രദേശത്തിനും മാഹാത്മ്യമുണ്ടാക്കി അവിടം ശുദ്ധിവരുത്തുന്നു. ആരാധനയും നിവേദ്യങ്ങളും

---

* ഗുരുവായൂരപ്പൻ ഉയർന്നുകൊട്ടുകുളി അടുത്തുള്ള 'മമ്മിയൂരമ്മ' താങ്ങിപ്പോരുമെന്നു ഒരു കിംവദന്തിയുണ്ടു്. 'മമ്മിയൂർ' ഗുരുവായൂർ ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുള്ള ഒരു കാവാണു്. ഒയോക്കത്തു് മതിലകത്തും 'ഒരമ്മ'യുണ്ടു്. പക്ഷെ ഒരു കല്ലുമാത്രമേ അവിടെയുള്ളു; മേൽപ്പുരയില്ലതാനും.

§ ഇവിടെ നവയോഗികൾ ഒന്നിച്ചു മിതമായി വെള്ള പ്രതിഷ്ഠചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നാണൈതിഹ്യം.

‡ C. Achyuta Menon, Cochin State Manual, p. 382.

ക്രമേണ അവിടത്തെ പതിവാകുന്നു. ഒരു തലമുറ കഴിയുമ്പോഴേക്ക് 'അമ്മ' അവിടെ സ്ഥിരവാസമാവും. പണ്ട് പോരുകണ്ട പെരുമി ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം അവർക്ക് അതിൽ കൈകാര്യമുണ്ടാകും. പിന്നീട് നാട്ടിൽ വല്ലവരുമോ, എല്ലാവരുമോ, അത് ഏറ്റെടുക്കും. നാട്ടാചാരങ്ങളിൽ വരുന്ന മാറ്റങ്ങൾ അവിടത്തെ പ്രധാനാംഗമായ ഈ ദിവ്യസ്ഥലത്തിനേയും ബാധിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള കഥകൾ ചിറക്കൽ, ചോറ്റാനിക്കര, * ചെത്തല ഇവയുൾപ്പെടെയുള്ള മിക്ക കാവുകളുടെയും പൊതുസ്വഭാവമാണ്. കാവുകളിൽ ബിംബമുണ്ടായതിനുശേഷം 'പണ്ട് അമ്മ ഇവിടെയായിരുന്നു' എന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനുള്ള ഒരു സ്ഥലം വേറെയുണ്ടാകും. തിരുമന്ധാംകുന്നത്ത് സപ്തമാതാക്കളെ കുടിവെച്ചിട്ടുള്ള ശ്രീകോവിലിന് തെക്കുപടിഞ്ഞാറായി ഇങ്ങിനെയൊരു സ്ഥലമുണ്ട്. അതിന് 'ശ്രീമൂലസ്ഥാന'മെന്നാണ് പേർ. ചില ഭക്തന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ അമ്മയുടെ 'ശക്തി' അധികം പ്രകാശിക്കുന്നതു അവിടെയാണെന്നാണ്. അവിടെ വിഗ്രഹമില്ല; ഒരു കുഴിയാണുള്ളത്. നട രണ്ടു ഭാഗത്തേക്കുമുണ്ട് (കിഴക്കോട്ടും പടിഞ്ഞാട്ടും). അതിന്നടുത്തായി കുറച്ചിടം 'മരക്കട്ടി'ലായി നിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതിനു പുറം മതിൽകെട്ടി ആർക്കും കടക്കാൻ കഴിയാത്തവിധമാക്കിട്ടുണ്ട്. അത് മാന്ധാതാവ് തപസ്സുചെയ്ത സ്ഥലമാണെന്ന് ഒരു പക്ഷം; അതല്ല, 'അമ്മ' അവിടെനിന്നാണ് 'ശ്രീമൂലസ്ഥാന'ത്ത് പ്രത്യക്ഷമായതെന്ന് മറ്റൊരു പക്ഷം. ആ കാട്ടിനുള്ളിൽ പരിശോധിക്കുവാനിന്നു ആർക്കും ധൈര്യമില്ല. 'ശ്രീമൂലസ്ഥാന'ത്ത് ശ്രീകോവിലിലുള്ളതുപോലെ നിത്യപൂജയുണ്ട്. രണ്ടുഭാഗത്തും ചെന്ന് ഉള്ളിലൊട്ടുനോക്കി തൊഴേണമെന്നാണ് ചട്ടം. ഒരു മരച്ചട്ടം കുഴിക്കുമീതെ കെട്ടിയുറക്കിട്ടുണ്ട്. അതിന്മേൽ ചെറിയ 'ചെരാത്' കളുണ്ട്; അത് കൊളുത്തിയിരിക്കും. മാലയിടുന്നതും ആ ചട്ടത്തിന്മേൽ തന്നെയാണ്. ചിലപ്പോൾ അതിന്മേൽ ഒരു 'പുഷ്പമണ്ഡപം' ‡ ചാരിവെച്ചു കാണാം.

---

* ചോറ്റാനിക്കര ക്ഷേത്രം. പുറം 56. എന്റെ നാട്ടിലെ ഒരു ഭഗവതിക്ഷേത്രമായ 'ചെങ്ങന്നിക്കോട്ട്' (ചെങ്ങണക്കോട്ട്?) കാവിനെപ്പററിയും ഇങ്ങിനെയൊരു കഥയുണ്ട്. അവിടെ ബിംബമില്ല; ഒരു കല്ല് മാത്രമാണുള്ളത്. 'മൂർത്തി'യാണെന്നാണ് സങ്കല്പം.

† ചെറിയ വിളക്കുകൾ.

‡ അഷ്ടകോണാകൃതിയിൽ പുഷ്പംകൊണ്ടോ, മാലകൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ള ഒരു സാധനം.

കൊടുങ്ങല്ലൂർക്കാവിൽ വടക്കോട്ട് മുഖമായിരിക്കുന്ന 'അമ്മ'യുടെ വലത്തുഭാഗത്തായി പട്ടുകൊണ്ടു മൂടിയതും അതിനു മീതെ കനകച്ചട്ട ഉള്ളതുമായ ഒരു 'സ്ഥാന'മുണ്ട്. അവിടെയായിരുന്നുവത്രേ 'അമ്മ' ആദ്യം കുടികൊണ്ടിരുന്നത്. പിന്നീട് നാട്ടുകാർക്ക് അമ്മയുടെ 'ഉഗ്രത' സഹിക്കാൻ കഴിയാതെയായപ്പോൾ സൗമ്യമൂർത്തിയായിരിപ്പാൻ അവർ അപേക്ഷിച്ചുവെന്നും, അതനുസരിച്ചുണ്ടായതാണ് ഇപ്പോൾ കാണുന്ന ബിംബമെന്നും ആ ദിക്കുകാർ ഇന്നും വിശ്വസിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.

'ചോററാനിക്കര'യിലും ഇതുപോലെ ഒരു വിശേഷമുണ്ട്. ഇപ്പോഴുള്ള ക്ഷേത്രത്തിന്റെ തെക്കുഭാഗത്ത് അല്പം പടിഞ്ഞാറോട്ടു മാറി മുള്ളുതറയോടു കൂടിയ ഒരു മരം നില്പുണ്ട്.* അതിന്റെ മുരട്ടിൽ മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ തടം ആറേഴു കള്ളികളായി പകുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇതായിരുന്നുവത്രെ ഇവിടത്തെ 'അമ്മ'യുടെ ആദ്യത്തെ ഇരിപ്പിടം. ഇതിൽ ഓരോ കള്ളിയിലും 'അമ്മ' മാറി മാറിയിരുന്നതിന്റെശേഷം ഒടുവിൽ നാട്ടുകാരുടെ (ചിലരുടെ പക്ഷത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരുടെ) ആവശ്യപ്രകാരം ഇപ്പോഴുള്ള 'ശ്രീകോവിലി'ലേക്ക് കയറിപ്പോന്നുവെന്നാണ് ഐതിഹ്യം.† പ്രധാന 'കാവു'കളെ സ്പർശിക്കുന്ന ഈവക കഥകൾ ചില്ലറ 'കാവുക'ളെപ്പററിയും സാധാരണ പറഞ്ഞുവരാറുണ്ട്. 'ചേർത്തലക്കാവി'ന്റെ മതിലകത്ത് തെക്കുവശത്തായി ഒരു മരത്തിന്റെ അവശിഷ്ടം നില്പുണ്ട്. അതിനും 'ത്രിമൂലസ്ഥാന'മെന്നാണ് പേര് പറയുന്നത്. ഭഗവതിയെ ആദ്യം കണ്ടത് അവിടെയാണെന്നാണ് വിശ്വസിച്ചു വരുന്നത്.‡

മെല്പറഞ്ഞ കഥകളിൽനിന്നും, തെളിവുകളിൽനിന്നും ഊഹിക്കേണ്ടത് മലയാളത്തിലെ 'അമ്മ'ക്ക് മലയാളക്കരയോളംതന്നെ പഴക്ക

---

* ഇതിനു 'പേവിഴല്ലിത്തറ'യെന്നാണ് ആ ദിക്കുകാർ പറയുന്നത്. ചോററാനിക്കര ക്ഷേത്രം, പുറം 7

† ഇത്തരം 'സ്ഥലമാററങ്ങൾ' മററു ദേവന്മാർക്കും ചിലപ്പോൾ പററാറുണ്ട്. ഏററുമാനൂർ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ മതിലകത്ത് തെക്കുപുറത്തായി ഒരാലുണ്ട്. അതിന്റെ 'മൂലം' ഒരു കാലത്ത് ആ ദേവന്റെ ആവാസസ്ഥലമായിരുന്നുവത്രേ. ദേവനോടുകൂടി ബന്ധപക്ഷത്തിലുള്ള യക്ഷിയും, ഭഗവതിയും വന്നുവെന്നും ഐതിഹ്യമുണ്ട്.

‡ കെ. എ. ഒ. ഹരിശർമ്മ അയച്ച കത്തിൽനിന്നു.

മുണ്ടെന്നും, സമുദായക്കാർ 'അമ്മ'യെ ഏറ്റുവാങ്ങിയതു് ആദിമനിവാസികളിൽനിന്നാണെന്നും, 'അമ്മ'യുടെ അവതാരകാലത്തു് ബ്രാഹ്മണപ്രധാനമായ സമുദായഘടന 'പരശുരാമക്ഷേത്ര'ത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും, ബ്രാഹ്മണന്മാർക്കു മുമ്പു് കേരളത്തിൽ സർവ്വാധിപത്യം വഹിച്ചിരുന്ന നായന്മാരുടെ സംസ്കാരമനുസരിച്ചു് 'കാവു'കളുടെ സ്വരൂപത്തിനും സ്വഭാവത്തിനും മാററം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുമാണു്.

കാവുകൾ നായന്മാരുടെ ഭരണകേന്ദ്രം

അങ്ങിനെയുള്ള മാറ്റങ്ങളിൽ ഒന്നാണു് 'കാവിലമ്മ'യുടെ മുമ്പാകെ നായന്മാർ ചെയ്തിരുന്ന കാര്യാലോചന. 'അമ്മ'യുടെ കാവിനും നാലുപുരക്കാരുമുള്ള ബന്ധം ഇതിനു മുമ്പു് വിശദമാക്കിയല്ലോ. അതുപോലെതന്നെ 'കാളി'ക്കും നായന്മാരുടെ സംസ്കാരത്തിനും അന്യോന്യബന്ധമുണ്ടു്. 'കാവുകൾ' അതിന്റെ തട്ടകത്തുള്ളവരുടെ വകയായി വന്നപ്പോൾ അവരുടെ സകല കർമ്മങ്ങൾക്കും 'അമ്മ'യാണു് അവലംബമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിനും ക്രമേണ ശക്തി കൂടിവന്നു. ചൊവ്വ, വെള്ളി എന്നീ ആഴ്ചകളിൽ അമ്മയെ കൈവണങ്ങേണമെന്നു് നാട്ടുനടപ്പായി. ആണ്ടിലും 'തിരാട്ടും'* ചിലേടങ്ങളിൽ 'കലശ'വും, † കാവിൽപോകുന്നവർ തന്നെത്താൻ ചെയ്കയായിരുന്നു പതിവു്. നായന്മാർ ശാന്തി ചെയ്യുന്ന കാവുകളിൽ ഇപ്പോഴും അതുതന്നെയാണു് ചട്ടം. ശാന്തിയ്ക്കു് ബ്രാഹ്മണൻ വേണമെന്നായപ്പോൾ നിവേദ്യാദികളും അവരെക്കൊണ്ടു തന്നെ ഒരുക്കേണമെന്നായി. ഇങ്ങിനെ 'അമ്മ'യുമായുള്ള അടുപ്പം ക്രമേണ മറുകാര്യങ്ങളിലും ഏർപ്പെട്ടുതുടങ്ങി. ദീനങ്ങളിൽനിന്നു് ശമനംകിട്ടാൻ 'അമ്മ'യെ അഭയം പ്രാപിക്കുന്ന പതിവു് ആദ്യമേ തുടങ്ങിയിരിക്കണം. നാട്ടുകാർ വല്ല ബാധകളോ, പകർച്ചരോഗങ്ങളോ, വന്നാൽ കാവിൽ 'കുരിപ്പാട്ടു്' അമ്മയുടെ തോറ്റംപാട്ടു കേട്ടു് സമാധാനിച്ചു പോകുന്ന പതിവിനെപ്പറ്റി മുമ്പുതന്നെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അങ്ങിനെ ജീവിതത്തിൽ അമ്മക്കു് പ്രാധാന്യം കൂടിവന്നതോടുകൂടി,— സമുദായകാര്യങ്ങൾ, ഭരണകാര്യങ്ങൾ എന്നീ സംഗതികളിൽ ചില വ്യവസ്ഥകൾ ഏർപ്പെട്ടതോടുകൂടി— അവയുടെ തീരുമാനങ്ങളും 'അമ്മ'യുടെ മുമ്പാകെ തന്നെ വേണമെന്നു് നിർബന്ധമായി. തറക്കാരുടെ 'കൂട്ട'ങ്ങൾ നടക്കൽ വെച്ചു കൂടുന്നതു് പതിവായി. മിക്ക 'കാവു'കളിലും 'കൂട്ട'ങ്ങൾക്കു് അധിപന്മാരായിരുന്ന നാടുവാഴികൾ വന്നാൽ ഇരിക്കാൻ പ്രത്യേകം സ്ഥലമുണ്ടു്. ‡ അവർതന്നെയായിരുന്നു ഊരാള

* തിറ + ആട്ടു് എന്നതായിട്ടു് അമ്മക്കു നിവേദിക്കുന്ന പായസം മുതലായതു.

† ഒരു മൺപാത്രത്തിൽ കുരുതിയുണ്ടാക്കി തർപ്പണംചെയ്യുക.

‡ ലോകനാർകാവിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു തറയുണ്ടു്. പല കാവുകളിലും പാട്ടുകൊട്ടിലിലാണു് ഇരിപ്പിടമായിരിക്കുക.

ന്മാരും. എന്നുതന്നെയല്ല, അടിയന്തിരങ്ങൾക്കുശേഷം വെളിച്ചപ്പാട് വന്നു കല്പിക്കുന്നതും ആ സ്ഥാനത്തു വന്നിട്ടായിരിക്കണമെന്നും ഒരാചാരമുണ്ടായിരുന്നു. അവിടെ ഊരാളനോ, നാടുവാഴിയോ, ഉണ്ടെങ്കിൽ അവരോട് നേരിട്ടായിരിക്കും 'അരുളപ്പാട്' അല്ലെങ്കിൽ 'കല്പന'. അല്ലെങ്കിൽ വഴിപാട് കഴിക്കുന്നവരോട് നേരിട്ടു കല്പിക്കും. 'ദേശത്തിന്റെ പരദേവത'യെന്നുള്ള പദവികൂടി 'അമ്മ'ക്കു കൈവന്നപ്പോൾ ഭരണകാര്യങ്ങൾ 'കാവിൽ' കൂട്ടംകൂടി തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയെന്ന ചട്ടത്തിനു കുറെക്കൂടി പ്രാബല്യം സിദ്ധിച്ചു. ചുരുക്കത്തിൽ ഭരണാധിപന്മാരായ നായർ പ്രമാണികളുടെ പ്രധാന കേന്ദ്രം 'കാവും അമ്മയുടെ തിരുമുമ്പും' ആയിത്തീർന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. അതോടുകൂടി ഭരണകൂടത്തിന്റെ ആസ്ഥാനം കാവിലെ 'തട്ടക'വുമായി. നാട്ടുകാര്യവും, 'കാവിലമ്മ'യുടെ ആവശ്യങ്ങളും 'ഊരാളന്മാർ'തന്നെ നടത്തുവാനും തുടങ്ങി. 'ഊരാള'ന്മാർക്കും പരദേവതയെ ഭയമായിരുന്നു. അവരെപ്പററി ആക്ഷേപിക്കേണ്ടുന്ന ഘട്ടം നേരിട്ടാലും കാവിൽ 'കുടിപ്പുറക്കുക' എന്ന സമ്പ്രദായമുണ്ടായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ നാട്ടുകാരെല്ലാവരുംകൂടി മറെറാരു നാട്ടിലേക്ക് പൊയ്ത്തിനോ, * അങ്കത്തിനോ † പോകുന്ന സമയത്ത് അമ്മയെ വന്ദിച്ചുപോകുന്നതും ഒരു പതിവായിരുന്നു. ഈ പട്ടങ്ങളിൽ 'അമ്മ'മാർക്കും മേൽ കീഴ് എന്ന വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ഒരു 'തറ' ‡ യിലുള്ളവരുടെ രക്ഷാകർത്ത്രിയായി 'ഒരമ്മ'യുണ്ടായിരുന്നതുപോലെ, പല തറകൾക്കുമേൽ 'നാടി'ന്നും പൊതുവായി നാട്ടുകൂട്ടംകൂടുന്ന സ്ഥലത്ത് 'ഒരമ്മ'യുണ്ടാകും. ആ 'അമ്മക്കു' മേലായി മലയാളത്തിനു പൊതുവെ സംരക്ഷിണിയായി 'വലിയൊരമ്മ'യും തലസ്ഥാനനഗരിയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. § 'അമ്മ'മാരോടുള്ള ആവലാതികളും, തൃപ്തിയായ സമാധാനം കിട്ടാതിരുന്നാൽ കൂട്ടങ്ങളിൽ സമർപ്പിക്കുന്ന ആക്ഷേപങ്ങളെപ്പോലെ ഉയർന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് പടിപടിയായി കയറിപ്പോകും. 'ആരോമൽ ചേകവരെ'പ്പററിയുള്ള പാട്ടിൽ

---

* പക തീർക്കാനായി ചെയ്യുന്ന യുദ്ധം. Ballads of N. Malabar. Vol. I. Introduction, p. 64–70. (University Publication.)

† രണ്ടുപേർ തമ്മിൽ വാദംതീർക്കാനുള്ള പോര്. ടി. പുറം 64.

‡ ഇപ്പോൾ ഒരു 'ദേശം' എന്നു പറയുന്ന വിഭാഗം.

§ അവരുടെ കീഴിലാണ് അവരുടെ തട്ടകത്തുള്ള 'കോവിലമ്മ'മാർ. വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കിൽ 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ'യുടെ കീഴിലാണ് മററുള്ള 'അമ്മ'മാർ. കോഴിക്കോട്ടു താലൂക്കിൽ 'തിരുവളയനാട്ടുകാവി'ലാണ് മേൽക്കോയ്മ. ഇതിനെ അനുസരിച്ചുള്ള വ്യവസ്ഥയുണ്ട്.

രണ്ടു കാരണവന്മാരുടെ തക്കം നഗരിനടക്കൽ *സമർപ്പിച്ചിരുന്നു എന്നാണ്. വള്ളുവനാട്ടിന്ന് മാമാങ്കത്തിന്നു പുറപ്പെട്ടിരുന്ന ചാവേർപ്പട 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ'യുടെ നടക്കൽ തൊഴുതു അവിടുന്നു 'പുതുമനയമ്മ'†യുടെ ഉടവാൾ വാങ്ങിയതിന്നുശേഷമേ തിരുനാവായ്ക്കു തിരിഞ്ഞു പുറപ്പെടുകയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. തച്ചോളി ഒതേനനും കൂട്ടരും പടക്കു പുറപ്പെടുമ്പോഴും 'ലോകനാർകാവിലമ്മ'യെ വന്ദിക്കാതെ ഒരടി വെച്ചിരുന്നില്ല. ഈ വക നടപടികൾ നായർപ്രമാണികളുടെ മാതൃകകൾക്ക് ഉദാഹരണമായി കരുതിയാലും, അമ്മക്ക് കാലക്രമേണ കേരള സമുദായത്തിലും ചരിത്രത്തിലുമുണ്ടായ പ്രാധാന്യത്തിന്നു തെളിവായി സങ്കല്പിച്ചാലും, 'അമ്മ'യുടെ സർവ്വാധിപത്യത്തിന്ന് ദൃഷ്ടാന്തമാണെന്നുള്ളതിലേക്ക് പക്ഷാന്തരമില്ല. രാജാക്കന്മാർ മേൽക്കോയ്മക്കുവേണ്ടി കലഹിക്കുമ്പോഴും അവരുടെ പരദേവതമാരെ അന്യോന്യം ഇപ്പിളപ്പെടുത്തുവാൻ സദാ സന്നദ്ധരായിരുന്നു. സാമൂതിരിയുടെ വകയായി കോഴിക്കോട്ടുള്ള തളിയമ്പലത്തിൽ 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മക്ക്' കൊല്ലംതോറും 41 ദിവസത്തെ പൂജയുണ്ട്. ‡ 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ'യെ തിരുവനന്തപുരത്ത് 'ശ്രീകരം'ത്തിൽവെച്ചും പൂജിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കൊച്ചിയിൽ ഇപ്പോഴുള്ള കോവിലകത്ത് അമ്മത്തമ്പുരാൻ കോവിലകത്തും 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ'യെ സേവിക്കുന്നുണ്ട്. § ഒരു കാലത്ത് രാജാക്കന്മാരുടെയും, നാടുവാഴികളുടെയും മിത്രപക്ഷത്തിൽ 'അമ്മ'ക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്വാധീനശക്തിക്ക് ഇതിലധികം ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വേണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

---

* ഇവിടെ നാളികേരം കുടുന്ന കാവിന്റെ നടയാണ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആരോമൽച്ചേകവർ, പുറം 98.

† പുതുമനപ്പണിക്കർ അന്നത്തെ വള്ളുവക്കോനാതിരിയുടെ മന്ത്രിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തറവാട്ടിലെ മൂത്തമ്മയായിരുന്നു 'പുതുമനയമ്മ'.

‡ സാമൂതിരിയും വള്ളുവക്കോനാതിരിയുമായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ സാമൂതിരിക്ക ജയം കിട്ടാനായി വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ സഹായിയുടെ ഉപദേശപ്രകാരം ഏർപ്പെടുത്തിയതാണ് ഈ പൂജ.

§ ഈ വിവരങ്ങൾ എനിക്ക് സമ്പാദിച്ചുതന്നത് കഴിഞ്ഞുപോയ ചില വാകങ്ങ ഉദയവർമ്മത്തമ്പുരാൻ ആയിരുന്നു. ഇതിന്നു വല്ല കാരണവും കൊട്ടാരപ്രപഞ്ചത്തിലുണ്ടാവും.

പൂരങ്ങളും അതോടുകൂടി നടക്കാറുള്ള അപരിഷ്കൃത നടവടികളും

ഇങ്ങിനെ കേരളീയരുടെ ബഹുമാനത്തിനും, ഭയഭക്തിക്കും പാത്രമായ 'അമ്മ'യെ കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ 'ബലി'കൊണ്ടും, 'തെറി'കൊണ്ടും ആരാധിക്കാനും അവർ മടിച്ചിരുന്നില്ലെന്നുള്ള സംഗതികൂടി ഇവിടെ ആലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ നമ്മുടെ പ്രാചീന ചരിത്രത്തിലേക്ക് ഒന്നു കണ്ണോടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ജന്തുബലി.

ജന്തുബലിയുടെ ആഗമം മനസ്സിലാക്കാൻ അധികം പ്രയാസമില്ല. "പ്രാചീനമനുഷ്യൻ" മൃഗങ്ങളിൽനിന്ന് അധികം വ്യത്യാസപ്പെട്ടവനായിരുന്നില്ല. ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളുടെ വകഭേദമായിട്ടുള്ള ഒരു ഇരക്കൊലിമൃഗമായിരുന്നുവെന്നാണ് പല സമുദായശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെയും അഭിപ്രായം. * അക്കാലത്ത് മററുമൃഗങ്ങളെ കൊന്നുതിന്നിട്ടാണ് അവനും ജീവിച്ചുപോന്നത്. ആ സ്ഥിതിയിൽനിന്നും ഒരു പടികൂടി കയറി പരിഷ്കാരം സിദ്ധിച്ചതിനു ശേഷവും പൂർവ്വവാസന വിട്ടില്ല. ഉപജീവനത്തിനുവേണ്ടി മൃഗങ്ങളെ നായാടുന്ന സമ്പ്രദായം കുറെക്കാലംകൂടി നിലനിന്നു. അടുത്ത ദശയിൽ മനുഷ്യൻ കാടു വിട്ടു നാടനായി കൃഷി തുടങ്ങി. ആഹാരത്തിന് സസ്യാദികൾ ഉണ്ടാക്കി ജീവിതം പരിഷ്കരിച്ചു. അപ്പോഴും മൃഗോപജീവിയായിരുന്ന കാലത്തെ വാസന മനുഷ്യനെ വിട്ടു പിരിഞ്ഞില്ല. മാംസം പിന്നീട് അത്യാവശ്യമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും അതിനെ വിടാൻ മനസ്സില്ലാതെവന്നു. നായാടുന്ന സമയത്തൊക്കെ ഇരയെ കിട്ടിയെന്നു വരികയില്ല. ദുഷ്ടമൃഗങ്ങൾ, മാൻ മുതലായ സാധുമൃഗങ്ങളെയാണ് പിടിച്ചു തിന്നുന്നത്. ആ വക സാധുക്കൾ അവരെ ഹിംസിക്കുന്നവരിൽനിന്ന് രക്ഷപ്രാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെയുമിരിക്കയില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഇര കിട്ടുന്നത് ദുർല്ലഭമായിരിക്കാനാണ് അധികം വഴിയുള്ളത് ആഹാരത്തിനുണ്ടാ

* J. Howard Moore, Savage Survivals, p. I.

വുന്ന വിളംബം—ചിലപ്പോൾ അതിന്റെ അഭാവം—മനുഷ്യനെ ഒരു ചിന്തകനാക്കിയിരിക്കണം. ഈ ഒരു ഘട്ടത്തിലാണു് മനുഷ്യനു് ദൈവസങ്കല്പം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു്. ദൈവപ്രീതി വരുത്തിയാലേ, ഉപജീവനം മുട്ടാതെ കഴിയ്ക്കുവാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ എന്നു അവനു ക്രമേണ വിശ്വാസവും വന്നിരിക്കണം. താൻ കഴിക്കുന്നതു് ഇഷ്ടദേവതക്കു് നിവേദിക്കുക എന്ന സമ്പ്രദായവും അപ്പോൾ തുടങ്ങി. ആദ്യം മാംസഭോജിയായിരുന്നതിനാൽ തന്റെ ദേവതക്കു മാംസമല്ലേ അർപ്പിക്കേണ്ടതുള്ളൂ? നിവേദ്യമായി പരിണമിച്ച മാംസത്തിനു് സാന്നിദ്ധ്യം കൂടിയതിലും അത്ഭുതമില്ല. പഴകുന്തോറും ദുഷിക്കുന്ന ഒരു സാധനമാണു് മാംസം. അതു് കഴിയുന്നതും പുതുതായിരുന്നാലേ ഉണ്ണാവൂ. അപ്പോൾ മൃഗത്തിനെ ബലികഴിച്ചു ഉടനെ നിവേദിക്കുക എന്ന ആചാരവും നടപ്പിലായി. * ബലികഴിക്കുന്ന ജന്തു ഉന്നതമായ ഗതിയെ പ്രാപിക്കുമെന്നുള്ള അവരുടെ അഭിപ്രായവും വന്നുചേർന്നു. മനുഷ്യരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഇപ്പോഴും മാംസഭോജികളായിത്തന്നെയാണിരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് "ബലിപൂജ"യിൽ നിലനില്ക്കുവാൻ അതു മതിയായ കാരണവുമായി. എന്നാൽ മനുഷ്യൻ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ അധിനിവേശത്തിനു ശേഷവും ഈ അപരിഷ്കൃതസമ്പ്രദായം ഇതുവരെ പോകാത്തതു് എന്തിനാണെന്നു ചോദിക്കുന്നതായാൽ പഴയ ആചാരങ്ങളെ വിടുവാനുള്ള വൈമനസ്യമാണു് അതിൽ പ്രേരകമായി നില്ക്കുന്നതെന്നു് സമാധാനവും പറയാവുന്നതാണു്. പിന്നെ, ദൈവത്തിനു് വളരെ കാലമായി നിവേദിച്ചുവരുന്ന ഒരു പദാർത്ഥം നമുക്കു് ഭക്ഷിക്കാതെ വന്നാൽകൂടി ദൈവകോപം ഭയന്നു് അതു തുടരുന്നതിനും നാം പ്രേരിതരാവാറുണ്ടു്. ആദ്യത്തെ ദൈവം 'അമ്മ'യായതുകൊണ്ടു് അതിന്റെ അധികാരവകാശം അമ്മക്കു് അനുഭവിക്കാനും ഇടവന്നു. ഇതു് ഇന്ത്യയിൽ ദ്രാവിഡന്മാരുടെ ഒരാചാരം മാത്രമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ആര്യന്മാരുടെ ഇടയിൽ നടപ്പായി വന്നിട്ടുള്ള 'യാഗ'ങ്ങളിൽ 'മേധ'ത്തിനുള്ള പ്രാധാന്യം ഇന്നും വിട്ടുപോയിട്ടില്ല.† 'അശ്വമേധം' 'വാജപേയം' മുതലായ യാഗങ്ങൾക്കു് അധികാരികളാ

---

* കോഴി, ആടു് മുതലായവയെ ബലികഴിച്ചു ഭക്ഷിക്കുന്നവർ അവയെ പൂജിച്ചതിനു ശേഷമേ അവയെ ബലികഴിക്കാറുള്ളൂ.

† Dr. L. D. Barnett, Indian Antiquities—p. 166, 171.

യിട്ടുള്ളവർ, അതായത് യജമാനൻ ഋത്വിക്കുകൾ മുതലായവർ, യജ്ഞമൃഗത്തിന്റെ മാംസം തിന്നേണമെന്ന് * വിധിയും ആചാരവുമുണ്ട്. "പുരുഷമേധവും" അവർ അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നതായി മീമാംസാഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. † ശ്രീരാമനൊപ്പം വനവാസത്തിനു പോകുന്ന സീത സരയൂനദി കടക്കുമ്പോൾ തങ്ങൾ യാതൊരാപത്തും കൂടാതെ മടങ്ങിവരാനായി മദ്യമാംസത്തോടു കൂടിയ പൂജ ചെയ്ത് ഭഗവതിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാമെന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ‡ ശാക്തേയന്മാരുടെയും അവരിൽ ഒരു വകഭേദമായ കാപാലികന്മാരുടെയും 'ബലി' കളെപ്പറ്റി പ്രത്യേകിച്ച് പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതില്ല. അതുകൊണ്ട് ആര്യന്മാർ അപരിഷ്കൃതന്മാരാണെന്നു വിചാരിച്ചുവന്ന ദ്രാവിഡന്മാർ മാത്രമല്ല, ലോകത്തിൽ മാംസം തിന്നിരുന്നവരും തിന്നുന്നവരും. ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃതലോകമാണെന്നു കരുതിവരുന്ന യൂറോപ്പിലും, അമേരിക്കയിലും ജനങ്ങളുടെ ഭക്ഷണത്തിനായിട്ടാണ്ട് അറുക്കുന്ന ആട്, കോഴി, മൂരി എന്നിവയുടെ സംഖ്യക്ക് കയ്യും കണക്കുമില്ല. ഈ വകയെല്ലാം ആലോചിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ആടിനെയും കോഴിയെയും അറുത്തു തിന്നുന്നതിനു മുമ്പായി 'അമ്മ'ക്ക് നിവേദിച്ചുവന്നിരുന്ന സമ്പ്രദായം അപരിഷ്കൃതകോടിയിൽ തള്ളാമോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

---

* ഉപഹൂതാം മൈത്രാവരുണഷഷ്ഠാ ഭക്ഷയന്തി; പ്രതിപ്രസ്ഥാതാ സപ്തമഃ (5).
യജമാനഷഷ്ഠാ ഷഡവത്തം സമവദ്യതി (6).
അഭ്യുദ്ധൃത്യ ഹോത്രേ ഹരതി (7).

ആപസ്തംബശ്രൗതസൂത്രം, പടലം 7, കണ്ഡിക 29.

† Dr. L. D. Barnett, Indian Antiquities—p. 171.

‡ "ദേവി ഗംഗേ നമസ്തുഭ്യം നിവൃത്താ വനവാസതഃ
രാമേണ സഹിതാ സീതാ ലക്ഷ്മണേന ച പൂജയേ."
"സുരാമാംസോപഹാരൈശ്ച നാനാബലിഭിരാദൃതാ
ഇത്യുക്ത്വാ [illegible]"

അദ്ധ്യാത്മരാമായണം മൂലം, എ. ആർ. പി. പ്രസ്സ് പതിപ്പ്, പുറം 156.

"മന്ദാകിനി ദേവി ഗംഗേ നമോസ്തുതേ!
ഞങ്ങൾ വനവാസവും കഴിഞ്ഞാദരാ-
ലിങ്ങുവന്നാൽ ബലിപൂജകൾ നൽകുവൻ"

(അദ്ധ്യാത്മരാമായണം കിളിപ്പാട്ട്, പുറം 149. മൂലത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ച 'സുരാമാംസാദികൾ' എഴുത്തച്ഛൻ 'ബലി' എന്ന പദത്തിൽ ഒതുക്കിയിരിക്കയാണ്.)

ജന്തുഹിംസക്കു് അല്പമൊരു ശമനമുണ്ടായതു് "അഹിംസാ പരമോ ധർമ്മഃ" എന്ന തത്വപ്രചാരംകൊണ്ടു് ലോകരെ തട്ടിയുണർത്തിയ ബുദ്ധദേവന്റെ ഉപദേശങ്ങൾക്കു് ശേഷമല്ലയോ എന്നൂഹിക്കുന്നതു് അപ്രകൃതമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. അങ്ങിനെയൊരു ഘട്ടം ഉണ്ടാകാതെയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഹിംസയിലുള്ള മത്സരം പാശ്ചാത്യരും പൌരസ്ത്യരും തമ്മിൽ ഇന്നും നിലനില്പുമായിരുന്നു.

ആഭാസവചനം

ഇനി കാവുകളിൽ കാണുന്ന മറെറാരു രംഗത്തിലേക്കു് വായനക്കാരെ ക്ഷണിക്കാം. കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണിക്കു് പുറപ്പെടുന്നവർ വഴിനീളെ 'ആഭാസവും തെറിയും' വിളിച്ചു പറഞ്ഞു പോയില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ വഴിപാടുകൾക്കു് വിചാരിച്ച ഫലമുണ്ടാവില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്നു് ഇന്നും നീക്കംപോക്കൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അതുപോലെ ചേർത്തല പൂരവും 'തെറി'പ്പാട്ടുകൾക്കു് പ്രസിദ്ധമാണു്. ഒററപ്പാലത്തടുത്തുള്ള ചെനക്കത്തൂർ കാവിനെപ്പററി 'ചെനക്കത്തൂരെപ്പൂരം തനിക്കൊത്തവണ്ണം' എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലും ഉണ്ടു്. ഒരു ശിവക്ഷേത്രമായി സങ്കല്പിച്ചു വരുന്ന കൊട്ടിയൂർ * ക്ഷേത്രത്തിൽ കൊല്ലത്തിലൊരിക്കലുണ്ടാവുന്ന ആരാധനത്തിലും ഇങ്ങിനെയൊരു സമ്പ്രദായമുണ്ടു്. ഇത്തരം 'ആഭാസാക്രമം' അമ്മയുടെ കുത്തകയല്ലെന്നു് അതുകൊണ്ടു് തെളിയുന്നു.

ഈ വക 'ആചാരങ്ങ'ളുടെ ആഗമത്തെപ്പററി ചിന്തിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഇതു് മലയാളികൾക്കു് മാത്രമുള്ള ഒരു വൈലക്ഷണ്യമാണോ എന്നു് പര്യാലോചിക്കുന്നതു് രസകരമായിരിക്കും. മററുള്ളവരുടെ ഇടയിൽ നടപ്പുള്ള സമ്പ്രദായങ്ങളെപ്പററി അറിയുമ്പോൾ നാം അത്രതന്നെ ലജ്ജ നടിക്കേണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. മൈസൂരിൽ തലക്കാട്ടടുത്തു് മുക്കത്തുറയിലുള്ള ഒരു 'ശിവ'ക്ഷേത്രത്തിൽ ഉത്സവദിവസം അവിടെ വന്നുചേരുന്ന സ്ത്രീകൾ റൌക്ക ഒരു ദിക്കിൽ അഴിച്ചിടണമെന്നു മാമൂലുണ്ടു്. അതു പുരുഷന്മാർ വന്നെടുത്താൽ അതാതു റൌക്കയുടെ ഉടമക്കാരിയുമായി അവർക്കു് അന്നു് സംയോഗമാവാമെന്നും അവിടത്തെ സമുദായമര്യാദ അനുവദിക്കുന്നുണ്ടു്. അതു

---

* തലശ്ശേരിയിൽ നിന്നു് 30 നാഴിക കിഴക്കു്. Fawcett, Nayars of Malabar, p. 267.

പോലെ തന്നെ തിരുനൽവേലി ജില്ലയിലുള്ള 'ശങ്കരനായനാർ കോവി'ലിലും ഉത്സവദിവസം വന്നുചേരുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ദൈവത്തിൻെറ തിരുമുമ്പിലെത്തിയാൽ ആവേശംകൊണ്ട് ആഭാസം പുലമ്പണമെന്നാണ് അവിടത്തെ ചട്ടങ്ങളിൽ ഒന്ന്. * വടക്കെ ആർക്കാട്ടിൽ തിരുപ്പതിയിൽ 'ഗംഗാമ്മ' എന്നൊരു ഭഗവതിയുണ്ട്. അവിടെ ഉത്സവദിവസങ്ങളിലും 'അമ്മ'യുടെ മുമ്പിൽ ചെന്ന് ആഭാസം പറയണമെന്നൊരാചാരമുണ്ട്. † ഇതോടുകൂടി അത്യന്തം മ്ലേച്ഛസൂചകമായ വഴിപാടുകളും നേർച്ചകളും നടക്കുന്നതുമാണ്. ആഭാസം പറയുന്നതിൽ അഗ്രഗണ്യത്വം സമ്പാദിക്കുവാൻ ഭജനക്കാർ അന്യോന്യം മത്സരിക്കുന്നതും ചിലപ്പോഴും അപൂർവ്വമല്ല. ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം ഉത്തമവിശ്വാസത്തോടു കൂടിയും, 'അമ്മ'ക്ക് അതുകൊണ്ട് സന്തോഷമാകുമെന്ന ധാരണയോടു കൂടിയും ആണെന്നുകൂടി അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പണ്ടുണ്ടായിരുന്നതുപോലെ അത്രയും പച്ചയായ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഇപ്പോഴും നടക്കുന്നുണ്ടെന്ന പറഞ്ഞുകൂടാ. ഈവക ആചാരങ്ങൾ നിലനിന്നിട്ടുപോരുന്നതു് സമുദായത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും സംസ്കാരത്തിലും താണപടിയിൽ നില്ക്കുന്നവരാണെന്ന സംഗതികൂടി പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. അതിൽനിന്ന അവയുടെ പഴക്കവും ഊഹിക്കേണ്ടതാണ്. പഴയ ആചാരങ്ങൾ എന്തൊക്കെ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി ഉടലെടുത്തവയാണെന്നുള്ളതറിയാതെ, വിശേഷിച്ചും ദൈവത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ളവ മുടക്കുന്നത് വല്ല അനിഷ്ടസംഭവങ്ങൾക്കും ഇടയാക്കുമോ എന്ന് കരുതി പലപ്പുള്ളവരും അവയെപ്പറ്റി മൌനം അവലംബിക്കുകയാണ്. ഇപ്പോഴും പരിഷ്കാരികളെന്ന അഭിമാനിക്കുന്ന നമ്മെ ചില 'അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ' വിട്ടുപിരിഞ്ഞിട്ടില്ല. കുട്ടികൾക്ക് കണ്ണേറ്, നാവേറ്, എന്നിവകൊണ്ട് ദോഷം പറ്റാതിരിക്കുവാൻ 'നാവേറു' ‡ പാടിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഇപ്പോഴും നാഗരികത്വം നിറഞ്ഞ തറവാടുകളിലും അവശേഷിച്ചു നില്ക്കുന്നുണ്ട്. മന്ത്രത്തിനോ, മന്ത്രവാദത്തിനോ അധികം ഫലമെന്നുള്ള വാദം ഇന്ന അങ്ങിനെത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. മററുള്ളവർക്ക് ഉപദ്രവം ചെയ്യുന്ന ഫലത്തെ തങ്ങൾക്ക് അനർത്ഥവും അപാ

* ഇതിനായി അമ്പലത്തിൻെറ പരിസരത്തു് ഒരു സ്ഥലം വളച്ചുകെട്ടിയിട്ടുണ്ടു്.

† Fawcett, Nayars of Malabar, p. 267, 268.

‡ പുള്ളുവന്മാരാണു് (നാവേറു്) പാടാറുള്ളതു്.

ഴവും വരുമ്പോൾ 'വിവേകശൂന്യ'രായിട്ടുതന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇതു് മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിനുള്ള ഒരു പ്രധാന ന്യൂനതയാണെന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. പല 'അന്ധവിശ്വാസങ്ങ'ളും നമ്മെ വിടാതെ ഇരിക്കുന്നതു കാരണവും ഈ ന്യൂനതതന്നെയാണു്.

ഇതിന്റെ ഉൽപത്തിയോ, പരിണാമമോ അന്വേഷിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി ഒരു സംഗതികൂടി ധരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. 'ആഭാസവും തെറിയും' സ്ത്രീപുരുഷസംയോഗത്തിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കീട്ടാണു് എല്ലായിടത്തും നില്ക്കുന്നതു്. * പുരാതനമതത്തിനും വിഷയത്തിനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം അഭേദ്യമാണെന്നു് ഇതുകൊണ്ടു് തെളിയുന്നു. വാക്കുകൊണ്ടു് "തെറി" പ്രകടിക്കാത്ത ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ സംയോഗാചാരം, പ്രസവം മുതലായവ 'ശ്രീകോവി'ലിന്മേലും മറ്റും കാണിക്കുന്നതും അപൂർവ്വമല്ല. † കേരളീയർ 'തെറി' പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതു മററുള്ളവരെപ്പോലെ പ്രവൃത്തിയിൽ പകർത്താറില്ലെന്നുള്ളതു് അവർക്കു് അഭിമാനകരമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂരും കൊട്ടിയൂരും പോയി തിരിയെ വരുന്നവർ, അങ്ങോട്ടു പോയവരാണോ എന്നു സംശയിക്കത്തക്കവണ്ണം അതു മര്യാദ കാണിക്കുന്നതും പതിവാണു്. ഇതു ഷൊർണ്ണൂരും ബാധകമാണു്. എന്നുതന്നെയല്ല, പൂരക്കാലങ്ങളിൽ ഒരു സ്ത്രീയെ തൊടുന്നതുപോലും നിഷിദ്ധമായിട്ടാണു് കരുതി വരുന്നതു്. അങ്ങിനെ വല്ല മര്യാദകേടു് ആരെങ്കിലും കാണിച്ചുവെങ്കിൽ അവർ 'അമ്മ'യുടെ കോപാഗ്നിക്കു് ഇരയാകുമെന്നും ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വിശ്വാസമുണ്ടു്.

ഇതിനെപ്പററിയുള്ള ചർച്ച മററു രാജ്യങ്ങളിൽ കാണുന്ന ആചാരങ്ങളെക്കൂടി പരിശോധിച്ചതിനുശേഷം തുടരാം.

Cyprus ‡ എന്ന രാജ്യത്തു് ഒരു കാലത്തു കല്യാണം കഴിക്കാത്ത സ്ത്രീകൾ 'അമ്മ'യുടെ § ക്ഷേത്രത്തിൽ മുമ്പറിയാത്ത പുരുഷന്മാരുമായി

* മദോന്മത്തരായവർ സ്ത്രീകളെ കാണുമ്പോഴാണു് ആഭാസവാക്കുകൾകൊണ്ടു് അഭിഷേകം ചെയ്‌വാൻ തുടങ്ങുന്നതു്.

† ഗുരുവായൂരമ്പലം, ശുചീന്ദ്രം, തിരുവനന്തപുരത്തു പത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രം, എന്നിവ സന്ദർശിച്ചവർക്കു് ഇതു ബോദ്ധ്യമാകുന്നതാണു്.

‡ മദ്ധ്യധരണ്യാഴിയിലുള്ള ഒരു ദ്വീപു്.

§ Aphorditi or Astarte.

വ്യഭിചരിക്കണമെന്നൊരു പതിവുണ്ടായിരുന്നു. പശ്ചിമാസ്യയുടെ പല ഭാഗങ്ങളിലും ഇത്തരം ആചാരങ്ങൾ നടപ്പായിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്തായിരുന്നാലും ഈ സമ്പ്രദായം കാമാവേശത്തിന്റെ പ്രകടനമായിട്ടല്ല. പശ്ചിമാസ്യയിൽ പല നാമത്തിലും, പക്ഷേ സ്വഭാവത്തിൽ ഒന്നായും, വിലസിയിരുന്ന 'അംബിക'യുടെ പ്രീതിക്കായുള്ള ഒരു മതാനുഷ്ഠാനമായിട്ടാണ് കരുതിവന്നിരുന്നതു്. അതുപോലെ ബാബിലോണിലും * ഓരോ സ്ത്രീയും ധനികയായാലും ശരി, ദരിദ്രയായാലും ശരി, തന്റെ ജീവിതത്തിലൊരിക്കൽ Mylitta† എന്ന ദേവതയുടെ ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു് ഒരപരിചിതന്റെ കാമസംതൃപ്തിക്കു് അടിമപ്പെടണമെന്നും, ഈ വ്യഭിചാരംകൊണ്ടു കിട്ടുന്ന പ്രതിഫലം ദേവിക്കു് അർപ്പിക്കണമെന്നും ഒരാചാരമുണ്ടു്. ഈ ആചാരപരിപാലനത്തിനുവേണ്ടി കാത്തുനില്ക്കുന്ന സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു് ക്ഷേത്രാന്തർഭാഗം നിറഞ്ഞിരിക്കും. അവരിൽ ചിലർക്കു് അനവധി സംവത്സരം കാത്തുനില്ക്കേണ്ടതായി വരുന്നതാം. Syria ‡ യിലുൾപ്പെട്ട Heleopolis Baalbec എന്ന പ്രദേശത്തും—അവശിഷ്ടക്ഷേത്രങ്ങളുടെ അന്തസ്സിനാൽ കേളികേട്ട ആ സ്ഥലത്തും—ഓരോ കന്യകയും നാട്ടുനടപ്പനുസരിച്ചു് Astarte എന്ന ദേവിയുടെ ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു് അന്യന്മാരുമായി വ്യഭിചരിക്കണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. പുരോഹിതകളും, കന്യകമാരും അവരുടെ ദേവീഭക്തി ഇങ്ങിനെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു. Constantine § എന്ന ചക്രവർത്തി ഈ ദുരാചാരം നിലനിർത്തി ക്ഷേത്രം നശിപ്പിച്ചു് ആ സ്ഥലത്തു് ഒരു പള്ളി പണിയിച്ചു. Phoenica യിലെ ക്ഷേത്രങ്ങളിലും മതാനുഷ്ഠാനമെന്ന നിലയിൽ സ്ത്രീകൾ പ്രതിഫലം വാങ്ങി വ്യഭിചരിക്കയും അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു് ദേവീപ്രസാദമുണ്ടാവുമെന്നു് വിശ്വസിക്കയും ചെയ്തിരുന്നു. Amorits $ എന്ന വർഗ്ഗക്കാരുടെ ഇടയിൽ കല്യാണം കഴിക്കാനടുത്ത സ്ത്രീകൾ പുരുഷന്മാരുമായി വിഷ

---

* പശ്ചിമാസ്യയിൽ Euphrates നദിക്കടുത്തു കിടക്കുന്ന ഒരു രാജ്യം. ലോകത്തിലുള്ള സംസ്കാരങ്ങളിൽ ഇവിടുത്തേതിനാണു് അധികം പ്രാചീനത്വം കല്പിക്കാറുള്ളതു്.

† Ishtaror Astaret എന്നും ഇവൾക്കു് പേരുണ്ടു്.

‡ പശ്ചിമാസ്യയിലുള്ള മറ്റൊരു രാജ്യം.

§ റോമൻ ചക്രവർത്തി.

$ ബൈബിളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ജാതി.

യസുഖം അനുഭവിക്കേണ്ടതിന്നായി ഏഴുദിവസം അവരുടെ വീട്ടിന്റെ പടിക്കൽ ഇരിക്കേണമെന്നു് നിയമമുണ്ടായിരുന്നു." *

ഇതിന്നു പുറമെ ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ 'ദേവദാസി' † സമ്പ്രദായവും പശ്ചിമാസ്യ, ആഫ്രിക്കാ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലെ "ദിവ്യപുരുഷ"ന്മാർ "ദിവ്യസ്ത്രീകൾ" ‡ എന്നിവരുടെ ചരിത്രവും നമ്മുടെ ആലോചനാവിഷയമാകേണ്ടതുണ്ടു്. മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച ആചാരങ്ങൾ പ്രാചീനമാണെന്നും ആ വക രാജ്യങ്ങളിൽ നവ ഇപ്പോൾ നടപ്പില്ലെന്നും നമുക്കു് വിശ്വസിക്കാമെന്നു വെക്കുക. എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലെ 'ദേവദാസി' സമ്പ്രദായവും, Africa യിൽ 'ദിവ്യത്വം' അംഗീകരിക്കുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാരും ഇപ്പോഴും ഉണ്ടു്.

നമ്മുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ 'പുലപ്പേടി' എന്നും 'പറപ്പേടി' എന്നും രണ്ടു ചില നടപടികളുണ്ടായിരുന്നു. കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ താണജാതിക്കാർക്കു് നാടുവാഴിയുടെ അനുമതിയോടുകൂടി 'കാവുകളിൽ' പൂരവും വേലയും നടക്കുന്ന കാലത്തു് ഒരുതരം സ്വാതന്ത്ര്യമനുവദിച്ചിരുന്നു. അവർക്കു് മേൽജാതിക്കാർ ഉപയോഗിക്കുന്ന കുളം മുതലായവയിൽ കുളിക്കാം, കാവുകൾക്കുള്ളിൽ കടന്നു് അർച്ചനകളും മററും ചെയ്യാം; അന്നു. അവർക്കു് വഴിയിൽ കാണുന്ന ഉയൎന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ട സ്ത്രീകളെ തൊടുകയുമാവാം. അങ്ങിനെ അവർ തൊട്ട ആ സ്ത്രീകൾ § അവരോടൊന്നിച്ചു് പൊയ്ക്കൊള്ളേണമെന്നും, പിന്നീടു് അവരുടെ വീട്ടിലേക്കു് തിരിച്ചുവരരുതെന്നുമാണു് സമുദായത്തിലെ വിധി. ഇങ്ങിനെ സർവ്വസ്വാതന്ത്ര്യമനുവദിക്കുന്ന ദിവസത്തെ മുൻകൂട്ടി നാടുവാഴികൾ എല്ലാവരെയും കൊട്ടിയറിയിക്കാറുമുണ്ടു്. പുറത്തു കണ്ട സ്ത്രീകളോടല്ലാതെ വീട്ടിലിരിക്കുന്നവരോടു് താണജാതിക്കാർ യാതൊരുപദ്രവും കാണിച്ചിരുന്നതുമില്ല. ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലുൾപ്പെടുവാനിഷ്ടമില്ലാത്തവർ വീട്ടിലിരുന്നു കൊള്ളണമെന്നായിരിക്കും കൊട്ടിയറിയിപ്പു്. ഈ സമ്പ്രദായത്തിന്നാണു് 'പുലപ്പേടി' യെന്നും 'പറപ്പേടി' ‖ യെന്നും പറഞ്ഞിരുന്നതു്.

---

* Frazer G. Golden Bough, Vol. I. Part IV, p. 36, 38.

† സ്ത്രീ ദേവന്റെ ഭാര്യയായി ഇരിക്കുന്ന ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ നടപ്പു്.

‡ Africa യിലും മററും ഈശ്വരാംശമുള്ളവരായി ജീവിതം നയിക്കുന്നവർ.

§ അവരുടെ മേൽ ഇലയോ കല്ലോ എറിഞ്ഞാലും മതി.

‖ പുലയരെയും പറയരെയും സംബന്ധിച്ച പേടി എന്നർത്ഥം.

ഇതോടുകൂടി നായർഭടന്മാർക്ക് ഒരു 'സർവ്വസ്വാതന്ത്ര്യദിന'വും അനുവദിച്ചു വന്നിരുന്നു. അവർക്ക് ആ ദിവസം എന്തു സ്വാതന്ത്ര്യവും കാണിക്കാമെന്നായിരുന്നു നാട്ടുനടപ്പ്. എന്നാൽ അവരുമായി കൂടി മുട്ടുവാൻ സമ്മതമില്ലാത്തവർ അന്ന് പുറത്തിറങ്ങാതിരിപ്പാകയാണെന്നുള്ളതും അത്രതന്നെ നിർബ്ബന്ധത്തോടുകൂടിയ ആചാരമായിരുന്നു.

നമ്മുടെ സംസ്കൃതബുദ്ധിക്ക് അത്ഭുതമെന്നു തോന്നുന്ന ഈ വക ദുരാചാരങ്ങളുടെ ആരംഭമെന്താണെന്ന ആരായുന്നതുംകൂടി ഈ ഘട്ടത്തിൽ അനുചിതമാവുകയില്ലെന്ന് കരുതുന്നു. ഇവക്കടിസ്ഥാനമായി ചില സങ്കല്പങ്ങളുമുണ്ട്. 'കൊടുങ്ങല്ലൂരമ്മ' കന്യകയാണെന്നും, അതുകൊണ്ടാണ് സംയോഗത്തെപ്പററി സംസാരിക്കുന്നത് ഇഷ്ടമായി വരുവാനിടയായതെന്നുമാണ് ഒരു വിശ്വാസം.* ഈ കന്യാസങ്കല്പം മിക്ക 'കാവിലമ്മ'യെപ്പററിയുമുണ്ട്.

ചേർത്തല പ്രതിഷ്ഠയെപ്പററിയുള്ള ഐതിഹ്യവും ഇതിന്നനുകൂലമാണ്. 'ഒരിക്കൽ വില്വമംഗലത്തു' സ്വാമിയാർ ആ താലൂക്കിൽ കൂടി യാത്ര ചെയ്യുന്നതിന്നിടയായി. ഇപ്പോഴും ക്ഷേത്രമിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തെത്തിയപ്പോൾ ഏഴു സ്ത്രീകൾ† അന്ന ഊഞ്ഞാലാടുകയായിരുന്നു. സ്വാമിയാരെക്കണ്ടപ്പോൾ അവരിൽ ആറുപേരും പെട്ടെന്ന മറഞ്ഞു കളഞ്ഞു. കന്യകയായ ഒരുത്തിമാത്രം നിവൃത്തിയില്ലാതെ ഓടിത്തുടങ്ങി. പിന്നാലെ സ്വാമിയാരും ഓടി. ഒരുത്തി ഒരു കുളത്തിൽ ചെന്ന ഒളിച്ചു. സ്വാമിയാർ അവിടെയും എത്തിയതുകൊണ്ട് വീണ്ടും ഏഴാമത്തെ കുളത്തിൽ ചെന്നൊളിച്ചു. അവിടെവെച്ചു സ്വാമിയാർ ഒരുത്തിയുടെ തലമുടിയിൽ പിടികൂടി 'ഇരി പുലയാടി' എന്ന് ദേഷ്യത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞു അതിന്നടുത്തുള്ള ഒരു സ്ഥലത്തുതന്നെ പ്രതിഷ്ഠിക്കയും ചെയ്തു. ഒടുവിൽ ഒരുത്തി ചാടിയ കുളത്തിൽ ചേറു മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇങ്ങിനെ ചേറും തലയും കൂട്ടിച്ചേർന്നതുകൊണ്ടാണത്രെ 'ചേർത്തല' എന്ന

---

* കൊടുങ്ങല്ലൂർ അമ്മയും, ചിലപ്പതികാരത്തിലെ കണ്ണകിയും ഒന്നാണെന്നുള്ള സങ്കല്പം ഇതിന്നു വിരുദ്ധമാണ്. കഴിഞ്ഞ തലമുറയിൽ ജീവിച്ച ചില മഹാകവികൾക്കുപോലും ഈ വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നതായും അവർ ഭരണി ദിവസം 'കൊടുങ്ങല്ലൂരമ്മ'യെക്കുറിച്ച് 'തെറിപ്പാട്ട്'ണ്ടാക്കിയതായും അറിയുന്നു.

† 'സപ്തമാതാക്കൾ' എന്ന സങ്കല്പത്തിനെയാണ് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. തോററം പാട്ടിലും, കളമെഴുത്തിലും വിവരിച്ച കഥയിലും 'ഏഴമ്മ'മാരെക്കുറിച്ച് പറയുന്നുണ്ട്. തിരുമാന്ധാംകുന്നിലെ 'അമ്മ'യ്ക്കും—ഇങ്ങിനെ ഏഴു പ്രതിഷ്ഠയുണ്ട്.

പേരങ്ങളായതു്. ഇന്നും അവിടത്തെ ആറാട്ടിനു മേല്പറഞ്ഞ ആറു കളത്തിലും ഭഗവതിയെ എഴുന്നെള്ളിക്കാറുണ്ടു്.' *

പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്ന സമയം 'ഇരി പുലയാടി' എന്നു സ്വാമിയാർ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടും ഒരു കന്യകയായതുകൊണ്ടുമാണത്രേ തെറിപ്പാട്ടിൽ ഭഗവതിക്കു ഇഷ്ടം തോന്നുന്നതു്. †

ഈ കഥയിൽ ചില അസ്വാരസ്യങ്ങളുണ്ടു്. ഒന്നാമതു് വില്വമംഗലത്തു് സ്വാമിയാരെപ്പോലെയുള്ള ഒരു മഹാൻ ഭഗവതിയെ 'പുലയാടി' എന്നു വിളിച്ചുവെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ഞെരുക്കം. രണ്ടാമതു്, മററു മന്ത്രങ്ങളെല്ലാം മറന്നപ്പോഴും കന്യകയായ ദുർഗ്ഗക്കുമാത്രം എന്തുകൊണ്ടു് നിവൃത്തിയില്ലാതായി? ചെറിയ കുട്ടിയായതുകൊണ്ടു് ഓടാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു വിചാരിക്കാൻ തരമില്ല. മേല്പറഞ്ഞ കളങ്ങളിലെല്ലാം പാടണമെങ്കിൽ രണ്ടു മൂന്നു നാഴിക ഓടാതെ കഴികയില്ല. ആ നിലക്കു് ആലോചിക്കുമ്പോഴും കഥക്കു് മറെറാരു അടിസ്ഥാനമുണ്ടെന്നു വരുന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂരമ്മയുടെ കാര്യത്തിലും കന്യാത്വം മാത്രം ഒരൊഴികഴിവാണെന്നു കരുതിക്കൂടാ. ‡ അങ്ങിനെയാകുമ്പോഴും കാളികളുടെ ഉപാസനകളിലെല്ലാം അങ്ങിനെയുള്ള ചടങ്ങുണ്ടാവേണ്ടതാണു്. 'ശാക്തേയ'ത്തിലെ 'വാമാചാര'ത്തിലൊഴിച്ചു് കാളിസേവയിൽ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ ഒന്നിച്ചു ചേരേണ്ടുന്ന ഘട്ടങ്ങളും ഒന്നും കാണുന്നില്ല. അങ്ങിനെ കാണാത്ത അവസ്ഥക്കു് ഈ ദുരാചാരത്തിനെ അമ്മയുമായി ഘടിപ്പിക്കുന്നതിൽ അത്ഭുതമില്ല. അതിനു പുറമെ നമ്മുടെ "ഓളപ്പമണ്ണ"ത്തിൽ വടക്കെ മലയാളത്തിലെ 'കൊട്ടിയൂർ പെരുമാൾ'ക്കും, തിരുനൽവേലിയിലെ 'ശങ്കരനായനാ'ർക്കും ആഭാസങ്ങളിൽ തെറിപാടിയുള്ളതായി കണ്ടു. അതുകൊണ്ടു് 'ആഭാസക്കൂത്തുക' അമ്മയിൽനിന്നു് എടുക്കേണ്ടതായിട്ടും വന്നിരിക്കുന്നു. ജനസാമാന്യത്തിനും മററു ദൈവ

---

* ആറു കളങ്ങളുടെ പേരുകൾ:—1. കാട്ടിക്കളം, 2. ചേരക്കളം, 3. പുല്ലുകളം, 4. കേളൻകളം, 5. ഉപ്പുകളം, 6. കറുപ്പൻകളം എന്നിവയാണു്.

† "തെറിപ്പാട്ടു" സമ്പ്രദായത്തെ നിർത്തൽ 1928-ൽ ഗവണ്മെണ്ട് നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു. പണ്ഡിതർ എ. ഡി. ഹരിശർമ്മയുടെ ലേഖനത്തിൽ (17-7-1105) നിന്നു്.

‡ കൊടുങ്ങല്ലൂരമ്മക്കു് ഒരു കല്യാണം ഏർപ്പാടുചെയ്തതായും ഒരു കഥയുണ്ടു്. അതു് മുടങ്ങിയതിനാൽ അമ്മക്കു് വിഷയാസക്തി വർദ്ധിച്ചതുകൊണ്ടാണു് തെറിയിൽ ഇഷ്ടം ജനിച്ചതെന്നും ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്.

ങ്ങളെയും ആകെ ബാധിച്ചുകാണുന്ന ഈ രോഗം അത്രമാത്രം വേരുറച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായിട്ടാണ് കാണുന്നതു്. അതോടുകൂടി മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിൽ അതിപ്രാചീനമായി കാണുന്ന ഒരു വൈശിഷ്ട്യം കാലഭേദംകൊണ്ട് നശിച്ചുപോകാതെ നിലനിന്നതായിട്ടും വിചാരിക്കാവുന്നതാണ്. മൃഗമാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നതിന് നായാടിയിരുന്ന മനുഷ്യൻ ആ ഘട്ടം കടന്നു് കൃഷിചെയ്തു് ഭക്ഷണദ്രവ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ തുടങ്ങിയതിനു ശേഷവും മാംസത്തിലുള്ള കൊതി വിടാതിരുന്നതുപോലെ, ഒരു കാലത്തു അവ്യവസ്ഥിതമായി വിഷയസുഖം അനുഭവിച്ച മനുഷ്യൻ പരിഷ്കൃതനായതിനു ശേഷവും അതിലുള്ള ആസക്തി വിടാതിരുന്നതാണ്. ഇതിൽ മറെറാരു തത്വവും കൂടി അടങ്ങിയിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഭക്ഷണതൃപ്തി കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ മനുഷ്യനെയും മൃഗത്തെയും ഒരുപോലെ ബാധിക്കുന്ന മറെറാരു വികാരമാണ് വിഷയതൃഷ്ണ. ഭക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി പോരാടാൻ സന്നദ്ധനായ മനുഷ്യൻ ആ കാര്യത്തിൽ ഏതു കടുംകയ്യും പ്രവർത്തിക്കാൻ മടി കാണിക്കാറില്ല. അതിലൊട്ടും കുറയാത്ത—ഒരു കണക്കിൽ അധികമെന്നുതന്നെ പറയാം—ആവേശം മനുഷ്യനു് വിഷയത്തിലുമുണ്ടു്. അതിനുവേണ്ടി പല പരാക്രമങ്ങളും മനുഷ്യൻ കാണിച്ചിട്ടുള്ളതായി ലോകചരിത്രം വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടു്. മററു വികാരങ്ങളെപ്പോലെ വിഷയസംബന്ധമായ വികാരം അടക്കുവാൻ മനുഷ്യനു് സാധിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം ആലോചിക്കുമ്പോൾ അതിനുള്ള ശക്തി അപാരമാണെന്നും വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു നിയമത്തിനും അധീനമാവാതെ തഴച്ചുവന്ന ആ വികാരത്തെപ്പററി പ്രാചീനമനുഷ്യൻ ആശ്ചര്യപരതന്ത്രനായിരിക്കണം. അതിന്നടിസ്ഥാനമായ ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വ്യാപാരങ്ങളെപ്പററി അവൻ ആലോചിക്കുംതോറും അന്തം വിടുകയാണു് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും, ചെയ്യുന്നതും. അങ്ങിനെ അവന്റെ വിചാരസീമയെ അതിലംഘിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെ ദൈവസങ്കല്പവുമായി ഘടിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിതനായതിന്റെ ഫലമാണു് ഈ സമുദായത്തിൽ നിലനിന്നുവരുന്ന പല 'അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും.' ജനനവും, മരണവും ലോകം തുടങ്ങിയതുതൊട്ടു് നമുക്ക് അനുഭവമുള്ള കാര്യങ്ങളാണെങ്കിലും, രണ്ടും കാര്യകാരണസഹിതം നിർണ്ണയിക്കുവാൻ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പരമകാഷ്ഠയിലെത്തിച്ചേർന്ന മനുഷ്യനും അശക്തനായിരിക്കുന്നു. ജനനകാരണംതന്നെ ഒരു കാലത്തു് സംയോഗമാണെന്നു മനു

ഷ്യൻ വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല.* ശരീരശാസ്ത്രജ്ഞാനംകൊണ്ട് പരമാർത്ഥം ഗ്രഹിച്ചപ്പോഴും ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളെ അതിലംഘിച്ച് ചിലപ്പോൾ അനുഭവപ്പെടാറുള്ള ഗർഭധാരണം പഴയ വിശ്വാസത്തിന് വീണ്ടും വഴിയുണ്ടാക്കി. മരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും വിചാരഗതി അതുതന്നെയായിരുന്നു. അപ്പോൾ പ്രേതത്തിൽ വിശ്വാസം ജനിച്ചു. ജനനത്തിന് പ്രധാനഹേതുവായി കാണുന്ന വിഷയതൃഷ്ണയിലും പടച്ചവന്റെ പെരുമ അവനു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. തനിക്കാഹ്ലാദമുള്ളതിലെല്ലാം തന്റെ ദൈവത്തിനും സന്തോഷമുണ്ടാവുമെന്ന് അവൻ ഊഹിച്ചു. അതനുസരിച്ച് വിഷയാസക്തിയുടെ ബഹിഃപ്രകടനവും പല രൂപത്തിലായി പ്രകാശിച്ചു. ധാന്യസമൃദ്ധിയുണ്ടാകുമ്പോൾ അവൻ മതിമറന്നു സന്തോഷിച്ചു. അവന്റെ സന്തോഷപൂർത്തിക്ക് സംഭോഗം ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒന്നായി. അത്തരത്തിലുള്ള സന്തോഷപ്രകടനം ധാന്യസമൃദ്ധിക്കു കാരണമാകുമെന്ന് ഒരുകാലത്തു വിശ്വസിക്കയാൽ കൊയ്ത്തുകാലത്തോടുകൂടി വിഷയാസക്തിയും സമ്മേളിച്ചു. നമ്മുടെ 'പൂര'ങ്ങൾക്കും 'വേല'കൾക്കും നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തിനും, ഇങ്ങിനെയുള്ള സന്തോഷപ്രകടനങ്ങളുടെ കാലത്തിനും പരമാർത്ഥമാലോചിച്ചാൽ പൊരുത്തം കാണാം.

"ഉച്ചാറൽ വേല"† മകരക്കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞ ഉടനെയുള്ള ഒരാഘോഷമാണ്. അതിനെ തുടർന്നുകൊണ്ടാണ് മറ്റു പല ആഘോഷങ്ങളും ആചരിക്കുന്നത്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ "ഭരണി" മീനത്തിലാണ്. ചേർത്തലെ 'പൂര'വും മീനമാസത്തിലാണ്. തിരുമാന്ധാംകുന്നത്തെ 'പൂരം' കുംഭത്തിലാണ്. അതിനുപുറമെ തുലാമാസം 1-ാം തിയ്യതിക്കും തുലാമാസത്തിലെ വാവിനും അവിടെ "ആട്ടങ്ങയേറ്" എന്നൊരു 'വേല'യുണ്ട്. ആളുകൾ കൂടി ആട്ടങ്ങ‡ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും എറിയുകയാണ് ഇതിന്റെ സ്വരൂപം. സ്ഥലപുരാണത്തിൽ മാന്ധാതാവ്

* Hartland, Primitive Paternity, Vol. I, p. 152.

† ഇതാണ് പുത്തനാലുക്കലുള്ള വേല. മകരമാസം ഒടുവിലത്തെ നാലു ദിവസമാണ് ഇതിനായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. അന്ന് നെല്ല് കൊള്ളുകയോ, കൊടുക്കയോ ചെയ്യുന്നതല്ല. ആദ്യത്തെ ദിവസം "ഉച്ചാറലടക്കം" എന്നു പറയും. ഒടുവിലത്തെ ദിവസം "ഉച്ചാറൽ തുറക്കുകയാണെ"ന്നും. ആ നാലു ദിവസവും സ്ത്രീകൾ കൊട്ടകൂടായ്ക'യാണെന്നുകൂടി ഒരു വിശ്വാസമുണ്ട്.

‡ ഒരുതരം ഉരുണ്ട കായ. ഇതിന്റെ കയ്പ്പ് അസഹ്യമാണ്.

ശിവലിംഗത്തിനുവേണ്ടി ഉമയുമായി ഒരു പോരാട്ടം നടത്തിയതായി പറയുന്നുണ്ടല്ലോ.* അതിന്റെ സ്മാരകമായിട്ടാണ് പോൽ ഈ ഉത്സവം നടക്കുന്നത്. കന്നിമാസത്തിലേയും, മകരമാസത്തിലേയും കൊയ്ത്തിനു ശേഷമുണ്ടായിട്ടുള്ള ധാന്യസമൃദ്ധിയാണ് ഈ ആഘോഷത്തിനു കാരണമെന്നു സ്പഷ്ടമാവുന്നുണ്ട്. കൊയ്ത്തുകാലം കേരളത്തിൽ എല്ലാടത്തും ഒരുപോലെയല്ല. അതനുസരിച്ച് ആഘോഷത്തിലുത്സവങ്ങൾക്ക് അതാതുളികളിൽ വ്യത്യാസം കാണക്കാം. പുരാതനകാലത്തിൽ ധാന്യസമൃദ്ധി അല്ലെങ്കിൽ പ്രകൃതിയുടെ പ്രസാദം പ്രാചീനമനുഷ്യനെ ആഹ്ലാദഭരിതനാക്കി. അവന്റെ സന്തോഷം അകം വഴിഞ്ഞ് പല രൂപത്തിലും പ്രവഹിക്കുവാനും തുടങ്ങി. സ്ത്രീപുരുഷസമ്മേളനത്തിന് അതിൽ പ്രാധാന്യം വന്നതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനില്ല. അതിലധികം ആഹ്ലാദം തരുന്ന ഒരു കർമ്മമോ, വിചാരിക്കുംതോറും ആശ്ചര്യംകൊണ്ടു അമ്പരപ്പിക്കുന്ന ഒരു വിനോദമോ, മനുഷ്യനോ ദൈവമോ കണ്ടുപിടിച്ചതായി തോന്നുന്നില്ല. മതം, കല, വ്യവസായം എന്നീ വ്യാപാരങ്ങളിലെല്ലാം, അതായത് മനുഷ്യബുദ്ധിയുടെ ആഴത്തിൽനിന്നു ജനിച്ചിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായങ്ങളിലെല്ലാം, അതിനു സ്ഥാനമുണ്ട്. മനുഷ്യന് അത്യാനന്ദം തരുന്ന വിഷയസുഖം ദൈവപ്രീതിക്കും കാരണമാകുമെന്നു അവൻ വിശ്വസിക്കയാൽ ഈശ്വരസേവയിൽ അതും ഒരിനമായിത്തീർന്നു.† മതസങ്കല്പങ്ങൾക്കെല്ലാം വിഷയവികാരത്തിനും അഭേദ്യമായ ബന്ധമുണ്ടെന്ന് തത്വജ്ഞാനികൾ പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.‡ ഗ്രീക്കുകാർ കൊത്തുപണിയിൽ മനുഷ്യന്റെ (സ്ത്രീയുടെയും പുരുഷന്റെയും) നഗ്നരൂപത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചത്. ഈശ്വരഭക്തിക്ക് 'പരമാനന്ദ'മെന്നുതന്നെ വൈഷ്ണവന്മാർ നാമകരണം ചെയ്തു. പരാശക്തിയെ പുരുഷനും സ്ത്രീയുമായി സങ്കല്പിക്കുന്നതിന്റെ പരമാർത്ഥവും അതുതന്നെയാണ്. രാധാകൃഷ്ണന്മാരുടെ പരസ്പരപ്രേമത്തെ തത്വജ്ഞാനികൾ ആത്മികരതിയായ് വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്തു. §

സാഹിത്യത്തിൽ ശൃംഗാരമായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്ന രസം മേൽവിവരിച്ച അസ്ഥിവാരത്തിൽനിന്ന് കെട്ടിപ്പൊക്കിയ മണിമാളിക

* [illegible], പുറം 139.

† [illegible]

‡ Hartaland E. S., Primitive Paternity, p. 122.

§ Vivekananda's Lectures, Vol. VI, p. 117.

യല്ലാതെ മറെറാന്നല്ല. അതിനെ വിശകലനം ചെയ്യുപോലെ വേറൊരു രസത്തിനെയും നിരൂപകന്മാർ ഇളക്കിനോക്കീട്ടില്ല. പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ ഈശ്വരന്മാരും, ഋഷികളും കാമവികാരത്തെ ജയിക്കാൻ കഴിഞ്ഞവരായി ചിത്രീകരിച്ചിട്ടില്ല. * അവരെല്ലാം മനുഷ്യരെപ്പോലെയുള്ള സൃഷ്ടിയും, അവയിൽ കാണുന്നതു് മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ പ്രതിബിംബവുമാണു്. നമ്മുടെ സ്വന്തകലയായ കഥകളിയിൽ സംഭോഗശൃംഗാരം ഒഴിക്കാതെ കൂടിയതു് ഒരു യാദൃച്ഛികസംഭവമല്ലെന്നു് ഇതിൽനിന്നെല്ലാം അനുമാനിക്കേണ്ടതാണു്.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽനിന്നു് വീക്ഷിക്കുന്നതായാൽ നമ്മുടെ സമുദായപരിണാമത്തിൽ അതിപ്രാചീനദശയിലുണ്ടായിട്ടുള്ള 'കാവുകളിലും മററു ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലും, അക്കാലത്തും അതിനുശേഷവും മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിൽ സ്ഥായിയായി നിലനിന്നു വന്ന കാമവികാരത്തിന്റെ പ്രദർശനം ഉണ്ടെന്നുവെച്ചാൽ അതിനെപ്പററി പരിതപിക്കാനോ ലജ്ജിക്കാനോ അവകാശമില്ല. പ്രാചീനദശയിൽ വസ്ത്രധാരണം വിരളമായിരുന്ന സ്ഥിതിക്കു് വിഷയസ്പൃക്കു് അടക്കവും ഒതുക്കവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ലല്ലോ. ക്രമേണ പരിഷ്കാരവും വിദ്യാഭ്യാസവും കൊണ്ടു് മിടുക്കനായ മനുഷ്യൻ ഈവക നഗ്നപ്രകടനങ്ങളിൽനിന്നു് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ പ്രേരിതനാവുന്നതു് സ്വാഭാവികമാണു്. എന്നാൽ അങ്ങിനെ സംസ്കാരം സിദ്ധിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണം സമുദായത്തിൽ നൂററിനു പത്തുണ്ടാകുന്നതല്ല. ഭൂരിപക്ഷം ഇപ്പോഴും [illegible] കണ്ണു കാണാതെ കഴിയുന്നവർ അന്നേയാണു്. അവർ പഴയ സമ്പ്രദായങ്ങളും ഉപാസനയോടുകൂടി പരിപാലിച്ചുപോരികയുമാണു് ചെയ്യുന്നതു്. ഈവക ദുരാചാരങ്ങളും പുലർത്തിക്കൊണ്ടു പോരേണമെന്നാണു് എന്റെ അന്വേഷണത്തിന്റെ ആന്തരമെന്നു് വായനക്കാർ തെററിദ്ധരിച്ചുപോകരുതു്. വളരെക്കാലമായി നിലനിന്നുപോരുന്ന ഒരാചാരത്തിന്റെ ആഗമം ഏതുവിധത്തിലായിരിക്കുമെന്നു് ചരിത്രദൃഷ്ട്യാ പര്യാലോചിക്കുക മാത്രമാണു് ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഇതു് നമ്മുടെ ഇടയിൽ മാത്രമുള്ള ഒരു പുഴുക്കുത്താണെന്നു പറയുന്നവർക്കു്

* അഹല്യാമോക്ഷം, ശകുന്തളോത്പത്തി, ഉർവ്വശീയും അർജ്ജുനനുമായുള്ള സംഗമം ഇതെല്ലാം തെളിയിക്കുന്നതെന്താണു്?

ലോകം മുഴുവൻ ഒന്നു കണ്ണോടിക്കുവാൻ സൌകൎയ്യമുണ്ടാകുന്നതിനാണു് മറുദേശങ്ങളിലേക്കു അവരുടെ ദൃഷ്ടിയെ ആനയിച്ചതു്.

കാളീസേവതന്നെ അനാൎയ്യമാണെന്നും, പരിഷ്കാരശൂന്യരായ ദ്രാവിഡരുടെ അവശിഷ്ടഭാഗങ്ങളിലൊന്നാണു് മദ്യപാനോപചാരമെന്നും, സിദ്ധാന്തിക്കുന്നവരും നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ടു്. അവരോടും രണ്ടു വാക്കു് പറയേണ്ടതുണ്ടു്. കാളിയെ ബ്രാഹ്മണരും പരദൈവമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു് ഇതിനു മുമ്പുതന്നെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ബ്രാഹ്മണർ ദ്രാവിഡരല്ലതാനും. അവരുടെ പ്രധാനക്ഷേത്രങ്ങളിലുള്ള 'ദേവദാസി' സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ആശയം എന്താണെന്നു അല്പമൊന്നു അന്വേഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'ശക്തിപൂജ'ക്കാരിലും ബ്രാഹ്മണരുണ്ടു്. അവരുടെ സമ്പ്രദായവും നമുക്കു ഇതിനു മുമ്പു അനാവൃതപ്പെട്ടു. ശാന്തിദ്വിജൻ ദേവാലയത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന രീതി അയാൾക്കോ, ആ പ്രസ്ഥാനത്തെ പുലർത്തിപ്പോരുന്ന സമുദായത്തിന്നോ, അഭിമാനകരമല്ല. അതല്ലെങ്കിൽ വളരെക്കാലം മുമ്പുതന്നെ "ശാന്തിദ്വിജഃ പ്രകൃതതേ ബദ്ധമീപശാന്തി—" എന്നു തുടങ്ങുന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ഒരു കവി അയാളെ അപഹസിക്കാനിടയാകയില്ല.

ഇനി പരിഷ്കാരത്തിനു് പുകൾപെട്ടുകൂടിയ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലാകട്ടെ, ക്രിസ്തുമസ്സാഘോഷത്തിനെ സംബന്ധിച്ച ഒരു ചുംബനമേളനവും, * Misleto † എന്ന ചെടി മുറിയിൽ തൂക്കിയാൽ അതിന്റെ കീഴിൽ നില്ക്കുന്ന ഏതൊരു സ്ത്രീയേയും അവരോടു സമ്മതം ചോദിക്കാതെ തന്നെ ചുംബിക്കാമെന്ന നാട്ടാചാരവും ഇന്നും നിലനിന്നുവരുന്നുണ്ടു്.

ഇതിനും പുറമെ, യൂറോപ്പിൽ Carnival, ‡ Bacchic Festival § എന്നീ ആഘോഷങ്ങളും ഉണ്ടു്. ഇതിലെല്ലാം കാമവികാരത്തിന്റെ

---

* പാരീസിൽ ഇതു് ഇപ്പോഴും നടക്കുന്നുണ്ടു്.

† ചെറിയ ഇലയും പൂവും ഉള്ള ഒരു ചെടി.

‡ യൂറോപ്പിലുള്ള കാത്തോലിക്ക രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ചു് ജർമ്മനിയിൽ നടപ്പുള്ള ഒരാഘോഷം. മനുഷ്യവികാരങ്ങൾക്കൊക്കെ സംതൃപ്തിനേടുകയാണു് ഇതിലെ പ്രധാനഭാഗം. ഇതിനെ 'സന്തോഷകാലം' എന്നുകൂടി പറഞ്ഞുവരാറുണ്ടു്. ഇറ്റലിയിൽ—അതായതു് റൈൻനദിയുടെ തീരത്തുള്ള പട്ടണങ്ങളിൽ, അതിലും വിശേഷിച്ചു് Cologne (France) ലാണു് ഇതു പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടിയുള്ളതു്. ജനുവരിയിൽ ഇതു് 4 ദിവസം നീണ്ടു നില്ക്കും. France-ൽ ഇതുപോലെയുള്ളതു് Shrove Tuesday എന്ന ദിവസത്തേക്കു മാത്രമായിരിക്കുന്നു.

§ ഒരു വലിയ കൊടിമരംപോലെയുള്ളതു് കെട്ടിയുണ്ടാക്കി അതുവെച്ചുകൊണ്ടുനടക്കുന്നതു് ഇതിന്റെ ഒരു ഘടകമാണു്. ഇതു് ഒരു തരം ലിംഗാരാധന

അനിയന്ത്രിതമായ പ്രകടനം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നുണ്ടു്. രണ്ടാമത്തേതിനും ഹിന്ദുക്കളുടെ ഇടയിലുള്ള ലിംഗാരാധനയുമായി സാമ്യമുണ്ടു്. ഇനി ഈ വിഷയം ഉപസംഹരിക്കാം. പൂരക്കളത്തിൽ, നമ്മുടെ 'കാവുക'ളിലും മററു പുരാതനക്ഷേത്രങ്ങളിലും കാണുന്ന "ആഭാസത്തരങ്ങൾ" മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിനു് സഹജമായുള്ള ഒരു വികാരത്തിന്റെ പ്രകടനം മാത്രമാണെന്നും, അതു് മനുഷ്യർ നിവസിക്കുന്ന പല രാജ്യങ്ങളിലും പരിഷ്കൃതാപരിഷ്കൃതഭേദം കൂടാതെ കാണാവുന്നതാണെന്നുമാണു് നമ്മുടെ ഗവേഷണം തെളിയിക്കുന്നതു്. മദ്യപാനം, വ്യഭിചാരം എന്നീ ദോഷങ്ങൾ വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണെന്നു് നാം മുറവിളികൂട്ടാൻ തുടങ്ങീട്ടു കാലം കുറച്ചായി. പുറത്തല്ലെങ്കിൽ അകത്തു്, പരസ്യമായിട്ടല്ലെങ്കിൽ രഹസ്യമായിട്ടു് എന്നുള്ള വ്യത്യാസം മാത്രമേ ഈ പരിഷ്കരണപരിപാടിയുടെ ഫലമായിട്ടു് കാണുന്നുള്ളു. വിദ്യാഭ്യാസവും മററും വർദ്ധിച്ചുവരുംതോറും സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തിൽ സ്വാതന്ത്ര്യം അധികം വേണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹവും വളരുകയാണു്. സ്വാതന്ത്ര്യം ദുസ്സ്വാതന്ത്ര്യമായി പരിണമിക്കുവാൻ യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ലെന്നുള്ളതും നമുക്കനുഭവമാണു്. അതുകൊണ്ടു് നമുക്കെല്ലാവർക്കുമുള്ള ഈ ന്യൂനത കഴിയുന്നതും പരിഹരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയെന്നല്ലാതെ മറെറാരു പോംവഴി ഇക്കാര്യത്തിലുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ജീവിതമാത്സര്യം പരിഷ്കാരം വർദ്ധിക്കുംതോറും കൂടിവരികയാണു്. 'പണമുള്ളവനേ പൊറുതിയുള്ളു' എന്ന മട്ടിലെത്തിയിരിക്കുന്ന ലോകാവസ്ഥ

"നാണംകെട്ടും വിത്തമാർജ്ജിച്ചുവെന്നാൽ
നാണക്കേടാവിത്തവും തീർത്തുകൊള്ളും"

എന്നതു് ജീവിതത്തിലെ മുദ്രാവാക്യമായി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളവർ അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ ഇടയിലും ഇപ്പോൾ അസംഖ്യമാണു്. സത്യം, ധർമ്മം, മര്യാദ എന്നീ ഗുണങ്ങൾ പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പ്രസംഗപീഠങ്ങളിലും നാമശേഷം പ്രാപിച്ചിരിക്കയാണു്! സദാചാരബോധം അവയിൽനിന്നു ഭിന്നമായി നില്ക്കുന്ന ഒരു ഗുണമല്ല. പണവും പദവിയും മോഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വിവാഹങ്ങളും, അവയിൽനിന്നു ആന്തരികം പുകയുന്ന

താണു്. ഈ ആകൃതിയിൽ ലോഹമണികളാക്കി വന്ധ്യത്വത്തിനു് പരിഹാരമായി പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ചില സ്ത്രീകൾ ധരിക്കാറുണ്ടു്. V. F. Calverton: Sex Expression in Literature, p. 11.

അനർത്ഥങ്ങളും നമ്മുടെ സമുദായവ്യവസ്ഥയെ തലകീഴായി മറിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രേമത്തിനെ മാത്രം ആസ്പദമാക്കീട്ടുള്ള സ്ത്രീപുരുഷബന്ധം നോവലിലും കഥകളിലും മാത്രമാണു് അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എന്നു മാത്രമല്ല, അതു് പ്രവൃത്തിയിൽ പകർത്തുവാൻ ധൈര്യമുള്ള ഒരല്ലരും ചിലരെ സമുദായം സന്മനസ്സോടുകൂടിയല്ല, വെറുപ്പോടുകൂടിത്തന്നെയാണു് വീക്ഷിക്കുന്നതും. അതിന്റെ അക്രമങ്ങളും അഴിമതികളും ഒരു കണ്ണാടിയെപ്പോലെ പ്രതിബിംബിച്ചു കാണിക്കുന്ന വ്യക്തികളിൽ സമുദായസ്നേഹമില്ലെന്നാരോപിക്കുന്നവർ അരിശം കൊള്ളാതിരിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. ഇങ്ങിനെ അസ്ഥിവാരം വിട്ടു്, കാറ്റത്തിട്ട കടലാസ്സുപോലെ പറന്നുകളിക്കുന്ന മനുഷ്യസമുദായത്തിനു് ഒരു മര്യാദമാതൃക നിർദ്ദേശിക്കുന്നവനെ ലോകം ഒരു ഭ്രാന്തനായി കരുതിയെങ്കിൽ അതിലും അത്ഭുതമില്ല. ഇനി മറ്റൊരു പ്രകൃതത്തിലേക്കു കടക്കാം.

അമ്മയുടെ പ്രീതിയ്ക്കായുള്ള ആരാധനാരീതികൾ

'തോറ്റം' മുതലായവയ്ക്കു പീഠികയായി അതാതു ചടങ്ങുകളെപ്പറ്റി ഒരു ചുരുങ്ങിയ വിവരണവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

'പാന'

അതിൽ പഴക്കം 'പാന'*യ്ക്കാണെന്നതിലേക്കു പക്ഷാന്തരമില്ല. 'കാവു'കളും മറ്റും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാലത്തെയാണു് അതു സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. അതിൽ 'പാല'യ്ക്കുള്ള പ്രാധാന്യം നമ്മുടെ പ്രാചീന വൃക്ഷസേവയുടെ ഒരു രൂപാന്തരമാണെന്നുള്ളതിലേക്കു സംശയമില്ല. 'പാന'യ്ക്കാവശ്യമുള്ളവ മിക്കതും 'പാല'കൊണ്ടു വേണമെന്നാണു് പഴക്കെയുള്ള വിശ്വാസം. പന്തക്കാലുകളും തൂണുകളെങ്കിൽ 'പാല' കൊണ്ടുതന്നെ വേണം. പിന്നെ പൂജയ്ക്കുള്ള മരിക, തട്ടു് മുതലായവയും അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഉണ്ടാക്കണം. പാനപ്പിട്ടത്തിന്നുപയോഗിക്കുന്ന തണ്ടും 'പാല'കൊണ്ടാണുണ്ടാക്കുന്നതു്. ഇവ കൂടാതെ, ഓരോ സാധനത്തിന്നടിയിൽ ചേർത്തുവെക്കുന്ന അടിപ്പലകകളും ആ മരംകൊണ്ടുതന്നെ തീർത്തവയായിരിക്കും. 'അടിയ്ക്കിട്ടോരടിപ്പലകകൾ പൊട്ടിപ്പാറും' എന്ന തോറ്റത്തിലെ വരികൾ പാടുമ്പോൾ അവ തണ്ടുകൊണ്ടു കുത്തിപ്പൊട്ടിക്കുകയും വേണം. ഇപ്രകാരം 'ആദ്യവസാന'മായി കാണുന്ന 'പാല'യുടെ മാഹാത്മ്യം പരിശോധിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. പാലുള്ള വൃക്ഷങ്ങളെല്ലാം പഴയ ദൈവങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകമാണു്. 'ചാത്തൻ', † 'പറക്കുട്ടി', ‡ 'കരിംകുട്ടി' § എന്നീ 'താഴ്ന്ന ദൈവ'ങ്ങളെയെല്ലാം കുടിവെക്കുന്നതു് അരയാൽ, കള്ളി മുതലായ വൃക്ഷങ്ങളുടെ ചുവട്ടിലാണു്. ഇവയ്ക്കെല്ലാം പാലുണ്ടു്; 'പാല'

---

* തോറ്റങ്ങൾ പുറം 1–6.

† 'ചാത്തൻ' ചെറുമക്കളുടെ ദൈവമായിട്ടാണു് സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

‡ പറയരുടെ ഒരു ദൈവമാണു്.

§ ഇന്ന ജാതിയുടെ ദൈവമെന്നു് വിവരം തിരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. താഴ്ന്നജാതരുടെ വകയാണു് ഇതും.

(പാലുള്ളതു്?) എന്ന പേരുകൊണ്ടറിയുന്നതു് ഒരു മരം മാത്രമാണെന്നേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. അലറിയുടെ പൂവും പാനപ്പൂജക്കു് ആവശ്യമുണ്ടു്. 'പാല'പോലെ പണിത്തരത്തിനു കൊള്ളുന്നവയല്ല അലറിയും കള്ളിയും. പാലുള്ള വകയിൽ 'പാല'തന്നെയാണു് മേലേക്കിടയായി നില്ക്കുന്നതു്. വിലകുറഞ്ഞ മരമായതുകൊണ്ടു് അതു് അടിയന്തിരത്തിനു ഉപയോഗിക്കുന്നതിനാൽ അധികച്ചിലവു് വരുമെന്നു് വിചാരിക്കേണ്ടതില്ല. കട്ടികുറഞ്ഞ മരമായതുകൊണ്ടു് പണിചെയ്യുവാനും എളുപ്പമുണ്ടു്. മറ്റതിനില്ലാത്ത കട്ടിയും ഉറപ്പുള്ളതുകൊണ്ടു് അടിയന്തിരാദികൾക്കുപയോഗിക്കയോ വാടിയെന്നു വരുന്നതുമല്ല. ചില മതനിന്നും 'പാല' കൊള്ളിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതുവക സൗകര്യങ്ങളായിരിക്കണം 'പാല'യെ പന്തലിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാനുള്ള പ്രധാന കാരണങ്ങൾ. "പുറത്തു നില്ക്കുന്ന ദൈവപ്പാല" വെട്ടി പന്തലിൽ നാട്ടാൻ 'നാവേറു'' പാട്ടുകാരനും ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ടു്. പാനക്കാരൻ 'പാലയ്ക്കൽ മരവീട്ടും പരദൈവ'ത്തെ എപ്പോഴും ഓർക്കുന്നതുമുണ്ടു്. വൈദികകർമ്മങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കുന്ന ചില പാത്രങ്ങളും, ഹോമത്തിനുള്ള സാമഗ്രികളും 'പാല'കൊണ്ടു് തീർക്കേണമെന്നാണറിയുന്നതു്. ഇങ്ങിനെ പല സംഗതികൊണ്ടു നോക്കിയാലും "പാല" നമുക്കു പററിയ ഒരു മരമാണെന്നു വരുന്നു.

പാനയിലുള്ള രണ്ടു ചടങ്ങുകളെക്കൂടി ഒന്നു പരാമർശിക്കേണ്ടതുണ്ടു്.

'കുരുതി'

അതിലൊന്നാണു് 'കുരുതി'. 'കുരുതിതർപ്പണം' പാനയുടെ ചടങ്ങിൽ ഒന്നാണെന്നു് ആ വിവരണത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 'കുരുതി' എന്ന വാക്കിനു് ചോരയെന്നും അർത്ഥമുണ്ടു്. 'കുരുതിവെള്ള'ത്തിനു പകരം ഒരു കാലത്തു് രക്തം തന്നെയായിരിക്കുമോ തർപ്പണത്തിനു് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതു് എന്നൊരു സംശയത്തിനു ഈ ശബ്ദാർത്ഥം അവകാശം തരുന്നുണ്ടു്. 'ജന്തുബലി'യും മാംസഭക്ഷണവും പ്രചാരത്തിലിരുന്ന കാലത്തു് രക്തത്തിനു് ക്ഷാമമുണ്ടാവാനിടയില്ല. 'നരബലി'യും ചില യാഗങ്ങളുടെ ചടങ്ങായി പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. കൂടാതെ, ദേവതാപ്രീതിക്കു് 'കുരുതി' ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരിനവുമാണു്. അന്യോന്യമത്സരവും യുദ്ധവും കൊണ്ടാണു് അന്നും ഇന്നും മനുഷ്യൻ കാല

ക്ഷേപം ചെയ്യുന്നതു്. യുദ്ധത്തിന്റേയും മാത്സര്യത്തിന്റേയും പരിണാമം നാശവും മരണവുമാണു്. രക്തപ്രവാഹത്തോടുകൂടിയ മരണവും സാധാരണയാണു്. ശത്രുവിന്റെ രക്തം പ്രവഹിക്കുന്നതു കാണുവാൻ ഒരു കാലത്തു് മനുഷ്യനു് കൌതുകം തോന്നിയിരിക്കയോ? അതു 'കുടുകടെ' കുടിച്ചു തന്റെ അന്തർദ്ദാഹം ശമിപ്പിക്കുവാൻകൂടി അവൻ അക്കാലത്തു് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നുവോ? ശത്രുക്കളായവർ തമ്മിൽ "ഞാൻ അവന്റെ ചോരകുടിച്ചേ ഉറങ്ങുകയുള്ളു" എന്നു ഇപ്പോഴും ശപഥമായി പറയുന്നതു് പഴയ വാസനയെ അനുസ്മരിക്കുന്നതായിരിക്കാം! ഭീമൻ ദുശ്ശാസനന്റെ രക്തം ഒരു തുള്ളിപോലും കളയാതെ കുടിച്ചതായി എഴുത്തച്ഛൻപോലും ഭാരതത്തിൽ വർണ്ണിക്കുന്നുണ്ടു്.* കഥകളിയിൽ അതു് ആ തരത്തിൽ അഭിനയിക്കുന്നതും നാം കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. രക്തപാനംകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടാതെ കുടൽമാലയും വലിച്ചെടുത്തു കടിക്കുന്നതു് അഭിനയിച്ചു കാണിക്കുവാൻ നടന്മാർ ധൈര്യപ്പെടുന്നു. യുദ്ധം ഒരു കാലത്തു് വിനോദംപോലെ കരുതിയിരുന്ന കേരളീയർ അനവധി ഭീമദുശ്ശാസനയുദ്ധങ്ങളും നടത്തീട്ടുണ്ടാവാം. 'പിണമണിഞ്ഞ' ഒരു വേഷം കൂടി കാണാതെ അന്നുള്ളവർ തൃപ്തിപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. 'കാവു്'കളിൽ പൂരക്കാലത്തു് അറവു് (കോഴി, ആടു്) കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ചോരപ്രളയം 'അമ്മ'യുടെ നടവരെ ഒഴുകിച്ചെല്ലണമെന്നാണത്രെ ചില ദിക്കിലുള്ള വിശ്വാസം.

നാടകവേദിയിൽ രക്തപ്രവാഹം അഭിനയിച്ചിരുന്ന സമ്പ്രദായം ഒരു കാലത്തു് ഇറ്റലി, സ്പെയിൻ എന്നീ യൂറോപ്യരാജ്യങ്ങളിൽ സുലഭമായിരുന്നു.† Fox-Hunt (കുറുക്കൻ വേട്ട) ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഇപ്പോഴും പ്രമാണികളുടെ ഇടയിൽ നടക്കുന്ന ഒരു വിനോദമാണു്. കുതിരപ്പുറത്തു കയറി പലർകൂടി ഒരു കുറുക്കനെ വേട്ടയാടി പിടിക്കും. അതു് ഓടി മയങ്ങി ഒരിടത്തു കിടന്നാൽ അതിനെ പിടിച്ചു് മേലോട്ടെറിഞ്ഞു്

*"ചോരയെല്ലാം പോരെ ഒന്നു ശോണിതം
ഒരുതുള്ളിപോലും പുറത്തു പോകാതെ
കയ്യിലെ നന്നായി കിടന്നുകൊണ്ടവൻ
കണ്ഠത്തോളം നന്നായ് നിറച്ചിറക്കീടും.

(മഹാഭാരതം കിളിപ്പാട്ടു്, പുറം 270. S. R. V. Press, Quilon.)

† C. A. Menon, Ancient Kerala, Annals of Oriental Research, Vol. V, Part 1.

ഒരു വെട്ടുവെട്ടും. അതിൽനിന്നു ചൊരിയുന്ന രക്തത്തുള്ളികളും മുഖത്തു വീഴാനായി എല്ലാവരും മേല്പോട്ടുനോക്കി നില്ക്കും. വേട്ടയുടെ അവസാനം അങ്ങിനെയാണ്. ഇത്രയും കഴിഞ്ഞാൽ ആ കരുക്കളെ വലിച്ചെറിയുകയാണ് പതിവ്. തിന്നുന്ന മൃഗത്തിനെ നായാടുന്നതിലർത്ഥമുണ്ട്. ഈ വിനോദം രക്തം കാണാനല്ലാതെ മറ്റെന്തിനാണ്?

ഇത്തരം ആചാരങ്ങളോ ഉത്സവങ്ങളോ കണ്ടിട്ടായിരിക്കണം മനുഷ്യസമുദായശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഒരു കാലത്ത് മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ "രക്തസേവ" (Blood-Cult) യുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ഒരു സിദ്ധാന്തം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളത്.*

'കളംപൂജ'യിലും 'രക്തത്തി'ന്ന് സ്ഥാനമുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ ചുകപ്പുനിറവും 'അമ്മയ്ക്ക്' പ്രധാനമാണ്. പാനപ്പന്തലിന്റെ നടുക്കുള്ള മണ്ഡകത്തിൽ വെക്കുന്ന പീഠത്തിന്മേൽ ഒരു ചുകന്ന ശില 'മടക്കിയിടും. അതിന്മേലാണ് വാളും മററും 'അമ്മയെ' സങ്കല്പിച്ച് വെക്കാറുള്ളത്. അതിന്നു "മുടിച്ചോപ്പ്" എന്നുതന്നെയാണ് പേരും. † അങ്ങിനെയൊരു ശില നേരെ മേൽഭാഗത്തുകൂടി എത്രഭാഗംവരെ പരത്തിയിടണമെന്നും നിർബ്ബന്ധമുണ്ട്. 'കളംപാട്ടിലും' ഈ ചടങ്ങുണ്ട്. പാട്ടുകളത്തിന്റെ മേൽഭാഗത്ത് പന്തലിട്ടപോലെ കയറുകൊണ്ടു കെട്ടിയിരിക്കും. അതിന്റെ നടുക്കായിട്ടാണ് ഈ ശീലയിടുന്നത്, ഇതിന്നു 'കുറയിടുക' എന്നാണ് പാട്ടുകഴിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിൽ പറയുന്ന വാക്ക്. ‡ ഇതിലെല്ലാം രക്തത്തിന്നും രക്തവർണ്ണത്തിന്നും പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത് പ്രാചീനസമുദായത്തിൽ നടപ്പായിരുന്ന 'രക്തസേവ' യുടെ അവശിഷ്ടമായിരിക്കണം.

---

* 'നായാട്ടിനും, യുദ്ധത്തിനുമുള്ള ജന്മവാസനകൾ സമ്മേളിച്ചിട്ട് ക്രൂരതയോടുള്ള ആകർഷകതയും ഇന്നും പലരിലും അവശേഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊലക്കേസ്സുകളേയും മററു പലതരം ക്രൂരകൃത്യങ്ങളേയും പററിയുള്ള വാർത്തകൾ വൃത്താന്തപത്രങ്ങളിൽ ധാരാളം കാണുന്നതെന്തുകൊണ്ട്? മനുഷ്യർക്ക് അവയെപ്പററി വായിക്കുവാൻ ഇഷ്ടമുള്ളതുകൊണ്ട്! അങ്ങിനെയുള്ള സംഗതികളെപ്പററി വായിക്കാൻ ലോകം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്? നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ക്രൂരോപജീവികളായിരുന്നതുകൊണ്ട്! 'രക്തദാഹം' അതിപ്രാചീനമാണ് — നമ്മുടെ പ്രകൃതിസിദ്ധമായ തൃഷ്ണകളിൽ ഏററവും പുരാതനവും ശ്രദ്ധമൂലവുമായ ഒന്നാണ് അത്. അതുകൊണ്ടാണ് ഇളം വിദ്യാർത്ഥികൾ ഇത്ര കായികാഭ്യാസം നേടുന്നത്.' (Howard Moore, Savage Survivals, p. 106.)

† നിറത്തിന്റെ പേര് സാധനത്തിന്നായിരിക്കുന്നു.

‡ പാട്ട് 'കുറയിടുക' എന്നു പറഞ്ഞാൽ ആരംഭിക്കുകയെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ 'കുറവലിക്കുക' എന്നതിന്നു അവസാനിക്കുകയെന്നുമാണർത്ഥം.

പള്ളിപ്പാനയുടെ ഒടുവിലത്തെ ചടങ്ങായ 'കനലിൽച്ചാട്ട'വും നമ്മുടെ ആലോചനയ്ക്കു വിഷയമാവേണ്ടതാണ്. വെളിച്ചപ്പാടും പാനപിടുത്തക്കാരും കനച്ച തീയിൽ ചാടുമ്പോൾ കാൽ പൊള്ളാതിരിക്കുന്നതു് 'അമ്മ'യുടെ കാരുണ്യംകൊണ്ടാണെന്നാണ് വിശ്വാസം. സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് അമ്മയുടെ മാഹാത്മ്യം അനുഭവപ്പെടുത്തുവാൻ ഇങ്ങിനെ ചില അമാനുഷകൃത്യങ്ങൾ ഉപാസകന്മാർ ആരംഭിച്ചതായിരിക്കണം.*

'കളംപാട്ട്.'

കാളീസേവയിൽ എണ്ണപ്പെട്ട മറെറാരു പദ്ധതിയാണ് 'കളംപാട്ട്.' ഇതു് പാനപോലെ പാടത്തോ, പറമ്പിലോ, മററുവല്ലേടത്തുമോ വെച്ചു കഴിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല. 'കാവു'കളിലോ, അല്ലെങ്കിൽ 'അമ്മ'യെ കുടിവെച്ചതായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള ഇല്ലങ്ങളിലോ മാത്രമേ നടത്തുവാൻ വിധിയുള്ളു. 'കാവു'കളും മററും നിർമ്മിച്ചതിനു ശേഷം, അതിൽ വിഗ്രഹപ്രതിഷ്ഠ നടന്നതിനു പിന്നീടാണ് 'കളംപാട്ട്' നടപ്പായിട്ടുള്ളതെന്ന് ഇതുകൊണ്ടു ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'കളംപാട്ടി'ന്റെ ഒരു വിവരണം ദാരുകവധത്തിന്റെ പീഠികയായി മറെറാരിടത്തു് കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിലേക്ക് വായനക്കാരുടെ ശ്രദ്ധയെ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു.† പാനയിൽനിന്നു് 'കാളീസേവ' കളംപാട്ടിലേക്കു കടക്കുന്നതിനിടക്ക് പല പരിണാമങ്ങളും അതിൽ വന്നുകൂടീട്ടുണ്ടെന്നു അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴേക്ക് കാളിക്ക് ഒരു സ്വരൂപമുണ്ടായി. അതുവരെ മരത്തിനെ (പാലയെ) ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കാളിക്ക് ഇപ്പോൾ സ്വന്തമായി ഒരു സ്ഥലവും സ്വരൂപവും വന്നുകഴിഞ്ഞു. എന്നു മാത്രമല്ല, അതുവരെ നാട്ടുകാരുടെ വകയായിരുന്ന 'കാളി' അല്ലെങ്കിൽ 'അമ്മ' ഒരു സമുദായത്തിന്റേതായിത്തീരുവാനുള്ള ഏർപ്പാടുകളും ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു. കളമെഴുത്തുകാരന്റെ അവകാശം നമ്പൂതിരി കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ ക്രമേണ ശ്രമിക്കുന്നതായിക്കാണുന്നു. കളമെഴുതിയ കുറുപ്പ് കയ്യും കാലും കഴുകാൻപോകുന്ന സമയത്താണ് നമ്പൂതിരി പൂജിക്കുന്നതു്. അപ്പോൾ ചെണ്ടകൊട്ടുന്നതു് കുറുപ്പ് കേൾക്കാതിരിപ്പാൻ മെല്ലെയാവണമെന്നാണ് ചട്ടം. അതിൽനിന്നു് ഊഹിക്കേണ്ടതു് കുറുപ്പിന്റെ

* മാരിയമ്മയ്ക്കുള്ള ആരാധനകളിലും തീയിനു് ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടു്.
(Whitehead, Village Gods of S. India, p. 13.)

† രണ്ടാം ഭാഗം, പുറം 72–73.

അവകാശം അപ്പോഴും ഉറച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നും, അതു കയ്‌വശപ്പെട്ടുത്തുവാനുള്ള ശ്രമം ദൃഢമായിട്ടാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നുമാണല്ലോ. അതു് ഇപ്പോഴും ആചാരമായിരിക്കയാണ്. ആ നിലയ്ക്കു് ഇന്നും വ്യത്യാസം വരാത്തതിനാൽ ആ വിഷയത്തിൽ മത്സരങ്ങൾ എന്തോ ഉണ്ടായപോലിരിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, കാളിയുടെ കളിയരങ്ങ് നിശ്ചിതപരിധികളിലായിരിക്കണമെന്ന കാര്യത്തിൽ നമ്പൂതിരിമാർ വിജയം നേടി. കുറുപ്പന്മാരെ തങ്ങൾക്ക് അടങ്ങിയവരാക്കിത്തീർക്കാൻ അവർ അവലബാസിത്തവും കല്പിച്ചു * രാത്രി നടക്കുന്ന 'കളംപാട്ടിനു്' 'ഉച്ചപ്പാട്ടും' വേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അപ്പോഴും കുറുപ്പിന്റെ ആദ്യവസാനത്തിനു് ഭംഗവും വന്നില്ല. ആകപ്പാടെയുള്ള ഏർപ്പാടുകളിൽ ഇതുസമായക്കാരനും ഒത്തുമാറിയപോലെയാണിരിക്കുന്നതു്. എന്നുമാത്രമല്ല, വെളിച്ചപ്പാടില്ലെങ്കിൽ ആ ഭാഗംകൂടി ചിലപ്പോൾ കുറുപ്പ് നിർവ്വഹിക്കേണമെന്നുള്ളതിനാൽ കർമ്മവിഷയത്തിൽ കുറുപ്പ് അസാമാന്യമായ പ്രാവീണ്യം സമ്പാദിച്ചിരിക്കണമെന്നും വരുന്നുണ്ട്. അടിയന്തരക്കാരനു് നായർസമുദായത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രാബല്യം അയാളെ അതിൽനിന്നകറ്റുന്ന വിഷയത്തിൽ നമ്പൂതിരിക്കു ശങ്ക ജനിപ്പിച്ചിരിക്കണം. അതല്ലെങ്കിൽ, തന്റെ പ്രാബല്യം ദൃഢമായിത്തന്നെ നിലനിർത്തിപ്പോരുവാൻ നമ്പൂതിരി സമ്മതിക്കുന്നതല്ല. മററു ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തിൽനിന്നു് നമുക്ക് ഈ സംഗതി പ്രത്യക്ഷമാവുന്നുമുണ്ട്. 'അമ്മ'യുടെ ശക്തിയും ഈ പരിണാമത്തിനു് അധീനമായിത്തീർന്നിരിക്കണം.

'കളമെഴുത്തു്.'

'കളമെഴുത്തു്' നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ പ്രത്യേകം അർഹിക്കുന്ന ഒരു കലയാണ്. പാട്ടുകാരനായ കുറുപ്പ് മറെറാരു സുകുമാരകലയിലും കൂടി അവകാശിയായിട്ടാണ് ഇതിൽ പ്രത്യക്ഷമാവുന്നതു്. അയാളുടെ പൊടികൊണ്ടുള്ള പ്രയോഗം വിസ്മയിക്കത്തക്കതുതന്നെയാണ്. അഞ്ചു നിറംകൊണ്ടു പല വർണ്ണങ്ങളുണ്ടാക്കി അയാളുടെ കൃത്യം അയാൾ ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ചിത്രമെഴുത്തിനു വേണ്ടതായ സാമഗ്രികളെല്ലാം അയാൾക്ക് സ്വാധീനമായിട്ടില്ല. എന്നാൽ ചിത്രകാരനു് ആവശ്യം വേണ്ടതായ ആകാരനിർണ്ണയവും, ആശയസൌകുമാര്യവും അയാളുടെ

* അമ്പലവാസികളുടെ ആഭിജാത്യം പണ്ടേക്കില്ലും പലവിധത്തിലായി കാണുന്നതിൽനിന്നു് ഇതു് അവർക്ക് ഒരു ചേരയായിരുന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.

മനോമുകരത്തിൽ ഉദിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ആവശ്യമുള്ളപ്പോഴെല്ലാം നിലത്തു തന്നെ മായിച്ചെഴുതി, നിരന്തരപരിശീലനംകൊണ്ട് പ്രയോഗചാതുര്യം വർദ്ധിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു ചിത്രകലയും അയാൾ സൃഷ്ടിച്ചു. കുറുപ്പിനെ കേരളീയചിത്രകലയുടെ പിതാവായി കരുതുന്നതിൽ ഒട്ടും തന്നെ അസാംഗത്യമില്ല.* സാമഗ്രികളുടെ അഭാവത്തിൽനിന്ന് അയാളുടെ കല പ്രാചീനമാണെന്നും പറഞ്ഞുകൂട. കേരളത്തിലെ ദേവാലയങ്ങളുടെയും, രാജധാനികളുടെയും ചുമരിന്മേൽ കാണുന്ന ചിത്രങ്ങളിൽ കുറുപ്പിന്റെ കലയോടുള്ള കടപ്പാട് തെളിഞ്ഞു പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ട്. കുറുപ്പ് കുറിച്ചിട്ടുള്ള മാതൃക മററു സാമഗ്രികളെക്കൊണ്ട് പ്രകാശിപ്പിക്കമാത്രമാണ് അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ക്ഷേത്രങ്ങളിലും, കൊട്ടാരങ്ങളിലും കാണുന്ന 'ചുമർചിത്ര'ങ്ങളും കുറുപ്പന്മാരുടെ കയ്പടയാണെന്ന് കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കുറുപ്പിന്റെ കല ദിവ്യപ്രസാദമായിത്തീർന്നതിനാൽ അതിൽ പിന്നീട് പരിഷ്കാരം വരുത്താതിരുന്നതാണ്. ദിവ്യത്വത്തിൽ അടിയുറച്ച പല കാര്യങ്ങളും അതേനിലയിൽതന്നെ നിർത്തിപ്പോരുന്നതാണല്ലോ ലോകസ്വഭാവം. അല്ലെങ്കിൽ ക്ഷേത്രനിർമ്മാണകല ഗൃഹനിർമ്മാണകലയെപ്പോലെ പരിഷ്കാരോന്മുഖമായി പരിലസിക്കേണ്ടതാണല്ലോ. ഈ സമുദായത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് ചിത്രമെഴുത്തിൽ ജന്മനാ വാസനയുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതിയും ഇവിടെ പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. †

കുറുപ്പിന്റെ കലയ്ക്കു് മററു ചില ദൈവങ്ങളും വിഷയമായിത്തീന്നിട്ടുണ്ട്. അവരും കേരളീയരുടെ പഴയ ദൈവങ്ങളാണ്. 'അയ്യപ്പൻ', 'വേട്ടക്കരൻ', 'പാമ്പു്' ഈ ദൈവങ്ങൾക്കും കുറുപ്പ് കളമെഴുതാറുണ്ട്. പാമ്പിന്റെ കാര്യത്തിൽ 'പുള്ളുവരും' സമാവകാശികളാണ്. പക്ഷെ അവരുടെ കലയ്ക്കു് കുറുപ്പിന്റേതുപോലെതന്നെ പരിപൂർണ്ണത സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ല. ‡ അയ്യപ്പന്റേയും, വേട്ടക്കരന്റേയും ചിത്രങ്ങൾ കുറുപ്പ് വരച്ചതുതന്നെയാണ് ചിത്രകാരന്മാർ ചുമരിന്മേൽ പകർത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ അതിവിശിഷ്ടമായ കല—അധികം ചെലവു

* "കളമെഴുത്തും പാട്ടും" എന്ന ലേഖനത്തിൽ Mr. R. V. Poduval ഈ അഭിപ്രായത്തോട് യോജിക്കുന്നുണ്ട്.

† ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള മുഖചിത്രം ഒരു കുറുപ്പിന്റെ കളമാണ്.

‡ അവർ എഴുതുന്ന സമ്പ്രദായവും വ്യത്യാസപ്പെട്ടതാണ്. ചിരട്ടയിൽ പൊടി നിറച്ച് അതിന്റെ ദ്വാരത്തിൽക്കൂടിയാണ് അവർ പൊടി വിതറുന്നത്.

ചെയ്യാതെ സാധിക്കാവുന്ന ഈ കല—നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുവരാൻ ഒരു സ്ഥിരോപാധിയെ അവലംബിക്കുവാൻ തരമില്ലല്ലോ എന്നൊരു കുണ്ഠിതം അതിനെപ്പററി ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകാറുണ്ട്. അതിന്റെ ഒരു ഛായയെടുക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നിലത്തെഴുതിയുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ചിത്രത്തിനെ ഛായാഗ്രാഹിയന്ത്രത്തിലേക്ക് ആവാഹിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. പൊടികൊണ്ടുള്ള പണിയാകയാൽ 'കളം' ചുമരിന്മേൽ എഴുതാനും തരമില്ല. മററു പല കലകളെപ്പോലെ ഇതും 'കുറുപ്പി'നെയും 'കാവി'നെയും ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നത്. അവർ പോയാൽ, ഈ കലയും നമുക്ക് നഷ്ടമാവുമെന്നാണ് ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി. അതുകൊണ്ട് ഈ കലയെ നിലനിർത്താനാശിച്ചിട്ടെങ്കിലും 'കാവി'നെയും 'കുറുപ്പി'നെയും നാം പരിപാലിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയുന്നത് 'അമ്മ'യെ അവഗണിക്കയല്ല. 'അമ്മ'യ്ക്ക് പല രംഗങ്ങളും കാലക്രമംകൊണ്ട് ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്; ഉണ്ടായിവരുന്നുമുണ്ട്. 'അമ്മ'യ്ക്ക് അതുകൊണ്ട് പരിഭവത്തിന്ന് അവകാശമില്ല. 'കളമെഴുത്തി'ന്റെയും, 'കുറുപ്പി'ന്റെയും, സ്ഥിതി അതല്ല. ഈ കലയെ നിലനിർത്താനായി 'പുരാണവസ്തു' ശേഖരിക്കുന്ന വകുപ്പുകാരും ശ്രദ്ധിച്ചുകാണാത്തതിൽ അത്ഭുതപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

മുടിയേററ്

കളംപാട്ടിൽനിന്ന് ഒരുപടികൂടി കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള പരിണാമമാണ് 'മുടിയേററ്' * സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതിന്ന് ഒരു നാടകച്ഛായ കാണുന്നുണ്ട്. ഇതുവരെ കാളിയുടെ പരമശത്രുവായ ദാരുകൻ പാട്ടിൽ ഒളിച്ചിരിക്കയായിരുന്നു. കാളിയുടെ ഹിതങ്ങൾ അറിയിപ്പിക്കുവാനുള്ള 'വെളിച്ചപ്പാട്' അല്ലെങ്കിൽ 'കോമരം' ഇതിന്ന് മുമ്പുതന്നെ നമ്മുടെ രക്ഷിതാവെന്ന നിലയിൽ വന്നുചേർന്നു. പാനമുതല്ല, ആ വേഷം നമുക്ക പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ദാരുകനെ ഇതുവരെ കാണ്മാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. അയാളും സാമാന്യനല്ലെന്ന് പാട്ടുകളിൽനിന്നു തെളിയുന്നുണ്ട്. കാളിയെ പല തവണ 'കറക്കിയ' വീരൻ നമ്മുടെ ബഹുമാനാദരം അർഹിക്കുന്ന മാന്യനാണെന്നതിലേക്ക സംശയമില്ല. നേരിട്ടു യുദ്ധംകൊണ്ട് കൊല്ലാൻ സാധിക്കാതെ വന്നതിനാൽ ചതിപ്രയോഗം അവലംബിച്ചാണ് കാളി ആ മഹാവീരനെ സംഹരിക്കുന്നതും. ഇങ്ങി

* മുടി—കിരീടം, ഏററ്—ഏററൽ—സ്വീകരിക്കൽ.

നെയുള്ള ഒരു ഗംഭീരരംഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാൻ കാളീഭക്തന്മാർക്കുണ്ടായ ആഗ്രഹമായിരിക്കണം 'മുടിയേററ്' എന്ന അടിയന്തരത്തിനു നിദാനം.

ഇതിലും കുറുപ്പന്മാരാണ് പ്രധാനി. 'കാവു'കളിലല്ലാതെ മററവിടത്തും ഈ രംഗം അഭിനയിക്കുന്നതല്ല. 'കാവു'കളിൽ പ്രവേശം അനുവദിക്കാത്തവർക്ക് ഈ അടിയന്തരം ഉയർന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നിട്ടോ, മരത്തിന്റെ മുകളിൽ കയറിയോ, കാണേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ഇതിലും 'കളം' വരയേണ്ടതുണ്ടു്. കുറുപ്പന്മാർ തന്നെ കാവിന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു് കാളിയുടെ രൗദ്രരൂപം എഴുതിയുണ്ടാക്കും. വൈകുന്നേരം 'കാവു'കളിലെ പൂജ നടക്കുമ്പോൾ അവർ സംഗീതംകൊണ്ടും മററും ജനങ്ങളെ സന്തോഷിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. പൂജ കഴിയുന്നതോടുകൂടി കാളിയെ എഴുന്നെള്ളിക്കും. വിധിപ്രകാരമുള്ള പ്രദക്ഷിണം കഴിഞ്ഞാൽ കാളീപ്രതിമ എല്ലാവർക്കും കാണാവുന്ന ഒരു സ്ഥലത്തുവെക്കും. ഈ നാടകത്തിലെ ആദ്യത്തെ രംഗം ശിവനാരദസംവാദമാണു്. അതിലെ വിഷയം പാട്ടുകളിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ, ദാരുകന്റെ അക്രമങ്ങളെപ്പററി നാരദൻ ശിവനെ അറിയിപ്പിക്കയും, കാളിയെക്കൊണ്ടു് അവനെ കൊല്ലിക്കാമെന്നു് ശിവനേല്ക്കയുമാണു്. അപ്പോഴേക്ക് കാളിദാരുകന്മാർ വേഷംകെട്ടി തെയ്യാറായിട്ടുണ്ടാവും. ദാരുകൻ പുറത്തുചാടി കാളിയെ തക്കസമയത്തു് പോരിനു വിളിക്കും. പോർവിളികേട്ടു് കാളിയും പുറത്തുചാടും. പിന്നെ പോരുതുടങ്ങും. കാവിനുചുററും ഇവർ ഓടിനടന്നു് യുദ്ധം ചെയ്യും. ഒടുവിൽ കാളി ദാരുകനെ കൊല്ലും. അപ്പോഴേക്ക് നേരം പ്രകാശമാവും. ഈ ഘട്ടത്തിലാണു് വധം അഭിനയിക്കുന്നതു്. നിലത്തുവീണ ദാരുകന്റെ കുടൽമാലയും മററും 'കാളി' വലിച്ചെടുത്തു കാണികളിൽ ഭയജനിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലാണു് ഈ രംഗം അഭിനയിക്കുന്നതു്. * കഥകളിയിലെ 'രൗദ്രഭീമൻ' അഭിനയിക്കുന്നതു ഈ രംഗത്തിന്റെ അനുകരണമാണെന്നുള്ളതിലേക്ക് സംശയമില്ല.

'മുടിയേററു്' ഇപ്പോൾ അധികം പ്രചാരത്തിലുള്ളതു് കൊച്ചിയിലാണു്. ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിൽ വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കിൽ 'ഉത്രത്തിൽ

---

* K. Rama Pisharodi, "കേരളത്തിലെ നാടകങ്ങൾ". Annamalai University Journal, Vol. 1, No. 1. p. 98. 99.

ക്കാവ്‌ എന്നൊരിടത്തു മാത്രമേ ഇതു നടന്നുവരുന്നതായി കേൾക്കുകയുണ്ടായിട്ടുള്ളു. കോഴിക്കോട്ടുനിന്നു വടക്കോട്ടേക്ക്‌ 'പാന' തീരെയില്ലെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'കളംപാട്ടും' ഇപ്രകാരം അപൂർവ്വമായിരിക്കുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽ 'കളംപാട്ട്‌' പലയിടത്തും ഇപ്പോഴും നടക്കുന്നതായി ശ്രീമാൻ ആർ. വി. പൊതുവാൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്‌. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഏതാനും ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കാം:—

"ഭഗവതി, ഭദ്രകാളി, ശാസ്താവ്‌ എന്നീ ചിത്രങ്ങളാണ്‌ യഥാക്രമം വരയ്ക്കാറുള്ളത്‌. 'കന്യാകുമാരി'യിൽ ഭഗവതിയുടേയും, 'കുനാഞാണി'യിലും 'തിരുവിടക്കോട്ടും' ശാസ്താവിന്റെയും മാത്രം ചിത്രങ്ങൾ വരയ്ക്കുന്നു. ഭഗവതി കലമാനിന്റെ മേലും, ശാസ്താവ്‌ ആനയുടെയോ കുതിരയുടെയോ മേലും, ദാരുകന്റെ തലവെട്ടി കയ്യിലേന്തിയ ഭദ്രകാളി വേതാളത്തിന്റെ മേലും ഇരിക്കുന്നവിധം ചിത്രീകരിക്കുന്നു."

ഇതിൽനിന്നു തിരുവിതാംകൂറിൽ 'ഭഗവതിയ്ക്കു' പ്രത്യേകമായി ഒരുതരം 'കളമെഴുത്തു'ണ്ടെന്നാണല്ലോ വരുന്നത്‌. 'ഭദ്രകാളി'ക്കു വേറെയുണ്ടത്രേ. ബ്രിട്ടീഷുമലബാറിലും കൊച്ചിയിലും അങ്ങിനെയൊരു പാരമ്പര്യം കാണുന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, അവിടങ്ങളിൽ 'കാളി', 'ഭദ്രകാളി' എന്നീ രണ്ടുപേരുകളും വ്യക്തിഭേദംകൂടാതെ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്‌. 'വേട്ടക്കരൻ' തിരുവിതാംകൂറിൽ പ്രവേശിച്ചതായും കാണുന്നില്ല. ഈ വ്യത്യാസങ്ങൾക്ക്‌ കാരണം കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കൊല്ലത്തുനിന്ന്‌ തെക്കോട്ടുപോകുംതോറും മലയാളിത്തംവിട്ട പരദേശിത്വത്തിലേക്കാണ്‌ ആചാരങ്ങളുടേയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും പോക്ക്‌. ഭാഷയ്ക്കും ഈ 'മിശ്രസ്വഭാവം' കാണുന്നുണ്ട്‌. 'രാമകഥപ്പാട്ട്‌', 'രാമചരിതം', 'ഭാരതം', അനന്തപുരാൻപാട്ട്‌, 'ഇരവിക്കുട്ടിപ്പിള്ളപ്പോർപ്പാട്ട്‌' ഇവയെല്ലാം അതിനു ഉദാഹരണമാണ്‌. ക്ഷേത്രനിർമ്മാണരീതിയും വ്യത്യാസപ്പെട്ടിട്ടാണിരിക്കുന്നത്‌. പത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലും, ശുചീന്ദ്രത്തും കാണുന്ന മാതിരിയിലുള്ള ഉയർന്ന ഗോപുരങ്ങൾ കേരളശൈലിയെ അനുസരിക്കുന്നവയല്ല. കൊല്ലത്തുനിന്ന്‌ വടക്കോട്ട്‌ അത്തരത്തിലുള്ള ഗോപുരങ്ങൾ കാണുന്നില്ല. വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഗോപുരങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായം ഒന്നു വേറെയാണ്‌. രണ്ടു മൂന്നു പതനമായിട്ടാണ്‌ അതിന്റെ കെട്ട്‌. ആ മാതൃക കൊല്ലത്തുനിന്ന്‌ തെക്കോട്ടും കാണുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. 'കാളി'യെ സംബ

ന്ധിച്ചുള്ള പാട്ടുകളിലും ഇങ്ങിനെ തെക്കൻ, വടക്കൻ എന്ന സമ്പ്രദായഭേദങ്ങൾ ഉള്ളതായിട്ടാണറിയുന്നത്. രീതികൾമാത്രമല്ല, ഇതിവൃത്തത്തിനുകൂടെ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. തെക്കോട്ട് 'കാളി' മിക്കസ്ഥലത്തും 'കണ്ണകി' * യാണ്. 'ഭദ്രകാളി'യാണ് ദാരുകനെ കൊന്ന കാളി. 'കണ്ണകി'യുടെ കഥക്ക് വടക്കോട്ടും അതായത് കൊടുങ്ങല്ലൂർനിന്ന് വടക്കോട്ടും, പ്രചാരമില്ല. ഇതിൽനിന്നു ഊഹിക്കേണ്ടതു ചേരരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വാധീനശക്തി തിരുവഞ്ചിക്കളത്തുനിന്ന് വടക്കോട്ട് കടന്നുകൂടിട്ടില്ലെന്നാണോ? തമിഴർ 'കേരളം', 'മലയാളം' എന്നൊക്കെ പറയുന്നതിന് കന്യാകുമാരിയിൽനിന്ന് തിരുവഞ്ചിക്കളത്തോളമുള്ള പ്രദേശം എന്നു മാത്രമാണോ അർത്ഥം? അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മലയാളത്തിന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം ഒന്നു മറിച്ചെഴുതേണ്ടതായിവരും. 'ഭദ്രകാളിപ്പാട്ടു'കളെ വിമർശിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഈ പ്രമേയത്തെ ഒന്നുകൂടി വിസ്തരിക്കേണ്ടതായി വരുന്നതാണ്.

'താലപ്പൊലി.'

കാളിസേവയിൽ അതിപ്രധാനവും സർവ്വപ്രചുരവുമായ ചില ആരാധനാരീതികളെ സംബന്ധിച്ചുമാത്രമേ ഇവിടെ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളു. ഓരോ സ്ഥലത്തു നടപ്പുള്ള അനവധി സമ്പ്രദായങ്ങൾ ഇനിയുമുണ്ട്. 'പാട്ടും താലപ്പൊലിയും' എന്നു സാധാരണ പറയാറുണ്ട്. മണ്ഡലക്കാലത്തോ മററോ 41 കളംപാട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ ഒടുവിലത്തെ ദിവസം ഒരു 'താലപ്പൊലി'യോടുകൂടി ആ ചടങ്ങ് അവസാനിക്കുന്നതാണ് പതിവ്. ഈ 'താലപ്പൊലി' നമ്മുടെ സമുദായപരിണാമത്തിൽ ഒരു ഘട്ടം സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഉത്സവക്രമമാണ്. അരിയും, കൊളുത്തിയ തിരിയും, വെച്ചുപിടിച്ചുള്ള താലങ്ങൾ നിരത്തിവെക്കുന്നതാണ് ഇതിലെ പ്രധാനമായ ഒരു ചടങ്ങ്. 'കാവി'ന്റെ പുറത്ത് അധികം ദൂരത്തല്ലാതെയുള്ള 'പാല'യുടേയോ, 'ആലി'ന്റേയോ ചുവട്ടിലാണ് 'താല'ങ്ങൾ ‡ നിരത്തുന്നത്.

---

* ചിലപ്പതികാരത്തിന്റെ നായിക, കോവിലന്റെ ഭാര്യ. സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള, 'മലയാളത്തിലെ പഴയ പാട്ടുകൾ', ഒന്നാംഭാഗം. പുറം, 79, 84.

† നെല്ലും അരിയുംകൊണ്ടുമാത്രം നാം കഴിച്ചുകൂട്ടിയിരുന്ന കാലത്ത് അതു തന്നെ നല്ല പാത്രത്തിലാക്കി 'അമ്മ'ക്ക് എല്ലാവരുംകൂടി സമർപ്പിക്കുകയെന്നതായിരിക്കണം ഈ ചടങ്ങിന്റെ അർത്ഥം.

ളത് സ്ത്രീകളുടെ അവകാശമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. അത് ബ്രാഹ്മണാധീനമായ 'കാവു'കളിലാണെങ്കിൽ അമ്പലവാസിസ്ത്രീകളായിരിക്കും ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാത്തതുമായ 'കാവു'കളിൽ നായർസ്ത്രീകളോ, തീയ്യസ്ത്രീകളോ ആയിരിക്കും ആ കൃത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. സന്ധ്യക്കു മുമ്പായാണ് താലം നിരത്തുന്നത്. നിരത്തി കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞാൽ താലമെടുത്ത സ്ത്രീകൾ മുമ്പിലും വാദ്യഘോഷാദികൾ പിമ്പിലുമായി 'കാവി'ലേക്കുള്ള ഘോഷയാത്രയായി. 'കാവി'ൻെറ ചുറ്റും അതു കൊണ്ടുനടത്തുന്നവരെയും അവസ്ഥയനുസരിച്ചിരിക്കും ഘോഷയാത്രയുടെ ആഡംബരം. കോപ്പണിഞ്ഞ ആനകൾ, മേളം, വെടിക്കെട്ട് എന്നിവയെല്ലാം ഉണ്ടെങ്കിൽ 'താലപ്പൊലി' ഗംഭീരമായിട്ടാണെന്ന് കരുതാം. അത്യാവശ്യം വാദ്യവുമായി താലമെടുത്തു വരുന്നതാണ് ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയമട്ട്. 'കാവി'ലെത്തിയാൽ അതിനെ ഒരു പ്രദക്ഷിണംവെച്ച് ആ ചടങ്ങ് അവസാനിപ്പിക്കും. പിന്നെ കാവിലെ അവസ്ഥപോലെ 'തായമ്പക',* 'കുഴൽപ്പറ്റ്', 'മദ്ദളപ്പറ്റ്', 'കൊമ്പ്' എന്നീ പ്രദർശനങ്ങൾ നടക്കുന്നതാണ്. അവസാനം ഒരു 'ശീവേലി'യോടുകൂടി 'താലപ്പൊലി' അവസാനിക്കും. അതിനുശേഷം വെളിച്ചപ്പാടിൻെറ തുള്ളപ്പാട്ടുണ്ടാവും.

'ചുറ്റുവിളക്ക്'.

ഇതുപോലെ കാവിൽ നടത്തുന്ന മറ്റൊരടിയന്തിരമാണ് 'ചുറ്റുവിളക്ക്'. ഇത് എണ്ണത്തിൽ 'താലപ്പൊലി' ‡ പോലെ തന്നെയുള്ള ഒരാഘോഷമാണ്. താലം നിരത്തുകയില്ലെന്നേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. 'കാവി'ന്റെ പുറവും, ഉള്ളിലും, ബിംബമുണ്ടെങ്കിൽ അതിൻെറ മുമ്പിലും, ധാരാളം വിളക്കുകൊളുത്തിവെക്കുന്നതാണ് ഇതിലെ പ്രധാനഭാഗം. വാദ്യഘോഷങ്ങളും അവസ്ഥപോലെ ഉണ്ടാവും. ഇത് പലപ്പോഴും ഓരോ ആളുകളുടെ 'വഴിപാടാ'യിട്ടും കഴിക്കാറുണ്ട്.

ഈ രണ്ടടിയന്തിരവും ചിലപ്പോൾ ഒന്നായിട്ടും ആഘോഷിക്കാറുണ്ട്. അവസാനം വെളിച്ചപ്പാട് കല്പിക്കുമ്പോൾ "ഇരാവുരി" എന്നാണ് ഈ ആഘോഷങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കുക പതിവ്. 'ഇരുനാവുരി' അല്ലെങ്കിൽ "ഇരുനാഴി ഉരി" എന്നാണ് ഈ വാക്കിൻെറ മുഴ

* ചെണ്ടകൊണ്ടു തന്നെയുള്ള കലാപ്രകടനം.

‡ താലംകൊണ്ടുള്ള പൊലിമ (സമൃദ്ധി) എന്ന പദാർത്ഥം.

വൻ രൂപം. ഇതിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന അരിയെപ്പററിയായിരിക്കും സൂചനയെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എല്ലാററിലും അരിയും നെല്ലും “നിറപ്പുവെപ്പായി” വെക്കുന്നതു് ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു ചടങ്ങുമാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള എല്ലാ അടിയന്തിരങ്ങൾക്കും “ഇരാവൃതി” എന്നു് ഇപ്പോഴും വെളിച്ചപ്പാടന്മാർ ഉപയോഗിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ‘പാന’ ‘കളംപാട്ടു്’ മുതലായ അടിയന്തിരങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു് ‘വിളക്കു്’ മുതലായവ പ്രാധാന്യംകൊണ്ടു് ചെറിയതരം ആരാധനയാണെന്നും “ഇരാവൃതി” ശബ്ദം ധ്വനിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു്.

താണജാതിക്കാരുടെ ഇടയിലുള്ള സമ്പ്രദായങ്ങൾ

ഇത്രയും നമ്പൂതിരിമാർ, നായന്മാർ എന്നിവരുടെ ഇടയിലുള്ള സമ്പ്രദായങ്ങളാണ്. ഇതിൽ 'കളംപാട്ടി'ൽ പൂജമാത്രമേ നമ്പൂതിരി ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുള്ളൂ. ബാക്കിയുള്ളതെല്ലാം കർമ്മി നായന്മാരും അമ്പലവാസികളുമാണ്.

ഇനി തീയ്യൻ, മണ്ണാൻ, പാണൻ മുതലായവരുടെ ഇടയിലും ചില സമ്പ്രദായങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇതിൽ പ്രധാനിയായ കർമ്മി 'മണ്ണാ'നാണ്. ഇവൻ കേരളസമുദായത്തിൽ പലവിധത്തിലും പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിയാണ്. നായർക്കും അതിൽ താണവർക്കും അലക്കുന്നതു ഇവനാണ്. മേൽജാതിയിലുള്ള സ്ത്രീകൾ തീണ്ടാരികുളിച്ച് ശുദ്ധിയാകണമെങ്കിൽ മണ്ണാത്തിവെച്ച 'മാറ്റ'ടുത്തു കുളിക്കണം. ഉയർന്നജാതിക്കാർ ഇവനെ തീണ്ടൽവർഗ്ഗത്തിലാണ് ഉൾപ്പെടുത്തീട്ടുള്ളതു. ഇവൻ നായരായി സങ്കല്പിച്ചുവരുന്ന വെളുത്തേടന്റെ ഒരു 'കടപ്പകർപ്പാ'ണ്. അലക്കിനു പുറമെ, ഗൃഹനിർമ്മാണം, വൈദ്യം, മന്ത്രവാദം എന്നീ വിഷയത്തിലും മണ്ണാൻ നിപുണനാണ്. മണ്ണാൻ 'വണ്ണാൻ' എന്നതിന്റെ ദുഷിച്ച രൂപമാണെന്നാണ് വൈയാകരണന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. മണ്ണു കൊണ്ട് വീടുകെട്ടുന്നതിന്, ചിലേടിക്കൽ കുറിതറക്കാൻകൂടെ, അതാതുദേശത്തെ 'മണ്ണാൻ' വേണമെന്നാണ് നാട്ടുനടപ്പ്. ആ നിലക്കു നോക്കുമ്പോൾ 'മണ്ണാൻ' എന്ന പേരും അവനു യോജിക്കുന്നുണ്ട്.†

തീയ്യർക്കും 'മണ്ണാൻ' പുരോഹിതനാണ്. അവൻ സേവിക്കുന്ന കാളി 'കരിംകാളി'യുമാണ് 'കരിംകാളി', 'കോട്ടംകാളി', 'കണ്ണംകാളി' എന്നീ പേരുകൾ കാളിക്ക് അല്ലെങ്കിൽ ഭദ്രകാളിക്ക്, പര്യായങ്ങളായി ഉപയോഗിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും, 'കരിംകാളി' മുതലായ ഭയങ്കര മൂർത്തികളുടെ അവകാശി "മണ്ണാ"നാണ്.* 'മണ്ണാർതോറ്റ'മെന്നൊരു പാട്ടും അവർക്കുണ്ട്.

---

* തീയ്യൻ സേവിക്കുന്ന കാളി 'കുറുമ്പ'യാണെന്നു മുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കൊടുങ്ങല്ലൂരെ ഇവർക്ക് പ്രത്യേകവുമാണ്. കുരുംബേശ്വരി കുറുമ്പയുടെ സംസ്കൃതീകരണവുമാണ്.

† 'മണ്ണുതൽ' എന്നാൽ വെളുപ്പിക്കൽ. 'മണ്ണൻ' വെളുപ്പിക്കുന്നവൻ, മണ്ണാനാണ് വണ്ണാനായതു്. 'മ'കാരം 'വ'കാരമാകുന്ന നയം ദ്രാവിഡഭാഷകളിൽ സർവ്വസാധാരണമാണ്. മാനം വാനമാകുന്നപോലെ. (പ്രസാധകൻ—ഒന്നാം പതിപ്പ്.)

'വെള്ളാട്ടം തിറ'

'വെള്ളാട്ടം തിറ' എന്നൊരു കർമ്മമാണ് 'മണ്ണാൻ' കഴിക്കുന്നതിൽ പ്രധാനമായതു്. ഇതിൽ തിളപ്പിച്ച ചാറ്റു് മേലൊഴിക്കുന്നതാണ് ഒരു വലിയ ചടങ്ങ്. അതിനു മുമ്പായി പൂജ കഴിക്കും. അതോടുകൂടി മണ്ണാന് കലികയറും. ആവേശത്തോടുകൂടിയാണ് ചാറ്റു് മേലൊഴിക്കുന്നതു്. ചാറ്റിന്റെ ചൂടുതട്ടുന്നതോടുകൂടി അതിഭയങ്കരമായി അവൻ അട്ടഹസിക്കും. അതു കേട്ടാൽ ആ ജാതിയിലുള്ള എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും ആവേശമുണ്ടാകുമെന്നാണ് വിശ്വാസം. ഈ വിശ്വാസത്തിൽനിന്നാണ് 'ആട്ടുകേട്ട മണ്ണാൻ, * ഉരുട്ടുകേട്ട പട്ടര്' എന്ന പഴമൊഴിയുടെ ഉത്ഭവം. 'തിറ കെട്ടിയാടുന്നതും' ഇതിന്റെ ഒരു ചടങ്ങായതിനാലാണ് 'വെള്ളാട്ടം തിറ' എന്ന പേര് ഈ അടിയന്തരത്തിനുണ്ടായതു്. അർദ്ധവൃത്താകാരത്തിൽ നേരിയ മരപ്പലകകൊണ്ടുണ്ടാക്കി തലയിൽ വെക്കുന്ന ഒരു സാധനമാണ് തിറ. ഇതു് തലയിൽ വെച്ച് 'മണ്ണാൻ' നൃത്തം വെക്കുന്നതു് കാണേണ്ട ഒരു കാഴ്ചതന്നെയാണ്. തലയിൽ 'തിറ' ഇരിക്കാൻതന്നെ വളരെ പ്രയാസമാണ് അതു് തലയിൽ നിർത്തിക്കൊണ്ടു നൃത്തംവെക്കുകയെന്നതു് അതിലും പ്രയാസമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇതിൽ നല്ല വൈദഗ്ദ്ധ്യം മിക്ക 'മണ്ണാ'ന്മാരും സമ്പാദിക്കാറുണ്ട്. കച്ചകെട്ടി മെയ്വഴക്കം വരുത്തിയവർക്കു മാത്രമേ അതു സാധിക്കയുള്ളൂ. 'തിറ'കെട്ടി കളിക്കുന്നതിനിടക്ക് മുമ്പും പിമ്പും മറിഞ്ഞുനിന്ന ഒരു 'മണ്ണാ'നെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുതന്നെയുണ്ട്. 'കാവ്'കളിൽ 'പൂര'വും 'താലപ്പൊലി'യും ഉള്ളപ്പോൾ 'മണ്ണാ'ന്മാർ 'തിറ'കെട്ടി, ആദ്യം കാവിൽ തൊഴുത് പിന്നീട് വീടുതോറും വന്നു കളിച്ചുപോകുന്നതു് ഒരു പതിവാണ്. നായർ വീടുകളിൽ ഇവൻ 'തിറ'കെട്ടിവരുമ്പോൾ 'വിളക്കും' 'നിറച്ചുവെപ്പും' അവനുള്ള സ്വീകരണത്തിന്റെ ചടങ്ങുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായിക്കാണാം. ഇതിൽനിന്ന് 'മണ്ണാന്' ഒരു കാലത്തു് സമുദായത്തിൽ പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതാതു ദേശത്തെ 'മണ്ണാൻ' 'തിറ'കെട്ടിവരുമ്പോഴാണ് ഇത്തരത്തിലുള്ള സ്വീകാരം. അവൻ കളിച്ചു പോകുമ്പോൾ അരിയെറിഞ്ഞിട്ടാണ് പോകേണ്ടതും. അവൻ തത്സമയം 'അമ്മ'യുടെ ഒരു പ്രതിനിധിയെന്ന നിലയിലാണ്

* തിളച്ച ചാറ്റു മേലൊഴിക്കുമ്പോൾ ഒരു മണ്ണാൻ ചെയ്യുന്ന അട്ടഹാസം കേട്ടാൽ എല്ലാ മണ്ണാനും ആവേശംകൊണ്ടു് അവിടെ എത്തുമെന്നാണ് ഇതിന്റെ അർത്ഥം.

തിറ' കെട്ടുന്നതും ആടുന്നതും. 'തിറ'കെട്ടി 'കാവി'ൽ തൊഴുതതിനു ശേഷമേ അവൻ വീടുകളിലേക്ക് പോകാറുള്ളു. 'കാവി'ൽ തൊഴുന്നതു നൃത്തംവെച്ചുകൊണ്ടാണ്. അതിനു മുൻകൂട്ടി നോൽമ്പിടണമെന്നും ആചാരമുണ്ട്. അങ്ങിനെ ആടുന്നതോടുകൂടി 'തിറ'കെട്ടിയവന്ന് ആവേശം വരുമെന്നും ചിലർ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്. അതു് ഏതുവിധമായാലും, 'മണ്ണാന്' 'അമ്മ'യുമായുള്ള ബന്ധം കുറെയധികം പഴക്കമുള്ളതാണെന്നുള്ളതിലേക്ക് സംശയമില്ല. 'കരിംകാളി'ക്കു ഇപ്പോഴും വലിയ കമ്പി അവൻതന്നെയാണ്. 'കരിംകാളി' 'ഭദ്രകാളി'യായി മാറിയപ്പോൾ ഉടമാവകാശം നായന്മാർ മുതലായ മേൽജാതിക്കാർ കയ്‌വശമാക്കിയെങ്കിലും 'മണ്ണാ'ന്റെ ബന്ധം ഒഴിക്കുവാൻ വൈമനസ്യമുണ്ടായതിന്റെ ഫലമായിരിക്കണം 'കരിംകാളി'ക്കുവേണ്ടി കെട്ടിയ 'തിറ' മറ്റേ കാളിക്കും വേണമെന്നായതു്.

'പൂതൻ' എന്ന മറ്റൊരു വേഷവും 'മണ്ണാന്മാർ' കെട്ടാറുണ്ട്. ഈ രൂപം 'ഭൂത'ത്തിന്റെ തത്ഭവമായിട്ടാണ് ഇപ്പോൾ കരുതുന്നതു്. ഭൂതനാഥൻ ശിവനാണല്ലോ. ശിവന്റെ മകളായ 'കാളി' ദാരികയുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഭൂതങ്ങളെയും അവരുടെ നാഥനായ നന്ദിയെയും സഹായത്തിനയച്ചതായി പാട്ടുകളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ആ കഥയെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടായിരിക്കണം 'പൂതൻ' കെട്ടാൻ തുടങ്ങിയതു്. ഒരു മരമുകറിന്മേൽ അർദ്ധവൃത്താകാരത്തിൽ പീലികൾ മേലോട്ടുകോർത്തുകൊണ്ടുള്ള ഒരു രൂപമാണ് 'പൂതൻ'. നാവു കടിച്ചു് മയപ്പെട്ടുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഭാവമാണ് മുഖത്തിനുള്ളതു്. വികൃതത്വം പൂർത്തിയാക്കാൻ ദേഹം മുഴുവനും പലനിറത്തിലുള്ള വസ്ത്രാദികൾകൊണ്ടു് മൂടിയിരിക്കും. ആകപ്പാടെ സ്വരൂപം ഭയങ്കരവുമാണ്. ഇടത്തെ കയ്യിൽ ഒരു പരിചയും, വലത്തെ കയ്യിൽ ഒരു മരവടിയും അവൻ ധരിച്ചിരിക്കും. 'തിറ'യുടെ കൂടെ 'പൂത'നും വേണമെന്നാണ് ആചാരം. 'തിറ' ശിവന്റെ ജടാലങ്കാരമായി കണക്കാക്കുകയാണെങ്കിൽ 'പൂതൻ' ശിവന് അകമ്പടി സേവിക്കുന്ന ഭൂതങ്ങളുമായി. 'തിറ'ക്കും 'പൂത'നും കാലിൽ ചിലമ്പുണ്ട്. ആട്ടത്തിനു സൗകര്യമുണ്ടാക്കുന്ന തരത്തിലാണ് ഇരുവരുടെയും അരക്ക് താഴെയുള്ള ഉടുപ്പു്.

പൂരക്കാലം അറിയുന്നതു് 'പൂത'ന്റെയും മറ്റും വരവുകൊണ്ടാണ്. 'തിറ'യെ ഒടുവിലത്തെ ദിവസമേ കാണുകയുള്ളു. പൂരക്കാലം

വന്നാൽ ഇവരുടെ വരവും കളിയും ഒരു വലിയ വിനോദമായിട്ടാണു് നാട്ടുകാർ കരുതുന്നതു്. 'പൂതൻ'ന്റെ കളിക്കുള്ള വാദ്യം തുടിയാണു്. 'തിറ' വരുമ്പോൾ പറയ്ക്കാണു് പ്രാധാന്യം.

'പാണ'നും ഒരുതരം 'പൂതൻ' കെട്ടാനുള്ള അവകാശമുണ്ടു്. അവന്റെ ഉപകരണങ്ങളും കോപ്പും അവന്റെ സ്ഥിതിക്കനുസരിച്ചു് കുറെ താണവയുമാണു്. 'പാണൻ പൂതത്തിന്റെ മുഖം മാറ്റാറില്ല' എന്നൊരു വിശേഷവിധിയും ഉണ്ടു്. പക്ഷേ 'പാണ'നും കലാരസികത്വത്തിൽ 'മണ്ണാ'നേക്കാൾ കുറഞ്ഞവനല്ല. അവനു് 'പാങ്കളി'യെന്നൊരു പ്രത്യേകവിനോദവുമുണ്ടു്. 'പാണൻ പൂത'ന്റെ കൂടെ ഒരു 'തെക്കത്തി'യുണ്ടു്. അവൾ ഒരു നല്ല ആട്ടക്കാരിയാണു്. പാട്ടിലും ആട്ടത്തിലും അവൾ 'കേമി'യുമാണു്. ഈ 'തെക്കത്തി'യുടെ ആഗമം അന്വേഷിക്കേണ്ടതാണു്. 'പാങ്കളി'യിൽ ഒരു പ്രധാനപങ്കു അവൾക്കുണ്ടു്. അവളുടെ കൂടെ ചിലപ്പോൾ ഒരു 'തെക്കനെ'യും കാണാറുണ്ടു്. അവരുടെ ആട്ടവും, പാട്ടും, അഭിനയവും, ശൃംഗാരമയമാണെന്നാണു്. ഇതു് തമിഴരുടെ ദേവദാസിയുടെ ഒരു പകർപ്പല്ലയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ തെക്കോട്ടു പോകുംതോറും തമിഴ്സംസ്കാരത്തിനു് പ്രാബല്യം കൂടുമെന്നു മുമ്പു് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിൽപെട്ട ഇവർ പിന്നീടു് ഉത്തരകേരളത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ അവരുടെ ഉത്ഭവസ്ഥലം പ്രമാണിച്ചു് 'തെക്കനെ'ന്നും 'തെക്കത്തി'യെന്നും പേരു വന്നതായിരിക്കണം. 'കാവു'കളുടെ പ്രാചീനാന്തരീക്ഷത്തിലേക്കു 'തെക്കത്തി' യോജിക്കുന്നുമുണ്ടു്. ആകപ്പാടെ നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ സംസ്കാരപരിണാമത്തിൽ 'തെക്കത്തി'ക്കു് ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടെന്നുള്ളതിലേക്കു് സംശയമില്ല.

'തെയ്യാട്ടം'

ഉത്തരകേരളത്തിൽ 'ചാമുണ്ഡിതെയ്യാട്ട'മെന്നൊരു കർമ്മമുണ്ടു്. അതും കാളിയെ സംബന്ധിക്കുന്നതാണു്. ദക്ഷിണകേരളത്തിലെ 'തിറ'പോലെ ഒരു വലിയ വേഷമാണു് 'ചാമുണ്ഡി'. പല നിലകളായി കെട്ടിയിട്ടുള്ള ഒരു കൂടത്തിനുള്ളിലാണു് കെട്ടുന്നവന്റെ സ്ഥിതി. ഇതു സാധാരണ അവിടത്തെ 'തിയ്യരാ'ണു് കെട്ടുന്നതു്. ഇവക്കു് 'തെയ്യമ്പാടി'യെന്നൊരു പേരുമുണ്ടു്. കനമേറിയ ഈ കൂടവും ധരിച്ചു

ചാമുണ്ഡി' അതികെങ്കേമമായി നൃത്തംവെക്കുന്നതു് കാണുവാൻ കൌതുകമുള്ളതാണു്. അതുകൂട്ടാതെ ഇതു കാഴ്ചക്ക് ഭയങ്കരമാണെങ്കിലും, 'ചാമുണ്ഡി'യുടെ ആട്ടം ഒരു കലതന്നെയാണു്.

'ചാമുണ്ഡി' കാളിയുടെ ഒരു രൂപഭേദമാണല്ലോ. തെയ്യാട്ടം, തെയ്യത്തിന്റെ ആട്ടമോ, തിയ്യരെകൊണ്ടുള്ള ആട്ടമോ എന്ന പക്ഷാന്തരങ്ങളുണ്ടു്. Dr. Gundert ന്റെ അഭിപ്രായം, ദൈവത്തിന്റെ തത്ഭവമാണു് 'തെയ്യൻ' എന്നാണു്. കാളീസേവകൊണ്ടു വളർന്നിട്ടുള്ള കലാപ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഈ 'തെയ്യാട്ട'ത്തിനുള്ള നില വിശേഷിച്ചും സ്തുത്യർഹമാണു്. ഈ പ്രകൃതം ഇനിയും വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

സങ്കല്പഭേദങ്ങൾ

' ചുടുകാട്ടിലമ്മ '

കാളിയെപ്പററി നാട്ടന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസം ശ്മശാനത്തോടുകൂടി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതു്. പാതിരയ്ക്കു, പതിനെട്ടാം നാഴികക്കൊ, 'ചുടലഭദ്രകാളി' ചുടുകാട്ടിൽ വന്നു് ദഹിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രേതങ്ങളുടെ മേൽ നൃത്തം വെക്കാറുണ്ടെന്നും, അവിടെ കാണുന്ന എല്ലുകളെടുത്തു് കടിച്ചുമുറിച്ചു തിന്നുമെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നവർ നമ്മുടെയിടയിൽ പലരുമുണ്ടു്. എന്നു മാത്രമല്ല, ശവം ദഹിപ്പിക്കാനായി വെട്ടുന്ന മാവിന്മേൽനിന്നു തെറിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ മരക്കഷണം (പൂളു്) പിടിച്ചുവരുന്ന രാത്രി ഭദ്രകാളി വന്നു പിടിക്കുമെന്നും ചിലർക്കു് ഭയമുണ്ടു്. ഈ കഥക്കു് ചിലപ്പോൾ 'നാറാണത്തു്' ഭ്രാന്തനെ സാക്ഷിയാക്കാറുമുണ്ടു്. ഈ ഭ്രാന്തൻ * (ആനന്ദഭ്രാന്താണു്.) ഒരു ദിവസം കയ്യിൽ രണ്ടു നേന്ത്രപ്പഴവുമായി ഒരു ചുടലയിലെത്തി. ജനബാധയില്ലാത്ത അവിടെയിരുന്നു്, തന്റെ ആഹാരം കഴിക്കാമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം. പഴം തീയിലിട്ടു് ചുട്ടു്, ക്രമേണ അതു പൊട്ടിച്ചു തിന്നാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കു് 'ഭദ്രകാളി' വന്നു് എല്ലുപൊട്ടിക്കുന്ന ചില ശബ്ദമുണ്ടാക്കാനും ആരംഭിച്ചു. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും കുലുങ്ങാത്ത ഒരു മനുഷ്യൻ ഇരിക്കുന്നതുകണ്ടു് ഭദ്രകാളിക്കു ഭയമുണ്ടായിയെന്നു തോന്നുന്നു. ഉഗ്രഭാവം വിട്ടു്, സൌമ്യമായി, 'ആരാണു്? ചുടലയിൽ വരുവാനുള്ള കാരണമെന്താണു്?' എന്നൊക്കെ കുശലാന്വേഷണം തുടങ്ങി. അതിനും മറുപടിയൊന്നുമുണ്ടായില്ല. വീണ്ടും പല്ലുകടിക്കുകയും, കണ്ണുരുട്ടുകയും, അട്ടഹസിക്കുകയും ചെയ്തുനോക്കി. അതുകൊണ്ടൊന്നും പഴം തിന്നുന്ന മഹാനിൽ യാതൊരനക്കവും കണ്ടില്ല. പിന്നീടു് ക്ഷമായാചനം ചെയ്തു, വല്ല വരവും വാങ്ങേണമെന്നു അപേക്ഷിച്ചു. ഇതുതന്നെ ഉണ്ടായപ്പോൾ ആ ദിവ്യൻ ഒന്നു 'ഇടങ്കൺപാർത്തു', "വരവും വേണ്ട വരപ്രസാദവും വേണ്ട, കോന്തിയാകാതിരുന്നാൽ മതി" എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

---

* പന്തിരുകുലത്തിൽപെട്ട ഒരു ദിവ്യൻ (ബ്രാഹ്മണൻ.)

ഭദ്രകാളി:—"മനുഷ്യരെ കണ്ടാൽ ഒന്നുകിൽ വരം കൊടുക്കണം; അല്ലെങ്കിൽ നിഗ്രഹിക്കണം, എന്നാണു് ഞങ്ങളുടെ മുറ" എന്നു വീണ്ടും തന്റെ അധികാരം സ്ഥാപിക്കാൻ നോക്കി.

നാറാണത്തു ഭ്രാന്തൻ, ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യാമെന്നുവെച്ചു് വീണ്ടും പഴം തിന്നാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ,

ഭദ്രകാളി:—"അങ്ങയെപ്പോലെയുള്ള മഹാന്മാരെ അനുഗ്രഹിക്കാതിരുന്നാൽ എന്റെ ദിവ്യത്വത്തിനു വിലയില്ല" എന്നു കിണഞ്ഞു.

നാറാണത്തു ഭ്രാന്തനു് ആകപ്പാടെ മുഷിഞ്ഞു. "ഞാൻ മരിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ച ദിവസത്തിനു നാലുദിവസം മുമ്പു് മരിക്കട്ടെ!" എന്നു ബാധ തീർക്കാനായി ആവശ്യപ്പെട്ടു.

ഭദ്രകാളി:—"അതിനു ശക്തി എനിക്കില്ല."

നാ. ഭ്രാന്തൻ:—"എന്നാൽ നാലുദിവസം കഴിഞ്ഞിട്ടാകട്ടെ!"

ഭദ്രകാളി:—"അതിനും എനിക്കു സാദ്ധ്യമല്ല."

നാ. ഭ്രാന്തൻ:—"എന്നാൽ സാധിക്കുന്ന വരങ്ങൾ ചിലതു പറഞ്ഞുതന്നാൽ അതിലൊന്നു ചോദിക്കാം."

ഭദ്രകാളി:—"അതു വരം വാങ്ങുന്നാൾതന്നെ പറയേണ്ടതാണു്."

നാ. ഭ്രാന്തൻ:—"എന്നാൽ ഒരു കാര്യം ചെയ്യുക. ഈ ലോകത്തിൽ എനിക്കു സാധിക്കേണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങളൊന്നുമില്ല. പരലോകത്തിൽ വല്ലതും വേണെങ്കിൽ അതിനു അമ്മക്കു ത്രാണിയുമില്ല. എന്റെ ഇടത്തെ കാലിൽ മന്തുണ്ടു്; അതു വലത്തെതിലേക്കു് വരട്ടെ."

എന്നു ഭദ്രകാളിക്കുവേണ്ടി അപേക്ഷിച്ചു. അതുപോലെയാക്കി ഭദ്രകാളി അന്തർദ്ധാനവും ചെയ്തു.

ഈ കഥ കാളിയുടെ കൊള്ളരുതായ്കയും, നാറാണത്തുഭ്രാന്തന്റെ യോഗ്യതയുമാണു് സൂചിപ്പിക്കുന്നതെങ്കിലും നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസത്തിനു ഒരു തെളിവായി കരുതാമെന്നു തോന്നുന്നു. പാതിരക്കാളിയാണു് "ഭദ്രകാളി"യായി രൂപം മാറിയതെന്നും ചില രസികന്മാർ പറയാറുമുണ്ടു്. ഈ വിശ്വാസത്തിനും പാനക്കരശേഷമുണ്ടാകുന്ന

കനൽച്ചാട്ടത്തിനും വല്ല ബന്ധവുമുണ്ടോ എന്നും ആലോചിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.* ശിവനും ശ്മശാനവുമായുള്ള ബന്ധം പുരാണങ്ങളിൽനിന്നു വിശദമാകുന്നുണ്ട്. ശിവന്റെ പ്രഭാവമെല്ലാം ചിലപ്പോൾ 'ശക്തി'യിലാരോപിക്കുന്നതും ശൈവമതസമ്പ്രദായത്തിനു യോജിച്ചതുതന്നെയാണ്. ശൈവന്മാർ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർമ്മത്രയം ശിവനിൽ തന്നെ സമർപ്പിക്കുന്നു. വൈഷ്ണവന്മാർ അതുപോലെ ഈ അവസ്ഥാവിശേഷങ്ങൾ വിഷ്ണുവിലും സങ്കല്പിക്കുന്നു. ദേവീഭക്തന്മാർ അതുപോലെ, ദേവിയിലും സകലശക്തികളും ആരോപിക്കാറുണ്ട്. ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ച് ശിവനും ശക്തിക്കും ക്രമേണ വന്ന് മഹാകാളിയിൽ ശിവൻ അന്തർഭവിച്ചതായിരിക്കണം.

ശാക്തന്മാരുടെ കേന്ദ്രമായി കരുതിവരുന്ന ബംഗാളത്തിൽ ഈ സങ്കല്പം അടിയുറച്ചതായി കാണുന്നു. 'രാമപ്രസാദസേൻ' എന്ന പ്രസിദ്ധ ഭക്തകവി കാളിയെപ്പററി ഇങ്ങിനെ സ്തോത്രം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.†

"അമ്മക്ക് ശ്മശാനസ്ഥലങ്ങൾ ഇഷ്ടമാകയാൽ—ശ്മശാനദേവതയായ കാളിക്ക്—എപ്പോഴും നൃത്തംവെക്കുവാൻ ഞാൻ എന്റെ അന്തരംഗത്തെ ഒരു ശ്മശാനമായി സങ്കല്പിക്കുന്നു. അമ്മെ! എന്റെ മനസ്സിൽ എപ്പോഴും കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശ്മശാനത്തിലെ തീപ്പൊരികൾ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. അമ്മയെ സ്മരിക്കുന്നതിലേക്ക് ഞാൻ ചാരം എല്ലാടത്തിലും വിതറിയിട്ടുണ്ട്."

"പോർക്കളത്തിലമ്മ."

ശ്മശാനദേവതയെന്ന സങ്കല്പത്തിനേക്കാൾ ഭയങ്കരമായതാണ് കാളിയെ 'പോർക്കളത്തിലമ്മ'യായിട്ടുള്ള ഭാവനയും, ആരാധനയും. 'കാളി'യുടെ രൂപം ഒരസുരന്റെ തല കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടാണ് എപ്പോഴും കാണാറുള്ളത്. അതു വടക്കെ ഇന്ത്യയിൽ മഹിഷാസുരനോ ഭണ്ഡാസുരനോ ആയിരിക്കും. കേരളത്തിൽ ആ സ്ഥാനം ദാരികനാണ്; അത്രയേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. ഇത് ഒരു വിജയത്തിന്റെ മുദ്രപോ

* പ്രാചീനസമുദായങ്ങളിൽ 'രക്തബലി'പോലെ 'തീക്കളി'യും കാണുന്നുണ്ട്. ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യാൻ അത്യാവശ്യമായതാണല്ലോ തീ. അതുകൊണ്ടാകണം പ്രാകൃതന്മാരായ പ്രാചീനമനുഷ്യർ അതിന്റെ അത്യാവശ്യകതയെ ആസ്പദമാക്കി ആരാധിക്കുവാനും തുടങ്ങിയിരിക്കണം.—Crooke, Folklore of N. India, p. 7.

† E. J. Thompson & A. M. Spencer. Bengali Religious Lyrics Sakta, p. 71

ലയമാണിരിക്കുന്നതു്. നമ്മുടെ പാനയിലും മററും കാണുന്ന "കുതിത്തപ്പ്നു"വും, യുദ്ധാനന്തരം ശത്രുരക്തത്തിൽ പുളച്ചുകളിക്കുന്ന വിജയാസക്തിയെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതായി സങ്കല്പിക്കാവുന്നതാണു്. ഈ അന്തരീക്ഷം ഒരു പ്രാചീനദശയെയാണു് സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നുള്ളതിലേക്കു സംശയമില്ല. ആ ഘട്ടത്തിലാണല്ലോ മനുഷ്യനു് പല ശക്തികളോടും മല്ലിട്ടു ജീവിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുള്ളതു്. കാട്ടു മനുഷ്യനെ ദുഷ്ടമൃഗങ്ങൾ എപ്പോഴും ഭയപ്പെടുത്താതിരിക്കുകയില്ല. അവയെ കൊല്ലുവാനോ ഭയപ്പെടുത്താനോ വേണ്ടതായ ആയുധങ്ങൾ അവൻ സമ്പാദിക്കുന്നതുവരെ അവന്റെ ജീവിതം ഏററവും അപായകരമായിരുന്നിരിക്കണം. അപ്പോൾ അവനെ രക്ഷിക്കുവാൻ ദേവതയെ സ്മരിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകം ഉപപത്തിയുമുണ്ടു്. പ്രാചീനമനുഷ്യരും അന്യോന്യം ക്രൂരതയോടുകൂടിയാണു് പെരുമാറിയിരുന്നതെന്നും സമുദായശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ഇരയെ പിടിക്കുമ്പോഴും ഇണയെടുക്കുമ്പോഴും മൃഗങ്ങൾ തമ്മിൽ കലഹിക്കുന്നതു് പതിവാണല്ലോ. അതുപോലെ മനുഷ്യരും അന്യോന്യം ഭയത്തോടും അവിശ്വാസത്തോടുംകൂടി അക്കാലത്തു് പെരുമാറിയിരുന്നതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ ഘട്ടവും അപായം കുറഞ്ഞതാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. സമുദായവിഭാഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മത്സരം, വിവാഹത്തിനർഹനാവണമെങ്കിൽ പുരുഷന്റെ ധൈര്യം പ്രത്യക്ഷമാക്കണമെന്നുള്ള ആചാരം* ഇതെല്ലാം ഈ കാലഘട്ടത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന നടപടികളാണു്. എന്നാൽ അപായസ്ഥിതിയിൽ രക്ഷിതാവായി ദൈവത്തിനു് പ്രകൃത്യാ ബലംകൂടുന്ന പുരുഷനായല്ലാതെ ഒരു സ്ത്രീയെ ഭാവിക്കുവാനുള്ള കാരണമെന്താണെന്നു് ഒരു ചോദ്യത്തിനു അവകാശമുണ്ടു്. പാശ്ചാത്യരുടെ ഇടയിൽ പിതൃത്വത്തിനു മാതൃത്വത്തിനേക്കാൾ പ്രാധാന്യമുള്ളതായും കാണുന്നു. ഈ വിഷയത്തെപ്പററി തത്വജ്ഞാനികൾ പല അഭിപ്രായങ്ങളും പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 'അമ്മ'യെ ആരാധിക്കുവാൻ ആദ്യം തുടങ്ങിയതു് ദ്രാവിഡരാണെന്നു് ശ്രീമാൻ ആനന്ദകുമാരസ്വാമി† അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ടു്. 'അമ്മ' ദ്രാവിഡരുടെ പ്രത്യേകസങ്കല്പമാണെന്നഭിപ്രാ

* ഒരുവൻ കന്യകയെ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി ഒളിപ്പിക്കുകയും, അവളെ വീണ്ടെടുക്കാൻ വരുന്ന ബന്ധുക്കളെ ജയിക്കയും വേണമെന്ന ഒരു പതിവു് കാണിക്കാരുടെ ഇടയിലുണ്ടു്.

† Introduction to Indian and Indonesian Art, p. 5.

യുമുള്ള മറെറാരു ഗ്രന്ഥകാരൻ * അതിനു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ള കാരണം വിചിത്രമായിട്ടുള്ളതാണു്. അയാൾ പറയുന്നു:—"ദ്രാവിഡസ്ത്രീകൾ കലഹിക്കുന്നവരും, പ്രതികാരേച്ഛയോടുകൂടിയവരും, അസൂയാകലുഷിതരും ആകയാൽ അവരുടെ ദ്വേഷവും, ശാപവും സ്ത്രീദേവതകളെ പ്രസാദിപ്പിക്കുവാൻ ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരിക്കണം." ഈ അഭിപ്രായത്തിൽ സത്യാന്വേഷണകൗതുകത്തെക്കാൾ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പക്ഷപാതമാണു് പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതു്. Bishop Whitehead † എന്ന മറെറാരു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ആര്യന്മാർ പ്രായേണ പുരുഷദൈവങ്ങളെ ആരാധിക്കുന്നവരും, ദ്രാവിഡർ സ്ത്രീദൈവങ്ങളെ ആരാധിക്കുന്നവരുമാണു്. ഇതിനു ചില കാരണങ്ങളും അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ടു്. "ആര്യദൈവങ്ങൾ പുരുഷന്മാരായി കാണുന്നതു് അവർ യുദ്ധവീരന്മാരും ഇടയന്മാരുമായതുകൊണ്ടും, ദ്രാവിഡദൈവങ്ങൾ സ്ത്രീകളായി കാണുന്നതു് കൃഷിക്കാരുടെ ദൈവങ്ങളായതുകൊണ്ടുമായിരിക്കണം. ലോകത്തിലെ യുദ്ധദൈവങ്ങളെല്ലാം മിക്കതും പുരുഷന്മാരും, കൃഷിക്കാരുടെ ദൈവങ്ങൾ സ്ത്രീകളുമാണു്. ഇതിനു കാരണം യുദ്ധം പ്രധാനമായി ചെയ്തിരുന്നതു് പുരുഷന്മാരും, പ്രാചീനസമയത്തിൽ കൃഷിപ്പണിചെയ്തിരുന്നതു സ്ത്രീകളും ആയതായിരിക്കണം. എന്നുമാത്രമല്ല, പശിമ അല്ലെങ്കിൽ വിളവു് സ്ത്രീകളോടു ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ഗുണവുമാണു്. തെക്കെ ഇന്ത്യയിൽ ഗ്രാമദേവതകളെല്ലാം സ്ത്രീകൾ മാത്രമാണു്. തമിഴ്‌രാജ്യത്തു് അവർക്കെല്ലാം പുരുഷഭൃത്യന്മാർ അവരുടെ അമ്പലം കാക്കുവാനും, കല്പനയനുസരിക്കുവാനും ഉണ്ടെങ്കിലും അവർ സ്ത്രീദൈവങ്ങൾക്കു് കീഴടങ്ങിയിട്ടും ദാസ്യവൃത്തി കൈക്കൊണ്ടിട്ടുമാണിരിക്കുന്നതു്. ഒരു പുരുഷദൈവമായ 'അയ്യനാർ' (അയ്യപ്പൻ) മാത്രം ഇതിനൊരു വ്യത്യസ്തതയാണു്. അയാൾ സ്വതന്ത്രനായിട്ടാണു് കാണുന്നതു്." ഈ അഭിപ്രായം സ്വീകാരയോഗ്യമായി തോന്നുന്നില്ല. 'അയ്യനാർക്കു്' പുറമെ 'മധുരവീരൻ' എന്നൊരു പുരുഷദൈവം അദ്ദേഹത്തിനോടു് ശേഷം ചോദിക്കാൻ തയ്യാറായി നില്പുണ്ടു്. എന്നുമാത്രമല്ല, കേരളത്തിലെയും ഇന്ത്യയിലെ മററു പ്രദേശങ്ങളിലെയും സ്ഥിതി അദ്ദേഹം ആലോചിച്ചിട്ടുമില്ല. കേരളത്തിൽ നമ്മുടെ 'അമ്മ' യുദ്ധപരദൈവം കൂടിയാണെന്നു് ഇതിനു മു

* Elmore, Dravidian Gods in Modern Hinduism.
† Village Gods of S. India, 17–18.

ന്നുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. രാക്ഷസവധം ചെയ്യുവാൻ കാളിക്കുമാത്രമേ സാധിക്കയുള്ളുവെന്നും കഥകൊണ്ടു് ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കാളിയുടെ വീര്യം മഹിഷാസുരമർദ്ദിനി, ദാരികാസുരസംഹാരിണി എന്നീ സങ്കല്പങ്ങളിലും അന്തർഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ രണ്ടും ആര്യസങ്കല്പമാണെന്നു് ശഠിക്കുന്നതായാൽതന്നെ കേരളത്തിലെ കഥക്കു് അങ്ങിനെയൊരു സാധുത്വം കല്പിക്കാവുന്നതല്ല. സമുദായശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളും അതിനോടു യോജിച്ചിരിക്കുന്നില്ല. പ്രാചീനമനുഷ്യൻ 'നായാടി'യായിട്ടാണു് ലോകത്തിൽ ആദ്യം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതു്. നമ്മുടെ പരിണാമത്തിൽ രണ്ടാമത്തെ ഘട്ടത്തിലാണു് 'കൃഷിപ്പണി'യിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു്. അതുകൂടാതെ തമിഴരുടെ 'കൊററവൈ',* 'വെന്നി' അല്ലെങ്കിൽ വിജയത്തിന്റെ പരദൈവമാണു്. സമരമുണ്ടാവാതെ വിജയം ഉണ്ടാവുന്നതല്ലല്ലോ. അതുരണ്ടും അനുഭവിക്കാത്തവർ അതിന്നായി ഒരു ദേവിയേയും സങ്കല്പിക്കുന്നതല്ല.

Sister Niveditaയുടെ വിചാരഗതി പരമാർത്ഥത്തെ ഇതിലധികം സ്പർശിക്കുന്നുണ്ടു്. "നമ്മുടെ നിത്യജീവിതമാണു് നമുക്കു ദൈവത്തിന്റെ മാതൃക സൃഷ്ടിക്കുന്നതു്. പരമകാഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ദിവ്യസ്വരൂപം മനുഷ്യനെയാണു് ആധാരമാക്കുന്നതു്."†

---

* 'പഴയകാലത്തെ തമിഴ്മക്കൾ ആരാധിച്ചുവന്ന ദൈവങ്ങളിൽ ഒന്നു് 'കൊററവൈ'യാണു്. ഈ ദേവിയെ രാജാക്കന്മാരും, യുദ്ധവീരന്മാരായ 'മറവ'രുമായിരുന്നു സേവിച്ചുവന്നിരുന്നതു്. ഈ പദം—കൊററം=ജയം—അവ്വ്=അമ്മ എന്നീ രണ്ടു വാക്കുകൾ ചേർന്നുണ്ടായതാണു്. 'കൊററ'വും 'കൊൽ' ധാതുവിൽനിന്നുണ്ടായതാണു്. ഇതിനെ കുടിവെച്ചിട്ടുള്ള പ്രധാനക്ഷേത്രം ആലയൈക്കോട്ടമാണെന്നാണു് ചിലപ്പതികാരത്തിൽനിന്നു് (അദ്ധ്യായം 12.) അറിയുന്നതു്. അതിൽ 'അവ'യുടെ പ്രതിമയായി മാൻ കൊണ്ടുള്ള വിഗ്രഹത്തെപ്പററി വിവരിക്കുന്നുണ്ടു്. 'തിരുമുരുകാററുപ്പടൈ' എന്ന പാട്ടിലും, 'പത്തുപ്പാട്ടിലും', 'മുരുകൻ' കൊററവൈ'യുടെ മകനാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മധുരക്കു് 60 നാഴിക വടക്കു പടിഞ്ഞാറുള്ള 'ഐവരിമല' മലയിൽ 'കൊററവൈ' ആരാധിച്ചിരുന്നതായി പ്രാചീന തമിഴ്ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സൂചനയുണ്ടു്. ഈ ദേവി പിന്നീടു പാലൈയിലിയായി മാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു. മധുരയിലെ 'ഐവർ'മലയായി (ഐവർ=പഞ്ചപാണ്ഡവന്മാർ) മാറിയപ്പോഴാണു് ഈ പരിണാമം 'അമ്മ'ക്കു വന്നുചേർന്നതു്."

(Note by Mr. R. P. Sethu Pillay, B. A., B. L.)

† Sister Nivedita, Kali the Mother, p. 16-26.

"അമ്മയുടെ മാഹാത്മ്യം."

ഈ ഘട്ടത്തിൽ 'അമ്മ' എന്ന വാക്കിനെ ഒന്നു പരിശോധിക്കുന്നതു് കുറെക്കൂടി മാർഗ്ഗദർശകമാവുന്നതാണു്. തമിഴിലും, മലയാളത്തിലും ഈ വാക്കിനു് സ്ത്രീ, മാതാവു്, ഈശ്വരി എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നർത്ഥമുണ്ടു്. ഈ അർത്ഥവ്യത്യാസം 'അമ്മ'യെ സംബന്ധിക്കുന്നതിലടങ്ങിയ ഒരു ഗൂഢതത്വം വിശദമാക്കുന്നുണ്ടു്. സ്ത്രീയെന്നോ പെണ്ണെന്നോ സൂചിപ്പിരുന്ന ഈ വാക്കു് മാതാവിന്റെ പ്രാധാന്യം ഒരു കുടുംബത്തിൽ വ്യക്തമായതോടുകൂടി അവൾക്കു ഉപയോഗിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കണം. അതല്ലെങ്കിൽ 'അമ്മ'യെ കുറിക്കുന്ന ശബ്ദം അമ്മയുടെ മാഹാത്മ്യമറിയാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ സ്ത്രീവർഗ്ഗത്തിനു ഒട്ടാകെ പ്രയോഗിക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ പ്രേരിതനായിരിക്കണം. അടുത്തപടിയിൽ ദിവ്യത്വമാരോപിക്കുന്നതിനും അമ്മ തന്നെ മതിയാകുമല്ലോ കാരണം. ഈ കാര്യത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള മാനസികപരിവർത്തനം നമുക്കു് എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതുമാണു് സ്ത്രീകൾക്കു് സ്വന്തമായിട്ടുള്ള മാതൃത്വത്തിനു് ഒരു വിശേഷവിധിയുണ്ടു്. ബീജോൽപാദനത്തിൽ പിതാവിനു് പങ്കുണ്ടെങ്കിലും പ്രസവാദിക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കുന്നതു് അമ്മ മാത്രമാണു്. ജീവിതത്തിൽ മററവസരങ്ങളിലെല്ലാം പുരുഷനു് സ്ത്രീയെ അല്ലെങ്കിൽ ഭാര്യയെ സഹായിക്കുവാൻ സാധിക്കും. മാതൃത്വത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന ക്ലേശങ്ങളിലാകട്ടെ പുരുഷനു് വേദനിക്കാനേ തരമുള്ളു. പ്രസവംമുതൽക്കു ശിശുവിനെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു് തന്നെത്താൻ ജീവിക്കാറാവുന്നതുവരെ, 'അമ്മ' അനുഭവിക്കുന്ന ദേഹാരിഷ്ടങ്ങളും, അവയിൽ നിന്നുളവാകേണ്ട സഹനശക്തിയും, ത്യാഗശീലവും ചില്ലറയല്ല. പത്തുമാസം പേറിനടന്നിട്ടുള്ള സങ്കടം കുട്ടിയുടെ മുഖം കാണുമ്പോൾ അമ്മ മറക്കുന്നു. അതിനുശേഷം കുട്ടിയെപ്പററിയുള്ള ഏകവിചാരമേ അമ്മയ്ക്കുള്ളു. മക്കൾ എത്ര വലിയവരായാലും 'അമ്മ'ക്കു് എന്നും ഓമനക്കുട്ടികൾതന്നെയാണു്. "അമ്മയുള്ളപ്പോഴും, നിലാവുള്ളപ്പോഴുമേ സുഖമുള്ളു" എന്ന ചൊല്ലു് അമ്മയുടെ മാഹാത്മ്യം വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടു്. അമ്മയുമായുള്ള ബന്ധം ഏതൊരു നാഗരികനും ഭക്തിബഹുമാനത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ സ്മരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഭക്തി പരമകാഷ്ഠയിലെത്തുമ്പോഴാണു് അതിനു വിഷയമായ വ്യക്തിക്കു് ദിവ്യത്വം വന്നുചേരുന്നതു്. കുട്ടിക്കാലത്തു് സകല സുഖത്തിനും രക്ഷയ്ക്കും

കാരണഭൂതയായ അമ്മ പ്രായംചെല്ലുമ്പോഴും വാത്സല്യനിധിയായ ഒരു രക്ഷാകർത്രിയായിത്തന്നെ വിലസുന്നു. "സ്നേഹേഷു മാതാ" എന്ന മഹദ്വചനം ഈ വിഷയത്തിൽ അമ്മയ്ക്കുള്ള അദ്വിതീയത്വം പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നു. സ്നേഹത്തിലോ, മക്കളുടെ യോഗക്ഷേമത്തിലുള്ള ശ്രദ്ധയിലോ, അവർക്ക് യാതൊരാപത്തും വരാതെ കണ്ടിരിക്കണമെന്ന മോഹത്തിലോ, അമ്മയ്ക്കു കിടനില്ക്കുന്നവരായി ആരും തന്നെ ഭൂലോകത്തിലുണ്ടെന്ന തോന്നുന്നില്ല. അസാധാരണസ്വഭാവഗുണങ്ങൾക്കിരിപ്പിടമായ അമ്മയെ ക്രമേണ ദിവ്യപദവിയിലേക്കുയർത്തി ആരാധിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയ ദ്രാവിഡരുടെ ഹൃദയവിശാലതയും അന്തസ്സാരവുമാണ് പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതു്.*

സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം വിശ്വസിച്ചുവന്നവരിൽ പ്രാചീനതമം ദക്ഷിണേന്ത്യയിലുള്ളവരാണെന്നാണ് ചരിത്രം ഘോഷിക്കുന്നതു്. ഇവിടത്തെ ആചാരങ്ങളും നടപടികളും ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ പിന്താങ്ങുന്നുണ്ട്. ഭാഷയും ഈ വിഷയത്തിൽ നമുക്ക മാർഗ്ഗദർശിയാണ്. തമിഴിൽ 'മനവി' എന്ന പദം 'ഭാര്യ'' അതായതു്, വീട്ടിന്റെ നായികയായിട്ടുള്ളവൾ, എന്നർത്ഥത്തിലാണ് പ്രയോഗിക്കുന്നതു്. ഈ വാക്കിന് പുല്ലിംഗരൂപമില്ല. മക്കത്തായം അനുസരിച്ചുവരുന്ന തമിഴർക്ക് അപ്പൻ, നായനാർ, തകപ്പനാർ എന്നീ പദങ്ങൾ പിതാവിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നവയായി ഉണ്ടുതാനും. എന്നാൽ 'മനവി'യ്ക്കു 'മനവൻ' എന്നൊരു രൂപം കാണുന്നതുമില്ല. ഇതിൽനിന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടതു് 'മനവി'ക്ക് മനയെസംബന്ധിച്ചേടത്തോളമുണ്ടായിരുന്ന അധികാരാധിക്യമോ അവകാശബാഹുല്യമോ ആയിരിക്കണമല്ലോ. ദ്രാവിഡർക്ക് അവരുടെ സ്ത്രീകളെ അതിരുകവിഞ്ഞ ബഹുമാനമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിലേക്ക് ഈ പദം നല്ലൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണെന്ന സംശയം കൂടാതെ പറയാവുന്നതാണ്. മരുമക്കത്തായികളായ മലയാളികൾ 'തറവാട്ടിലമ്മ' ('മൂത്തമ്മ')യെ കണക്കിലധികം ആദരിച്ചു വരുന്നവരാണ്. മരുമക്കത്തായത്തിൽ അപ്പന്റെ സ്ഥാനമില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് അങ്ങിനെ വന്നതെന്ന

* കുട്ടിക്കാലം മുതല്ക്കു മക്കളുമായി അടുത്തു പെരുമാറുന്നതു് അമ്മയാണ്. അപ്പൻ 'ലൗകിക'ങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവനാകയാൽ അയാളുടെ പ്രവൃത്തിരംഗം പലപ്പോഴും വീട്ടിന്റെ പുറത്താണ്. അച്ഛൻ പലപ്പോഴും കുട്ടികളുടെ സങ്കല്പത്തിലാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. അമ്മയുമായുള്ള സാഹചര്യമാണ് വീട്ടിൽ അപ്പനേക്കാൾ പ്രാധാന്യം അമ്മയ്ക്കുണ്ടാവാനുള്ള മറ്റൊരു കാരണം.

ചിലർ വാദിച്ചേക്കാം. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, 'അപ്പനം' 'അച്ഛനം' നമുക്കുണ്ടാവാൻ തരമില്ലല്ലോ. തറവാട്ടിനുവേണ്ടി നടത്തുന്ന വ്യവഹാരങ്ങളിലും, വ്യാപാരങ്ങളിലും 'തറവാട്ടമ്മ'ക്കൂടി ചേർന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവയ്ക്കു് നിയമസാധുത്വമില്ലെന്നാണു് ഒരു കാലത്തെ നടപ്പു്. ഈ മായത്തിൽ 'അമ്മ'യ്ക്കു് പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതായിട്ടില്ല. 'തറവാട്ടമ്മ'ക്കും പുല്ലിംഗമില്ല * ഏതായാലും ദ്രാവിഡന്മാർ അമ്മയെ വലിയകാര്യമായിത്തന്നെയാണം നമുക്ക് അഭിമാനിക്കാവുന്നതാണു്.

എന്നാൽ ഈ 'അമ്മ'യെ നാം ആദ്യമായി ആരാധിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതു് ഏതു രൂപത്തിലാണെന്നു് ഒരു ചോദ്യം ഈ ഘട്ടത്തിൽ നമ്മെ നേരിടുന്നുണ്ടു്. കുട്ടികളെ രക്ഷിക്കുന്ന 'അമ്മ' ആദ്യംതന്നെ ദേവതയായിട്ടോ, അതോ, വാൽസല്യനിധിയായിട്ടോ നമ്മുടെ ഭാവനയിൽ ഉദിക്കുക, എന്നാലോചിക്കുമ്പോഴ് അതിന്നു് ശരിയായ സമാധാനം കിട്ടുവാൻ എളുപ്പമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നമ്മുടെ പൌരാണികന്മാർ കാടന്മാരായിട്ടാണ് ജീവിതം ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതു് എന്ന സങ്കല്പം ശരിയാണെങ്കിൽ അപ്പോഴ് 'അമ്മ'യും ആ പരിതഃസ്ഥിതിയനുസരിക്കുമല്ലോ. അപ്പോഴ് സൌമ്യമായിരിക്കുവാനല്ല സാധിക്കു വഴിയുള്ളതു്. കാട്ടിലെ പരിതഃസ്ഥിതി ഇന്നവിധമായിരിക്കുമെന്നു് ഇതിന്നുമുമ്പെ നാം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. മത്സരവും യുദ്ധവുമാണ്, ആ ജീവിതത്തിന്റെ പ്രത്യേകത. അതുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കണം യുദ്ധപരദേവതയായ 'കൊറ്റ' നമുക്ക് ആദ്യം സമ്പാദ്യമായതു്. അവരുടെ "കൊററവൈ" † വിജയമൂർത്തിയാണെന്നു് മുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ഇതോടുകൂടിത്തന്നെ 'അമ്മ'യുടെ വാത്സല്യത്തിന്റേയും, താലോലത്തിന്റേയും രുചിയറിവാൻ നമുക്കു വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷമേ സാധിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്നുമതു് പ്രകൃതിക്കു യോജിച്ചതാണോ എന്നു് സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'അമ്മ'ക്കു് രണ്ടു സ്വരൂപവും അവലംബിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. കോപം വരുമ്പോഴ് കുട്ടികളെ തല്ലുന്ന അമ്മമാർ രണ്ടു നിമിഷം കഴിഞ്ഞാൽ

* പക്ഷെ അതുപോലെതന്നെ "കാരണവ'ന്നു" സ്ത്രീലിംഗവുമില്ല. ഇതു രണ്ടും തുല്യപ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നാണു് ഇതുകൊണ്ടു് ഊഹിക്കുന്നതു്.

† പുറം, 76.

അവരെ എടുത്തു് താലോലിക്കുന്നതും നാം കാണാറുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു ഭയങ്കരത്വവും സൌമ്യവും ഒരേ വ്യക്തിയിൽതന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു് അസംഭാവ്യമല്ല.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ 'അമ്മ'യുടെ സൌമ്യഭാവത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ചില നടപടികളോ, ആചാരങ്ങളോ നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ടോ എന്നുകൂടി അന്വേഷിക്കുന്നതു് പ്രയോജനകരമായിരിക്കുന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ ഹിന്ദുഗൃഹങ്ങളിലെല്ലാം* 'മച്ചിലമ്മ'യെ കുടിവെക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായമുണ്ടു്. രാവിലെയും വൈകുന്നേരവും വിളക്കു് കൊളുത്തിക്കാണിക്കുകയെന്ന ചടങ്ങിൽ 'മച്ചിലമ്മ'ക്കു് മുമ്പുമുണ്ടു്. അവിടെ കാണിച്ചതിനു ശേഷമേ പുറത്തേക്കു് വിളക്കു കൊണ്ടുവരികയുള്ളു. അവിടെ തറവാട്ടിന്റെ യോഗക്ഷേമം പരിപാലിച്ചുപോരുന്ന 'ഒരമ്മ'യുണ്ടെന്നല്ലാതെ അവരെപ്പററി തിട്ടമായ യാതൊരറിവും മിക്കപ്പോഴും ആൎക്കും ഉണ്ടാകാറുമില്ല. ചിലപ്പോൾ ഈ ആചാരം ഓരോ വീട്ടിന്റെയും കാരണവത്തിയായ ഏതോ ഒരു 'മുത്തശ്ശി'യെ ഉദ്ദേശിച്ചാണെന്നു് ചിലർ ധരിക്കാറുണ്ടു്. ചിലപ്പോൾ 'മുത്തശ്ശി' 'ചിപ്പോതി'†യായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടുവെന്നും വന്നേക്കാം. എന്നാൽ, പടിഞ്ഞാററച്ചുമരിന്റെ ഒരു പൊത്തിൽ 'ചിപ്പോതി'യെ കാണുന്ന വീടുകളിലും 'മച്ചിലമ്മ'യെ പ്രത്യേകമായി സ്മരിക്കാറുണ്ടു്. വീടു് പണിചെയ്യിച്ചുവന്നതു് 'മച്ചിലമ്മ'തന്നെയായിരുന്നിരിക്കണം. പുരാണജ്ഞാനം നമുക്കു് വർദ്ധിച്ചുവന്നതോടുകൂടിയായിരിക്കണം 'ചിപ്പോതിയമ്മ'യുടെ എഴുന്നള്ളത്തു്. ഇതു് ഏതുവിധമായാലും, കുടുംബസംരക്ഷിണിയായി 'ഒരമ്മ'യുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതിലേക്കു് സംശയമില്ല. ആ 'അമ്മ' 'കൊവിലമ്മ'യെപ്പോലെ അത്ര ഭയങ്കരിയായിട്ടല്ല ആചാരംകൊണ്ടു കാണുന്നതും. ഈ 'രണ്ടമ്മ'മാരും ഒരേ സമയത്തുതന്നെയുണ്ടായതോ അല്ലയോ എന്നുള്ള കാൎയ്യം തീർച്ചയാക്കാൻ പ്രയാസവുമാണു. 'കാവിന്റെയും' 'വീട്ടിന്റെയും' ഉത്ഭവം ഒരേകാലത്തുതന്നെയുണ്ടായതോ അല്ലയോ എന്നുള്ള കാൎയ്യം തീർച്ചയാക്കാൻ പ്രയാസവുമാണു്. 'കാവിന്റെയും' 'വീട്ടിന്റെയും' ഉത്ഭവം ഒരേകാലത്തുതന്നെയാണെങ്കിൽ ഇവരും ഒന്നിച്ചുണ്ടായവരാണു്. അല്ലെങ്കിൽ അവ രണ്ടിനുമിടക്കു് കാലാന്തരമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന പക്ഷം, ആ അന്തരം അവൎക്കും കല്പിക്കേണ്ടതായിവരും.

---

* നമ്പൂതിരിമാരുടെയും നായന്മാരുടെയും ഭവനങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ചും.

† ശ്രീഭഗവതിയുടെ അംശമാണെന്നാണു് വിശ്വസിച്ചുവരുന്നതു്.

"കുട്ടികളുടെ അമ്മ"

ഇതിന്നു പുറമെ, കുട്ടികളെ രക്ഷിക്കുന്ന 'അമ്മ'മാർ വേറെയും കാണുന്നുണ്ട്. പഴയ നായർതറവാടുകളിൽ ചെറിയ കുട്ടികൾക്ക് പല്ലു വരുമ്പോഴും, അപസ്മാരബാധയുണ്ടാകുമ്പോഴും 'ചെറുകുന്നിലമ്മക്ക് വെക്കുക' എന്നൊരു സമ്പ്രദായം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. 'ചെറുകുന്ന്' വടക്കെ മലയാളത്തിലാണെന്നറിയാത്ത തെക്കെ മലയാളത്തിലുള്ള പലരും 'ചെറുകുന്നിലമ്മ'യിൽ അത്യന്തം ഭക്തിയുള്ളവരായിട്ടുണ്ട്. അവരോട് ഈ സംഗതിയെപ്പററി ചോദിച്ചതിൽ 'മുത്തശ്ശി' അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നോ സമാധാനം കിട്ടുകയുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. അതിൽനിന്ന് ഇതൊരു പാരമ്പര്യമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നാണല്ലോ വിചാരിക്കേണ്ടത്. പാരമ്പര്യത്തിന്ന്—പ്രത്യേകിച്ച് അതിനെപ്പററിയ വിവരങ്ങളൊന്നും കിട്ടാതിരിക്കുമ്പോൾ—അതിന്ന് പഴക്കമുണ്ടെന്നാണല്ലോ വിശ്വസിക്കേണ്ടതും. ഒരു കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല, 'ചെറുകുന്നിലമ്മ'യെ സ്മരിക്കുന്നത് ഒരു ഭയങ്കരമൂർത്തിയായിട്ടല്ല; കുട്ടികളിൽ വാത്സല്യം പൊഴിക്കുന്ന 'നല്ലോരമ്മ'യായിട്ടുതന്നെയാണ് അവരെ സങ്കല്പിക്കാറുള്ളത്. അവരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ വലിയ പ്രയാസവുമില്ല. കുറച്ചു പാൽപായസമുണ്ടാക്കി നിവേദിക്കുകയും, അരിയും, നെല്ലും 'നിറച്ചു വെപ്പായി' വെക്കുകയും മാത്രമേ ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടുള്ളൂ. ചില ദിക്കിൽ ചെറുകുന്നിലമ്മ 'കൊടിക്കുന്നത്തമ്മ'യായി മാറാറുണ്ട്. അപ്പോൾ വടക്കെ മലയാളത്തിലേക്കും തെക്കെ മലയാളത്തിലേക്കും വെവ്വേറെ 'അമ്മ'മാരെ കിട്ടി. ഇങ്ങിനെ ഒരമ്മയ്ക്കു അനവധി 'പകർപ്പുകൾ' ഉണ്ടാവുന്നതു സാധാരണയാണുതാനും. ഓരോ ദേശപ്രസ്ഥിയും ഓരോ കുഞ്ഞിനെ കണ്ടുവെന്നു പറയുന്നതുപോലെ 'ഒരമ്മ'യ്ക്കുള്ള പ്രാധാന്യം ജനസമ്മതമായിത്തീർന്നാൽ എല്ലാവരും അവരെ സ്മരിക്കയായി. ഓരോരുത്തരും പ്രത്യേകം സങ്കല്പിക്കാനായി ചില ഉപാധികളെ ആശ്രയിക്കുവാനും തുടങ്ങുകയായി. ഇങ്ങിനെയാണ് ഓരോ ദൈവങ്ങൾക്കും പല 'പകർപ്പുക'ളുണ്ടായിത്തീരുന്നതു്. 'അമ്മ' ആ നിയമത്തിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമാവാൻ തരമില്ലല്ലോ

"പകർച്ചവ്യാധികളും അമ്മയും."

പോററിവന്ന 'അമ്മ'യെ പിന്നീട് പല സങ്കടങ്ങളും അനർത്ഥങ്ങളും വരുമ്പോൾ സ്മരിക്കുന്നതു് സ്വാഭാവികമാണ്. അങ്ങിനെ

യാണ് ഭയങ്കരമായ വ്യാധികളുടെ പരദേവതയായി 'അമ്മ'യെ സങ്കല്പിക്കുവാൻ ഇടയായത്. 'കരിപ്പം' * (വസൂരി) 'തലേക്കെട്ടി' † (വിഷൂചിക) യുമാണ് ഈ വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രധാനമായവ. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചതിന്നശേഷവും ഈ ഭയങ്കരവ്യാധികളെ അമർത്തുവാൻ മനുഷ്യന്ന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന തോന്നുന്നില്ല. കീറിവെക്കലും കുത്തലും ധാരാളം നടപ്പായിട്ടുള്ള ഇക്കാലത്തും ഈവക പകർച്ചരോഗങ്ങൾ പൊട്ടന്നുണ്ടാകുന്നു; അനവധി ജനങ്ങൾ മരിക്കുന്നു. ഇവ പകരുന്ന വേഗവും, പിടിപെട്ടാലുണ്ടാവുന്ന അത്യന്തനാശവും മനുഷ്യരെ ഒരുകാലത്ത് അത്യധികം ഭയപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. ദൈവകാരുണ്യമൊന്നേ ഇതിൽ ശരണമുള്ളു എന്ന് അവരന്ന് വളരെക്കാലത്തെ അനുഭവംകൊണ്ട് ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടിരിക്കണം. [illegible] മുതല്ക്കും താങ്ങിപ്പോന്ന 'അമ്മ' താമസിയാതെ ഈ പുതിയ രോഗത്തിലും പ്രവേശിച്ച് മനസ്സിനെ സമാധാനിപ്പിച്ചു. പരിഷ്കാരസൂര്യൻ പ്രകാശിക്കാത്ത നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും വസൂരിയോ മറ്റോ ബാധിച്ചാൽ വൈദ്യസഹായം അന്വേഷിക്കുന്നതിന്ന മുമ്പായി, 'കാവി'ലേക്കാണോടി അവിടെ 'അമ്മ'യുടെ മുമ്പാകെ സങ്കടമുണർത്തിച്ച് പാനയോ, പാട്ടോ നേർന്നുപോരുന്ന പതിവ് വിട്ടുകളഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന തോന്നുന്നില്ല. വികൃതികളായ മക്കളോട് "വിത്തു വിതയ്ക്കണോ?"എന്ന വെളിച്ചപ്പാടിന്റെ ഭീഷണിയും, വസൂരി പിടിച്ചവൻ കിടക്കുന്ന മുറിയിൽ വന്ന് വാളുകുത്തി അരിയും പൂവും എറിഞ്ഞ് "മകൻ നാളെ കുളിക്കു"മെന്ന അയാളുടെ സമാധാനവചനവും "ഇപ്പോഴും ചില ഓണംകേറാമൂലകളിൽ കേട്ടുവെന്നുവരാവുന്നതാണ്. മരിക്കുന്ന മക്കൾക്ക് ഉള്ളംകയ്യിൽ 'വിത്ത്' (വസൂരിക്കുരു) കാണിച്ചുകൊടുത്ത വെളിച്ചപ്പാടന്മാരും ഒരു കാലത്തു ഉണ്ടായിരുന്നുപോൽ. ഈവക വാക്കുകളും കഥകളും ഒരു കാലത്തു നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ വേരുറച്ച വിശ്വാസത്തിന്റെ തെളിവുകളാണല്ലോ. ഇത്തരത്തിലാണ് നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിലുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ. അവ മിക്കതും സ്വയമായപരിണാമത്തിൽ അതിലെ വ്യക്തികൾക്ക് അനുഭവപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിട്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളവയാണെന്നതാണ്. ഇതിൽ ഒന്നുരണ്ടു സംഗതികൾ നാം ധരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. 'അമ്മ'ക്ക് രണ്ട

* കുരുവിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ളതുകൊണ്ടായിരിക്കണം ഈ പേര വന്നത്.

† തല തിരിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നത് എന്ന വാക്കർത്ഥം. [illegible]

വസ്ഥ കാണുന്നുണ്ട്. അതിൽ ഒന്ന് ഭയങ്കരമായിട്ടുള്ളതും മററത് സൌമ്യമായിട്ടുള്ളതും. സന്ദർഭത്തിന്നനുസരിച്ചാണ് ഭയങ്കരത്വവും സൌമ്യത്വവും ആരോപിച്ചുകാണുന്നതും. യുദ്ധം, രോഗനിവാരണം എന്നീ സംഗതികളിൽ 'അമ്മ' അവലംബിക്കുന്ന രൂപം ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടാണ്. കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമം, സങ്കടനിവൃത്തി, ഐശ്വര്യലാഭം എന്നീ അവസ്ഥയിൽ 'അമ്മ' യുടെ രൂപവും പെരുമാററവും മാർദ്ദവമയമായിട്ടാണ്. ഇതുപോലെ 'അമ്മ'യെ 'അഴകി'ന്റെ അധിദേവതയാക്കുന്ന മറെറാരു സങ്കല്പവുമുണ്ട്. 'അമ്മ'യാണ് അഴകിന്ന് അടിസ്ഥാനമെന്നു കരുതുമ്പോൾ ഗുണങ്ങളെല്ലാം 'അമ്മയി'ൽ അർപ്പിച്ചിരിക്കയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. 'അമ്മ' എപ്പോഴും മക്കളുടെ സുഖാസുഖങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നൊരുങ്ങിക്കാണുന്നു. സുഖത്തിന്നുള്ള സൌകര്യങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുക്കുന്നു. അസുഖങ്ങൾ നീക്കുവാനുള്ള ഉപായങ്ങൾ തേടുന്നു. അവ കണ്ടുകിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ അവയെ ലഘൂകരിക്കുവാനും ശ്രമിക്കുന്നു. ഇതിൽ സ്വാർത്ഥമൊട്ടില്ലതാനും. മക്കളുടെ സുഖം തന്നെയാണ് അമ്മയുടെയും സുഖം. അവരുടെ ക്ഷേമം ആവശ്യത്തിലധികം അമ്മയെ അലട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ ഉള്ളഴിഞ്ഞു മക്കൾക്കുവേണ്ടി തന്റെ ജീവനെ ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുള്ള 'അമ്മ'യെ കാണുന്നതുപോലെ മനസ്സിനെ ആഹ്ലാദിപ്പിക്കുന്ന മററു വല്ല കാഴ്ചയും ലോകത്തിലുണ്ടോ? അഴകേറിയ വസ്തുവിന്റെ ദർശനത്തിലുളവാകുന്ന ആനന്ദാതിരേകമാണല്ലോ അതിന്റെ മാഹാത്മ്യബോധത്തിന്നും നിദാനം. അങ്ങിനെ ആഹ്ലാദകാരിണിയായ 'അമ്മ' സൌന്ദര്യസമ്പത്തിന്നും കറകളഞ്ഞ അഴകിന്നും മാതൃകയായി ഭവിച്ചു. അപ്പോൾ ദിവ്യത്വവും ആ മൂർത്തിയിലാവിർഭവിച്ചു. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ ലോകത്തിൽ സുഖസമൃദ്ധി മുതലായ പലതിന്നും 'അമ്മ' കേന്ദ്രമായി കളിയാടി. 'അമ്മ'യെപ്പററി പല സങ്കല്പങ്ങളും അവസ്ഥാനുസരണംപോലെയും, മനോധർമ്മംപോലെയും, അവതരിക്കയും ചെയ്തു.

ഇതിൽ പല സങ്കല്പങ്ങളും ലോകത്തിൽ പൊതുവായി കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ചെറുലോകമെന്ന് കണക്കാക്കാവുന്ന ഭാരതത്തിലും അവയ്ക്ക് പ്രസക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. 'യുദ്ധപരദേവതാസങ്കല്പം' പ്രായേണ ഭാരതത്തിലുള്ള ഒരു പൊതുസങ്കല്പമായി കണക്കാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ബംഗാൾ, മൈസൂർ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ 'അമ്മ'കളുടെ പ്രാധാന്യം

ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവിടെയെല്ലാം 'അമ്മ'യുടെ ഭയങ്കരസ്വരൂപത്തിന്നാണ് അധികം പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ, കാലക്രമംകൊണ്ട് 'ലളിതാസങ്കൽപം' അവിടെയും കടന്നുകൂടുകയാൽ 'ശിവാജി' മുതലായ വീരന്മാരും, 'ശങ്കരാചാര്യർ' മുതലായ വേദാന്തികളും പൂജിച്ചിരുന്ന 'ഭവാനി'യും * 'ശാരദാംബിക'യും † ബഹുജനാരാധനത്തിന്ന് പാത്രീഭവിച്ചു. എന്നാൽ ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഈവക സങ്കൽപങ്ങൾ ആര്യസമാഗമത്തിന്നുശേഷമുണ്ടായതോ അതോ അതിന്നു മുമ്പുതന്നെ നിലവിലിരുന്നതോ എന്ന കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ വിഷമമുണ്ട്. എന്തുതന്നെയായാലും അവിടെ ആര്യസങ്കൽപവും അനാര്യസങ്കൽപവും കൂടി കലർന്നിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഈ കലർപ്പിൽനിന്ന് ആര്യവും അനാര്യവുമായിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ വേർതിരിക്കുന്നത് ഇപ്പോൾ എളുപ്പമല്ല. എങ്കിലും ചില സംഗതികൾ സ്പഷ്ടമായിട്ട് നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ സവിശേഷം അർഹിക്കുന്നവയായിട്ടുണ്ട്.

ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ—അതനുസരിച്ച് കേരളത്തിലെയും സങ്കൽപത്തിൽ 'അമ്മ'ക്ക് ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യനിലയുണ്ട്. പുരുഷദൈവങ്ങളും സ്ത്രീദൈവങ്ങളും എന്ന് ദൈവസമൂഹത്തെ രണ്ടായി പിരിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ആര്യപുരാണേതിഹാസങ്ങളിലും ആചാരങ്ങളിലും സ്ത്രീദൈവങ്ങൾ പ്രായേണ പുരുഷദൈവങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരായിട്ടോ അല്ലെങ്കിൽ കാവൽക്കാരായിട്ടോ ആണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ—ദ്രാവിഡരാജ്യങ്ങളിലെ—സങ്കൽപത്തിൽ അങ്ങിനെയല്ല 'അമ്മ'യുടെ സ്ഥിതിയെന്ന് 'അമ്മ'യെന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥവിവരണത്തിൽനിന്നു ഊഹിക്കാമെന്ന് ഇതിന്നു മുമ്പുതന്നെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസത്തിൽനിന്നു ഈ സംഗതി വെളിവാകുന്നുണ്ട്. 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ', 'കൊടുങ്ങല്ലൂരമ്മ' മുതലായ 'അമ്മ'മാരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരായി മറ്റു പുരുഷദൈവങ്ങളെ എവിടെയും കാണുന്നില്ല. ശിവക്ഷേത്രങ്ങളും ഭഗവതീക്ഷേത്രങ്ങളും ചിലപ്പോൾ അടുത്തടുത്ത് കാണാറുണ്ടെങ്കിലും അവ ബന്ധപ്പെട്ട നിലയിലല്ല സങ്കൽപിക്കുന്നതും ആരാധിക്കുന്നതും. അതുപോലെതന്നെ ചില വിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങളുടെ സമീപത്തായി ഭഗവതീക്ഷേത്രങ്ങളും കണ്ടേക്കാം. അവയ്ക്കും പരസ്പരബന്ധ

* ഈ പരദേവതയെ ശിവാജി ആരാധിച്ചിരുന്നത് ഒരു ഗുഹയിലായിരുന്നു.

† ഈ മൂർത്തിയാണ് മൈസൂരിൽ കുടികൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

മില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, മുൻപറഞ്ഞ പ്രധാനക്ഷേത്രങ്ങളുടെ അടുത്തു് ശിവക്ഷേത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതുമില്ല. ഇള്ളിവപ്പെരൂർ 'വടക്കുന്നാഥ'ന്നും, 'ഏറ്റുമാനൂരപ്പ'നും ഭഗവതീസാന്നിദ്ധ്യത്തോടുകൂടിയവരാണു്. പക്ഷെ, ആവക ക്ഷേത്രങ്ങൾ വിഗ്രഹപ്രതിഷ്ഠക്കു് ശേഷമുണ്ടായവയായതിനാൽ 'തിരുമാന്ധാംകുന്നു്', 'കൊടുങ്ങല്ലൂർ' എന്നീ കാവുകളെ അപേക്ഷിച്ചു് അർവാചീനമാണെന്നതിലേക്കു് സംശയവുമില്ല. കാവുകൾ എന്ന സംജ്ഞയും അവയോടു ഘടിപ്പിക്കാറില്ല. 'അമ്മ'യെ ആദ്യം ആരാധിച്ചുവരാൻ തുടങ്ങിയതു് ദ്രാവിഡർ അല്ലെങ്കിൽ ദക്ഷിണേന്ത്യയിലുള്ളവരാണെന്നു് മോഹൻജോ ദാരോ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ നടത്തിയ ഖനനം * ങ്ങൾകൊണ്ടു് വെളിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. വളരെ പുരാതനമായ ഈ ആരാധന പിന്നീടുണ്ടായ രാഷ്ട്രീയപരിവർത്തനങ്ങളിൽ പല രൂപഭേദങ്ങളും വന്നു് ഭാരതത്തിലെല്ലാം വ്യാപിച്ചതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ പരിവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രധാനമായതാണു് ആര്യന്മാരുടെ ആഗമനവും അവരുടെ സംസ്കാരവുമായുള്ള സംഘട്ടനവും. അവരുമായുള്ള വേഴ്ചയിൽ 'അമ്മ'ക്കു് രൂപഭേദവും, പ്രകൃതിഭേദവും വന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല സ്വാതന്ത്ര്യം പോകയും ചെയ്തു.

ആര്യന്മാരുടെ ദൈവങ്ങളിൽ വൈദികകാലം മുതല്ക്കുതന്നെ ശിവനെ കാണുന്നുണ്ടു്. വിഷ്ണുവിന്റെ രംഗപ്രവേശം അതിനുശേഷമെന്നാണല്ലോ ചരിത്രകാരന്മാരുടെ മതം. 'അമ്മ'യുടെ ആര്യത്തെ വേഴ്ച ശിവനുമായിട്ടുതന്നെയാണു് കാണുന്നതും. 'ശിവന്റെ' ശക്തിയായിട്ടാണു് ഇപ്പോൾ ഉത്തരേന്ത്യയിലെല്ലാം 'അമ്മ' പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതു്. കേരളത്തിൽ ഈ പരിവർത്തനത്തിന്റെ ഫലമായി 'അമ്മ' ശിവന്റെ മകളാവുകയാണുണ്ടായതു്. മകൾക്കു് അമ്മയെക്കാൾ സ്വാതന്ത്ര്യം കൂടുമെന്നു് സമ്മതിക്കാവുന്നതുമാണു്. കേരളത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കു് പുരുഷന്മാരെക്കാൾ—ചിലപ്പോൾ കൂടുതലായും—കാണുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യനിലയായിരിക്കണം 'അമ്മ'യെ തീരെ ശിവനധീനമാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ പ്രതിബന്ധമായി നിന്നതു്. അടിമത്തവും, സ്വാത

* കയ്യിട്ടുള്ള അവശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്നു് അക്കാലത്തെ ജനങ്ങൾ 'അമ്മ'യെയും, 'ശിവ'നെയും ആരാധിച്ചിരുന്നതിനു മാത്രമേ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ. ഈ 'അമ്മ'ക്കും നമ്മുടെ കളത്തിൽ വരയുന്ന അമ്മക്കും വളരെ സാദൃശ്യമുണ്ടു്.

Sir John Marshall, Introduction to Mohenjo-Daro or Indus Civilisation, p. vii.

ന്ദ്ര്യവും തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടം ഒരു മദ്ധ്യസ്ഥിതിയിൽ പര്യവസാനിച്ചു. തമിഴരുടെ 'കൊററവൈ'ക്കും ഇങ്ങിനെയൊരു അവസ്ഥാന്തരം വന്നുചേൎന്നു. അതിൽ പാണ്ഡവപത്നിയായ പാഞ്ചാലിയായിട്ടാണു് അവരുടെ പര്യവസാനം.

തെലുങ്കരുടെ 'പെദ്ദമ്മ'യും (വലിയ അമ്മ) കന്നടക്കാരുടെ 'ഉരമ്മ'യും പരിവൎത്തനങ്ങളിലൊന്നും പെടാതെ ഉരുവിൽതന്നെ കഴിച്ചുകൂട്ടുകയാണു് ഇപ്പോഴും ചെയ്യുന്നതു്. അവർ ഇപ്പോഴും വസൂരി മുതലായ രോഗങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുവാനുള്ള ത്രാണിമാത്രമേ പ്രദൎശിപ്പിക്കുന്നുള്ളു.* സാമുദായികപരിവൎത്തനങ്ങളുടെയോ, രാഷ്ട്രീയബഹളങ്ങളുടെയോ, സമ്മൎദ്ദനഫലമായിട്ടായിരിക്കണം അവരുടെ വളൎച്ച മുട്ടിപ്പോയതു്. തമിഴൎക്കു് 'കൊററവൈ'ക്കു പുറമെ ഒരു 'മാരിയമ്മ'യുമുണ്ടു്. 'മാരിയമ്മ' വസൂരി മുതലായ വ്യാധികൾക്കുള്ള പരദേവതയാണു്. 'മാരിക്കുരുപ്പു്' എന്നൊരുതരം വസൂരിക്കുതന്നെ പേരുണ്ടു്. അവരുടെ ഉൽപത്തിയെപ്പററിയുള്ള കഥകളും പലതരത്തിലാണു്.† ഇതിൽ 'തിരുവള്ളുവ'രൊഴിച്ചുള്ള കഥയിലെല്ലാം 'മാരിയമ്മ'ക്കു പുരാണസംബന്ധം കല്പിക്കുവാനുള്ള വാസനയാണു് കാണുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് അത്രത്തോളം അവയ്ക്കു പഴക്കവും കുറയുന്നതായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതെന്തു വിധമായാലും ദ്രാവിഡരുടെ സങ്കല്പത്തിൽ അമ്മക്കു് 'പരാധീന'മില്ലെന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല, 'അമ്മ'ക്കു് കന്യാത്വവും ആ സങ്കല്പത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കാണുന്നുണ്ടു്. കൊററവൈക്കു 'മുരുകൻ' എന്നൊരു മകനെ കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും തമിഴരുടെ 'മററമ്മ'മാൎക്കൊന്നും‡ ഭൎത്താക്കന്മാരുള്ളതായി അറിയുന്നില്ല. കൊടുങ്ങല്ലൂർ, ചേൎത്തല എന്നീ കാവുകളിൽ കുടികൊണ്ടിട്ടുള്ള 'അമ്മ'മാരുടെ 'കന്യാത്വം' സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അവരുടെ

---

* Whitehead. Village Gods of S. India; p. 48, 54, 71, 74

† ഒന്നു് 'രേണുക' എന്ന ഒരു മഹർഷിയുടെ ഭാൎയ്യയായ നാഗാവലി എന്നവരുടെ രണ്ടാംജന്മമായിട്ടാണു് കരുതുന്നതു്. മറെറാരു കഥയിൽ അവർ തമിഴ്കവിയായ 'തിരുവള്ളുവ'രുടെ ഭാൎയ്യയായിട്ടാണു് കാണുന്നതു്. പുരാണത്തിൽ പരശുരാമന്റെ അമ്മയായിട്ടും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ടു്. Whitehead, Village Gods of S. India. p. 115, 117. ഒരു തമിഴ്പണ്ഡിതന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഈ വക കഥകൾക്കു് തമിഴ്ദേശങ്ങളിൽ പ്രചാരമില്ലത്രെ!!

‡ മാരിയമ്മയും, അങ്കാളമ്മയും.

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്ന് അതൊരു നിദാനമായിട്ടും കൽപിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിവാഹത്തോടുകൂടി സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ അവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം അന്യോന്യം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതായിട്ടാണല്ലോ കാണുന്നതും. അതുകൊണ്ട്, 'അമ്മ'യുടെ "തനിക്കാംപൊരുത്തം" നിലനിർത്താൻ ശ്രമിച്ചവരിൽ കേരളീയർക്ക് ഒരു പ്രധാന പങ്കുണ്ടെന്ന് അഭിമാനപുരസ്സരം പ്രസ്താവിക്കുന്നതാണ്.

ആര്യസങ്കല്പങ്ങൾ.

ഇനി ആര്യസങ്കല്പങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒന്നു പരാമർശിച്ചുനോക്കാം. നാടോടിവിശ്വാസങ്ങളിൽനിന്ന് 'ആര്യസങ്കല്പങ്ങളെ' വേർതിരിക്കുന്നത് എളുപ്പമല്ലെന്ന് ഇതിനുമുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഒന്നാമത് ആര്യന്മാരുടെ ആഗമം ഒരേ കാലത്തും ഒരേ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയുമല്ല ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ഈ പരമാർത്ഥം ഇന്ത്യയിലെ ഇതരദേശങ്ങൾക്കും ബാധകമാണ്. അവരുടെ പ്രതിനിധികളായി ഇന്നു നാം സങ്കല്പിക്കുന്നവരായ ബ്രാഹ്മണരുടെ സ്വഭാവത്തിലും ആചാരത്തിലും കാണുന്ന വ്യത്യാസം ഇതിലേക്ക് മാർഗ്ഗദർശകമായി വിചാരിക്കാവുന്നതാണ്. നമ്പൂതിരിമാരാണ് ഇതിൽ അതിപ്രാചീനന്മാരായി കരുതേണ്ടവർ. അവർ കേരളത്തിൽ സ്ഥിരവാസമാക്കി. അവർ മററു ബ്രാഹ്മണരിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതും. കാഴ്ചയിൽ നമ്പൂതിരിയെപ്പോലിരിക്കുന്ന 'ചോഴിയ'നാണ് പിന്നീടുവന്നവരിൽ മുമ്പനെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇയാൾ ആകൃതിയിലെങ്കിലും മലയാളിയായിരിക്കുന്നു. മുൻകുടുമ ഇപ്പോഴും അയാൾ പരിപാലിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. ഉള്ളവെന്ത്യാനം, അഥവാ ചോററിയും, കാശ്മുംകൊണ്ട് അയാളെ പ്പാലയനാണ്. പിൻകുടുമക്കാരായ മററു ബ്രാഹ്മണരാകട്ടെ ഇപ്പോഴും അവരുടെ പരദേശിത്വം വിടാതെയാണിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് കേരളസംസ്കാരവിഷയമായി ചിന്തിക്കുമ്പോൾ നമ്പൂതിരിയൊഴിച്ചുള്ളവർ ഗണനീയന്മാരല്ല. നമ്പൂതിരിമാരിലും അവാന്തരവിഭാഗങ്ങളുണ്ട്. അബ്രാഹ്മണദൈവങ്ങളെ പരദൈവങ്ങളാക്കി സ്വീകരിച്ചവരുടെ കഥ ഇതിനു മുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്ക് കേവലം വൈദികവൃത്തിയിലിരിക്കുന്നവരിൽനിന്ന് ആഭിജാത്യത്തിലോ പ്രാമാണികത്വത്തിലോ അപകർഷമുള്ളതായിട്ടും അറിയുന്നില്ല. ഇവരായിരിക്കണം 'അമ്മ'യുടെ ആരാധനാക്രമത്തിൽ ആര്യസങ്കല്പങ്ങളെ ക്രമേണ കലർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നത്. ഇതിൽ മദ്യമാംസങ്ങളോടുകൂടിയ 'ദേവീപൂജ' കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട് നടത്തിയിരുന്നതായും, ഇന്നും നടത്തിവരുന്നതായും അറിയുന്നുണ്ട്. ദേവതോപദ്രവനിവാരണം, വശ്യം, ഉന്മാദചികിത്സ എന്നീ പ്രയോഗങ്ങളിൽ ഇന്നും അഗ്രഗണ്യത്വം അവർക്കുതന്നെയാണുതാനും.

ആരാധനാരീതികളുടെ വിവരണത്തിൽനിന്ന് കളമെഴുത്തൊഴികെയുള്ള ഒന്നിലും ബ്രാഹ്മണസമ്പർക്കം ഉള്ളതായി നാം കാണുകയുണ്ടായില്ല. കളമെഴുത്തിൽതന്നെ ബ്രാഹ്മണപ്രവേശം ഗൂഢമായിട്ടാണുതാനും. അതായിരിക്കണം ഗണപതിക്കയ്യ്. 'കാവ്'കളുടെ പ്രാചീനദശയിൽനിന്നും വിഗ്രഹങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടി സങ്കല്പത്തിനും പ്രതിഷ്ഠക്കും വ്യത്യാസം വന്നതും നമുക്കനുഭവപ്പെട്ടു. 'അമ്മ'യുടെ കൈകാര്യം നാട്ടുകാരിൽനിന്ന് ബ്രാഹ്മണരിലേക്കു പകർന്നപ്പോഴുണ്ടായ ആദ്യത്തെ മാററം 'അമ്മ'ക്ക് രൂപമുണ്ടായതായിരിക്കണം. അതുവരെ 'അമ്മ' നാട്ടുകാരുടെ മനസ്സിൽ മാത്രമായിരുന്നു കുടികൊണ്ടിരുന്നതു്. സ്വരൂപമുണ്ടായപ്പോൾ അതനുസരിച്ച് പ്രകാരഭേദങ്ങൾ 'അമ്മ'യുടെ ഇരിപ്പിടത്തിനും വന്നുചേർന്നു. എന്നാലും പഴയ നടപടികൾക്കോ ആചാരങ്ങൾക്കോ ഭേദമൊന്നും സംഭവിച്ചതുമില്ല. പക്ഷെ ഉള്ളിലെക്കാര്യം ബ്രാഹ്മണൻ കയ്യിലാക്കി നാട്ടുകാർ 'പുറംപോക്ക'യും അവശേഷിച്ചു. പൂരം മുതലായ ആഘോഷങ്ങളിലും, ആഡംബരങ്ങളിലും ആദ്യവസാനം അവർതന്നെയായിരുന്നു. നിത്യശാന്തി ബ്രാഹ്മണനുമായി.

'അമ്മ'യുടെ കൈകാര്യത്തിൽ വന്നുചേർന്ന ഈ വ്യത്യാസം പിന്നീട് പല പരിണാമങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തു. 'അമ്മ'യെ സംബന്ധിച്ച 'കഥ' ഏതു കാലത്താണ് ഉണ്ടായതെന്ന് തീർച്ചപറയാൻ പ്രയാസമാണ്. ദാരുകൻ എവിടെനിന്നു വന്നുവെന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്നതും എളുപ്പമല്ല. 'പാനത്തോററ'ത്തിലും ദാരുകനെ കാണുന്നതുകൊണ്ട് ആ വീരനും കുറേ പഴക്കമുണ്ട്. പക്ഷെ ഇന്ത്യയിൽ മററാരിടത്തും അയാളെ കാണാനുമില്ല. ഈ കഥയും അതുസംബന്ധമായ ആരാധനകളും ആര്യബ്രാഹ്മണർക്ക് മുമ്പുതന്നെ കേരളത്തിൽ നടപ്പായിരിക്കണം. കളത്തിലും അവർക്ക് കർമ്മമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. 'തോററംപാട്ട്' 'കളംപാട്ടാ'യി പകർന്നപ്പോൾ അതിന്റെ രൂപത്തിനു കാണുന്ന വ്യത്യാസം കേരളബ്രാഹ്മണർ നിമിത്തമായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പുരാണപാത്രങ്ങൾ ചിലരെല്ലാം പുതുതായി അതിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവരണങ്ങൾക്ക് വിസ്താരം കൂട്ടി. ദേവാസുരയുദ്ധത്തിന്റെ പ്രസ്താവമുണ്ട്. പക്ഷെ കഥാഗതിക്ക് വലിയ മാററങ്ങളൊന്നും വരുത്തിട്ടില്ല. ബഹുജനങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ പതിഞ്ഞിട്ടുള്ള

ചിത്രത്തിന്നോ, പ്രധാനാശയങ്ങൾക്കോ, ഹാനിതട്ടാത്ത വിധത്തിലാണ് അതിൽ കൈകടത്തിയിരിക്കുന്നതു്. അതും വളരെ സൂക്ഷിച്ചിട്ടാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും. 'കളംപാട്ടി'ലെ പൂജയുടെ കാൎയ്യം ഇതിന്നുമുമ്പുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ഈ വക കൂടാതെ അതായതു് പരസ്യമായിട്ടല്ലാതെ, വേറെ ചില അടിയന്തിരങ്ങൾ 'അന്തഃ'ക്കാവണങ്ങളി ബ്രാഹ്മണർ ചെയ്യുവതുണ്ടു്. അവയെല്ലാം രഹസ്യമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരുടെ "ഭഗവതിസേവ" * യും മററും പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇതു് താന്ത്രികമായ ഒരു ചടങ്ങായിട്ടാണ് ഇപ്പോഴും ഇരിക്കുന്നതു്. ഇതിനെ ഉത്തമമെന്നും വ്യവഹരിക്കാറുണ്ടു്. ഇങ്ങിനെ ചില ഗൂഢസേവകൾ രാജാക്കന്മാരും കേരളത്തിൽ മുമ്പു ചെയ്തിരുന്നതായിട്ടാണറിയുന്നതു്. കോട്ടയത്തുരാജാവിന്റെ 'ശ്രീപോർക്കലീഭഗവതീസേവ' പ്രസിദ്ധമാണ്. അതുപോലെ സാമൂതിരി ഗൂഢമായി 'വയറാട്ടം' എന്നൊരു കൎമ്മം നടത്തിവരുന്നുണ്ടു്. അതും ഭഗവതിപ്രീതിക്കാണെന്നാണ് സങ്കല്പം. അതിന്നു കൎമ്മികളായി 'വയറപ്പണിക്ക'ന്മാരെന്നൊരു കൂട്ടരും ഉണ്ടു്. അവർ നായന്മാരാകയാൽ അവരുടെ കൎമ്മപാരമ്പൎയ്യം ബ്രാഹ്മണരിൽനിന്നു് ലഭിച്ചതല്ലെന്നും സിദ്ധമാകുന്നുണ്ടു്. ഇതിന്നെല്ലാററിന്നും പുറമെയാണ് നായന്മാരുടെയിടയിലുള്ള "ശാക്തേയം." ഇതു് ശക്തിയെ സേവിക്കുന്ന ചടങ്ങാണെന്നാണ് വിശ്വസിച്ചുവരുന്നതു്. ഇതിൽ നമ്പൂതിരിക്കും നായൎക്കും തുല്യാവകാശമുള്ളതായിട്ടാണ് ഇപ്പോഴും കാണുന്നതു്. നായന്മാരുടെ രീതി 'മദ്ധ്യമ'മായിട്ടാണ് കരുതിവരുന്നതു്. നമ്പൂതിരിയുടെതു് 'ഉത്തമ'വുമാണ്. ഉദ്ദേശവും പ്രയോജനവും രണ്ടിന്നും ഒന്നുതന്നെയാണ്. 'ശക്തി'യെയാണ് ഇരുകൂട്ടരും ആരാധിക്കുന്നതു്. ഈ കൎമ്മങ്ങൾ മിക്കതും ക്ഷേത്രങ്ങളിൽവെച്ചല്ല നടക്കുന്നതു്; വീടുകളിൽതന്നെയാണ്. ഇല്ലങ്ങളിൽവെച്ചും ചെയ്യാറുണ്ടു്. ആൎയ്യദ്രാവിഡസങ്കരം ഈ കാൎയ്യത്തിലുറച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ വേറെ വല്ലതിലുമുണ്ടോ എന്നും സംശയമാണ്. ഈ 'ശക്തിസേവ'

---

* ഈ ഭഗവതിസേവകൊണ്ടു് പല ദുർമ്മൂൎത്തികളെ ഒഴിപ്പിക്കുകയും, ഒതുക്കുകയും ചെയ്തതായ കഥകൾ കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരെപ്പററി പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ടു്.

(ഐതിഹ്യമാല, ഭാഗം 8, പുറം 34, 45, 51.)

† ഇതിൽ 'വയറ'വള്ളിക്കു ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടു്. ഈ കൎമ്മത്തിന്നായി 'വയറത്തളം' എന്നൊരു സ്ഥലം സാമൂതിരികോവിലകത്തു് ഉണ്ടാക്കാറുമുണ്ടു്.

അല്ലെങ്കിൽ 'ശാക്തേയ'ത്തിന്റെ ഉത്ഭവവും, ചരിത്രവും, സ്വഭാവവും ഒന്നു പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതു് കേരളത്തിൽ മാത്രമുള്ള ഒരു തന്ത്രമല്ല. ഭാരതഖണ്ഡം മുഴുവനും വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബംഗാളിലാണ് ഇതിനു പ്രാമുഖ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നാണ് പരക്കെയുള്ള വിശ്വാസം. സംസ്കൃതത്തിൽ ഇതുസംബന്ധമായുണ്ടായിട്ടുള്ള സാഹിത്യം അതിവിപുലമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. ഇതിലും, അപരിഷ്കൃതവും ക്ഷുദ്രവുമായ ആചാരങ്ങൾ തുടങ്ങി 'യോഗ'ത്തിന്റെ പരമകാഷ്ഠയായ 'കുണ്ഡലിനീയന്ത്രം' * വരെയുള്ള പ്രയോഗങ്ങളെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. മറ്റെല്ലാ മതശാഖകളിലും കാണുന്നതുപോലെ ഇതിലും രണ്ടുവശമുണ്ട്. ഒന്നു് പാമരന്മാരെ ആകർഷിക്കുന്നതാണ്. മറ്റേതു് സ്ഥൂലസൂക്ഷ്മങ്ങളോടുതൊട്ടുകൂടി തന്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിച്ചിട്ടുള്ള പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠന്മാർ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതാണ്. ബംഗാളിൽ നടപ്പുള്ള 'ദുർഗ്ഗാപൂജ'യും 'ശക്തിപൂജ'യും ഈ രണ്ടു വശങ്ങളുടേയും മാതൃകകളായി കരുതാവുന്നതാണ്. അവയുടെ ഒരു സാമാന്യവിവരണത്തിൽനിന്നു് 'അമ്മ'യെപ്പറ്റി ഉത്തരേന്ത്യയിൽ കലർന്നുകൂടിയിട്ടുള്ള സങ്കല്പങ്ങളുടെ ഏകദേശജ്ഞാനമുണ്ടാവുന്നതാണ്.

"ദുർഗ്ഗാപൂജ."

'ദുർഗ്ഗാപൂജ' ആചരിച്ചുവരുന്നതു് സാധാരണക്കാരാണെങ്കിലും അതു് പുരാണകഥയെ അവലംബിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയതിനുശേഷമുള്ള ചിത്രമേ നമുക്കു കിട്ടുന്നുള്ളു. അതു് സാമുദായികാചാരങ്ങളോടും സങ്കല്പങ്ങളോടും മററു പലതിലും കാണുന്നതുപോലെ കൂട്ടിയിണക്കിക്കൊണ്ടാണിരിക്കുന്നതും. † 'ദുർഗ്ഗാപൂജ' ഹിമവാന്റെ പുത്രിയായ ഗൗരി ശിവനെ കല്യാണം കഴിച്ചതിനുശേഷം മാതാപിതാക്കന്മാരെ കാണാൻ വരുന്നതിനെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരാഘോഷമാണെന്നാണ് ഇപ്പോഴും ജനങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസം. എന്നാൽ ഇതിൽ പുരാണകഥയിലുൾപ്പെടാത്ത ഭാഗങ്ങളാണ് അധികം. ഈ ആഘോഷം പത്തു ദിവസം നിലനില്ക്കുന്നതും, 'ആയുധപൂജ'യോടുകൂടി അവസാനിക്കുന്നതുമാകയാൽ ആകപ്പാടെ സമുദായത്തിലെല്ലാം സന്തോഷം നൽകു

* സുഷുമ്നാനാഡിയിലുള്ള ശക്തിയെ സജീവമാക്കുന്ന തിരിവാണ് ഈ ഭേദം.

† നമ്മുടെ ഓണം—വിഷു—തിരുവാതിരയെപ്പറ്റിയും ഇങ്ങനെയുള്ള കഥകളുണ്ടല്ലോ.

ന്ന ഒരവസരമാണ്. * കുടുംബങ്ങൾവിട്ടു താമസിക്കുന്നവർ കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ സ്വന്തം ഗൃഹത്തിലേക്ക് വന്നുചേരുന്നതും ആ ഘട്ടത്തിലാണ്. ആകപ്പാടെ അതു് ആഘോഷത്തിനായി പ്രത്യേകം ഏർപ്പാടുചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നമ്മുടെ ഓണം മുതലായവയെപ്പോലെ ഒരാഘോഷം തന്നെയാണ്. ദുഃഖത്തിനോ നീരസത്തിനോ അതിൽ സ്ഥാനമില്ല. പക്ഷെ, കഥ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു് അങ്ങിനെയല്ല. സർവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായ ശിവനെ കല്യാണംകഴിക്കനിമിത്തം മകൾക്ക് യാതൊരു സുഖവും ഉണ്ടാവാനിടയില്ലല്ലോ എന്നുള്ള കുണ്ഠിതം മാതാപിതാക്കന്മാർക്കുണ്ടാകയാൽ മകളെ ഉല്ലാസങ്ങളോടും ആനന്ദബാഷ്പത്തോടും കൂടി മേനക സ്വീകരിക്കുന്നതായിട്ടാണ് സങ്കല്പം.† ഏതോ അന്തരത്തിലുള്ള ഒരു സമുദായസംഭവത്തോടുകൂടി പുരാണകഥ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായിട്ടാണ് ഇതിൽ നിന്നൂഹിക്കേണ്ടതു്. ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽ സുഖമില്ലാതെ തിരിയെ വരുന്ന വധുവിനു് മക്കത്തായികളുടെ ഇടയിൽ നൽകിവരുന്ന സ്വീകാരം സന്തോഷം കലർന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. വിവാഹത്തോടുകൂടി പിതൃഗൃഹം വിടുന്നതാണ് അവരുടെ സമ്പ്രദായം. അവരുടെ അവകാശങ്ങളും അതോടുകൂടി അവസാനിച്ചതായി കരുതുകയാണ് പതിവു്. സഹോദരന്മാർ വിവാഹം ചെയ്തു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള സ്ത്രീകൾക്കായിരിക്കും പിന്നെ അവിടെ പ്രാധാന്യം. അവരുടെ ഇടയിൽ തിരിയെ വരുന്ന ഭർതൃസഹോദരിയുടെ നില, മരുമക്കത്തായത്തിലെ 'അമ്മായി'യുടെ ഇതുപോലെ അന്തസ്സും ഇടവും ഇല്ലെന്നുള്ളതാണ്. അപ്പനമ്മമാർ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അവൾക്ക് ഒരുവിധം കഴിച്ചുകൂട്ടാമെന്നല്ലാതെ അവരുടെ കാലം കഴിഞ്ഞാൽപിന്നെ നരകതുല്യമാണ് ഭർത്തൃഗൃഹത്തിലെ ജീവിതം. സമുദായത്തിൽ സ്ഥായിയായിക്കൂടിയ ഈ വിഷമഗതിയിൽ വല്ല മാന്യവനിതയും ആത്മാർപ്പണം ചെയ്തതിന്റെ സ്മാരകമായി ഈ ആഘോഷത്തിന് ഇങ്ങിനെയൊരന്തരീക്ഷം ബംഗാളത്തിലുണ്ടായതായിരിക്കണം. 'ആഗമം', 'വിജയം' എന്നീ രണ്ടവസ്ഥകൾ ഈ ആഘോഷത്തിൽ നിഴലിച്ചു കാണുന്നു. ആഗമം ഉമയുടെ വരവിനെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. ഇതിനെപ്പററി പല കവികളും ഗാനങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടു്. അവയാണ് "ആഗമനീഗാനങ്ങൾ" എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെ

* നമ്മുടെ "നവരാത്രി"യും ഇക്കാലത്തുതന്നെയാണ് ആഘോഷിക്കുന്നതു്.

† E. A. Payne, Śāktas, p. 13, 15.

ടുന്നതു്. ഇവക്കു വിഷയം നവവധുവിന്നു് ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന സങ്കടങ്ങളാണു്. ആ സങ്കടങ്ങളെല്ലാം സംക്രാന്തിസമയത്തിന്റെ പ്രതിബിംബങ്ങളുമാണു്.* ഇങ്ങിനെയാണു് പുരാണകഥ സമുദായക്ഷേത്രത്തിൽ നട്ടുപിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ഉമ തിരിയെ പോകുന്നതിനെ ആസ്പദമാക്കി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പാട്ടുകൾക്കു് "വിജയഗാനങ്ങൾ" എന്നാണു് പേർ പറയുന്നതു്. ഇവ എണ്ണത്തിൽ 'ആഗമനീഗാനങ്ങ'ളെയപേക്ഷിച്ചു് കുറച്ചേയുള്ളു.†

ഗ്രീക്കുകാരുടെ ഇടയിലും ഇങ്ങിനെയൊരാഘോഷമുണ്ടു്. അതു് Presephone എന്ന ദേവിയുടെ തിരിച്ചുവരവിനെ ആസ്പദമാക്കീട്ടുള്ളതാണു്. മകൾ അമ്മയെ കാണാൻതന്നെയാണു് വരുന്നതു്. അവളും സങ്കടം സഹിക്കാതെയാണു് തന്റെ മാതാവിനെ (Demets) വീണ്ടും അന്വേഷിച്ചുവരുന്നതു്.‡

ഏകദേശം ഇതിനോടു് സാമ്യം വഹിക്കുന്നതാണു് ഉത്തരകേരളത്തിലുള്ള 'മാക്കംതിറ.' ശ്വശ്രൂശ്വശുരന്മാരുടെ ക്രൂരതകൾ നിമിത്തം ആത്മഹത്യ ചെയ്കയാണല്ലോ മാക്കം ചെയ്തതു്.§ മതമണ്ഡലത്തിൽ വേരൂന്നിനില്ക്കുന്ന ഒരു വിശ്വാസത്തിന്റെ ഫലമാണു് ഈ ദാരുണ സംഭവം. 'മാക്കം' ഇപ്പോൾ ഒരു ഭഗവതിയായി ഒരു 'തിറ'യും അവരുടെ പ്രീതിക്കായി കഴിക്കുന്നുണ്ടു്. 'തിറ'ക്കു ചൊല്ലുവാനായി 'മാക്കംതോറ്റം' എന്നൊരു പാട്ടുമുണ്ടു്. നാട്ടിൽ പേരെടുത്ത അമ്മമാർ സാക്ഷാൽ 'അമ്മ'യായി രൂപാന്തരപ്പെടുന്നതിനു നല്ലൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണിതു്. ചിലപ്പതികാരകഥയും, മധുരമീനാക്ഷി§യുടെ കഥയും ഇതേ തത്വംതന്നെ വിശദമാക്കുന്നുണ്ടു്.

---

* Introduction to Bengali Religious Lyrics, Śāktas, p. 26, 27.

† *Ibid* p. 28, 29.

‡ Gilbert Murray, Four Stages of Greek Religion, p. 96.

§ ഈ കഥ മുഴുവൻ അറിയേണമെന്നുള്ളവർ 'കടാങ്കോട്ടു മാക്കം' എന്ന കിളിപ്പാട്ടും, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിയുടെ ഐതിഹ്യമാലയും (5-ാം ഭാഗം, പേജ് 164–180) വായിക്ക.

§ കോവിലന്റെ ഭാര്യയായിരുന്ന 'കണ്ണകി'യാണല്ലോ കൊടുങ്ങല്ലൂരമ്മയായി വാഴിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അവരുടെ മകളാണു് മധുരയിലെ മീനാക്ഷി. Dr. L. D. Barnett ന്റെ 'Hindu Gods and Heroes' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഈ കഥ വിസ്തരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

" ശക്തിപൂജ. "

ശക്തിപൂജയെപ്പററി ഈ ഉപന്യാസത്തിൽ പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതു് അവൈദികമാണെന്നും, അഥവാ വേദബാഹ്യമാണെന്നും, ആര്യമതാനുയായികൾ ആക്ഷേപിക്കാറുണ്ട്. അതിന്റെ സാരം ആര്യദേവന്മാരുടെ ആവിർഭാവത്തിനു മുമ്പുതന്നെ 'അമ്മ'യുടെ അനന്തമാഹാത്മ്യത്തെപ്പററിയുള്ള ബോധവും അതനുസരിച്ചുള്ള ആരാധനകളും ഭാരതഭൂമിയിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണല്ലോ. മററു പലവിഷയങ്ങളിലും ചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ 'അമ്മ'യുടെ കാര്യത്തിലും 'കണ്ടതിനെപിടിച്ചു കാവുകയാണ്' അവർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. 'സംഹാരശക്തിയോടുകൂടിയ ഒരമ്മ' കേരളീയരുടെ ഇടയിലും, തമിഴരുടെ ഇടയിലും ഉണ്ടായിരുന്നതായി ഇതിനു മുമ്പു് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. സമരവും വിജയവുമാണ് ആ സങ്കല്പങ്ങൾക്കടിസ്ഥാനമായ തത്വങ്ങൾ. അതായതു് ഏതു ആപത്തിൽനിന്നു് രക്ഷിക്കുവാനും നമുക്കു് സർവ്വൈശ്വര്യസമൃദ്ധിയുണ്ടാക്കിത്തരുവാനും ശക്തിയുള്ള 'ഒരമ്മ' നമുക്കു് അനാദികാലം മുതല്ക്കുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു താൽപര്യം. ആ അമ്മയുടെ പരിഷ്കരിച്ച സ്വരൂപമാണു് 'ശാക്ത'ന്മാരുടെ 'ചക്ര'ത്തിൽ * സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന 'ത്രിഗുണാത്മിക'യായ ശക്തി. പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണഭൂതയായും ആ ശക്തിയെത്തന്നെ അവർ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു തികഞ്ഞ ശാക്തേയനായ ഡോക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ ശക്തിസങ്കല്പത്തെപ്പററി ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്: "നിർഗ്ഗുണമായ ബ്രഹ്മത്തിൽ സമാലീനമായിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മശക്തിയെ, ത്രിഗുണാത്മികയായ ബ്രഹ്മശക്തിയെ, ആ തരത്തിൽ തന്നെ അറിഞ്ഞുപാസിക്കാം. ഇതാണ് ശാക്തേയത്തിന്റെ മാർഗ്ഗം.

---

* "ബിന്ദുത്രികോണ വസുകോണ ദശാരയുഗ്മ—
മന്വശ്രനാഗദള സംയുത ഷോഡശാരം
വൃത്തത്രിഭൂപുരയുതം പരിതശ്ചതുർദ്വാ
ശ്രീചക്രമേതദുദിതം പരദേവതായാഃ"

അർത്ഥം:—ബിന്ദു, ത്രികോണം, അഷ്ടകോണം, രണ്ടു ദശകോണങ്ങൾ, ചതുർദ്ദശകോണം, അഷ്ടദളപത്മത്തോടുകൂടിയ ഷോഡശദളപത്മം, മൂന്നു വൃത്തങ്ങൾ, നാലുഭാഗത്തും വാതിലുകളോടുകൂടി ഭൂപുരത്രയം എന്നിവയോടുകൂടി പരദേവതയുടെ ഈ 'ശ്രീചക്രം' ഉദിച്ചിരിക്കുന്നു. ([illegible], സൗന്ദര്യലഹരീ വ്യാഖ്യാനം പുറം, 50–51.)

ഇവിടെ നിൎഗ്ഗുണബ്രഹ്മത്തിൽ ഗുണാരോപണം ചെയ്യുന്നില്ല; ബ്രഹ്മപ്രകൃതിയേയും രണ്ടായി വിചാരിക്കുന്നില്ല. യഥാൎത്ഥത്തിൽ ഉള്ളവിധി മഹാബ്രഹ്മത്തിൽ ത്രിഗുണാത്മികയായ ആ ശക്തി നിത്യലീനമായിരിക്കുന്നു എന്നതന്നെ ഭാവനം. ഈ ഭാവനതന്നെയാണ് 'അൎദ്ധനാരീശ്വരത്വം', 'കാമേശ്വരാങ്കസ്ഥരൂപം', 'പഞ്ചപ്രേതമഞ്ചാധിശായിത്വം', 'പഞ്ചബ്രഹ്മാസനസ്ഥിതത്വം' മുതലായ കല്പനകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. ഈ വിധമുള്ള സത്യബോധത്തോടുകൂടി, ത്രിഗുണാത്മികവും അതിനാൽ തന്നെ നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിപ്രഭാവമുള്ളതുമായ ആ ഏകശക്തിയെ ഉപാസിക്കുന്നതാണ് ശാക്തേയമാൎഗ്ഗം." * കേരളീയരുടെ 'സമയേശ്വരി'യുടെയും, തമിഴരുടെ 'വിജയേശ്വരി'യുടെയും പ്രഭാവംതന്നെയാണ് നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിപ്രഭാവമായി ഈ പുതിയ സങ്കല്പത്തിൽ പരിണമിച്ചുകാണുന്നതു്. കാലക്രമത്തിൽ എല്ലാ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലുമുണ്ടാവുന്നതുപോലെ ഇതിലും മതഭേദങ്ങളും, അനുഷ്ഠാനഭേദങ്ങളും വന്നുചേൎന്നു. ഉപാസകന്മാരുടെ സ്ഥിതിഭേദമനുസരിച്ചു് അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കു് ഉൽകൎഷാപകൎഷങ്ങൾ സംഭവിച്ചു. 'വാമാചാരം', 'ദക്ഷിണാചാരം' എന്നീ ആചാരഭേദങ്ങളും ഉത്ഭവിച്ചു. വാമാചാരികളുടേതു് ബഹുജനങ്ങളുടെ സങ്കല്പസ്ഥിതിക്കു് അധികം യോജിച്ചുവന്നതിനാൽ മററതിനെ അപേക്ഷിച്ചു് ഉൽകൎഷം കുറഞ്ഞതായി കരുതുവാൻ തുടങ്ങി. പഴയ ഭയങ്കരസങ്കല്പങ്ങളെ പരിപാലിച്ചുവന്ന കാപാലികന്മാരാകട്ടെ † അവരുടെ അനുഷ്ഠാനവിധികളെ അണുപോലും തെററാതെ ആചരിച്ചുവന്നു. ഇങ്ങിനെ ഹിന്ദുമതത്തിന്നുണ്ടായ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളും, ഗുണദോഷങ്ങളും 'ശക്തിപൂജ'യിലും കടന്നുകൂടി. ഒരു മേൽത്തരവും കീഴ്ത്തരവും ഇതിലും ഏൎപ്പെട്ടു. ബഹുജനങ്ങൾ അഥവാ സാധാരണക്കാർ, പഴയ രീതിയിൽത്തന്നെ 'അമ്മ'യെ പൂജിച്ചുപോന്നു. പണ്ഡിതന്മാരാകട്ടെ ഓരോ ആചാൎയ്യന്റെയും ശാസനങ്ങളനുസരിച്ചു് സങ്കല്പത്തിലും ആചാരത്തിലും മേലെക്കിടയിലും എത്തി. യന്ത്രങ്ങളും മന്ത്രങ്ങളും ധാരാളമായി. ആചാരങ്ങളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും പലവിധത്തിലായിത്തുടങ്ങി. കേരളമാൎഗ്ഗം, സമയമാൎഗ്ഗം എന്നീ രണ്ടു വിഭിന്നമാൎഗ്ഗങ്ങളും ഉത്ഭവിച്ചു. ചക്രത്തിന്റെ സ്വരൂപം തന്നെ അവൎക്കു് ഭിന്ന

---

* തെക്കെ അമ്പാടിയിൽ മീനാക്ഷിയമ്മ, സൌന്ദൎയ്യലഹരീ വ്യാഖ്യാനം, മുഖവുര, പുറം iii-iv.

† മനുഷ്യമേധത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ.

മായിട്ടാണ്.* അതോടുകൂടി സങ്കല്പത്തിനും, അനുഷ്ഠാനത്തിനും വ്യത്യാസമുണ്ടാവുമെന്ന് പറയേണ്ടതായിട്ടില്ലല്ലോ. 'ശക്തിപൂജ' ഈജിപ്തുകാരുടെ ഇടയിൽ ഒരുകാലത്ത് നടപ്പുള്ളതായറിയുന്നു. Dr. John Woodroffe എഴുതിയ സുപ്രസിദ്ധഗ്രന്ഥത്തിന്റെ † പ്രസാധനത്തിനുശേഷം യൂറോപ്യന്മാരും ഇതിൽ വിശ്വാസം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

ചക്രത്തിലെ ബിന്ദുവിൻ സഹസ്രദളപത്മത്തിന്റെ സുധാസിന്ധുമദ്ധ്യസ്ഥമായ മണിദ്വീപിൽ—ചിന്താമണിഗൃഹത്തിൽ—വസിക്കുന്നു ഒരു ദമ്പതിമാരും (ഭഗവാനും ഭഗവതിയും) ഒരുമിച്ചു ചേർന്നിട്ടാകുന്നു എന്നുള്ള സങ്കല്പത്തിൽനിന്നാണ് പഞ്ചമകാരത്തിലുൾപ്പെട്ട 'മൈഥുനസേവ'യുടെ ഉൽപത്തി. ഇതിൽ വന്നുചേർന്ന ആചാരലോപം ശാക്തേയവിധികളെത്തന്നെ അപഹാസ്യകോടിയിൽ തള്ളുവാനായി ചില ചിന്തകന്മാരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ശക്തിയെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ പലതരത്തിൽ പകർന്നുപിടിക്കാനുള്ള കാരണം അവ്യക്തമായി നാടന്മാരുടെ ഇടയിൽ പല വിശ്വാസങ്ങളും അനാദികാലം മുതല്ക്കേ ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. പഠിപ്പു കുറഞ്ഞവർ കൈകാര്യം നടത്തുന്ന ഏതൊരു സംഗതിയിലും വീഴ്ചകളും ലോപവും വന്നുചേരുന്നതു സ്വാഭാവികവുമാണ്. ശക്തിപൂജയും ഈ പരിണാമത്തിന്നധീനമായിത്തീരുകയാൽ "ഒരുതല വിഴുപ്പും ഒരുതല മാറും" എന്ന സ്ഥിതിയെ അവലംബിച്ചിരിക്കയാണ്. അത് ഏതുവിധമായിരുന്നാലും പണ്ട് കേരളത്തിലും—ഭാരതത്തിലും ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയാകർഷിച്ചും ആപന്നിവാരണിയുമായി കുടികൊണ്ടിരുന്ന 'അമ്മ' ആര്യന്മാരുടെ ആഗമനത്തോടുകൂടി അവരെയും തന്റെ ചൊൽപ്പടിയിൽനിർത്തി പല രൂപാന്തരവും കൈക്കൊണ്ടുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. കേരളത്തിൽ അമ്മയുടെ സ്ഥാനം ഏതുതരത്തിൽ നോക്കിയാലും ഇളക്കാൻ വയ്യാത്ത ഒന്നായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. കേരളസംസ്കാരപ്പെട്ടിയിൽനിന്ന് അമ്മയെ കിഴിച്ചുനിർത്തിയാൽ പിന്നെ വല്ല 'ഞാറും ഞരമ്പും' ബാക്കിയുണ്ടാകുമോ എന്നും സംശയമാണ്. മരുമക്കത്തായിയുടെ ദായക്രമത്തിൽ 'അമ്മ'ക്ക് പങ്കില്ലെന്ന് പറഞ്ഞുകൂടാ. 'പാന'യിൽ മുളച്ച് 'കളം' മുതലായതിൽ പടർന്ന് 'കഥ

* ലക്കിടി അമ്പാടിയിൽ മീനാക്ഷിയമ്മ, സൗന്ദര്യലഹരി വ്യാഖ്യാനം, പുറം 54.
† Shakti and Shākta, 1929.

കളി'വരെ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന അമ്മയുടെ ഭാവാത്മികതത്വത്തിന് എത്രതന്നെ നമസ്കരിച്ചാലും മതിയാവുന്നതുമല്ല. കടൽതൊട്ട് കൊട്ടാരം വരെയും, മലയൻ തൊട്ട് മാരയാൻ വരെയും, അമ്മയുടെ അധികാരസീമ വികസിച്ചുവന്നതിലും ആന്തരമായ ഒരു പ്രകൃതിതത്ത്വം ഒളിഞ്ഞു കിടക്കുന്നുണ്ട്. മലയാളികളുടെ 'അമ്മ' ആര്യന്മാരുടേതുപോലെ പരാധീനയല്ല. കന്യകയായിത്തന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യം പരിപാലിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു പുണ്യവതിയാണ്.* മററു സങ്കല്പങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഈ ഈ വിശ്വാസത്തിനും അതിനെ ഇണർന്നുകൊണ്ടുൽഭവിച്ച ആരാധനക്കും ഒരു പ്രത്യേകമാഹാത്മ്യമുണ്ടെന്നുള്ളതും വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. ഇങ്ങിനെ എല്ലാവരുടേയും ഭക്തിബഹുമാനത്തിന്ന് പാത്രമായ 'അമ്മ'യെ അറിഞ്ഞുപാസിക്കുവാനുള്ള കരുത്തുണ്ടാകേണമെന്ന പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് ഈ പ്രകൃതം അവസാനിപ്പിക്കാം.

* ദേവീപുരാണത്തിൽ സർവ്വചരാചരങ്ങൾക്കും കാരണഭൂതയായി 'ദേവി'യെ സങ്കല്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ആ ദേവി സൃഷ്ടി സ്ഥിതി സംഹാരകൃത്യങ്ങൾക്കായി 'ത്രിമൂർത്തി'കളെ സൃഷ്ടിക്കുകയും പിന്നെ അവരുടെ അഭ്യർത്ഥനപ്രകാരം അവരുടെ ഭാര്യമാരായി അവതരിക്കുകയും ചെയ്ത് സ്വതന്ത്രനില കൈക്കൊള്ളാതെയാണ് വർത്തിക്കുന്നത്. (കെ. രാമൻ മേനോൻ, ദേവീപുരാണം, പുറം 4, 17.) ത്രിമൂർത്തികൾ 'ശക്തി'യുടെ സഹായം കൂടാതെ തങ്ങളുടെ കൃത്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാൻ ശക്തരാകുന്നില്ലെന്ന സൗന്ദര്യലഹരിയിൽ നിർവ്വചിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ദേവിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യാധികാരപ്പറ്റി പരാമർശിക്കുന്നില്ല. ശ്ലോകം 1.

അമ്മയ്ക്കു് രൂപമുണ്ടായതു് കുളമെഴുത്തോടുകൂടിയാണെന്നു മുമ്പൊരിടത്തു് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ.* അമ്മയ്ക്കു് ഒരു പാട്ടുണ്ടായതു് എപ്പോഴാണെന്നു്, അതുപോലെതന്നെ നിർണ്ണയിക്കുവാൻ എളുപ്പമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അമ്മയെ ആരാധിക്കുവാൻ ആഗ്രഹം ജനിക്കുന്നതോടുകൂടി, വാഴ്ത്തുവാനും ആശ ജനിക്കാവുന്നതാണു്. പക്ഷെ ആരാധനയ്ക്കു് നിർണ്ണയം വരുന്നതുപോലെ ഭാഷയ്ക്കു് അളവുണ്ടാവുന്നതല്ല. അക്ഷരമോ ഭാഷയോ ജനിക്കാത്ത കാലത്തും പ്രാകൃതമനുഷ്യൻ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു് തന്റെ ആശയവും ആഗ്രഹവും തന്റെ സോദരന്മാരെ അറിയിക്കുവാൻ തുടങ്ങിട്ടുണ്ടെന്നു് ചരിത്രം തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. പ്രാചീനദശയിൽനിന്നു് ആധുനികദശയിലേക്കുള്ള ദൂരം ഇത്രയാണെന്നു് ഇനിയും ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടില്ല. ആരാധനാക്രമങ്ങളും വേരൂന്നിയതോടുകൂടി സങ്കൽപത്തിനു് ഒരു സ്വരൂപമുണ്ടായിയെന്നു് ഊഹിക്കാം. അങ്ങും, ഇങ്ങും, എങ്ങും നിറഞ്ഞു്, എന്നും പിടിയുമില്ലാതെയിരുന്ന ഏതോ ഒരു സത്തയെ ഇന്ന തരത്തിൽ ഭാവിക്കണമെന്ന ഒരു നിശ്ചയം വരുമ്പോൾ വ്യക്തിസ്വരൂപം അതോടുകൂടിപ്രതിഷ്ഠാപിതമാകുമല്ലോ. അതിന്റെ ശേഷമേ ആരാധകന്മാരുണ്ടാകുവാൻ കാരണം കാണുന്നുള്ളു. ആരാധകന്മാരുടെ വർദ്ധനയോടുകൂടി ആരാധനയിലും, വ്യത്യാസങ്ങളും അലങ്കാരങ്ങളും, വേണമെന്നു വന്നുകൂടുന്നതാണു്. അങ്ങിനെ പരിഷ്കരിച്ചു വരുമ്പോഴാണല്ലോ വാഴ്ത്താനം വാസന ജനിക്കുന്നതു്. ഇതു മുഴുവനും ചരിത്രാതീതമായിത്തന്നെയ

---

* ഒരു 'വട്ട'ത്തെ 'അമ്മ'യായി സങ്കല്പിച്ചു് സത്കരിച്ചാരാധന ചെയ്യുന്ന ആരാധന 'അമ്മ'ക്കു് പൂർണ്ണരൂപം ലഭിക്കുന്നതിനു് മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന സമ്പ്രദായമാണോ? എന്ന ഇവിടെ ഒരു ചോദ്യത്തിനു് അവകാശമുണ്ടു്. അയ്യപ്പന്റെ 'പരദേവത' കുടികൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിനു് 'തിരുവളയനാടു്' എന്ന പേരു പ്രസിദ്ധമാണു്. തിരുമംഗലത്തു സ്വാമിയാർ സാമൂതിരിക്കു് 'അമ്മ'യെ കാണിച്ചുകൊടുക്കാമെന്നേറ്റപ്രകാരം 'അമ്മ' ആദ്യം ഒരു വാതിൽ പകുതി തുറന്നു് വളയോടുകൂടിയ ഒരു കൈ പുറത്തേക്കു കാണിച്ചുവെന്നും, അതിന്റെ കാന്തികണ്ടു ഭ്രമിച്ചു് സാമൂതിരി ആ കൈ പിടിച്ചപ്പോൾ വള ഊരിപ്പോന്നുവെന്നും, ഉടനെ 'അമ്മ' അപ്രത്യക്ഷമായെന്നും, അതിന്നശേഷമാണു് വളവെച്ചു പൂജതുടങ്ങിയതെന്നുമാണു് ഇതിന്നടിസ്ഥാനമായ ഐതിഹ്യം. 'തിരുവളയനാട്ടമ്മ'ക്കു് ചാർത്തുകഴിക്കുമ്പോൾ കുറുപ്പന്മാർ എഴുതിയുണ്ടാക്കുന്ന കളം ഒരു വളയുടെ രൂപത്തിലാണു്.

ണിരിക്കുന്നതു്. ഒരു കാൎയ്യം തീൎച്ചയാണ്. അവയെപ്പററിയുള്ള പാട്ടുകളും 'വാഴ്ത്തു'കളും മാനവസമുദായപരിഷ്കാരത്തിന്റെ പുരോഗതിയിൽ ആരാധനക്രമങ്ങൾക്കു് പിമ്പായിരിക്കാനാണ് അധികം കാരണമുള്ളതു്. ഭാഷയുടെ ഉല്പത്തിതന്നെ മനുഷ്യസമുദായം പല പരിവൎത്തനങ്ങളും കടന്നുപോന്നതിനു ശേഷമാണെന്നു ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടു്.* അതിനുശേഷമല്ലേ പാട്ടുകളും പ്രബന്ധങ്ങളും വരുവാൻ ന്യായമുള്ളു? അതിലും പല പടികളുമുണ്ടു്. മനുഷ്യൻ ആദ്യം തന്നെ പരിപൂൎണ്ണഗായകനാവാൻ തരമില്ലല്ലോ. അഭ്യാസം ഗാനവിദ്യയിലും ആവശ്യമാണ്. വ്യക്തിയും സമുദായവും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നേ ഉള്ളു. ബാല്യകാലത്തെ അഭ്യാസം യൌവനത്തിലും വാൎദ്ധക്യത്തിലും മനുഷ്യനുപകരിക്കുന്നു. ഓരോ സമുദായത്തിനും ഇത്തരത്തിൽ ബാല്യം മുതലായ അവസ്ഥാഭേദങ്ങളുണ്ടു്. വ്യക്തികൾ മറഞ്ഞാലും അവരുടെ അഭ്യാസഫലം സമുദായം കൈക്കൊള്ളുന്നതാണ്. അവരുടെ ജ്ഞാനവും പ്രായോഗികസാമൎത്ഥ്യവും പാരമ്പൎയ്യം വഴിക്കു് അവരുടെ സന്താനങ്ങൾക്കും, സാഹചൎയ്യം വഴിക്കു് മററുള്ളവൎക്കും ലഭിക്കുന്നു. ഭാഷയിൽ ലിപിയുടെ ആവിൎഭാവത്തോടുകൂടി ഗാനം മുതലായവ രേഖപ്പെടുത്തുവാനും തുടങ്ങി. അപ്പോൾ കഴിഞ്ഞുപോയവർ അവലംബിച്ചിരുന്ന മാൎഗ്ഗവും രീതിയും പിന്നീടുള്ളവൎക്കു കണ്ടു പഠിക്കാനും സൌകൎയ്യമുണ്ടായി. ഇങ്ങിനെയാണ് മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ പല വിഷയങ്ങളെപ്പററിയുള്ള ജ്ഞാനവും പരമ്പരയാ വേരൂന്നിപ്പരക്കുന്നതു്.

* Vendryes, Language, Introduction p. 67.

കാളിപ്പാട്ടുകളും അവയുടെ ഇതിവൃത്തങ്ങളും

കാളിയെ അല്ലെങ്കിൽ 'അമ്മ'യെ സേവിക്കുന്നവർ കേരളസമുദായത്തിൽ താണപടിമുതൽ 'മേൽപടി'വരെയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. കാളീസേവ മലയൻ, പാണൻ മുതലായവരിൽ വേരൂന്നി, ഇടയിലുള്ള മണ്ണാൻ, തിയ്യൻ ഇവരിൽക്കൂടെ പൊടിച്ചുവളർന്ന്, നായർ, നമ്പൂതിരി എന്നിവരിൽ പരിപൂർണ്ണവികാസം കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കാളിയെപ്പററിയ എല്ലാ സംസ്കാരവിശേഷങ്ങളും സാഹിത്യത്തിൻെറ വളർച്ചയും അതുപോലെതന്നെയാണ്. മണ്ണാർത്തോററം, പാണത്തോററം, കളംപാട്ട്, ബ്രാഹ്മണിപ്പാട്ട്, മുടിയേററുപാട്ട് ഇങ്ങിനെ സാഹിത്യകോടിയിൽ ഉൾപ്പെടാത്തതായുള്ള പല പ്രസ്ഥാനങ്ങളേയും അതിലടങ്ങീട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ സാഹിത്യത്തിന് ഞാൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള അർത്ഥം ബുദ്ധജനങ്ങൾക്ക് സേവിക്കത്തക്കവിധം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഗദ്യപദ്യപ്രബന്ധമെന്നാണ്. ഈ പാട്ടുകൾ മിക്കവയും സാഹിത്യഗുണമുള്ളവയാണെങ്കിലും, ബുദ്ധജനങ്ങളുടെ കരസ്പർശത്തിനിടയാകാതെ ചില പ്രത്യേക വ്യക്തികളെ ആശ്രയിച്ചിരുന്നതിനാൽ സാഹിത്യകോടിയിൽ പെടാതെ കഴിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. അവയുടെ സാഹിത്യഗുണം പരിശോധിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി എല്ലാ പാട്ടുകളിലും ഒരുപോലെ കാണുന്ന ഇതിവൃത്തത്തിൽക്കൂടി ഒന്നു കണ്ണോടിക്കാം.

'ദാരുകവധം.'

എല്ലാ കഥയിലും നായിക കാളിയും പ്രതിനായകൻ ദാരുകനുമാണ്. അസുരവംശത്തിൽ ദാരുകൻ എന്നൊരു മഹാപരാക്രമി ജനിക്കുന്നു. കാലകേയൻെറ * മകളായ മനോദരിയെ വിവാഹം ചെയ്ത് സംഘബലം കൂട്ടി, അസുരന്മാർക്ക് ദേവന്മാരിൽനിന്നുണ്ടായ അത്യാപത്തിനു പകരം ചോദിക്കുവാൻ മതിയായവനായി അവൻ വാഴുമ്പോൾ, ഒരിക്കൽ ശിവനെ സ്തോത്രം ചെയ്‌വാൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോകുന്ന നാരദനെ കാണാനിടയാകുന്നു. ശിവനേയും വിഷ്ണുവിനേയുമല്ല സ്തുതി ചെയ്യേണ്ടത്, തന്നെയാണെന്ന് ദാരുകൻ നാരദനെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്നു. നാരദൻ വിരണ്ടോടി കൈലാസത്തിൽ ചെന്ന് വിവരം ശിവനെ

* ദാരുകവധം കളംപാട്ട്—പുറം 87.
ഭദ്രോല്പത്തി കിളിപ്പാട്ടിൽ മനോദരിയുടെ അച്ഛൻ മയനാണ്.
(അദ്ധ്യായം 2, പുറം 150.)

അറിയിക്കുന്നു. ശിവന്നു് കോപം വന്നു; മൂന്നാംതൃക്കണ്ണു് ചുകന്നു പുകയാനും തുടങ്ങുന്നു. അതിൽനിന്നു കറുത്തിരുണ്ട ഒരു ഭയങ്കരമൂർത്തി പുറത്തു ചാടുന്നു; ഇതാണു് കാളി. ദാരികനെ കൊല്ലാനാണു് അവളെ സൃഷ്ടിച്ചതെന്നറിയിച്ചു് അവൾക്കു് പടയും ആയുധവും കല്പിച്ചു കൊടുക്കുന്നു. അതിന്നുമുമ്പു് ആദൃമാതാ * കാംക്ഷവനാ അപായത്തെപ്പറ്റിയും അറിയിക്കുന്നു വേതാളത്തെ വാഹനമാക്കുവാനും പറയുന്നു. കാളി ഉടനെ പുറപ്പെട്ടു കാട്ടിലെത്തി വേതാളത്തിനെതിരിട്ടു പിടിച്ചു് മാറു 'പാറ' † മാരോടുകൂടി ദാരികരാജധാനിയിലേക്കു് സന്നാഹത്തോടുകൂടി പുറപ്പെടുന്നു. അവിടെ ചെന്നശേഷം ഓരോ ഗോപുരവും കാക്കുവാൻ സേനകളെ വെവ്വേറെ നിർത്തുകയും ദാരികനോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിന്നു് താൻ വന്നതാണെന്നു് അറിയിക്കുവാൻ ഒരു ദൂതനെ അയക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ദൂതനെ ദാരികന്റെ ആൾക്കാർ അപമാനിക്കയാൽ അയാൾ ഭയപ്പെട്ടു് തിരിച്ചോടുന്നു. ദാരികന്റെ സൈന്യാധിപൻ വന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നു. ജയം കാളിക്കായി കണ്ടതിനാൽ ദാരികൻതന്നെ പുറപ്പെട്ടു അതിഗംഭീരമായി പോരു തുടങ്ങുന്നു. ദാരികനുണ്ടാകിയ 'രക്തബീജ'ന്മാരെക്കൊണ്ടു് പോർക്കളം നിറയുന്നു. ചാവുന്നതിലധികം ജനങ്ങൾ പെരുകുന്നു. ഇങ്ങിനെയായപ്പോൾ കാളിക്കും ആലസ്യം തുടങ്ങുന്നു. ഈ വർത്തമാനം അറിഞ്ഞു ഉമാദേവി ദാരികശക്തിക്കു് ആസ്പദമായ മന്ത്രങ്ങൾ മനോദരിയിൽനിന്നു് ഗ്രഹിക്കാനായി ഒരു ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണിന്റെ വേഷത്തിൽ മനോദരിയെ ചെന്നു കാണുന്നു. ദാരികന്നു് വിജയാശംസ ചെയ്‌വാനാണെന്ന വ്യാജത്തിന്മേൽ ഉമാദേവി മനോദരിയിൽനിന്നു് മന്ത്രങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു് മറയുന്നു. പോർക്കളത്തിൽ ഈ സംഭവത്തിന്റെ നിഴലാട്ടം ദാരികന്നു് അനുഭവപ്പെടുന്നു. അരമനയിൽ എന്തോ അക്രമം നടന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് കരുതി ആ വീരൻ അങ്ങോട്ടു ചെന്നു് രാജ്ഞിയോടു വിവരം ചോദിക്കുന്നു. വളരെ തിരക്കിയതിന്നുശേഷം മനോദരി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണിന്റെ വരവും, പോക്കും, മന്ത്രദാനവും അറിയിക്കുന്നു. അതോടുകൂടി ദാരികൻ തന്റെ നാശമടുത്തുവെന്നു് തീർച്ചയാക്കി മനോദരിയോടു അച്ഛന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു്

---

* ദാരികവധം കളംപാട്ടു്, പുറം 90. ഭദ്രോല്പത്തി, പുറം 154.

† ഭയങ്കരികൾ, ഉഗ്രസ്വരൂപിണികൾ എന്നു് താല്പര്യം.

പൊരുതുവാൻപോൻ പറയുന്നു. കാളിയുടെ മായാപ്രയോഗത്തിൽ അത്ഭുതം തോന്നിയെങ്കിലും വീണ്ടും അതിഭയങ്കരമായി എതിൎക്കുന്നു. മന്ത്രശക്തി പോയതുനിമിത്തം തന്റെ പ്രയോഗങ്ങൾ ഫലിക്കാതാകുകയാൽ പിന്തിരിഞ്ഞു പാതാളം ചെന്നൊളിക്കുന്നു. കാളി പലദിക്കിലും തിരഞ്ഞുനോക്കി അവനെ കാണായ്കയാൽ നാവുകൊണ്ടു സൎവ്വബിംബം മറച്ചു എല്ലായിടത്തും ഇരുട്ടാക്കുന്നു. അതു കണ്ടപ്പോൾ കാളിയും പോൎക്കളത്തിൽനിന്നു ഒഴിഞ്ഞിരിക്കയാണെന്നു വിചാരിച്ചു ദാരുകൻ പുറത്തുവരുന്നു. ആ തക്കംനോക്കി കാളി അവനെ പിടികൂടി നഖം കൊണ്ടു മാറുപിളൎന്നു കൊല്ലുന്നു. മരിക്കുന്ന സമയത്തു ശിവഭക്തനായ ദാരുകനു ശിവന്റെ മകളാണു കാളിയെന്നു ജ്ഞാനോദയമുണ്ടായി ക്ഷമായാചനം ചെയ്യുന്നു.

'കഥയുടെ കാലം'

ഇതാണു മിക്ക പാട്ടുകളിലും ഉപയോഗിച്ചുകാണുന്ന ഇതിവൃത്തം. ഇതിലെ ദാരുകൻ ദേശാന്തരങ്ങളിലൊന്നും കാണാത്ത ഒരു വീരനാണു. ആൎഷപുരാണങ്ങളൊന്നിലും അയാൾക്കു സ്ഥാനം കല്പിച്ചിട്ടില്ല. ജാതി കൊണ്ടു അസുരവംശമാണെന്നേ പാട്ടുകളിൽനിന്നു മനസ്സിലാവുന്നുള്ളു. പുരാണപാത്രങ്ങളായ ശിവനും, നാരദനും, നന്ദികേശ്വരനും, വീരഭദ്രനും ദാരുകവധത്തിലും കടന്നുകൂടീട്ടുണ്ടു. എന്നാൽ 'വേതാളി' † യെന്ന വികൃതസൃഷ്ടിയുടെ കൎത്തൃത്വം കേരളീയർ തന്നെ വഹിക്കേണ്ടതായും വന്നിരിക്കുന്നു. പുരാണപാത്രങ്ങൾ കൂടാതെ ഈ കഥക്കു ഒരു രൂപമുണ്ടോ എന്നറിയുവാൻ ഇപ്പോൾ മാൎഗ്ഗമൊന്നും കാണുന്നില്ല. കഥയുടെ ഓരോ അംശങ്ങളിൽ പിന്നീടു വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ആലോചിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ഇതിനു പുരാതനമായ ഒരു രൂപം ഉണ്ടായിക്കൂടെന്നില്ല. നാരദനെ നിന്ദിക്കുന്നതിൽ രാവണനെക്കൂടി അതിശയിച്ചുകൊണ്ടാണു ദാരുകൻ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു. സിംഹാസനം കാലുകൊണ്ടു നീക്കിവെച്ചുവെന്നല്ലാതെ ആ മഹൎഷിവൎയ്യന്റെ ദേഹംതൊട്ടു യാതൊരുക്രമങ്ങളും രാവണൻ ചെയ്യുന്നില്ല. ദാരുകൻ അക്കാൎയ്യത്തിൽ

* ദാരുകൻ തോററതിൽ പാതാളത്തിലാണു ഒളിക്കുന്നതു.

† 'വേതാളചരിതം' കളിപ്പാട്ടിലെ കഥ വേറെയാണു. വിക്രമാദിത്യന്റെ കാട്ടിൽനിന്നു കിട്ടിയതാണു ഈ വേതാളം. കണ്ടപാടിയുവാനുള്ള വാസനയ അതിനു പ്രത്യേകമായിക്കാണുന്നില്ല. 'ദാരുകൻ'മാരിൽ ഒന്നാകണമെങ്കിലും ഒന്നുകൊണ്ടായിരിക്കണം.

അതിസാമാന്യമായിട്ടാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു്. എന്നു മാത്രമല്ല, മഹർഷി തത്ക്ഷണം യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കാതെ കുഴങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. മുനിമാർക്കുണ്ടെന്നു സങ്കല്പിക്കാവുന്ന നിഗ്രഹാനുഗ്രഹശക്തിയെല്ലാം നാരദനിൽനിന്ന് എങ്ങോപോയി മറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കഥയുടെ പ്രതിപാദനരീതി നോക്കുമ്പോൾ പുരാണങ്ങളേയോ അതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള പുരുഷന്മാരെയോ, ദേവന്മാരെയോ, ബഹുമാനിക്കുവാൻ തുടങ്ങുന്നതിനു് മുമ്പുള്ളതായ ഒരു ഘട്ടത്തിലാണ് അതിന്റെ ജനനമെന്നു് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല, ശിവനെ മാത്രമേ ഒരു ദൈവമായി കണക്കാക്കി കാണുന്നുള്ളൂ. വരത്തിനുവേണ്ടി ബ്രഹ്മാവിനെ ദാരുകൻ സേവിച്ചുവെങ്കിലും, വരലാഭത്തിനുശേഷം ആ മൂർത്തിയെ നിരസിച്ചുകൊണ്ടാണ് അയാളുടെ പെരുമാററം. വിഷ്ണുവിനെ അത്രയും കണക്കുവെച്ചിട്ടില്ല. ആകയാൽ ശൈവമതം പ്രചരിച്ചിരുന്ന കാലത്തെ സന്തതിയായിരിക്കണം 'ദാരുകവധം' കഥയെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വൈദികകാലങ്ങളിൽ ശിവനാണ് പ്രാധാന്യം കാണുന്നതു്. Mohenjo—Daro ചരിത്രത്തിൽനിന്ന് ശിവനേയും കാളിയേയും മാത്രമല്ലാതെ മററു ദൈവങ്ങളേയും അക്കാലത്തെ ഭാരതീയർ സേവിച്ചിരുന്നതായി അറിയുന്നില്ല. * ഈ വഴിക്ക് ആലോചിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ക്രിസ്ത്വബ്ദത്തിനു വളരെ കാലംമുമ്പു് തന്നെ കഥക്കു പ്രചാരം വന്നതായി വിചാരിക്കണം.

'ദക്ഷിണകേരളത്തിലെ ഐതിഹ്യം.'

ഇനി മററൊരു സംഗതികൂടി പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. കാളീസങ്കല്പം തെക്കും വടക്കും വ്യത്യാസപ്പെട്ടു കാണുന്നതായി ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പു് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കളമെഴുത്തിനെപ്പററി വിവരിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ 'ഭഗവതി'ക്കും 'കാളി'ക്കും തെക്കൻദിക്കുകളിൽ പ്രത്യേകം കളമെഴുതിവരുന്ന സമ്പ്രദായവും സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവിടെ 'കാളി'യും 'ഭദ്രകാളി'യും വെവ്വേറെ വ്യക്തികളായി തിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'കാളി' ഉത്തരകേരളത്തിലെ കാളിയും, 'ഭദ്രകാളി' 'കണ്ണകി'യുമായിട്ടാണ് അവിടെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. ഈ വ്യത്യാസത്തിനു കാരണം കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ദാരുകവധം കഥക്ക് ദക്ഷിണകേരളത്തിലും പ്ര

* Sir John Marshall, Introduction to Mohenjo—Daro and Indus Civilisation, p. vii.

പ്രചാരമില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ആ കഥ വിവരിക്കുന്ന ഒരു പാട്ടും നമുക്കു ശ്രീമാൻ സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സമ്പാദിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ടു്.* പക്ഷേ ഇതിനു് ഉത്തരകേരളത്തിലെ പാട്ടുകളിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ഇതിവൃത്തം പലവിധത്തിലും ഭേദപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. നാരദന്റെ ആവലാതിനിമിത്തമല്ല ശിവൻ 'ഭദ്രകാളി'യെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതു്. 'ദാരിക'†ന്റെ ഹോമകുണ്ഡത്തിൽനിന്നു പൊന്തിയ പുകകൊണ്ടു പരമശിവൻ ഇരിക്കപ്പൊറുതിയില്ലാതെ വിഷമിക്കെ പരം വിഷ്ണു വന്നുകയറി സങ്കടനിവാരണത്തിനു് 'ഭദ്രകാളി'യെ സൃഷ്ടിക്കാനുപദേശിച്ചതനുസരിച്ചാണു് അതിനൊരുമ്പെടുന്നതു്. ദാരുകന്റെ പൂർവ്വവൃത്താന്തമോ, ദേവാസുരയുദ്ധമോ അതിലില്ല. പക്ഷേ ഇതിലും ദാരുകൻ തപംചെയ്തു് വരം വാങ്ങുന്നുണ്ടു്. വരം കൊടുക്കുന്നതു് ശിവനാണു്; ബ്രഹ്മാവല്ല. ഇതിൽ ദാരുകൻ തനി ദൈത്യനാണു്. അതിനു പുറമെ, ദാരുകന്റെ വരബലംകൊണ്ടു്, മന്ത്രബലംകൊണ്ടും അവനെ കൊല്ലാൻ സാധിക്കാതെ പടയിൽനിന്നു് പിന്തിരിക്കാനൊരുങ്ങുന്ന കാളിയെ, അവന്റെ മന്ത്രം അപഹരിച്ചു് സഹായിക്കാനൊരുങ്ങുന്നതു് ഉമയുടെ പകരം വിഷ്ണുവാണു്.. ശക്തി ക്ഷയിച്ച ദാരുകൻ പോയൊളിക്കുന്നതു് പാതാളത്തിലല്ല; പാലാഴിയിലുമാണു്. അനന്തശായിന്മേൽ കയറിയിരുന്നിട്ടാണു് കാളിയെ ധർമ്മസങ്കടത്തിലാക്കുന്നതും. വേതാള (വേതാളം ?)ത്തിനെ ഈ പാട്ടിന്റെ കർത്താവും വിട്ടിട്ടില്ല. ആ പിശാചിനെ ഉപയോഗിക്കുന്നതു് ദാരുകവധം കഴിഞ്ഞു് പടയെ കൈലാസത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോകാനാണു്. ദാരുകന്റെ പത്നിയായ മനോദരിക്കു പകരം ഒരു 'വനമുറയാളാ'ണു് ഈ പാട്ടിൽ കാണുന്നതു്. ദാരുകവധത്തിന്റെ ഈ പകർപ്പു് ഭാഷാവിഷയമായി പ്രാധാന്യമുള്ളതാണെങ്കിലും അതു് 'തോറ്റംപാട്ടി'നേക്കാൾ പഴക്കമുള്ളതാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. തോറ്റംപാട്ടിനെയും, കൃതിയെയുംപറ്റി ഇതിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ആവക കലാപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ പ്രചാരത്തിൽവന്നതിനു ശേഷമായിരിക്കണം ഈ പാട്ടിന്റെ ഉൽഭവമെന്നു ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിഷ്ണുവിനുള്ള പ്രാധാന്യവും അതിന്റെ അർവ്വാചീനതയ്ക്കു് മറെറാരു തെളിവാണു്.

* പഴയപാട്ടുകൾ ഒന്നാം ഭാഗം, പുറം 62–79.

† ഇതാണു് ദാരുകനു് ആ പാട്ടിൽ കാണുന്ന രൂപം.

'ഭദ്രകാളിയും കണ്ണകിയും.'

'ഭദ്രകാളി' 'കണ്ണകി'യായി രൂപം മാറിയതാണ് മറെറാരു പരിവർത്തനം. കണ്ണകിയെപ്പററിയുള്ള ഐതിഹ്യം 'ആ സതീരത്നം മധുരാപുരിയെ നശിപ്പിച്ചതിനുശേഷം വൈഗയാററിന്റെ ഉൽഭവസ്ഥാനത്തിന്നഭിമുഖമായി നടന്ന് ചേരരാജ്യത്തിൽ പ്രവേശിച്ച് പശ്ചിമഘട്ടങ്ങളുടെ ചരിവിൽ ഒരു വേങ്ങമരത്തിന്റെ ചുവട്ടിലെത്തി അവിടെ വെച്ച് ദേഹിയെ ദേഹത്തിൽനിന്ന് വേർപെടുത്തി'* എന്നാണ്. ഈ അത്ഭുതസംഭവം കേട്ട് ചേരൻ ചെങ്കുട്ടുവൻ ആ സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച് ഹിമാലയത്തിൽനിന്ന് ഒരു ശിലകൊണ്ടുവന്ന് 'കണ്ണകി'യുടെ ഒരു പ്രതിമയുണ്ടാക്കി കൊടുങ്ങല്ലൂർ പ്രതിഷ്ഠിച്ചുവെന്നുള്ളതും അതേ ഐതിഹ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണ്.† ഈ കഥയും അതിനെ സംബന്ധിച്ച മററു വിവരങ്ങളും കോവിലൻ കഥക്ക് മുമ്പുണ്ടാവാൻ തരമില്ല. 'ചിലപ്പതികാരം' കർത്താവായ ഇളങ്കോവടികൾ, ചേരൻ ചെങ്കുട്ടുവന്റെ ഇളയസഹോദരനാണെന്നും ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാണ്. അദ്ദേഹം വർണ്ണിക്കുന്നത് തനിക്ക നേരിട്ടറിയുന്ന ഒരു കഥയാണെന്നും വിവരങ്ങൾ വായിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ അറിയാവുന്നതാണ്. ആ വക സംഗതികൾ എങ്ങിനെയെങ്കിലുമിരിക്കട്ടെ; 'കണ്ണകി'കഥക്ക് ക്രിസ്ത്വബ്ദത്തിനുമുമ്പ് പ്രചാരമില്ലെന്നു തീർച്ചയാക്കാവുന്നതാണ്. അതിനു മുമ്പുതന്നെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഒരു വലിയ വ്യാപാരകേന്ദ്രമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, മതവിഷയത്തിലും അതിന്ന് ഒരു പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരുന്നതിനാലായിരിക്കണം യഹൂദന്മാർ, നസ്രാണികൾ മുതലായവർ അവിടെത്തന്നെ പള്ളികളുണ്ടാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചതെന്നും ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വിദേശീയർതന്നെ അതിന്ന് ധാരാളം സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്.‡ കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ മററുചില കാവുകളിൽ കാണുന്നതുപോലെ ഒരു ശ്രീമൂലസ്ഥാനവും, വിഗ്രഹപ്രതിഷ്ഠയുള്ള മറെറാരു സ്ഥലവും ഉണ്ടെന്നു ഇതിനുമുമ്പു തന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ സ്ഥലമാവാം 'കണ്ണകി'യുടെ വരവിനുശേഷമായിരിക്കാനിടയുണ്ട്. ചേരരാജാക്കന്മാരുമായി കേരളീയർക്കുണ്ടായ 'ബന്ധ'ത്തിന്റെ ഒരു സന്താനമാണ് അതെന്നും എടുത്തു

* സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള, മലയാളത്തിലെ പഴയ പാട്ടുകൾ, പുറം 82.

† എൻ. പി. നാരായണൻ നായർ, ചിലപ്പതികാരം മുഖവുര ഭാഗം xxvii പുറം 289. K. R. R. Dikshitar. Silppadikāram. Introduction p.7.

‡ K. P P. Menon, History of Kerala, vol. I, p. 297-312. Dr. P. J. Thomas, Roman Trade Centres on the Malabar Coast p. 4.

പറയപ്പെടുന്നില്ല. 'കണ്ണകി'യുടെ കഥക്ക് കൊടുങ്ങല്ലൂർനിന്നു വടക്കോട്ട് പ്രചാരമില്ലാതിരിക്കുവാനും അവിടെനിന്നു തെക്കോട്ട് ഭദ്രകാളിപ്പാട്ടിന്റെ വിഷയം അതായി പരിണമിക്കുവാനും കാരണമുണ്ടായിരിക്കണമല്ലൊ. ചേരരാജാക്കന്മാരുടെ സ്വാധീനശക്തി കൊടുങ്ങല്ലൂർക്കപ്പുറം വടക്കോട്ടു വ്യാപിച്ചിരുന്നില്ലെന്നാണോ ഇതിൽനിന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടതു്? 'കാളിപ്പാട്ട്*' എന്നൊരു കൃതി ദാരികവധം കഥയെ വിസ്തരിക്കുന്നതിനായി ദക്ഷിണകേരളത്തിലും കാണുന്നതുകൊണ്ട് ആ പ്രമേയത്തിനു് കേരളമൊട്ടുക്ക് വ്യാപ്തിയുണ്ടായതായി കരുതണം. 'കണ്ണകി' പ്രവേശിച്ചപ്പോഴും പഴയ 'കാളി' അല്പമൊന്നു പിൻവാങ്ങിയിരിക്കാനുമിടയുണ്ട്. 'കണ്ണകി' മധുരാനാശത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമാക്കിയ സംഹാരോഗ്രത ഒരു പ്രത്യേകസ്വീകരണത്തിനു് അവരെ അർഹയാക്കിയതായിരിക്കണം. കാളിയേക്കാൾ ശക്തികൂടിയതു് 'ഭദ്രകാളി' എന്നു് വകതിരിക്കുവാനും അതുതന്നെയായിരിക്കണം കാരണം. 'ഒററമുലച്ചി'യെന്നൊരു ഭയങ്കരദേവതയെപ്പററി മലയന്മാരുടെ ഇടയിലും പ്രസ്താവങ്ങൾ കേൾക്കാറുണ്ട്. 'കണ്ണകി' ഒരു സ്തനം പറിച്ചെറിഞ്ഞതായി കഥയുള്ളതിനാൽ ആ മൂർത്തിയെത്തന്നെയായിരിക്കണം അത്തരത്തിൽ നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. പക്ഷേ, അവർക്ക് ഒരു മലദൈവത്തിന്റെയോ, ഒരു ഭയങ്കരപിശാചിന്റെയോ സ്ഥാനം മാത്രമേ അവർ അനുവദിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ളൂ. ഉത്തരകേരളത്തിലെ 'കാളി'—അവിടെ കാളിയും ഭദ്രകാളിയും പ്രത്യേക വ്യക്തികളായിട്ടല്ല കാണുന്നതു്—തന്റെ "പൌരുഷവും, അധികാരവും, ഉഗ്രതയും" അന്നേപോലും കളയാതെ പരിപാലിച്ചുപോന്നതായി കാണുന്നു. ആര്യന്മാരുടെ 'ഭഗവതി' വന്നു കേറിയപ്പോഴും ഉത്തരകേരളത്തിലെ 'അമ്മ'ക്ക് മാനഹാനിയോ, സ്ഥാനഭ്രംശമോ വന്നിട്ടില്ല. തെക്കൻകാളി, 'കണ്ണകി'ക്കും, 'ഭഗവതി'ക്കും വഴിമാറിക്കൊടുത്തു് താൻ ഒതുങ്ങിപ്പാർക്കയാണുണ്ടായതു്. ഈ സംഭവം ചരിത്രകാരന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കേണ്ടതാണ്. ചേരരാജാക്ക

* 'കണ്ണകിപ്പാട്ട്' എന്നൊരു കൃതി ദക്ഷിണകേരളത്തിൽ മലയന്മാരുടെ ഇടയിൽ പ്രചാരത്തിലുണ്ടു്. അതിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ എന്റെ സ്നേഹിതൻ ശ്രീമാൻ പി. കെ. ശിവശങ്കരപ്പിള്ള, എം. എ., എന്നെ കാണിക്കയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. പാലക്കാട്ട് താലൂക്കിൽ പ്രചാരമുള്ള '[illegible]'ക്കും ഇതിനും ചില ഭാഗങ്ങളിൽ സാദൃശ്യമുണ്ടു്. പി. നാരായണൻ നായർ, ചിലപ്പതികാരം മുഖവുര, പുറം xxxii. തമിഴ്ദേശവുമായുള്ള അടുപ്പമായിരിക്കണം അതിനു കാരണം.

ന്മാരുടെ ശക്തി തെക്കെന്നപോലെ വടക്കും വ്യാപിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ മെല്ലറത്തെ വ്യത്യാസം സംഭവിക്കയില്ലായിരുന്നു. അവർ 'കേരളം' അല്ലെങ്കിൽ 'മലയാളം' അധീനമാക്കിയെന്നു ഘോഷിക്കുന്നതിന്നു അവരുടെ അധികാരസീമ കൊടുങ്ങല്ലൂരോ, തിരുവഞ്ചിക്കുളമോ, ആയിരുന്നുവെന്നു ഒരു പുതിയ വ്യാഖ്യാനം നൽകുവാൻ കാളിയെ ചുററിപ്പിടിച്ചു കിടക്കുന്ന സേവാക്രമങ്ങൾ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അതിന്നപ്പുറമുള്ള "കേരളം" ടിപ്പുവിന്റെ ആക്രമണംവരെ തനിമലയാളമായിത്തന്നെ വളർന്നുവന്നതായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

'ആര്യസമ്പർക്കത്തിനുശേഷമുള്ള കഥകൾ.'

'കാളി' കേരളത്തിലും, 'കണ്ണകി' തമിഴ്ദേശങ്ങളിലും കുടിയിരുന്നപോലെ 'മഹിഷാസുരമർദ്ദിനി' മൈസൂരിലും, 'ദാക്ഷായണി' ഉത്തരേന്ത്യയിലും (ബംഗാളൊഴികെ) അധിവസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദക്ഷയാഗത്തിൽ അന്തരിച്ച സതീദേവിയുടെ മൃതദേഹം ശിവൻ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയിയെന്നും, അങ്ങിനെ പോകുമ്പോൾ വിഷ്ണു പിന്നാലെ ചെന്നു ആ മൃതശരീരത്തിന്റെ അവയവങ്ങൾ മുറിച്ചുവെന്നും, ഓരോ അവയവം വീണ സ്ഥലം ഓരോ 'കാളി'ക്ഷേത്രമായി പരിണമിച്ചുവെന്നുമാണു ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഒരു പ്രധാനൈതിഹ്യം. * ദേവീഭാഗവതം, ദേവീമാഹാത്മ്യം എന്നീ പുരാണങ്ങളിൽ ദേവി, 'ദുർഗ്ഗാ' മുതലായ അവതാരങ്ങളെടുത്തു അസുരന്മാരെ കൊന്നുവെന്നും, ഓരോ അവതാരങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം മാഹാത്മ്യമുണ്ടായിവന്നതിനാൽ പ്രത്യേകവിധത്തിലുള്ള ആരാധനകളും ശ്രദ്ധമൂലമായ്ത്തീർന്നുവെന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിലും സമുദായകാര്യങ്ങളിലും ഉണ്ടായ കോളിളക്കങ്ങൾ തെക്കോട്ടും തിരിച്ചടിച്ചു. ചില കഥകൾ ഇങ്ങോട്ടും ഒഴുകിവന്നു. 'കാളീദാരിക'ന്മാരുടെ വിലാസങ്ങൾ അപ്പോഴേക്ക് വേരൂന്നിയതിനാൽ അവയെ ഇളക്കുവാനുള്ള ശക്തി ആ കഥാന്തരംഗങ്ങൾക്കുണ്ടായില്ല. എന്നാലും ചില 'കാവുകൾ' 'ഒറ്റു' കൈവശപ്പെടുത്താതിരുന്നിട്ടില്ല. ബ്രാഹ്മണർക്ക് ശാന്തി വേണമെന്നായപ്പോൾ അങ്ങിനെയൊരു മാററം കൂടാതെ കഴികയില്ലെന്നും വന്നു. പക്ഷെ ഇങ്ങിനെ സങ്കല്പത്തിലും, ആരാധനയിലും ചില വ്യത്യാസങ്ങളേർപ്പെട്ടുവെങ്കിലും കഥകൾക്ക് വലിയ പ്രചാരം സിദ്ധിക്കയുണ്ടായില്ല. ദക്ഷയാഗം മുടക്കിയ ശിവൻ 'കൊട്ടിയൂരി'രിക്കുന്നതെ

* Saktas, p. 7-8. ടി. പി. ശാരുമേനോൻ, ദേവീഭാഗവതം, പുറം 33-35.

ങ്കിലും സതീദേവിയുമായി ആ പേരുമാററത്തിന് ബന്ധമുള്ളതായി കാണു ന്നില്ല. തിരുമാന്ധാംകുന്നത്ത് 'മാന്ധാതാവും' 'ഉമയും' വന്ന കഥയിലെ ശിവൻ ഉമയെയോ, മാന്ധാതാവിനെയോ, മന്ത്രപുഷ്പം പ്രതിഷ്ഠിച്ചി ട്ടില്ല. തിരുവളയനാട്ടുകാവിൽ 'വില്വമംഗലത്തു സ്വാമിയാ'രാണ് 'അ മ്മയുടെ വരവു കൊണ്ടുവരാൻ കാരണം. തെക്കോട്ട് പോകുന്തോറും 'കന്യകി' അമ്മയ്ക്ക് മുമ്പുതന്നെ സ്ഥലം പിടിച്ചതായി കണ്ടു. ചോററാ നിക്കരയിലും 'വില്വമംഗലത്തു സ്വാമിയാർ' എഴുന്നള്ളി. 'കന്യാകുമാരി' മാത്രം സ്വാതന്ത്ര്യം പരിപാലിക്കാൻ ശക്തയായില്ല. സ്വമനസ്സാ പാർവ്വതിയെ —സ്വയംവരവധുവായിരുന്ന മേനകാപുത്രിയെ— കാമനെ ണമെന്ന ശുശ്രൂഷ അവിടത്തെ സ്ഥലപുരാണത്തിൽ കടന്നുകൂടി. എ ന്നാലും സതിയോ, മഹിഷാസുരമർദ്ദിനിയോ അവിടെ പ്രവേശിച്ചില്ല. ഇതിൽനിന്നെല്ലാം ഗ്രഹിക്കേണ്ടത് കാളിയെപ്പററിയുള്ള ഐതിഹ്യ ങ്ങളും, കഥകളും, സങ്കല്പങ്ങളും ഉത്തരേന്ത്യയിൽ അവയെപ്പററി ഒരാ ച്ചപ്പാട് ഉണ്ടാകുന്നതിനുമുമ്പ് ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ വേരൂന്നിട്ടുണ്ടായി രുന്നുവെന്നുള്ളതാണ്. നേരെമറിച്ച്, ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ സംസ്കാ രം ഒരു കാലത്ത് ഉൽക്കർഷസ്ഥലമായിരുന്നപ്പോൾ അത് ഉത്തരഭാരത ത്തിലും വ്യാപിച്ചിരുന്നതായിട്ടാണല്ലോ Mohenjo—Daro വിലെ പഴ യ ചരിത്രംകൊണ്ട് വെളിവാകുന്നത്. അത് ഏതുവിധമായിരുന്നാലും കേരളത്തിലെ കാളിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് ഉത്തരഭാരതം ഭംഗം വരുത്തീട്ടില്ലെന്ന് തീർത്തുപറയാം. ഈ പ്രകൃതം തൽക്കാലം നിർത്തി തോ റങ്ങളിലേക്കും, പാട്ടുകളിലേക്കും ഒന്നുകൂടി തിരിഞ്ഞുനോക്കാം.

'പാനത്തോററം'

'പാന'യിൽ അനുഷ്ഠാനത്തെ ചടങ്ങായിട്ടാണ് 'തോററംചൊല്ലൽ'എ ന്ന ക്രിയ നടക്കുന്നതെന്ന് 'തോററ' ത്തിന്റെ മുമ്പു ചേർത്തിട്ടുള്ള കുറിപ്പിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'പാന'യെന്ന അടിയന്തിരത്തിന്റെ പ്രാചീനത യെക്കുറിച്ച് യാതൊരു പക്ഷാന്തരത്തിനും അവകാശമില്ല. അമ്മയെ വൃക്ഷ (പാല) ത്തിനോട് അനുബന്ധിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു സങ്കല്പമേ അ തിലടങ്ങീട്ടുള്ളൂ. അമ്മയുടെ രൂപത്തെപ്പററി ഒരു 'രൂപ'മില്ലാതെയാ ണ് അപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി. മനുഷ്യസമുദായത്തിന്റെ പരിണാമ ത്തിൽ അതിപ്രാചീനമായ ഒരു ദശയാണ് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അതിൽ കാണുന്ന 'കുരുതിതർപ്പണ'വും (രക്തസേവ) 'തിരിയുഴിച്ചി

ലം' (തീ സേവ) ഈ ഊഹത്തിനെ അടിയുറപ്പിക്കുന്നുമുണ്ടു്. ഇതിനെ ഒരു 'മലശാന്തിമ'* മായി സങ്കല്പിച്ചുകാണുന്നതും ഒരു പ്രത്യേകതയായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വൃക്ഷപൂജ, രക്താർച്ചന മുതലായ സംസ്കാരവിശേഷം ചരിത്രാതീതകാലത്തു മാത്രമേ മനുഷ്യസമുദായത്തിൽ കുടികൊണ്ടതായി കരുതുന്നുള്ളു. അതിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളായി ചില ആചാരങ്ങൾ മാത്രമേ ആധുനികസമുദായത്തിൽ അവശേഷിച്ചിട്ടുള്ളു. വൃക്ഷത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് കൊമ്പു മാത്രമായി രക്തത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് കുരുതിവെള്ളവുമായി.

എന്നാൽ 'പാനയെപ്പോലെ പഴക്കമുള്ളതാണോ അതിനു ചൊല്ലുന്ന തോററം' എന്നുള്ള ചോദ്യം അസ്ഥാനത്തിലല്ലെന്നു് പറയേണ്ടിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തു് ഇതിന്റെ സ്വരൂപത്തിനു തന്നെ കാലാന്തരത്തിൽ വളരെ മാററങ്ങൾ വന്നിട്ടുണ്ടു്. കർമ്മികൾ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന സാഹിത്യമാകയാൽ അവർ മാറുമ്പോൾ സാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തിനും മാററം വന്നുകൂടാവുന്നതാണല്ലോ. നാടുക പരിഷ്കാരം വർദ്ധിക്കുംതോറും പഴമയിൽ ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ വരുത്തണമെന്നു തോന്നാവുന്നതല്ലോ. ഇങ്ങിനെയൊരു വാസന പാനകഴിക്കുന്ന കർമ്മികൾക്കും വരാവുന്നതാണല്ലോ. പക്ഷേ, പുറമേയ്ക്കുവേണ്ടിയാചരിക്കയില്ല വ്യത്യാസങ്ങൾ വരുത്തുന്നതു്. ആനന്ദത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള സാഹിത്യത്തിലേ അങ്ങിനെ വല്ലതും സംഭവിക്കയുള്ളു. അമ്മയുടെ അനുഗ്രഹത്തിന്നായി ചെയ്യുന്ന 'കർമ്മത്തി'ന്നോ, ചൊല്ലുന്ന 'പാഠ'ത്തിന്നോ, ഉണ്ടാകാവുന്ന മാററം അന്തരത്തിലാവുകയില്ല. കർമ്മികൾ മിക്കവരും പ്രതിഫലത്തിന്നുമാത്രം അടിയന്തരം നടത്തുവരാചരിക്കയില്ല. അവരും 'അമ്മ'യെ സേവിക്കുന്നവരും നല്ല ഭക്തന്മാരും ആയിരുന്നിരിക്കണം. അവർക്കു് കർമ്മത്തിന്റെ ഫലം, അതായതു് അമ്മയുടെ പ്രീതിയാണ് ഉദ്ദേശം. അതു നിറവേററുവാൻ ചൊല്ലുന്ന പാട്ടു് കുറെക്കൂടി നന്നാക്കണമെന്നു തോന്നിയാൽ അതുപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുന്നതു് അമ്മയുടെ കടാക്ഷലാഭത്തിന്നു് അധികം സഹായിക്കുമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേലാകും അവരുടെ പെരുമാററം. പിന്നെ

* ഇതു് ചിലേടത്തു് മലമാന്തിമപ്പാട്ടുണ്ടു്.

കാലക്രമംകൊണ്ടു് ഭാഷാരീതിക്കു വരുന്ന വ്യത്യാസങ്ങളും അവരുടെ സാഹിത്യത്തിനെ സ്പർശിക്കുന്നതാണല്ലോ. ഈ വക മാററങ്ങൾകൊണ്ടു് സാഹിത്യത്തിനു ഗുണമല്ലാതെ ദോഷമുണ്ടാകുന്നതല്ല. അജ്ഞത കൊണ്ടുവരുന്ന മാററങ്ങളാണു് അവയെ ദുഷിപ്പിക്കുന്നതു്. പഴയ വാക്കിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാവാതെ വന്നാൽ അതിനു പകരം ഒരു പുതിയ വാക്കു് ചേർക്കുന്നതു് ചിലപ്പോൾ ഗുണകരമാകുമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. * ആദ്യം കാണുന്ന 'വാഴ്ത്തു്' തന്നെ ദുഃപരിണാമത്തിനു് നല്ലൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാണു്. അമ്മയെമാത്രം ഉപാസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് മററു ദൈവങ്ങളെ സ്തുതിക്കുന്നതിന്നർത്ഥമില്ലല്ലോ. ഗണപതിയും, ശിവനും, വിഷ്ണുവും മററുമുള്ള പലരും പിന്നീടു് വന്നതായിരിക്കണം. ഈ നിലക്കു നോക്കുമ്പോൾ 'ദാരികൻതോററ'ത്തിന്റെ പീഠികയായിക്കാണുന്ന 'എട്ടുദിക്കുവാഴ്ത്തും', കളംപാട്ടുകാർ ഉപയോഗിക്കുന്ന 'നിറ'ങ്ങളും അധികം പഴക്കമുള്ളതാണെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഗ(ക)ണപതി ഭഗ(പക)വാനെപ്പററിയുള്ള ആദ്യത്തെ നാലുവരി മററുള്ളവയെക്കാൾ അധികം പഴക്കമുള്ളതുമാണു്. കേരളത്തിൽ പല ദിക്കിലും അതിനു പ്രചാരവും കാണുന്നു. † 'തോററം' പല ദിക്കിലും ഉപയോഗിക്കുന്നതാകയാൽ ഓരോ ദിക്കിലെ 'കാവു്'കളെപ്പററി പ്രത്യേകം 'വാഴ്ത്തു്'കൾ ചേർത്തുണ്ടായി വന്നുകൂടി. ദേവിയെ മാത്രം സ്തുതിക്കുന്ന ഒന്നാം ഖണ്ഡിക "ആദിയെ..................വിണ്ണവർ തോററം പെണ്ണേ!" മററുള്ള ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു് വേർതിരിഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു. ഇനി ഭാഷാരീതി മാത്രം നോക്കുന്നതായാൽ,

"ചൊല്ലുടനാഘപോരലെ ചോക്കനെക്കൊമ്പുരണ്ടും"

എന്നിപ്രകാരമുള്ള തനി മലയാളപദങ്ങളും,

"കണ്ണനെ, കമലക്കണ്ണ!, കരിമുകിൽ നിറമൊത്തോനെ!
....
പുണ്ണിയാ, പുണ്ണുരത്തിൽ പുരുഷനെപ്പെററ മൂർത്തി!"

എന്ന മണിപ്രവാളപ്രയോഗങ്ങളും, 4-ാം ഖണ്ഡികയിൽ കാണുന്ന സംസ്കൃതബഹുലമായ ശ്ലോകങ്ങളും അടുത്തുതന്നെ കാണുന്നു.

* കാടിനു് 'അമ്പലക്കോളം', 'അമ്പലപ്പാകാളം' എന്നൊക്കെ കാണുന്ന പേരുകൾ എന്തോ ഒരു മലയാളപദത്തെ മാററി മറിച്ചതാണു്. 'മധുബനവനം' (കേരളത്തിനെ ഉദ്ദേശിച്ചു്) മറെറാരുദാഹരണം.

† ചിലദിക്കിൽ ചൊല്ലാറുള്ള അയ്യപ്പൻ പാട്ടിലും ഇതു് ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു്.

തോററത്തിന്നുള്ളിൽ കടന്നാലും ഈവക പ്രകാരഭേദങ്ങൾ കാണുന്നതാണ്. പക്ഷെ, വാഴ്ത്തിൽ കാണുന്നതുപോലെയുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം അതിൽ കൈകടത്തിക്കാണുന്നില്ല.

“മുഴപോലെ പല്ല്, കന്താണിപോലെ മൂക്ക്, കൊഴുപോലെ നാവ്, കണ്ടകിണററിൽ മിന്നാമിനുങ്ങപോലെ കണ്ണിലെ മിഴിരണ്ടും”* എന്ന വേതാളത്തിന്റെ വർണ്ണന തനി മലയാളമാണെങ്കിൽ അതിനു മുമ്പുള്ള ഖണ്ഡിക, “കാട്ടാന കാട്ടിലൊമ്മാരു ചെല്ലുവോളും ചെയ്തു ഒരാനത്തലവനെപ്പിടിച്ച് തിരുമി തൊട്ടക്കുറിയായി ശോഭിച്ചുകണ്ടാം, ‘പിന്നെ, രണ്ടാനത്തലവന്മാരെ............... കുണ്ഡലമായി ശോഭിച്ചുകണ്ടാം, പിന്നെ രണ്ടാനത്തലവന്മാരെ..............കനകവളയായി ശോഭിച്ചുകണ്ടാം പിന്നെ.................. നെട്ടമംഗല്യമായി ശോഭിച്ചുകണ്ടാം”, എന്നിങ്ങിനെ മണിപ്രവാളത്തിനെ എതിരേല്പാൻ നില്ക്കുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇതിൽ സുലഭമാണ്. അതുകൊണ്ട് ആകൃതിയെ മാത്രം ആധാരമാക്കി ഈ തോററംപാട്ടിന്റെ കാലനിർണ്ണയം ചെയ്യുന്നത് ശരിയാവാനിടയില്ല. തനി മലയാളപദങ്ങളെ മാത്രം ആശ്രയിച്ച് ആലോചിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ആദ്യത്തെ രൂപത്തെപ്പററി ഏകദേശം ഊഹിക്കാനേ തരമുള്ളൂ. “കാട്ടകറുക്കുക, തണ്ണീർ മുറുകുക” മുതലായ പ്രയോഗങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രാചീനമെന്നു കരുതിവരുന്ന മലയാളഗ്രന്ഥങ്ങളിൽപോലും കാണാത്തവയാണ്. തമിഴിലും ഇവ പ്രാചീനശൈലിയായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് തമിഴ്സമ്പർക്കം ബലമായിരുന്ന ക്രിസ്ത്വവർഷാരംഭത്തിലോ മററോ ആയിരിക്കണം ഈ തോററംപാട്ടിന്റെ ജനനമെന്നു പറയുന്നതായാൽ അത് ശരിയാവുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ക്രിയയ്ക്കുകാണുന്ന പുരുഷവചനപ്രത്യയങ്ങളും † ഈ അഭിപ്രായത്തെ പിൻതാങ്ങുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈവകപ്രത്യയങ്ങൾ കൂടാതെതന്നെ ക്രിയയെ പ്രയോഗിച്ചിരുന്നുവെന്നു തെളിയിക്കാനുള്ള ഉദാഹരണങ്ങളും ഇതിൽതന്നെയുണ്ട്. ഭദ്രകാളിയും, ‡ കാത്യായനീദേവിയും § ‘അതളിച്ചെയ്തു’ തൃപ്തിയാകുന്നതുതാനും. മററു കഥാപാത്രങ്ങളെക്കാൾ പ്രാധാന്യവും സാന്നിദ്ധ്യവും

* പുറം 20.

† വരുമെൻ മണവാളനേ! (പുറം 18). തൊഴുതുണ്ണാൻതിന്നാൾ (പുറം 20). കാട്ടിനാൾ (പുറം 22). കൊണ്ടുതാൾ (പുറം 30).

‡ പുറം 23. § പുറം 29.

അർഹിക്കുന്നു. അവർ അങ്ങിനെ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ ആ പ്രയോഗമാണ് മലയാളത്തിന്റെ പുരാതനസ്വത്തെന്ന് തീരുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ആംഗ്ലേയത്തിൽ അതിന്ന് മാഹാത്മ്യമാരോപിക്കാനിടയില്ലല്ലോ.

'പാനത്തോററം' ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേകക്ഷേത്രത്തിലെ പരദേവതയെപ്പററി പ്രസ്താവിക്കാത്തതുകൊണ്ട് അതു വള്ളുവനാട്ടിലെങ്കിലും പൊതുവെ ഉപയോഗിക്കാൻ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കൃതിയാണെന്നു ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കളംപാട്ടിന്റെ കാലമായപ്പോഴേക്ക് 'തിരുമാന്ധാംകുന്നത്തെ അമ്മ'ക്ക് പ്രാധാന്യം വന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ സംഗതിയും അതിന്റെ പ്രാചീനതക്ക് മറെറാരു തെളിവാണ്.

ഇനി തോററത്തിന്റെ സാഹിത്യഗുണം പരിശോധിച്ച് ഈ പ്രക്രമം മതിയാക്കാം. തോററത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം 'അമ്മ'യുടെ കഥ എല്ലാവർക്കും മനസ്സിലാവുന്ന രീതിയിൽ ചൊല്ലി കേൾക്കുന്നവർക്ക് അമ്മയിൽ ഭക്തി ജനിപ്പിക്കുന്നതാണല്ലോ. അതിലധികം മെച്ചം കാണുന്നതായാൽ അതു കർത്താവിന്റെ മിടുക്കായിട്ടും കണക്കാക്കാം. സരസമായ ആഖ്യാനരീതി ഈവക പാട്ടുകളുടെ ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്. അമ്മയെ പുകഴ്ത്തുന്നതോടുകൂടി ദാരികനെ അധിക്ഷേപിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം കാണുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, ആ നായകന്റെ യോഗ്യതകളെല്ലാം അവസ്ഥാനുസരണം വായനക്കാരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നുമുണ്ട്. കൈലാസം വരെ ആർത്തുവിളിച്ചു ചെല്ലുവാൻ അയാൾക്ക് ധൈര്യം പോരായ്കയില്ല. * ആയുധാസ്ത്രവിദ്യയിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധനായ ആ വീരൻ കാളിയോട് വീരവാദംചെയ്യുന്ന ഭാഗം പുളകംകൊള്ളാതെ വായിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. † ഇതിലെ വർണ്ണനകൾക്ക് തന്മയത്വം കൂടുമെന്ന് പറയാതെ തരമില്ല. വണ്ടിനെയും തണ്ടാരിനെയും പിടികൂടാതെതന്നെ അലങ്കാരപ്രയോഗങ്ങൾക്കുള്ള സാമഗ്രികൾ 'മലയാള'ത്തിലുണ്ടെന്നുള്ളതിലേക്ക് ഈ വക പാട്ടുകൾ ധാരാളം ലക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ട്. അസാധാരണമായ രൂപങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്നേടത്ത് അതിശയോക്തിയുടെ അംശം അററം, അല്ലാത്തിടങ്ങളിൽ നിത്യം പാടിവരുമുള്ള

---

* 'അങ്ങിനെ പോകപ്പുറമേ ശ്രീകൈലാസത്തിന്റെ ഗോപുര താഴ്വരയിലോളവു ചെന്നവൻ ആർത്തുവിളിച്ചുള്ളെളിനാൻ ദാരികാസുരനു'.' (പുറം 13.)

† 'ദാരികൻ—കേട്ടവൻ കെട്ടുകെട്ടി ചൊടിയകളെല്ലാം തെളിപ്പോൾ.........' (പുറം 33.)

വസ്തുക്കളെക്കൊണ്ടു് പെരുമാററം, ഇതാണ് തോററംപാട്ടുകളിലെ കവിതാരീതി. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതിനു ഉദാഹരണമാണ് വേതാളത്തിൻെറ വർണ്ണന.

* "കാട്ടാനക്കൂട്ടിലാമമ്മാറു ചെല്ലുവോളംചെയ്തു", ഒരാനത്തലവനെപ്പിടിച്ചു് തിരുമ്മി തൊട്ടുകറിയായി ശോഭിച്ചുകണ്ടാം…. ………………
……………………………………………………………"

ഇതു് വേതാളത്തിൻെറ ചമയലാണ്. സ്വരൂപവർണ്ണന ഇതിലും സരസമാണ്,—

"മഴുപോലെ പല്ലു്, കൊഴുപോലെ നാവു്, കന്താണിപോലെ മൂക്ക്
………………………" എന്നിത്യാദികളെ നോക്കുക.

ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ച ഉപമകളുടെ സ്വാരസ്യത്തെപ്പററി രണ്ടു വാക്കു് പറയേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണ്,—

നാരദൻ മാതുകൻെറ ഭീഷണികേട്ടു് ഓടുന്നതു്, "ഗരുഡൻ മുമ്പിൽ പാമ്പിനെപ്പോലെയും, പുലിമുമ്പിൽ പശുവിനെപ്പോലെയും, പൂശകൻ മുമ്പിൽ എലിയെപ്പോലെയും" † ആണ്. "ഒരു മലക്കൊരു മല വിരുന്നുപോകുംപോലെ"യാണ് കാളിയും വേതാളവും തമ്മിലുള്ള കൂടിക്കാഴ്ച.‡ രക്തം പുരണ്ടുകിടക്കുന്ന ശവങ്ങൾ കാകൻ, കഴു മുതലായ പക്ഷികൾ അവ കൊത്തിത്തിന്നുമ്പോൾ "തെച്ചികൊണ്ടും, ചെമ്പരത്തികൊണ്ടും ഉണ്ടമാലകെട്ടിയാലെപ്പോലെ" § യാണ് ശോഭിക്കുന്നതു്. മാതുകൻെറ അലർച്ച 'കടലും കാവേരിയും' അലറുന്നതുപോലെയാണ്. അയാൾ എല്ലാവരും ഒഴിച്ചു് ഏകനായപ്പോൾ 'കൊമ്പുകഴിച്ച മരംപോലെയായി.'$ ഈ വക പ്രയോഗങ്ങളുടെ സ്വാരസ്യം ആധുനിക കവികൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. വിസ്തരഭയത്താൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ ചുരുക്കുന്നു.

'ഇരട്ടിപ്പു' പ്രയോഗങ്ങൾ തോററത്തിൽ മാത്രമല്ല, കളംപാട്ടു മുതലായവയിലും കാണുന്ന ഒരു വിശേഷവിധിയാണ്. ഒരേ അർത്ഥത്തിൽ രണ്ടു പദങ്ങൾ ഒന്നിച്ചു പ്രയോഗിക്കുന്നതു് ഇതിൽ ഒരു വിനോദംപോലെയാണ് കാണുന്നതു്. "ഗോവാസുരയുമോം പൊരുംപോൽ", ¶

* പുറം 20. † പുറം 12. ‡ പുറം 21.
§ പുറം 34. $ പുറം 35. ¶ പുറം 21.

യുമൊപ്പോർകാലം, * തിരുനാമപ്പൂര്, അഞ്ചു പഞ്ചാക്ഷരം, എട്ടു അഷ്ടാവസുക്കൾ" † എന്നിവ സ്വഭാവമായിട്ടു കാണാം. ഈ ഇരട്ടിപ്പു് അജ്ഞതകൊണ്ടു സംഭവിക്കുന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. തോററംപാട്ടിലെ മററു ഭാഗങ്ങളും നോക്കുമ്പോൾ പാണ്ഡിത്യം കുറഞ്ഞ ഒരാളുടെ കൃതിയാണു് എന്നു തോന്നുന്നില്ല. 'പെരുങ്കണ്ണമാമല' ‡ എന്നീ മാതിരി ഉപമകളും അങ്ങിനെ ആവർത്തിച്ചുകാണുന്നുണ്ടു്. ശക്തിക്കുവേണ്ടി അങ്ങിനെ ചെയ്തതായിരിക്കണം എന്നുതന്നെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ദാരികനും മനോദരിയും തമ്മിലുള്ള ഒടുവിലത്തെ കൂടിക്കാഴ്ച, 'പട പൊരുവാൻ പോകുന്ന ഭർത്താവേ!' ** എന്നാരംഭിക്കുന്ന ഭാഗം, 'കുത്തതെ, തമ്പുരാട്ടി!' § എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഭാഗം, 'കാളിയെ ശിവപുത്രിയാണെന്നറിഞ്ഞ്' ദാരികൻ ക്ഷമായാചനം ചെയ്യുന്ന ഭാഗം ഇവയെല്ലാം മനസ്സിൽ തട്ടുന്നവ തന്നെയാണ്. തന്റെ കൃതി വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽ ഇളക്കമുണ്ടാക്കണമെന്നുദ്ദേശമുള്ള ഒരു കവി തനിക്കുള്ള ശക്തി വേണ്ടുംവണ്ണം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതായിട്ടുതന്നെയാണ് അതു വായിക്കുമ്പോൾ തോന്നുന്നതു്. ആകപ്പാടെ നോക്കുമ്പോൾ 'പാനത്തോററം' സാഹിത്യാരാമത്തിൽ ശോഭിക്കത്തക്ക ഒരു നല്ല കുസുമമാണെന്നുള്ളതിലേക്കു് സംശയമില്ല.

തോററത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും, കളത്തിനെയും പാട്ടിനെയും പററി പ്രസ്താവിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് 'പാന'ക്കും, 'പാട്ടി'നും ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന കൃതി കാലക്രമംകൊണ്ടു് ഒന്നായപോലെയിരിക്കുന്നു.

'പന്തലിട്ടു പാട്ടുതുടങ്ങ' §§ യെന്നു പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ കുറച്ചു അസ്വാരസ്യമുണ്ടു്. പാട്ടു് ഗൃഹാന്തർഭാഗത്തിലോ, കാവുകളിലോ ചെയ്യുന്ന കർമ്മമാകയാൽ പന്തൽ അതിന്നാവശ്യമില്ല. കാവുകളിൽ സ്ഥലസൗകര്യമില്ലെങ്കിലേ പന്തലിടാറുള്ളൂ. ആ പന്തൽ ഇന്നവിധം വേണമെന്നു് നിർബ്ബന്ധവുമില്ല. പാനപ്പന്തലിൽ പാട്ടിനുള്ള സൗകര്യവും കാണാറില്ല. ഈ ഭാഗം പിന്നീടു് കൂട്ടിച്ചേർത്തതായിരിക്കുമോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

---

* പുറം 33. † പുറം 37,38. ‡ പുറം 15.
** പുറം 32. § പുറം 36. §§ പുറം 42.

"കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറു് എഴുക പാകിക്കൊള്ളും, തെക്കുപടിഞ്ഞാറു് വെള്ളിക്കയറു പാകിക്കൊള്ളും" * എന്ന ഭാഗമേ ഇതിൽ പന്തലിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുള്ളു.

'മാതകൻ തോററം.'

'മാതകൻ തോററ'ത്തിനുമുമ്പുള്ള 'പന്തലലങ്കാരം', ശരിയായിട്ടുള്ള പാനപ്പന്തലിന്റെ ഒരു നല്ല വിവരണമാണു്. †

മാതകൻതോററം 'പാനത്തോററ'ത്തിന്റെ ഒരു സംഗ്രഹംപോലെയാണിരിക്കുന്നതു്. ആകൃതികൊണ്ടു് ചെറുതാണെങ്കിലും സ്വാരസ്യംകൊണ്ടു് അതിനെയല്ലതാനും. തിട്ടണസംഗ്രഹമായിട്ടില്ല. വേതാളത്തിന്റെ വർണ്ണനയും മററും പ്രകൃതത്തിനു യോജിച്ചു സരസമാക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെയാണു് കവി പോകുന്നതു്. "എമ്പ്രാന്റെ പൂവും, പൂജയും മുട്ടുന്ന" ‡ കഥയും, തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കേ ഗോപുരത്തിലുള്ള ദ്വാരത്തെ കാളി അകവടിക്കുന്നതും, ഇതിൽ കാണുന്ന പുതുമകളാണു്. 'പാനത്തോററ'ത്തിൽ പ്രത്യേകം ഭഗവതിമാരെയോ ദേവന്മാരെയോ സ്തുതിച്ചു കാണാത്തതിൽനിന്നു് ക്ഷേത്രനിർമ്മാണത്തിനും വിഗ്രഹനിർമ്മാണത്തിനും മുമ്പുള്ള ഒരു കൃതിയാണതെന്നൂഹിക്കാവുന്നതാണു്. 'മാതകൻ തോററ'ത്തിലെ പ്രസ്താവങ്ങൾ 'തോററ'ത്തിന്റെ അപേക്ഷിച്ചു് അതിനുള്ള ആധുനികത്വവും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു പ്രസ്താവവും പിന്നീട്ടു് വല്ലവരും ചേർത്തതായിക്കൂടെ എന്നു ചോദിക്കുന്നതായാൽ അതിനുള്ള മറുപടിയും വെറും നിഷേധാത്മാവാവാൻ തരമില്ല. ഇതു രണ്ടും പിന്നീടു ചേർത്തതാണെങ്കിൽക്കൂടി അതുകൊണ്ടും കാലനിർണ്ണയം സുകരമാകുന്നില്ല. എമ്പ്രാൻ കേരളത്തിൽ കയറീട്ടു് കാലം വളരെയായി. പത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലെ ശാന്തിക്കുടി കരസ്ഥമാക്കീട്ടാണ് എമ്പ്രാൻ, അല്ലെങ്കിൽ, പോററി ഇപ്രകാരം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. കേരളത്തിലെ

* ഭാഗം 43.

† ഇതു് പഴയതിൽനിന്നു കുറച്ചു ഭേദമാണെന്നു് ഇതിനുമുമ്പു് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവിടെ ഇപ്പോഴും 'പാന' ശരിയായി നടത്തുന്നുണ്ടു്. മൂന്നു ദിവസമെങ്കിലും 'പാന' ആഘോഷിക്കാറുണ്ടു്. പള്ളിപ്പാനയായിട്ടാണു് കഴിക്കാറുള്ളതു്. ഇതിനുള്ള അത്യാസം പറഞ്ഞു് വീട്ടിലും, പാന കഴിക്കുന്നതു് പൊറന്തുള്ളതാണു് പതിവു്.

‡ ഭാഗം 59.

അനവധി ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ എമ്പ്രാന്മാരാണ് ശാന്തികഴിയ്ക്കുന്നതും. തുളു നാടുതന്നെ ഒരു കാലത്തു് കേരളത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമാണെന്നായിരുന്നു ഐതിഹ്യം.* 'തുളുക്കറം'† തിക്കണമെന്നായി ഇപ്പോഴും വെളിച്ചപ്പാടന്മാർ കല്പിക്കാറുണ്ട്. പരശുരാമൻ കൊണ്ടുവന്ന ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഒന്നായിട്ടാണ് തുളുഎമ്പ്രാന്തിയും കണക്കാക്കിട്ടുള്ളതു്. അപ്പോഴം അവരും നല്ലവണ്ണം പഴക്കം കൂടിയവർ തന്നെയാണ്. ഇനി തൃച്ചിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിന്റെ കഥയാണെങ്കിൽ പരശുരാമൻ യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞ സ്ഥലമായിട്ടാണ് അതിനെ അവിടുത്തെ സ്ഥലപുരാണം ഘോഷിക്കുന്നതു്.‡

സാഹിത്യഭംഗിയേക്കാൾ ആഖ്യാനഭംഗിയെയാണ് കവി പ്രതിപാദനത്തിൽ ലക്ഷീച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു വ്യക്തമാവുന്നുണ്ട്. ആഖ്യാനരീതി 'പാനത്തോററ'ത്തിന്റെ തൊങ്ങൽപിടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് പോകുന്നതു്.

"ആലിക്കരമകളേ! ആനന്ദത്തേൻകടലേ!"

'കണ്ണായവേന്തൻ', 'മഞ്ചേനം' മുതലായ പ്രയോഗങ്ങളിൽ കാണുന്ന തമിഴ്ച്ചുവ അതിന്റെ ജന്മദേശമായ ചിറയ്ക്കലിന്ന് തമിഴ്നാടുമായുള്ള ബന്ധത്തെ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ട്.

'അന്തോപണ്ടു തിരുനാൾപോലെവിളിക്കുന്നതുവരെയുള്ള ചടങ്ങുകളാകട്ടെ § തനി മലയാളമാണുതാനും. ഈ സംഗ്രഹത്തിൽകൂടി വേതാളത്തിനെ രണ്ടു മൂന്നു വരികളെക്കൊണ്ടെങ്കിലും വർണ്ണിക്കാതെ വിട്ടന്നില്ല.$ 'ചെറുപ്പേത്' 'വിളിപകരുക' ¶ എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയെ അർഹിക്കേണ്ടതാണ്.

---

* കേരളോല്പത്തി, ഭാഗം 4. Dr. Gundert, Malayalam English Dictionary p. 474.

† തുളുനാട്ടിലെ സമ്പ്രദായപ്രകാരം അറുകറം തിക്കുക എന്നർത്ഥം. വടക്കൻ പാട്ടുകളിലൊക്കെ 'തുളുനാടൻ വിദ്യയെ'പ്പററി പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നതിനാൽ ആ നാടു് ഒരു കാലത്തു് സാംസ്കാരികസമ്പന്നമായിരുന്നുവെന്നു് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

‡ ക്ഷേത്രാദികാലങ്ങളാണല്ലോ,—ആ വീരൻ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ—ദേശത്തെ ചരിത്രത്തിനു വിളക്കേന്തിയിട്ടുള്ളതു്.

§ ഭാഗം 54. $ ഭാഗം 58. ¶ ഭാഗം 62.

കളംപാട്ട് അഥവാ, ദാര(രി)കവധം.

ഇതു് 'പാനത്തോററ'ത്തിന്റെ ഒരു പരിഷ്കരിച്ച പതിപ്പാണെന്നു പറയാം. ഈ പരിഷ്കാരത്തിൽ പല വ്യത്യാസങ്ങളും വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ടു്. ഒന്നാമതു് ഇതിന്റെ ജനനകാലത്തോടുകൂടി കാളീക്ഷേത്രങ്ങൾ കേരളത്തിൽ പലയിടത്തുമായി സ്ഥാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. തിരുമന്ധാംകുന്നിലമ്മയ്ക്കു് സാന്നിധ്യവും കൂടിയിരിക്കുന്നു. മുപ്പത്തുമുക്കോടി ദേവകൾ, യമൻ, നിരൃതി മുതലായ അഷ്ടദിക്പാലന്മാർ, ബ്രഹ്മാ, വിഷ്ണു, മഹാദേവൻ ഈ മൂർത്തിത്രയങ്ങൾ, അവരുടെ അനുചരന്മാർ, ത്രിപുരദേവിമാർ * എന്നിവരെല്ലാം കർത്താവിന്റെ മനോദൃഷ്ടിയിൽ തെളിഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ടു്. ദേവാസുരയുദ്ധം ഒന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിൽ അസുരവംശം മുടിഞ്ഞുപോയതിനാൽ, ദാരുമതി മുതലായ അസുരകന്യകമാർക്കു് പാതാളത്തിൽ ഒളിക്കേണ്ടിവന്ന ദുസ്ഥിതിയെ പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടാണു് കഥ ആരംഭിക്കുന്നതു്. അക്കാലത്തു് ജാംബവാനും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടു്.†

കേരളത്തിൽ "ദൈവന്മാർ" പ്രമാണികളായ്ത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ പല കാലങ്ങളെയും, പല കാര്യങ്ങളെയും സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടാണു് പാട്ടു് പ്രവഹിക്കുന്നതു്. ഒരു തോററത്തിൽനിന്നും നമുക്കു് പരിചയപ്പെട്ടതായ പ്രമേയം എത്രത്തോളം വിസ്തരിക്കാമോ അത്രത്തോളം പരത്തിക്കൊണ്ടാണു് കളംപാട്ടു് പോകുന്നതു്.

"ദാരുമതിയുടെ ഗർഭാലസ്യം, പുളികുടിയടിയന്തരം, ഈററില്ലപ്പണി" മുതലായവയിൽ കവി നല്ലവണ്ണം മനസ്സിരുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല അവയുടെ വർണ്ണന, ആചാരവും അനുഭവവും ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടാണു് ചെയ്തിട്ടുള്ളതും. "ആറുമാസം ഉരുത്തിരിഞ്ഞു, ഏഴാംമാസം എഴുന്നുമുഴങ്ങി"‡ "മാണിക്യമേ, തുണയായി; മരതകമേ, പോതികയായി;

---

* വാഴ്ത്തു്, ദാരികവധം, ഭാഗം 74,75.

† ഭാഗം, 75. രാമായണത്തിൽ ജാംബവാൻ,—
"യൌവനകാലേ ഭേരിപറയും കൊട്ടി
മൂവുലകും വലത്തുവെച്ചീടിനേൻ,"
എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അതിന്റെ സന്ദർഭം ഒരു കഥയിലും പറഞ്ഞുകാണുന്നില്ല. ഇതിൽ ദാരികന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം അതിനെ ചെയ്തതായി കാണുന്നു.

‡ ഭാഗം, 78.

ആണിചിത്രമേ, കഴുക്കോലായി; വൈരമേ, മാവടയായി" എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ ശാസ്ത്രപ്രതിപാദനത്തിന് സാങ്കേതികപദങ്ങളില്ലെന്ന് മലയാളത്തിനെപ്പററി പഴി പറയുന്നവരെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നപോലിരിക്കുന്നു. 'തലയിതാ നോവുന്നതേ' എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള നിലവിളികൂടി വിസ്തരിക്കാതെ കവി അടങ്ങുന്നില്ല. ഇവക സന്ദർഭങ്ങളിൽ നമ്മുടെ തറവാട്ടുകളിലുണ്ടാകാറുള്ള പരിതഃസ്ഥിതികളുടെ നല്ലൊരു ചിത്രീകരണം കവി സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ പിള്ളമാനവൻറെ ജനനസമയത്തുണ്ടായ ദുർന്നിമിത്തങ്ങൾ, ആ അസുരവീരൻറെ തപസ്സ്, ഈവക ഇനങ്ങളിൽ ഒരെണ്ണവും വിടാതെ വിസ്തരിക്കുന്നുണ്ട്. ആകപ്പാടെയുള്ള പ്രതിപാദനരീതി അലങ്കാരസരസവും, വിവരണബാഹുല്യമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. 'തോററ'ങ്ങളിൽ കണ്ടതുപോലെ കാര്യങ്ങൾ അക്ഷരത്തിൽ ചുരുക്കി അർത്ഥത്തിൽ പെരുക്കികൊണ്ടുപോകുന്നതിനല്ല കളംപാട്ടിൽ വാസന കാണുന്നത്. പലതരത്തിലും പല രൂപത്തിലും ഇതിനുമുമ്പ് പ്രചാരം വന്നിട്ടുള്ള പ്രമേയത്തിൽ കഴിയുന്നതും വൈചിത്ര്യം കലർത്തി പ്രതിപാദിക്കാനാണ് കവി ശ്രമിക്കുന്നത്. അതു് ഫലപ്രദമായിട്ടുണ്ടുതാനും. എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ടു പോകുമ്പോൾ സന്ദർഭങ്ങൾ പൂർവ്വാപരവിരുദ്ധമാകാതിരിക്കേണ്ട കാര്യം ചിലപ്പോൾ വിസ്മരിക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ടു്.

അസുരവംശം മുടിഞ്ഞതായിട്ടാണ് കഥാരംഭത്തിൽ നമ്മെ ധരിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ മാതകരാജാവ് തൻറെ സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചുവെന്നായി ജാംബവാൻറെ ശംഖധ്വനി കേട്ടപ്പോഴേക്ക് "വിലങ്ങുകളിലും, വിലക്കണികളിലും, അടവികളിലും, ആശ്രമങ്ങളിലും മാടിയൊളിച്ചു കിടക്കുന്ന അസുരപ്പടയെല്ലാം" * പുറത്തു വരുന്നതായിക്കാണുന്നു. പക്ഷെ, ഈ പ്രമാദംവരുത്തിയ കവിതന്നെ മറെറാരു രസികത്വം പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. മററു കൃതികളിൽ ഒടുവിൽ അഗതിബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണായി മനോദരിയെ വഞ്ചിച്ച് "ബ്രഹ്മോപദേശം" കൈക്കലാക്കുന്ന കാത്യായനീദേവി,† ഇതിൽ മാതകൻ ബ്രഹ്മാവിനോടു വരംവാങ്ങി വിന്ധ്യാടവിയിൽകൂടെ പോകുമ്പോൾ കടന്നു കയറി ഒരു വരം ചോദിക്കാനായി ക്ഷണിക്കുന്നുണ്ട്. അവൻ ആ സമയത്തു "കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന സ്ത്രീകളാലും, പശുവിനാലും വരംവാങ്ങുന്ന പുരുഷൻ ഞാനല്ല" §

* മാതം, 85. † മാതം, 83. § മാതം, 83.

എന്നു ധിക്കരിച്ചപ്പോൾ "കുറച്ചു പാഠത്തിലെങ്കിലും കൊല്ലിക്കുന്നുണ്ടു്" എന്നൊരു ശാപവും ദേവി നൽകി. ഇങ്ങിനെ പിന്നീടു് ദാരുകനെ ചതിക്കാൻ ഒരു വഴിയുണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ കാത്യായനീദേവിയുടെ കപടവിരചിതമായ വഞ്ചനാപ്രയോഗം അകാരണമല്ലെന്നാവുന്നുണ്ടു്. ഇതു് ഔചിത്യപൂർവ്വം കവി ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണെന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല.† 'ദാരുകൻ തോറ്റ'ത്തിൽ വേതാളത്തിനെക്കൊണ്ടേ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യിക്കുന്നുള്ളൂ. വേതാളം ഈ പാട്ടിലും ഒരു സ്ഥാനത്തു് വരുന്നുണ്ടു്.

"എന്നെ മഹാപാപി! കാട്ടിൽ കിടക്കും പുഴുവിനെയും, പിശാചിനെയും .... ഒരു എന്റെ പല്ലുകൊണ്ടു് വെട്ടിത്തിന്നുമാറാക്കുന്നുണ്ടെന്നു" എന്നീ ഭാഷയിൽ ഒരു ശാപവും തരുന്നുണ്ടു്. ‡

ദാരുകലോകനിർമ്മാണമാണു് പിന്നീടു് വിവരിക്കുന്നതു്. അങ്ങിനെയൊരു ഭാഗം തന്നെ ദാരുകൻതോറ്റത്തിലില്ല. പാനത്തോറ്റത്തിൽ ആ ഭാഗമുണ്ടോ എന്നു് നമുക്കു കിട്ടിയ പാഠത്തിൽനിന്നു അറിയാനും തരമില്ല. നാരദനുമായിട്ടുള്ള കൂട്ടിമുട്ടലിനു ശേഷമേ നമ്മുടെ 'പാനത്തോറ്റം' ആരംഭിക്കുന്നുള്ളൂ. മയനെയും, വിശ്വകർമ്മാവിനെയും‡‡ അതിലേക്കായി നിയോഗിക്കുന്നു. 'ഏഴുചുറ്റു കിടങ്ങു് മുറിച്ചു്, മൂന്നു ചുറ്റു മതിൽ പടുപ്പിച്ചു്' എന്നു തുടങ്ങിയ അതിന്റെ അലങ്കാരങ്ങളും വികാസങ്ങളും വിസ്തരിച്ചുകൊണ്ടാണു് പോകുന്നതു്. § പിന്നെ ജാംബവാൻ പെരുമ്പറകൊട്ടി പതിനാലു ലോകത്തെയും അറിയിക്കുന്നു. അസുരപ്പടകളെല്ലാം വന്നുചേർന്നു. അതിനുശേഷം അയാളുടെ ദിഗ്വിജയമായി.

അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരിൽ അഗ്നി, നിരൃതി, വരുണൻ, വായു ഇവരെയാണു് കാര്യമായി ജയിക്കുന്നതു്. നവഗ്രഹങ്ങളുടെ നേർക്കാണു് പിന്നത്തെ പോക്കു്. അയാളുടെ ആക്രമണരീതിയും സാധാരണ

---

† അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളത്തിൽ ദുർവ്വാസാവിന്റെ ശാപംപോലെയാണു് ഈ സംഭവം ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ‡ ഭാഗം 84.

‡‡ മയൻ അസുരശില്പിയാണു്. വിശ്വകർമ്മാവു് ദേവശില്പിയുമാണു്. വിശ്വകർമ്മാവിനെ മാത്രമേ നിർദ്ദേശിക്കേണ്ട ആവശ്യമുള്ളൂ. § ഭാഗം 85.

ല്ല. വാരനാമങ്ങളിൽ, "വെള്ളിയെ കാലൊടിച്ചാൻ, ശനിയെ കണ്ണെറിഞ്ഞാൻ, ചൊവ്വയെ വാറുകൊണ്ട്, ബുധനെ ബോധംകെടുക്കി," * ഇങ്ങിനെയാണ് ജയിക്കുന്നത്.

കാലകേയന്റെ മകളായ മണ്ഡോദരിയെ വിവാഹം † ചെയ്കയാണ് ദാരുകന്റെ പിന്നത്തെ കൃത്യം. അങ്ങിനെ ആ രാജാവിന്റെ ശക്തിയും തനിക്ക് അധീനമായി.

ഇവിടുന്നങ്ങോട്ടു പുരാണപ്പാട്ടിൽ ദേവന്മാരുടെ സങ്കടം വിഷ്ണുവിനെ അറിയിപ്പാനായി അവർ യാത്രയാകുന്നു. വിഷ്ണു ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നത് ദാരുകൻതോററതിലില്ല. കളംപാട്ടിന്റെ കാലമാകുമ്പോഴേക്ക വിഷ്ണു കേരളത്തിൽ കുടിയേറിയെന്നു ഇതിൽ നിന്നൂഹിക്കണം. വിഷ്ണു അവരെ കൈലാസത്തിലേക്കാണ് കൊണ്ടുപോകുന്നത്. ശിവന്റെ മാഹാത്മ്യം അപ്പോഴും ഉച്ചത്തിൽ നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു താത്പര്യം. യോഗനിദ്രകൊള്ളുന്ന വിഷ്ണുവിന്റെ തിരുനയനങ്ങളെ ഒന്നു വർണ്ണിക്കാതെ കവി മുന്നോട്ടുപോകുന്നില്ല. "പുതുതായി മലർന്നിരുന്നൊരു ചെന്താമരപ്പൂവിനുടെ പുറയിതൾ കളഞ്ഞു് അകയിതൾ വരുംകണക്കെ നീണ്ടിടഞ്ഞു ചൊവ്വയെ ചീന്തിച്ചീറിയിരിക്കുന്ന തിരുനയനങ്ങളെക്കൊണ്ട് പരക്കെമിഴിച്ചു" ‡ ഈ അലങ്കാരപ്രയോഗം അഭിനവകാളിദാസന്മാരെയും ഹർഷന്മാരെയും തലകുനിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കൈലാസത്തിൽ ചെന്ന് ശിവനെ സ്തുതിക്കുന്ന പദ്യശകലം § ഇതിൽനിന്നു വേർതിരിഞ്ഞു നില്ക്കുന്നുവെന്നു പറയാതെ തരമില്ല. ത്രിമൂർത്തികളുടെ യോഗത്തിൽ അവർ അവരുടെ ശക്തിയെടുത്തു് ദേവിമാരെ സൃഷ്ടിച്ചു. § യമനും, സുബ്രഹ്മണ്യനും, ഇന്ദ്രനും ഈ യോഗത്തിൽ ചേർന്നു സൃഷ്ടികൃത്യം നിറവേററി. ഈ ദേവിമാരുടെ യുദ്ധം പരാജയത്തിൽ കലാശിച്ചപ്പോൾ ദാരുകന്റെ പ്രാബല്യത്തിന് അതിരില്ലെന്നായി. പറയടിക്കാനായി വീണ്ടും ജാംബവാനെ വിളിച്ചു. ജാംബവാൻ

* ഭാഗം 86.

† മണ്ഡോദരിയെ ചമയിക്കുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ആഭരണങ്ങളുടെ പേരുകൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. ആടകമാതിരം, വീരമാതിരം, കഴുത്തിൽ പച്ചമാല, പവിഴമാല, മുത്തുമാല, മുത്തുക്കുപ്പായം, മുടികടകം എന്നിവയാണ്. (ഭാഗം 87.)

‡ ഭാഗം 89.

§ "ജയജയിശ്വര! പരംജ്യോതി പരമാത്മാവേ! പോററി!" ഭാഗം 89.

§ ഭാഗം 90.

എണ്ണിച്ചൊല്ലി പറയേണ്ടിവരുമെന്ന് ബോധിച്ചപ്പോൾ ദാരുകൻ ചെയ്യുന്ന കല്പന അതിനുമുമ്പ് വന്ന ദേവിമാരുടെ ജനനത്തിന് ഹേതുഭൂതന്മാരായ ദേവന്മാരുടെ ദോഷങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള ശകാരവർഷമാണ്.*

പിന്നെയാണ് നാരദന്റെ രംഗം. ശ്രീപാൽക്കടലിൽ വിഷ്ണുഭഗവാന് നാമഗീതം പാടി കൈലാസേശ്വരന് സ്തുതിഗീതം പാടുവാൻ പോകുന്ന വഴിക്കാണ് നാരദൻ ദാരുകനെ കണ്ടുമുട്ടുന്നത്. ആ രണ്ടു ദേവന്മാർക്കും അപ്പോൾ കൊടുക്കുന്ന ആക്ഷേപാഭിഷേകം പരിഹാസകവനത്തിൽ അഗ്രസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നുണ്ട്.

"…………മഹാദേവനെ പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു കറാച്ചിടങ്ങളെല്ലാം കളവോളും ചെയ്തു് എനിക്കും എന്റെ കോടാനുകോടി പടകൾക്കും പകവസ്ത്രമാം പഴയചിറ്റാപ്പാടം ഉടുവാനും ഉറക്കുവാനും പായകനാക്കണ്ണേതുമുണ്ടെടോ നാരദ........"
ഇത്തരത്തിലാണ് ദാരുകന്റെ ആക്ഷേപവർഷം പൊഴിയുന്നത്.

ഈ ഭീഷണി കേട്ട് പുസ്തകവും വീണയുമെടുത്തോടുന്ന നാരദനെ, തോറ്റക്കാരൻ ചൊല്ലുന്നപോലെ ദാരുകവധകർത്താവു: "ഉരുമ്പിൽ ശിഷ്യൻപോലെയും—" എന്ന പ്രകാരത്തിൽ ഉപമിക്കുന്നുണ്ട്.

നാരദന്റെ സങ്കടം കേട്ട് കൈലാസേശൻ ഇളകിവശായുന്നു. തന്റെക്കണ്ണായ 'പുകച്ചി'ലിന്റെ ഫലമായി കാളിയും ജനിക്കുന്നു. കാളിക്ക് പണിയും ആയുധങ്ങളും കല്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു. കാളി ദാരുകനെ കൊല്ലാമെന്നു സത്യവും ചെയ്തു് നന്ദിമഹാകാളനെ തന്റെ സേനാപതിയാക്കി ഭൂതപ്പടയോടുകൂടി ദാരുകനോട് യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെടുന്നു. വഴിക്ക് കാട്ടിൽവെച്ച് വേതാളവും വാഹനമായി ചേരുന്നു. അവിടുന്നങ്ങോട്ട് ഘോഷയാത്രയായി പോകുന്നു. ഇവരുടെ സംഭാഷണം കുറെ നേരംപോക്കുള്ളതാണ്.† അധികം താമസിക്കാതെ മുമ്പ് ദാരുകനെ ഭയന്ന് ഒളിയൊളിച്ച മാതാക്കളെ കണ്ടെത്തുന്നു. അവരും അകമ്പടികൂടി ആർത്തുവിളിച്ചു യുദ്ധഭൂമിയിലെത്തുന്നു.

ഇവരുടെ ശബ്ദംകൊണ്ട് ദാരുകരാജധാനി ചിലമ്പിച്ചു് ഇളിഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമേ ദാരുകൻ ആരാണിതെന്നു അന്വേഷിക്കുവാൻ

* ഭാഗം 93, 94.

പുറം 100, 101.

തുടങ്ങിയുള്ള. ദൂതനെ വിട്ടു. ദൂതനാം മയൻ* മടങ്ങി. ഒടുവിൽ മുമ്പു വന്നവരെപ്പോലെയല്ല ഇപ്രാവശ്യം വന്ന പടയും അതിന്റെ തലയാളിയും എന്നറിഞ്ഞ് ദാരികനും യുദ്ധത്തിന് കോപ്പിടുന്നു. യുദ്ധം മുറുകുന്നു. ഭദ്രകാളിക്ക വിജയലക്ഷണങ്ങൾ കാണുന്നില്ല. ദാരികന്റെ ബലവീര്യം അസാമാന്യമായി കാണുന്നു. കാത്യായനീദേവി മകളെ സഹായിക്കാനായി വന്നുചേരുന്നു. ദാരികന്റെ മന്ത്രബലം കരസ്ഥമാക്കാനായി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണിന്റെ വേഷത്തിൽ മനോദരിയെ സമീപിച്ച് എതിർ കക്ഷിയിൽപ്പെട്ടവളല്ലെന്നു ധരിപ്പിച്ച് കാര്യം നേടുന്നു. അതിനെപ്പററി ഭൃത്യാദേയന്മാരായി ദാരികൻ അരമനയിലേക്കു വന്ന് വിവരം ബോധിപ്പിച്ചറിഞ്ഞ് നിഷ്ഫലമായ തന്റെ ധർമ്മപത്നിക്ക വന്ന അബദ്ധമോർത്ത് പരിതപിക്കുന്നു. താൻ വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രാപിക്കാൻ ഉറയ്ക്കുന്നു. കാളിയെ താൻ ശിവഭക്തനാണെന്നറിയിച്ചതിൽ ഇണങ്ങിയില്ലെന്നറിഞ്ഞ് ഒരു വീരൻ അതിഭയങ്കരമായി യുദ്ധം ചെയ്തു മരിക്കുന്നു. ഇവരുടെ വാഴ്ചപോരും കൈപ്പോരും † വിവരിച്ചതു വായിച്ചു രസിക്കേണ്ടതാണ്. കേരളത്തിലെ അങ്കസമ്പ്രദായം കാളീദാരികന്മാരും സ്വീകരിച്ചതുപോലെയാണ് വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ദാരികനെ കൊന്ന കാളി 'തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ'യാണെന്ന സങ്കല്പത്തിന്മേൽ പാട്ടവസാനിക്കുന്നു. ദാരികവധത്തിനോടു തുടർന്നുകൊണ്ട് ചില 'വാഴ്ത്തുക'ളും, 'പാട്ടുക'ളും ഉള്ളവ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. കളമെഴുതി പാട്ടുകഴിപ്പാൻ കഴിവില്ലാത്തവർ ഒരു പണമോ കരച്ചുരിയോ കൊടുത്തു കുറുപ്പിനെക്കൊണ്ട് കഥ പാടിക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായവും കൂടിയുണ്ട്. അതിന് അവരുടെ ഇടയിൽ 'വെറും ദാരികവധം' എന്നാണ് പറയാറുള്ളത്. അതു പകലാണ് പതിവ്. അത് വാസ്തവത്തിൽ ഒരു 'വഴിപാട്' തന്നെയാണ്. കഥ മുഴുവൻ കുറുപ്പ് പാടുന്നതല്ല. അവിടെയും ഇവിടെയും തൊട്ടുവെക്കുക മാത്രമേ ചെയ്യാറുള്ളൂ. ആ വട്ടത്തിൽ നമ്മുടെ സമുച്ചയത്തിലുൾപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള 'വാഴ്ത്തി'ന് ഒരു സ്ഥാനമുണ്ട്. പാട്ടുകഴിപ്പിക്കുന്ന ഭക്തന് ഇതിനെപ്പററി യാതൊന്നും അറിയാത്തതുകൊണ്ട് എത്ര ചൊല്ലിയാലും അയാൾക്ക് വിരോധവുമില്ല. കളത്തിൽ പാടുന്ന പാട്ട്, വെളിച്ചപ്പാടിന്റെ വലത്തിനുള്ള പാട്ട് ഇവയെല്ലാം അതാതു സന്ദർഭങ്ങളിൽ പാടുന്നവയാണ്.

* ഭാഗം 105

† ഭാഗം 112

'കാലവും കർത്താവും'

ഇതിന്റെ കർത്തൃത്വവും കാലവും നിർണ്ണയിക്കുന്നതു് എളുപ്പമല്ല. തിരുമാന്ധാംകുന്നു് ഭഗവതിയുടെ പ്രസ്താവം,* ചേരരാജാക്കന്മാരെപ്പററിയുള്ള സൂചന,§ ഇതെല്ലാം മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ ക്രി. വ. 5-6 നൂററാണ്ടിലോ ആയിരിക്കാൻ വഴി കാണുന്നുണ്ടു്. അക്കാലത്താണല്ലോ ചേരരാജാക്കന്മാരുടെ കാലമെന്നു പറയാവുന്ന ഒരു ഘട്ടം കാണുന്നതു്. ഭാഷയിൽ ഇടക്കിടെ വന്നിട്ടുള്ള മാററങ്ങളും അതിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ഇപ്പോൾ കാണുന്ന രൂപം അതിന്നന്നുണ്ടായിരുന്നുള്ളതു് വ്യവച്ഛേദിക്കുവാൻ നിർവ്വാഹമില്ല. ഇതു് പാടിവരുന്ന കുറുപ്പന്മാരിൽ ഒരാൾ തന്നെയായിരിക്കണം കർത്താവു്. ഇക്കാണുന്ന രൂപം ആദ്യത്തേതായിരിക്കുവാനും വഴിയില്ല. മഹാഭാരതംപോലെ ഇതും വളർന്നുവന്നതായിരിക്കാനിടയുണ്ടു്. വേദവ്യാസൻ ജൈമിനി, സൂതൻ, സൌതി എന്നിവരും, അവർ അവരുടെ ശിഷ്യന്മാർക്കു്, ഇങ്ങിനെ പാരമ്പര്യവഴിക്കു് ഉപദേശിച്ചുവന്നതാണല്ലോ മഹാഭാരതം. അതുപോലെ ഈവക പാട്ടുകളും ഗണപതി കുറിച്ച കവിയിൽനിന്നു അയാളുടെ ശിഷ്യൻ, പിന്നെ ശിഷ്യന്റെ ശിഷ്യൻ ഇങ്ങിനെ ഓരോരുത്തർ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ പാട്ടു വളർന്നുവന്നതായിരിക്കണം. മററാരും അതിൽ കൈവെക്കാൻ തരമില്ല. ഇപ്പോഴും ഇതവർ കൈവിട്ടിട്ടില്ല. രേഖപ്പെടുത്തിയതുതന്നെ വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടായിരിക്കണം.‡ ഇപ്പോഴും കളമെഴുത്തും പാട്ടും പഠിപ്പിക്കുന്നതു് ഗ്രന്ഥം നോക്കീട്ടല്ല. ചൊല്ലിക്കേട്ടുതന്നെയാണു്. ചമ്പു മുതലായ പ്രസ്ഥാനസാഹിത്യംപോലെയാണു് ഇതിന്റെയും വളർച്ച. പാനത്താററുകാരും, കളംപാട്ടുകാരും ഇപ്പോൾ ഒന്നിച്ചു കഴിയുന്നവരല്ലെങ്കിലും ഇവർ സൂക്ഷിച്ചുവന്ന 'കാളിസാഹിത്യ'ത്തിനു് അന്യോന്യം ബന്ധമുണ്ടെന്നുള്ളതിലേക്കു സംശയമില്ല. ബ്രാഹ്മണസമ്പർക്കംകൊണ്ടു് കുറുപ്പിനു് അമ്പലവാസിത്വം കിട്ടിയെന്നൊരു മെച്ചമുണ്ടു്. പക്ഷേ അമ്പലവാസികളെല്ലാവരും ഒരേ തരത്തിലുള്ളവരല്ലായ്കയാൽ കുറുപ്പും മററു ക്ഷേത്രോപജീവികളും കൂടിക്കഴിയുന്നതായി കാണുന്നില്ല. കാളീഭക്തന്മാരെ മററുള്ളവർ അകററി നിർത്തിയിരിക്കുമോ എന്തോ?

---

* പുറം 36

§ പുറം 75

‡ അതുകൊണ്ടു് വന്നിട്ടുള്ള പ്രമാദങ്ങൾക്കു് കണക്കില്ല.

ഈ തോററങ്ങളും പാട്ടുകളും ഭാഷയുടെ ഒരു പ്രാചീനദശയാണു് സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നുള്ളതിലേക്കു് സംശയമില്ല. 'പാട്ടുക'ളെന്നു സാമാന്യമായി അവയെപ്പററി പറയാറുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ സ്വരൂപം ആ പേരിന്നു യോജിച്ചതാണോ എന്നു പറവാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്. അധികഭാഗവും ഗദ്യപ്രായമായാണു് അവയുള്ളതു്. 'നമ്പുണ്ണി' മുതലായ രണ്ടു കവിളപ്പണിക്കാരും മററാടിയന്തരക്കാരും ഈ കൃതികളെ നീട്ടിച്ചൊല്ലുന്നതു കേട്ടാൽ ഗദ്യത്തിന്നും പദ്യത്തിന്നും നടുവിലായി ഒരു സ്ഥിതിയുള്ളതായിട്ടാണു് നമുക്കു് അനുഭവപ്പെടുക. ചില ഭാഗങ്ങൾ തനിപ്പാട്ടുകളായിട്ടുമുണ്ടു്. പാനത്തോററം വിസ്തരിക്കുവാൻ സമയമില്ലാത്തപ്പോൾ അതായതു് 'കളിപ്പാന' കഴിക്കുമ്പോൾ, കാളിയുടെ ജനനത്തോടുകൂടി അവസാനിപ്പിക്കുന്നതായി ഒരു ചെറിയ 'തോററം' പാനക്കാർ ചൊല്ലാറുണ്ടു്. നാരദനും ദാരുകനുമായുള്ള സംഭാഷണം; അതിന്റെ ഫലമായി നാരദൻ കൈലാസത്തിൽ ചെന്നു് പരമേശ്വരനോടു് സങ്കടമുണർത്തൽ; അതുകേട്ടു് കോപാകുലനായ ശിവൻ വിഷജ്വാലയെറിഞ്ഞു് മൂന്നാംതൃക്കണ്ണിൽക്കൂടെ കാളിയെ ജനിപ്പിക്കൽ; ഇത്രമാത്രമേ അതിൽ വിഷയമുള്ളു. എല്ലാം ഒരു മണിക്കൂർകൊണ്ടു് ചൊല്ലിത്തീർക്കാം. ഇതിൽ ആദ്യവും അവസാനവും ഓരോ സ്തോത്രമുണ്ടു്. അതു രണ്ടും പാട്ടായിട്ടു് ചൊല്ലാവുന്ന രീതിയിലാണു്. ആദ്യത്തേതു് ഇങ്ങിനെയാണു്:

"ആതി(ദി) തൻ കരുവിനെ! അഴകൊടു ജയ! ജയ!
അമ്പുററ ക(ഗ)ണപതിയരുളുക! ജയ! ജയ!
കാരണമായുള്ള കവിമാർകൾ ജയ! ജയ!
കലന്നുള്ള പന്തൽതന്നിൽ എഴുന്നോർകൾ ജയ! ജയ!
പങ്കജപ്പൂമകളായ് പിറന്നവൾ! ജയ! ജയ!
പാലസ്സൂൽ മരുവീടും കുലദൈവം ജയ! ജയ!
പാർവ്വതി ഉറങ്ങേണ്ടും പാദസ്സൂ ജയ! ജയ!
പാനസ്സൂതിങ്ങലങ്കാരമായ് വന്നു ജയ! ജയ!
ചോപ്പു, വാളോടു, പീഠം(ഠം), പരക്കോലും ജയ! ജയ!
എപ്പോഴും കുലദൈവമിരിപ്പേടം ജയ! ജയ!"

പാനക്കു് വെളിച്ചപ്പാടു് വരുമ്പോൾ ചൊല്ലുന്ന ഭാഗമാണു് താഴെ ചേർക്കുന്നതു്,—

"ഇളകിവരിക ദേവി! പൂങ്കാവിളകിവരിക, വരിക, ദേവി!
പൂവിളകി വരിക, ദേവി, പൂമരമിളകി വരിക, ദേവി!

കാവിളകി വരിക, വരിക, ദേവി!
കടമലരിളകി വരിക ദേവി! കോട്ടയിളകി വരിക ദേവി!
കോമരമിളകി വരിക ദേവി!
.........തിരികൊണ്ടും, ആകാശപകിരികൊണ്ടും
ഇളകി വരിക, ദേവി!
അടിക്കിട്ടോരാവണ*ത്തകപ്പാനും
മുടിക്കിട്ടോരണിപ്പൂവോലകളും പൊളിപ്പാനും
നാട്ടിയോര നമ്പാലത്തകർപ്പാനും
കൂട്ടിയോര കുരുതി കുടിപ്പാനും
കൂട്ടിയോര വെള്ളരിയമൃതു ചെയ്‌വാനും
ഇളകി വരികപോലും! തെയ്‌വമേ!"

പാനയുടെ അവസാനത്തിൽ 'പാനയിളക്കുക' എന്ന ഘട്ടത്തിലാണു് ഇതു ചൊല്ലുന്നതു്. പാനയിലെ മിക്ക ചടങ്ങുകളും ഇതിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു്. 'പാല', 'കുരുതി' എന്നിവകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യവും ഇതുകൊണ്ടു് തെളിയുന്നുണ്ടു്. തോററംപാട്ടുകൾ പകർത്തിവെച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഇവ കാണുന്നില്ല. പാനച്ചടങ്ങുകളിൽ ഇതു് വിട്ടൊഴിയാതെ നില്ക്കുന്നുമുണ്ടു്. ഈവക 'വാഴ്ത്തുകൾ'ളായിരിക്കണം പാനയുടെ പ്രാരംഭകാലത്തുണ്ടായിരുന്നതു്. 'കഥ'യുണ്ടായതു് പിന്നീടായിരിക്കണം.

* അടിപ്പലകൾ (പ്രാദേശികം):—ഇതു പാടുമ്പോൾ പാനത്തണ്ടുകൊണ്ടു് ചില പലകകൾ പൊളിക്കുന്നതാണു്.

ഭദ്രോത്പത്തി

(കിളിപ്പാട്ട്)

ഇതുവരെ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധക്ക് വിഷയമായിരുന്ന പാട്ടുകളിൽനിന്ന് കിളിപ്പാട്ടിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ അതിലെ അന്തരീക്ഷം തന്നെ തീരെ മാറിയതായി നമുക്ക് അനുഭവപ്പെടുന്നതാണ്. ഇതിൽ കവി വായനക്കാരിൽനിന്ന് അകന്നുനില്ക്കുന്നതുപോലെയാണ് തോന്നുന്നത്. കഥയ്ക്കും കേരളീയത്വം തീരെ പോയിരിക്കുന്നു. ഇതിന്നുമുമ്പ് കേരളത്തിൽ ഈ കഥയ്ക്കു പ്രചാരമുണ്ടെന്നോ, കാളിയെപ്പററിയ പല കാര്യങ്ങളും കേരളീയർക്കറിയാമെന്നോ കവി സങ്കല്പിക്കുന്നില്ല. ഏതോ ഒരു പുരാണകഥ അതിന്നനുസരിച്ച പരിതഃസ്ഥിതികളോടുകൂടി നമുക്ക് വിവരിച്ചുതരുവാനാണ് കവി ഉദ്യമിക്കുന്നത്. ഇതിൽ മാന്ധാതൃശൈലക്ഷേത്രത്തിന്റെ പ്രസ്താവം മാത്രമേ ഇതിവൃത്തത്തിൽ കേരളീയർക്കുള്ള അവകാശം സ്ഥാപിക്കാനായുള്ള ഒരു തെളിവായി കാണുന്നുള്ളു. പ്രതിപാദ്യരീതിയിലും നമുക്കു പരിചയമുള്ള വസ്തുക്കളും കുറഞ്ഞുവരുന്നു. മനോദരിയും ദാരുകനും കേരളീയരായിട്ടാണ് ഇതുവരെയും നമുക്ക് പ്രത്യക്ഷമായിരുന്നത്. അവരുടെ കട്ടിലും, മെത്തയും, പുളികുടിയും, ഊഞ്ഞാലാട്ടവും, മണിക്കിണറും, മുടിമുഖണ്ഡധാരവും കേരളത്തിലെ രാജവംശങ്ങളുടെ പ്രഭാവത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിബിംബമായിട്ടു മാത്രമേ നമുക്കു തോന്നുകയുണ്ടാകയുള്ളു. കാളിയുടെ ഭൂതങ്ങൾപോലും 'നിണം നക്കി', 'നടപ്പുറംകൊട്ടി', 'എച്ചിൽതീനി' മുതലായവരാണ്. ഇവരുടെ പേര് ഏറെക്കുറെ പരിചയമുള്ളതുപോലെയാണിരിക്കുന്നതും. 'കൊഴു പോലെ നാവും' 'മഴപോലെ മുഖം' ഉള്ള വേതാളവും കൂടി നമ്മുടെ മുത്തശ്ശിക്കഥകളിൽ പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വിചിത്രസൃഷ്ടിയാണ്.

കിളിപ്പാട്ടിൽ ഇവരൊക്കെ വിദേശിയരെപ്പോലെയാണ് നമുക്കു തോന്നുന്നത്. കഥ പറവാൻ വരുന്ന കിളിയുടെ ജന്മസ്ഥലം നൈമിഷ്യംകാവാണ്. കേരളേതരദേശങ്ങളിൽ പ്രചാരമില്ലാത്ത കഥയാണ് ദാരുകകഥയെങ്കിലും, മാർക്കണ്ഡേയമഹർഷി ശിവശർമ്മാവിനോട് പറയുന്നതായിട്ടാണ് കഥയെ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. കഥ പറവാനുള്ള കാരണംതന്നെ കാശ്മീരരാജാവായ ചന്ദ്രസേനനെ പററിയ ഒരുപകഥയുമാണ്. നായാട്ടു കഴിഞ്ഞു് വിശ്രമിക്കുന്ന രാജാവിന്റെ അന്തികം അടുത്തു കണ്ട ഒരു പുറവ് കുത്തിപ്പൊളിച്ചപ്പോൾ അതിൽനിന്നു ഒരു

ഭൂതം പുറപ്പെട്ടു. ആനകളെ വിഴുങ്ങിയതിന്നുശേഷം അത് രാജാവിൻെറയും, അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനുചരന്മാരുടെയും നേരെ തിരിഞ്ഞു. അവർ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കായി ഓടി സുതീക്ഷ്ണാശ്രമത്തിലെത്തി. ആ മഹർഷി ഭൂതത്തിനെ വണങ്ങി രാജാവിനെ ഹിംസിക്കരുതെന്ന് അപേക്ഷിക്കയാൽ ആ ഭൂതം പിൻവാങ്ങി. മഹർഷിയിൽനിന്ന് ആ ഭൂതം കാളിയുടേതാണെന്നറികയാൽ കാളിയുടെ മാഹാത്മ്യമറിവാൻ രാജാവിന്ന് കൌതുകമുണ്ടായി. സുതീക്ഷ്ണൻ പറയാനും തുടങ്ങി. ഇങ്ങിനെയാണ് കിളിപ്പാട്ടിലെ കഥാവതരണം. സുതീക്ഷ്ണൻ ചന്ദ്രസേനനോടു പറഞ്ഞ കഥ മാർക്കണ്ഡേയൻ ശിവശർമ്മയോട് വിവരിക്കയാണ് ചെയ്യുന്നതു.* ഇതാണ് പൌരാണികന്മാരുടെ പദ്ധതി. എന്നു മാത്രമല്ല, ഈ 'ഭദ്രകാളീമാഹാത്മ്യം' മാർക്കണ്ഡേയപുരാണത്തിലുൾപ്പെടുകയു ചെയ്യു. കേവലം കേരളീയമായ ഒരിതിവൃത്തം എങ്ങിനെയെല്ലാം പകർന്നുപോയെന്നു നോക്കുക. ദാരികവധം കഥ പിന്നീട് കളംപാട്ടിൽ കാണുന്ന മാതിരിതന്നെയാണ് വിവരിക്കുന്നതു്. പ്രതിപാദ്യരീതിക്കും വ്യത്യാസമുണ്ട്. അധികം വിസ്തരിക്കാതെ, അത്യാവശ്യം അലങ്കാരമോടിയോടുകൂടിയാണ് കിളിപ്പാട്ട് പ്രവഹിക്കുന്നതു്. 'ദാരികരാജധാനി' പാശ്ചാത്യരീതിയിലുള്ളതു†തന്നെയാണ്. ഇങ്ങനെ ജയിക്കുക എന്നൊരു ചടങ്ങ് ഇതിലും നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ട്. അതു് കളംപാട്ടിലില്ലാത്തതാണ്. പുരാണങ്ങളിലെല്ലാം അസുരന്മാർ ആത്മബലാബലപരീക്ഷ നടത്തുന്നതു് ഇന്ദ്രനോടാണ്.‡ അതു കഴിഞ്ഞതിന്നുശേഷമേ മററുള്ളവരുടെ നേർക്ക് തിരിയാറുള്ളൂ. മാനന്ദിനിയായ മനോദരിയെ വിവാഹവും ചെയ്യു. ദാരികൻെറ അക്രമങ്ങൾ ദേവന്മാർ സഹിക്കവയ്യാതായി. അവരുടെ സങ്കടം ബ്രഹ്മലോകത്തിലെത്തി. ബ്രഹ്മാവിൻെറ ഉപദേശപ്രകാരം അവർ വിഷ്ണുവിനെ പ്രാപിച്ചു. അവിടെനിന്ന് എല്ലാവരും കൂടി ശിവനെ കണ്ടു് സങ്കടമുണർത്തിക്കാൻ കൈലാസത്തിലെത്തി. പിന്നെ മുറയ്ക്കുതന്നെ പോകുന്നു. വ്യത്യാസങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവിടെ വിസ്ത

* മാർക്കണ്ഡേയൻ ശിവശർമ്മയോട് പറയുവാൻ കാരണമൊന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നില്ല.

† കേരളത്തിലായിരിക്കുമെന്നില്ല.

‡ രാവണൻ, ഇന്ദ്രജിത്ത് ഇവരുടെ കഥ നോക്കുക.

§ കളിപ്പാട്ടിൽ കാലകേയൻെറ മകളാണ് മനോദരി.

രിക്കുന്നില്ല. വേതാളിയെ വർണ്ണിക്കാനൊന്നും കിളിപ്പാട്ടുകാരൻ മിനക്കെടുന്നില്ല. പക്ഷെ ആറാമദ്ധ്യായം മുഴുവനെ രണ്ടാമങ്കത്തിൽ നില്ക്കുന്ന കാളിയെ സ്തോത്രം ചെയ്‌വാൻ വിനിയോഗിക്കുന്നുമുണ്ട്. ഏഴാമദ്ധ്യായം മുതല്ക്ക് യുദ്ധം ഭയങ്കരമായിത്തീരുന്നുണ്ട്. യുദ്ധാവസാനത്തിൽ ദാരുകനെ കൊന്നശേഷം കാളി കൈലാസത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു വരുമ്പോൾ ദേവിയുടെ ഉഗ്രത ശമിപ്പിക്കുവാൻ കുട്ടികളായി വഴിയിൽ കിടക്കുന്നത് നന്ദികേശ്വരനും, ഗണേശനുമാണ്; ക്ഷേത്രപാലനും വീരഭദ്രനുമല്ല. അതിനുപുറമെ വഴിനീളെ താപസന്മാർ സ്തുതിക്കുന്നുമുണ്ട്.* കളംപാട്ടിൽ നന്ദികേശ്വരൻ സേനാധിപത്യം വഹിക്കുന്നതിനാൽ അയാളും കാളിയോടുകൂടി കൈലാസത്തിലേക്ക മടങ്ങുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഒടുവിൽ കാളി ദണ്ഡകാരണ്യത്തിലാണ് ലോകക്ഷേമാർത്ഥം അധിവസിക്കുന്നതും. കേരളവുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാതെയാണ് ഭദ്രോൽപത്തിയിലെ കാളി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. അതിൽ വിവരിച്ച കഥാഭാഗങ്ങൾ കേരളത്തിലെ ദേശങ്ങളുമായി ബന്ധമില്ലാതെയുമിരിക്കുന്നു. ആര്യസംസർഗ്ഗംകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ കാളിക്ക് ഒടുവിലുണ്ടായ നേട്ടമാണ് കിളിപ്പാട്ട്. വെറും നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ മാത്രമായിരുന്നാൽ മാഹാത്മ്യം മതിയാകയില്ലെന്നു കരുതിയതുകൊണ്ടോ, പുരാണങ്ങളിലേററിവെച്ചാൽ അതുകൊണ്ട് സൎവ്വസിദ്ധികളും വന്നുകൂടുമെന്ന ഒരുകൂട്ടം ജനങ്ങൾ—കേരളത്തിലുള്ളവർ തന്നെ—വിശ്വസിച്ചതുകൊണ്ടോ ഇങ്ങിനെയൊരു പദവി ഭദ്രകാളിക്ക് കൈവന്നു. ഇതുകൊണ്ട് പ്രയോജനം വ്യക്തമാകാതെയാണിരിക്കുന്നത്. പ്രസിദ്ധമായ മാർക്കണ്ഡേയപുരാണത്തിൽ ഇങ്ങിനെയൊരാഖ്യാനം കാണാത്തതിനാൽ കേരളീയന്മാർ ഈ ഇതിവൃത്തം സംസ്കൃതത്തിൽ സംക്രമിച്ചതിനുശേഷവും അംഗീകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മലയാളത്തിൽ കാളിയ്ക്കു് മററു പലതരത്തിലും പ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ഇതുകൊണ്ട് സ്ഥാനഭ്രംശമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു സമാധാനിക്കാം. പുരാണത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചുകാണുന്ന കഥകളെയും കാര്യങ്ങളെയും വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുവാൻ മററൊരു കാരണവുംകൂടി ഭദ്രോൽപത്തികാരൻ സമ്പാദിച്ചുവെന്നു മാത്രമേ അയാളുടെ സാഹിത്യപരിശ്രമംകൊണ്ട് മെച്ചമുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. ഈ വഞ്ചന കൂടാതെതന്നെ ഭദ്രകാളിയെപ്പററി

* പുറം 194

ഒരു കിളിപ്പാട്ടെന്ന ചാരിതാർത്ഥ്യം നേടുവാൻ അതിന്റെ കർത്താവിനു കെല്പുണ്ടെന്നുള്ളതു് അതിലെ കവിതാസരണി ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടു്. നിസർഗ്ഗസുന്ദരമായ രീതിയിൽ സരസമായി ആഖ്യാനം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുന്ന ഒരു കവിയാണു് ഭദ്രോൽപത്തിയുടെ കർത്താവെന്നുള്ളതിലേക്കു് സംശയമില്ല. കളംപാട്ടിൽ ഉപയോഗിച്ച അലങ്കാരങ്ങളൊന്നും അയാൾ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. എഴുത്തച്ഛനെ ഉപജീവിച്ചുകൊണ്ടു് ആയോധനവർണ്ണനകളും മറ്റും തന്മയത്വത്തോടുകൂടി ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ഒരു കവിയെന്ന നിലയിൽമാത്രം നമുക്കു ആ മാന്യനെ അഭിനന്ദിച്ചുകൊണ്ടു് തൽക്കാലം തൃപ്തിപ്പെടാം. ദാരുകവധം കഥയെ പുരാണത്തിനനുകൂലമാക്കാൻ അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ച സംഗതികൾ പ്രശംസാർഹമാണെന്നു പറയാൻ വഴികാണുന്നില്ല.

എന്നാൽ ഈ പ്രമേയംതന്നെ 'ഭദ്രകാളിമാഹാത്മ്യ'മെന്ന പേരോടുകൂടി സംസ്കൃതഭാഷയിലേക്കു് പരാവർത്തനം ചെയ്യാനാരംഭിച്ച രസികൻ കാര്യത്തിൽ ഭദ്രോൽപത്തിക്കാരനേക്കാൾ ഒരു പടി മീതെയാണു് നില്ക്കുന്നതു്. കേരളത്തിലെ ചില സ്ത്രീകളുടെ ആവശ്യപ്രകാരമാണു് ഭദ്രോൽപത്തിയിൽ കിളി കഥപറയാൻ തുടങ്ങുന്നതു്. ആ കിളിയോ തിരുമാന്ധാംകുന്നത്തു് ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉത്സവം കണ്ടു വരുന്ന വഴിക്കാണു് ആഖ്യാനത്തിനൊരുമ്പെടുന്നതും. ഈ കേരളസ്പർശംകൂടി വിട്ടൊഴിച്ചിട്ടാണു് നമ്മുടെ ഗീർവ്വാണകവി ആഖ്യാനമാരംഭിക്കുന്നതു്.

"ഉടജേ സുഖമാസീനം മാർക്കണ്ഡേയമഹാമുനിം *
പപ്രച്ഛ പ്രശ്രയാനമ്ര ശ്ശിവശർമ്മാ മഹീസുരഃ" †

എന്നമട്ടിൽ എങ്ങോ എവിടെയോ എന്ന മാതിരിയിലാണു് ആരംഭിക്കുന്നതു്. കിളിപ്പാട്ടിൽ അതൊരു തർജ്ജമയാണെന്നു പറയാതിരിക്കുന്ന അവസ്ഥക്കു് ഭദ്രകാളിമാഹാത്മ്യം അതിന്നശേഷമുണ്ടായതാണെന്നൂഹിക്കുന്നതു് അപ്രകൃതമല്ലെന്നാണു് എന്റെ അഭിപ്രായം. രണ്ടും താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കിയതിൽ കാണുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ കവിയുടെ സമാരംഭംകൊണ്ടു് സംസ്കൃതാഭിജ്ഞന്മാർക്കുകൂടി ഈ ദാരുകവധം കഥയറിയാനിടയായിയെന്ന ഒരു മെച്ചവു

* കാളികല്പം, പുറം 14.

† പർണ്ണശാലയിൽ സുഖമായിരിക്കുന്ന മാർക്കണ്ഡേയമഹർഷിയോടു് ശിവശർമ്മാവെന്ന ബ്രാഹ്മണൻ സവിനയം ചോദിച്ചു.

ണമായിട്ടുണ്ടെന്നു് വേണമെങ്കിൽ പറയാം. പക്ഷെ, അതോടുകൂടിത്തന്നെ അതിനെ മാർക്കണ്ഡേയപുരാണത്തിൽ ചേർക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ച കൃത്രിമത്വവും അവർ മനസ്സിലാക്കണമെന്നുകൂടി ധരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഭാഷയിൽ വീണ്ടും ഈ പ്രമേയം തർജ്ജമകളായി അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മഹാകവി കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ,* വാസുദേവശർമ്മ,† വള്ളത്തോൾ‡ എന്നിവരാണു് അതിന്നുത്തരവാദികൾ. ഇതിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടുപേരും 'ഭദ്രോൽപത്തി'യെന്നു തങ്ങളുടെ കൃതികൾക്കു നാമകരണം ചെയ്യുവാൻ പ്രത്യേകകാരണമുണ്ടായിരുന്നുവോ എന്നറിയുന്നില്ല. 'ഭദ്രകാളീമാഹാത്മ്യ'മാണു് അവരുടെ കൃതികളുടെ മൂലം. അതിന്നു മുമ്പുള്ള 'ഭദ്രോൽപത്തി' ഗ്രന്ഥം അവർ കണ്ടിരിക്കാനിടയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. എന്നാൽ പരിഭാഷകർ മുതിരുമോ എന്നു് സംശയമാണു്. വള്ളത്തോളാകട്ടെ 'ഭദ്രാവതാര'മെന്നു് പേരുമാററി; വൃത്തം പാനയാക്കി§ കുറേക്കൂടി ആസ്വാദ്യതരമാക്കി. ഈ പരിഭാഷകളുടെ ഒരു താരതമ്യനിർണ്ണയം ഇവിടെ അത്യാവശ്യമല്ലായ്കയാൽ അതിന്നു മുതിരുന്നില്ല. അതിപ്രാചീനകാലം മുതൽക്കു് ഇക്കഴിഞ്ഞ തലമുറവരെ കാളിയുടെ മാഹാത്മ്യം മഹാകവികളെക്കൂടി ഇളക്കിത്തീർപ്പാൻ ശക്തിയുള്ളതായിരുന്നുവെന്നതിന്നു ഈ കൃതികൾ സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇങ്ങിനെ കേരളത്തിന്നു് പുരാതനകാലം മുതൽക്കു് നാളിതുവരെയുണ്ടായിട്ടുള്ള സംസ്കാരപരിണാമങ്ങളിലെല്ലാം ഒരു നല്ലപങ്കു് വഹിച്ചിട്ടുള്ള നമ്മുടെ 'അമ്മ' അല്ലെങ്കിൽ 'കാളി' സർവ്വോൽക്കർഷേണ വർത്തിക്കട്ടെ !!

കാളിപ്പാട്ടിന്റെ കാലത്തെപ്പററി രണ്ടുവാക്കുകൂടി പറഞ്ഞു് ഈ പ്രകൃതം മതിയാക്കാം.

കല്ലൂരിൽനിന്നു കിട്ടിയ ഒരു പ്രതിയിൽ മാത്രമേ അതെഴുതിത്തീർത്ത തിയ്യതി കാണുകയുണ്ടായിട്ടുള്ളു.§ അതു കൂടാതെ രണ്ടു പ്രതി

* ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതി വളരെ അന്വേഷണം ചെയ്തിട്ടും എനിക്കു കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല.

† ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതി, എസ്. ടി. റെഡ്ഡിയാർ 1078-(കൊ. വ.)ൽ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

‡ 'ഭദ്രാവതാരം' (പാന) എന്ന പേരിലാണു് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിക്കു പ്രസിദ്ധി (B. V. Book Depot, Trivandrum, 1096 M. E.)

§ ജ്ഞാനപ്പാനയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുവാനാണോ പാനവൃത്തം സ്വീകരിച്ചതു്?

§ ഇതാണു് ശ്രീമാൻ മഠം കൃഷ്ണൻനമ്പൂരി എനിക്കു തന്നതു്.

കൾകൂടി ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. * കുറുപ്പന്മാരോടന്വേഷിച്ചതിൽ ഈ കൃതിയ്ക്കു ഒരിരുനൂറുകൊല്ലം പഴക്കമുണ്ടെന്നാണറിയുന്നത്. ഒരു കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടാണ് കർത്താവെന്നുള്ള ഊഹം കല്ലൂർനമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരും തിരുമാന്ധാംകുന്നുമായുള്ള ബന്ധം സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ പുരാതനകുടുംബം കോട്ടയ്ക്കലായിരുന്നുവെന്നും സാമൂതിരിപ്പാട്ടുമായുള്ള വൈമനസ്യം നിമിത്തം അവർ വെങ്ങനാംകുന്നത്തേക്ക് മാറിയെന്നും, അവിടെനിന്നു കൊച്ചിരാജാവിന്റെ ഹിതാനുസരണം ആദ്യം ഇരുഞ്ഞം, പിന്നീട് ഇപ്പൊണ്ണൂറക്കം വന്നുവെന്നുമാണ് ഐതിഹ്യം. † അവർ കോട്ടയ്ക്കലായിരുന്ന കാലത്ത് അവിടെ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു നമ്പൂതിരിപ്പാടായിരിക്കണം ഇതിന്റെ കർത്താവെന്നൂഹിക്കുന്നതിൽ അസാംഗത്യമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ഏകദേശം ഇരുനൂറുകൊല്ലത്തെ പഴക്കം അപ്പോൾ ഗ്രന്ഥത്തിനു വരാവുന്നതുമാണ്.

ഉപസംഹാരം.

കാളിസാഹിത്യത്തിലുൾപ്പെടുത്താവുന്ന ബ്രാഹ്മണിപ്പാട്ട്, മുടിയേറ്റുപാട്ട്, മണ്ണാർത്തോറ്റം ഇവയെല്ലാം ഇനി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ബ്രാഹ്മണിപ്പാട്ടിന്റെ ഏതാനും ഭാഗം പ്രൊഫസർ പി. ശങ്കരൻ നമ്പ്യാർ സാ. പ. ത്രൈമാസികത്തിൽ ‡ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതു മുഴുവൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെയുള്ള മാന്യന്മാർ ശ്രമിച്ചാൽ അധികം ഫലപ്രദമാകാനിടയുണ്ട്. ഓരോ സമുദായക്കാരുടെ പ്രത്യേകസ്വത്തായി കരുതിവരുന്ന ഇത്തരം പാട്ടുകൾ അവർക്കല്ലാതെ മറ്റുള്ളവർക്ക് സമ്പാദിക്കുവാൻ സൌകര്യം കുറയുമെന്ന് എനിക്ക് അനുഭവമാണ്. അവരിൽ തന്നെ ഭാഷാഭിമാനികളില്ലെങ്കിൽ അവ കിട്ടുന്ന കാര്യവും സംശയമാണ്. മുടിയേറ്റ് പാട്ടും ആ ഇനത്തിൽ പെടുത്താവുന്നതാണ്. മണ്ണാർത്തോറ്റം മുഴുവനും ഇതുവരെ രേഖപ്പെടുത്തീട്ടില്ലെന്നാണ് എന്റെ അറിവ്. എന്റെ ശ്രമങ്ങൾ തുടർന്നുവരുന്നുണ്ട്. അവ സഫലമായാൽ ഈ ഗ്രന്ഥ

* ഇതിലൊന്ന് എന്റെ [illegible] മി. കുട്ടിക്കുറുപ്പ് തന്നതാണ്.

† കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, ഐതിഹ്യമാല 8-ാം ഭാഗം, പുറം 29. കോട്ടക്കൽനിന്നു തിരുമാന്ധാംകുന്നിലേക്ക് അധികം ദൂരമില്ലാത്തതിനാൽ കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാർ അവിടത്തെ രക്ഷകന്മാരായിത്തീരാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ട്.

‡ പുസ്തകം 1, പുറം 88, 92, 232, 235.

ത്തിൻെറ അടുത്ത പതിപ്പിൽ അവശ്യം സ്ഥാനമുണ്ടാവുന്നതാണ്. അതിലേക്ക് ഭാഷാഭിമാനികളുടെ സഹായം പ്രത്യേകിച്ച് അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കേരളത്തിലെ കാളിസേവ എന്ന വിഷയം ഞാൻ ഗവേഷണത്തിന്നായി സ്വീകരിച്ചപ്പോൾ അതിനെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങളും പാട്ടുകളും ശേഖരിക്കുന്നതിലും, അവയുടെ പാഠം ശരിപ്പെടുത്തുന്നതിലും, * നേരിടാവുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകളും പ്രതിബന്ധങ്ങളും എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടതുപോലെ അപാരമായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുകയുണ്ടായില്ല. എന്നാലും പിന്നോക്കം മടങ്ങാതെ ഞാൻ ആവുംവണ്ണം പരിശ്രമിച്ചു. പല സ്നേഹിതന്മാരും ഉള്ളഴിഞ്ഞ സഹായങ്ങൾ എനിക്കു ചെയ്തുതന്നിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ സഹായസഹകരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോഴെങ്കിലും ഇങ്ങിനെയൊരു ഗ്രന്ഥം പുറത്തിറക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കുമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ പേരുപറഞ്ഞ് 'നന്ദി'യെന്ന രണ്ടക്ഷരത്തിൽ എനിക്ക് അവരോടുള്ള കടമ തീർക്കാവുന്നതുമല്ല. അവരുടെ എണ്ണവും, അവർ ചെയ്തുതന്ന സഹായത്തിൻെറ വണ്ണവും, അത്രത്തോളം അളവറ്റതാണ്.

കേരളത്തിലെ പല പണ്ഡിതന്മാരും വിളക്കൊഴിച്ചിട്ടും, കേരളസംസ്കാരവുമായി ആന്തരമായി ഇടകലർന്നിട്ടുള്ളതും ആയ ഒരു വിഷയമാണിത്. ഇതിപ്പോഴും അന്ധകാരത്തിൽതന്നെയാണ് കിടക്കുന്നതും. എൻെറ പരിശ്രമം അതിൽ ഏതാണ്ടൊരു 'വെളിച്ചം ഇറന്നി'ട്ടുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു ചരിതാർത്ഥ്യത്തിന്നു അവകാശമുണ്ട്. കുറവുകൾക്കും കുറ്റങ്ങൾക്കും ഞാൻ തന്നെയാണുത്തരവാദി. നിർമ്മത്സരബുദ്ധികളായ സഹൃദയന്മാർ ഇതു മനസ്സിരുത്തി വായിച്ച് ദോഷങ്ങൾ സഹോദരബുദ്ധ്യാ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുതരുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിച്ചുംകൊണ്ട് തൽക്കാലം വിരമിക്കുന്നു.

ചേലനാട്ട് അച്യുതമേനോൻ

* ചൊല്ലുന്നവരുടെ ഉച്ചാരണവൈകല്യവും അനവധാനതയും കാരണം പാട്ടുകളിൽ വന്നിട്ടുള്ള കുഴപ്പങ്ങൾ അസംഖ്യമാണ്. സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള തകിടംമറിച്ചിലാണ് അധികം. പ്രാചീനമലയാളപദങ്ങളുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാവാത്തതുകൊണ്ടുള്ള പിഴകളും കുറച്ചല്ല. പാഠങ്ങൾ പലതരത്തിലും ദുർഗ്രഹമായാണിരിക്കുന്നത്. അടുത്ത പതിപ്പിൽ ശരിപ്പെടുത്താമെന്നു സമാധാനിക്കട്ടെ.

BIBLIOGRAPHY—(English)

Ananda Coomaraswami—Introduction to India and Indonesian Art. p. 2, 74.
Anantakrishna Iyer, L. K.—Lectures on Ethnography p. 21.
Achyuta Menon, C.—Cochin State Manual, p. 29.
Barnett (Dr.) L. D.—Hindu Gods and Heroes, p. 93.
Do —Indian Antiquities, p. 37.
Calverton, Y. F.—Sex expression in Literature, p. 51.
Crooke—Folklore of N. India, p. 73.
Dikshitar, K. R. R.—Silappadikāram Lalita Cult, p. 105.
Elmore—Dravidian Gods in Modern Hinduism, p. 75.
Frazer, G.—Golden Bough, Vol. I. PL. IV., p. 43.
Fawcett—Nayars of Malabar, p. 16, 40.
Fergusson, J.—Tree and Serpent worship, p. 7, 8.
Gilbert Murray—Four stages of Greek Religion, p. 93.
Gundert (Dr.)—Malayalam English Dictionary, p. 116.
Howard Moore, J.—Savage survivals, p. 56, 56.
Hartland—Primitive Patermity, Vol. I., p. 47, 48.
Longhurst—Annual Report of the Archeological Dept., Southern circle, 1915-16, p. 19.
Marshall, Sir John—Introduction to Mohenjo—Daro or Indus civilisation, p. 85.
Menon, C. A. Ancient Kerala p. 55,
Do. C. R. Reddy Commemoration Volume, p. 24.
Padmanabha Menon, K. P.—History of Kerla, p. 105.
Payne, E. A.—Sāktās, p. 2, 3, 6, 92, p. 107.
Sister Nivedita—Kāli, the Mother, p. 75.
Thomas (Dr.) P. J.—Roman Trade centres on the Malabar Coast, p. 105.
Thompson & Spencer—Introduction to Bengali Religious Lyrics, Sāktā, p. 73, 93.
Vendryes.—Language, Introduction, p. 99.
Vivekananda—Lectures Vol. VI., p. 48.
Whitehead—Village Gods of S. India. p. 57, 75, 86.
Woodroffe, John—Sakti & Sākta, p. 3, 96.

ഗ്രന്ഥനാമസൂചി

അച്യുതമേനോൻ, സി.—വടക്കൻപാട്ടുകൾ, പേജ് 34.

ഇളംകോവടികൾ—ചിലപ്പതികാരം, പേജ് 20

എഴുത്തച്ഛൻ—മഹാഭാരതം, പേജ് 55.

—അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, പേജ് 117.

കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്—ഭാഷോൽപത്തി, പേജ് 5, 100, 101.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ—പുരാകഥകൾ, പേജ് 6.

കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ, സി.—ഇതിഹാസകഥകൾ, പേജ് 27.

ഗോവിന്ദപ്പിള്ള, സി. പി.—മലയാളത്തിലെ പഴയ പാട്ടുകൾ,
പേജ് 63, 104, 105.

ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ—പ്രാചീനകേരളം, പേജ് 27.

ചെറുശ്ശേരി—കൃഷ്ണഗാഥ, പേജ് 7.

തിരുത്തക്കദേവർ—ചിന്താമണി, പേജ് 20.

നാരായണൻ നായർ, പി.—ചിലപ്പതികാരം, പേജ് 106.

പരമേശ്വരൻ മൂസ്സത്—പാരമേശ്വരി, പേജ് 5.

മീനാക്ഷി അമ്മ, ടി. എ.—സൌന്ദര്യലഹരി വ്യാഖ്യാനം,
പേജ് 94, 95.

രാമപിഷാരോടി, കെ.—കേരളത്തിലെ നാടകവേദി പേജ് 61.

രാമൻ മേനോൻ കെ.—ദേവീപുരാണം, 97.

ശങ്കരാചാര്യർ—സൌന്ദര്യലഹരി, പേജ് 3.

ശങ്കുണ്ണി, കൊട്ടാരത്തിൽ—ഐതിഹ്യമാല, ഭാഗം VIII,
പേജ് 28, 90

ശങ്കു മേനോൻ, സി. വി.—ദേവീഭാഗവതം, പേജ് 23, 107.

കണ്ണകിപ്പാട്ട്.

കേരളോൽപത്തി.

ചോറ്റാനിക്കര ക്ഷേത്രം.

ദാരുകൻ തോറ്റം.

ദാരികവധം.

ദേവീമാഹാത്മ്യം.

പരശുരാമകല്പം.

പ്രാധാനികരഹസ്യം.

വേതാളചരിതം (കിളിപ്പാട്ട്)

Kāli-Worship in Kēraḷa

Part II

കേരളത്തിലെ കാളിസേവ

രണ്ടാം ഭാഗം

ഭദ്രകാളിപ്പാട്ടുകൾ

പാന

(ഒരു കുറിപ്പ്)

പാനത്തോററം വായിക്കുന്നതിനുമുൻപു് പാനയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വിവരണം അത്യാവശ്യമാകയാൽ അതു് താഴെ കുറിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഭദ്രകാളിയുടെ സേവാക്രമത്തിൽ എല്ലാംകൊണ്ടും പ്രധാനവും പ്രാചീനവുമായ ഒരിനമാണു് പാന. "പാനയ്ക്കൊരുക്കിയതു് പന്തലിൽ കഴിഞ്ഞു" എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലുപ്രകാരം പന്തൽപ്പണി മുതൽക്കു പാനയുടെ കാര്യത്തിൽ നിഷ്കൃഷ്ടവേണമെന്നു വരുന്നുണ്ടു്. "പാന"† എന്ന വാക്കിൻെറ വ്യുൽപത്തിയെപ്പററി നിർണ്ണയിക്കുന്നതു് എളുപ്പമല്ല. "പാന(ക)പൂജ" "പാനയും കളിയും" എന്നീ സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ "പാന" കാണുന്നുണ്ടു്. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതിൽ കുരുതികൊണ്ടുള്ള തർപ്പണമാണ് വിശേഷവിധി. ഇതു് ഭദ്രകാളിക്കു മാത്രമല്ലതാനും. ചാത്തൻ, കരിംകുട്ടി മുതലായ ചില്ലറ ദൈവങ്ങൾക്കും "പാനപൂജ" ചെയ്യാറുണ്ടു്. "പാനയും കളിയു"മാകട്ടെ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാരുടെ വിനോദമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. അതിൽ കുരുതിയുമില്ല, തർപ്പണവുമില്ല. "പാനീയ"വും "പാന"യുമായിട്ടു ബന്ധമുണ്ടെന്നു ചിലർ വിശ്വസിക്കുന്നു. മേൽവിവരിച്ച "പാനയും കളിയും" ആ വിശ്വാസത്തിന്നടിസ്ഥാനമില്ലെന്നും കാണിക്കുന്നു. "പാന"‡ ഒരു തനിമലയാളപദമായിട്ടു വിചാരിക്കുന്നതായിരിക്കും ഉചിതമെന്നു തോന്നുന്നു. പല വിഭവങ്ങളോടുകൂടി ചെയ്യുന്ന ആരാധന എന്ന അർത്ഥത്തിലാണു് ഈ പദം ഇപ്പോഴും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നതു്.§ "പാനത്തോററം", "പാന പിടിക്കൽ", "പാനപ്പാട്ടു്" എന്നീ പ്രയോഗങ്ങളിൽനിന്നു് "പാന"

† Dr. Gundert ഉം "പാന" എന്ന ശബ്ദത്തിൻെറ തത്ഭവമായിട്ടാണു് കരുതുന്നതു്.

‡ വെള്ളവും മററും സൂക്ഷിക്കുന്ന മൺപാത്രത്തിന്നു് "പാന"യെന്നും "പാനി"യെന്നും പേരുണ്ടു്. അതിലടക്കിയ പദാർത്ഥംകൊണ്ടുള്ള ആരാധനക്കു് "പാന" എന്നു പേരു വന്നുകൂടെന്നില്ല. "കാവു്" ശബ്ദത്തിൻെറ അർത്ഥം ഈ ഊഹത്തിന്നു അനുകൂലമായി നില്ക്കുന്നുമുണ്ടു്.

§ "പാനകൊള്ളുക" എന്ന പ്രയോഗം ഈ അർത്ഥത്തിനെ ബലപ്പെടുത്തുന്നു.

ശബ്ദത്തിന്നു് പഴക്കവും പ്രാമാണ്യവും ഉണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. അനവധി ദ്രാവിഡശബ്ദങ്ങളുടെ വ്യുൽപത്തിപോലെ ഇതിന്റേതും അജ്ഞാതമായിട്ടാണു് ഇപ്പോളിരിക്കുന്നതു്.

പന്തൽ

പാനക്കു് ആദ്യമായി വേണ്ടതു് പന്തലാണു്. പാനപ്പന്തലിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പ്രാചീനഗാനം ഈ സങ്കലനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. അതു ചിറവൂരിൽ (കൊച്ചി) നിന്നാണു് കിട്ടിട്ടുള്ളതു്. പന്തൽപ്പണിയുടെ സാമാന്യചടങ്ങുകൾ അതിൽ വിവരിച്ചപോലെ തന്നെയാണു് മറ്റുദിക്കുകളിലും. സമചതുരമായി അറുപത്തിനാലു കാലു് പാനപ്പന്തലിനു വേണമെന്നാണു് വിധി. ഇതിൽ നടുക്കുള്ള നാലുകാലിന്റെ ഉള്ളിലാണു് കാളിയെ കുടിവെക്കുന്നതു്. അതിനു ചുറ്റുമുള്ള പതിനാറുകാലിന്നകം പാനക്കാർക്കു് പല കർമ്മങ്ങൾക്കുമായി നീക്കിവെക്കണം. അതിന്നപ്പുറമുള്ള ഒരു ഭാഗം കാണികൾക്കു് ഇരിക്കുന്നതിനും മറുഭാഗം പാനക്കാരുടെ ഉപയോഗത്തിനുമാണു്. പന്തക്കാൽ കുഴിച്ചിടുന്നതിനുകൂടി മുഹൂർത്തം നോക്കണം. കാളിക്കു് പ്രത്യേകമായ "കൊടിയാഴ്ച" ദിവസങ്ങ(അതായതു് ചൊവ്വയും വെള്ളിയും)ളിലെ പന്തക്കാലു് നാട്ടുവാൻ പാടുള്ളൂ. പന്തൽക്കാലുകൾ പാലക്കൊമ്പുകളായിരിക്കണമെന്നും നിർബ്ബന്ധമുണ്ടു്. പാന നിശ്ചയിച്ച ദിവസം പന്തൽ പൂർത്തിയാക്കി പാനക്കാർ പ്രവേശിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ ശുദ്ധമാക്കുക എന്നൊരു ചടങ്ങുണ്ടു്. അതു് പാനകഴിക്കുന്ന വീട്ടിലെ സ്ത്രീകൾ തന്നെ വേണമെന്നാണു് ആചാരം. 'പന്തൽ ശുദ്ധി' കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നത്തെ പ്രധാനകർമ്മം പാലക്കൊമ്പു് എഴുന്നള്ളിക്കുകയും നാട്ടലുമാണു്.

പാലക്കൊമ്പു് നാട്ടൽ

ഇതു് പാനയെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഒരു പ്രധാന ചടങ്ങാണു്. നല്ല മുഹൂർത്തം നോക്കി പാനക്കാർ വാദ്യഘോഷത്തോടുകൂടി അടുത്തുള്ള ഒരു പാലയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലും. ആ ദേശത്തു് അവകാശമുള്ള ആശാരിയും കൂടെ ഉണ്ടാവും. അയാൾ മൂന്നു പിരിവുള്ള ഒരു കൊമ്പുനോക്കി വെട്ടും. അതു താഴത്തിറക്കിക്കൊണ്ടുവന്നു് പാനക്കാരിൽ പ്രധാനിയുടെ കൈവശമേല്പിക്കുന്നു. അഗ്നിസാക്ഷിയായിട്ടാണു്

ഈ കൎമ്മം ചെയ്യുന്നതു്. അയാൾ ആദ്യം വാളും, വിളക്കും, വാദ്യക്കാരും മറ്റുമായി ആഘോഷത്തോടുകൂടി പന്തലിലേക്കു കൊണ്ടുവരുന്നു. പന്തലിന്റെ നടുക്കു് ശുദ്ധിചെയ്തിട്ടുള്ള നാലുകാലിന്മേലു് കെട്ടി വിതാനിച്ചിട്ടുള്ള മണ്ഡപ†ത്തിനെ മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു് അതിന്റെ നേരെ നടുവിൽ ഒരു പാലക്കൊമ്പു് നാട്ടും. പിന്നീടു് വിതാനങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കും. വിതാനങ്ങൾക്കു കാര്യമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതു് കുരുത്തോല, വാഴപ്പോള, തെങ്ങിന്റെ ഇളനീർ, കവുങ്ങിൻപൂക്കുല, മാവില എന്നിവയാണു്. പാലക്കൊമ്പിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തായി ഒരു പീഠവും, അതിന്മേൽ "ചുവപ്പും"‡ ഒരു വാളും വെച്ചിരിക്കും. ഈ പീഠത്തിന്മേൽ ഭഗവതി എഴുന്നള്ളി ഇരിക്കുന്നുവെന്നാണു് സങ്കല്പം.

പൂജ

വിതാനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ പൂജ ആരംഭിക്കുന്നു. പാനക്കാരുടെ ഇടയിൽ പ്രധാനിയായ ആശാനായിരിക്കും ഈ കൎമ്മം നിർവ്വഹിക്കുന്നതു്. പക്ഷേ ഇതു മറ്റു പൂജകൾപോലെ ഇരുന്നിട്ടല്ല ചെയ്യുന്നതു്. നാലു ഭാഗത്തും നാലു മുഖം ഒരു തരം നൃത്തംവെച്ചുകൊണ്ടാണു് പൂജ ചെയ്യാറുള്ളതു്. കുളിയും കുറിയും കഴിഞ്ഞു്, ഞൊറിഞ്ഞുടുത്തു്, പൊന്നരഞ്ഞാൺ അരയിൽ കെട്ടി, തലയിൽ ചുകന്ന തലക്കെട്ടണിഞ്ഞു്, ആശാൻ ഒരു ഭാഗത്തു നില്ക്കും. പൂജാസാമഗ്രികൾ—പുഷ്പം മുതലായവ—പാത്രങ്ങളിലെടുത്തുകൊണ്ടു് രണ്ടു പരികർമ്മികൾ ആശാന്റെ ഇരുഭാഗത്തുമായി നില്ക്കും. ആശാൻ താളത്തിൽ നൃത്തംവെച്ചു ഒരു കലാശമാവുമ്പോൾ കൈ കാണിക്കും. അപ്പോൾ വെള്ളം, പൂവു് മുതലായവ ക്രമത്തിൽ എടുത്തുകൊടുക്കണം. ഇങ്ങനെയുള്ള പൂജ ഏകദേശം ഒന്നര മണിക്കൂർനേരം നീണ്ടുനില്ക്കാറുണ്ടു്. അതു കഴിഞ്ഞാൽ "കുരുതിതർപ്പണ"മായി. ഒരു പരന്ന ഓട്ടുപാത്രത്തിൽ (ഇതിനു് "ചരക്കു" എന്നാണു് പറയുന്നതു്) നിറച്ചിട്ടുള്ള കുരുതി വടക്കുഭാഗത്തുവെച്ചു് തന്റെ മേലും നാലുഭാഗത്തുമായി പൂജക്കാരൻ ഒഴിക്കും. ഇതും ആവുമ്പോഴേക്കു പൂജക്കാരനു് കലികയറുമെന്നാണു് വിശ്വാസം. ഉടനെ ഒരു വാൾ അയാളുടെ കയ്യിൽ കൊടുക്കും. അതെടുത്തു് അട്ടഹസിച്ചുംകൊണ്ടു് 'മണ്ഡപ'ത്തിനു ചുറ്റും മൂന്നു തവണ ഓടി പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു്,

---

† ഇതു് 'മണ്ഡപ'ത്തിന്റെ ഒരു ചെറിയ രൂപമായിരിക്കണം.

ചുവന്ന പട്ടു്.

നാലുവശത്തേക്കും അരിയും പൂവും അയാറം എറിയും. കാളിയുടെ പന്തൽ സകലബാധകളിൽനിന്നും സുരക്ഷിതമായി എന്നാണ് ഈ ചടങ്ങിന്റെ അന്തരാർത്ഥം.

തിരിയുഴിച്ചൽ

പിന്നീടുള്ള ചടങ്ങ് "തിരിയുഴിച്ചൽ" ആണ്. രണ്ടര മുഴം നീളമുള്ള കനത്ത തിരികൾ വാഴപ്പോളകളുടെ ഉള്ളിലായി ചുറ്റികെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ പന്തം കയ്യിലെടുത്ത് ഏകദേശം പൂജകളുടെ നൃത്തംപോലെയുള്ള അടവോടുകൂടി 'മണ്ഡക'ത്തിനു ചുറ്റും ചെയ്യുന്ന അഗ്നിപൂജയാണ് "തിരിഉഴിച്ചൽ". വളരെ അവധാനമുള്ള ഒരു ക്രിയയാണ്. അഭ്യാസംകൊണ്ട് മെയ്‌വഴക്കം വന്നിട്ടുള്ളവർക്ക് മാത്രമേ ഇതിന്റെ ചടങ്ങുകളെല്ലാം ശരിയായി നിർവ്വഹിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. കലാരസികന്മാരെ ആകർഷിക്കുന്ന ഒരു ഒന്നാംതരം നൃത്തപ്രദർശനമാണ് ഈ ചടങ്ങ്. പൂജ കഴിഞ്ഞു ക്ഷീണിച്ചിട്ടുള്ള ആശാൻ പന്തം കയ്യിലെടുത്ത് മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തശേഷം അതിന് പ്രത്യേകമായഭ്യസിച്ചിട്ടുള്ള ശിഷ്യന്മാരിലൊരാളെ തിരിയുഴിയുവാൻ ഏല്പിക്കുകയാണ് പതിവ്. ഇതു് അവസാനിച്ചാൽ കുറച്ചുനേരം പാനക്കാർ വിശ്രമിക്കും.

കേളികയ്യ്, പാനപ്പിടുത്തം

വിശ്രമസമയത്ത് കാണികളെ രസിപ്പിക്കുവാനും പാനയ്ക്ക് ആളുകളെ കൂട്ടുവാനും ഒരു 'കേളിക്കൈ' ചെണ്ട, മദ്ദളം എന്നീ വാദ്യങ്ങളോടുകൂടി ഉണ്ടാവും. വാസ്തവത്തിൽ ഈ സമയം എല്ലാവർക്കും വിശ്രമത്തിനും ലഘുഭക്ഷണത്തിനും ഉള്ളതാണ്. ഇതു് ഒരു നാഴികനേരം നിലനില്ക്കും. അതിനുശേഷം 'പാനപ്പിടുത്തം' എന്ന ഒരിനം ഉണ്ട്. ഇതിൽ പാനക്കാരോടുകൂടി ഉത്സാഹികളായ കുറെ ചെറുപ്പക്കാരും കൂടുന്നതാണ്. പാലകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പാനത്തണ്ടുകൾ കയ്യിൽപിടിച്ച് 'മണ്ഡക'ത്തിന്റെ ചുറ്റും പാനക്കാരുടെ സംഘം നൃത്തം ചെയ്യുന്നതിനാണ് 'പാനപ്പിടുത്ത'മെന്നു പറയുന്നത്. ഇവരുടെ നൃത്തം ഏഴെട്ടു തരമുണ്ട്. പാനത്തണ്ടിന്റെ ഒരു തലയ്ക്ക് കവുങ്ങിൻ പൂക്കുല തൂക്കിക്കൊണ്ട് പന്തലിൽ ഇവർ താണ്ടകളിക്കുന്നതു കാണുവാൻ വളരെ കൌതുകമുള്ളതാണ്.

തോററംചൊല്ലൽ

ഇതിനുശേഷമാണു് "തോററം"*ചൊല്ലൽ. പാനക്കാരുടെ ഇടയിലുള്ള വാദ്യക്കാർ 'മണ്ഡകത്തി'ന്റെ തെക്കുഭാഗത്തിരുന്നിട്ടാണു് തോററം ചൊല്ലുക.

വെളിച്ചപ്പാടു്

തോററം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ വെളിച്ചപ്പാടിന്റെ വരവായി. വെളിച്ചപ്പാടു് ദേവിക്കു് അഭിമുഖമായി വന്നുനിന്നു്, ചിലമ്പെടുത്തു കലുക്കി ആദ്യം ആവാഹിക്കുന്നു. പിന്നീടു് ചിലമ്പു് കാലിന്മേൽ കെട്ടി, വാളെടുത്തു് 'മണ്ഡക'ത്തിനു ചുററും മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം വെക്കും. അതോടുകൂടി പാനക്കാരും പാനപ്പിടുത്തക്കാരും ചേർന്നു വലിയ ഘോഷം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് 'മണ്ഡക'ത്തിനു ചുററും ഓടി കുറച്ചുനേരം അങ്ങനെ തകർത്തതിനുശേഷം മണ്ഡകം അഴിക്കുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ തല്ലിപ്പൊളിക്കുകയാണു് ചെയ്യുന്നതു്. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർമ്മം ഉദാഹരിക്കുകയാണു് ഇങ്ങിനെ 'മണ്ഡകം' ഉണ്ടാക്കുന്നതും, അലങ്കരിക്കുന്നതും, ഒടുവിൽ തകർക്കുന്നതുമായ പരിപാടികൊണ്ടു് കുറിക്കുന്നതെന്നാണു് പാനക്കാരുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസം. ഈ കോലാഹലം അവസാനിച്ചാൽ വെളിച്ചപ്പാടു് കാളിയുടെ അരുളപ്പാടെന്ന നിലയിൽ "കല്പിക്കും". പാനയെക്കുറിച്ചു് അമ്മയുടെ സന്തോഷം പാനക്കാരെയും ഉടമസ്ഥനേയും അറിയിക്കുക എന്നുള്ളതാണു് കല്പനയുടെ അന്തരം. പാന പ്രത്യേകം വല്ല 'കാവിലമ്മ'യെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണെങ്കിൽ ആ സന്നിധിയിലേക്കു് പാനക്കാരും ഉടമസ്ഥനും കൂടി പോയി അവിടെവെച്ചു് അവസാനിപ്പിക്കുന്നതും ഒരു പതിവാണു്.

പാന "കളിപ്പാന"യെന്നും "പള്ളിപ്പാന"യെന്നും രണ്ടുതരത്തിലുണ്ടു്. ഒരു പകൽകൊണ്ടവസാനിക്കുന്ന പാനക്കു് "കളിപ്പാന"യെന്നും, രാവും പകലുമായി കഴിക്കുന്നതിനു് "പള്ളിപ്പാന"യെന്നുമാണു് പറഞ്ഞുവരുന്നതു്. ഇവ രണ്ടിന്റേയും ചടങ്ങുകൾക്കു് പറയത്തക്ക വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ല. പള്ളിപ്പാനയുടെ അവസാനത്തിൽ—

---

* വള്ളുവനാട്ടുതാലൂക്കിൽ നടപ്പുള്ള തോററമാണു് ഇതിൽ ചേർത്തു് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്. ചിററൂർ (കൊച്ചി) പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രചാരമുള്ളതാണു് "ദാരികൻ തോററ"മെന്ന തലക്കെട്ടോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു്.

അന്തായത്തു് രാത്രിയിലത്തെ ആഘോഷത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ—'കനലിൽച്ചാട്ടം' എന്ന ഒരു ചടങ്ങുകൂടിയുണ്ടു്. പിലാവിന്റെ വിറകു കത്തിച്ചു് ഏകദേശം അരയോളം ഉയരത്തിൽ കൂട്ടിയുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള കനലിൽ വെളിച്ചപ്പാടും പാനക്കാരും കൂടി ചാടുന്നതിന്നാണു് 'കനൽച്ചാട്ടം' എന്നു പറയുന്നതു്. ഇവരുടെ ചാട്ടംകൊണ്ടു് തീ താഴെ കെട്ടുപോകേണമെന്നാണു് ആചാരം. വിറകുകൂട്ടിയ ഉടനെ അതിന്നു തീ കൊളുത്തുന്നതു് മുഹൂർത്തം നോക്കി വേണമെന്നാണു് വിധി. ഇതിന്നു് പാനക്കാരുടെ ഭാഷയിൽ "മേലരികൊളുത്തുക" എന്നാണു് പറയുന്നതു്. പാലക്കൊമ്പു് കൊണ്ടുവരുവാൻ പോകുന്നതുപോലെ മേലരികൊളുത്താൻ പോകുന്നതും വാദ്യഘോഷത്തോടുകൂടിയാണു്.

പാന മദ്ധ്യകേരളത്തിൽ മാത്രം—അതായതു് വള്ളുവനാടു്, പൊന്നാനി, ഏറനാടു്, പാലക്കാടു്, കൊച്ചിയിൽ ഏതാനും ഭാഗം—നടപ്പുള്ള ആരാധനാസമ്പ്രദായമായിട്ടാണു് ഇപ്പോഴിരിക്കുന്നതു്. കേരളത്തിന്റെ ഉത്തരദക്ഷിണഭാഗങ്ങളിൽ പാനക്കു് അത്രത്തോളം പ്രചാരമുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. അവിടങ്ങളിൽ കളമെഴുത്തിന്നാണു് അധികം പ്രാധാന്യം. പാന കഴിക്കുന്നതു് സാധാരണ നായന്മാർ തന്നെയാണു്. അവരിൽ പല ഉൾപ്പിരിവുകളും ഉള്ളതിൽ ചിലർ ചില ദിക്കുകളിൽ അവരുടെ സ്ഥിതിയനുസരിച്ചു് കർമ്മത്തിന്നും അധികാരികളായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്.

പാനത്തോററം അഥവാ കാളിനാടകം

“ത്തുണാവാഴ്ത്തു്”

ഗണപതി ഭഗവാനെ, നന്ദ തൊഴുതിരപ്പൻ.
തുണപെടുക ശിവപുത്തിരായെ,[1] തുയ പാർവ്വതീസുത തന്നെൻ
പണമുഖയേവുതനാൽ പള്ളികൊള്ളുന്ന മായപ്പൻ!
ഇണയടിതൊഴുതിരന്നേൻ ഇമ്പമായ് നൽകെനിക്ക്.

കലമതി ചൂടുമരൻ മാമലപ്പെണ്ണുമായി
ഇണപിരിയാതെ ചേണാർന്ന കാനലിൽ[2] പോയി
.................................പിറന്നുള്ളായ
ഗണപതിയെന്നും പിള്ള തിറ......
....
...............നാനായായ് വേഷം പൂണ്ട്
അരണ്ടെന്നയാറും താനും അന്നിറം പിടിയുമായി
ആമരാൽ വനം പുക്ക് ക്രീഡിച്ചുണ്ടായ്
[അഴകേറും വിനായകൻ താൻ
....
അന്തരമെന്നിപ്പറന്നു തന്നിലകം പുക്കന്ന......
ചിന്തയിൽ മലമകളൊന്നും പന്തിയില്ലമൈ......
............അല്ലവാക്കേണം അന്തരിയാതെ.
ആരിയുമന്ത്വും തോന്നി.....വന്ന മാലോകർ മുമ്പിൽ
നിന്നാശ്വസിപ്പുള്ള ദേവി! നാൽവേദ-
പ്പൊരുളേ, തായേ, നാവിന്മേതന്നെ തന്നിൽ
നാഴിക.........സരസ്വതി തുണക്കെനിക്ക്.

2. ആരിയെ അഖിലാധാരേ, അറിവൊളായ ദേവി,
വേദിയേ, വിമലെ, വിദ്യ വിണ്ണവർ തോറും പെണ്ണേ!

---

1 പുത്തിരാ എന്നും ഒരു പാഠം കാൺമാനുണ്ട്.

2 കാട്ടിൽ.

ഘോതിതാനരിച്ചപോലെ[1] സ്വര[2]ത്തോടും കൂടി
നീതിയിൽ കഥയുരപ്പൻ നീ തെളിഞ്ഞരുൾക വാണി!

വാഴ്ത്തു്

3. അലകടൽ നടുവിലാനന്തനാം പള്ളിമെത്ത
പരിചൊടു മരുവിടുന്ന ആനന്ദരൂപൻ തന്റെ
വയറുടെ നടുവേ നേരെ മുളച്ചെഴും കമലപ്പൂവിൽ
പരിചൊടു കുടികൊണ്ടിട്ടും സൃഷ്ടികർത്താവുതന്റെ
പ്രിയതമയതായ ദേവി സംഗീതസാഹിത്യങ്ങൾക്കു-
ധിപതിയായ മായെ, അഖിലമാതാവെ, പോററി!
ഉതകിയിന്നരുൾകയെന്റെ തലന്നീഴും നാവുതന്മേൽ
തളിരടി മെല്ലവെച്ചു നൃത്തമാടുക സരസ്വതി നീ്ു.

4 കാലിയന്തടവി മെല്ലു കഴലൂന്നി വന്മദംതോറും
നീളവേ കളിച്ചമേവും നീലക്കാർവർണ്ണാ പോററി,
കാലമെയെഴുന്നള്ളേണം മലരാത്തിര തിന്നിപ്പോറം
മാലോകർ മുമ്പിലെന്നതാണെന്നും തമ്പുരാനെ.
കണ്ണനെ, കമലക്കണ്ണാ, കരിമുകിൽ നിറമൊത്തോനെ,
മണ്ണിനെയളന്ന മായാ, മായകൾ വെല്ലുവോനെ
പുണ്ണ്യവ,[5] പുഷ്ടത്തിൽ പുത്രകനെപ്പോററ മൂർത്തി,[6]
നണ്ണിയ കഥകൾ ചൊൽവാൻ നാവിന്മേൽ ഉണർത്തിരിക്ക്.
[7](കൃഷ്ണനാമവതരിച്ചു് കൃപയുള്ള ജനത്തെയെല്ലാം
വൃഷ്ണിവംശാധിതിന്റെ് രക്ഷചെയ്തിട്ടും വീരാ!
ജിഷ്ണു സാരഥിയായിട്ടു് കൗരവർകുലം മുടിക്കും
വിഷ്ണു കൈവല്യമൂർത്തി ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഉണർത്തെന്നിക്ക്[4]).

---

1. അലംബനമാം നോക്കുക.
2. സൗന്ദര്യസംപൂർത്തിയോടുകൂടി, അലങ്കാരത്തോടുകൂടി. നല്ല ഭാഷികളിലെ 'സ്വരം' പ്രയോഗം ഇവിടെ അന്യൂനതകണ്ടുണ്ടു്.
3. 'വാഴ്‌' പാഠാന്തരം.
4. മലയേയോ മലനാട്ടിനെയോ സംബന്ധിക്കുന്ന ശാസ്ത്രം.
5. പുണ്യമുള്ളവനേ.
6. അഷ്ടപ്രകൃതി പാഠമായത് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.
7. ഇതു് പിന്നീട്ടു് ചേർത്തപോലിരിക്കുന്നു.

ഉലകിൽ മഹിമപൊങ്ങും മാങ്ങോട്ടുകാവു * തന്നിൽ
പരിചൊടു മരുവീടും ദേവി ശ്രീ ഭദ്രകാളീ!
കലുഷതകളുവാനായിട്ടുലിവെഴും പന്തൽ തന്നിൽ
പദതളിർകമ്പിടുന്നേനംബികേ തമ്പുരാട്ടി!

അവനിയിലുരപൊങ്ങും ദിവ്യമന്ധാത്തുശൈലേ
മരുവിയ മമ നാഥേ ദേവി ശ്രീ ഭദ്രകാളീ
പദതളിർകമലം ഞാൻ കൈതൊഴുന്നേനിത്തോററം
തിറമഴകിയ പാനക്കേക നീ തമ്പുരാട്ടി.

** (കാലാന്തകൻ കലിമലാപഹനിന്ദുചൂഡൻ
കാരുണ്യവാരിനിധിയുഗ്രനമാപതീശൻ
കാമദ്വിഷം ത്രിണയനം ത്രിദശേശവന്ദ്യം †
വന്ദേ സമസ്തവേദശരണമപ്രമേയം).

നല്ലരാനയായി നലമ്പു§ മാ പിടിയുമായി
മെല്ലവെ വനത്തിൽപുക്ക് വേഗത്തിൽ ‡ കളിച്ചുകാലം
ചൊല്ലുടനാനരൂപാലെ ഘോരകനല്ലുണ്ടും കൊമ്പും
കന്യകരും പുകഴ്വെണ്ണും ഗണപതി പിറന്നാനന്നേ
കാളിനാടകം കഥയുരപ്പാൻ കണ്ണർമകൻ ഗണപതിയും
[ഇണക്കനിക്ക്.

ഹരിയെന്നൊരെഴുത്തു വാഴ്ക, എൻ ഗുരുനാഥൻ വാഴ്ക,
ഗണപതി വാണിമാരും അറുമുഖൻ താനും വാഴ്ക,
പാൽക്കടൽമങ്ക വാഴ്ക, പാർവ്വതീദേവി വാഴ്ക,
പാനക്കിന്നടിയനിട്ട നന്മണിപ്പന്തൽ വാഴ്ക,
പന്തലിൽക്കയറു പാവി പലതരം പട്ടുകൊണ്ട്
ചന്തമായ് വിതാനിച്ചേററം മാലയും നിരകെത്തൂക്കി

* മങ്ങോട്ടുള്ള ഒരു കാളീക്ഷേത്രം. ** ഇതും പിന്നീട് ചേർത്താണ്.

† കാമന്റ് വിദ്വേഷിയായുള്ളവനും, മൂന്ന് കണ്ണുള്ളയാളുമായവനും, ത്രിദശേശ [ദേവ സമൂഹ]ത്താൽ വന്ദ്യനും ആയ ശിവനെ വന്ദിക്കുന്നു.

§ നൽപ്പു എന്നതിന്റെ മറെറാരു രൂപം. നന്മയെന്നർഥം.

‡ 'ഒരുനാൾ' എന്നൊരു പാഠവും കാണുന്നുണ്ട്.

പൂക്കലമാല നല്ല പൂമലർ പൊൻവാഴക്ക
കദളിയും, കരിമ്പു, തേങ്ങ, മാന്തളിർ, മാതളങ്ങ
എന്നിവ പലതുംകൊണ്ട് മേളമായലങ്കരിച്ച
പന്തലിൽ നാട്ടിനോരു കല്പകവൃക്ഷം * വാഴ്ക;
അഴകേറും മണിവിളക്കം ശ്രീമഹാദേവൻ വാഴ്ക,
പറനിറച്ചരിയും നെല്ലും വിത്തവും വിധിയും വാഴ്ക,
അഴകിനോരരങ്ങതന്മേൽ അമരവേദിയതും† വാഴ്ക,
കിഴക്കമാറത്തുവെച്ച പൊന്മണിപീഠം വാഴ്ക,
പൊന്മണി പീഠത്തിന്മേൽ ഇരുന്നരുളുന്ന ദേവി
മന്ദഹാസവരിതന്റെ നന്മകളായ കാളി
നാകലോകത്തിൻ നടുവേപോലെയാരു നാരായക്കുമ്പിൽ
കളിച്ചുതുള്ളും (വാഷം) കളിച്ചാത്തനും ‡ വാഴ്ക.

* ഹാരമെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. † ദേവശ്രേഷ്ഠയാമ്.
‡ ചാത്തൻ കേരളത്തിലെ പഴയ ദൈവമാണല്ലോ.

പാനത്തോററം.

ക ൧൦. *

ശ്രീപാൽക്കടലിൽ വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ നാമഗീതങ്ങളും പാടി ശ്രീകൈലാസത്തിന്നു പോകുന്നോൻ ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി. അവനെ ഏഴാംനിലമാടത്തിന്മേലിരുന്നു കണ്ടു ചൊല്ലുന്നോൻ കലിയസുരൻ മാതുക രാജാവ്:—

"ആരാ പോകുന്നതു് നാരദനല്ലയോ, നീ എവിടെനിന്നു വരുന്നു എങ്ങോട്ടു പോകുന്നു" എന്നു കേട്ടാൻ കലിയസുരൻ മാതുകരാജാവ്.

"ഞാനോ ശ്രീപാൽക്കടലിൽ വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ നാമഗീതങ്ങളും പാടി ശ്രീകൈലാസത്തിന്നു പോകുന്നോ"നെന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

അതുമെന്നിയെ കേട്ടുകൊണ്ടു ചൊല്ലുവോൻ കലിയസുരൻ മാതുക രാജാവ്. "ആരെടാ ഇന്നു ബ്രഹ്മനാകുന്നതു്", ആരെടാ ഇന്നു വിഷ്ണുവാകുന്നതു്, ആരെടാ ഇന്നു മഹാദേവനാകുന്നതു്" എന്നു കേട്ടാൻ കലിയസുരൻ മാതുകരാജാവ്.

"ഇവർകളെല്ലാവരും എന്നെ പേടിച്ചു് ഓടിപ്പോന്നു് എന്റെ ഒഴുക്കുററി**ലുണ്ടല്ലോ കിടക്കുന്നു. അമ്മഹാദേവനല്ലയോ എന്നോടിതി† വേശപ്പെണ്ണുങ്ങളെ തോററിവിട്ടു. അവനാലുമക്കപ്പെട്ട‡ ഭദ്രാമയും ഗംഗയും എന്നവരിരുവരെയും പിടിച്ചു കെട്ടിയിഴച്ചു കൊണ്ടുപോന്നു് എന്റെ ദേവി മനോമരിക്കു് ഇരുവർ വർണ്ണപ്പിണാക്ക§ നാരാക്കി വെക്ക

* മാതുകരാജ ചാട്ടിന്റെയും, തോററത്തിന്റെയും, പ്രമേയം ഒന്നുതന്നെയാണെങ്കിലും പാട്ടിൽ ഇതിലെപ്പോലെ മാതുകൻ, പിള്ള മനയൻ, ഇവരുടെ ജനനം പരാക്രമം എന്നിവ വിവരിച്ചതിന്നു ശേഷമാണു് ഈ സംഭവം തുടങ്ങുന്നതു്. മറ്റൊൽ പാലകിളിപ്പാട്ടും ഈ ക്രമമാണു് അനുസരിക്കുന്നതു്. ഇതിന്നു മുമ്പുള്ള ഭാഗം എഴുതിക്കിട്ടിയ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നില്ല. **മാളികമുകളിലെ ചാലു്.

† എന്തിനെ പണ്ടു ഈ വേശ്യകളെ (തോററി) സൃഷ്ടിച്ചു. എന്നോട്ട് മാറ്റു എന്ന ഉത്തരകേരളപ്രയോഗം നോക്കുക. ‡ ഭോക്കപ്പെട്ടു. § ബന്ധമായി ദാസിമാർ.

ന്നേതുമുണ്ടെടാ നാരദ! അതുമല്ല താനിന്നും കേളെടാ നാരദ! ശ്രീമകലാ സപത്നിതന്നെ പൂവടെ കണ്ണിപ്പറിച്ചു് എടുത്തുകൊണ്ടുപോന്നു് എന്റെ മനോരമിക്ക് നീരാട്ടുകല്ലും വിളയാട്ടുപാറയുമാക്കി വെച്ചന്നേതു്*മുണ്ടെടാ നാരദ!

അതുമല്ല താനിന്നും കേളെടാ നാരദ! ശ്രീമഹാദേവൻതന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടി ഇഴച്ചു കൊണ്ടുപോന്നു അവന്റെ കരാച്ചിരട്ടയെല്ലാം കതകളച്ചിരിക്കവോളംചെയ്തു് എന്റെ ഗോപുരവാതുല്ക്കൽ പക്കമിട്ടുവാനും, പഴയരി വാറ്റ്പ്പാനും, എനിക്ക് വിടയോട്ട† തിന്നും അടക്കനാക്കി നിർത്തിന്നേതുമുണ്ടെടാ നാരദ!

“അതേതുമല്ല താനിന്നും കേളെടാ നാരദ! നീയുമിനിമേലാട്ടു് നിത്യമായ് ഇവിടെവന്നു നാമഗീതങ്ങളും പാടാതൊഴികിൽ നിന്നെ ചിറയിലിട്ടു ചവിട്ടുവൻ” എന്നു് അട്ടഹാസമലറിക്കൊണ്ടു് കൂടിനാൻ കളിയസുരൻ മാതകരാജാവു്.

അപ്പോഴം നാരദൻ എപ്രകാരം ഭയമായി ഓടുന്നു എന്നാൽ:— ഗരുഡൻ മുമ്പിൽ പാമ്പിനെപ്പോലെയും, പുലിമുമ്പിൽ പശുവിനെപ്പോലെയും, പൂശകൻ‡ മുമ്പിൽ എലിയെപ്പോലെയും, ഗുരുമുമ്പിൽ ശിഷ്യനെപ്പോലെയും മരമറമിറകി കെല്പകെല വിറച്ചു ഗ്രന്ഥികയും(തുംബുരുകം—വീണ) പുസ്തകവുമിട്ടും കളഞ്ഞു് ഓടിത്തുടങ്ങിനാൻ ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

അങ്ങിനെ പോകപോയി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിയുടെ തിരുമുമ്പിൽചെന്നു് തൊഴുതു നമസ്കരിച്ചു് വീണാൻ ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

അനന്തരം “എന്തേ നാരദ, നിന്നുടെ ഭയം”മെന്നരുളിച്ചെയ്തു, ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി

അപ്പോഴം തൊഴുതുണർത്തിനാൻ നാരദൻ. “അയ്യോ സ്വാമി ഭഗവാനെ, മാതകനാകുന്നൊരസുരൻ വന്നു് അഹങ്കരിച്ചു് കയർത്തുപ്പറനായിക്കൊണ്ടു കൂടിനാൻ ഭഗവാനെ. അതുമല്ല താൻ ഭഗവാനേ. ആരെ

* ഇതു് വെക്കന്നതു് എന്നതിന്റെ പഴയ രൂപമാണു്. † കല്ലനാൾ കൊണ്ടു പോകാനുള്ള ഓല. ‡ ഇതു് കണിയാൻസമുദായക്കാർ 'പൂശക'[പൂച്ച]യെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

ടാ ഇന്നു് ബ്രഹ്മാവാകുന്നതു്, ആരെടാ ഇന്നു് വിഷ്ണുവാകുന്നതു്, ആരെടാ ഇന്നു് മഹാദേവനാകുന്നതു്" എന്നു കേട്ടാൻ കളിയസുരൻ ദാരുകരാജാവു്.

“അതുമല്ല താൻ ഭഗവാനേ! നിന്തിരുവടിയുടെ ഉമക്കൊപ്പെട്ടോരമയും ഗംഗയും എന്നവരിരുവരെയും പിടിച്ചു കെട്ടിയിഴച്ചുകൊണ്ടുപോയി അവന്റെ ദേവി മനോദരിക്കു് ഇരിവർ വർണ്ണപ്പിണാക്കന്മാരാക്കി* വെക്കുന്നതുമുണ്ടുപോൽ ഭഗവാനേ!”

†“അതുമല്ല താൻ ഭഗവാനേ! ശ്രീകൈലാസപർവ്വതത്തെ വേരോടെ കുത്തിപ്പറിച്ചെടുത്തു് കൊണ്ടുപോയി അവന്റെ ദേവി മനോദരിക്കു് നീരാട്ടുകല്ലും വിളയാട്ടുപാറയുമാക്കി വെക്കുന്നതുമുണ്ടുപോൽ ഭഗവാനേ!”

“അതുമല്ല താൻ ഭഗവാനേ! അവൻ പറഞ്ഞതിനാൽ ഒന്നൊല്ലോ അടിയത്തിന്റെ പഴനാവിൽ ഉരക്കരുതാതെ; ഇന്നു് അവൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം അപ്പൊഴും തന്നെ അറിയിപ്പായാക എങ്കിൽ നിന്തിരുവടിയെത്തന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടിയിഴച്ചു കൊണ്ടുപോയി കറച്ചിലെല്ലാം കതകരച്ചിരക്കുവാനും ചെയ്തു അവന്റെ ഗോപുരവാതുക്കൽ പക്കമിട്ടുവാനും, പഴയരിവാറ്റാനും, അവനെ വിടയോട്ടുന്നതിനും, അരക്കനാക്കി, നിർത്തുന്നതുമുണ്ടുപോൽ ഭഗവാനേ!”

എന്നിങ്ങിനെ ഉള്ളതും ഇല്ലാത്തതും ചൊന്നണർത്തിക്കുന്നുതുടങ്ങി ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

അപ്പോഴും ക്രൂരമായ്വാചിലയസുരൻ കൂടെ മണ്ടിനാൻ. നാരദൻ പറയും കുളുള്ള കേൾപ്പാനായിക്കൊണ്ടു ഓടിനാൻ കളിയസുരൻ ദാരുകരാജാവു്.

അങ്ങിനെ പോകപോയി ശ്രീകൈലാസത്തിന്റെ വടക്കെ താഴ്വരയിലാമമാറു് ചെന്നുനിന്നു് അവുക്കുകി വിളിക്കുന്നുതുടങ്ങിനാൻ കളിയസുരൻ ദാരുകരാജാവു്.

---

* ഇവിടെ വർണ്ണം ജാതിയെ കുറിക്കുന്നതായി കരുതണം. ഉമയും ഗംഗയും രണ്ടു ജാതിക്കാരായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

† ഈ ഭാഗം ദാരുകവധത്തിലില്ല.

അപ്പോൾ എപ്രകാരം വിളിക്കുന്നതെന്നാൽ:—"അരുവെറുപ്പിൽ അണിമകെവാസത്തിന്മേൽ നിന്നു മാനിടകം* പെണ്ണും കിളിമൊഴി യാൾ തന്നോടൊരു വാഹനമേറിയിരുന്ന ശ്രുതാട്ടം ഇണവും ഉരലിൽ പലതിരിയും † ഉത്തമനെ, എൻ കൈവാളാൽ അറുക്കവും തക്കതോ കള്ള കപാലി ‡ ശൂരാ" എന്ന് ആൎപ്പുകൂകി വിളിക്കത്തുടങ്ങിനാൻ കളിയസുരൻ മാതകരാജാവ്.

അന്നേരത്തതുകേട്ട് "ഹാ! ഹാ! കഷ്ടമെ താനും, ഒരസുരൻ വന്നു തച്ചുപിച്ചു അഴിച്ച് ഇവിടെയും ഇരിക്കൊട്ടുന്നില്ലയല്ലോ. എന്നാൽ ഒരു നാന്തക § വാളുകൊടുക്ക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അതു കേട്ടൊരു നാന്തകവാളുകൊടുത്തൊരുമാത്യവൎഗ്ഗമപ്പോൾ "മഹാദേവനോടും തിറ§§ കൊണ്ടേ"നെന്നും ചൊല്ലി അഹങ്കരിച്ചു പോകത്തുടങ്ങിനാൻ കളിയസുരൻ മാതകരാജാവ്.

അനന്തരം ദിവ്യചക്ഷുസ്സുകൊണ്ട് പാൎത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി:—അറിഞ്ഞതനുപായം, "ഞാനങ്ങല്ലോ പണ്ടു കണ്ഠ(ന്റ)ത്തിലൊരു കാളകൂടവിഷത്തെ സംഗ്രഹിച്ചിരിപ്പൂ, അതിനെക്കൊണ്ടൊരു കാളിയെന്നൊരു പെണ്ണിനെ തോററിവിട്ടാൽ കൊല്ലാം ഈ അസുരനെ" എന്നു കല്പിച്ച് തൃക്കണ്ണിന്മേൽ പിടിച്ചടക്കിയിരുന്നൊരു കാളകൂടവിഷത്തെ മൂന്നാം തൃക്കണ്ണിൽ പാൎത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അപ്പോൾ ശ്രീമഹാദേവന്റെ കോപം എപ്രകാരമെന്നാൽ ജടയോടു ജടയെല്ലാം കെട്ടുപെട്ട് അടങ്ങി: നാഗങ്ങളും ഭൂതങ്ങളും ഭയപ്പെട്ട് ഓടിത്തുടങ്ങി. മഹാദേവന്റെ കോപംകണ്ട് മഹാദേവിയും ഓടുകയും ഒളിക്കയും തുടങ്ങി.

---

* ഇതിന്റെ അൎത്ഥം സ്പഷ്ടമാകുന്നില്ല. മാനിഷം, മാനുഷം എന്നീ വാക്കുകളുടെ അപഭ്രംശമോ തത്ഭവമോ ആകാവുന്നതാണ്. മേനിയായുള്ള എന്നൎത്ഥം യോജിക്കുന്നതാണ്.

† മെതിരിയാകണം. ‡ കപാലധാരൻ ശിവൻ.

§ ഇതു കാളിയുടെ വാളിന്റെ പേരായി സാധാരണ ഉപയോഗിക്കാറുള്ളതാകുന്നു. വിഷ്ണുവിന്റെ വാളിനു 'നന്ദകം' എന്നാണു പേര്. വാളിനു പര്യായമായിട്ടും ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. §§ കപ്പം.

* അപ്പോരം കോപംപൂണ്ടു് ഫാലാഗ്നി (ഫാലാഗ്നി)യോടും കൂടി അതികൽ ചൊന്നതവിച്ചു (ഉജ്വലിച്ചു) വിഷ്ണുസ്വരൂപൻ.

പക്കം പതിനാലും, ചൊവ്വാഴ്ചയെന്നൊരാഴ്ചയും, വിശാഖമെന്ന നാളും, കൂടിയ മേടമെന്ന രാശിക്ക് ശങ്കരൻ തൻ മുതലി†യുടെ നെററി തൃക്കണ്ണിൽനിന്ന് ഹാ! ഹാ! എന്നൊരു ശബ്ദത്തോടുകൂടി അഞ്ജന ചെന്തൊങ്ങമാമലപോലെ വന്നു പിറന്നരുളി പരമഭൈരവി ഭദ്ര(ഭദ്ര) കാളി.

പിറന്നുവീണ ഭദ്രകാളി പിന്നെ എപ്രകാരം അരുളിചെയ്തു എന്നാൽ:—നഗ്നരൂപിയായി തിരുനൃത്തം നിന്നരുളി ശ്രീഭദ്രകാളി, മുറിച്ചോപ്പ് § കൊടുത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി അതിനെ തിരുഅരയിൽ ചാർത്തികൊണ്ടാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

പിന്നെ എപ്രകാരം അരുളിചെയ്തു എന്നാൽ:—"പരമ പരമ പുണ്ണിയെനിക്ക, പാരം മലയും വിഴുങ്ങുവനെ! അരിയ മഹാകടലെ കലക്കി കുടിപ്പനെ! മലകൊണ്ടു പന്തടിപ്പനെ! പലമന്നരെ തിരയൊഴിപ്പനെ! ഉരയുകൊമ്പ്ഭഗവതി പെണ്ണാണെ ജാതമാകിലും അടിയനെ പടത്തകാരണം വിളിപ്പുണ്ണിയരുളിചെയ്ക മഹാദേവ" എന്നാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

‡ കരുമുണ്ഡ കാളി! കളിയസുരൻ അസുരാത്മജൻ പെരിയകൈലാസം മേലേറി പോർവേണ്ടി അഴക ‡‡ ന്നോൻ ദുഷ്ടൻ ദാരികൻ.

അവനെയും കൊന്നു് ദേവകളെയും ഋഷികളെയും ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗത്തെയും രക്ഷിപ്പായാക മകളെ" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

---

* വിഷ്ണുശിവന്മാരുടെ ഐക്യം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. വിഷ്ണു=എല്ലാററിലും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നവൻ. ഈ അർത്ഥത്തിൽ വിഷ്ണുശബ്ദം ശിവനും യോജിപ്പിക്കാമല്ലോ.

† എല്ലാററിനും മുതലായിട്ടുള്ളവൻ—ആദികാരണം.

§ പുകന്ന പട്ടിന്റെ കഷണം മുറിച്ചതു്. അതിനു പേരു് തന്നെ ഇപ്പോൾ 'ചോപ്പ്' എന്നായിരിക്കുന്നു. ‡ കരുമം=കർമ്മം.

‡‡ പോർക്കുവിളിക്കുന്നു. (പോരിനുവേണ്ടി അലറുന്നവൻ, കലഹിക്കുന്നവൻ.)

പിൻഭാഗം തൊഴുതുണർത്തിനാറം. "ആയുധവും പടയും" എന്നാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

പിൻഭാഗം ആയുധങ്ങളും തോററിക്കൊടുക്കുന്നതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—വളയം, വജ്രം, തണ്ടി, വീണ്ടി, ഇരുമ്പുലക്ക, നാന്തകം, പള്ളിവാറം, തൃശ്ശൂലം, പാത്രവട്ടക എന്നിങ്ങിനെ പതിനാറു ഇക്കൈക്കൊപ്പക്കം തക്കവണ്ണം ആയുധങ്ങളും തോററിക്കൊടുത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"പിൻഭാഗം വാഹനം തരുവോയാക ഭഗവാനെ!" എന്നു തൊഴുതുണർത്തിനാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോറം അരുളിച്ചെയ്തു:—"അമ്പമെതാളു * മാകുന്ന കാട്ടകത്തു വസിപ്പോറം, വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു അവളെ എഴുവാഹനമാക്കിക്കൊണ്ടുപോയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അപ്പോറം തൊഴുതുണർത്തിനാറം:—ഇവിടുന്നെത്രത്തോളം എന്തിന്മേൽ വിടകൊള്ളുവൂ" എന്നു കേട്ടാൻ ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോറം അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി:— എറാമാമാകിലൊ നമ്മുടെ ഗുണ്ഡലിഭൂതത്താനെ. അപ്പോറം മെല്ലവെ വന്നു പുറപ്പെട്ടാൻ ഗുണ്ഡലിഭൂതത്താൻ അവന്റെ രൂപം എപ്രകാരമെന്നാൽ:—ഏഴുചാണ നീളമുള്ളു; മുക്കോലകലമുണ്ടു; അവനെക്കണ്ടാശ്ചര്യപ്പെട്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:—"അയ്യോ എടാ നിൻ തലയെടുപ്പായോ?, നിൻ വയറെടുപ്പായോ?, നീയെന്നെ എടുപ്പായോ?, നീയെൻ പട എടുപ്പായോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

പിൻഭാഗം തൊഴുതുണർത്തിനാൻ:—"ഇതെന്തുമരുളിച്ചെയ്യേണ്ട തമ്പുരാട്ടി! തിരുവടിയും തിരുവടിക്കുള്ളോരു പടയുംകൂടി അടിയത്തിന്റെ ഒരു ചുമലിലും കരയേററിക്കൊണ്ടാലും" എന്നാൻ ചുമലൊഴിഞ്ഞുകാട്ടിനാൻ ഗുണ്ഡലിഭൂതത്താൻ. കുന്നോടുകുന്നും മലയോടുമലയിണങ്ങിയോരവമരത്തിന്മേൽ കരയേററിവെപ്പൂതും ചെയ്തു വായുകൊ

---

* കാട്ടിന്റെ പേരു.

ണ്ടിച്ചാലൊരു ഇളക്കരുണ്ണങ്കിലേ ഇല്ലക്കാരുള്ളൂ" എന്ന് തൊഴുതുണ്ണാത്തിനാൻ ശ്രദ്ധലി (വൃണ്ണലി?) ശ്രുതതാൻ.

പിന്നീട് തൊഴുതുണ്ണാത്തിനാൾ ശ്രീഭദ്രകാളി:—'ഇവിടുന്ന്' എത്ര യോജനവഴിയുണ്ട് ദാരുകപുരി' എന്ന്.

"ഏഴരയോജന വഴിയുണ്ടെ"ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

പിന്നീട് "ഇവിടുന്ന് അത്രത്തോളം ഇടവിടാതെയിരിക്കണം അടിയത്തിന്റെ പട" എന്ന് തൊഴുതുണ്ണാത്തിനാൾ ശ്രീഭദ്രകാളി. അപ്പോൾ ശ്രീമഹാദേവന്റെ വലത്തെ തുടയിന്മേലൊന്നു വലത്തെ തൃക്കൈക്കൊണ്ട് തന്നടിച്ചരുളിയോരനേരം പുഷ്ടാറപ്പെട്ടു പിറന്നാറും ഇയ്യാൻ പാററപൊടിഞ്ഞതുപോലെ വന്നതൊന്നു തുടങ്ങി പിശാചുപ്പടകൾ.

പിന്നീട് തൊഴുതുണ്ണാത്തിനാൾ:—"ഇങ്ങിനെവന്ന തോന്നാകുന്ന പിശാചുക്കളുടെ പേരറിയിക്ക മഹാദേവ" എന്നാൾ ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോൾ അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി:—അടിയാട്ടുവനെ, പൊടിയാട്ടുവനെ, പൊത്തിപ്പിടിപ്പവനെ, പട്ട്*തിന്നതിന്മനെ, ഇച്ചിൽതീനി, തിണ്ണനക്കി, കൊള്ളുപ്പിശാച്, കൊള്ളിപ്പിശാച്, മാന്തെട്ടി, നടപ്പുറകൊട്ടി, പീടംകെട്ടി, നടപ്പതിന്നായി നിക്കാതെരിപ്പനെ, 'ഛൂ' വെന്ന് ചൊല്ലുവനെ, അങ്കവായൻ, പിങ്കവായൻ എന്നിങ്ങിനെ അനേകന്തുറായിരം കോടി പിശാചുപ്പടയും തോററിക്കൊടുത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

പിന്നീട് അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി;—'ഇതു കേൾപ്പാരോ മകളെ! ശ്രീഭദ്രകാളി! മുന്നം നിനക്ക മുത്തവർ അവർ പാവമതും പടയും പോയി നാട്ടു† ദാരുകനെ കൊല്ലുവാനായി അവർ ദാരുകനെ കൊന്നേതുമില്ല. അവർ തങ്ങളിങ്ങു വന്നേതുമില്ല. എന്നാൽ നീയുമെന്നോടൊരു സത്യംചെയ്തുള്ള് പോകേണം മകളെ, എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി. അപ്പോൾ സത്യം പലതും പറ

---

* കള്ള. † മൃത്യു.

ത്തു തുടങ്ങിനാറം ശ്രീഭദ്രകാളി. *“—അവൻ ചത്തുപുഴക്കാത അരിനരകം പൂവ്വേൻ. മാതകനെ കൊന്നെന്നിയെ ശ്രീകൈലാസത്തിന്മേൽ വരേൻ ഭഗവാനെ!

‘അണ്ണീരെന്നും ചൊല്ലി നാവിന്മേൽ ചെമ്പുതകിടിപകൎന്നാത കൊടുംപാപിയായുള്ളോരെത്തൻ, അവൻ ചത്തു പുഴക്കാത അരിനരകം പൂവ്വേൻ. മാതകനെ കൊന്നെന്നിയെ ശ്രീകൈലാസത്തിന്ന വാരേൻ ഭഗവാനേ!

‘ഇതപ്പുറവും പടനിരത്തിയാൽ മുമ്പിൽചെന്നു” ശരംതൊട്ടെത്താത മഹാപാപി ഉള്ളൻ, അവൻ ചത്തു പുഴക്കാത അരിനരകം പൂവ്വേൻ. മാതകനെ കൊന്നെന്നിയെ ശ്രീകൈലാസത്തിന്ന വാരേൻ ഭഗവാനേ!

‘വാണും കിടക്കും പെരുംഭൂമിയിൽ ചെമ്പോലയെത്തൊലൊടിച്ച്” കത്തിയോരെ മഹാപാപിയായുള്ളോരെത്തൽ, അവൻ ചത്തുപുഴക്കാത അരിനരകം പൂവ്വേൻ. മാതകനെ കൊന്നെന്നിയെ ശ്രീകൈലാസത്തിന്ന വാരേൻ ഭഗവാനെ!

‘തീണ്ടാൻ മുന്നുകളിച്ച്”, പശുവും ബ്രാഹ്മണനെയും നിഗ്രഹിയോത മഹാപാപി ഉള്ള, അവനും താൻ ചത്തുപുഴക്കാത അരിനരകം പൂവ്വേൻ. മാതകനെ കൊന്നെന്നിയെ ശ്രീകൈലാസത്തിന്ന് വാരേൻ ഭഗവാനേ! സത്യം തിരുനിലകണ്ടേൻ പുറത്തു”! മാതകനെ എൻ കണ്ണിൽ കാണെനാകിൽ അവനെയും കൊന്ന്”, അവൻെറ തലയും തലമുടി ചൂഡാമണിയും കൊണ്ടെന്നിയെ ശ്രീകൈലാസത്തിന്ന വാരേൻ ഭഗവാനെ”.

---

* ഈ വാചകത്തിൻെറ ആദ്യഭാഗം വിട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. ഇതിന്ന മുന്നുള്ള സത്യവാചകങ്ങളിലെല്ലാം ‘അവൻ’ ആരെന്നുള്ളതു വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്”. വാചകത്തിൽ ഇതു വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

† ലോം എന്നതിൻെറ പഴയരൂപം.

അപ്പോൾ അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി:—"പോരും പോരും മകളേ, സത്യമെല്ലാം; ശ്രീകൈലാസം വലത്തുവെച്ചു് പടപുറപ്പെട്ടുപോക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അപ്പോൾ ശ്രീഭദ്രകാളിയും, "യാതു*മാകിലും ഭൂതഗണത്തെയും കൊണ്ടു് വരുന്നനാളേയുള്ളൂ ശ്രീകൈലാസം വലത്തുവെച്ചു, ഇപ്പോൾ ഇടത്തു വെച്ചു് പടപുറപ്പെട്ടു് പോകണമത്രേ!" എന്നു് കോപത്തോടെ തൊഴുതു് അനുജ്ഞയെയും വാങ്ങി ശുണ്ഡപിശാചന്റെ ചുമലിൽ മുറിച്ചേർപ്പു് മടക്കിയിട്ടു്, അടിയിണയും ചാർത്തി, ശ്രീപാദം പെരുകിനാൾ† ശ്രീഭദ്രകാളി.

അങ്ങിനെ കൊട്ടുമാർപ്പുമലങ്കാരത്തോടും കൂടെ കൊട്ടി അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു് ഏഴാമാംഗോപുരത്തിങ്കൽകൂടെ എഴുന്നള്ളുന്നേരം അപ്പോൾ ഏഴാമാംഗോപുരത്തിങ്കലിരിപ്പോൻ നന്ദികേശ്വരൻ. അവനെക്കണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ഇതു കേൾപ്പോയാക, നന്ദികേശ്വര! ഞാനോ ദാരികനോടു യുദ്ധത്തിന്നു് പോകുന്നേരം നിന്നുടെ മകൻ‡ നന്ദിമഹാകാളനെക്കൂടെ എനിക്കു് സഹായമായി തരവോയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു് ശ്രീഭദ്രകാളി.

"കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയാക". എന്നാൻ നന്ദികേശ്വരൻ.

അപ്പോൾ ശ്രീഭദ്രകാളിയും നന്ദിമഹാകാളനെക്കൊണ്ടു് നാന്ദകമെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് കൊട്ടുമാർപ്പലങ്കാരത്തോടും കൂടി കൊട്ടി അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു എഴുന്നള്ളത്തുടങ്ങി ശ്രീഭദ്രകാളിയും പടയും.

അങ്ങിനെ പോകപ്പോയി അമ്പവേതാളമാകുന്ന കാട്ടിൽക്കൂടെ എഴുന്നള്ളുന്നോരുനേരം അപ്പോൾ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു് എഴുന്നും കിടന്നുറങ്ങുന്നതെന്നാൽ:—ഉദയമാപർവ്വതത്തിൽ തലയും വെച്ചു്, അസ്തമനാപർവ്വതത്തിന്മേൽ കാലും നീട്ടി, തെന്മലമേലും, വടമലമേലും, രണ്ടുകയ്യും വെച്ചു് പാതാളംപോലെ കിടന്നുറങ്ങുന്ന വേതാളം തട്ടിയുണർന്നെഴുന്നേററിരുന്നു് ചൊല്ലുവതു എപ്പ്രകാരമെന്നാൽ:—

---

* ആരെന്നാകിലും. † ഇതന്ന എന്നതിനുള്ള ഉപചാരമാകം.

‡ മകൻ എന്നതു് നമ്പൂതിരിഭാഷയിൽ മഹാനാകുന്നു്. അച്ഛൻ അച്ഛനാത്തളും ഇങ്ങനെതന്നെയാകുന്നു.

"ആരോ ആരോ എൻെറ ആശ്രമത്തിൽക്കൂടെ കൊട്ടിയലങ്കരിച്ചു കൊണ്ടു വരുന്നതു്. യാതു് യാതൊന്നുമെങ്കിലും ഞാനും എന്നെയും ഒട്ടലങ്കരിക്കണമെന്നും" ചൊല്ലി കാട്ടാനക്കോട്ട പൂക്ക കാട്ടകരുക്കി നാറും* വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു്. കാട്ടാന കാട്ടിലാമ്മാറു് ചെല്ലുവോളും ചെയ്തു കൊമ്പനാനത്തലവനെപ്പിടിച്ചു് തിരുമുടി തൊട്ടകുറിയായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടാറും. പിന്നെ രണ്ടാനത്തലവന്മാരെക്കൊണ്ടു കാതിൽ കുണ്ഡല†മായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടാറും. പിന്നെ രണ്ടാനത്തലവന്മാരെക്കൊണ്ടു് കൈക്കു് കനകവളയായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടാറും. പിന്നെ ഇരുപത്തൊന്നു ആനത്തലവന്മാരെക്കൊണ്ടു് കഴുത്തിൽ നെട്ടമംഗല്യമായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടാറും. പിന്നെ മുപ്പത്താറാനത്തലവന്മാരെക്കൊണ്ടു് മുലക്കച്ചയായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടാറും. പിന്നെ അറുപത്തിയെട്ടു് ആനത്തലവന്മാരെക്കൊണ്ടു് അരയ്ക്കു് കിങ്ങിണിയായി ശോഭിച്ചുകൊണ്ടാറും. പിന്നെ കുന്നിക്കുരു് ആനത്തലവന്മാരെ കൊട്ടിക്കൊന്നു് കടിച്ചു മുറിച്ചു് ഭക്ഷിച്ചു ഏഴു് സമുദ്രത്തിലെ തണ്ണീരും മുകി‡ പിന്നെ രണ്ടു് ആയിരം ആനത്തലവന്മാരെക്കൊണ്ടു് അമ്മാനമാട്ടുവോളും ചെയ്തു് അപ്പുറംനിന്ന വന്മരത്തെ ചുവടെ പറിച്ചു ഇലയൂരി പല്ലിടകുത്തിനില്ക്കുന്ന വേതാളത്തിൻെറ രൂപം എപ്രകാരമെന്നാൽ:—

§ മഴുപ്പോലെ പല്ലും, കൊട്ടപ്പോലെ നാവു്, കന്താണിപോലെ മൂക്കു്, കണ്ടകിണററിൽ മിന്നാമിനുങ്ങുപോലെ കണ്ണിലെ മിഴിരണ്ടും, പെരുമ്പാമ്പു് കൊന്നു തൂക്കിയതുപോലെ കൈയ്യും കാലും, ഒട്ടകത്തിന്മേൽ ഉണ്ണികെട്ടിച്ചാരെപ്പോലെ മുലരണ്ടും; താഴുന്നോരു മുതുകിനു് വിശന്നു പോയിക്കിടക്കുന്ന വയറു്, നിന്നെ പാറപ്പുറത്തു് പാരവള്ളി പടന്നാരെപ്പോലെ നാരും ഞരമ്പും, ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന വേതാളത്തെ കണ്ടു് "എന്തരുക്കാണാകുന്നതു്? എന്തുപറ്റുമോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"അരുതാ നിന്തിരുവടിക്കു് ഏറുവാഹനമാകപ്പെട്ടോരു വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു്" എന്നു തൊഴുതുണർത്തിനാർ അമാത്യവർഗ്ഗമപ്പോൾ.

* കാട്ടു കരുക—കാട്ടു ചെറുതാക്കുക—നന്നെ തിക്കുക എന്നതിനുള്ള ഉപചാരമാക്കു്.

† കുണ്ഡലം. ‡ കുടിച്ചു.

§ ഈ വസ്തുക്കളുടെ സാദൃശ്യം നോക്കവരവേണ്ടുമാക്കു്.

അപ്പോൾ വേതാളത്തെക്കണ്ട് ഭദ്രകാളിക്കും സ്വല്പം ഭയമുണ്ടായി. ഭദ്രകാളിയെക്കണ്ട് വേതാളത്തിനും സ്വല്പം ഭയമുണ്ടായി. അപ്പോൾ കരുമലക്കൊത്തമല വിതാനംപോലെ കണ്ടക മെയ്യുമ്പോലങ്ങോരോനേരം കുറുകെ വീണു നമസ്കരിച്ചാൾ വേതാളമാകുന്ന പെരും പിശാച്.

അപ്പോൾ അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി. "എഴുന്നീല്" എഴുന്നീല് വേതാളമേ പെരുംപിശാചെ, എന്തു നിന്നുടെ ഭാവ"മെന്ന് അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി. "നീയെങ്ങും ഉപശിപ്പില്ലായ്കയോ" * എന്നും അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോൾ തൊഴുതുണർത്തിനാൾ വേതാളവും "അടിയൻ വേതാളമേ, പണ്ടു ദേവാസുരയുദ്ധം പെരുംപോരുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് അന്ന് അസുരകളുടെ തിണ്ണതെ തിന്മാനായിക്കൊണ്ടല്ലോ അടിയനെ തോററി! അന്നല്ലോ അടിയത്തിന്റെ ഉപവാസം തീർന്നിരിക്കുന്നു" എന്ന് തൊഴുതുണർത്തിനാൾ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്.

"അപ്പോൾ അതിൽപിന്നെ നീയെങ്ങും ഉപശിപ്പില്ലായ്കയോ" എന്നും അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"അടിയൻ ഒന്നിരുന്നൂറായിരം ആനത്തലവന്മാരെ കൊട്ടിക്കൊണ്ട് കടിച്ച് മുറിച്ച് ഭക്ഷിച്ച്, ഏഴ് സമുദ്രത്തിലെ തണ്ണീരും മുകി അങ്ങിനെത്തന്നെ പട്ടിണിയുമിട്ട് ഇവിടെത്തന്നെ കിടപ്പുതേയുള്ളൂ" എന്ന് തൊഴുതുണർത്തിനാൾ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്.

അപ്പോൾ അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:—"ഇതുകാണ്"! ഞാനോ ദാരുകനെ കൊല്ലുവാൻപോകുന്നൊരുനേരം നീയും കൂടെ പോരുവോയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി. "എന്നാൽ നിന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയാൽ എല്ലാതായിട്ടു ഭക്ഷിച്ചു കൊണ്ടുപോന്നുകൂടാ. എങ്കിലും നീ കൂടെ പോരുവോയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ട് കൈകൊട്ടിച്ചിരിച്ചാൾ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്. അപ്പോൾ അരുളിച്ചെയ്തു "എന്ത് വേതാളമേ! പെരുംപിശാചെ! നീ കൈകൊട്ടിച്ചിരിച്ചത്?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

* തിന്മാനില്ലയോ—വിപരീതാർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉപവസിക്കുക.

അപ്പോൾ തൊഴുതുണർത്തിനാൻ വേതാളവും:—"അമ്മേ, നിന്തിരുവടിക്ക് മൂത്തവർ അറുവർ പാപ്*മാരും പടയും പോയിനടെ † ദാരുകനെ കൊല്ലുവാനായി. അവർ ദാരുകനെ കൊന്നതുമില്ല, അവർ തങ്ങളിങ്ങു വന്നതുമില്ല. എന്നാൽ നിന്തിരുവടി താനെ ഒരുത്തി പോയാലല്ലയൊ ദാരുകനെ കൊല്ലുന്നു"! എന്ന് അടിയൻ ചിരിച്ചു. അപ്പോൾ ഭദ്രകാളിക്ക് പെരുകിന കോപം വെന്ത കോപാലഗ്നിയോടുംകൂടി "യാതുമാകിലും ദാരുകനെ എൻ കണ്ണിൽ കാണുമാകിൽ അവനെയും കൊന്ന് അവന്റെ ഇടത്തെ തുടവണ്ണമേൽ നിറച്ച് കൊഴുത്ത് മളു(ധു)രിച്ച് ഇരിപ്പോരു മാംസമുണ്ടല്ലോ, അതു് നിന്നുടെ പാരണക്കൊണ്ട് വെട്ടിത്തിന്നുമാറാക്കേണം". എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോൾ തൊഴുതുണർത്തിനാൻ:—"പോരും, പോരും, സത്യമെല്ലാം! നിന്തിരുവടി ദാരുകനെ കൊന്നോളം ഒത്തു് അടിയത്തിന്ന്, അ മാംസം ഭക്ഷിച്ചോളം ഒത്തു് അടിയത്തിന്ന്. എന്നാൽ നിന്തിരുവടിയും നിന്തിരുവടിക്കുള്ളോരു പടയും കൂടി അടിയത്തിന്റെ ചുമലിലും കരയേറിക്കൊണ്ടാലു"മെന്ന് ചുമലൊഴിഞ്ഞു കാട്ടിനാൻ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്.

അപ്പോൾ ശ്രീഭദ്രകാളിയും ശുണ്ഡാവലിശ്രുതത്തിന്റെ ചുമലീന്ന് മുറിച്ചെറിച്ച് മടക്കി വേതാളത്തിന്റെ ചുമലിലിട്ട അടിയിണയും ചാർത്തി ശ്രീപാദം പെരുകിനാൾ ‡ ശ്രീഭദ്രകാളി. മെല്ലവെയെടുത്തുകൊണ്ട് നിവരത്തുടങ്ങിനാൻ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്.

* അപ്പോൾ മേഘത്തോട് ഇട ഇടതട്ടി ഭയമായി അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:—"ഇറക്കിറക്ക് വേതാളമേ! പെരും പിശാചെ! നിന്നുടെ കഴുത്തിലിരുന്നാലും, ദാരുകനോട് യുദ്ധമൊട്ട വെൽവേനെന്ന തോന്നുന്നു" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

എന്നതുകേട്ട് വേതാളം തന്നുടെ നടുകൊണ്ട് എഴുപത്തിരണ്ടു മടങ്ങി പിന്നെ മൂന്നു മടക്കവോളും ചെയ്തു മുഴങ്ങാലുരത്തൽ കൊണ്ടുപോകത്തുടങ്ങിനാൻ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്.

അപ്പോൾ ഭദ്രകാളിയുടെ തിരുമുക(ഖ)പ്രദേശം എപ്രകാരം ശോഭിക്കുന്നാതെന്നാൽ:—വലത്തെ കണ്ണ് ആദിത്യൻ, ഇടത്തെ കണ്ണ് ചന്ദ്രൻ, നെറ്റിക്കണ്ണ് അഗ്നിയായി ശോഭിക്കുന്നു.

---

* അരാബന്ധം നോക്കുക. † മുമ്പെ.

‡ ഭഗവതി ഇരുന്നു എന്നതിന്നു ഉപചാരമായി പറയുന്നതു്.

അങ്ങിനെ കൊട്ടിയലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു് വണങ്ങിനാകം ചോരം(മധു) മലർപ്പൂങ്കാവുപോലെ എഴുന്നള്ളുന്നോരനേരം "ദാരുകരാജാവും പടയുമുണ്ടു് ഇവിടേക്കാമ്മാറു വരുന്നു" എന്നും ചൊല്ലി ഉഴറി ഓടിത്തുടങ്ങിനാർ പാവമാരും പടയും.

അതുകണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:— "ഓടൊല്ലിനോടൊല്ലിനെന്നമ്മമാരെ, അഞ്ചൊല്ലിനഞ്ചൊല്ലിനെന്നമ്മമാരെ, ഇതു കാണ്മിൻ! ഞാനോ ദാരുകനെ കൊൽവാൻ പോകുന്നോരനേരം നിങ്ങളും തിരഞ്ഞു് അവനെ കാട്ടിത്തരവേണ്ടായ്ക"! എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ട് ഭദ്രകാളിക്കു മുമ്പേ പോകുന്നുതുടങ്ങിനാർ പാവമാരും പടയും. 'വെന്നി * വനത്തിൽ പിറന്നോൻ, പിറക്കാളി † എന്നല്ലോ എനിക്കു നാമം'.

അങ്ങിനെ പോകുമ്പോളായി ദാരുകരാജാവിന്റെ യുദ്ധഭൂമിയിങ്കലാമാറു് ചെല്ലുവോളും ചെയ്തു് "എന്തുകൊണ്ടാകുന്നതു്? ഏതു രാജ്യമോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

'അതോ ദാരുകലോക'മെന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ. ഹാ! കഷ്ടമെന്താനും എന്നമ്മതെ കൈലാസം ഇതിനോടൊവ്വാ ‡ എന്നു് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അങ്ങിനെ വേതാളവും ശ്രീഭദ്രകാളിയെ കൊണ്ടുപോയി ദാരുകരാജാവിന്റെ യുദ്ധഭൂമിയിങ്കലാമാറെഴിക്കവോളും ചെയ്തു് കിഴക്കേഗോപുരവാതിൽക്കൽ ചെന്നു് ഏഴുലക്ഷം പടകൊന്നു് അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചുമല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു്. പടിഞ്ഞാറെ ഗോപുരവാതിൽക്കൽചെന്നു് ഒമ്പതുലക്ഷം പടകൊന്നു് അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചുമല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു്. വടക്കെ ഗോപുരവാതിൽക്കൽചെന്നു് പത്തുലക്ഷം പടകൊന്നു് അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചുമല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാചു്.

---

* വെന്നി—ജയം. † ഭൈരവ്വനയുക്തയായ കാളി. പിറയബന്ധം ബാധകമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈ അർത്ഥത്തിൽ തെലുങ്കിലാണു് അധികം പ്രസക്തി.

‡ കേറില്ല. സ്വർഗ്ഗവും തനിക്കൊവ്വാ—എന്നു് ഞൊന്തപ്പാട്ട.

വേതാളത്തിന്റെ വയറു നിറഞ്ഞു ഭദ്രകാളിയുടെ പടയുടെ നടുവിൽ ഓടി നൃത്തംവെച്ച് കളിക്കുന്നുണ്ടിന്നും വേതാളമാകുന്ന പെരുംപിശാച്.

അതുകണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:—'ഇതുകേൾപ്പോയാക, നന്ദികേശ്വര! (നന്ദിമഹാകാള!) നമ്മുടെ പിശാചുപടമാരെക്കൊണ്ട് ദാരുകലോകം ഏഴു പുറമിയിടിപ്പൊളും ചെയ്ത് ശേഷിച്ച പടകൊണ്ട് ആർപ്പുലകാരം ചെയ്യണമെന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി. അതുകേട്ട് നന്ദിമഹാകാളനും പിശാചുപടമാരെക്കൊണ്ട് ദാരുകലോകം ഏഴു പുറമിടിയിപ്പൊളും ചെയ്ത് ശേഷിച്ച പടകൊണ്ട് ആർപ്പുലകാരം ചെയ്യുമല്ലോ പിശാചുപടമാരെല്ലാം.

അപ്പോൾ:—"ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവനേ! മഹാരാജാവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"ആർപ്പല്ല ദേവി!" എന്നാനസുരരാജാവു ദാരുകൻ.

രണ്ടാമതും ആർപ്പുലകാരം ചെയ്യുമല്ലോ പിശാചുപടമാരെല്ലാം.

"രണ്ടാമതും ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവനേ! മഹാരാജാവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"ആർപ്പല്ല കേൾ, ദേവി! നമ്മുടെ കിഴക്കെ സമുദ്രവും പടിഞ്ഞാറെ സമുദ്രവും തമ്മിൽ വിരുന്നു വന്നിട്ട് അഴയ്ക്കു* യത്രെ" എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

മൂന്നാമതും ആർപ്പുലകാരം ചെയ്യുമല്ലോ പിശാചുപടമാരെല്ലാം.

"മൂന്നാമതും ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവനേ! മഹാരാജാവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"മൂന്നാമതും കേൾ, ദേവി! നമ്മുടെ ആനത്തലവന്മാരും കുതിരത്തലവന്മാരും തങ്ങളെ പന്തിയറിയാഞ്ഞഴയ്ക്കുയത്രെ"† എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

* നേരമ്പോക്ക പറയുക. † അലഞ്ഞു ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക.

"നാലാമതും ആർപ്പുവിളിയാരം ചെയ്താരല്ലോ പിശാചപ്പടമാരെല്ലാം.

നാലാമതും "ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവനേ! മഹാരാജാവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"ആർപ്പല്ല കേൾ, ദേവി! ഭൂമിയിങ്കൽ ചൊറുകടി മനുഷ്യർ ചത്തിട്ട് മേലോകത്തിന്ന് പോവാൻ വഴിയറിയാതെ കിടന്ന് അഴയ്ക്കയത്രെ" എന്നാൻ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ

അപ്പോഴത്ത് പാമ്പികപ്പടയും മരുതകപ്പടയും ഭൂതകപ്പടയും ശ്രീഭദ്രകാളിപ്പടയും പിശാചപ്പടയും കൂടി എട്ടു ദിക്കും * പൊട്ടുമാറ് അട്ടഹസിച്ചരുളിച്ചെയ്തപ്പോൾ ദാരുകലോകം ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു ഭൂമിയിൽ കലാമ്മാറു വീണു; എന്നതറിഞ്ഞു ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങിനാനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

"ആരാരോ, ആരാരോ, എന്നെ നടുക്കിയത്". അരനോ, അരുമകനോ, പൊന്നോടൊത്ത കുമാരനോ, പോത്തേറിയ യമൻ താനോ, തനമേൽ നിറയ കണ്ണുടയോനോ, ശചീപതി കള്ള ഇന്ദ്രനോ, യാതൊ യാതൊരുത്തനെങ്കിലും വാർത്ത ചെന്നറിഞ്ഞു വാടാ ദൂതാ" എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

അതുകേട്ടു പോകപ്പോയിച്ചെന്ന് ഭദ്രകാളിയുടെ പടയുടെ നടുവിൽ ചെന്നു പുറപ്പെട്ടാൻ ദൂതൻ.

അതുകണ്ടു കൊന്നു ഭക്ഷിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു കൂടിനാർ പിശാചപ്പടകൾ. അതുകണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:—"എന്തുമേ ചെയ്യരുത് അവനെ. നമ്മുടെ അമാത്യവർഗ്ഗം അവന്റെ പുറത്തും ചെല്ലായിരിക്കണം. അവന്റെ അമാത്യവർഗ്ഗം നമ്മുടെ പുറത്തും വരായിട്ടിരിക്കണം" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി. 'എന്നാൽ നാം കണ്ണാടയാളും ഉണ്ടാക്കി അയക്ക' എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ടു പിശാചപ്പട എല്ലാപേരും കൂടി വിചാരിച്ച് യുദ്ധഭൂമിയിലമ്മാറു നില്ക്കുന്നോരു ഇലമരത്തെ മുരടേ കുത്തിപ്പറിച്ച് ഇല ഉരികളഞ്ഞു് കറു കറ മുറിച്ച് തടിയാക്കി കെട്ടി ദൂതന്റെ കഴുത്തിൽ തട്ടി കൂട്ടി വിട്ടാരല്ലോ പിശാചപ്പടമാരെല്ലാം.

* കാട്ടു എന്നതു് ദിക്ക് എന്നാക്കി ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു,

അപ്പോറം ഭൂതനെപ്രകാരം പോകുന്നിതെന്നാൽ:— * ഒട്ടേടം ഭൂതനുമല്ലം, ഒട്ടേടം തടിയുമല്ലം, ഒട്ടേടം ഭൂതന്മേൽ തടിയുമല്ലം, ഒട്ടേടം തടിയിന്മേൽ ഭൂതനുമല്ലം, ഇങ്ങിനെ ഉരണ്ടും പിരണ്ടും, ചൊല്ലുന്നുടങ്ങിനാനല്ലോ ഭൂതൻ.

അതു ദൂരവേ കണ്ടാനല്ലോ അസുരരാജാവു് മാതകൻ:—"എന്തോ കഷ്ടമെന്താനും, പട അറിവാൻ പോയ ഭൂതന്റെ വരവു് എത്രയും അഴകിതെന്നു തോന്നുന്നു. ആരെടാ നിന്റെ കഴുത്തിൽ തടി കൂട്ടിവിട്ടതു്", എന്നും ചൊല്ലി തടിയെല്ലാം പൊളിച്ചു് എട്ടുദിക്കിലേക്കാരായിച്ചാനല്ലോ അസുരരാജാവു് മാതകൻ.

അന്നേരത്തു ചൊല്ലിനാനല്ലോ ഭൂതൻ:—"ഭൂതനടിയൻ വിടകൊണ്ടേൻ, തിട്ടകമെ നേരിട്ടു വിടകൊണ്ടേൻ, കാതഞ്ചില വിടകൊണ്ടേൻ, കഴുത്തു് അറുപ്പാനായിട്ടു് കൂടിനാർ ലെയൂവർ.† എത്തും പറയതത്തൻ പെരുമാനെ! എന്നുകിൽ പെരുതോ പട, നിന്നെപ്പോൽ മണ്ണിൽ പിറന്നു പൊരുളാക പലതെ കരത്തിനെതിരാക്കി വിട്ടവൻ. വിണ്ണവർ മാമുനിമാരു വിറപ്പൂർ വിതണ്ഡകെട്ടാൽ."

"ആരെനാ പെണ്ണോ" എന്നു് അസുരരാജാവു് മാതകൻ

"പെരുണ്ണന്ന പേർ പെരുതാനെ! ഒമെമില്ലതാനും; തിണ്ണം കറികൊണ്ടു തിന്മാനായിക്കൊണ്ടു കൂടിനാർ ലെയൂവർ. കണ്ണൻ തനിക്കശരണം പോകുന്നല്ല" എന്നാൻ ഭൂതൻ.

"കണ്ണൻ പണ്ടു വെണ്ണകട്ടുണ്ടു് കടലിൽ കിടക്കുമ്പോൾ ചിലകാലമവൻ തന്നെയും തിണ്ണം കെട്ടിക്കൊണ്ടു പോന്നു മണ്ണിലാക്കുവൻ" എന്നാൻ അസുരൻ മാതകരാജാവു്.

"മറിച്ചുപറയാതെ; എൻ പെരുമാനെ! മറുകി‡ മറുകി വരുന്നതു, ഉയരോ വിധിയതോ ജീവിച്ചതോ മെച്ചമൊട്ടും വന്നതുമില്ല. കൊടിയററിതല്ലംപോലെ കൊന്നു ഭക്ഷിപ്പാനായിക്കൊണ്ടു കൂടിനാരവർ, മുടിയും കരകവും കളയാതെ മുത്തി§ തനിക്കശരണം പോകുന്നല്ല" എന്നാൻ ഭൂതൻ

* മാതകവധത്തിൽ ഇരു മാനം നോക്കുക.

† രാജപുത്രന്മാരായ മൂന്നു പേർ—ലെവിയുടെ അദ്ധ്യം നോക്കുക. മലങ്കര പാട്ടുകൾ Vol. I. പേജ് 182.

‡ പേടിയാകുക. § ശേഷൻ.

"മൂത്തി പണ്ടു പാ(ബാ)ണവാതിൽ കാത്തകാലമവൻതന്നെയും * പേത്തപ്പൻമെ പേടിയാതെ" എന്നാൻ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ
"പേടിച്ചുപോലോ പേത്തപ്പൻ, കൂടിച്ചാവാൻ പറഞ്ഞതുമില്ല. പണ്ടു സേവിച്ച നാം കുറിച്ചുതരിക എന്നുടെ ജീവിതം' † മെന്നാൻ ഭൂതൻ. 'നായനാർ ‡ കാളിവന്നു' നിങ്ങളെയൊക്കെ മുറിച്ചു തിന്നപ്പോറം ഞാൻ നോക്കിട്ടിരിക്ക ഞായമല്ല, ഞായം നാളെ പറഞ്ഞു കൊള്ളാം ഞാനമൊട്ടേറി പോകനല്ല്" എന്നാൻ ഭൂതൻ. 'ഉയിരുണ്ടെങ്കിൽ ഉപ്പുവിറ്റും ഉണ്ടുകൊള്ളാം"‡‡ എന്നും ചൊല്ലി പോകത്തുടങ്ങിനാൻ ഭൂതൻ.

'പോവാൻ നിനച്ചിട്ടെങ്കിലോ പൊരുത്തമില്ലാത്ത കള്ള, മഹാ ഭൂതാ' എന്നും ചൊല്ലി കൈമേൽ കിടന്നോരു കനകവളയഴിച്ചു ഭൂതന്ന് ജീവിതപ്പൊന്നാ § യെറിഞ്ഞുകൊടുത്താൻ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.
ഭൂതനും ജീവിതം ഒട്ടും സംശയിക്കാതെ എടുത്തുകൊണ്ടു 'ഞാനിന്നാളും ദാരുകരാജാവിന്റെ ചോറു കൂറായിട്ടുണ്ടതിരുന്നു. ഇപ്പോഴും ദേവി മനോദരിയോട് ഒരുവചനത്തെ ചൊല്ലി(യേ)ച്ചു പോകേണമെന്ന് കല്പിച്ചുവന്നു നൽപ്പള്ളിക്കട്ടിലിന്മേലവൾക്ക് ചൊല്ലുവോളും ചെയ്തു "ചിത്രപ്പള്ളി ശ്രീ മംഗല്യേ! ദാരുകപത്നി! ദാരുകന്റെ ദേവി മനോദരി! നിൻ കണവൻ ചാവാൻ ഉഴറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നീയവനെ പോകാതെ വിലക്കി തടഞ്ഞിരിക്ക" എന്നും ചൊല്ലിപ്പോകത്തുടങ്ങിനാൻ ഭൂതൻ.

അങ്ങിനെ പോകപ്പോയിച്ചെന്ന് ഭദ്രകാളിയുടെ പടയുടെ നടുവിൽ ചെന്ന് ഭദ്രകാളിക്ക് മുമ്പരയായി വിളമ്പുറ്റുതുടങ്ങിനാൻ ഭൂതൻ, കൊട്ടക്കെറ്റുതുടങ്ങിനാൻ ഭൂതൻ:—

അളുകങ്ങളെല്ലിച്ചെയ്തു:—"ഹാ കഷ്ടമെന്തോരും ഭൂതന്മാർക്കൊട്ടും നന്ന്. അതിലെ ചൊല്ലാം പട, ഇതിലെ ചൊല്ലാം പട, മതി :: പൊളിഞ്ഞെടവും കിടന്ന് ത്രുന്നെടവും കാൺമീലേ; അവനിന്നാളും ദാരുക

* അരികം. † വെള്ളം.
‡ ശിവൻ—നായനാർ ശബ്ദം ബഹുമാനവാചിയാണ്. (ഈശപരനും സംസ്കൃതസിദ്ധം) ‡‡ അങ്ങിനെ നികൃഷ്ടവൃത്തിയെടുത്തിട്ടും ജീവിച്ചുകൊള്ളാം.
§ അനുബന്ധം നോക്കുക.

രാജാവിന്റെ ചോര കുറയിട്ടുണ്ടത്തിന്നു; ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ പുറത്തു വന്നു പടവിളമ്പുന്നതു് യോഗ്യമല്ലെ”ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതിനെയും കേട്ടു പോകത്തുടങ്ങിനാൻ ദൂതൻ. പോയരികെ നോക്കി അടുക്കത്തുടങ്ങി അസുരപ്പടയെല്ലാം. അരബാണനും ദീർഘബാഹുവും പടയൊരുഭാഗം, നാഗബാണനും പടയൊരുഭാഗം, ധൂമ്രകേതുവും പടയൊരുഭാഗം, മുടികടകക്ഷത്രിയരും* പടയൊരുഭാഗം, കാലകേയരും പടയൊരുഭാഗം, പതിനാറായിരം വില്ലരക്കരും അമ്പരക്കരും പടയൊരുഭാഗം, എന്നിങ്ങിനെ ദാരുകരാജാവു് നിരത്തുന്നതിനെക്കണ്ടു ഭദ്രകാളി പടനിരത്തത്തുടങ്ങിനാൾ.†

അതു് എപ്രകാരം നിരത്തുന്നതെന്നാൽ:—ഗണപതിയും സുബ്രഹ്മണ്യനും പടയൊരുഭാഗം, യമനീലകണ്ഠനും നീലവട്ടാരിയും പടയൊരുഭാഗം, നന്ദിവൃത്തഗോപാലനും തിരുമണിമകയും പടയൊരുഭാഗം, കുളിയൻ ചെറുചെടയും കന്നതിരുമെന്നും പടയൊരുഭാഗം, അയ്യപ്പനും ഭൂതപ്പടയൊരുഭാഗം, ശ്രീഭദ്രകാളിയും പിശാചപ്പടയൊരുഭാഗം, എന്നിപ്രകാരം ഭദ്രകാളി പടനിരത്തുന്നതു കണ്ടു് ദാരുകരാജാവും കച്ചുതുട്ടുകെട്ടി വില്ക്കുട്ടു മുറുക്കി ആവനാഴിയിൽ ശരവും തിരുകി പോർക്കോലം ധരിച്ചു് യുദ്ധസന്നാഹാദികളൊക്കവോളം ചെയ്തു്, പുലി പൂട്ടിയ തേർമേൽക്കരേറി യുദ്ധത്തിനു ഒപ്പത്താറു കാതവും നടന്നുപോരുത്താനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

“എതിർപ്പിൻ! മുടിപ്പിൻ!” എന്നാൾ ശ്രീഭദ്രകാളി. ആനയും ആനയും തമ്മിൽ കൊട്ടി, തേരും തേരും തിരക്കിപ്പായുന്നു്, അമ്പിൽ കെട്ടിയും വാളിൽക്കെട്ടിയും തോളിൽക്കെട്ടിയും ഏററിയുമെറിഞ്ഞും മഹാക്രൂരമായിക്കൊണ്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങിയ കാലത്തു് ദേശേന്മാർ‡ മകരം ശ്രീഭദ്രകാളി ദാരുകവധം ചെയ്യാനായിക്കൊണ്ടു് തോററി എന്നു തോന്നുന്നു. എന്നാൽ യുദ്ധം കാണേണമെന്നു കല്പിച്ചു് മാമാൻ ആകുന്ന കലമാൻകരേറി പള്ളിവില്ലും പവിഴമ്പും എടുക്കവോളം ചെയ്തു് വിന്ധ്യാടവിയിങ്കൽനിന്നു് എഴുന്നള്ളി ശ്രീകാർത്ത്യായനീദേവി.

---

* മുടി (കിരീടം) കടകം (കൈവളയം) ഉള്ള ക്ഷത്രിയന്മാർ—രാജാക്കന്മാർ.

† അനുബന്ധം നോക്കുക. ‡ ഈശൻ + ആർ = ശിവൻ.

യുദ്ധം കണ്ടു നിന്നവാറെ—"ഇതു വണ്ണമായോ മകളേ! നീ എപ്രകാരം കൊല്ലുന്നു ഈ അസുരനെ" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാൎത്ത്യായനീ ദേവി.

"ഞാൻ യാതൊരു യത്നത്താലകാലം യുദ്ധംചെയ്തു കൊല്ലുന്നതെന്ന്" ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ഇതു കേൾപ്പോളായാക മകളേ! ഭദ്രകാളീ! അവനു മവനുടെ ദേവിയുമറിഞ്ഞിരിപ്പോരു രണ്ടു ബ്രഹ്മോപദേശമുണ്ടു്. അതു നമ്മുടെ പുറത്തു വരുമ്പോഴേ അവനു മരണമകപ്പെട്ടു" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാൎത്ത്യായനീദേവി.

"എന്നാലതു മുപദേശിച്ചുകൊണ്ടു പോരുവാനെന്താകുന്നുപായമുള്ളു" എന്നു വിചാരിക്കുന്ന കാലത്തു് അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാൎത്ത്യായനീദേവി.

"നീ അവനെ അവന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്ക് അയക്കുന്നില്ല എങ്കിൽ ഞാൻ ചെന്നുപദേശിച്ചു കൊണ്ടുപോരുന്നതുണ്ടു്"ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാൎത്ത്യായനീദേവി.

അപ്പോഴം ശ്രീഭദ്രകാളിയും പെരുകിനകോപംചെന്ന് കോപാഗ്നിയോടും കൂടി 'ദാരികനെ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടെങ്കിലും അറുകൊലിവിളിച്ചിട്ടെങ്കിലും അവനെ അവന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കയക്കുന്നില്ലെന്നു" അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ട ശ്രീകാൎത്ത്യായനിയും മറിമാനാകുന്ന കലയെ അവിടെ നിൎമ്മിക്കവോളം ചെയ്തു്, പള്ളിവില്ലും പവിഴമ്പും അവിടെ ചാരവോളം ചെയ്തു്, എത്രയും ദാരിദ്ര്യം പെരുകിയൊരു അഗതിബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണിന്റെ വേഷത്തെ ധരിച്ചു് ദാരികന്റെ കോട്ടവാതുക്കലേക്കാമ്മാറു് ചെല്ലുവോളം ചെയ്തു്, "ചിരപ്പള്ളി ശ്രീമംഗല്യേ! ദാരികപത്നീ! ദാരികന്റെ ദേവി മനോദരീ! ഭൈക്ഷ്യം* തരുവോളാക" എന്നപേക്ഷിച്ചാൾ അഗതി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണ്. അതുകേട്ട ദേവി മനോദരിയും ഒരു താലം മുത്തുരത്നങ്ങളെ കോരികൊണ്ടുവെച്ചു കൊടുത്താളല്ലോ ദേവി മനോദരി.

---

* പിച്ച.

‘‘അത്ഥ(ർത്ഥ)മനത്ഥം(ർത്ഥം)’; വന്നുകൂടെ പോവുമാറാം തന്നിൽ പെരിയോർ തട്ടിപ്പറിച്ചുകൊള്ളും” എന്നരുളിച്ചെയ്തു പുറംകാൽകൊണ്ടും പുറംകൈകൊണ്ടും * നീക്കിവെച്ചാളഗതി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണ്.

പിന്നെ താനുടക്കം പട്ടുകളിൽ തേവാങ്ക † മേനിവറെറത്തിരഞ്ഞുകൊണ്ടുവെച്ചു കൊടുത്താളല്ലോ ദേവി മനോമരി.

“ഇതുമുടുത്തുചെന്നാൽ നിത്യം കിട്ടും പിച്ചകൂടി കിട്ടാ മകളേ! എന്നരുളിച്ചെയ്തു് പുറംകാൽകൊണ്ടും പുറംകൈകൊണ്ടും നീക്കിവെച്ചാളം” അഗതി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണ്.

“ഇതു കേൾപ്പായാക ദേവി മനോമരീ! ഞാനത്ഥ(ർത്ഥ)ം വേണ്ടിയും ഐശ്വര്യംവേണ്ടിയും വന്നോരഗതിയല്ല, എത്രയും മോക്ഷാത്ഥ(ർത്ഥ)മപേക്ഷിച്ചു വന്നോരഗതിയത്രേ. എന്നാൽ നീയും നിന്റെ ഭർത്താവും അറിഞ്ഞിരിപ്പോരു രണ്ടു ബ്രഹ്മോപദേശമുണ്ട്. അതു് ഒരുത്തർ ജപിക്കിൽ ഇരുവർ ജപിക്കുന്നില്ല. ഇരുവർ ജപിക്കിൽ മൂവർ ജപിക്കുന്നില്ല. നിനക്കു് നെടുമംഗല്യത്തിനും നന്നു്. നിന്റെ ഭർത്താവു് യുദ്ധം ജയിപ്പാനും നന്നു്. എനിക്കു് മോക്ഷത്തിനും നന്നു്. അതു് ഒരു് ഉരു ചൊല്ലിത്തരവോയാക!” എന്നപേക്ഷിച്ചാളഗതി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണ്.

അതുകേട്ടു് ദേവി മനോമരിയും, അങ്ങടെ ബ്രഹ്മോപദേശത്തെയും ബോധിപ്പിച്ചുകൊടുത്താളം ദേവി മനോമരി.

അങ്ങിനെ അസുരകളുടെ ബലത്തെ ആകർഷിപ്പുവോളും ചെയ്തു്, ഭദ്രകാളിയുടെ പടയുടെ നടുവിൽ ചെന്നു് ഭദ്രകാളിയുടെ വലത്തെ തിരുച്ചെവിയിൽ ഒന്നു് ഉരു ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു. മേലെ ഒന്നു തനിക്കു തന്നെ തോന്നി അങ്ങിനെ ദാനവരെ കൊല്ലുവാനുള്ളോരുപദേശത്തെ ചൊല്ലുവോളും ചെയ്തു്, മറിമാനാകുന്ന കലമേൽ കരയേറി പള്ളിവില്ലും പവിഴമമ്പും എടുക്കവോളും ചെയ്തു്, വിന്ധ്യാടവി(വീ)യിലേയ്ക്കു് എഴുന്നെള്ളി ശ്രീകാർത്യായനീ ദേവി.

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്തു് ശ്രുതികേട്ടു് മറുകി‡ മറുകി ചൊല്ലുവാനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ:—

---

* പുറംകാലും പുറംകൈയും അശ്രീകരമായിട്ടാണു് ഗണിക്കാറുള്ളതു്.

† ഒരുതരം ചിത്രമായ മെത്തപ്പട്ടു്.

‡ മറുകി=പരിഭ്രമിച്ചു, പേടിച്ചു.

* ഇതു കേൾപ്പോയാക അസുരവീരന്മാരെ! "നമ്മുടെ ഗ്രാമത്തിങ്കൽ എന്താനൊരു അപജയം ഉണ്ടായിരുന്നു് തോന്നുന്നു എന്നാൽ ഞാൻ ചെന്നു് അറിഞ്ഞു വരട്ടെ. നിങ്ങൾ യുദ്ധം പിഴയാതെ ചെയ്വോയാക" എന്നാൻ അസുരരാജാവു് മാതകൻ.

തേർയുദ്ധം:—"തേരുകൊണ്ടു തിരക്കുമ്പോൾ തിരകീട്ടു നില്പൂതെന്നു്. വാളുകൊണ്ടു വെട്ടുമ്പോൾ വാങ്ങീട്ടു നില്പൂതെന്നു്. കുന്തംകൊണ്ടു കുത്തുമ്പോൾ കുറുകി നില്പൂതെന്നു്. വില്ലുകൊണ്ടെറുമ്പോൾ വാങ്ങീട്ടു നില്പൂതെന്നു്. പാറകൊണ്ടെറിയുമ്പോൾ പകച്ചിട്ടു നില്പൂതെന്നു്. ചക്രംകൊണ്ടെറിയുമ്പോൾ തിരിഞ്ഞിട്ടു നില്പൂതെന്നു്. ഇങ്ങിനെ തേരെല്ലാം ഉരുതി † ചൊല്ലി കേട്ടപ്പെട്ടും ചെയ്തു്, തേർതട്ടു് മറഞ്ഞു് ചന്ദനപ്പലകയിട്ടിരിക്കുമാറു് ചെല്ലുവോളും ചെയ്തു:—'ഇങ്ങു വരുവോയാക ദേവി! മനോദരീ! ഇവിടത്തെ വൃത്താന്തമൊക്കെ ഒട്ടും ഒളിയാതെ ചൊല്ലിത്തരുവോയാക' എന്നാൻ അസുരരാജാവു് മാതകൻ:—

"ഏതുമൊന്നുമില്ല ഭർത്താവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"ആരുമൊരു ഭൂതരം വന്നോരില്ലേ" എന്നാൻ അസുരരാജാവു് മാതകൻ.

"ഇന്നൊട്ടു മദ്ധ്യാന്ന(ഹ്ന)നേരത്തു് ഏറ്റവും ദാരിദ്ര്യം പെരുകിയോരഗതി ബ്രാഹ്മണി വന്നു" വെന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"അവർക്കു് നീ എന്തൊന്നു കൊടുത്തു?" എന്നാൻ അസുരരാജാവു് മാതകൻ.

"ഞാൻ ഒരു താലം മുത്തുരത്നങ്ങളെല്ലാ കോരിക്കൊണ്ടേ വെച്ചുകൊടുത്തേൻ ഭർത്താവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"'അർത്ഥ(ത്ഥ)മനർത്ഥ(ത്ഥ)ം' പോൽ, വാനുള്ളോരെ പേരുകമ്പോൾ തന്നിൽ പെരിയോർ തട്ടിപ്പറിച്ചുകൊള്ളുമെന്നും' ചൊല്ലി പുറംകാൽകൊണ്ടും പുറംകൈകൊണ്ടും തട്ടിക്കളഞ്ഞൊരഗതി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണു്."

* മാതകവധം വിസ്തരിക്കുന്നു.

† പോരിന്റെ രീതി. (ഉരുതി എന്നാക്കു പാഠാന്തരമുണ്ടു്)—തെറ്റില്ലാത്തതു് എന്നും അർത്ഥമാകാം.

"പിന്നെ നീ എന്തൊന്നു കൊടുത്തു" എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

"ഞാൻ ഉടുക്കുന്ന പട്ടുമുകിൽ തേവാങ്കമെന്നിവയൊറ തിരഞ്ഞു കൊണ്ടെ വെച്ചു കൊടുത്തേൻ ഭർത്താവേ!" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി! "ഇതു ഉടുത്തുകൊണ്ടാൽ നിത്യം കിട്ടും പിച്ചകിട്ടാ മകളേ" എന്നു ചൊല്ലി പുറംകൈകൊണ്ടും പുറംകാൽകൊണ്ടും തട്ടിക്കളഞ്ഞാൾ അംഗതി ബ്രാഹ്മണിപ്പെണ്ണ്.

"പിന്നെ നീ എന്തൊന്നു കൊടുത്തു" എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

"ഇതു കേൾപ്പോളാക ഭർത്താവേ! നമ്മുടെ ബ്രഹ്മോപദേശം എന്തുയും നന്നുപോൽ. അവർക്കു മോക്ഷത്തിനും നിത്യവടിക്കു പടജയിപ്പാനും നന്നുപോൽ. എനിക്കു നേട്ടങ്ങൾക്കൈശ്വര്യത്തിനും നന്നുപോൽ. അതു് ഒരുത്തർ ജപിക്കിൽ ഇരുവർ ജപിക്കുന്നില്ലപോൽ. ഇരുവർ ജപിക്കിൽ മൂവ്വർ ജപിക്കു നല്ലപോൽ" എന്നുപറഞ്ഞു ബോധിപ്പിച്ചുവാറെ നമ്മുടെ ബ്രഹ്മോപദേശത്തെ ഒരു മൊഴി ചൊല്ലിക്കൊടുത്തേൻ ഭർത്താവേ! എന്നാൾ ദേവി മനോദരി. "നല്ലേ നല്ലേ ദേവീ! ഞാൻ ചെയ്ത പരാക്രമം എന്നുടെ ബലമെന്നോർത്തിരിപ്പു! എന്നുടെ ബ്രഹ്മശക്തിയുടെ ബലമത്രെ. എനിക്കു വന്നോരു പിഴ എന്നുടെ മാറാതും വരായ്ക" എന്നു ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങിനാൻ അസുരരാജാവു് ദാരുകൻ. "സ്ത്രീകളോടു് ഉപദേശം തീർത്തവരും മറുമറി കൈ വിട്ടവരും മരണസൂക്ഷ്മ*മൊക്ക"മെന്നാൻ അസുരരാജാവു് ദാരുകൻ. "നീയു് നിന്നാലയവോളം അർത്ഥ(ത്ഥ)ത്തെയുംകൊണ്ടു് വനാന്തരമൊഴിഞ്ഞു പോയ്പോയാക" എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ. "ഞാനിനു മകോളിയോടു പടവെട്ടി വീണു സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിക്കുന്നേ" നെന്നാനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

"പടപൊരുവാൻ പോകുന്ന ഭർത്താവേ! പാപി അടിയനെ ആക്കൊഴിച്ചേച്ചു പോകുന്നു. ഞാനെന്തൊരു പ്രായത്തിലെ ദേവിയായി പോന്നേൻ! പോവാൻ വഴിയറിയുന്നില്ലേ! പോവാൻ പുരിയാവതറിയുന്നില്ലേ! ഞാനിനി വാഴ്‌വതെന്തോ? ഇരിപ്പതോ!" എന്നു് മുറുകി ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങിനാളല്ലോ ദേവി മനോദരി.

---

* സൂക്ഷ്മം എന്നതിന്റെ തദ്ഭവരൂപം. ശരിയായി തെളിച്ചുപറഞ്ഞതാകും.

ദേവി മനോദരിയുടെ ദുഃഖത്തെക്കണ്ടു് മാറണംകൊണ്ടു് കുന്തളഭാരമെല്ലാം ചികിയുവർത്തി ചന്ദനപ്പൂള്ളികൊട്ടിലിന്മേൽ ഉറക്കികിടത്തി കച്ചകെട്ടു് കെട്ടി വിൽച്ചുരട്ടു് മുറുക്കി ആവനാഴിയിൽ ശരവും തിരുകി യുദ്ധപോർക്കോലം ധരിച്ചു് യുദ്ധസന്നദ്ധനായുംകൊണ്ടും ചെയ്തു് പുലികെട്ടിയ തേർമേൽ കരയേറി യുദ്ധഭൂമി പ്രാപ്തിയായ കാതവും നടന്നങ്ങനെത്താനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

'എതിർക്കിൻ! മുടിപ്പിൻ!' എന്നാറം ശ്രീഭദ്രകാളി:—

"ആനയും ആനയും തമ്മിൽ കെട്ടി, തേരും തേരും തിക്കി പറഞ്ഞു", വാളിൽ കെട്ടിയും, ആളിൽ കെട്ടിയും, തോളിൽ കെട്ടിയും, ഏററി എറിഞ്ഞും, മഹാക്രൂരമായിക്കൊണ്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങിയ കാലത്തു് "ധനമുററീടും വാനവരും എട്ടുദിക്കിലും ഏഴുലകത്തിങ്കലും ആററിന്നുടെ അലസിപ്പായോരന്തകനാണ്ടു് കടിച്ചുൻ കടൽപെരുകം മാഹത്താലെ കേട്ടായോ?" [1] എന്നാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

ദാരുകൻ—"കേട്ടേൻ കേട്ടേനെടി! ചെവികളെല്ലാം ദേദിപ്പോറം നിന്നൊട്ടു, വചനങ്ങളും പെണ്ണു പേശ കേട്ടതു ഇരിപ്പോനോ ഞാൻ. തൊട്ടു പിടിച്ചു വാളും തോളും അകപ്പെടുത്തി കെട്ടി മുട്ടി ചിറ[2]യിലിട്ടു് ചവിട്ടുന്നുണ്ടെ"ന്നാൻ അസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

കാളി—"കെട്ടാതെ കണ്ടോ, രാവണനാണെ![3] കൊട്ടുകാലം നിനക്കറിയാവതല്ലോ എടോ! ഖണ്ഡത്തിലിരിക്കാനെ![4] നിന്തല വെട്ടി അറുത്തു്, അരന്നാളെ അണിമകലാസം എന്തുവോ"മെന്നാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

ദാരുകൻ—എന്തും എന്തും എന്നു നിനച്ചു് നേരെ കൂറിട്ടു് "ഒരു കൂറ് ഗംഗയ്ക്കു്, ഒരു കൂറ് ഉമക്കു്, ചുടുകാട്ടിൽനിന്ന പേയുരട്ടോടം പിശാചെ!" എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

കാളി—"പിച്ചയായുള്ള അസുര! അസുര! നിന്നുടെ കടൽ കീറി തീട്ടവാറം[5]ഖരിയാക്കി അല്ല്യൽ തീർത്ത അരൻപദം ചേരുവോളെ"ന്നാറം ശ്രീഭദ്രകാളി.

---

1. ഇവിടെ പാഠം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.
2. തടവു്.
3. രാവണനെപ്പോലെയുള്ളവനെ.
4. ഈ ഖണ്ഡത്തിനിരയുള്ളവനെ.
5. മൂർച്ചയുള്ള വാൾ, തിട്ടുക=മൂർച്ചയാക്കുക.

എന്നിങ്ങിനെ വായ്പോരിളച്ച്[1] കൈകെല്പ്പോടെ തുടങ്ങിയ കാലത്ത് ദേവപ്പട അസുരപ്പടയോട്ടമാറു്, അസുരപ്പട ദേവപ്പടയോട്ടമാറു്, അപ്പോഴം അസുരപ്പട മികച്ചു കാണായല്ലോ. അപ്പോഴം ഭദ്രകാളിക്കും നന്ദിമഹാകാളനും ക്ഷീണിക്കുന്നതോളം പട ചത്തു എന്ന് കോപിച്ചാനല്ലോ നന്ദിമഹാകാളൻ.

അപ്പോഴം ഭദ്രകാളിക്കും പെരുകിന കോപം പെരുത്ത കോപാഗ്നിയോടും കൂടി ഒന്നാമതെടുത്ത് പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. ഒരു ലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. രണ്ടാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. രണ്ടുലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. മൂന്നാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. മൂന്നു ലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. നാലാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. നാലുലക്ഷം കോടി കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. അഞ്ചാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. അഞ്ചുലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. ആറാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. ആറുലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. ഏഴാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. ഏഴുലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. എട്ടാമതെടുത്തു പടകൂടി ഭദ്രകാളി. എട്ടുലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. ഒമ്പതാമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. ഒമ്പതു ലക്ഷം കോടി പട ചത്തു ദാരുകന്ന്. പത്താമതെടുത്തു പടകൂട്ടി ഭദ്രകാളി. പത്തുലക്ഷം കോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്. എന്നിങ്ങിനെ ഓരോരോ അസുരവീരന്മാർ ചത്തുകിടക്കും പോർക്കളമെല്ലാം എഴുന്നൂറു യോജന നീളം മുന്നൂറു യോജന അകലം, എന്നീ പോർക്കളത്തിൽ നായോട്ടനരി, കാകനോട്ട കഴു എന്നീ പക്ഷികളെല്ലാം കൊത്തിപ്പറിച്ചു ഭക്ഷിക്ക തുടങ്ങിയപ്പോഴം തെച്ചി[2] കൊണ്ടും ചെമ്പരത്തികൊണ്ടും ഉണ്ടമാലകെട്ടി തൂക്കിയതെപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്നു. അശോകം നിറയെ പൂത്തതെപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്നു. പ്ലാശ്നിറയെ പൂത്തതെപ്പോലെ ശോഭിക്കുന്നു.[3] അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന യുദ്ധഭൂമി മുപ്പത്താറു കാതവും നോക്കിക്കണ്ടാനെല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

---

1. ഇളച്ചുകയും ഉറപ്പിക്കെ മറിയാക്കുക എന്നർത്ഥം. കറക്കുക എന്നാണ് സാമാന്യ അർത്ഥം,

2. ചില ദിക്കിൽ ഇതിന്ന് ചെത്തി എന്നും ചെക്കിയെന്നും. ഭാഷാശാസ്ത്രത്തിൽ "അക്ഷരമാററം" എന്ന വകുപ്പിൽപ്പെടുന്നതാണിതു്.

3. ഇതിലെ ഉപമകളുടെ സൌന്ദര്യം നോക്കുക. ചുകപ്പുനിറമാണെല്ലാം.

"എന്നാ കഷ്ടമേ! താനും, എല്ലാപേരും ചത്തിട്ട്, കൊമ്പു കഴിച്ച മരംപോലെ ഞാനേകനായി" എന്ന് ദുഃഖിക്ക തുടങ്ങിനാനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

"യുദ്ധം മാററി ഞാൻ ഗുഹാന്തികലേക്ക പോയാൽ എന്നുടെ അഭിമാനത്തിന്ന് മാററം വരു"മെന്നു കല്പിച്ച് തൻെറ തേർത്തട്ടിൽ കിടന്നോരു വജ്രായുധ[1]മെടുത്ത് ഇളക്കിനാനെല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

അതു വജ്രമുഷ്ടികൾ[2] മീതെ മുറിഞ്ഞു തെറിച്ചുപോയെനല്ലോ. പിന്നെ തൻെറ തേർത്തടത്തിൽ കിടന്നോരു ബ്രഹ്മദണ്ഡായുധ[3]മെടുത്തിളക്കി ഭദ്രകാളിയുടെ പടയെല്ലാം എററി കൊല്ലത്തുടങ്ങിനാനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

അതു ദൂരവെ കണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി. "ഇതു കേൾപ്പോയാക, ദാരുക! ത്രിഭുവനസ്ത്രീകളോട് ജയിച്ചിരിക്കുന്ന പുരുഷനല്ലയോ നിയ്യ്! ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാരോട് നേർ വിട്ടല്ലയോ? സ്ത്രീകളോട് പുരുഷന്മാര് വടിയും തടിയു[4]മെടുക്ക മാറെയല്ല" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതു കേട്ട് ദൈന്യാവസ്ഥയെന്നു കല്പിച്ച് പടിഞ്ഞാറെ സമുദ്ര വീഥികലമ്മാറ് എറിഞ്ഞു കളഞ്ഞാനെല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

അതുകണ്ടു ഭദ്രകാളിയും അരികെനിന്ന ഗണപതിയെക്കൊണ്ട് മഴകിയെടുപ്പിച്ചു ദാരുകൻെറ രഥവും തേർത്തട്ടുമെല്ലാം തച്ചുതകർത്താളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

ദാരുകൻ തേർത്തട്ടിന്നു വീണു വിന്ധ്യൻ എഴുനൂറു യോജന ചാടി, കാവേരി മുന്നൂറു യോജന ചാടി, നാഗമണ്ഡലത്തിൽ[5] പുക്കൊളിച്ചാനെല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

---

1. ഇതിലെ വാളെന്നേ അർത്ഥമുള്ളു. വജ്രത്തിന്ന് പല അർത്ഥവുമുണ്ട്.
2. ദേവകല്പ്യകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പിടി.
3. ബ്രഹ്മാവ് കൊടുത്ത ആയുധം.
4. മരം.
5. നാഗലോകം.

നാഗമണ്ഡലത്തെ മുരടെ കുത്തിപ്പറിച്ച് ഉദയമാന[1] പർവ്വതം നോക്കിയെറിഞ്ഞരുളി ശ്രീഭദ്രകാളി

അപ്പോൾ ഉദയമാനപർവ്വതത്തിന്റെ വടക്കെ താഴ്‌വരയിലാമ്മാറു് പുക്കൊളിച്ചാനെല്ലോ അസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

“നീയും പർവ്വതമേ! എന്നുടെ ശത്രുവിനെ വെച്ചുടക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതു്? എന്നാൽ നിന്നെയും കുത്തിപ്പറിച്ച് സമുദ്രത്തിൽ കലക്കുന്നേനെ”ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ടു ഭയപ്പെട്ടു പർവ്വതത്താൻ:—വേതാളത്തെക്കൊണ്ടു് പാതാളത്തെയടപ്പിപ്പായാക. നിന്തിരുവടിയുടെ നാവുകൊണ്ടു് ത്രിഭുവനമൊക്കെ പരത്തിപ്പായാക. നിന്തിരുവടിയുടെ ത്രിശൂലംകൊണ്ടു് ആദിത്യന്റെ തേർത്തട്ടടപ്പിപ്പായാക. ഉച്ചക്ക അന്തിപ്പെട്ടമാറു ചെയ്യും പാപ്പിപ്പായാക” എന്നാൻ പർവ്വതത്താൻ.

അപ്പോഴം ഭദ്രകാളിയും വേതാളത്തെക്കൊണ്ടു് പാതാളമടപ്പിപ്പോഴും ചെയ്തു്, ത്രിശൂലംകൊണ്ടു് ആദിത്യന്റെ തേർത്തട്ടടപ്പിപ്പോഴും ചെയ്തു്, തിരുനാവുകൊണ്ടു് ത്രിഭുവനമൊക്കെ പരത്തിപ്പവോഴും ചെയ്തു്, ഉച്ചയ്ക്കു് അന്തിപ്പെട്ടമാറുവെച്ചു പാർത്തകാലത്തു് “ഇതശനാർ മകരം ഭദ്രകാളി യുദ്ധം മാററിപ്പായാളെന്ന തോന്നുന്നു. എന്നാൽ എന്നുടെ ദേവിയെ കാണേണ”മെന്ന കല്പിച്ചു് പരിമാറുന്ന[2] അസുരനെ കുറുകി കുറുകി കൊമ്പിപ്പിടിച്ചുടനു്, ആകാശമാറ്റും നോക്കി എറിഞ്ഞു്, മൂലത്രിശൂലത്തിന്മേലേററി. കടലും കാവേരിയും അലറുന്നതുപോലെ അലറിത്തുടങ്ങിനാനെല്ലോ അസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

“കത്താരതേ! കത്താരതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! കൊല്ലരുതേ! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! പന്ത്രണ്ടാദിത്യനാണു്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! പതിനൊന്നു രുദ്രനാണു്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! പത്തു ദിക്കാണു്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! ഒമ്പതു (നവ)ഗ്രഹങ്ങളാണു്![3] കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! എട്ടു് (അഷ്ട)വസുക്കളാണു്![4] കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! ഏഴ് ആഴ്ച്ചയാണു്!

1. ഉദയനപർവ്വതമെന്നും ഒരു പാഠമുണ്ടു്. “ഉദയമാന” “അസ്തമാന”ത്തിന്റെ അനുകരണമായിരിക്കാം.

2. പെരുമാറുന്ന എന്നതിന്റെ ദേശ്യരൂപം.

3, 4. ആമുഖം കാൺക.

കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! ആറ് ആധാരമാണ്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! അഞ്ച് പഞ്ചാക്ഷരമാണ്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! നാലുവേദത്താണ്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! മൂന്നു മൂർത്തികളാണ്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! ഇരുവരു അശ്വിനി ദേവകളാണ്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! ഒന്നേ ബ്രഹ്മന്നാണ്! കൊല്ലരുതേ! എൻ തമ്പുരാട്ടി! തിരുനേത്രത്തിങ്കൽ പിറന്നോരു തമ്പുരാട്ടി എന്ന് അടിയനിപ്പോഴത്രേ അറിഞ്ഞു. നിന്തിരുവടികളും നിന്തിരുവടിയുടെ പടയും അടിക്കീഴ്പ്പൊടിയായി കിടപ്പേനെന്ന്"[1] ഉരചെയ്കതുടങ്ങിനാനെല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

ദാരുകരാജാവിന്റെ ദുഃഖത്തെക്കേട്ട ദേവി മനോദരിയുടെ ഇന്ദ്രനിദ്രയുണർന്നു അവളും കണ്ടോരറിംകിനാവെല്ലാം[2] തന്നിണത്തോഴിമാരെ വിളിച്ച് അറിയിക്കത്തുടങ്ങിനാളെല്ലോ ദേവി മനോദരി. "തെട്ടിൽ തെടിയോരു പെൺകൊടിയാരും വന്ന് എൻ ഭർത്താവെറിപ്പോരോരു തേരും തേർത്തട്ടമെല്ലാം തച്ചുതകർത്ത് ഭൂമിയിങ്കലാമ്മാറ് ഒട്ടന്നതും കണ്ടേനന്നേൻ തോഴിമാരെ!"

"അതേതുമല്ല തോഴിമരെ! തെട്ടിൽ തെടിയോരു പെൺകൊടിയാരും വന്ന എൻഭർത്താവെ പൊരുതിപ്പിടിച്ചുട്ടത്ത് ആകാശമാർഗ്ഗം നോക്കി എറിഞ്ഞ് മുഖത്തിരുളത്തിന്നെലെറ് കടലും കാവേരിയും അലറുന്നതുപോലെ അലറുന്നത് കേട്ടേനന്നേൻ തോഴിമാരെ!"

"അതേതുമല്ല തോഴിമാരെ! പാലാലെ അടി കഴുകി പട്ടാലെ അടി തോർത്തി, വെള്ളിവിളക്കിൽ കർപ്പൂരത്തിരിയുമിട്ട, പട്ടമെത്ത മേൽ ഇന്ദ്രനിദ്രയെക്കൊള്ളും എന്നുടെ ഭർത്താവ് ഇപ്പോൾ വെറുനിലമെ കിടന്ന് ഉഴക്കുന്നതും കണ്ടേനന്നേൻ തോഴിമാരെ!"

"അതേതുമല്ല തോഴിമാരെ നമ്മുടെ അസുരവംശമശേഷം കൊന്നു മുടിയുന്നതും കണ്ടേനന്നേൻ തോഴിമാരെ!"

'അതേതുമല്ല തോഴിമാരെ! ഞാനിനി വാഴ്‌വതോ ഇരിപ്പതോ', എന്ന് മാഴ്കി ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങിനാളെല്ലോ ദേവി മനോദരി.

---

1. ദാരുകൻ ശിവഭക്തനായിരുന്നെന്ന് ഇതിൽനിന്നും തെളിയുന്നു.
2. അശുഭമായ കിനാവ്.

'പകൽ കിടന്നുറങ്ങിയാൽ പേക്കിനാവ് പലതും കാണുമെന്ന്' പറഞ്ഞടക്കിനാരല്ലോ തന്തിണ്ണത്തോഴിമാരും.

ദേവി മനോദരിയുടെ ദുഃഖത്തെക്കേട്ട് ദാരുകരാജാവിനെ ശൂലത്തിലുലത്തിന്മേൽനിന്നഴിച്ച് തന്തിരുവടിയുടെ ഇരുതുടയിൽ കിടത്തി അവനുടെ പാദാദികേശവും കേശാദിപാദവും സൂക്ഷിച്ചുകണ്ടു പറഞ്ഞു 'ഒന്നുകൊണ്ടും കൊല്ലുവാൻ യോഗ്യം[1] പോരാ ഈ അസുരനെ' എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ഒരു പില[2] അഴകിയവരെ കൊല്ലുകയില്ല. വിദ്യയുള്ളവരെ കൊല്ലുകയില്ല. തപസ്സുള്ളവരെ കൊല്ലുകയില്ല. യുദ്ധത്തിങ്കന്ന് ആയുധം മറിഞ്ഞവരെ കൊല്ലുകയില്ല" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ഇതു വലിയൊരു ശത്രുവിനെ മടിയിൽവെച്ച് പെരവാക്കരുളിച്ചെയ്യുന്ന തമ്പുരാട്ടി ഈ കോപത്തോടും കൂടി കൊന്നില്ലായെങ്കിൽ എപ്പോൾ കൊല്ലുന്നു" എന്ന് കോപിച്ചാനല്ലോ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"അനേകമനേകം വരമുണ്ട് ഇയമ്പിരിയൻ[3] കൊണ്ടിട്ട്" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"ആണാലുമായുധത്താലുമെന്നിയെ തിരുവടിയുടെ പതിനാറു തൃക്കൈയ്യിലെ ആയുധങ്ങളൊക്കെ നിഹനിക്കരുതു് തിരുനഖങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉടലിൽ പാച്ചി[4] കൊല്ലുവോളാക" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"ആകാശത്തിങ്കലും ഭൂമിയിങ്കലും വെച്ച് കൊല്ലത്താത്ത വരമുണ്ട് ഇയമ്പിരിയൻ കൊണ്ടിട്ട്" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ആകാശത്തിങ്കലും ഭൂമിയിലും എന്നിയെ തിരുവടിയുടെ ഇരുതുടയിൽ കിടത്തി കൊല്ലുവോളാക" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"രാവും പകലും വെച്ച് കൊല്ലത്താത്ത വരമുണ്ട് ഇയമ്പിരിയൻ (അസുരൻ) കൊണ്ടിട്ട്"ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"രാവും പകലുമെന്നിയെ സന്ധ്യക്കുവെച്ച് കൊല്ലുവോളാക" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

---

1. യോഗ്യത.
2. 'പുല'യുടെ ദേശ്യരൂപം. ഒരു മണ്ണൊട്ടും മനസ്സലിച്ചവരെ എന്നർത്ഥം.
3. അസുരൻ.
4. കടിച്ചീറി.

“അകത്തും പുറത്തും വെച്ച്” കൊല്ലത്താത്ത വരമുണ്ട്” ഇയ്യബിരിയൻ കൊണ്ടിട്ടെ”ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

“അകത്തും പുറത്തുമെന്നിയെ ഇടയുമ്മറത്തുവെച്ച്” കൊല്ലുവോയാക” എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

അതും കേട്ട് ശ്രീഭദ്രകാളിയും തന്തിരുവടിയുടെ പതിനാറു തൃക്കൈയ്യിലെ ആയുധങ്ങളൊക്കെ അകലെ നീക്കിക്കളഞ്ഞു” തിരുനഖങ്ങളെക്കൊണ്ട്” ഉടലിൽ പാച്ചി കൊല്ലത്തുടങ്ങിനാരെല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി. അപ്പോറം കണ്ണുമൊതുക്കെയ്തു”, കാതുമൊതുക്കെയ്തു”, തലയ്ക്കുമൊതുക്കെയ്തു”. ‘പെറ്റു പെറ്റു പോൾ ഇളയസുരാ’ എന്നും ചൊല്ലി. തച്ചും കുത്തിയും പിച്ചും മാന്തിയും വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചാനെല്ലോ അസുരരാജാവ്” ദാരുകൻ.

അപ്പോറം കരളും പറിച്ച് കറിയിട്ടു”; കുടൽ പറിച്ച്” ഉത്തരീയമിട്ടു”; വലത്തുടപ്പു [1]വെട്ടി വല്ലബാളവിന്” കൊടുത്തു”; ഇടത്തുടപ്പുവെട്ടി വേതാളത്തിന്റെ സത്യം പിഴക്കാതെ കൊടുത്തു”; ശേഷമുള്ള ശവശരീരമെല്ലാം ഒരു ഈരച്ചുവാളിന്മേൽ ഇട്ട്” ഈരസ്” ഓരോരോ ദിക്കുനോക്കിയും ഇഷ്ടനോക്കിയും എറിയത്തുടങ്ങിനാരെല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോറം ‘തോക്ക്” കിട്ടി എനിക്ക്”, തോലി കിട്ടി എനിക്ക്” തോര കിട്ടി എനിക്ക്”, തെരമ്പു കിട്ടി എനിക്ക്”, എല്ല് കിട്ടി എനിക്ക്”, എല്ലമ്പു കിട്ടി എനിക്ക്”, ഒട്ടു കിട്ടി എനിക്ക്”, ഒട്ടും കിട്ടീലെനിക്ക്” എന്ന്” മുക്കിലും മൂലയിലും നിന്നു മുക്കയും മുറളകയും തുടങ്ങിനാരെല്ലോ പിശാചുപടമാരെല്ലാം.

അതുകണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി:— “മഹാകയ്യമേ! താനും ഇതു വലിയോരു അച്ചിനെയും[2] പടയും കൊന്നിട്ട്” എനിക്കും എന്നുടെ പടയ്ക്കും ഒരുനേരത്തെ ആഹാരം തീർന്നില്ല അല്ലോ. എന്നാൽ എന്നെ പടത്ത താതനെ കാണേണ”മെന്ന്” കല്പിച്ച്” കൊട്ടുമാർപ്പുലരാം തൊട്ടകൂട്ടി കൊട്ടി അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ട്” എഴുന്നരുളി ശ്രീഭദ്രകാളിയും പടയും.

1. ഇടയിറങ്ങിയുള്ള മാംസം.
2. പിശാച്”. ഇവിടെ അല്ല ഭാഷാ എന്നർത്ഥം.

അതു ദിവ്യചക്ഷുസ്സുകൊണ്ടറിഞ്ഞരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി. തൃക്കണ്ണിലിരുന്നോരു തിരുമാല്യ[1]കൊണ്ട് രണ്ടു ഋഷികുമാരന്മാരെ നിർമ്മിച്ച്, അരമണിയും, കിങ്ങിണിയും കെട്ടി, കഴുത്തിൽ പുലിനഖവും കെട്ടി, പൊന്നും പൂരക്കോലായുധവും കൊടുത്തു, രണ്ടു ഗോപുരവാതിൽക്കലും കാവലാക്കി നിറുത്തി. "ഇതു കേൾപ്പിനെടോ ഋഷികുമാരന്മാരേ! എന്നുടെ മകൾ ഭദ്രകാളി ദാരികവധം ചെയ്താലും ചെയ്ത് എന്നെക്കൂടെ കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് വരുന്നോളെന്നു തോന്നുന്നു" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"എന്നാൽ കൊട്ടി ശ്രീകൈലാസം വലത്തുവെച്ച് പടയകം പൂകുമ്പോൾ തണ്ണീരാക്കണ്ണും പാഞ്ഞ് മുലകടിപ്പോരായാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അങ്ങിനെ കൊട്ടി ശ്രീകൈലാസം വലത്തുവെച്ച് പടയകം പൂകുമ്പോൾ തണ്ണീരാക്കണ്ണും പാഞ്ഞു മുലകടിച്ചാരല്ലോ ഇരു(ഋ)ഷികുമാരന്മാരപ്പോൾ.

വലത്തെ മുലകടിച്ചവൻ വീരഭദ്രൻ, ഇടത്തെ മുലകടിച്ചവൻ ക്ഷേത്രപാലൻ, എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടു തിരുനാമ(ധേയം) വിളിച്ചരുളി. അപ്പോൾ പാതികോപം മുലകണ്ണൂടെ ശമിച്ചുവല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളിക്ക്.

പിന്നെയും ഭഗവാനെ കൊല്ലുവാനായ്ക്കൊണ്ട് എഴുന്നരുളി ശ്രീഭദ്രകാളിയും പടയും.

അതുകണ്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

ഇതു കേൾപ്പായാക നന്ദികേശ്വരാ! എന്നുടെ മകൾ ഭദ്രകാളി ദാരികവധം ചെയ്താലും ചെയ്ത് എന്നെക്കൂടെ കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് വരുന്നോളെന്നു തോന്നുന്നു. എന്നാൽ തോക്കൊരു[2] മന്ദവിലാസതിരുനൃത്തം നില്ക്കേണമെന്ന് അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി. അതുകേട്ട് നന്ദികേശ്വരൻ ആട്ടരങ്ങുനടുവിൽ കിടന്നോരു മണിപ്പീഠമെ[3]ടുത്ത് പൊടിതുടച്ച് പൂവിട്ടാരാധിച്ച് ഗന്ധപുഷ്പധൂപ

1. ഭസ്മം, മറുപിള്ള, മറിമായം.
2 തിരനോട്ടം നോക്കുക.
3. തലയിൽ ചൂടി.

ദീപങ്ങളെക്കൊണ്ട് പൂജിച്ച് കഴുത്തിൽ പാശമിട്ട് തോൽമുടി വാർ വലിച്ച് മണിപിടിച്ച് തെളി.[1]

ഉമാഭഗവതിയും ഗംഗാഭഗവതിയും കൂടി താളമേന്തി—മത്ത വിലാസതിരുനൃത്തം നിന്നരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അത് എപ്രകാരമെന്നാൽ:—[2]കടുംതുടി വീണയും മറിമാനോട് മഴുവും [illegible] മാലയും മുദ്രയും അക്ഷപടത്തോട് വണ്ണ............ഴകാറി നിറമുത്തോല............തളർന്ന............ണ കങ്കണമായിയ കരികൊടിമുത്തികരം [illegible] പരിപ്പിരണ്ടും ചന്ദ്രലേഖാഭുജമായോരു പാമ്പുമിന കങ്കണമായിട്ട് കലങ്ങി മറിഞ്ഞ കണ്ണിണ തൊളട്ടോഴി താളമേളങ്ങളും കടുംതുടി കൊട്ടിയെയാരൊച്ച ജഗത്തിൽ മുഴങ്ങി.

“കുംഭിത നാദമെന്ന കണ്ടക സ്വരമായിട്ടു വാനവർ നായകൻ” എന്നിപ്രകാരം എഴുന്നരുളി തിരുനൃത്തം നിന്നരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അതുകണ്ട് രണ്ടാം തിരുനൃത്തം നിറുത്തരുളി ശ്രീഭദ്രകാളി. അത് എപ്രകാരം തിരുനൃത്തം നിറുത്ത എന്നാൽ:—കരിപിടിച്ച കട്ടതല ശൂലമുയർത്തി, കരത്തിൽ മഴു പടയേന്തി, നിണമണിമാല കഴുത്തിലണിഞ്ഞു, വിളിപ്പുറത്ത കറുത്ത നിറത്തിൽ ഉരുട്ടിയ കൺമിഴി ഉരുക്കിയ വാളിളക്കി, അനന്തരം [illegible] കോപം അടക്കിയ താരനാവിളപ്പു കാന്തൻ ഘോരഘോരം ഘോരതെ എന്നിപ്രകാരം എഴുന്നള്ളി തിരുനൃത്തം നിന്നരുളി ശ്രീഭദ്രകാളി. തിരുനൃത്തം നിന്ന തൊഴിക്കതോറും സന്തുഷ്ടതിരുനൃത്തം നിന്നരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അപ്പോൾ നാണമടഞ്ഞ് തലകവിട്ടാരല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി 'മോഹവും കോപവും തീർന്നോ, മകളേ!' എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

1. ഒളു—ദുർഗ്ഗകളിലെ [illegible]

2. ഇതുവരെയും പറഞ്ഞ നൃത്ത [illegible] കൊണ്ടുള്ള ഒരു [illegible]. [illegible] ഒരു [illegible] പ്രയോഗവിശേഷങ്ങളിലൊന്ന. [illegible] യതാണ്.

“കോപം തീൎന്നു, ദാഹം തീൎന്നില്ല” എന്നു തൊഴുതുണൎത്തിനാളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

“എങ്കിൽ സമുദ്രത്തെ കോരി പെരുകവോയാക!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

“അതു് അടിയനതിനു് ഒരു കവിൾപ്പാടു്[1] പോരാ”. എന്നു തൊഴുതുണൎത്തിനാളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

“എങ്കിൽ കാട്ടിക്കോ കപാലം,[2] എൻറെകൊൾ ശോണിതം”[3] എന്നു് വലത്തെ ചെറുവിരൽ മുറിപ്പെടുത്തി കപാലത്തിൽ കാട്ടി. കപാലം നിറഞ്ഞു് രുധിരവെള്ളം മഹാപ്രളയമായി[4] ഒഴുകിത്തുടങ്ങി. അതു ഭദ്രകാളി ഒട്ടു പാനംചെയ്തു. അതുകണ്ടു് പിശാചപ്പടകൾ കുടിക്കയും, കുളിക്കയും, തുടിക്കയും, അഹങ്കരിക്കയും തുടങ്ങിനാരെല്ലാ പിശാചപ്പടമാരെല്ലാം.

“ദാഹവും കോപവും തീൎന്നവോ മകളേ!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

“ദാഹവും കോപവും തീൎന്നു ഭഗവാനേ!” എന്നു് തൊഴുതുണൎത്തിനാൾ ശ്രീഭദ്രകാളി.

“ഇതു കേൾപ്പായാക മകളേ! ഭദ്രകാളീ! നീയെവ്വിടത്തിങ്കലാമ്മാറിരിപ്പൂ മകളേ!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

“അടിയൻ ശ്രീകൈലാസത്തിന്റെ വടക്കെ താഴ്‌വരയിലമ്മാറിരിപ്പൂ” എന്നു് തൊഴുതുണൎത്തിനാൾ ശ്രീഭദ്രകാളി.

“അതു താനും വരാ മകളേ, മഹാദേവൻ കൊടുത്തു് മഹാകാളി എന്നും വരാ. മഹാകാളികൊടുത്തു് മഹാദേവനെന്നും വരാ. നീയും ഞാനും കൂടി ഇരുന്നാൽ നിന്നെ കീൎത്തിയായിരിക്കും എന്റെ കീൎത്തിയില്ലാതെയും ഇരിക്കും. എന്നാൽ നീയും പോകപ്പായി കൎമ്മഭൂമിയിൽ[5] ചെറുകടി മനുഷ്യൎക്കു[6] പരദേവതയായി പോരവോയാക മകളേ!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

---

1. ഒരു കവിളുദകം. 2. തലയോടു്. 3. ചോര.
4. വലിയ ആറായി. 5. ഇന്നത്തെ കേരളം.
6. രാക്ഷസരെ സംഹരിച്ചു് ഭൂമിയിലുള്ളവർ ചെറുതായിരിക്കൊണ്ടാണു് ഈ രൂപം എന്നല്ല്.

"അടിയൻ പോകയില്ല മലനാട്ടിനാമ്മാവ്"—തിരിപ്പോർ, നിരസിപ്പോർ, പെൺപിടപിടാവ്" എന്നു ചൊല്ലുവോർ."

"അതെത്തും ചെയ്യാം മകളെ! ഒരായിരമൊരിക്കൽ നൂറെറട്ടു കാൽ പന്തലിട്ടു, കളവും പാട്ടും തരാം മകളെ!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അതെല്ലാം ചെയ്യാത്തവർ അറുപത്തിനാലുകാൽ പന്തലിട്ട് കളവും പാട്ടും തരാം മകളെ" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അതെല്ലാം ചെയ്യാത്തവർ മുപ്പത്തിരണ്ടുകാൽ പന്തലിട്ട് കളവും പാട്ടും തരാം മകളെ!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അതെല്ലാം ചെയ്യാത്തവർ പതിനാറുകാൽ പന്തലിട്ട് കളവും പാട്ടും തരാം മകളെ!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അതെല്ലാം ചെയ്യാത്തവർ നാലുകാൽ പന്തലിട്ട് കളവും പാട്ടും തരാം മകളെ!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"കിഴക്ക പടിഞ്ഞാറു എഴുക(തഴപ്പ്) പാകിക്കൊള്ളും. തെക്ക വടക്ക വെള്ളിക്കയറു പാകിക്കൊള്ളും. കിഴക്ക പടിഞ്ഞാറു പൊന്നിൻകൂറ വിരിച്ചുകൊള്ളും മകളെ!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി. ചെമ്പരത്തിപ്പൂവ്, കുരുത്തെങ്ങിനോല, പൂക്കുല, മാല എന്നിവയൊക്കൊണ്ട് നിന്റെ രൂപത്തെ നിർമ്മിച്ചുകൊള്ളും മകളെ!"[1] എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"പൊന്നിൻപൊടിക്ക പകരം മഞ്ഞപ്പൊടി കൊള്ളും. വെള്ളിപ്പൊടിക്ക പകരം അരിപ്പൊടി കൊള്ളും മകളെ! എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അഞ്ജനപ്പൊടിക്ക പകരം കൃഷ്ണപ്പൊടി കൊള്ളും എന്നിങ്ങിനെ മൂന്ന വർണ്ണങ്ങളെക്കൊണ്ട് അഞ്ചുവർണ്ണമാക്കി നിന്റെ രൂപത്തെ നിർമ്മിച്ചുകൊള്ളും" നിന്നുടെ കളം (രൂപക്കളം) വിസ്തൃവിതാനം കാൺമാനും കേൾപ്പാനും വരുന്നവർ ഋ[2]ഷ്യാദികൾ എന്ന് സങ്കല്പിച്ചുകൊള്ളും; പോയാലും, മകളെ" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

---

1. ദൈവബന്ധം നോക്കുക. 2. ഋഷിമാർ.

“കൊട്ടുന്നന്നേയു സങ്കല്പിച്ചു കൊള്ളുവേയായാക, മകളേ! ഭദ്രകാളീ! നീയും പോകപ്പോയായി കർമ്മഭൂമിയിൽ ചെറുകിടിമനുഷ്യർക്കു കുലപരദേവതയായി പോകയാക, മകളേ!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

“ഇതെല്ലാം ചെയ്യാത്തവർക്ക് അകംവെട്ട്, പുറവെട്ട്, അരച്ചൂരൽ, മുച്ചൂരൽ, അഗ്നികോരി (തീപ്പാറി), പെരിമ്പനി, കള്ളിമുള്ളൻ, കരിഞ്ചപ്പട്ട[1] എന്നിങ്ങിനെ തൊണ്ണൂറാറു മഹാവ്യാധികളെ കൊടുപ്പോയാക! അയ്യ് നിന്നെ സേവിച്ചവർക്ക് ഒഴിച്ചുകൊടുപ്പോയാക മകളേ!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി. “നീയും പോകപ്പോയി കർമ്മഭൂമിയിങ്കലേക്ക് ചെറുകിടി മനുഷ്യർക്ക് കുലപരദേവതയായി പോരപ്പോയാക, മകളേ!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അപ്പോഴാം മാതൃകളെ ശിരസ്സുവെച്ച് നമസ്കരിച്ചാളെല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി. അപ്പോഴാം കൈതവസ്ത്രം കൊടുത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി. അതെടുത്തു ചാർത്തികൊണ്ടാളെല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

“ഇതു കേൾപ്പോയാക, മകളേ! കാളീ! ഇതെങ്ങും വെല്ലുന്നതാര തുള്ളു. നിന്റെ ഇടത്തുകൈയിലാമതാറ് പിടിപ്പോയാക” എന്നരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

1. ഇതിൽ പലതെല്ലാം വസൂരിയുടെ വകഭേദങ്ങളാണ്.

പന്തലലങ്കാരം

ആദരവോടു ലോകരലങ്കരിച്ചീടും—പന്തക്കാലറുപതി
[നാലിൽ
കന്നതിനാലകമെകൊണ്ടു—കോണിനോടേഴുക[1]കെട്ടി
കൊത്തുടൻ കയറു പാകി—സ്വർണ്ണമണിക്കം മുമ്പെ
നല്ല താരിമാരെല്ലാം നീക്കി—നലമെഴുമവനിതന്നിൽ
ചാണകനീർ തളിച്ചു—സരസമായി മെഴുകിപ്പിന്നെ
താരിത്തിട്ടു വന്ദിച്ചിവിടെ—നിന്തിരുവടികിഴ്
[സ്തുതിച്ചീടുന്നേൻ
എന്നാണെ ചിറവൂർക്കാവാണെ കണ്ടെമാല്ലി—
—ശ്രീപാദം വാഴ്ക ദൈവമേ.—
ഇന്തിരമലമേലുണ്ടൊരു—പാലനില്പുന്നിതന്നാൻ
ആദിശ്രീമഹാഗണപതി—അപ്പാലവെട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു
ചിറ്റെല്ലാടു ചിറപ്പുംകത്തി—ചിതറിന നടുമുറ്റത്തു
കൊടിയും കയറും നീക്കി—വാകയവും നീക്കി
ഓരെന്തം കഴികഴിച്ചു—പുത്തിരംപോക എന്നു
തെല്ലൊടരിയുമിട്ടു—ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപ-
ദീപങ്ങളാംകൊണ്ടലങ്കരിച്ചു—നാട്ടിനാർ പാലതന്നെ
അകാശാതിമലയർ താനമെ ദൈവമേ.—
പാകിന വിതാനത്തിങ്കൽ—പണികളും തീർന്നമേന്മേൽ
ചേതമാറ്റാതകൊമ്പു—ചെന്തളിർപ്പട്ടും മറവും
ചേലകൾ പല്ലക്ക്ചോര—എഴുതിന പലവുംകൊണ്ടു
വിതാനവുമൊരുക്കി—നൽത്തുണൻ പൊതിഞ്ഞു
നൽപ്പടിയുംവച്ചു—നേർത്തുലാം കഴികൾ മേരെ
അങ്ങിന വിതാനത്തിങ്കൽ—കന്നത്തോല നിരക്കെത്തൂക്കി
കസ്തുരങ്ങൾ പലതും നന്നായ്—വെളുത്തവെറ്റിലയും
[പഴുക്കാ
മാന്തളിരെയാൽ തൂക്കി—തളുത്ത പൂക്കളെയും മാല
താമരപ്പൂവുമേന്മേൽ—നിറത്തോടു പവിത്രമേന്മേൽ

---

1. തണ്ട്.

നേർമുത്തുമാലതൂക്കി—കരുത്തനൊത്തചമരി വെഞ്ചമരി
കണ്ണാടിക്കൂപ്പി നിരപ്പിച്ചനാലലങ്കരിച്ചിട്ടിതമായപന്തൽ തൻ
കിളു കഴിപ്പാൻ[2] പാരാതെ എഴുന്നള്ളേണമേ—
കാൽച്ചിലമ്പൊലിയിളക്കി—കറ[3]കണ്ഠർ മകളേ! പോററി!
അരങ്ങിന വിതാനത്തിങ്കൽ—വെളുത്തൊരു വിളക്ക തെളിച്ച
വെളിച്ചെണ്ണ നിറയെ വീഴ്ത്തി—അലക്കിയ ചേല കീറി
അഴകിയ തിരിയുമിട്ട—ആയിരം കതിർകറ്റപോലെ
എരിയുമാനന്ദ(ന്ദ)നാൽ—വിളക്കം വിളക്കപോൽ
വിളങ്ങുമാറു വിനായകന്—അമൃത്[4]ചെയ്യുവാൻ
പരിപ്പിനൊടടനപ്പം—പതവി[5]യിലിളനീർ തേനും
വറുത്തരി പയറുമെള്ളും—മാമ്പഴമെന്നിവയെല്ലാം
മധുരത്താൽ പൂമല[6]ച്ചേർന്ന—ഏലയത്തോടിടിച്ചിളച്ചി[7]തെല്ലാം
ഗണേശൻ താനും വസിക്ക—ഇപ്പന്തൽകീഴ് വരമരുളീട്ട
മാറെ.—
ശൂലികരമകളേ![8]—ആനന്ദ(ന്ദ)ത്തെൻകടലേ,
ജ്യോതി മണിവിളക്കേ—സോമകാൽമുതലിയമ്മേ![9]
വേദാന്തപ്പൊരുളേ!—പുരാണമാം എന്നും മലർപ്പെണ്ണേ!
ഉമഗിരിമയനം[10]—കൊണ്ടവിനാകിലയു പൂക്കലെയും

2. ആദ്യം കാലുനാട്ടുവാനുള്ള കിള. അതു് ഒരു ഉത്സവമായിരിക്കണമല്ലോ. അപ്പോൾ മുതല്ക്കു് ദേവി അനുഗ്രഹിക്കണമെന്ന സാരം.

3. ഇവിടെ വിഷത്തിനെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടാണു് കറ(മാലിന്യം)യെന്നു പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്. കണ്ഠർ=കണ്ഠൻ—നീലകണ്ഠൻ (ശിവൻ) എന്നർത്ഥം.

4. അമൃതു കഴിക്കുക എന്നതിനുള്ള ഉപചാരവാക്കു്—ദേവന്മാരും രാജാക്കന്മാരും ഉണ്ണുന്നതു് ചോറാണെങ്കിലും അമൃതാണെന്നു് പറയുക.

5. പാദവി എന്നതിന്റെ തത്ഭവം.

6. കദളി എന്നായിരിക്കാം എന്നു തോന്നുന്നു.

7. ഇളച്ചി.

8. പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാരെ ആദികാരണമായും കർത്താവും ആയി നാടൻപാട്ടുകളിൽ സങ്കല്പിക്കാറുണ്ടു്. ചിലപ്പോൾ മലയനും മലയിയും ആയും കാണാം. കതവൂർ തോററം നോക്കുക. പേജു് 2.

9. സോമകാൽ=സോമന്റെ കാൽ, അതായതു്—ചന്ദ്രക്കലയിലെ കല. മുതലി—മുതലായിട്ടുള്ള ആൾ ധരിക്കുന്നയാൾ—ചന്ദ്രചൂഡൻ. സോമകാൽമുതലിയമ്മ=ചന്ദ്രചൂഡന്റെ ഭാര്യ—പാർവ്വതി.

10. ഉമഗിരിയിൽനിന്നും.

പൊന്മണിയും പൂങ്കാവും—പൊന്മ[11]ലവും പവഴക്കാലും
കണ്ണാടിയും[12] ചൂരളും[13] പിടിത്ത—കണ്ണായിരവൻ[14]റെ
ചെമ്പോലക്കയിൽ കണ്ടക്ക—ചിലമ്പൊലിപുലമ്പാടി
പൂർവ്വോലക്കാരത്തി ദൈവം—പുനത്തുടൻ[15] വിളിത്താരത്ത
മഞ്ഞ[16]പ്പൂവരിയും—ചാന്തും മണിയും തിരിയും
പുളുമുറവും മുന്നമേന്തിയ—തിരുവാളും മൂലമന്നു
മറവാമത മഞ്ചന[17]ത്തട്ടി—മുലമെഴുതി
മാറത്തു രണ്ടു മുലയുമേന്തി—കന്നിയുക്കമ്മൻ,[18] ചാത്തൻ[19]
കരുമ്പനയ്യർ[20]പള്ളിക്കണ്ണൻ—മററു മൂവർ മലയർ വന്നു
അണിനിഴൽ പന്തലിട്ടു—പന്തലിൽ പാവിരിച്ചു
കെല്ലുമെപ്പുറന്നിരത്തി[21]—കിഴക്കനെ താളം താഴ്ത്തി
അല്ലൽ[22]കളതം പിന്നിയെ[23]—തീർപ്പാനം, വേർപ്പാനം[24]
വേദോന്തി തെളിയിപ്പാനം—മന്ത്രകൗശലമോതുവാനം
പുകഴ്ക്കൊതൊരാമിനാഥ മമ്മാമരത മലങ്കാരത്തി ദൈവമേ.
വരിക നീലമാങ്ങേരി—അമരാപുരത്തെട്ടുപടി
വെള്ളാളർവാഴ്ക ദൈവമേ!—എൻമന്ത്രശാല വാഴ്ക,
മുത്തി[25] പിറന്നാൻ—മൂവങ്ങേരി[26] താൻ പിറന്നാൻ
മാവങ്ങിക്കാമകിള്ളി[27]—കന്നത്തിരവീശിങ്ങൻ വെട്ടൻ[28]
കോതൻ നാലില്ലത്തു പള്ളിമലയങ്ങം[29] വമ്പും തേരും
തേർത്താനവും വാഴ്ക ദൈവമേ!
വെള്ളിത്തേർ പിടിച്ചു പൊന്നുംതേരോടൊന്നിച്ചു
ശേവരി[30]യൊടു ശേവരിപ്പൂട്ടി—വീരകാളമൂത്തി[31]

---

11. നല്ല രത്നം.
12. ആൾക്കണ്ണാടി.
13. തിരുവാദ മടങ്ങിയവെച്ചില്ല്.
14. ഇന്ദ്രൻ.
15. പുകഴ്ത്തി.
16. മഞ്ഞപ്പൂവും അരിയും.
17. മഞ്ഞളും മററും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് കലക്കിയത്. മഞ്ചനമെന്നും പറയും.
18, 19, 20. ഓരോ ദൈവങ്ങളുടെ പേര്.
21. പറ കിടത്തി നിരത്തിവെച്ചിട്ട്.
22. അല്ലലുണ്ടാക്കുന്ന.
23. പിശാചുബാധകൊണ്ടുള്ള രോഗം.
24. വേർപെടുത്താനും.
25, 26, 27, 28, 29 ഓരോ ദിക്കിലെ പഴയ ദൈവങ്ങളുടെതാണ് കണ്ണുള്ള്.
30. കാട്ടാളന്മാരുടെ അലങ്കാരം.
31. വീരകാളിയും.

എന്നിപ്രകാരമായിരിക്കുന്നോരു ഭൂമിദേവിയുടെ
അടിയന്തരത്തെച്ചൊല്ലി കററംതീൎത്തു ഉണ്ണത്തെ വരുത്തീട്ടു
നെല്ലളപ്പത്തിടം[32] ചാരുക്കാലാലെ പാനയും
നടത്തിവെച്ചു കത്തിരം[33] കണ്ടെടുത്തു കററമററിരുന്ന കാലം
മരതകായിലെയും വില്ലി ശില്ലിയോടവർ മുമ്പിൽ
അമ്പലൊടു[34] പുനലു[35]മാടി—വെള്ളനെല്ലോലികൾ ചാത്തി
തേവാരം നിയതം വെണ്ണീറ്റെപ്പിൽ പരിഹാരം ചെയ്തു
ഏഴുവർ ശേകവ[36]രൊന്നായിടത്തിറികൊളുത്തി-
ക്കതിയുരുളുഗ്ഗ്ലാവും—ശോഭയിൽ ഇള്ളത്തുള്ള-
തക[37]തല തെക്കകാട്ടി—തെക്ക ദേവതയ്ക്കു വേണ്ടും
തിറമൊടു വെച്ചിക്കൊടുപ്പാൻ—പാടിന മലയരെല്ലാം
മുരശൊടു തുടിയറുത്തു—മൂവന്തിക്കാലമായി
കലങ്കലിവീടർ വന്നു—വണങ്ങിക്കൊണ്ടു കാതങ്ങൾ
നീങ്ങിവട്ടം അടിനിര വെളുക്കപ്പെട്ടത്തിനൊഴയും[38]
തെഴുകം[39] തളിർ,മണിയരയാൽകൊമ്പു,
മണിപ്പൂണ കാന്തിയെന്നാലെന്നിവ
ചുഴലെക്കത്തി ഇന്ദിരൻ നൂൽ[40]വരുത്തു
കൊന്നപ്പൂമലരുകൾ—കതിരൊന്നാലെ കവുങ്ങിൻപൂവു്
കെങ്കനകനകപ്പാല—ചെമ്പൊട്ടു മണിവിളക്ക
പൂട്ടാട പറനിരപ്പു—കുളുവാൻ കൂവാക്കോഴി[41]
ഒരു കവുങ്ങിൻപൂക്കലയും—പൊന്മണിയും പൂങ്കാവും
ചെമ്പരവും ചരക്കാലും—കണ്ണാടിച്ചുററും പിടിയന
കണ്ണായവേന്തരുടെ ചെമ്പോലക്കയിൽകണങ്ങൾ[42]
ചിലമ്പോലി പുലവെട്ടാടി പൂമ്പോലകാന്തിമൈവം
പുനത്തു[43]ടൻ വിളിത്താതെന്ന.

---

32. പ്രമാണം—(പാത്രത്തിന്റെ തരങ്ങൾ). 33. ഖജനാ.
34. തീയ്. 35. വെള്ളം. 36. ചേകവർ.
37. പ്രകാശമുള്ള, തികൾ (പ്രകാശം) (തമിഴ്).
38. പൂങ്കുല. 39. കൈതോല. 40. ചുകന്ന ശില.
41. ചെറിയ കോഴി (കുമാരൻ ഇടങ്ങോടൻ എന്നർത്ഥം).
42. കണ്ണായവേന്തൻ=ശിവൻ മുഴുവനും കണ്ണായ വേന്തൻ—ദേവേന്ദ്രൻ, ചെമ്പോലക്കയിൽ=മംഗളമുള്ള ഉദ്യാനത്തിലെ (നന്ദനം) കയിൽ—അതു മനോഹരമായ അലങ്കാരങ്ങളോടുകൂടി എന്നു സാരം. 43. പുകഴ്ത്തി.

എട്ടരികവാഴ്ത്തു് *

എട്ടരിക്കവാഴ്ക ദൈവമെ, ഏഴുന്നൂറ്റെട്ടുകാട്ടുവാഴ്ക
പത്തുരിക്ക വാഴ്ക, പതിനാറു (ഷോഡശ) കലയും വാഴ്ക
[ദൈവമെ!
ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും വാഴ്ക, അക്കരൽമലയാൻ വാഴ്ക,
ആദിദേവതയും വാഴ്ക, ബ്രഹ്മമാമലയും വാഴ്ക,
പൊകല്ലും പടയും വാഴ്ക, ഏഴികനൽ മറയോൻ വാഴ്ക,
ഏഴുപുറപ്പാണർവാഴ്ക, എന്നുടെ ദൈവം വാഴ്ക,
കണ്ടതിന കവിക്കുന്നിൽ ഗണപതിത്താനും വാഴ്ക,
ഭൂമിയിലുള്ളോരാലകത്തിലുള്ള ദൈവത്തെ എല്ലാം
സ്മരിച്ചു ചൊല്ലുവാനോ സമയമില്ല, ശക്തിയൊടെ
നിരസിച്ചു കഴികവേണ്ട ഇന്ധനമെല്ലാം തമ്മിൽ പോരെണം
ഇരുശനാടെ മികതിപ്പൊരുതും മികവേഴും പാദനാട്ടി
അവിടെക്കും ഇവിടെക്കും താനാ(സ്ഥാനാ)ദിദേവതയായി
[നില്പും
ആനക്കൊടാകമ്മതേ! നീലാമ്പുകിൽ നിറത്തി! ശക്തി!
നിമിഷത്തിലെഴുന്നള്ളണം
അണിമതി ജടയിൽ ചൂടി അരന്റെ മൂന്നാം തൃക്കണ്ണിൽ
അഴകിവന്നവപ്പോലം താരെ അഞ്ചുനാനിറത്തി! ശക്തി!
ആഴിചൂഴുലകത്തിലവനിയിലൊറിതന്ന
അള്ളികള്ളിലാള്ളിക്കുള്ളി വയനാട്, കല്ലപ്പുറയൂർ,
പഴയന്നൂർക്കാവു, വാഴ്ക ദൈവമെ!
ചെരാക്കലി, പൂരവൃക്കാവു, പൊന്നലത്തുപ്പം കാവു
കിരാമ്പുഴ, പരിയൂരെരവൂർ, കരുമാലി, കണ്ണംപാറ,
കൂഴന്തൂർ, കഴിയക്കണ്ണ, തെള്ളിയൂർ, തെള്ളിക്കാവു,
തെൻപുഴ, തെൻപൂർക്കാവു, തെരവൂർ, തെച്ചിക്കാവു,
ഏരാളറവു കൊട്ടം, കൊട്ടു, തറാമൂ, ചെമ്പമക്കണ
എന്നെയരമാൻ മക്കരം കാവു്, ചിറകൊല്ലം, പഴശ്ശിക്കാവിൽ,

* അനുബന്ധം നോക്കുക.

വിലസുന്ന വില്ലിപുത്തൂർ, വീതിയിൽ മംഗലത്തുകാവ്,
അരങ്ങത്തൂർ പാണി, നെല്ലുവയർവാണി, അടിപ്പിൽപാറാ,
നൽമാണ, തെക്കം കൊല്ലം, കല്ലുമക്കുളത്തുക്കാവു.
ശങ്കരൻ, ശങ്കരൻപെരാൽ, ചാത്തന്തുള്ളുമൊടൻ,
മഞ്ചാടിക്കരമ്പെരുമ്പള്ളി, വടപുരം, വാലിമായ്കൽ,
തട്ടയൂർ, തട്ടെക്കാവ്, പന്നിയൂർ, പനങ്ങാട്,
പാനങ്ങാട്ട്, പഴയപാന, കൊമ്പനങ്ങാട്ട്, കൊല്ലം,
ചതുർമ്മം, കടക്കാപ്പള്ളി, അഴകിയ കാവുംകളവും,
അറുപത്തിനാലുമഞ്ചും അടവിയിങ്കൽപൂരവും
ഉറയപ്പെട്ടോരു ദൈവമേ,
അച്ഛൻമാർ മുൻനടന്നു വന്നോരു ദൈവമേ:
അമ്മാമന്മാർ ചൊൽവിളികേട്ട് വന്നോരു ദൈവമേ!
മുത്തച്ഛന്മാർ മെയ്യാടി മെയ്യറഞ്ഞു വന്നോരു ദൈവമേ!
ഓണം കല്യാണവും മെയ്യാണവും വെച്ചും പൂജിച്ചും
അലങ്കരിച്ചും ആരാധിച്ചും വിളിക്കുന്നേനെന്നയാണ
ചിറവൂർക്കാവാണ കണ്ണങ്കോളിയും,
കോട്ടയിൽ വാഴും വേട്ടക്കരുമകനും,
ഒട്ടകരത്തിയിൽ വാഴും നല്ലമ്മനും,
അമ്പൊട്ടു വെച്ച പാന അഴകോട്ടു നടത്തു താമെ!
ഓം എന്നൊട്ടൊരോങ്കാരം വാഴ്ക,
ആം എന്നൊട്ടൊരാകാരം വാഴ്ക,
ഹരിയെന്നൊട്ടൊരു നല്ലക്ഷരം വാഴ്ക, ദൈവമേ!
ഓമെന്നും, ആമെന്നും, ഹരിയെന്നും മൂന്നു നല്ലക്ഷരം വാഴ്ക
[ദൈവമേ!
നാവിനെപ്പട്ടത്താൻ നാരായണൻ വാഴ്ക,
സൃഷ്ടിപ്പാൻ ബ്രഹ്മൻ വാഴ്ക, സ്ഥിതിക്ക വിഷ്ണു വാഴ്ക,
സംഹരിപ്പാൻ സർവ്വേശ്വരൻ വാഴ്ക,
മറക്കയോട പീഠം പുസ്തകം ചമച്ചോൻ വാഴ്ക,
നാട്ടിയോരു നമ്പാല വാഴ്ക,
നമ്പാലയ്ക്കു നാങ്കു വൈരം* വാഴ്ക,
നാങ്കു വൈരത്തിന്മേൽ വസിക്കപ്പെട്ടോരു
നാല്വർ ശ്രീകന്യാക്കന്മാരും വാഴ്ക ദൈവമേ!

* കാതൽ.

വാരമകളും വരമകളും വാഴ്ക,
പൂമകളും പുനൽമകളും വാഴ്ക,
ഭൂമിനാഥ മണ്ഡലം വാഴ്ക,
മണ്ഡപത്തിലുറയപ്പെട്ടോരു
സർവ്വ ഭൂതപ്പിശാചുക്കളും വാഴ്ക ദൈവമേ!
തെക്കും കൊല്ലം ശ്രീനഗരം വാഴ്ക,
വടക്കും കൊല്ലം മാളവി വാഴ്ക,
ഏഴ്മല വാഴ്ക, ഏഴുപത്തിരണ്ടെടവി വാഴ്ക,
പകൽ വാഴും ആദിത്യൻ വാഴ്ക,
രാവാഴും ചന്ദ്രഭഗവാൻ വാഴ്ക,
ആദിത്യനേയും ചന്ദ്രനേയും
ചുററിപ്പററി വലയംചെയ്തു നില്പോരു
നാൾമീൻ കോൾമീൻ നക്ഷത്രാദികളും വാഴ്ക ദൈവമേ!
ഭൂമിക്കലങ്കാരമായി നില്പോരു
കറുക, ചെറുവുള, കഞ്ഞുണ്ണി, മുക്കററി,
പൂവാങ്കുരുന്ത ദശപുഷ്പം പത്തും വാഴ്ക, ദൈവമേ!
കിഴക്ക ഉദയമാനപർവ്വതം വാഴ്ക,
പടിഞ്ഞാറസ്തമാനപർവ്വതം വാഴ്ക,
തെക്ക ത്രികൂടപർവ്വതം വാഴ്ക,
വടക്ക മഹാമേരു ഭൂമിക്ക പൊക്കിളായ്നില്ക്കും പർവ്വതം
വാഴ്ക ദൈവമേ!

അതിന്മേൽ വസിക്കപ്പെട്ടോരു
സപ്തർഷി അഷ്ടയോഗിയിലുയന്നനാരം വാഴ്ക, ദൈവമേ!
പറ കഴിപ്പാൻ വിശ്വകർമ്മാചാര്യൻ വാഴ്ക,
തോൽ പുതപ്പാൻ പറച്ചാമ്പുകൻ വാഴ്ക,
കോൽത്തുവലിപ്പാൻ വാസുകി വാഴ്ക,
ഓരാപുരുഷൻ പാരത്തരവു വാഴ്ക,
ഓം എന്ന ശബ്ദം പറക്കോൽ വാഴ്ക,
പറയകത്തു ഹര ഹര എന്നും ശിവ ശിവ എന്നും
രണ്ടു നല്ലക്ഷരം വാഴ്ക, ദൈവമേ!
എന്റെ ഇടത്തും വലത്തും ഇരിക്കും വഴിവാണനാക്കരും വാഴ്ക,
ഇനിക്ക വിദ്യ ബോധിപ്പിച്ചുതന്നോരു ഗുരുവിന്റെ
ശ്രീപാദം ഇണയടി രണ്ടും വാഴ്ക, ദൈവമേ!

ദാരുകൻ തോററം.*

ശ്രീകുരുമ്പകണ്ടകാളി ത്രൈലോക്യനായകി അഴകിയ ദേവി അനന്തസ്വാമി തിരുവടിയെക്കൊണ്ടു സ്തുതിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നേൻ. അടിയൻ എവിടെ പിഴച്ചു പോകുന്നതെല്ലാം ക്ഷമിച്ചുകൊള്ളേണം കന്നിയാദേവാ

എങ്കിലോ പണ്ടു ദേവാസുരയുദ്ധമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് ദേവകിന്നരകിമ്പുരുഷന്മാരുടെ പക്ഷമായിരുന്ന അന്നസുരകലത്തെയെല്ലാം അശേഷമേ കൊന്നു മുടിച്ചു കളഞ്ഞു ശ്രീപാൽക്കടലിൽ പള്ളികൊള്ളുകൊണ്ടരുളും അച്യുതൻ ജഗൻ വിഷ്ണു[2] നാരായണസ്വാമി.

അന്നസുരകലത്തിലവർ ശ്രീകന്യാകന്മാർ കൽവിലപൊ[3]ത്തിൽ പുക്കൊളിച്ചു കിടന്നു. നാളുമുന്നാളെ നമ്മുടെ വംശമെല്ലാം അശേഷമേ കൊന്നുമുടിച്ചു കളയുമാറുവരുമല്ലോ. നാമിനി ആരെച്ചെന്നു കാണുന്നുവെന്നും, എന്നതെല്ലാം നല്ലതെന്നും, അസുരകലത്തിലവർ കന്യാകന്മാരരുളപ്പോൾ.

ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ചെല്ലുകിലോ ശ്രീമഹാദേവൻ നല്ലച്ചൻ നമ്മുടെ വംശമെല്ലാം അശേഷമേ കൊന്നു മുടിച്ചുകളയും. ശ്രീപാൽക്കടലിൽ ചെല്ലുകിലോ ശ്രീനാരായണൻ തിരുവടി നമ്മുടെ വംശമെല്ലാം അശേഷമേ കൊന്നു മുടിച്ചുകളയും. നാമിനി സത്യലോകം പോവുതെന്നു[4] പോകപ്പോയി[5] ചെന്നു, പൊയ്കയിൽ കുളിച്ചു പാതന്റുടുത്തു, ചില പുഷ്പങ്ങളുമെടുത്തു കൈപിടിച്ചു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയുടെ

---

* ചിറവൂരിൽനിന്ന് കിട്ടിയത്.

1. പഴന്തസംബോധന—"ശ്രേഷ്ഠനായുള്ളോവേ, അനന്തനായുള്ളോവേ" എന്ന പ്രയോഗങ്ങൾ പ്രബന്ധങ്ങളിലും മറ്റും സാധാരണയാണ്.

2. ജഗത്തിങ്കൽ എല്ലാം നിറഞ്ഞവൻ—വിഷ്ണു എന്ന ശബ്ദം 'വിശ്' എന്ന ധാതുവിൽനിന്നാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അതിന് പ്രവേശിക്ക, വ്യാപിക്ക എന്നർത്ഥമുണ്ട്.

3. കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഗുഹയുടെ ദ്വാരം.

4. പോവുകതന്നെ എന്നർത്ഥം (പോകയായ്).

5. പോകപ്പോയി—പുറപ്പെട്ടു.

ശ്രീപാദമിവിടെ എന്നു കല്പിച്ചു കീഴ്ക്കനോക്കി നിന്നു പൂവാരായിച്ചു തപസ്സുതുടങ്ങിനാർ അസുരകലത്തിലശ്രീകന്ന്യാകന്മാരമെ! ഒവൈ അങ്ങിനെയും ചില വർഷം തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു[1] ശ്രീകന്ന്യാകന്മാർ.

അതുകൊണ്ടും പ്രത്യക്ഷമായില്ല ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ. ഇത്തപസ്സുകൊണ്ടു ഇക്കാര്യം സാധിക്കയില്ല എന്നു നിശ്ചയിച്ചു തപസ്സു ചെയ്തു കണ്ടാറം മാനവതിയാകുന്ന കന്നിയാവ്വ്". ഇത്തപസ്സുകൊണ്ടു ഇക്കാര്യം സാധിക്കേണ്ടും ഞാനെന്നു നിശ്ചയിച്ചു തപസ്സുതുടങ്ങി മാതമതിയാകുന്ന കന്നിയാവ്വ്". അക്കാലത്തു പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ. 'കേൾപ്പോളുമുണ്ടോ ശ്രീകന്ന്യാകന്മാരെ! നിങ്ങളെന്നോക്കറിച്ചു തപസ്സുചെയ്യുന്നതെന്തിനെന്നു കേൾക്കട്ടെ ഞാനെന്നാൻ' ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

കേൾപ്പോളുമുണ്ടോ നമ്മക്കളെ നിങ്ങളെന്നോക്കറിച്ചു തപസ്സു ചെയ്യുന്നതിന്നു തക്കവണ്ണമല്ലോ.[2]

ഇത്തപസ്സുകൊണ്ടു സാധിക്കയില്ല എന്നു നിനച്ചല്ലോ തപസ്സ്! ചെയ്യുകണ്ടു മാനവതിയാകുന്ന കന്നിയാവ്വ്".

"എങ്കിലോ നിനക്കു അന്തിമേനത്തു അല്പനായിട്ടും ഒരു മന്നനായൊരു പുത്രനുണ്ടായി വരിക"യെന്നു വരവും വരപ്രസാദവും കൊടുത്തരുളി ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

ഇത്തപസ്സുകൊണ്ടു ഇക്കാര്യം സാധിക്കേണ്ടും ഞാനെന്നു നിശ്ചയിച്ചല്ലോ തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു മാതമതിയാകുന്ന കന്നിയാവ്വ്".

"എങ്കിലോ നിനക്കു അന്തവും ഒയ്യാറാശ്ചര്യവും അപരപക്ഷത്തിൽ[3] പ്രതിപദവുമാകുന്ന നാൾ ഏതുയും ബലവീര്യമുള്ളോരു പുത്രനുണ്ടായി വരിക"യെന്നു വരവും വരപ്രസാദവും കൊടുത്തരുളി ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

കേൾപ്പോളുമുണ്ടോ ശ്രീകന്ന്യാകന്മാരെ! നിങ്ങളും ശ്രീമേക മാസത്തിൽ ചെന്നു മണിയരുളന്നെ[4] കണ്ടു മാലയിട്ടുംകൊണ്ടു അവനോടനുഭോഗവും ചെയ്തു ഗർഭത്തെ ധരിച്ചുകൊൾവിൻ എന്നരുളിച്ചെയ്തു കണ്ടു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

---

1. കഴിച്ചുകൂട്ടി എന്നർത്ഥം. (പഴയ പ്രയോഗം)
2. തക്കതായ കാരണമുണ്ടാകണമല്ലോ. 3. കറുത്ത പക്ഷം.
4. ശ്രേഷ്ഠനായ മകൻ. ഒരുതരം ദിവ്യരിക്ക മണിയൻ എന്നു പേരുണ്ട്.

അതിനെക്കേട്ടോരു ശ്രീകന്ന്യാക്കന്മാരിരുവരും ശ്രീകൈലാസത്തിൽചെന്നു മണിയത്തൂരനെ കണ്ടു മായയിട്ടുംകൊണ്ടു അവരോടനുഭോഗവും ചെയ്തു ഗർഭത്തെ ധരിച്ചുകൊണ്ടാർ അസുരകുലത്തിലവർ ശ്രീകന്ന്യാക്കന്മാരമെ ദൈവമെ!

കേൾപ്പോളുമുണ്ടോ ശ്രീകന്ന്യാക്കന്മാരെ! ദേവഗർഭവും അസുരഗർഭവും ഇപ്പോഴെ പ്രസവിച്ചുകൊൾകെ വേണ്ടു എന്നാൻ മണിയത്തൂരൻ.

അതിനെക്കേട്ടോരു ശ്രീകന്ന്യാക്കന്മാരിരുവരുമന്നു തങ്ങടെ ഒരു പൊയ്കവനത്തിലവരന്നു ചെന്നു അന്തിനേരത്തു അല്പനായിട്ടു അത്രമന്നനായൊരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചുകണ്ടാൾ ദാനവതിയാകുന്ന കന്നിയാവു്.

അത്തവും ഞായറാഴ്ചയും അപരപക്ഷത്തിൽ പ്രതിപാദവുമാകുന്ന നാളെത്രയും ബലവീര്യനായൊരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചുകണ്ടാൾ ദാരുമതിയാകുന്ന കന്നിയാവ്.

അസുരൻ പിറന്നു ഭൂമിലോകത്തിൽ വീഴുന്നപ്പോൾ ആദിത്യൻ പരിവേഷം[1] തുടങ്ങുന്നു. മണ്ണു വിണ്ണാകുന്നു! മരം പാറിയുന്നു! മഹാസമുദ്രം കലങ്ങുന്നു.[2]

[3]നാലിനോടെ നാലാംനീരാടി, അഞ്ചിനോടെ അഞ്ചാം നീരാടി ഏഴിനോടെ ഏഴാം നീരാടി! പത്തിനോടെ പഞ്ചഗർഭം നീർതളിച്ചു. പതിനൊന്നിനോടെ പുല പുണ്യാഹം നീർതളിച്ചു, ഇരുപതാം നീരാടി. ഇരുപത്തെട്ടാം നാൾ ദാനവതി പെററവന് ദാനവനെന്നും ദാരുമതി പെററവന് ദാരുകനെന്നും അരഞ്ഞാണണച്ചു തിരുനാമം പേരു വിളിച്ചുകണ്ടു ശ്രീകന്ന്യാക്കന്മാരിരുവരുമെ ദൈവമെ.

അക്കാലത്തു ചോദിക്കത്തുടങ്ങുന്നു ദാനവതി ദാനവേന്തൻ[4] ദാരുകൻ:—'കേൾപ്പോളുമുണ്ടോ മാതാക്കന്മാരെ! നമ്മുടെ വംശത്തിങ്കൽ മററാരുമില്ലയൊ തുണയൊ' എന്നു്.

---

1. ആദിത്യന്റെ ചുററിലും വൃത്താകാരത്തിൽ കാണുന്ന ഒരു പ്രകാശം. (പരിവേഷം) 2. ദുർനിമിത്തങ്ങൾ—ദാരുകവധം, ഭദ്രാൾപാട്ട്, പേ. 144.

3. പെററുകിടക്കുന്ന കാലത്തെ ചടങ്ങുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാം കേരളാചാരം തന്നെ. 11-ാം ദിവസം പുലകളിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം കേരളത്തിൽ എല്ലായിടത്തുമില്ല. 14-ാം ദിവസമാണു് പലേടത്തും.

4. ദാനവപതി ദാനവേന്ദ്രൻ എന്നതിന്റെ ചുരുക്കം. വേന്തൻ—രാജാവ്.

'മകനെ ദാരുകാ! പണ്ടു ദേവാസുരയുദ്ധമുണ്ടായിരുന്ന കാലത്തു് ദേവകിന്നരകിമ്പുരുഷന്മാരുടെ പക്ഷമായി നിന്നുകൊണ്ടു അന്നു നമ്മുടെ വംശമെല്ലാം അശേഷമേ കൊന്നുമുടിച്ചു കളഞ്ഞു ശ്രീപാൽക്കടലിൽ പള്ളിക്കുറുപ്പുകൊണ്ടരുളും അച്യുതൻ ജഗൽവിഷ്ണു നാരായണസ്വാമി.'

'അന്നു ഞങ്ങളും ശ്രീകന്യാക്കന്മാർ കൽവിലമാളത്തിൽ പുക്കൊളിച്ചു തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയുടെ അനുഗ്രഹത്തിനാലല്ലെ ഇന്നു നീയും ദാനവനും ഉണ്ടായി മകനെ! ദാരുക!'

ശ്രീകൈലാസം വാഴ്ക ദൈവമെ!

ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ വാഴ്ക!

ദാരുകപുരം വാഴ്ക!

ദാരുകാപുരത്തു മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവു് വാഴ്ക!

ദാരുകരാജാവിന്റെ ധർമ്മപരിവാരം[1] വാഴ്ക!

ധർമ്മപരിവാരമിരിക്കും ഗോപുരമണിപന്തശാല വാഴ്ക ദൈവമെ.

'കർമ്മോൽപ്പാദ്യമുണ്ടോ മകനെ ദാരുക! ഇനിയും ദേവകളോടു യുദ്ധം വേണ്ടുകിലോ ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയെക്കുറിച്ചു തപസ്സുചെയ്തു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയോടു വരവും വരപ്രസാദവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകേണം മകനെ ദാരുക!'

എന്നു ദാരുകമാതാവു് പറഞ്ഞതു പരമാർത്ഥമെന്നും കല്പിച്ചു മേഘമാർഗ്ഗം[2] കരേറിച്ചെന്നു കളിച്ചാട പകർന്നുടുത്തു അഴകിയ ചില പുഷ്പങ്ങളുമെടുത്തു കൈപിടിച്ചു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയുടെ ശ്രീപാദം ഇവിടെ കല്പിച്ചു കീഴ്ക്കനോക്കി നിന്നു പൂജാരാധിച്ചു തപസ്സു തുടങ്ങി നാൻ മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകൻ.

അങ്ങിനെയും പലവർഷം തപസ്സുചെയ്തു കണ്ടു മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകൻ.

അതുകൊണ്ടും പ്രത്യക്ഷമായില്ല ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

1. അസുരന്മാർ, ഭൃത്യന്മാർ, സേനകൾ മുതലായവർ.
2. അത്ര ഉയരത്തിൽ പോയി എന്നു താൽപര്യം.

ഒരു കാൽ മടക്കി ഒരു കാൽകൊണ്ടൊരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സു ചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവ് കാണായില്ല സ്വാമി.

ഒരു കൈ മടക്കി ഒരു കൈകൊണ്ടൊരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സു ചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവു കാണായില്ല സ്വാമി.

ഒരു കണ്ണടച്ചു ഒരു കൺ തുറന്നൊരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവ് കാണായില്ല സ്വാമി.

വർഷകാലത്തു അരയോളം നീററിൽനിന്ന് ഒരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവു കാണായില്ല സ്വാമി.

കാററുകാലത്ത് കരിമ്പാറപ്പുറത്തിരുന്നു കാററും വെയിലും കൊണ്ടു ഒരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവു കാണായില്ല സ്വാമി.

അരയാൽ വൃക്ഷത്തിന്മേൽ കരയേറി അരയാൽ കൊമ്പത്തു ഒരു കാൽകെട്ടി കീഴ്ക്കാംതൂക്കെ തൂങ്ങി ഒരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവു കാണായില്ല സ്വാമി.

താനിരിക്കും വെള്ളിത്തൃപ്പീഠം ചുററും അഗ്നികുണ്ഡം കുഴിച്ചു വരിക്കപ്പ്ലാ[1]കീറി, നറുനെയ്യും വീഴ്ത്തി, അഗ്നിഹോമം ചെയ്തൊരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവു കാണായില്ല സ്വാമി.

തന്ററയൊരു തംബുരുവും വീണയും വായിച്ചൊരു പന്തീരാണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുകണ്ടു.

അതുകൊണ്ടും ഒരു വെളിവു കാണായില്ല സ്വാമി.

---

1. പിലാവ് അർത്ഥത്തിൽ ഒരു വകഭേദം.

തന്റെ കയ്യിലിരുന്നോരു വാൾകൊണ്ട് വലത്തെ കണ്ണായി[1]ലൂന്നി ഇടത്തെ കണ്ണായിൽ പുറപ്പെടിച്ചു കൊലപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങുന്നോരു നേരത്തു "നില്ല നില്ല ദാരികാ! നീ എന്നെക്കുറിച്ചു തപസ്സു ചെയ്തു നിനക്കു എന്തെല്ലാം വരം വേണമെന്നു" ചോദിച്ചു[2] ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ

"ഇനിക്കു രാവും പകലും ചാവാത്തൊരു വരം തരേണം, കല്ലാലും, ഇരുമ്പാലും, ആളാലും, ആയുധത്താലും ചാവാത്തൊരു വരം തരേണ"മെന്നാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികൻ.

അങ്ങിനെ ദാരികന മുക്കോടി അസുരരെ തോററി[3]ക്കൊടുക്കുന്നു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

കുളവിൽ പെരിയ രാക്ഷസർ പതിനാറായിരം അസുരരാജാക്കളെയും ശേഷമുള്ള രാക്ഷസരെയും തോററിക്കൊടുക്കുന്നു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

ബ്രഹ്മൻ ബ്രഹ്മായുധമായി തോററിക്കൊടുക്കുന്നു.

വിശപാർമണിടയന്തും ശിവപാർമണിയെന്തും[4] രണ്ടു മന്ത്രത്തെയും ബോധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

അങ്ങിനെ വരമെല്ലാം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോക മെല്ലെ നടകൊണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികൻ.

'നില്ല, നില്ല, ദാരികാ! ഇനിയുമൊരു വരമുണ്ട് ഇരിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളാൽ കൊലപ്പെടാത്ത വരമുണ്ട് ഇരിക്കുന്നു. അതിനെയും കൂടി വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവെ!' എന്നരുളിച്ചെയ്തുകണ്ടു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

അതിനെയും കേട്ടു കേളാതെകണ്ടു പോക നടകൊണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

അട്ടയാലും, പുല്ലിന്മേൽ പുഴുക്കളാലും, പശുക്കളാലും, സ്ത്രീകളാലും വരം കൊള്ളേണ്ടിയോരു പുരുഷനോ ഞാനെന്നു അഭിമാനപ്പെട്ടു അധഃകരിച്ചുപോക നടകൊണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

---

1. കണ്ണായിൽ.
2. ഇവിടെ ക്രിയക്ക് പുരുഷപ്രത്യയമില്ല.
3. സൃഷ്ടിച്ചു.
4. ഈ മന്ത്രങ്ങളുടെ പേരുകൾ മറെറാ പാട്ടിലും ഭിന്നമായിട്ടാണ് കാണുന്നതു.

'എങ്കിലോ നിണക്കു കാലാന്തരത്താൽ സ്ത്രീകളാൽ കൊലപ്പെടുക'[1] എന്നു ശപിച്ചു പറഞ്ഞരുളി ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നല്ലച്ഛൻ.

അതിനെയും കേട്ട് കേളാതെകണ്ടുപോക നടകൊണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

[2]അകാലമെന്ന കാട്ടകത്തൂടെ പോകുന്നപ്പോൾ [3]ദാരികന്റെ അട്ടഹാസവും പൊടിത്തൂളവും[4] നിദ്രയിൽക്കേട്ട് വിരണ്ടുണർന്നെഴുന്നീററു നില്ക്കുന്ന അച്ചുവടി[5] വേതാള പ്രേതപിശാച്. ഒന്നാം കയ്യിൽ കങ്കം ധരിച്ചു, രണ്ടാം കാതിൽ കുഴ[6] തൂക്കിയിട്ടു, നാലാനമകളെ അമ്മാനമാടി, പന വലിച്ചു പൽക്കുറിയായിട്ടു[7] നില്ക്കുന്ന അച്ചുവടി വേതാളപ്രേതം പിശാച്.

'നില്ല്, നില്ല്, ദാരികാ! ബ്രഹ്മദേവനോടു വരവും വരപ്രസാദവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകുന്ന നിയ്യ് എന്നോടുകൂടെ ഒരു വരം വാങ്ങിക്കൊണ്ടേ പോ[8]വെന്നാൻ' അച്ചുവടി വേതാളപ്രേതം പിശാച്.

അതിനെയും കേട്ട് കേളാതെകണ്ടു പോക നടകൊണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

'എങ്കിലോ നിന്റെ വലത്ത തുടയിന്മേൽ കൊഴുത്ത നിണമുണ്ടിരിക്കുന്നു, അതിനെ ഞാനെന്റെ ചെമ്പിവാളാൽ വെട്ടി പാത്ര

---

1. നിണക്ക് കൊല്ലപ്പെടുക എന്നുള്ള പ്രയോഗം വ്യാകരണവിരുദ്ധമെന്നറിക്കേണ്ട. പാഠഭേദമായി ദ്രഷ്ടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

2. ദാരികവധത്തിലെ വേതാളവർണ്ണന നോക്കുക.

3. ഈ പ്രയോഗം ഇപ്പോൾ ഭാഷയിൽ ലുപ്തപ്രായമായിരിക്കുന്നു. 'പോകും പോൾ' എന്ന രൂപാന്തരമാണ് ഇപ്പോൾ പ്രചാരം. ഇവിടെ ഭൂതകാലരൂപം തന്നെ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

4. പൊടി, തൂൾ ഇവ രണ്ടും ഒരേ അർത്ഥം കുറിക്കുന്ന പദങ്ങളാണ്. ഉന്നിച്ചു ചേരുമ്പോൾ ചിലപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ആവർത്തിക്കാറുണ്ട്. ഇവിടെ പൊടിപരപ്പിച്ചു ഇളക്കുന്ന ശബ്ദത്തെയാണ് കുറിക്കുന്നത്.

5. അച്ചുവടിവ് എന്നതിന്റെ രൂപം. രൂപം വാർത്തുവെച്ചപോലെയുള്ള ഒരു സാധനം എന്നർത്ഥം. അച്ച് + വടിവ് = സന്ധിയിൽ അച്ചുവടിവ് എന്നാകുന്നു. അച്ചുന്ന=(ഒപ്പിക്കുന്ന) ആകൃതി എന്നും അർത്ഥമാവാം.

6. കാതിലുള്ള ആഭരണം.

7. പല്ലിൽ കുത്തിക്കൊണ്ട് എന്ന താല്പര്യം.

8. ഇവിടെ വിധിപ്രത്യയം ഭേദമായി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

വട്ടകയാൽ കുടിക്കുന്നുണ്ടു് ഞാ'നെന്നു വീണ്ടും പറഞ്ഞു വീരപാദം ക്രൂരി[1]ക്കണ്ടു അട്ടുവടി വേതാളപ്പെരുതും പിശാചു്.

അതിനെയും കേട്ടു കേളാത കണ്ടു തന്റേയാത ദാരുകാപുരം നോക്കി പോക നടക്കൊണ്ടാൻ ദാനപതി ദാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവു്.

തന്റേയാത ധർമ്മപരിവാരമേറിരിക്കും ഗോപുരമണിപ്പന്തൽശാലക്കള്ളിൽ ചെന്നു മെയ്യുണർന്നിരുന്നുകണ്ടാൻ ദാനപതി ദാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവു്.

'അക്കാലത്തുമേ ദൈവമേ! ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ അടിതളി ആചാരങ്ങളും മുട്ടുന്നു. കളികരിത്തേവാരങ്ങളും മുട്ടുന്നു. എത്ര്യാന്തം പൂവും പൂജയും മുട്ടുന്നു'[2] എന്നിവണ്ണം വരുവാനവകാശമെന്നു ശ്രീമഹാദേവൻ നല്ലച്ഛൻ.

'കേൾപ്പോളുമുണ്ടോ ഭൂതനാഥരേ! മഹാമേരുപർവ്വതത്തിങ്കൽ മാലാഴി[3] എന്നൊരു വൃക്ഷത്തിൻ കീഴ് പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരുണ്ടിരിക്കുന്നു. അവരെച്ചെന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരണ'മെന്നരുളിച്ചെയ്തുകൊണ്ടു ശ്രീമഹാദേവൻ നല്ലച്ഛൻ.

അതിനെക്കേട്ടോരു ഭൂതനാഥനു് ആവേഗ[4]ത്തോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു മഹാമേരുപർവ്വതത്തിങ്കൽ മാലാഴി എന്നൊരു വൃക്ഷത്തിൻ കീഴിരിക്കുന്നോരു പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരെ ചെന്നുകണ്ടാൻ ഭൂതനാഥരെ ദൈവമേ!

എന്തു വന്ന കാരിയമെന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു[5] പൂനാരമന്മാര പ്പോറ്റം.

'ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ അരുളിച്ചെയ്തുവിട്ടു നിങ്ങളും പന്തിരുവരെയും കൂട്ടി പോരേണ'മെന്നു. അതിനെ

---

1. വൃക്ഷമാക്കി തിരിച്ചു എന്നർത്ഥം. പഴയ പ്രയോഗം. മറ്റുകൃതികളിലും മറ്റും ഈ പ്രയോഗമുണ്ടു്. ക്രിയക്കു് പുരുഷപ്രത്യയമില്ല.

2. എത്ര്യാന്തം കൈലാസത്തിലുണ്ടു്. പാട്ടിന്റെ കെട്ടിലയം നോക്കുക.

3. വൃക്ഷത്തിനു ഇങ്ങിനെയൊരു പേരു് കേട്ടിട്ടില്ല.

4. സംഭ്രമം.

5. ഇവിടെയും ക്രിയക്കു് പുരുഷപ്രത്യയമില്ല.

ക്കെട്ടോരു പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരൊന്നു ആവേശത്തോടും കൂടി പുറപ്പെട്ടു മാതകന്റെ നാട്ടിൽകൂടി പോരുന്നോരു നേരത്തു കാടിമണ്ണി[1] വന്നു വഴി തടുത്തു കണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ മാതരാജാവ്.

പൂനാരമന്മാർ:—'ഞങ്ങൾ ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ശ്രീമഹാദേവൻ വല്ല്യച്ഛന്റെ വേലൈത്തിങ്ങളെടുത്തുവാനും, കൊട്ടുവാനും, പാടുവാനും, ആടുവാനും, പോകുന്നു[2]ന്നെന്നാർ പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരപ്പോൾ.

മാതകൻ:—'നിങ്ങടെ വല്ല്യച്ഛൻ ഞാനെന്നു കല്പിച്ചുകൊൾവിൻ! നിങ്ങടെ വല്ല്യമ്മ എന്റെ ദേവിയെന്നു കല്പിച്ചുകൊൾവിൻ! നിങ്ങടെ വല്ല്യച്ഛൻ എനിക്ക പട ചിരിക്കയും പക്കം[3]വെക്കയും പഴിയരി വാർക്കയും വേണം'.

'നിങ്ങടെ വല്ല്യമ്മ എന്റെ ദേവിക്ക മുറമടിക്കയും താളിപിഴികയും, വിളയാട്ടമണ്ണുള്ളകയും, വേണമെന്നു' പഴിയും പരിഹാസവും പറഞ്ഞു കണ്ടാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ മാതകരാജാവ്.

അതിനൊക്കെട്ടോരു പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരാവേശത്തോടും പുറപ്പെട്ടു ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ശ്രീമഹാദേവർ വല്ല്യച്ഛന്റെ തൃക്കാക്കൽ ചെന്നു വീണു നമസ്കരിച്ചു പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരപ്പോൾ.

'കേൾക്കുമാറുണ്ടോ വല്ല്യച്ഛാ! ഞങ്ങൾ മാതകന്റെ നാട്ടിൽകൂടെ പോരുന്നോരു നേരത്തു മാതകൻ വന്നു വഴി തടുത്തു പഴിയും പരിഹാസവും പറഞ്ഞു വല്ല്യച്ഛാ!' എന്നാർ പന്തിരണ്ടു പൂനാരമന്മാരപ്പോൾ.

'എന്തെല്ലാം പഴിയും പരിഹാസവും പറഞ്ഞു'തെന്നുകേട്ടു ശ്രീമഹാദേവർ വല്ല്യച്ഛൻ.

'നിങ്ങടെ വല്ല്യച്ഛൻ ഞാനെന്നു കല്പിച്ചുകൊൾവിൻ, നിങ്ങടെ വല്ല്യമ്മ എന്റെ ദേവിയെന്നു കല്പിച്ചുകൊൾവിൻ, നിങ്ങടെ വല്ല്യച്ഛൻ എനിക്ക ചിരിക്കയും പക്കം വെയ്ക്കയും പഴിയരി വാർക്കയും വേണം,

---

1. ആണത്തിക്ക നല്ല ഓടുക.

2. പോകുന്നു + എന്നു, പോകുന്നു എന്നു. ഇതിലെ ക്രിയ സമ്പ്രദായകൃദന്തമാണ്.

3. പക്കം=രാജാവിന്റെ അത്താഴത്തിനും, ദൃഷ്ടാന്തക്ക് കൊടുക്കുന്ന ഭോജനത്തിനും ഇതു പേരാണു്.

നിങ്ങളുടെ നല്ലച്ഛൻ എന്റെ മേവിക്ക മുററമടിക്കയും താളി പിഴികയും വിളയാട്ടക്കഞ്ഞെയ്തു വെക്കയും വേണമെന്നിങ്ങിനെ പഴിയും പരിഹാസവും പറഞ്ഞു നല്ലച്ഛാ!' എന്നാർ ചന്തിരണ്ടു പൂതനമാരപ്പോഴം.

അതിനെക്കേട്ടോരു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛനുണ്ടു ആയിരം[1]ക്രോശരാക്ഷസർ ജനിച്ചു, മൂന്നാം തൃക്കണ്ണു മലരെ മിഴിച്ചു, പലതരത്തിങ്ങെണോരു കാളകൂടവിഷത്തെ എടുപ്പോളം ചെയ്തു കാലിക[2] എന്നൊരു പെണ്ണിനെയും സൃഷ്ടിച്ചുകണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ.

അന്നേരത്തു വാളും വട്ടകയുമായി പോന്നു വെളിച്ചപ്പെട്ടുകണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി[3]യുടെ ദൈവമേ!

കാളി:—'കാററും വെയിലും ഉടൻ വായിലാക്കുവൻ നല്ലച്ഛാ! കാണായുള്ളോരെയെല്ലാം വിഴുങ്ങീട്ടവൻ നല്ലച്ഛാ! സമുദ്രകടലെ കുടിച്ചുവപ്പൻ നല്ലച്ഛാ!' എന്നാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

ശിവൻ:—'ഇതിനല്ലാ മകളെ! നിന്നെ ഞാൻ തോററിക്കുന്നു. ഇതപ്പുറത്തുവെക്ക പിഴ[4]യിട്ടവാനും അപ്പുറത്തു നില്ക്കാനും ആരാഞ്ഞെിരിപ്പാരത്തിയാമെങ്കിലൊ ദാരുകനോടു യുദ്ധത്തിനായി ജ്ജനിച്ചണം മകളെ കണ്ടകാളി!' എന്നരുളിച്ചെയ്തു കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ.

കാളി:—'ആയതിനൊരുമാർക്കണമുണ്ടാകിലിത്തന്നാൽ അതുത്തോളം ചെയ്യുന്നതുണ്ടെ'ന്നാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

അതിനെ കേട്ടോരു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛനുണ്ടു വേട്ട[5] രണ്ടും യുദ്ധം രണ്ടും തോററിക്കൊടുക്കുന്നു. നാലുശാല, നടുത്തളക്കൊട്ടിൽ[6],

---

1. ഇങ്ങിനെയൊരു സംഭവം വേറൊരു കൃതിയിലും കാണുന്നില്ല. ആക്രോശരാക്ഷസർ—ഭയങ്കരശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുന്ന രാക്ഷസർ.

2. കാളിയുടെ മറെറാരു പേര്.

3. ഈ പദത്തിനു പല വ്യുല്പത്തിയും പറയുന്നുണ്ട്. കണ്ഠ കാളം ഉള്ളവനെ കൊൽ എന്നതും ചിലർ യോജിപ്പിക്കുന്നു (ശബ്ദാർത്ഥപരിശി, പുറം 166). കാളിയുടെ ശുഭക്ഷണമായിട്ടും സങ്കല്പിക്കാറുണ്ട്.

4. പിഴ=പിഴനുട്ട്. ഉത്സവം എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

5. സാധാരണ നായാട്ട് എന്നർത്ഥം. ആഗ്രഹം എന്നുമർത്ഥമാകാം. വേൾ ധാതുവിന്ന ആഗ്രഹിക്കുക എന്നർത്ഥമുണ്ട്. തമിഴിൽ ചെന്നാൽ വേൾക്കു വിവാഹം എന്നർത്ഥവുമുണ്ട്.

6. കൊട്ടിൽ—ചെറുപുരപ്പോലുള്ള ഒരു സ്ഥലം. ചിലേടത്തു ഇതിന്നു നടുക്കൊട്ടിൽ എന്നും പറയും.

തോറ്റിക്കൊടുക്കുന്നു. എട്ടുശാല, എടുപ്പുകൊട്ടിൽ[1], വാതിൽ, തോറ്റിക്കൊടുക്കുന്നു. പൂമുഖശാല തോറ്റിക്കൊടുക്കുന്നു. ഗണങ്ങളും പെരിയ മുടകാളിയും പെരുമ്പടയും തോറ്റിക്കൊടുക്കുന്നു.

കരുത്തു പെരിയ കുന്തികാമനെ[2]യും പള്ളി[3]പ്പെരിയ ക്ഷേത്രപാലനെയും പെരുമ്പടയും തോറ്റിക്കൊടുക്കുന്നു. ഇതെല്ലാം തോറ്റിച്ചുകൊണ്ടു വെള്ളിയംപൂ പൂക്കണപ്പോലെ (വെളുക്കണപ്പോലെ) വെൺപല്ലിടകാട്ടി, വെളുക്കച്ചിരിച്ചു, വെൺമാറോടുത്തുടുത്തു, വലത്തെ കയ്യിൽ വാളും ഇടത്തെ കയ്യിൽ കപാലവുമായി അട്ടഹാസമെന്നും കാട്ടുകളുടെ മുന്നു വേതാളമേ! വേതാളമേ! എന്നു ഒന്നു രണ്ടു വിളി പകർന്നു[4] കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടരുളി.

അന്നേരത്തു ആരെന്റെ ചെവപ്പേ[5]റിയാതെ വന്നു വിളിക്കുന്നതെന്നു കേട്ടാൻ അല്ലുവടി വേതാളപ്പെരുംപിശാച്.

അന്നേരത്തു അല്ലുവടി വേതാളമേ! വേതാളമേ! എന്നു ഒന്നു രണ്ടു വിളി പകർന്നുകണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടരുളി.

അന്നേരത്തു 'എന്തു മകനേ! കണ്ടരുളി! നീ പോരുന്ന കാര്യമെന്തെ' ചോദിച്ചു കണ്ടു അല്ലുവടി വേതാളപ്പെരുംപിശാച്.

'നീയും കൂടി പോരേണം മാടകപുരത്തിനു വഴി കാട്ടേണ'മെന്നാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടരുളി.

'ഞാൻ കൂടി പോന്നാൽ നീ എനിക്കു എന്തു തരു'മെന്നു ചോദിച്ചുകണ്ടു അല്ലുവടി വേതാളപ്പെരുംപിശാച്.

'മാടകന്റെ വലത്തുപുറത്തിരിക്കുന്നോരു മുന്നാഴി തയിരമാം സ[6]ത്തെ തരുന്നുണ്ടെന്നു വിശ്വാസത്താൽപ്പടിയെ അരുളിച്ചെയ്തു കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടരുളി.

---

1. സാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥലം.

2. മുടകാളിയുടെ അകമ്പടിയായിരുന്ന ഒരു മൂർത്തി.

3. പിള്ളപെരിയ എന്നും ഒരു പാഠം കാണുന്നുണ്ടു്. പള്ളയാണു് അധികം യോജിക്കുന്നതു്.

4. വിളിപകർന്നു—ഉറക്കെ വിളിച്ചു. പകരുക=ഉറക്കെ പറയുക എന്നർത്ഥം തമിഴിലുണ്ടു്.

5. മാതാപ്പേർ.

6. തയിരും (മോരു) മാംസവും.

അവിടുന്നു വേതാളത്തെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ഇരുളിവരപ്പെരുമാൾ[1] ചെന്നു ഇരുളി [illegible] വടക്കും ഗോപുരവാതിൽ കാത്തിരിപ്പായ ശ്രീഭൂതത്താനെ ചെന്നു വിളിപ്പൂകണ്ടാൾ ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ണകാളി.

'എന്തു മകളേ! കണ്ണകാളി! നീ വന്നകാര്യ'മെന്നു ചോദിച്ചു കണ്ടു ശ്രീഭൂതത്താനപ്പോൾ.

'നീ കൂടി പോരേണം ദാരികപുരത്തിന്നു വഴികാട്ടേണ'മെന്നാൾ ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ണകാളി.

ഞാൻ കൂടി പോന്നാൽ നീ എനിക്കു എന്തു തരുമെന്നു ചോദിച്ചു കണ്ടു ശ്രീഭൂതത്താനപ്പോൾ.

'ദാരികന്റെ നാല്പത്തിരണ്ടു നിരയുള്ള കുടൽ വലിച്ചു മാലയിട്ടു തരേണ്ടു ഞാ'നെന്നു വിശ്വാസത്തിൻപടിയെ ചൊല്ലിക്കൊടുത്തുകണ്ടാൾ ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ണകാളി.

അവിടുന്നു ശ്രീഭൂതത്താനെയും കൂട്ടി കൊണ്ടിച്ചു തന്റെ കാളിക്കൂളി പെരുമ്പടയെല്ലാം കൂടെക്കൂട്ടി[2] [illegible] ചെന്നു ദാരികപുരത്തു മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവിന്റെ വടക്കുംഗോപുരവാതിൽ[3] കലാ മറുകെന്നു മുട്ടിയൊന്നു വിളിക്കണ്ടാൾ ശ്രീമഹാദേവി കണ്ണകാളി.

അന്നേരത്തു മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവു [illegible], "കേട്ടോ [illegible] നമ്മുടെ വടക്കുംഗോപുരവാതുക്കലോ മറ്റൊരു പെൺകുരൽ (ഒച്ച) കേൾക്കുന്നു [illegible]തിനെ ചെന്നു അറിഞ്ഞുപോരേണ"മെന്നാൻ മാനപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

അതിനെക്കേട്ടാറെ [illegible]വേഗത്തോടു കൂടി പുറപ്പെട്ടു ചെന്നു വടക്കുംഗോപുരവാതുക്കലൊന്നു ചെന്നു നോക്കുമ്പോൾ മഞ്ഞു പോലെ ഒളിപരന്നു[4] കണ്ടാൾ ശ്രീമഹാദേവി കണ്ണകാളിയും പെരുമ്പടയുമെ ദൈവമെ!

1. ഇരുളിവരപ്പെരുമാൾ പ്രസ്താവം ഈ പാട്ടിന്റെ കാലം ആ മഹാക്ഷേത്രനിർമ്മാണത്തിനു ശേഷമുണ്ടായതാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മറ്റു പാട്ടുകളിൽ ഭദ്രകാളി ക്ഷേത്രങ്ങളെപ്പറ്റിയല്ലാതെ ശിവക്ഷേത്രത്തെപ്പറ്റിയോ വിഷ്ണുക്ഷേത്രത്തെപ്പറ്റിയോ സൂചന കാണുന്നില്ല.

2. [illegible]. [illegible]—[illegible].

3. [illegible] പ്രാദേശിക [illegible] ആകാം. വടക്കെ ഗോപുരം, വടക്കൻ ഗോപുരം, വടക്കുംഗോപുരം.

4. [illegible] എന്നർത്ഥം.

ഏഴുപത്തിയിൻ[1] കൊമ്പേറി നോക്കിക്കണ്ടാൻ ഭൂതനാരപ്പോൾ.

ഏഴുപത്തിയിൻകൊമ്പും ഭൂതനാഥം കൂറ്റിപ്പാട്ടിൽ[2] വീഴുമാറു നോക്കിക്കണ്ടാർ ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

'കൊല്ലുവാ! കൊല്ലുവാ! പെരുമ്പടയെ നിങ്ങൾ നമ്മുടെ ഭൂതനാർ ഒരുത്തരെപ്പോലും; അവരുടെ ഭൂതനാർ മുന്നൂറ്റൊപ്പതും. അവരെക്കാളും ചെന്ന ദാരികനോടു യുദ്ധത്തിനായ്ക്കൊട്ട വരവാനറിയിക്കട്ടെ' എന്നരുളിച്ചെയ്യുകണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

അതിനെക്കേട്ടുള്ള ഭൂതനാരെല്ലാം ചെല്ലുവാനായ നേരത്തു എന്നു നമ്മുടെ വടക്കുംഗോപുരവാതുക്കൽ പോയി പൊൻകൊമ്പ്(ലൊട്ടു) കേട്ടതന്നെ വിളിച്ചുകണ്ടു മാനംപാതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളിയും പെരുമ്പടയുമായി യുദ്ധത്തിനായ്ക്കൊട്ട വന്നു നില്ക്കുന്നതെന്നാർ ഭൂതനാരപ്പോൾ.

അതിനെക്കേട്ടുള്ള ദാരികരാജാവ് തന്റെയൊരു പടകളെയെല്ലാം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വടക്കുംഗോപുരവാതിൽക്കലെഴുന്നരുളുന്നു. ഒരു യുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ ഇരുയുദ്ധം പട തോററു കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളിയുമ്മ.

ഇരുയുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ മൂന്നു യുദ്ധം പട തോററു കണ്ടു.

മൂന്നു യുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ നാലു യുദ്ധം പട തോററു കണ്ടു.

നാലു യുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ നാട്ടിന്നും വീട്ടിന്നും അലയുന്നായി പോകത്തുടങ്ങുന്നു മന്നപതി മാനവേന്തൻ ദാരികരാജാവ്.

ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളിക്ക[3] ഗണങ്ങളും പെരിയ മറുകാളി[4]യും പെരുമ്പടയും കൊണ്ടാടിക്കത്തുടങ്ങുന്നു.

---

1. ഏഴിലഞ്ഞിയും കൊമ്പത്തും അവർ കയറി നോക്കി എന്നു താൽപര്യം.
2. കൂറ്റിപ്പാട്ടിൽ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ചോദിക്കുന്നു.
3, 4. ഇവിടെ കണ്ടകാളിയും മറുകാളിയും രണ്ടാണെന്നു സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

കുരുതിപെരിയ കുരുതിദാമനെയും പള്ള പെരിയ ക്ഷേത്രപാലനെയും പെരുമ്പേടയെയും കൊന്നൊടുക്കി കേവലന്റെ ദാനപതി ദാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

അന്നേരത്തു മന്ത്രംപോലെ ഒളിപറന്നു കണ്ടാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളിയും പെരുമ്പടയും, ദൈവമേ!

ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛന്റെ തൃക്കാക്കൽ ചെന്നു വീണു നമസ്കരിച്ചു കണ്ടാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളിയുമേ, ദൈവമേ!

“എന്തു മകളേ! കണ്ടകാളി! നീ പോന്ന കാര്യമെന്തെ”ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ.

‘പടയും പടയുമ്പടവും തോറ്റുപോയി നല്ലച്ഛാ’ എന്നാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

‘കേറംപ്പൊരുതുമോ, മകളേ! കണ്ടകാളി! ദാരുകൻ അജനനോടെ വരവും വരപ്രസാദവും മേടിച്ചു കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ടെ’ന്നരുളിച്ചെയ്തു കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ.

‘എന്തെല്ലാം വരം മേടിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു’ കേട്ടാറം ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

‘നാലുമനോ രാവും പകലും ചാവാതെന്നു വരം മേടിച്ചിട്ടുണ്ട്. കല്ലാലും, ഇരുമ്പാലും, മുള്ളാലും, ആയുധത്താലും, അകത്തിന്നും, പുറത്തിന്നും, ചാകാതെന്നും വരം മേടിച്ചിട്ടുണ്ട്.’

‘ബ്രഹ്മൻ ദണ്ഡായുധമായി തോറ്റികൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.’

‘വിശപ്പാർമണിയെന്നും ശിഖാർമണിയെന്നും രണ്ടു ശ്രീമന്ത്രത്തെയും ബോധിപ്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.’

‘ആണെങ്കിലോ അതിനെ ചെന്നു മേടിച്ചുകൊണ്ടുപോരു, മകളേ!’ എന്നരുളിച്ചെയ്തുകണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛൻ.

[1]അതിലെയക്കേട്ടാറെ ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളിയുണ്ടു കിറികൊണ്ടാ[2]റെ മുണ്ടിയുടുത്തുകൊണ്ടു പാറിക്കൊണ്ടാ[3]റെ തല ചീന്തിക്കെട്ടിക്കൊണ്ടു കറാ

---

1. ദാരുകവധത്തിൽ ഇതിനെ ഭഗവതിപ്പുറപ്പാടു ചൊല്ക എന്നു ഉരയാണ്, കാളിയാട്ടു.

2. കിറിയതാരെ } കിറിന, പാറിന എന്നും പാഠഭേദമുണ്ട്.
3. പാറിയതാരെ }

ച്ചൂലം പഴ്മുർവ്വം കൈകപിടിച്ചു് അഗതിപ്പെണ്ണാകൃതിയായി ഉയന്തിരിഞ്ഞു ദാരുകാപുരത്തു ദാരുകരാജാവിൻെറ നാലില്ലം[1] നടുമുററത്തു വന്നു പുറപ്പെട്ടു കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി പുരമേ, ദൈവമേ!

അന്നേരത്തു ശ്രീകന്യാകന്മാരിരുപത്തു ദേവഗീതങ്ങളോതി ഇരിക്കുന്നു.

അന്നേരത്തു പവിഴം കോരി മറം നിറപ്പുവെച്ചു കൊടുക്കുന്നു. പവിഴത്താൽ കോരി പറ നിറപ്പുവെച്ചു കൊടുക്കുന്നു.

'ഇവയെല്ലാം വേണ്ടായെനിക്ക, നിങ്ങൾ പടിച്ചോതിയിരിക്കുന്ന ശ്രീമന്ത്രത്തെ ബോധിപ്പിച്ചു തരേണ'മെന്നു കേട്ടാറെ ശ്രീമഹാദേവി കണ്ടകാളി.

അന്നേരത്തു ശ്രീകന്യാകന്മാർ തങ്ങൾ പടിച്ചോതിയിരിക്കുന്ന ശ്രീമന്ത്രത്തെ ബോധിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

അതിനെയെല്ലാം തൻെറ വലത്തെ കണ്ണായിൽ[2] കൊണ്ടുപ്പോളും ചെയ്തു അവിടുന്നു ഒളിച്ചുവന്നു കണ്ടാറെ ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടകാളി.

തൻെറയൊരു പടശ്രുത്തത്തിൽ വന്നു പടകാളം[3] വിളിപ്പിച്ചു കണ്ടു അട്ടഹസിച്ചു അലറകരിച്ചു ആനാപാലെ വടക്കംഗോപുരവാതുക്കൽ ചെന്നലറിക്കണ്ടാറെ ശ്രീമഹാദേവി കണ്ടകാളി.

അതിനെക്കേട്ടാരെ ദാരുകരാജാവ് തൻെറയൊരു പടകളെയെല്ലാം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വടക്കംഗോപുരവാതുക്കലൊരുമ്പെട്ടു ചെന്നു.

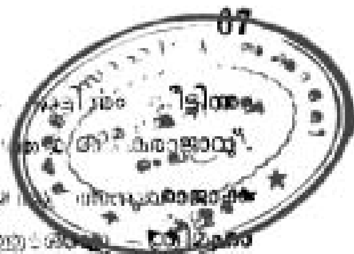
ഒരു യുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ ഇരുയുദ്ധം പടതോററു കണ്ടു ദാനപതി ദാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

ഇരുയുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ മൂന്നു യുദ്ധം പടതോററു കണ്ടു.

മൂന്നുയുദ്ധം പടപൊരുതു കാണുന്നപ്പോൾ നാലുയുദ്ധം പടതോററു കണ്ടു.

---

1. ദാരുകരാജ്യത്തിൻെറ അമരനാലും നാലുപുരപ്പോഴയാണ്' കെട്ടിയിരിക്കുന്നത്'.
2. കണ്ണാവായിൽ എന്നതിൻെറ ച്യുതരൂപം. കണ്ണായ=കണ്ണുവായ.
3. പടകാളം=പടക്കാഹളം (വലിയ കുഴൽ)

നാലുയുഗം പടവെട്ടാനുള്ള കാന്തം നെഞ്ചിലും മെയ്യിലും ... ട്ടിട്ടുള്ള അസുരനായി പോരുകൂട്ടുന്നോനു മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

കളവിൽ കൊണ്ടിട്ട മാലകൾ ... പതിനായിരം ... ദാരുകരാജ്യങ്ങ ളെയും ... രാക്ഷസരെയും കൊന്നൊടുക്കി ... ശ്രീമഹാ ദേവി കണ്ടകാളി.

ചെമ്പറമാടത്തിൽ[1] പുക്കൊളിച്ചുകണ്ടോൻ മാനപതി മാനവേ ന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

ചെമ്പറമാടവും വെട്ടിപ്പൊളിച്ചു പുറപ്പെടീച്ചു കണ്ടാറം ശ്രീമ ഹാദേവി കണ്ടകാളി.

ഇരുമ്പറമാടത്തിൽ പുക്കൊളിച്ചുകണ്ടോൻ മാനപതി മാനവേ ന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

ഇരുമ്പറമാടവും വെട്ടിപ്പൊളിച്ചു പുറപ്പെടീച്ചുകണ്ടാറം ശ്രീമഹാ ദേവി കണ്ടകാളി.

വാളെടുത്തെറിഞ്ഞു കാൽതൊണ്ടറ ... നാലില്ലാ നട്ടുററുള്ള പാടിക്കൊണ്ടോൻ മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

ദാരുകൻ തന്റെ പന്തിരണ്ടു വിളിക്കുള്ള തലമുടി (കൂന്തൽ) ചുററിപ്പിടിച്ചു വെട്ടിക്കണ്ടാറം ശ്രീമഹാദേവി കണ്ടകാളി.

'കൊല്ലൊല്ലാ, കൊല്ലൊല്ലാ, കണ്ടകാളീ! ഞാൻ ബ്രഹ്മദേവനോട് വരവും വരപ്രസാദവും മേടിച്ചിട്ടുണ്ടെ'ന്നാൻ മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

'എന്തെല്ലാം വരം മേടിച്ചിട്ടുണ്ടെ'ന്ന കേട്ടാറം ശ്രീമഹാദേവി കണ്ടകാളി.

'ഞാനൊരാറും ചാകരുത് ചാവാതൊരു വരം മേടിച്ചിട്ടുണ്ട്. കല്ലാലും, ഇരുമ്പാലും, മുള്ളാലും, ആയുധത്താലും, നാകത്തിനും, പാതാളത്തിനും, ചാകാതൊരു വരം മേടിച്ചിട്ടുണ്ട്.'

'ബ്രഹ്മൻ ധനുരായുധമാകെ തന്നിട്ടുണ്ട്. ... ശിവാർമണിയെന്നും ... മന്ത്രത്തെയും ... ച്ചുതന്നിട്ടുണ്ടെ'ന്നാൻ മാനപതി മാനപതി മാനവേന്ദ്രൻ ദാരുകരാജാവ്.

---

1. ചെമ്പുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അറ.

അതിനെയെല്ലാം കേട്ടുകേട്ടാതെകണ്ടു അന്തവും തൊയറാള്ളയും അപരപക്ഷത്തിൽ പ്രതിപദവും തുകന്ന നാറം അന്തിനേരത്തു അകത്തിന്നും പുറത്തിനും കൂടാതെ വടക്കിനി തന്റെ ഇടയുമ്മറപ്പടിയിന്മേൽ ദാരികനെ വെച്ചുംകൊണ്ടു തന്റെയൊരു വലത്ത കാലിന്റെ പെരുവിരൽനഖംകൊണ്ടു ഇടത്തെ കണ്ണായിൽ ഉരുന്നപ്പാറം വലത്തു പുറത്തു പൊട്ടിക്കണ്ടു.

ദാരികന്റെ തലയറുത്തു എറിഞ്ഞുകണ്ടു. ദാരികന്റെ കുടൽ വലിച്ചു മാലയിട്ടു നഖാകരം[1]കൊണ്ടു കൊപ്പിളിച്ചു[2] കണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടുകൊള്ളി.

ദാരികന്റെ വലത്തുപുറത്തു മുന്നാഴി അധികമാംസത്തെ വേതാളത്തിന്നു കൊടുത്തുകണ്ടു.

ദാരികന്റെ നെപ്പത്തിരണ്ടു നീളമുള്ളൊരു കുടൽ വലിച്ചു ശ്രീഭൂതത്താന മാലയിട്ടുകണ്ടു ശ്രീമഹാദേവർ കണ്ടുകൊള്ളി.

ദാരികന്റെ മകം പേതം[3] പൊതിയും[4] തന്റെയൊരു പെരുവയെല്ലാം പിശ[5]ചിട്ടുവോളം ചെയ്തു.

ദാരികന്റെ തലയറുത്തു തന്റെയൊരു പള്ളിവാളിന്റെ പെരുമുനമേൽ കുത്തിയെടുപ്പോളം ചെയ്തു ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ശ്രീമഹാദേവർ നല്ലച്ഛന്റെ തൃക്കാക്കൽ കൊണ്ടുപോയി കാഴ്ചവെച്ചു കൈകൊഴുകണ്ടാൽ ശ്രീമഹാദേവി കണ്ടുകൊള്ളിയുമേ, ദൈവമേ!

ദാരികൻതോറ്റം സമാപ്തം.

---

1. ചോര എന്നതിന്റെ ഭേദം.
2. ബാലനാച്ച് കഴുകഴിഞ്ഞു.
3. ഇരുകക്കൾ.
4. വൃഷണം.
5. പിശം പിശിതത്തിന്റെ തത്ഭവമാണെന്നു ഊഹിക്കപ്പെടുന്നു. ഭീതന്മാരെ ഭക്ഷിക്കുമെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്.

നിറങ്ങൾ *

ചെമ്പൊന്നും പുറവടിവിരലോ കൈതൊഴുന്നേൻ,
ചേവടിത്തളിരോടൊക്കുന്ന ചെപ്പുതൊഴുന്നേൻ,
തുമ്പിക്കൈക്കൊക്കാത്ത തിരുത്തുട തൊഴുന്നേൻ,
തുകിൽപട്ടിന്നിടയിൽ പൊന്നരഞ്ഞാണ് തൊഴുന്നേൻ,
അരയാലിന്നിലയൊത്തൊരുദരം കൈതൊഴുന്നേൻ,
അലർശരനൊഴിയുന്നാ ചുഴിയോ കൈതൊഴുന്നേൻ,
മേരുക്കുന്നിനെ വെന്ന തിരുമുല തൊഴുന്നേൻ,
മേളം താലികളും മാറിൽ മണിമാല തൊഴുന്നേൻ,
തൃക്കൈയിലിളകുന്ന വളത്തോൾവളം തൊഴുന്നേൻ,
തെളിവിൽ വട്ടക ശൂലം തലയോ കൈതൊഴുന്നേൻ,
കരമോര[1] മിളംപാമ്പു കളകണ്ഠം[2] തൊഴുന്നേൻ,
കുഴ കാതിലണിയും കുണ്ഡലം കമ്പി തൊഴുന്നേൻ,
വട്ടത്തിങ്കളെ വെന്ന തിരുമുഖം തൊഴുന്നേൻ,
വള്ളത്തുമ്മേളൊരെകിറോ[3] പല്ലോട്ട് നാവു തൊഴുന്നേൻ,
വട്ടക്കണ്ണോട്ട് നെറ്റി കനൽക്കണ്ണു തൊഴുന്നേൻ,
മഴക്കാറിന്നിരുളൊത്ത തിരുമുടി തൊഴുന്നേൻ,
അടിയിന്ന മുടിയോളം ഉടൽകണ്ടു തൊഴുന്നേൻ,
അഴകോടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ![4] തൊഴുന്നേൻ.

---

* ഇതിൽ ആദ്യത്തെ പങ്ക്തി അടിതൊട്ട് മുടിവരെയും, രണ്ടാമത്തേത് മുടിതൊട്ട് അടിവരെയും എന്ന ക്രമത്തിലാണ് വിവരിക്കുന്നത്. ഈ പാട്ട് (സ്തോത്രം) വളരെ മാഹാത്മ്യമുള്ളതും ഫലപ്രദമായതും ആണെന്നാണ് കളംപാട്ട് കഴിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിലുള്ള വിശ്വാസം. കളം വരക്കുന്നതിൽ ഓരോ അവയവങ്ങൾക്ക് കല്പിച്ചിട്ടുള്ള നിറങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണ് ഇതിന് "നിറപ്പാട്ട്" എന്ന് പറഞ്ഞുവരുന്നത്.

1. മേലണിയുന്ന ആഭരണങ്ങളും.

2. കളകണ്ഠം.

3. നാവുള്ള് (തൊറ)

4. വള്ളുവനാട്ട് താലൂക്കിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ക്ഷേത്രമാണ് തിരുമാന്ധാംകുന്ന്. ഇക്കാലത്തിലും ഇത് മാറ്റു കാവുകളെ അതിശയിച്ചു നില്ക്കുന്നതെന്നാണ് കേൾവി.

കാറിൻനിറമൊത്ത തിരുവടി തൊഴുന്നേൻ,
കനൽക്കണ്ണും തിരുനെററി തിലകം കൈതൊഴുന്നേൻ,
വിലസുന്ന മിഴിയോ നാസിക കവിൾ തൊഴുന്നേൻ,
തേഞ്ചൊരിയധരം പല്ലോടു നാവുതൊഴുന്നേൻ,
വാരണക്കഴ് കമ്പി[1] ഇവരണ്ടും തൊഴുന്നേൻ,
മാനിച്ചു കരമാരമരവമൊത്ത തൊഴുന്നേൻ,
ദാരുകൻ തലവെട്ടി പിടിച്ച കൈ തൊഴുന്നേൻ,
തങ്കം നിൻ കരവാൾ വട്ടക ശൂലം തൊഴുന്നേൻ,
മാറിടം വളർ താലി മണിമാല തൊഴുന്നേൻ,
മഹാമേരുവിനെവെന്ന തിരുമുല തൊഴുന്നേൻ,
നേരറയാലിലയൊത്തൊരുദരം കൈതൊഴുന്നേൻ,
ഞെറിഞ്ഞ പൂന്തുകിൽ പട്ടുടയാട തൊഴുന്നേൻ,
വാരണക്കരംവെന്ന തിരുത്തുട തൊഴുന്നേൻ,
വളർചെപ്പോടടിഞ്ഞിടും മുഴങ്കാൽ കൈ തൊഴുന്നേൻ,
കേതകിമലരൊത്ത കണങ്കാൽ കൈ തൊഴുന്നേൻ,
കോമള പുറവടി വിരൽനകം(ഖം) തൊഴുന്നേൻ,
തിരുമുടിമുതലായിട്ടടിയോളം തൊഴുന്നേൻ,
നിറമോടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! തൊഴുന്നേൻ.

1. ആനയെക്കൊണ്ട് കഴപോലെയാക്കിയിട്ടുള്ള കണ്ഠാഭരണം.

വാഴ്ത്ത് *

(മൂന്നാം നട)

ഓരോനവള്ള കമ്പി കാതിലിടുന്നവൾ,
ഭൂതങ്ങളോടും കൂടിയാടിക്കളിപ്പവൾ,
മാരാരിതിരുകണ്ണിലൂടെ പിറന്നവൾ,
മഹാമേരുവന്നലകന്റെ മലേനൽ[1] ചെണ്ടേറപ്പവൾ,
ദാരുകൻ കുടർമാല മാറിലണിഞ്ഞവൾ,
ദാഹിച്ചു കുരുതിയെ കോരിക്കുടിപ്പവൾ,
നാമെല്ലാരെ പരിപാലിച്ചിരിക്കണമെന്നമ്മ താൻ,
തിരുമാന്ധാംകുന്നിലോ വിളങ്ങും ദേവിയെ!

* ഇത് പുതിയ ഒരു വാഴ്ത്താണ്. "നിറംപാരൻ" സമയമില്ലെങ്കിൽ ആ സ്ഥാനത്ത് ഇതു ചൊല്ലിയാണ് നടപ്പ്.

1. മഹാമേരുവാന് ഉലകാകുന്ന മലേനൽ (കൈലാസത്തിന്മേൽ). ഏററ=ഏറുന്ന.

കളംപാട്ട്

കാളിയുടെ രൂപം പലനിറത്തിലുള്ള പൊടികൊണ്ട് നിലത്തെഴുതി, അതിനെ പൂജിച്ച് പാട്ടുപാടി സേവിക്കുന്നതിനാണ് "കളം പാട്ട്" എന്നു പറയുന്നത്. നീളവും വീതിയും കണക്കാക്കി എഴുതിയ അല്ലെങ്കിൽ വരഞ്ഞ, രൂപത്തിന്നാണ് "കള"മെന്നു പറയുന്നത്. ഇത്, സാധാരണ കാവുകളിലോ, അല്ലെങ്കിൽ, നമ്പൂതിരിമാരുടെ ഇല്ലങ്ങളിലോ, നായർപ്രഭുക്കന്മാരുടെ വീടുകളിലോ, മാത്രമേ നടത്തിവരാറുള്ളു. കളമെഴുതുന്നത് 'കല്ലാററക്കുറുപ്പ്' എന്നൊരു വർഗ്ഗക്കാരാണ്. കളംപാട്ട് കഴിക്കുന്നത് രാത്രിയാണ് പതിവ്. എന്നാൽ അതിന്റെ ചടങ്ങ് പകൽ തിരിഞ്ഞ് പതിററടിയായാൽ ആരംഭിക്കും. പാട്ട് നിശ്ചയിച്ച ദിവസം ഏകദേശം ഉച്ചതിരിയുമ്പോഴേക്കുതന്നെ കുറുപ്പ് സ്ഥലത്തെത്തും. കളമെഴുതേണ്ട സ്ഥലത്തു വന്നിരുന്നു അയാളുടെ 'നന്തുണി'[1] എടുത്ത് അല്പം പാടും. ഈ ചടങ്ങിനു് 'ഉച്ചപ്പാട്ട്' എന്നാണ് പറയുന്നത്. പിന്നെ വൈകുന്നേരത്തേക്കുള്ള വട്ടങ്ങൾ ഒരുക്കുകയായി. അരിപ്പൊടി (വെളുത്ത പൊടി), മഞ്ഞപ്പൊടി, കറുത്ത പൊടി, ചില ഇലകൾ കരിച്ചുപൊടിച്ചിട്ടുള്ള പച്ചപ്പൊടി, ചുകന്ന പൊടി[2] എന്നിവ തയ്യാറാക്കുകയായി. വിളക്കുവെച്ചാൽ കളമെഴുത്തു തുടങ്ങും. മേല്പറഞ്ഞ പൊടികൾ കൂടി കലർത്തിട്ട് ഏകദേശം ഏഴുനിറത്തിലുള്ള പൊടികൾ കുറുപ്പ് ഉണ്ടാക്കും. മൂക്ക്, കണ്ണ്, മാറ് മുതലായി പൊന്തിനില്ക്കേണ്ട ഭാഗത്ത് ഇത്രയിത്ര അരിയും പൊടിയും ഇടേണമെന്ന് വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ഏകദേശം മൂന്നു മണിക്കൂറ് കഴിയുമ്പോഴേക്ക് കളം എഴുതി പൂർത്തിയാകും. കാളിയുടെ അതിഭയങ്കരമായ രൂപമാണ് എഴുതുന്നത്. നാലുകയ്യായിട്ടും, എട്ടുകയ്യായിട്ടും, പതിനാറുകയ്യായിട്ടും കാളിയെ വരയാറുണ്ട്. അത് ഉടമസ്ഥന്റെ ആവശ്യംപോലിരിക്കും.

കളമെഴുതിക്കഴിഞ്ഞാൽ കുറുപ്പ് കൈ കഴുകാനെന്ന നിലയിൽ പുറത്തേക്കു പോകും. ആ സമയത്ത് ഒരു നമ്പൂതിരി വന്നു കളം പൂജ കഴിക്കും. കളമെഴുതിയ കർമ്മി അറിയാതെ പൂജ കഴിക്കണമെന്നാണ് തോന്നും

1. നന്തുണി=വീണപോലെയുള്ള ഒരു വാദ്യവിശേഷം. ഇതുകൊണ്ട് ശ്രുതി ചേർക്ക മാത്രമേ കുറുപ്പ് ചെയ്യാറുള്ളു.

2. ഇതും ഒരു കൂട്ടാണ്.

അപ്പോഴത്തെ സമ്പ്രദായങ്ങൾ കണ്ടാൽ. നമ്പൂതിരി മണി കിലുക്കുന്നതു് വളരെ പതുക്കെയാണു്. മാരാൻ വളരെ മെല്ലെയാണു് ചെണ്ട കൊട്ടുന്നതും. കുറുപ്പ്, മങ്ങിവരുമ്പോഴും പൂജ കഴിഞ്ഞുവെന്നു് ഒരാൾ പറകയും ചെയ്യും. അന്വേഷണത്തിൽ, ഒരുകാലത്തു് കുറുപ്പുതന്നെയായിരുന്നു പൂജ കഴിച്ചിരുന്നതെന്നാണു് അറിയുന്നതു്. അതുകൊണ്ടാണു് കുറുപ്പറിയാതെ ആ കാര്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതായി നടിക്കുന്നതു്. നമ്പൂതിരിക്കു് കേരളസമുദായത്തിൽ പ്രാബല്യം വന്നതോടുകൂടി പൂജിക്കുന്ന കർമ്മം കയ്യേറിയതായിരിക്കണം.

ഇതു കഴിഞ്ഞാൽ കുറുപ്പ് പാട്ടു തുടങ്ങുകയായി. അപ്പോഴും പാടുന്നതാണു് ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള 'ദാരികവധം പാട്ടു്'. സമയവും സൌകര്യവും അനുസരിച്ചു് കുറുപ്പ് പാട്ടു് വിസ്തരിക്കുകയോ ചുരുക്കുകയോ ചെയ്യും.

പിന്നീടു് വെളിച്ചപ്പാടിന്റെ വരവായി. അയാൾ കളത്തിന്റെ കാൽക്കൽ വന്നു് ചിലമ്പൊട്ടു കിലുക്കും. അതോടുകൂടി ഒന്നു രണ്ടു അട്ടഹാസവും പുറപ്പെടുവിക്കും. ചിലമ്പു് കാലിൽ ഇടുമ്പോഴേക്കു് അയാൾക്കു് കലി കയറും. ആ വേഗത്തോടുകൂടി കളം മൂന്നു പ്രദക്ഷിണം വെച്ചു് വീണ്ടും കാൽക്കൽ വന്നു് നൃത്തം വെക്കും. അതു് കഴിഞ്ഞാൽ അരിയെറിഞ്ഞു് ഉടമസ്ഥനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു കോമരം അടങ്ങുന്നു. കളമൊന്നും എഴുതാതെ ഇതു പാട്ടുമാത്രം പാടിക്കുന്നതും ഒരു വഴിപാടായി ചെയ്യാറുണ്ടു്. ഇതു് പകലാണു് പതിവു്.

ദാരുകവധം.*

(വാഴ്ത്ത്)

വാഴ്ക, വാഴ്ക പോലും ദൈവമേ, വരത്തുവത്തിനായി വാഴ്ക വിണ്ണവിശരോ[1] മനുഷ്യർ വാഴ്ക,

എൻ ആചാര്യൻ വാഴ്ക, അഗ്നിയും വാഴ്ക,

യമൻ, നിരൃതി, വരുണൻ, വായു, സോമ, നീശാനൻ എന്നിങ്ങിനെ എട്ടു ദിക്കും പത്തുദിശയും[2] പതിനാറുകോടിമേലും നിറയപ്പെട്ടിരിപ്പോരു ദൈവങ്ങൾക്കെല്ലാം തിരുവുള്ളമായിരിക്ക പോലും ദൈവമേ!

പതിനായിരക്കോടി ബ്രഹ്മാണ്ഡദേവതയും വാഴ്ക,
ഒമ്പതിനായിരക്കോടി വിഷ്ണുരാജദേവതയും വാഴ്ക,
എണ്ണായിരക്കോടി ഈശ്വരമഹാദേവതയും വാഴ്ക,
ഏഴായിരക്കോടി സപ്തമാതൃക്കളും വാഴ്ക,
ആറായിരക്കോടി ദർശന[3] മഹാദേവതയും വാഴ്ക,

അയ്യായിരത്തി അഞ്ഞൂററി അയ്മ്പത്തഞ്ചരക്കോടി അക്ഷര മഹാദേവതകളും വാഴ്ക,

നാലായിരത്തി നാനൂററി നാല്പത്തിരണ്ടര ദ്വാരപാലകന്മാരും വാഴ്ക,

മൂവായിരത്തി മുന്നൂററിമുപ്പത്തിമുപ്പാദിദേവകളും വാഴ്ക,

രണ്ടായിരത്തിരുന്നൂററിരുപത്തിരവർ സുരാസുര മഹാഗണപതി അതങ്ങളുകയും വാഴ്ക,

---

* വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കിൽ [illegible] കിട്ടിയത്. [illegible] കളംപാട്ടുകളി ല്. [illegible] കുറച്ചു [illegible] ഇതിൽ [illegible] പ്രസിദ്ധി

1 പാഠം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

2 ദിക്ക് (എന്നർത്ഥം അധികമായ് ഇവിടെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.) സോമനെ അഷ്ടദിക്പാലകന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിട്ടില്ല.

3 ദിക്ക്.

ഒരായിരത്തി ഒരുനൂററി ഒന്നരക്കോടി തിരുപ്പുരപ്പാവടിമാരെ കണ്ടു് കണ്ടു് കഥ ചൊന്നാൽ കതിരാംപൊള്ളി ലുണ്ടാം; നക്ഷത്രങ്ങളെകപാദം, നാഗശ്രേഷ്ഠപാദം, നയനാലിംഗലിംഗനത്തിങ്കൽ ഭിന്നലിവിംശം പോകിലാം,[2] അഷ്ടപാദത്തിങ്കൽ മൊട്ടുവിരിയുന്നോരു ദൈവസ്തുതി വാക്യമന്നെ.

കേട്ടാൽ കേട്ടവർകളെല്ലാം കേട്ടു ക്ലേശം തീരും,
കേൾപ്പിച്ചവനു്[1] ഗംഗാസ്നാനഫലം വരും,
ചൊന്നവനു അഭിപ്രേതാർത്ഥം[3] സിദ്ധിവരും
കാവു്[4] കേൾപ്പിൽ കട്ടമലർ നാറും[5]
പൊയ്ക[6] കേൾപ്പിൽ പൂക്കളും ഇതളും വിരിയും,
രാജാവു് കേൾപ്പിൽ രാജ്യം പരിപാലിക്കും,
ചേകവർ[7] കേൾപ്പിൽ പടകലഹത്തിനു ശൌര്യപ്രതാപന്മാരായിരിക്കും.

സ്ത്രീകൾ കേൾപ്പിൽ നെടുമംഗല്യത്തിനു മേറ്റമേറ്റം കാലിച്ചെല്ലും,

പശു കേൾപ്പിൽ പാലിൽ ചൊരിതാകും,
ബ്രാഹ്മണർ കേൾപ്പിൽ വേദത്തിനു വിശേഷികളായിരിക്കും
ഓത്തു്[8] കേൾപ്പിൽ ശാസ്ത്രമതാകും,
ശാസ്ത്രങ്ങളെന്നിവ കേൾപ്പിൽ ചടങ്ങു വരും,

---

1 അമ്പലത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചാണു് ഈ വാക്ക സാധാരണ ഉപയോഗിക്കാറുള്ളതു്. ഇവിടെ എല്ലാ ദിക്കിലും എത്തുവാനുള്ള ശക്തിയെയാണു് കുറിക്കുന്നതു്. 'തെളിച്ചെല്ലുക' എന്നതിനു് 'അഭിമാനിക്കുക' എന്ന ദുഷിച്ച അർത്ഥം വന്നതുപോലെ ഈ വാക്കിനും സംഭവിച്ചതാണു്.

2 പാഠം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

3 അഭിപ്രേതം—പഴയ അർത്ഥത്തിൽത്തന്നെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു—ഉദ്ദേശിച്ചതു് (ആഗ്രഹിച്ചതു്). അർത്ഥം=പുരുഷാർത്ഥം.

4. തോട്ടം അല്ലെങ്കിൽ തോപ്പു്.

5. ഇപ്പോൾ ഈ വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ദുഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

6. പുഷ്പങ്ങളുള്ള കുളം.

7. യുദ്ധവീരന്മാർ.

8. എല്ലാവരും ഒത്തൊരുമിച്ചു ആലോചിക്കൽ.

മരുന്തു മണി മന്ത്രവും തിരുനാമതീർത്ഥവും,
കഴിന്ന്യയാൻ മഹാഗണാ[1] കൾപോലും ദൈവമേ!

നക്ഷത്രക്കൂടത്തിങ്കൽ പന്നഗവാനോട് ഫണമണിനാഗം ഫണം വിരിച്ചപ്പോഴും, പാമ്പു കടിച്ചപ്പോഴും, ആവേശിച്ചപ്പോഴും ഗരുഡനോടും അന്നോട്ടുള്ള ധ്യാനങ്ങളെ അറികവേണ്ടി താൻ പെരുങ്കുടിയന്നാ തിരുകുടിയിൽചെന്ന് അറിന്തവാറെല്ലാം, നീന്തയാതാവഴി വരവും, അമ്പർനാട്ടിൽ[2] തിരുപ്പറവെപ്പോഴും,[3] ഭവാനീദേവത പൂകരം ചെയ്യുമാറ് പണ്ട് നിന്തിരുവടി ഭൂമിമണ്ഡലത്തിങ്കലില്ലപോലും.

എന്നാൽ നിന്തിരുവടി ഭൂമിമണ്ഡലത്തിൽ വന്ന് അവതരിപ്പാനുള്ള കാരണത്തെയും പരാക്രമത്തെയും അടിയനിതാ അറിയിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നേൻ.

ഇതു മുമ്പു കിഴക്കേഭാഗത്ത് ആറേറ്റു മുഖമുള്ളോരു പൊന്നിൻ ശ്രീപീഠമിട്ട് അതിന്മേലു പൊങ്കിയഴകിയോരു പള്ളിപ്പൂവാട വിരിച്ച്, പരവിയോരു ചില ചെന്താമരപ്പൂവുകളെക്കൊണ്ടു ഇതളിതളായർച്ചിച്ച്, ആവാഹിച്ച്, പൂജിച്ച്, സ്തുതിച്ച്, വന്ദിച്ച് വണക്കം ചെയ്തു വിളിക്കുന്നേൻ പോലും.

ദേവി അതിശയലിതന്ന് ഒരു തൃക്കാൽ തണ്ടുനാഴിമേലും, ഒരു തൃക്കാൽ പാനിറപ്പിന്മേലും, ഓളമുടിമേലും, വെള്ളിശരക്കോലുമുന്ന കാളിനാടകം[4] കഥകേൾപ്പതിനായിക്കൊണ്ട് ഇരുന്നരുളവേണമേ!

ആറിലും അഴകതായേ[5], ശംഖിൻ മണികഴൽ നല്ലാളേ, ആനന്ദ സുന്ദരി, ആറുമോരുഭേദങ്ങളെ തിരുമനസ്സാകുന്നിലമേ പോലും ദൃഢതരായ

1. പാഠം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

2. അമ്പർ=ഇമ്പരോപാസന്മാർ, അമ്പർ, ഉമ്പർ (ദേവന്മാർ), ഇമ്പർ (മനുഷ്യർ) ഇങ്ങനെ ക്രമത്തിൽ കീഴ്പ്പോട്ടായിട്ടാണ് ഇവർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നാണ് ദ്രാവിഡ സിദ്ധാന്തം.

3. ഭഗവതിയുടെ ഓരോ പരാക്രമങ്ങളെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

4. ഈ പേര് ഈ ഭാഗിയന്തരത്തിനും കാളിക്കുള്ള മറ്റു ഉപാസനകൾക്കും കഥയുമായുള്ള ബന്ധം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

5. അഴകുള്ളവളേ!

6. ശംഖിനുള്ള തളയുള്ള ദൃഷ്ടിയേ!

എങ്കിലോ പണ്ടു് മുന്നൂറായിരത്തി മുപ്പതിനായിരത്തി മൂവായിരത്തി മുന്നൂററിമുപ്പത്തിമൂവ്വരി ദേവകളും കൂടി, ആറുന്നൂറായിരത്തി അറുപതിനായിരത്തി ആറായിരത്തി അറുന്നൂററി അറുപത്തിആറുവർ അസുരർകളും കൂടി പണ്ടു് ദേവാസുരയുദ്ധം ചെയ്തം പോരണയായിരുന്നകാലത്തു് അന്ന അവിടെ ഓടി ഒളിച്ചു് വിലദ്വാരം പുക്കു് കിടപ്പവർ നാലുപേർ അസുരസ്ത്രീകന്യാക്കന്മാരുണ്ടു്. അവരുടെ പേരെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

ദാനപതിയെന്നും, ദിനപതിയെന്നും, ബാണകയെന്നും, മഹിഷികയെന്നും; [1] അതിൽ ദാനപതിയും ദിനപതിയും കൂടി നിരൂപിച്ചു് ആലോചിച്ചു് 'ആരാലെ നമ്മുടെ അസുരവംശം പെരുകുവെന്നു കമലാസനൻ ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയെ ചാർത്തി തപസ്സുചെയ്യാമല്ലോ ദാനവമാതാക്കന്മാ[2]രിരുവരും.

ബ്രഹ്മൻതിരുവടിയും തപസ്സിങ്കലാമ്മാറു് പ്രീതിപ്പെട്ടു് ആത്മസന്തുഷ്ടനായി, ആനന്ദസമ്പൂർണ്ണനായി അരുളിച്ചെയ്തു "കേൾപ്പായാക ദാനപതി, നീയെങ്കൽ ഏകമനസ്സായി നിന്നു തപസ്സുചെയ്താളല്ലോ നിനക്കത്യന്തം നന്മനാമായിരിപ്പൊരു പുത്രൻ പിറക്കുവനു് കാരകനെന്ന നാമവും തന്നേൻ. കാരകാപുരി രാജ്യവും തന്നേൻ, കേൾപ്പായാക ദിനപതി, നീയെങ്കലൊട്ടു് ഏകമനസ്സായി നിന്നു് തപസ്സുചെയ്താളല്ലോ ഏകവീരുമെ, ത്രൈലോക്യമൊക്കെ സാധിപ്പൊരു പുത്രൻ പിറക്കുവനു് പിള്ളദാനവനെന്ന നാമവും തന്നേൻ, ദാരികപുരി രാജ്യവും തന്നേൻ" എന്നു രണ്ടു പാൽച്ചോറുപിണ്ഡത്തെ ഗർഭജലത്തിൽ അഭിമന്ത്രിച്ചു കൊടുത്തരുളി.

അതുകേട്ടവർകളും തൊഴുതു വിടയും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് പടിഞ്ഞാറെ സമുദ്രവീഥിയിങ്കൽ ചെന്നു് വാനീകശ്രേഷ്ഠനാകുന്ന രാജാവിനെ മാലയുമിട്ടു് ഭർത്താവാക്കിനാളല്ലോ ദാനപതിയാകുന്ന അസുരസ്ത്രീ. ദിദീകരാജാവിനെ മാലയിട്ടു് ഭർത്താവാക്കിനാളല്ലോ ദിനപതിയാകുന്ന അസുരസ്ത്രീ.

---

1 ഈ പേരുകൾ ഓരോ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഓരോ വിധത്തിലാണു് കാണുന്നതു് അബന്ധം നോക്കുക.

2 പുരുഷപ്രത്യയം ചേർത്തിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. ശ്രേഷ്ഠതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതിനു് ഇങ്ങിനെ പതിവുണ്ടു്. ഉദാഹരണം:—'അമ്മത്തമ്പുരാൻ'.

3 സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതു് എന്നർത്ഥം.

അങ്ങിനെ ഭർത്താക്കന്മാരും ഭാര്യമാരും കൂടി സുഖിച്ചു വസിച്ചിരിക്കുന്ന കാലത്തു്, അമ്മാസത്തിൽ ഗർഭം ധരിച്ചിട്ടു്, ഒന്നാം മാസം ഒളികലന്നു്, രണ്ടാം മാസം തിരണ്ടതണ്ടു്, മൂന്നാംമാസം മുലക്കണ്ണു് കറുത്തു, നാലാം മാസം നെഞ്ചു കുറിച്ചു്, അഞ്ചാംമാസം പഞ്ചാരട്ടിയായി, ആലിലപോലെയിരുന്നോരണിവയറെല്ലാം വീർത്തിച്ചുഴന്നു[1], മുത്തുപോലെ മുഖം വെളുക്കയും, കൊട്ടുവായിടുകയും, വെള്ളനീരൊഴുകുകയും തുടങ്ങി മാനവർ ഭാര്യാക്കന്മാർക്കിരുവർക്കും.

അവർകൾക്കും ആറാംമാസം ഉദരത്തിൽ തിരിഞ്ഞു്, ഏഴാംമാസം ഏഴുന്നു മുഴങ്ങി, എട്ടാംമാസം തൊട്ടണി പുരണ്ടു്[2], ഒമ്പതാംമാസം പുളിയുണ്ടകല്യാണം ഏറ്റവും പ്രപഞ്ചമായി[3] ചമയിക്കുന്നുതുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

നാലുഭാഗമെന്നൊട്ടപ്പു പൂട്ടി, ചന്ദനമേ പൂക്കീറി തീച്ചിട്ടെരിച്ചു്, വെങ്കിടാരമെന്നോരു വെള്ളിക്കിടാരമേറ്റി, മാനേറും ചോലയിൽ നീർകോരിക്കൊണ്ടുവന്നു പകർന്നു്, തിങ്കടി[4]യെന്നോരു വൃക്ഷം തകർത്തിട്ടു്, അഴകാരാലി[5]യെന്നോരു ഉഴുന്നും വറുത്തിട്ടു്, കറുകടി[6]യെന്നോരു തേങ്ങാ ചിരകിയിട്ടു്, പുളിയരിയും കലർന്നിട്ടു് വെളപ്പാറക്കുന്നു ഇക്കണ്ണാപ്പുരമെന്നോരു കത്തി വെച്ചു് വാങ്ങി തേർത്തിരച്ചോറ്റിൽ ഉപ്പും കലർന്നിട്ടു് പണ്ടെയിലെന്നോരു പൊന്നിൻതളികയിൽ കോരിച്ചീന്തി തിരുപ്പിലാവിലയെന്നോരു പൊൻപിലാവിലകൊണ്ടു മുളുത്തത്തോടെ കോരി ഉപജീവിക്കുന്നുതുടങ്ങി മാനവർ ഭാര്യാക്കന്മാരിരുവരും.

അവർകൾക്കും ദശമാസം തികഞ്ഞവാറെ അണിചിത്രക്കം[7] പണിചെയ്യിപ്പിക്കുന്നുതുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

മാണിക്കമേ തൂണായി, മരതകമേ പോതിക[8]യായി, അണിചിത്രമേ കഴുക്കോലായി, മുത്തേ മോന്തായമായി, ഭവരമേ മാവടയായി,

1. വലുതായി വന്നു.

2. ഗർഭത്തിന്നും ഗർഭിണികൾക്കും ഉണ്ടാവുന്ന വളർച്ചയും വ്യത്യാസവും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക.

3. നാടകീയ—ഭംഗിയായി എന്നർത്ഥം. 'വസന്ത'ത്തിന്റെ സമയമാണു്.

4. 5. 6. } ആചാരശബ്ദമാണു്.

7. മനോഹരമായി അലങ്കരിച്ച മന്ദിരം.

8. തണ്ടു ഉണ്ടിരുന്നാൽ ചേർത്തുവെക്കുന്ന തണ്ടു്—തണ്ടിക.

അയ്പൊന്നാൽ[1] മെത്തു്, ചെമ്പൊന്നാൽ[2] മുകളം കൂടിന്നു്, അതിനകത്തു് ഈരാറുപന്തൽപ്പൂക്കൾ കെട്ടിച്ചിട്ട് ഈരാറു കയറുകെട്ടി, ഈരാറില്ലം പൂക്ക് മേൽക്കട്ടു് നിവർത്തിക്കളുത്തങ്ങിയതിന്റെ പ്രകാരമെന്നാൽ:—

തലയിതാ നോക്കുന്നതേ, മഹാദേവഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
കഴുത്തിതാ നോക്കുന്നതേ, കാമദേവഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
മാറിടം നോക്കുന്നതേ, മാധവഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
മുലയിതാ നോക്കുന്നതേ, മുകുന്ദഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
വയറിതാ നോക്കുന്നതേ, വാസുദേവഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
അരപ്പരപ്പും നോക്കുന്നതേ, ആനന്ദഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
നാഭികമലം നോക്കുന്നതേ, നാരായണഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
തുടയിതാ നോക്കുന്നതേ, സുബ്രഹ്മണ്യഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
മുഴങ്കാലിതാ നോക്കുന്നതേ, മുകലോകനായകരേ[3] കൈതൊഴവിൻ,
കണങ്കാലിതാ നോക്കുന്നതേ, കരുണാകരഭഗവാനേ! കൈതൊഴായോ,
പുറവടികൾ നോക്കുന്നതേ, ഭൂമിദേവിഭഗവതിയേ! കൈതൊഴവിൻ,
നഖമണികൾ നോക്കുന്നതേ, നക്ഷത്രാദികളേ! കൈതൊഴവിൻ,
ഇടയിടയെങ്ങും നോക്കുന്നതേ, ദേവകൾ ഇന്ദ്രാദികളേ! കൈ
[തൊഴവിൻ,
സർവ്വാംഗം നോക്കുന്നതേ, സർവ്വഗുണസമ്പന്നരേ! കൈതൊഴവിൻ,

എന്നിങ്ങനെ ഈരേഴുനാല്‌ക്കാലം ഈരാറ്‌പോയാറിലായി. അത്യന്തം നന്നമായിരിപ്പോരു പുത്രനെ പ്രസവിച്ചുവല്ലോ ദാനപതിയാകുന്ന അസുരസ്ത്രീ.

അസുരകൾക്ക പണ്ട് പിറന്നു വീണാലപ്പോഴേ ഉരിയാടുമാറുണ്ടല്ലോ. പണ്ട് ബ്രഹ്മശക്ത്യാ പിറന്നു വീണ ദാരകൻ എഴുന്നേറ്റിരുന്നു ചൊല്ലുവതെല്ലാം.

"കേൾപ്പോയാക, അസുരമാതാവേ! എന്റെ നമ്മുടെ അച്ഛനാർ സ്ഥിതികളെ"ന്നു കേട്ടാനല്ലോ ദാരകൻ.

"കായും കനിയും മകനേ!" എന്നാൾ അസുരമാതാവ്.

---

1 ഐയിയം പൊന്ന്. അഞ്ചു ലോഹങ്ങൾ. പൊന്നിനു ലോഹമെന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. കരിംപൊൻ ഇരിമ്പാണല്ലോ.

2 ചെമ്പൊന്ന്. ചെമ്പുമാവാം.

3 മൂവുലോകനായകരേ! (പാഠാന്തരം)

"കായാവതെവണ്ണമുള്ളു, കനിയാവതെപ്രകാശമുള്ളു" എന്നു കേട്ടാൻ താരകൻ.

"കായ കറുത്തിരിപ്പു, കനി ചുവന്നിരിപ്പു, മകനേ!" എന്നാൾ അസുരമാതാവു്.

അപ്പോൾ പിറന്നാൾ ഉഷഃകാലമെ ഉദിച്ചുയർന്നെഴുന്നരുളി ആദിത്യഭഗവാൻ. അതു് താരകൻ കണ്ടു്, "മേലെ ചുവന്നുകാണാകുന്ന പഴം നമുക്കപ്പിടിപ്പിക്കാമോ" എന്നു കല്പിച്ചു് ആദിത്യമണ്ഡലത്തിൽ പാഞ്ഞുയർന്നാൻ താരകൻ. അതുകണ്ടു് ആദിത്യഭഗവാനും "ഹാ കഷ്ടമേ! ഇന്നലെ പിറന്നോരസുരൻ ഇന്നെന്നോടു യുദ്ധത്തിന്നായി വരികയോ?" എന്നു കല്പിച്ചു് തന്റെ വേൽകൊണ്ടെറിഞ്ഞരുളി.

അതു് താരകന്റെ വക്ഷഃസ്ഥലത്തേറ്റു് താരകനും ചത്തു് ഭൂതലത്തിൽ വീണു് താരകയുദ്ധം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന കാലത്തു് ചൊവ്വാഴ്ചനാൾ മദ്ധ്യാഹ്നത്തിങ്കലു് എത്രയും ക്രൂരമായിരിക്കുന്ന രാശിക്കു പിറന്നാനല്ലോ പിള്ളമാനവൻ. അവൻ പിറക്കുമ്പോൾ എന്തെല്ലാം ദുർന്നിമിത്തങ്ങളെന്നാൽ:—മേൽമേൽ വീണു ചിതറി, വില്ലിൻകൾ തെളിഞ്ഞു ഉലയായി, സപ്തസാഗരം കലങ്ങി, ചതുർദ്ദശലോകം നടുങ്ങി, അസുരകൾക്കെല്ലാർക്കും ആനന്ദം വന്നു്, അമരകൾക്കെല്ലാം അഴലായിത്തോന്നി, ആദിത്യൻ പരിവേഷിച്ചു്, അന്തകൻ ഉള്ളുലങ്ങി, കുറുനരിനിന്നു, പകലെയുള്ള പശുമൃഗപക്ഷിജാതികളെല്ലാം ദിക്കറിയാതെയും, ദേശമറിയാതെയും, ഓടി ഒളിച്ചു ഭ്രമമുണ്ടായിരിക്കുന്ന രാശിക്കു പിറന്നാനല്ലോ.

പിറന്നു വീണ പിള്ളമാനവൻ എഴുനീറ്റിരുന്നു ചൊല്ലുവനല്ലോ.

"ഭക്തിപ്പ്രിയയാക, അസുരമാതാവേ, ആരു നമ്മുടെ ബന്ധുക്കളാകുന്നതും, ആരു നമ്മുടെ ശത്രുക്കളാകുന്നതും" എന്നു കേട്ടാനല്ലോ.

"ബന്ധുക്കളെന്നും ശത്രുക്കളെന്നും വിശേഷിക്കേണ്ട[1] മകനേ, ദേവവംശമെന്നും, അസുരവംശമെന്നും രണ്ടു വംശമുള്ളതിൽ അസുരവംശം നമ്മുടെ വംശമാകുന്നു അതിനെ അംശം അളവെ[2] കൊന്നു മുടിച്ചരുളി നാരായണസ്വാമി; വിഷ്ണുഭഗവാൻ അതിനെ നിഗ്രഹവാനാ

---

1 വിശേഷശബ്ദം ക്രിയയാക്കിയിരിക്കുന്നു.

2 ഇതിന്റെ ആവൃത്തി ശങ്കിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു".

യികൊണ്ടു് ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയുടെ അനുഗ്രഹത്താലെ ദിവ്യന്മാരായി മകനേ! ദേവകളറിയും മുമ്പേ പോയി ബ്രഹ്മൻതിരുവടിയെ ചാർത്തി തപസ്സുചെയ്തു് വലിയ വരങ്ങളും വാഹനങ്ങളും വാളുകളും വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരവേണമേ മകനേ!" എന്നാൽ അസുരമാതാവു്.

അപ്പോൾ പിറ്റേന്നാൾ ഉഷഃകാലത്തു ശത്രുനാശം വരുത്തുന്നതെന്നു കല്പിച്ചു് സൂതികാഗേഹത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു് ഗോകർണ്ണത്തു പുക്കു്, സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു് തൂകി, മാംസംകൊണ്ടേർപ്പിച്ചു, ജലസ്ഥലം നാട്ടി വല്ലവനായി[1] വലിയവനായിനിന്നു തപസ്സുചെയ്യുന്നല്ലോ പിള്ളമാനവൻ. ശീതകാലത്തു് ജലത്തിന്റെ നടുവിൽ തപസ്സുചെയ്യുന്നല്ലോ. ഉഷ്ണകാലത്തു് അഗ്നിയുടെ നടുവിൽ തപസ്സുചെയ്യുന്നല്ലോ. പിന്നെ മഴക്കാലത്തു് നാലുകണ്ഡം കഴിച്ചു്, അതിൻ നടുവിൽ ആൽമരം[2]ഇട്ടു്, നടുവത്തെ പീഠമിട്ടു്, ഒരു കാലൂന്നി ഒരു കണ്ണടച്ചു്, ഏകപാദമുടയവനായിനിന്നു തപസ്സുചെയ്യുന്നല്ലോ. അതുകൊണ്ടും പ്രത്യക്ഷമായില്ല ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി. പിന്നെ പാറപോകുന്ന പുഴുജാതികളെല്ലാം തന്റെ മുടികടകത്തിന്നകത്തു് കൂട്ടയിടുകയും, തന്നെ മൂടുകയും, വായിൽ ഇടുകയും, വാലിഴക്കുകയും, തന്നെ താനറിയാതെ തപസ്സുചെയ്യുന്നല്ലോ, അതുകൊണ്ടും പ്രത്യക്ഷമായില്ല ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി.

"ഹാ കഷ്ടമേ! എന്നുടെ തപസ്സും തപോമഹിമയും പോരാഞ്ഞിട്ടല്ലയോ ഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷമാവാഞ്ഞതു്? ഇനി എന്നുടെ അംഗങ്ങളെല്ലാം മുറിച്ചു് അഗ്നിയിലിട്ടു് ഹോമിക്കുന്നതെ"ന്നു കല്പിച്ചു് വലിയൊരു കണ്ഡം കഴിച്ചു് വഹ്നിക്കപ്പിടവു് പൂളകീറി തീയിട്ടെരിച്ചു് കന്നകത്തി[3] വളയും വള്ളും നീട്ടാളെന്നിവ[4] തെള്ള തെളള കടയിച്ചു് കണ്ഡത്തിൽ കഷ്ണമാക്കിച്ചെന്നു് നീട്ടാളി കഴുത്തിൽ വെച്ചുന്നല്ലോ.

അപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷമായ് അരുളിച്ചെയ്തു "നില്ല, നില്ല, പിള്ളമാനവ! നിന്നുടെ തപസ്സും തപോമഹിമയും കണ്ടു് ഞാൻ വളരെ പ്രീതനായി. എന്നുടെ പ്രീതിയാലെ നിന്നുടെ ദേഹത്തിൽ ഒരുതുള്ളി ഭൂമിയിൽ വീഴുംകാലം നിന്നെക്കാട്ടിൽ ബലവീര്യമുള്ളവർ പതിനായിരം മായാമാനവന്മാർ വന്നുളവാകും നിനക്കു ശേഷിയായിട്ടു[5]. ഇനി നീ ചൊല്ലുന്ന വരമെല്ലാം തരുന്നുണ്ടെ"ന്നരുളിച്ചെയ്തു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി.

---

1. സമർത്ഥൻ.
2. ആൽമരങ്ങൾ=കരിമ്പന.
3. ഉരക്കുന്ന കത്തി.
4. കൊള്ളക്കാരുടെ തിളക്കമുള്ള വാൾ.
5. നിനക്കൊത്ത ശേഷി(ശക്തി)യുണ്ടായിട്ടു്.

അതുകേട്ടു തൊഴുതുണർത്തിനാനല്ലോ പിള്ളമാനവൻ.

"ഒരു വരം തരികിൽ വാണാളും[1] വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

മുക്കോടി നൂറുകോടി വാണാളും കൊടുത്തരുളി.

"ബലം വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

പതിനാറായിരം ഇളകരിയാനകളുടെ ബലം കൊടുത്തരുളി.

"രാവും പകലും വെച്ചു കൊല്ലത്താത്ത വരം വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

അതു വരവും കൊടുത്തരുളി.

"അകത്തും പുറത്തും വെച്ചു കൊല്ലത്താത്ത വരം വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

അതു വരവും കൊടുത്തരുളി.

"ആണാലും, ആയുധത്താലും കൊല്ലത്താത്ത വരം വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

അതു വരവും കൊടുത്തരുളി.

"ആയുധം വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

ചക്രായുധം ബ്രഹ്മദണ്ഡ് കൊടുത്തരുളി.

"വാഹനം വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

ഉഗ്രരാക്ഷസമാകുന്ന തേർ കൊടുത്തരുളി.

"ഇനി ഇതു പോരാ! നിന്തിരുവടിയാലെ ഒരു തിരുനാമച്ചേരുക്കൂടെ വേണം, ഭഗവാനേ!" എന്നാൻ പിള്ളമാനവൻ.

"എങ്കിലോ നീയുമിപ്പോൾ പിള്ളമാനവനല്ലയോ?"

മാനവേന്ദ്രൻ താരകരാജനെന്ന് മുടിവെച്ച് അഭിഷേകവും ചെയ്ത് വിശ്വപാലതിലയനെന്നും സപ്താബ്ധിപതിയെന്നും രണ്ടു ബ്രഹ്മോപദേശവും ചെയ്ത്, "ഇതു നീയും നിന്റെ ദേവിയുമല്ലാതെ മറ്റാരാനും അറിയുന്ന നാൾ നിനക്ക മരണം ആകപ്പെട്ട"മെന്നരുളിച്ചെയ്തു.

---

1. വാഴ് + നാൾ (ആയുസ്സ്) എന്നുള്ള പഴയ സന്ധിനിയമപ്രകാരം വാണാൾ എന്നാകും. "ദീർഘാദ്ഭ്യാമണേ ലോപഃ" എന്ന ലീലാതിലകസൂത്രത്തിന്റെ വൃത്തി നോക്കുക.

അതുകേട്ട് മാതകരാജാവും ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയെ തൊഴുതു പ്രദക്ഷിണം വെച്ച്, അഭിവാദ്യവുംചെയ്ത്, വരങ്ങളെയും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകത്തുടങ്ങി.

"നില്ലു, നില്ലു, മാതകരാജാവെ, നീയ്യുണ്ടല്ലോ ഒരു വരം ചൊല്ലിക്കൊള്ളാഞ്ഞതു, ഞാനുണ്ടല്ലോ ഒരു വരം അറിഞ്ഞു തരാഞ്ഞതും?" അശരീരവാക്കു കേട്ടാനല്ലോ. "സ്ത്രീകളാൽ കൊലപ്പെടാത്ത വരവും കൂടി കൊണ്ടുപോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ടസുരരാജാവും നിന്നാൻ, നിലം മൂന്നാൻ, ആർത്താൻ, അട്ടഹസിച്ചാൻ, "കേൾപ്പിപ്പോയാക, ഭഗവാനെ! ആദിത്യകിരണങ്ങളിൽ ഹിമജലം നില്പോന്നുമുണ്ടോ? വായുഭഗവാനോടു പൊടിപാറിപ്പുമുണ്ടോ? അഗ്നിയിൽ ജലം പൊടിക്കുമാറുണ്ടോ? മയം തൊട്ടുകൂടി വരുന്ന സ്ത്രീകൾ എന്നോട്ട് യുദ്ധംചെയ്ത് ജയിക്കുമോ? ആ വരം എനിക്ക വേണ്ടാ!" എന്നാനസുരരാജാവ് മാതകൻ.

"എന്നെ മഹാപാപി, സ്ത്രീകളാകുന്ന സ്ത്രീകളെ ഒക്കെയും എന്നെയും നിന്ദിച്ചു പോകുന്നതിന്ന് കാലാന്തരംകൊണ്ട് ഒരു ദേവസ്ത്രീയാലെ കൊലപ്പെട്ട്"എന്നു ശപിച്ചു മറഞ്ഞരുളി.

അതിനെയും കേട്ട കേളാതെ അട്ടഹാസമരുളിക്കൊണ്ടു പോകപ്പോയി ചെന്ന് വിന്ധ്യാദേവിയിങ്കൽക്കൂടെ പോകുമ്പോൾ കണ്ടാളല്ലോ കാത്യായനീദേവി.

"ആരെടാ പോകുന്നതു് മാതകരാജാവല്ലയോ, ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയോട് എല്ലാ വരവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടല്ലേ പോകുന്നതു്? നില്ലെന്നാൽ ഒരു വരവും കൂട്ടി കൊണ്ടുപോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാത്യായനീദേവി.

അതുകേട്ടസുരരാജാവ് "കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന സ്ത്രീകളാലും, പുള്ളുവിനാലും വരം വാങ്ങുന്ന പുരുഷൻ ഞാനല്ല" എന്ന് ചൊല്ലി അട്ടഹസിച്ചുകൊണ്ടു പോകത്തുടങ്ങി.

"എന്നെ, മഹാപാപി, കാട്ടിൽ കിടക്കും സ്ത്രീകളെയും, പുള്ളുവിനെയും, സൂച്ഛ(സൂക്ഷ്മ)മൊപ്പിച്ചു പോകുന്ന നിന്നെ കാലാന്തരംകൊണ്ട് കുറള[1]പറത്തിട്ടെങ്കിലും കൊല്ലിക്കുന്നുണ്ടെ"ന്നു ശപിച്ചു മറഞ്ഞരുളി.

---

1 നരന.

അതിനെയും കേട്ടു കേളാതെ അട്ടഹാസമലറിക്കൊണ്ടു് പോക പോയി ചെന്നു് അന്ധകാരാകാരമാകുന്ന കാട്ടിൽകൂടെ പോകുമ്പോഴും കണ്ടാളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

“ആരെടാ പോകുന്നതു് മാതൃകരാജാവല്ലയോ, ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി പോലും എല്ലാ വരവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടല്ലേ പോകുന്നതു്, നീ എന്നാലൊരു വരവും കൂടി കൊണ്ടുപോയാക!” എന്നാറെ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

അതുകേട്ടു മാതൃകരാജാവു് “കാട്ടിൽ കിടക്കും അട്ടിനാലും, പുഴുവിനാലും, പിശാചിനാലും വരം വാങ്ങുന്ന പുരുഷൻ ഞാനല്ല” എന്നു ചൊല്ലി അഹങ്കരിച്ചു പോകതുടങ്ങി

“എന്നാ മഹാപാപി, കാട്ടിൽ കിടക്കും പുഴുവിനെയും, പിശാചിനെയും, സൂചി (സൂക്ഷ്മ) പൊട്ടിച്ചു പോകുന്നതിന്നു് കാലാന്തരം കൊണ്ടു് നിന്റെ ഇടത്തുടപ്പുവണ്ണമേൽ ചെല്ലു് കൊഴുത്തു കയ്യച്ചു മധുരിച്ചിരിപ്പോരു മാംസഖണ്ഡമുണ്ടല്ലോ; അതു എന്റെ പല്ലു കൊണ്ടു വെട്ടി തിന്നുമാറാക്കുന്നതെന്നു്” സത്യമായി ശപ്പടയിട്ടു[1] കാട്ടിൽ മറഞ്ഞാളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

അതിനെയും കേട്ടു കേളാതെ അഹങ്കരിച്ചുകൊണ്ടു പോകപോയി ചെന്നു് തന്റെ പണ്ടു പണ്ടുള്ള രാജാക്കന്മാർ പണിചെയ്തു് അഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന രാജധാനിയെല്ലാം നോക്കിക്കണ്ടു അമരാപുരിപുക്കു് മയനെയും വിശ്വകർമ്മാവിനെയും തന്റെ ധിക്കാരത്തോടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു് മാതൃകവാടം പണിചെയ്യിപ്പിക്ക തുടങ്ങിയതിന്റെ പ്രകാരമെന്നാൽ:—

ഏഴുചിറ്റു് കിടങ്ങു കീറിച്ചു്, മൂന്നു ചിറ്റു് മതിൽ പടുപ്പിച്ചു്, നാലുഭാഗത്തും നാലു ഗോപുരം നാട്ടിച്ചു്, അതിൻ നടുവിൽ തനിക്കൊരു ഏഴുനിലമാടം പണിചെയ്യിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാനല്ലോ. എല്ലായിലും മേലെ നില പൊന്നുകൊണ്ടു മേഞ്ഞു്, അതിൻകീഴ് നില വെള്ളികൊണ്ടു മേഞ്ഞു്, അതിൻകീഴ് നില ചെമ്പുകൊണ്ടു മേഞ്ഞു്, പിന്നെയുള്ളവ പൊന്നും വെള്ളിയും ചെമ്പും ഒന്നിടൊന്നു് ഇടയിട്ടു മേഞ്ഞാനല്ലോ.

1 നാവുകൊണ്ടു പറഞ്ഞുചൊല്ലി എന്നർത്ഥം.

പിന്നെ അതിനകത്തു് പണിയുന്ന പ്രാസാദങ്ങളുടെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

മാടമെ മേട[1]മാളിക, കൂട[2]മെ കൂടഗോപുരം, ആട്ടരങ്ങു്, ഉണർവീഥി, രാവിലിരിക്കും മാടം, പകലിരിക്കും മാടം, ഉമ്മറ, ഉറക്കറ, അന്നപ്പന്തി, കതിരപ്പന്തി, യന്ത്രശാല, തന്ത്രശാല എന്നിങ്ങിനെ ക്ഷണമാത്രംകൊണ്ടു പണിയെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടാനല്ലോ.

പിന്നെ പുറത്തുഭാഗത്തു് മുന്നൂററുപ്പത്താറു കാതം വഴിവട്ടം കോറിയും പുറവും തട്ടിനിരത്തി ചതുരശ്രമാക്കിക്കൊണ്ടാനല്ലോ.

പിന്നെ മയനേയും വിശ്വകർമ്മാവിനേയും വിളിച്ചു് കടകൊടുത്തു്, തളകൊടുത്തു്, ക്രിയാഭരണങ്ങളും കൊടുത്തു്, വളയിട്ടു സമ്മാനിച്ചു് അമരാപുരിയിലേക്കു യാത്രയാക്കിവിട്ടാനല്ലോ അസുരരാജാവു് മായകൻ.

പിന്നെ പറന്നുപോകുന്ന പറവജാതികളെല്ലാം തന്റെ മതിൽ കിടങ്ങിന്മേലിരിക്കരുതെന്നു കല്പിച്ചു് കന്നക്കത്തി, വളയും വള്ളും, നീർവ്വാളെന്നിവ തെരുതെരെ കടയിച്ചു മതിൽകിടങ്ങിന്മേൽ നിരത്തിപ്പതിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാനല്ലോ അസുരരാജാവു് മായകൻ.

ഇനി പണ്ടു പണ്ടത്തെ പൃഥ്വീതിങ്കൽ ശേഷിച്ച പടയുണ്ടെങ്കിൽ അറിയേണമെന്നു കല്പിച്ചു ജാംബവാനെ വിളിച്ചു, "കേൾപ്പൊയാക ജാംബവാനേ! മണിപ്പോർശംഖു് വിളിപ്പായാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ടു ജാംബവാനും ശംഖെടുത്തു ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപങ്ങളുംകൊണ്ടു് പൂജിച്ചു് വിളിക്കത്തുടങ്ങി.

അപ്പോൾ ശംഖിന്റെ ധ്വനി കേട്ടവരൊ ഓരോരോ വിലങ്ങളിലും, വിലക്കുഴികളിലും, അടവികളിലും, ആറ്റുമണലിലും ഓടിയൊളിച്ചു കിടക്കുന്ന അസുരപ്പടയെല്ലാം, "നമുക്കു നമ്മുടെ രാജ്യത്തു് ഒരു രാജാവു് വന്നുവായി എന്നു തോന്നുന്നു. ഇനി നാം അവിടേക്കു പോകേണ"മെന്നു കല്പിച്ചു് മിക്കവലത്തു് ഓടി അടുക്കത്തുടങ്ങി.

ഇരച്ചു കണ്ടു് മിഴിക്കുമ്പോഴേക്കു് ഗണിക്കരുതാത്തതോളം പട വന്നുതുടങ്ങി.

---

1 മാളികമുന്നയായി എടുപ്പുള്ളതിരിക്കുന്ന സ്ഥലം എന്നർത്ഥം.

2 ഉള്ളിലുള്ളതും വൃത്താകാരത്തിലുള്ളതുമായ ഒരു സ്ഥലം. അതു ഗൂഢമായ സ്ഥലമായി.

അളുകണ്ഠാദ്യൎപ്പെട്ട ഇത്ര പടയുള്ള നാം എല്ലാവരോടും ജയി
ക്കണമെന്നു കല്പിച്ചു നാലവർ തനിക്കു സേനാപതിയാക്കിക്കൊണ്ടാൻ.
അവരുടെ പേരപ്രകാരമെന്നാൽ:—

അരുണാക്ഷനെന്നും, ദീർഘബാഹുവെന്നും; ധൂമകേതുവെന്നും, മുടി
കടകക്ഷത്രിയനെന്നും എന്നിങ്ങിനെ നാലവൎക്കു നാലു നാമവും കൊടു
ത്തു, നാലുലക്ഷം പടയും കൊടുത്തു, നാലുഗോപുരത്തിലും കാവലാക്കി
നിൎത്തി, "ഇനി നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന പടയെ ക്ഷണിപ്പ്പായാക" എന്ന
രുളിച്ചെയ്തു.

അപ്പോൾ ഭടൎകളും ഗണിക്കരുതാതോളം പട വന്നുകൂടി.
അളുകണ്ഠാദ്യൎപ്പെട്ട് "ഇത്ര പടയുള്ള നാം എല്ലാവരോടും ജയിക്ക
ണമെന്നു കല്പിച്ച്, എത്രയും ഉപരിചരിതകലധരന്മാരായവരെയും,[1]
എത്രയും വലികളായവരെയും,[2] [illegible] കളിച്ച് നീർ
ഉയരുന്ന ഉഷയും ഗായത്രിയും എന്ന മന്ത്രങ്ങളെ പ്രയോഗിച്ച്, താരാവംശ
ത്തെ മുടിച്ച്, "ഉദിച്ചുവരുന്ന ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും എന്റെ പ്രാസാദ
ത്തിന്മേലെ ഉദിക്കയും അസ്തമിക്കയും ആവതെ"ന്നു കല്പിച്ച് ഒമ്പതു
നാളുകാലം യുദ്ധം ചെയ്തു പത്താംനാളുകൾ വിലങ്ങിട്ടടിക്കയും അസ്തമി
ക്കയും തുടങ്ങി ആദിത്യനും ചന്ദ്രനും.

അഗ്നിയോടു യുദ്ധംചെയ്തു ആഗ്നേയത്തെ പറിച്ചു[3]കൊണ്ടാൻ. യമ
നോടു യുദ്ധംചെയ്തു പാശം പറിച്ചുകൊണ്ടാൻ. നിരൃതിയോടു യുദ്ധം
ചെയ്തു അവൻ യുദ്ധം മാറാതെ ഓടിപ്പോയാൻ. വരുണനോടു യുദ്ധം
ചെയ്തു വരുണാസ്ത്രം പറിച്ചുകൊണ്ടാൻ. വായുവിനോടു യുദ്ധം ചെയ്തു
വായുസഞ്ചാരം അടക്കിക്കൊണ്ടാൻ.

സോമനോടും ഈശാനനോടും യുദ്ധംചെയ്തു ജയിച്ചു വാഹനാദിക
ളിൽ വെള്ളിയെ കാലൊടിച്ചാൻ, ശനിയെ കരുമ്പരിച്ചാൻ, ചൊവ്വാ
യെ വാലുകൊണ്ട്,[4] ബുധനെ ബോധം കെടുത്തി, വ്യാഴത്തെ തിറകൊ
ണ്ടാൻ, ദേവസ്ത്രീകളെ അസ്വതന്ത്രികളാക്കി നിൎത്തി, അസ്വതന്ത്രികളെ

1. ഉപരിചരകലധരന്മാർ എന്നായിരിക്കണം പാഠമെന്നു തോന്നുന്നു. ഉപരി
ചരവംശത്തിൽ (വസുക്കൾ) പെട്ടവർ എന്നർത്ഥം.

2. ബ്രാഹ്മണർ.

3. അധികാരം കൈക്കലാക്കിയെന്നു സാരം.

4. വാലുകൊണ്ട് എന്നതിന് നിഷ്പ്രഭമാക്കി എന്നർത്ഥം കല്പിക്കാമെന്നു
തോന്നുന്നു. വാല് കൂരമ്പായിരിക്കണം.

ദേവസ്ത്രീകളാക്കി നിർത്തി, പതിനാലിലുമുള്ള രാജാക്കന്മാരെ പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു് ഗോപുരവാതിൽക്കലിട്ടു് മണ്ടിപ്പിക്കുന്നുണ്ടിവനല്ലോ അസുരരാജാവു് മാതകൻ.

“കേൾപ്പിനെടോ, അസുരവീരന്മാരെ, ഇനി ആരു് നമ്മെ വന്നു കാണാത്തവരും, ആരു നമുക്കൊരു തിറ തരാത്തവരും” എന്നു കേട്ടുനല്ലോ.

അസുരലോകം നാലുപാന്ത്രഭാഗം വാണിരിപ്പവനല്ലോ കാലകേയനാകുന്ന രാജാവു്, അവൻ നമ്മെ വന്നുകാണ്കയുമില്ല, നമുക്കൊരു തിറ തന്നതുമില്ല.

‘എങ്കിൽ കാലകേയപുരം നോക്കിയടുക്ക നമ്മുടെ പെരുമ്പട’ എന്നാനസുരരാജാവു് മാതകൻ.

അപ്പോൾ പടയെടുത്തു് പടയേറിച്ചെല്ലുന്നതു് എപ്രകാരമെന്നാൽ:—

ആനമേലും, കുതിരമേലും, സിംഹം പുലി പന്നിമേലും, കരടി കാട്ടാനമേലും, കാട്ടുപോത്തിന്മേലും, എട്ടടിമാനിന്മേലും എന്നിങ്ങിനെ താന്താൻ തന്നുടെ വാഹനമേറിച്ചെല്ലുന്നതു് മുമ്പെ കണ്ടുകൊണ്ടാനല്ലോ കാലകേയനാകുന്ന രാജാവു്.

“ഹാ കഷ്ടമേ, മാതകരാജാവും പടയുമുണ്ടു് നമ്മോടു് യുദ്ധത്തിന്നായി വരുന്നു. അവനോടു് യുദ്ധംചെയ്തു ജയിപ്പാൻ പാരം പണിയുണ്ടു്, ഉപായംകൊണ്ടേ ജയിക്കാവൂ, അതിനൊരുപായം, എന്റെ മകൾ താമരപ്പൂവായാകുന്ന കന്യകയെ അവനു ദേവിയാക്കിക്കൊടുക്കേണമെ”ന്നു കല്പിച്ചു്, കന്യകയെ പെരികിന പ്രീതിയോടുംകൂടി അലങ്കരിക്കുന്നുണ്ടിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

അഴകിയൊരു ചില പട്ടുവസ്ത്രങ്ങളുംകൊണ്ടു ചേല ചുററി ഉടുപ്പിച്ചു്, കൈകളെല്ലാം അഴകിയൊരു മോതിരം ആനമോതിരം, പീറമോതിരം, വൈഡൂര്യമോതിരം, കഴുത്തിൽ പച്ചമാല, പവിഴമാല, മുത്തുമാല, മുത്തുക്കുപ്പായം, “മുടികടകം, ചെമ്പൊൻവസ്ത്രമേലേ ചമയിട്ടു്”, ചെമ്പരാവതത്തിൻ മുകളിൽ കയറ്റിവെച്ചു്, കോലാർമണികളും പിടിപ്പിച്ചു്, കൊട്ടുമാപ്പിള്ളമാരൊത്തോടും കൂടി മാതകന്റെ പടയുടെ നേരെ കൊണ്ടുചെല്ലുന്നുണ്ടിവനല്ലോ കാലകേയനാകുന്ന രാജാവു്. അതു മുമ്പെ

കണ്ടുകൊണ്ടാനല്ലോ കാമദേവൻ. തന്റെ പഞ്ചശരങ്ങളെ പ്രയോഗിച്ചപ്പോൾ വാടി മയങ്ങി തേർത്തട്ടിൽ വീണാനല്ലോ മാതകരാജാവ്. അപ്പോൾ ആലവട്ടം വെഞ്ചാമരംകൊണ്ടു വീശി ഉണർത്തി, "കേൾപ്പോയാക, മാതകരാജാവേ! പതിനാലു വിജയങ്ങളുള്ള രാജാക്കന്മാർക്ക് ഞാൻ താൻ മാലയിടേണമെന്നു കല്പിച്ചു അവർക്കാർക്കും കൊടുക്കാതാണിരിപ്പു ഇവൾ. ഇവൾക്ക് തക്കൊരു ഭർത്താവ് നിന്തിരുവടിയേ ഉള്ളൂ" എന്നു കൈപിടിച്ചു കാട്ടിക്കൊടുത്താനല്ലോ കാലകേയനാകുന്ന രാജാവ്.

അതുകണ്ട മാതകരാജാവും കന്യകയെ പെരികിന പ്രീതിയോടും കൂടി തന്റെ ഏഴുനില മാടത്തിൽ കൊണ്ടുവെച്ച്, രണ്ടു ബ്രഹ്മോപദേശത്തെയും ബോധിപ്പിച്ചു കൊടുത്താനല്ലോ അസുരരാജാവ് മാതകൻ

"കേൾപ്പിനെടോ, അസുരവീരന്മാരേ, ഇനി ആരും നമ്മെ വന്നു കാണാത്തവണ്ണം ആരു നമുക്കൊരു തിറ തരാത്തവണ്ണം" എന്നു കേട്ടാനല്ലോ.

"ദേവലോകത്ത് ദേവകളും, ഋഷികളും, യക്ഷകിന്നരഗന്ധർവ്വസിദ്ധവിദ്യാധരബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗമെന്നീജനങ്ങളെല്ലാം നമ്മെ വന്നുകണ്ടതുമില്ല, നമുക്കൊരു തിറ തന്നതുമില്ല."

'എന്നാൽ ദേവലോകം നോക്കിയടുക്ക നമ്മുടെ പെരുമ്പട'യെന്നാനസുരരാജാവ് മാതകൻ.

അപ്പോൾ ദേവലോകത്ത് പട ചെന്ന്, ദേവകളെ ആട്ടിക്കളഞ്ഞു, ഋഷികളെ തപസ്സുഴിപ്പിച്ചു, ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗമെന്നീജനങ്ങളെല്ലാം അവരവരുടെ സന്ധ്യാനിഷ്ഠാദികർമ്മങ്ങളെ വേർപെടുത്തി, അവർകളും നിലവിളിച്ചോടിപ്പോയി ശ്രീപാൽക്കടലിൽ ചെന്നു ഭഗവാനെ പരിവൃതമായോരായി[1]നിന്നു സ്തുതിക്കയും ദുഃഖിക്കയും തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"അച്യുതാ! പോററി! ഉണർന്നരുളു, അനന്താ! പോററി! ഗോക്കളെ രക്ഷിക്കും ഗോവിന്ദാ! പോററി! ഊഴിയെ രക്ഷിക്കും ശ്രീരാമദേവ!" ഇപ്രകാരം സ്തുതിക്കുന്നേരം എപ്രകാരം ശോഭിക്കുന്നു വിഷ്ണുഭഗവാനെന്നാൽ:—

1 ചുററി.

അനന്തനേൽ ശയനമായി, ആകാശം മേൽക്കട്ടിയായി, ഗംഗ തിരുഉട [1] യായി, നക്ഷത്രങ്ങൾ പുഷ്പമാലമായി, ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ മണിവിളക്കായി, ശ്രീഭഗവതിയും ഭൂമിദേവിയും തിരുമടിയിൽ പാദപാദാശ്ലേഷ[2]മായി, സർവ്വലോകമെന്നൊരു പള്ളിക്കട്ടിലിന്മേൽ യോഗനിദ്രകൊള്ളുന്ന വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ തിരുനയനങ്ങൾ എപ്രകാരമെന്നാൽ:—

[3] പുതുതായി മലർന്നിരിക്കുന്നൊരു ചെന്താമരപ്പൂവിന്റെ പുറയിതൾ കളഞ്ഞു അകയിതൾ വരും കണക്കെ നീണ്ടിടംപെട്ടു് ചൊവ്വായെ ചീന്തി ചീറിയിരിക്കുന്ന തിരുനയനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പരക്കെ മിഴിച്ചു പാർത്തരുളിച്ചെയ്തു:—

"എന്തു ദേവകളെ, ഋഷികളെ, നിങ്ങൾ വന്നു സ്തുതിപ്പാനും ഭജിപ്പാനും ഉള്ള അവസ്ഥ?"

"കേൾക്കപ്പോയാക, ഭഗവാനേ! ദാരുകനെന്നൊരസുരനുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവനൊരു അഹങ്കരിച്ചു് അടിയങ്ങളുടെ സന്ധ്യാനിഷ്ഠാദികർമ്മങ്ങളെ വേർപെടുത്തി അടിയങ്ങളും നിലവിട്ടോടിപ്പോവാൻ നിനയ്ക്കുന്നു ഭഗവാനേ!" എന്നു തൊഴുതുണർത്തി.

"എങ്കിലോ നിങ്ങളും നടപ്പിൻ കൈലാസത്തിന്നു്; ഞാനമിതാ അവിടെക്ക വരുന്നു" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ടവർകളും തൊഴുതു വിടയും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് കൈലാസത്തിൽച്ചെന്നു് മഹാദേവൻ തിരുവടിയെ പരിവൃതരായ്നിന്നു സ്തുതിക്കയും ഭജിക്കയും തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"'ഭക്തരക്ഷിഷ്ഠാ! പരംജ്യോതി! പരമാനന്ദമേ! പോററി!
വേദരൂപ! വിശാലാക്ഷാ! പോററി! പാർവ്വതി വല്ലഭാ! പോററി!
ജടാമകുടചന്ദ്രശേഖരാ! പോററി! കാളകണ്ഠാ! കറുകണ്ഠാ!
തിരുനീലകണ്ഠാ!'"[4]

എന്നിങ്ങിനെ സ്തുതിക്കുന്നേരം അപ്പോൾ അവിടെ (ചൊവ്വരയ്ക്കൽ പള്ളിയറ ചേരമാൻ നിലയൻ)[5] വസിക്കും നാന്മുഖൻ ബ്രഹ്മൻചൊല്ലി, ശ്രീഗരുഡന്മേലേറി എഴുന്നെള്ളി വിഷ്ണുഭഗവാൻ.

1 തിരുവുടയാടെ തിരുവുടയാടയായിട്ടുള്ളള്.
2 പാദപാദാശ്ലേഷം—കാലു് തലോടിക്കൊണ്ടു് എന്നർത്ഥമാകണം.
3 ഇതിലെ ഉപമയുടെ സ്വാരസ്യം അന്വേഷണീയമാണു്.
4 ഈ ഭാഗം പിന്നീടു ചേർത്തതുപോലെ തോന്നുന്നു.
5 പാഠം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

അന്നതിനെഴുന്നെള്ളി ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി.

അങ്ങിനെ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാർ മൂവരും കൂടി, "ആരാലെ ഈ അസുരൻ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു, ആരാലെ കൊലപ്പെട്ടു"മെന്നരുളിച്ചെയ്തു.

ബ്രഹ്മൻ പ്രസാദിച്ച്, "അസുരൻ ദേവസ്ത്രീയാലെ കൊലപ്പെടും" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

'എങ്കിൽ ബ്രഹ്മൻവേണം മുമ്പിൽ പടതോററുവാൻ.'

അപ്പോൾ ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി ബ്രഹ്മാണി[1]യെപടക്കയച്ചരുളി.

വിഷ്ണുഭഗവാൻ വൈഷ്ണവിയെ പടക്കയച്ചരുളി.

മഹാദേവൻ മഹേശ്വരിയെ പടക്കയച്ചരുളി.

സുബ്രഹ്മണ്യഭഗവാൻ കൗമാരിയെ പടക്കയച്ചരുളി.

യമഭഗവാൻ വാരാഹിയെ പടക്കയച്ചരുളി.

ഇന്ദ്രഭഗവാൻ ഇന്ദ്രാണിയെ പടക്കയച്ചരുളി.

എന്നിങ്ങിനെ ആറുപേർ പട മങ്കമാരെയും തോററിക്കൊടുത്തു, അവർക്ക് അരക്കാരായുധങ്ങളും താന്താൻ തന്നുടെ വാഹനങ്ങളും തോററിക്കൊടുത്ത് പിൻഭാഗമരുളിച്ചെയ്തു.

"കേൾപ്പായാക, അമ്മമാരേ! നിങ്ങളും പോകപ്പോയ്ച്ചെന്നു, ദാരികനെന്നൊരസുരനേയും കൊന്ന്, ദേവബ്രാഹ്മണരെ രക്ഷിപ്പായാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ടവർകളും തൊഴുതു വിടയും വാങ്ങിക്കൊണ്ട് ദാരികന്റെ യുദ്ധഭൂമിയിങ്കൽച്ചെന്ന് ആർത്ത് കുരവിളിക്കത്തുടങ്ങി. അപ്പോഴം പണ്ടെത്തും പടമാററാരംഭം[2] കേട്ടൊരസുരൻ "ആരെങ്കിൽ വന്നു"[3] കച്ചിച്ച് കച്ചും ചമത്തി, കച്ചുകെട്ട് കെട്ടി, വിൽചാരട്ട് മുറുക്കി, ആവനാഴിയിൽ ശരം തിറുകി, യുദ്ധപ്പോർക്കോലം ധരിച്ച്, യുദ്ധസന്നാഹ ഭേദവും ചെയ്ത്, പുലിപൂട്ടിയ തേരിന്മേൽ കരയേറി, യുദ്ധഭൂമി മുപ്പത്താറുകാതം നടകൾ പാഞ്ഞടുത്താനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരികൻ.

---

1 ബ്രാഹ്മാണിമുതൽ ഈ ദേവികൾ പേരാണ്.

2 മറ്റൊരാൾ പടയുടെ ആരംഭം, എതിരാളി എന്ന സാരം.

3 ആരായാലെന്തെങ്കിലും അവരെ കൊല്ലുമെന്ന ഭാവത്തിൽ എന്ന താല്പര്യം.

അതുകണ്ട് ചൊല്ലുവോളല്ലോ ബ്രാഹ്മണി: "എന്നെത്താനറിയാതോ? അസുരാ! എന്നുടെ സ്വാമിയെത്താനറിയാതോ? ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയാൽ പടയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ, ബ്രാഹ്മണിയെന്നെനിക്കു നാമം, ബ്രഹ്മദണ്ഡ് ആയുധം, അന്നം ഏറുവാഹനം, നിന്നെക്കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് ഒരുമ്പെട്ടേൻ". എന്നു ചൊല്ലി ദാരികനോടവളും ചെന്ന് യുദ്ധം തുടങ്ങിനാളല്ലോ.

ഇതുകണ്ട് ചൊല്ലുവോളല്ലോ വൈഷ്ണവി: "എന്നെത്താനറിയാതോ? അസുര! എന്നുടെ സ്വാമിയെത്താനറിയാതോ? വിഷ്ണുഭഗവാനാൽ പടയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ, വൈഷ്ണവിയെന്നെനിക്കു നാമം, ശംഖുചക്രം ആയുധം, ഗരുഡൻ ഏറുവാഹനം, നിന്നെ കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് ഒരുമ്പെട്ടേൻ." എന്നു ചൊല്ലി ദാരികനോടവളും ചെന്ന് യുദ്ധം തുടങ്ങിനാളല്ലോ.

അതുകണ്ട് ചൊല്ലുവോളല്ലോ മഹേശ്വരി: "എന്നെത്താനറിയാതോ? അസുരാ! എന്നുടെ സ്വാമിയെത്താനറിയാതോ? മഹാദേവൻ തിരുവടിയാൽ പടയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ, മഹേശ്വരിയെന്നെനിക്കു നാമം, ശൂലം പരശു ആയുധം, ഋഷഭം ഏറുവാഹനം, നിന്നെക്കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് ഒരുമ്പെട്ടേൻ." എന്നു ചൊല്ലി ദാരികനോടവളും ചെന്ന് യുദ്ധം തുടങ്ങിനാളല്ലോ.

അതുകണ്ട് ചൊല്ലുവോളല്ലോ കൗമാരി: "എന്നെത്താനറിയാതോ? അസുരാ! എന്നുടെ സ്വാമിയെത്താനറിയാതോ? സുബ്രഹ്മണ്യഭഗവാനാൽ പടയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ, കൗമാരിയെന്നനിക്കു നാമം, വേല് വജ്രം ആയുധം, മയിൽ ഏറുവാഹനം, നിന്നെക്കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് ഒരുമ്പെട്ടേൻ." എന്നു ചൊല്ലി ദാരികനോടവളും ചെന്നു യുദ്ധം തുടങ്ങിനാളല്ലോ.

അതുകണ്ട് ചൊല്ലുവോളല്ലോ വാരാഹി: "എന്നെത്താനറിയാതോ? അസുരാ! എന്നുടെ സ്വാമിയെത്താനറിയാതോ? യമഭഗവാനാൽ പടയ്ക്കപ്പെട്ടവൾ, വാരാഹിയെന്നനിക്കു നാമം, പാശദണ്ഡ് ആയുധം, പോത്ത് ഏറുവാഹനം, നിന്നെക്കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് ഒരുമ്പെട്ടേൻ." എന്നു ചൊല്ലി ദാരികനോടവളും ചെന്ന് യുദ്ധം തുടങ്ങിനാളല്ലോ.

അതുകണ്ട് ചൊല്ലുവോളല്ലോ ഇന്ദ്രാണി: "എന്നെത്താനറിയാതോ? അസുരാ! എന്നുടെ സ്വാമിയെത്താനറിയാതോ? ഇന്ദ്രഭഗ

വാൻ‌ാൽ പടയ്ക്കുപ്പെട്ടവരം, ഇന്ദ്രാണിയെന്നറിക്കനാമം, വില്ലും ശരവും ആയുധം, ഐരാവതം എന്നുവാഹനം, നിന്നെക്കൊല്ലുവാനായിക്കൊണ്ട് ഒരുമ്പെട്ടേൻ." എന്നുചൊല്ലി ദാരുകനോടവളും ചെന്ന് യുദ്ധം തുടങ്ങിനാളല്ലോ.

എന്നിങ്ങിനെ ആറുപേരും ആറുനാളക്കാലം യുദ്ധം ചെയ്തു അവനുടെ മെയ്യിൽ ഒരു ഉതി[1] കാണായില.

എന്നി ആറുപേരും ആറുനാളക്കാലം വെറ്റേറെ യുദ്ധംചെയ്യേണമെന്നു കല്പിച്ച് ബ്രാഹ്മണിയും ദാരുകനുംകൂടി യുദ്ധംചെയ്തു.

പിറ്റേന്നാൾ വൈഷ്ണവിയും ദാരുകനുംകൂടി യുദ്ധം ചെയ്തു.

മൂന്നാം ദിവസം മഹേശ്വരിയും ദാരുകനുംകൂടി കെട്ടി മുട്ടി മഹാ ക്രൂരമായിക്കൊണ്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങിയ കാലത്ത്, ചക്രായുധം എടുത്തിളക്കിനാനല്ലോ.

അത് മഹേശ്വരിയുടെ വക്ഷസ്ഥലത്ത് ശോഭിച്ചപ്പോൾ മഹേശ്വരിക്കും കോപംചെന്ന്, കോപാഗ്നിയോടും കൂടി ശൂലത്രിശൂലംകൊണ്ട് ദാരുകന്റെ ഉറ്റേ[2]ചമാറത്തൊന്നു കുത്തിയപ്പോൾ അവിടെനിന്നു നിരൂപിച്ചാളല്ലോ.

എന്റെ ബ്രഹ്മശക്തി ഇവിടെവെച്ച് തെച്ചുമാറ്റണമെന്നു കല്പിച്ച് ശൂലത്തിൻവഴിയെ ഒഴുകിന രുധിരത്തിൽ ഒരു തുള്ളി ഭൂമിയിൽ വടിച്ചു വീഴ്ത്തിയപ്പോൾ ഭൂമിപിളർന്ന്, ഒരുകിന വാളോടുകൂടി പതിനായിരം മായമാനവന്മാർ വന്നുളവായി ദാരുകരാജാവിന്ന് ശേഷിയായിട്ട്. അതുകണ്ട് പാവമാതം പടയും യുദ്ധത്തിൽ തോററവർ തോററവർ എന്നു കല്പിച്ച്, വണ്ട്മിതുനങ്ങൾ[3] ചേരം മധുമലർപ്പൂങ്കാവിൽ ഓടി ഒളിച്ചാരല്ലോ പാവമാതം പടയും.

അന്നും ചെന്ന് ആത്താനല്ലോ, പിറ്റേന്നാളും ചെന്ന് ആത്താനല്ലോ. മൂന്നാംദിവസം ആതമൊരു ഉതരെ കാണായില.

"അംവാൻ ഇന്നേഴുലോകം കേട്ടുകൊള്ളുമാറ് പറ അറിയിപ്പായാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

---

1 ഒരു മുറിവോ ചതവോ ഉണ്ടായില്ല എന്നർത്ഥം.

2 ഗുരുത്വത്തിനും ഉരുപ്പിനും ഈ പൊരുള്. ശക്തിയുള്ളമാറ് എന്നർത്ഥം.

3 മിഥുനം എന്നതിന്റെ തത്ഭവം.

അതുകേട്ട ജാംബവാനും പറയേട്ടത്തു, പൊടിതുടച്ച്, പാമുഖത്ത് കോലുവെച്ച്, "എന്തുമൊല്ലിക്കൊള്ളുന്നു പെരുമാനേ" എന്നാൻ ജാംബവാൻ.

"അയംശിരസ്സുമണ്ടാ, അംഗഹീനൻ. അവനാൽ പടക്കപ്പെട്ടവനും ബ്രഹ്മാണി വന്നന്നോട്ട പൊരുതു പോർതോറു പോയാളെടാ. ബ്രഹ്മാവ് വന്നന്നോട്ട യുദ്ധംചെയ്യാതൊഴികിൽ അവനുടെ ബ്രഹ്മലോകം എന്നുടെ മാതൃകാപുരിനഗരി എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ. എന്നിയും കേളെടാ, ജാംബവാനേ!"

"മണ്ണും പാൽ വെണ്ണയുണ്ട്, മന്നാടിമാർ[1] മോതകടിച്ച്, അച്ചിമാരൊടേറുംകൊണ്ട് കിടപ്പവൻ വിഷ്ണു. അവനാൽ പടക്കപ്പെട്ടവനും വൈഷ്ണവി വന്നന്നോട്ട പൊരുതു പോർതോറു പോയാളെടാ. വിഷ്ണു താൻ വന്നന്നോട്ട യുദ്ധംചെയ്യാതൊഴികിൽ അവനുടെ ശ്രീ പാൽക്കടൽ എന്നുടെ മാതൃകാപുരിനഗരി എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ. എന്നിയും കേളെടാ, ജാംബവാനേ!"

"ചത്തു ചുട്ട ചുടലക്കളത്തിൽ എല്ലുംപൊടിയും കോരി", തലയോട്ടിൽ ഭിക്ഷയുമേറ്റു നടപ്പൻ കള്ളക്കപാലീശൻ. അവനാൽ പടക്കപ്പെട്ടവനും മഹേശ്വരി വന്നന്നോട്ട പൊരുതു പോർതോറു പോയാളെടാ. മഹാദേവൻ താൻ വന്നന്നോട്ട യുദ്ധം ചെയ്യാതൊഴികിൽ അവനുടെ കൈലാസം എന്നുടെ മാതൃകാപുരിനഗരി എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ. എന്നിയും കേളെടാ, ജാംബവാനേ!"

"മറവൻ, കറവൻ, കാരതിയെ താരമാക്കിവെപ്പവൻ,[2] ക്രൂരയില്ലാത്ത സുബ്രഹ്മണ്യൻ. അവനാൽ പടക്കപ്പെട്ടവനും കൗമാരി വന്നന്നോട്ട പൊരുതു പോർതോറു പോയാളെടാ. സുബ്രഹ്മണ്യൻ താൻ

1. മന്നാടിമാർ=ഇടച്ചിമാർ. തമിഴിൽ 'മന്റാടി' എന്നാണ് രൂപം.

2. മറവൻ=ശൂരൻ, മറം എന്ന വാക്കിന് ശൂരത എന്നാണ് ഇപ്പോഴത്തെ അർത്ഥം. പഴയ അർത്ഥം വീര്യം എന്നാണ്. "'കരുംകൺമറവർ'—കലിത്തൊകൈ". കറവൻ=മലയൻ എന്നർത്ഥം. കൾവർ എന്ന പഴയ തമിഴ് പദമാണ് കറവനായി മാറിയിരിക്കുന്നത്. കൾവ്—കന്ന്. സുബ്രഹ്മണ്യൻ ഒരു മലദൈവമാണെന്നാണ് ദ്രാവിഡരുടെ വിശ്വാസം. മലയിലുള്ളവൻ—താണജാതിക്കാരൻ എന്നുകൂടി ഇവിടെ ധ്വനിക്കുന്നുണ്ട്. കാരതി=ഇവിടെ വള്ളിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. താരം=ദാരങ്ങൾ (ദാര) എന്നതിന്റെ തത്ഭവം.

വന്നെന്നോട് യുദ്ധംചെയ്യാതൊഴികിൽ അവനുടെ കുബേരലോകം എന്നുടെ ദാരുകപുരിനഗരി എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ. എന്നിയും കേളടാ, ജാമ്പവാനേ."

"ചത്ത മനുഷ്യരുടെ ഉയിരെല്ലാം മറുകി മറുകി കിടപ്പവൻ യമൻ അരുകാലമഹാപാപി. അവനാൽ പടക്കപ്പെട്ടവരും വാരാഹി വന്നെന്നോട് പൊരുതു പോർതോററു പോയാളെടാ. യമൻ വന്നെന്നോട് യുദ്ധംചെയ്യാതൊഴികിൽ അവനുടെ യമലോകം എന്നുടെ ദാരുകപുരിനഗരി എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ. ഇനിയും കേളെടാ, ജാമ്പവാനേ!"

"തന്മേൽ നിറയ കണ്ണുള്ളവൻ ശചീപതി, കള്ള ഇന്ദ്രൻ. അവനാൽ പടക്കപ്പെട്ടവരും ഇന്ദ്രാണി വന്നെന്നോട് പൊരുതു പോർതോററു പോയാളെടാ. ഇന്ദ്രൻ താൻ വന്നെന്നോട് യുദ്ധംചെയ്യാതൊഴികിൽ അവനുടെ ഇന്ദ്രലോകം എന്നുടെ ദാരുകപുരിനഗരി എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ. എന്നിയും കേളെടാ, ജാമ്പവാനേ!"

"ദേവലോകം അസുരലോകം എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ.

അസുരലോകം ദേവലോകം എന്നു ചൊല്ലിക്കൊള്ളെടാ.

എന്നെ പെററെടുത്ത മാതാപിതാക്കന്മാർ കേൾക്കുമാറു് കൊള്ളെടാ വെന്നിപ്പറ ജാമ്പവാനേ!"

എന്നിങ്ങിനെ ഈരേഴുലോകം കേൾക്കുമാറു് പറയറിയിപ്പോളും ചെയ്തു് ദേവിമനോഹരിയും ദാരുകരാജാവുംകൂടി എഴുന്നില മാടത്തിൽ മുത്തുപന്തലംഗം പൊരുതിയിരിക്കുന്നു, കാലത്തു് ശ്രീപാൽക്കടലിൽ വിഷ്ണുഭഗവാന് നിയമഗീതം[1] പാടുവോളും ചെയ്തു്, ശ്രീകൈലാസത്തിൽ ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിക്കു നൃത്തഗീതം പാടുവാനായിക്കൊണ്ടു എഴുന്നള്ളുന്നുണ്ടേ ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

അതു് ദൂരമേ കണ്ടുകൊണ്ടാനല്ലോ ദാരുകരാജാവ്.

"ആരെടാ പോകുന്നതു്, നാരദനല്ലയോ? നീ എങ്ങുനിന്നു വന്നു? എങ്ങോട്ടുപോകുന്നു?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

1. പതിഞ്ഞാൽ പാടുന്ന ഗീതം.

"ഞാനോ ശ്രീപാൽക്കടലിൽ വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ നിയമഗീതം പാടുവാനും ചെയ്തു്, ശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽ ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിക്ക് സ്തുതഗീതം പാടുവാനായിക്കൊണ്ടു് പോകുന്നു" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"എങ്കിൽ ഇതുംകൂടി കേട്ടുകൊണ്ടു പോടാ, നാരദാ! ആരിന്നു വിഷ്ണുവാകുന്നതു്? ആരിന്നു മഹാദേവനാകുന്നതു്? ഇവർകൾ എല്ലാവരും എന്നെ പേടിച്ചോടി കഴുക്കുറ്റിൽ[1] തന്നെ കിടക്കുന്നതുമുണ്ടെടാ, നാരദാ! അതെന്തുമല്ലെടാ, നാരദ! മഹാദേവനല്ലയോ എന്നോടു ചില ദേവസ്ത്രീകളെ പോക്ക്യാത്രയാക്കി വിട്ടതു്? അതിനു് അവന്റെ ഉമയും ഗംഗയും ഇരുവരെയും പിടിച്ചുകെട്ടി എന്റെ ദേവിക്ക ദാസികളാക്കിക്കൊള്ളുന്നതുമുണ്ടെടാ, നാരദാ! അതെന്തുമല്ലെടാ നാരദാ! വിഷ്ണു എന്നു ചൊല്ലുന്ന കള്ളനെത്തന്നെ പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു് എനിക്ക് അടിപിടിയവനാക്കിക്കൊള്ളുന്നതുമുണ്ടെടാ, നാരദ! അതെന്തുമല്ലെടാ നാരദാ! മഹാദേവനെത്തന്നെ പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്നു്, കാറ്റുള്ളടമെല്ലാം കളവോളം ചെയ്തു്, എനിക്കും എന്റെ കോട്ടാർ കോടി പടകൾക്കും പക്കംവെപ്പാനും, പഴയരി വാർപ്പാനും, ഉരുട്ടുവാനും, ഉറക്കുവാനും പാചകനാക്കിക്കൊള്ളുന്നതുമുണ്ടെടാ, നാരദാ! അതെന്തുമല്ലെടാ, നാരദാ! ദേവകളുടെ കൂറും പറഞ്ഞു് കഴുക്കുറ്റിൽതന്നെ കിടക്കുന്ന നിന്നെയും പിടിച്ചു കെട്ടി ചിറയിലിട്ടു ചവിട്ടുന്നതുണ്ടെ"ന്നു് അട്ടഹാസം അലറിക്കൂട്ടുന്ന അസുരനെക്കണ്ടു് പുസ്തകവും വീണയുമെല്ലാം ഇട്ടു ഓടത്തുടങ്ങി.

അപ്പോഴും എപ്രകാരം ശോഭിക്കുന്നതെന്നാൽ:—

ഗുരുമുമ്പിൽ ശിഷ്യനെപ്പോലെയും, മാർജ്ജാരൻമുമ്പിൽ മൂഷികനെപ്പോലെയും, കൈയുംകാലും വിറച്ചു മനം മുറുകി മണ്ടിപ്പോയി കൈലാസത്തിങ്കലാമമാറുചെന്നു് ദീർഘദണ്ഡനമസ്കാരമായി വീണാനല്ലോ ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

"എഴുനീല്, എഴുനീല്, നാരദ! എന്തു നിന്റെ ദുഃഖമെന്തു്, ഭയമെന്തെ"ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അതുകേട്ടു എഴുനീററിരുന്നു്, "കേൾക്കപ്പായാക, ഭഗവാനെ, ദാരുകനെന്നൊരു അസുരനുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അവനേറെ അഹങ്കരിച്ചു്

1. കഴുകിയുററിക്കൊള്ളുന്ന ചായ്.

അടിയങ്ങളുടെ സന്ധ്യാനിഷ്ഠാദികൎമ്മങ്ങളെ വേൎപെടുത്തി, ആരിന്നു ബ്രഹ്മൻ തിരുവടിയാകുന്നുപോൽ!! ആരിന്നു വിഷ്ണുഭഗവാനാകുന്നുപോൽ!! ആരിന്നു മഹാദേവൻ തിരുവടിയാകുന്നുപോൽ!! തിരുവടിമാരെല്ലാവരും അവനെ പേടിച്ചോടി കഴുക്കുററിൽതന്നെ കിടക്കുന്നുമുണ്ടുപോൽ!! ഭഗവാനേ!"

"അതെന്നുമല്ലപോൽ!! ഭഗവാനേ! നിന്തിരുവടിയുണ്ടുപോൽ അവനോടു ചില ദേവസ്ത്രീകളെ യാത്രയാക്കിവിട്ടിട്ട്. അതിന്നു നിന്തിരുവടിയുടെ ഉമയും ഗംഗയും ഇരുവരെയും പിടിച്ചുകെട്ടി, അവന്റെ ദേവിക്ക ദാസികളാക്കി കൊള്ളുന്നെന്നുമുണ്ടുപോൽ ഭഗവാനേ!"

"അതെന്നുമല്ലപോൽ!! ഭഗവാനേ! വിഷ്ണുഭഗവാനെത്തന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി, അവനു അടിപിടിയവനാക്കിക്കൊള്ളുന്നെന്നുമുണ്ടുപോൽ ഭഗവാനേ!"

"അതെന്നുമല്ലപോൽ ഭഗവാനേ! നിന്തിരുവടിയെത്തന്നെ പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി കററച്ചടയെല്ലാം കളവൊന്നുംചെയ്തു, അവനും അവന്റെ കോടാൎകോടി പടക്കും പകമവെപ്പാനും, പഴയരി വാപ്പാനും, ഉരുട്ടുവാനും, ഉറക്കുവാനും പാചകനാക്കി നിൎത്തുന്നെന്നുമുണ്ടുപോൽ ഭഗവാനേ!"

"അതെന്നുമല്ലപോൽ ഭഗവാനേ! ദേവകളുടെ കൂറും പറഞ്ഞു കഴുക്കുററിൽതന്നെ കിടക്കുന്ന അടിയനെയും പിടിച്ചുകെട്ടി ചിറയിലിട്ടു ചവിട്ടുന്നതെന്നെന്ന് അട്ടഹാസം അലറിക്കൂട്ടുന്ന അസുരനെക്കണ്ടു പുസ്തകവും വീണയുമെല്ലാം ഇട്ട് ഓടിപ്പോന്നേൻ. അന്നേരം അടിയത്തിന്നു വന്നോരു ഭയം ഒരിക്കലും തീരാവതല്ലേ, ഭഗവാനേ!" എന്നു പിന്നെയും പിന്നെയും തൊഴുതുനിന്നനാനല്ലോ ശ്രീനാരദൻ തിരുവടി.

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്തു ദാരികരാജാവും നാരദനും കരളു[1] പറകയത്രെ പ്രവൃത്തിയാകുന്നതു. എന്നാൽ നാരദന്റെ കരളു കേൾക്കേണമെന്നു കല്പിച്ചു കൈലാസത്തിന്റെ വടക്കെ താഴ്വരയിങ്കൽച്ചെന്നു ആറ്റു കൂകിവിളിക്കത്തുടങ്ങിയതിപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"ആറാംശിരസ്സിങ്കൽ അണികൈലാസമേറി, പോരാൎമ്മ പെശി കിളിമൊഴികൈപ്പതൽതന്നാലൊരാസനമേറി കൊത്തക്കണവള്ളി

1 ഏഷണി.

പാമ്പാട്ടം പാഴ്ʼതലയ! കള്ളക്കപാലീശാ! കൊങ്കപാലീശാ!"[1] എന്നിങ്ങിനെ ആർത്തു കൂക്കി വിളിക്കത്തുടങ്ങി.

അതുകേട്ട് ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിക്കും കോപംകൊണ്ട് കോപാഗ്നിയോടും കൂടി, നെററിക്കണ്ണും വിറച്ചു്, ജടാധാരങ്ങളെല്ലാം ഒന്നൊടൊന്നു തൊടാതെ ആടത്തുടങ്ങി, നാഗങ്ങളെല്ലാം ചീററിക്കത്തുടങ്ങി, ഭൂതങ്ങളെല്ലാം ഭ്രമിച്ചോടത്തുടങ്ങി, ദാരുകലോകം വിറക്കത്തുടങ്ങി.

"ഉഗ്രനായി കൊന്നു മുടിക്കുന്ന അസുരന്റെ ആററ്[2]ലൊഴിപ്പാൻ ഉപായം എപ്രകാരമെന്നാൽ:—അറിഞ്ഞതുപായം തോന്നുന്നില്ലാ, പണ്ടു കണ്ഠത്തിങ്കൽ കാളകൂടവിഷത്തെ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടു്, അതിനു കാളി എന്നൊരു പെണ്ണിനെ തോററി വിട്ടാൽ ഈ അസുരനെ കണ്ണമാത്രംകൊണ്ടു് കുത്തിക്കൊല്ലുന്നവളെന്നു" കല്പിച്ചു് കാളകണ്ഠം, കറുകണ്ഠം, തിരുനീലകണ്ഠം എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നുവരയായി സ്ഥാപിച്ചു കിടക്കുന്ന കാളകൂടവിഷത്തെ എടുത്തു എട്ടാം പാതാളം നോക്കി എറിഞ്ഞു. അപ്പോൾ പൊങ്ങിപ്പോയൊരു പുക തോന്നി. പുകയത്തിൽ തോന്നി. അഴലകത്തഗ്നി തോന്നി. പക്കം പതിന്നാലു തോന്നി. ചൊവ്വാഴ്ചയെന്നൊരു ആഴ്ചയും തോന്നി. വിശാഖമെന്ന തിരുനാളും തോന്നി. അതുകൊണ്ടും ശക്തിപോരാഞ്ഞു ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാർ മൂവരും കൂടി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിയുടെ മൂന്നാം തിരുനേത്രത്തിൽ പാർത്തു കാലത്തു, അഞ്ജനപ്പുതുക്കനെപോലെ, മാമലപോലെ, ഹാ! ഹാ! എന്ന ശബ്ദത്തോടും, പതിനാറു ബാഹുക്കളോടും കൂടി പോന്നു പിറന്നാളി പ്രസന്നരൂപി, പരമഭൈരവി, ശ്രീഭദ്രകാളി.

'ആറിലും അഴകതായേ![3] അരമണികൾ നല്ലാളേ![4]

ആനന്ദസുന്ദരി, അരവൊമ്മലൊന്നിടെ തിരുമാന്ധാംകന്നിലമ്മ പോലും! മൂലത്തായേ!'

പിറന്നുവീണ ഭദ്രകാളി എപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്തതുവെന്നാൽ:—"പരമാ, പരമാ, പണിയെനിക്കു"; പാരെഴും മലയെടുത്തു

1. പാഴ്ʼ=ഭാഗം എന്നർത്ഥം—ദർവ്വാനാമിശപദം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.
2. ശക്തി.
3. ഇതിനു മുമ്പൊരു സന്ദർഭത്തിലും അഴകേറിയവളേ!
4. ഹാരന്റെ പൊൺകിടാങ്ങളേ.

മറച്ചീടുവതിന്നു, മലകൊണ്ടു പന്തടിപ്പതിന്നു, ഉഴറാതെ ഉണർത്തീടുവതിന്നു ഉരിയാടുവാനുമെത്രമാനേ, എന്നെ പടക്കു കാരണം പെരികെ പണി ഞാനല്ല, ഭഗവാനേ!" എന്നു തൊഴുതുണർത്തിനാളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

"കരുണയുണ്ടോ, മകളേ, കാളി! കൊടിയസുരൻ പോർ വേണ്ടി വന്നൊരുനാൾ, ചിത്രനാം അവനെയും കൊന്നു ദേവബ്രാഹ്മണരെ രക്ഷിപ്പോളാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അവന്നു പടയും ആയുധവുമുണ്ടോ?" എന്നു തൊഴുതുണർത്തിനാളല്ലോ, ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ഉണ്ടെ"ന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"എങ്കിലോ അടിയത്തിന്നും പടതോററിത്തരുവോളാക!" എന്നു തൊഴുതുണർത്തിനാളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

നൂറുനൂറായിരം കോടി ഭൂതപ്പടയും തോററിക്കൊടുത്തരുളി.

"ആയുധം തോററിത്തരുവോളാക?" എന്നാറെ ശ്രീഭദ്രകാളി.

കുന്തം, കിഴക്കില, ഈററവാൾ, ഭിണ്ഡി, ഭിണ്ഡി, ഇരുമ്പുലക്ക, പള്ളിവാൾ, ത്രിശൂലം, പാശവട്ടക എന്നിങ്ങിനെ പതിനാറു ബാഹുക്കൾക്കു തക്കൊരു ആയുധങ്ങളും തോററിക്കൊടുത്തരുളി.

"വാഹനം തോററിത്തരുവോളാക!" എന്നാറെ ഭദ്രകാളി.

"ഏകവനം, കണ്ണവിട്ടും, മഹാകാളം, മധുമത്തം എന്നിങ്ങിനെ നാലു കാട്ടകത്തിൽ (അമ്പ)മഹാകാളമാകുന്ന കാട്ടിൽ വസിപ്പവളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാച്. അവളെ എരുവാഹനമായി കൊണ്ടുപോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"ഇവിടെനിന്നു ദാരികപുരിക്കു എത്ര യോജന വഴിയുണ്ടെ"ന്നു തൊഴുതുണർത്തിനാളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

"എഴുനൂറു യോജനയുണ്ടെ"ന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"എങ്കിലോ അടിയത്തിന്റെ പട ഇവിടെനിന്നു അത്രത്തോളം ഇടവെളി[1]കൂടാതെ നില്ക്കേണ്ടേ"മെന്നു തൊഴുതുണർത്തി ശ്രീഭദ്രകാളി.

അപ്പോൾ ഭഗവാന്റെ വലത്തെ തുടയിൽ തട്ടിയരുളിയ കാലത്തു പുരുഷർ പെട്ടു പോന്നാറെ ഈരാറാറായിരം പൊടിയും കണക്കെ പൊടിയുതിർന്നു പിശാചുപടകൾ. അവരുടെ പേരെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

1 ഒഴിവു.

അടിയാട്ടവനെ, പൊടിയാട്ടവനെ, പൊന്തിപ്പിടിപ്പവനെ, ഇച്ചിലുണ്ണി, നിണംനക്കി, താളംകൊട്ടി, റെറമുലച്ചി, തെവരിപ്പള്ളി, അരഘോരെ, ഇരഘോരെ, ധൂമധൂമ്രായംകണ്ണി എന്നിങ്ങിനെ പതിനാറു നൂറായിരംകോടി പിശാചുപടയും തോററിക്കൊടുത്തരുളി. "മുന്നം നിനക്കു മൂത്തപേർ അറുപത്തുനാലവന്മാരും, പടയും പോയിട്ടുണ്ടു്. അവർ ദാരുകനെ കൊന്നേതുമില്ല; അവരിങ്ങു വന്നേതുമില്ല. എങ്കിൽ നീയ്യുന്നോടൊത്ത സത്യംചെയ്തു പോകേണ"മെന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ട ഭദ്രകാളിയും നാനാജാതിയായുള്ള സത്യങ്ങളും പലതും തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"സത്യം തിരുനീലകണ്ഠൻ തിരുവടിയാണ്, ദാരുകനെ എൻ ദൃഷ്ടിയാലെ കണ്ടെനാകിലൊ, അവനെയും കൊന്നു അവന്റെ ശിരസ്സും കൊണ്ടേ കൈലാസത്തിനു വരെൻ ഭഗവാനേ!" എന്നു തൊഴുതുണർത്തി.

"പോരും പോരും മകളെ സത്യമെല്ലാം, കൈലാസം വലത്തു വെച്ചു് പട പുറപ്പെട്ടുപോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

മുറിച്ചൊപ്പം മൂലത്രിശൂലവും കൊടുത്ത കാലത്തു് മരങ്ങളും മുറിഞ്ഞു വീഴുമാറും, മലകളും ഇടിഞ്ഞു തകരുമാറും, പെട്ടെന്നു അട്ടഹസിച്ചരുളിച്ചെയ്തു.

"അടിയനിന്നു കൈലാസം വലത്തുവെക്കയില്ല. ദാരുകനെ കൊന്നു ശിരസ്സുംകൊണ്ടു വരുമ്പോളേ വലത്തുവെപ്പൂ!"

"എങ്കിൽ ഇടത്തുവെച്ചു പട പുറപ്പെട്ടുപോയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു. ഇടത്തുവെച്ചു പട പുറപ്പെട്ടു തുടങ്ങി മുയലിനത്ത പൊഴുതു് നാളും പുറപ്പെട്ട പട പിന്നത്തെ പൊഴുതുനാളും പുറപ്പെട്ടുകൂടിയില്ല.

ഭദ്രകാളിയും ബന്ധികന്റെ ചുമലിൽ കരയേറി ഏഴാം ഗോപുരവാതിൽകൂടെ എഴുന്നള്ളത്തുടങ്ങി, അപ്പോഴും അതിൽ വസിക്കുന്ന നന്ദികേശ്വരൻ.

"കേൾപ്പൂയാക നന്ദികേശ്വര! നീയുമിക്കേന്റച്ചനോടൊക്കമല്ലോ. നിന്റെ മകൻ നന്ദിമഹാകാളനെ എനിക്കു സേനാപതിയാക്കി തരുവോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയാലും!" എന്നാൻ നന്ദികേശ്വരൻ.

അപ്പോൾ നന്ദിമഹാകാളനെക്കൊണ്ട് പള്ളിനാന്തകം എടുപ്പിപ്പോഴും ചെയ്തു അന്ധമഹാകാളമാകുന്ന കാട്ടിൽക്കൂടെ എഴുന്നള്ളിത്തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അതിൽ വസിക്കുന്ന വേതാളം ഞെട്ടിയുണർന്ന്, "ആരോ എന്റെ ആശ്രമത്തിൽക്കൂടെ കൊട്ടിയലങ്കരിച്ച് വരുന്നു. യാതൊരാതൊരുത്തനാകിലും ഞാനൊന്നുമേ അലങ്കരിക്കേണ"മെന്ന് കല്പിച്ച്, ഒരു കാട്ടാനക്കാട്ടപ്പൂക്ക് ഒരാനത്തലവനെക്കൊണ്ട് നെററിമേൽ തൊട്ടുകുറിയായി ശോഭിച്ചു, രണ്ടാനത്തലവനെക്കൊണ്ട് കാതിൽ കുണ്ഡലമായി ശോഭിച്ച്, ഇരുപത്തൊന്നാനത്തലവനെക്കൊണ്ട് നെട്ടു മംഗല്യസൂത്രമായി ശോഭിച്ച്, മുപ്പത്തൊന്നാനത്തലവനെക്കൊണ്ട് മുലക്കച്ചയായി ശോഭിച്ച്, അറുപത്തൊന്നാനത്തലവനെക്കൊണ്ട് അരയിൽ കിങ്ങിണിയായി ശോഭിച്ച്, രണ്ടാനത്തലവനെക്കൊണ്ട് കാലിൽ പാദകി[1]ചിലമ്പായി ശോഭിച്ച്, ഒന്നിരുന്നൂറായിരം ആനത്തലവന്മാരെ കൊന്നു കറിച്ച്, ഏഴു സമുദ്രത്തിലെ തണ്ണീരും പെരുകി,[2] അപ്പുറമേ നിന്നിരുന്നോരു ഇലമരത്തെ മുരടെ കുത്തിപ്പറിച്ചെടുത്ത്, ഇലയും കളഞ്ഞു പല്ലിടയിൽ ശോഭിച്ചിരിക്കുന്ന വേതാളത്തിന്റെ സ്വരൂപം ഏതു പ്രകാരമെന്നാൽ:—

മഴുപ്പോലെ പല്ല്, കൊഴുപ്പോലെ നാവ്, അന്തരീക്ഷംപോലെ വായ, കുന്താണിപൂട്ടുനാട്ടിയാമരപ്പോലെ മൂക്ക്, ഇരുമ്പുകിടാരം ചട്ട കവുത്തിയപോലെ കണ്ണ്, ആകാശത്തോടും ഭൂമിയോടും ഇടവേറുകൂടാതെ നീളം, എന്നിങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്ന വേതാളത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തെ കണ്ട് ഭദ്രകാളിക്കും ഭയമായി, ഭദ്രകാളിയെക്കണ്ട് വേതാളത്തിനും ഭയമായി.

"എന്തിതു കാണാകുന്നതു പർവ്വതമോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ഭദ്രകാളി.

"പർവ്വതമല്ലേൻ തമ്പുരാട്ടി, തിരുവടിയുടെ ഏർവാഹനമത്രേ!" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"ഹാ! കഷ്ടമേ, വാഹനത്തെക്കണ്ടാൽ എത്രയും അഴകിയതെന്നു തോന്നുന്നു. വേതാളമേ, പിശാചേ!" എന്നു വിളിച്ചരുളിച്ചെയ്തു.

"ഏറാവൻ തമ്പുരാട്ടി!" എന്നു വിളികേട്ടു നമസ്കരിച്ചാളല്ലോ.

"നീ ഏതുമൊന്നും ഉപജീവിക്കമാറില്ലേ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

---

1. കാലിലിടുന്ന ആഭരണം. 2. പെരുകി—കഴിച്ചു, കഴിച്ചു.

"പെരുകീട്ടില്ല,[1] തമ്പുരാട്ടീ! പണ്ടു ദ്വാപരയുഗത്തിൽ ദേവാസുരയുദ്ധം പെരുത്തുവന്നതായിരുന്ന കാലത്തു് അന്നസുരകളുടെ നിണത്തെ തിന്മാൻ തോററി. അന്നടിയത്തിന്റെ പശിവയറു" നിറവയറായി കിടപ്പൂ. ഇന്നൊരു കാട്ടാന കാട്ടപ്പുക്ക്", ഒന്നിരുന്നൂറായിരം ആനത്തലവന്മാരെ കൊന്നു കറിച്ചു്[2] അടവിയികൽ പട്ടിണിതന്നെ കിടക്കമാറുള്ളു" എന്നു് തൊഴുതുണത്തിനാളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

"ഹാ! കഷ്ടമേ, ഒന്നിരുന്നൂറായിരം ആനത്തലവന്മാരെ കൊന്നു കറിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിൽ ഞാനോ പോകുന്നു മാതകനെ കൊല്ലുവാൻ നീ കൂടെ പോരവേയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ടു് കൈകൊട്ടിച്ചിരിച്ചാളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

"എന്തു പിശാചേ, നീ കൈകൊട്ടിച്ചിരിച്ചൂ"ന്നു കോപിച്ചരുളിച്ചെയ്തു.

"മറെറാന്നുമല്ലേൻ തമ്പുരാട്ടി, മുന്നം നിന്തിരുവടിക്കു മൂത്ത പേർ അറുവരും പാവമാണ്ടു പടയും പോയിട്ടുണ്ടു്. അവർകൾ മാതകനെ കൊന്നേതുമില്ല; അവരിങ്ങു വന്നേതുമില്ല. എങ്കിൽ നിന്തിരുവടിയുമല കൊലപ്പെട്ടമെന്നു നിനച്ചു് കൈകൊട്ടിച്ചിരിച്ചൂ"ന്നു വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

"സത്യം തിരുനീലകണ്ഠൻ തിരുവടിയാണെ, മാതകനെ എന്റെ ദൃഷ്ടിയാലെ കാണേണമാകിലോ, അവനെയും കൊന്നു് അവന്റെ ഇടത്തുടച്ചു്[3]വണ്ണമേൽ ശൈത്ത്യംകൊഴുത്തു് കയ് പുഴുകിച്ചിരിപ്പോരു മാംസബന്ധമുണ്ടല്ലോ, അതു നിന്റെ പരശുകൊണ്ടു വെട്ടി തിന്നമാറാക്കുന്നേനെന്നു്" അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"നിന്തിരുവടി മാതകനെ കൊന്നേതുമൊക്കം, അടിയൻ അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചേതുമൊക്കം. എങ്കിൽ നിന്തിരുവടിയും നിന്തിരുവടിയുടെ പടയും കൂടി അടിയത്തിന്റെ ചുമലിൽ കരയേറിക്കൊൾകവേയാക!" എന്നു ചൊല്ലി ചുമൽകിഴിഞ്ഞു് കാട്ടിക്കൊടുത്താളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

---

1. കടിച്ചിട്ടില്ല.
2. ഒരു മാതിരി തിന്നു എന്നർത്ഥം.
3. ഇടവിടെ ഇട എന്നർത്ഥം.

അതുകേട്ട ഭദ്രകാളിയും ഭണ്ഡികന്റെ ചുമലിൽനിന്ന് കുതിച്ചു വപ്പെട്ടുത്തു് വേതാളത്തിന്റെ ചുമലിലിട്ടു് ശ്രീപാദം കരേറിനാ[1]ളല്ലോ.

എടുത്തുംകൊണ്ടു് നിവന്നപ്പോൾ മേഘത്തിനിടയിൽ പുക്കൊളിച്ചാളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

“ഇറക്കിറക്ക്, വേതാളമേ! പിശാചേ! നീ ആകാശത്തോടും ഭൂമിയോടും ഇടവേറു കൂടാതെ നീളും. ഞാനോ താന്ന[2]മയിരിപ്പോരുത്തിയല്ല. എന്നെ ഈ വിധം കൊണ്ടുപോകുന്നതാകിൽ ഞാൻ ദാരുകനോടു യുദ്ധത്തിനൊട്ടും ശേഷിയില്ലാതെപോം.” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

“ഹാ! കഷ്ടമേ, ഇന്നുള്ള പെണ്ണുങ്ങൾക്ക് ഒട്ടും തന്നെ നാണമില്ലയോ? ഒരുത്തിയുടെ വണ്ണവും നീളവും സ്വല്പം കാക്കാമോ?” എന്നു ചൊല്ലി നടകൊണ്ടു് മുപ്പത്തിരണ്ടു മടക്കിട്ടു് മഴക്കാലുകളെ പുറങ്ങാലിച്ചു[3]കൊണ്ടു് പോകത്തുടങ്ങിനാളല്ലോ വേതാളമാകുന്ന പിശാചു്.

അപ്പോൾ എപ്രകാരം ശോഭിക്കുന്നു ശ്രീഭദ്രകാളിയുടെ തിരുമുഖപ്രദേശമെന്നാൽ:—

വലത്തുകണ്ണാദിത്യൻ, ഇടത്തുകണ്ണു് ചന്ദ്രൻ, നെററിത്തുക്കണ്ണഗ്നി എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നും കൂടി ഉദിച്ചുവരുമ്പോലെ ശോഭിക്കുന്നു. അങ്ങിനെ കൊട്ടമാപ്പ്ലക്കാരത്തോടുകൂടി വണ്ടുമിളുന്നങ്ങളും ചോരം മറ്റു മലർ പൂങ്കാവിൽക്കൂടെ എഴുന്നള്ളത്തുടങ്ങി.

അപ്പോൾ അതിൽ വസിക്കുന്ന പാവമാനും പടയും “ദാരുകരാജാവും പടയും ഇവിടെയും വന്നു, കൊൽവാൻ” എന്നു കല്പിച്ചു ഓടുകയും ഒളിക്കുകയും തുടങ്ങി.

“ഓടാതെ, ഓടാതെ അമ്മമാരെ, അയ്യോയിനമ്മമാരെ, നെഞ്ചകത്തിൽ പിറന്ന കാളി എന്നെനിക്കു നാമം. ഞാനോ പോകുന്നു ദാരുകനെ കൊല്ലുവാൻ. നിങ്ങൾ കൂടി പോരവോയാക!” എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ട പാവമാനും പടയും ഭദ്രകാളിക്കു് തുണയായി പോകതുടങ്ങി. അങ്ങിനെ കൊട്ടമാപ്പ്ലക്കാരത്തോടും കൂടി പോകുമ്പോൾ കാണായി ദാരുകലോകം.

---

1. ഇരുന്ന എന്നതിന്റെ ആചാരവാക്ക്.

2. നിന്നെപ്പോലെ വലിപ്പമില്ലാത്തവൾ. താഴ്മ—താൻമ, താന്മ (മെലിവ്) എന്നതിന്റെ സംക്ഷേപരൂപമാവാം.

3. അതിക്രമിച്ചുകൊണ്ടു.

"എന്തിതു കാണാകുന്നതു് രാജ്യമോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"രാജ്യമല്ലെൻ തമ്പുരാട്ടീ! ദാരികലോകമത്രെ!" എന്നാൻ നന്ദി മഹാകാളൻ.

"ഹാ! കഷ്ടമേ! എന്നാഥന്റെ കൈലാസം ഇതിനോടൊവ്വാ![1]" എന്നു് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

വേതാളവും ഭദ്രകാളിയെ യുദ്ധഭൂമിയിങ്കൽ കൊണ്ടിറക്കവോളം ചെയ്തു, കിഴക്കെ ഗോപുരവാതിൽക്കൽ ചെന്നു് ഏഴുലക്ഷം പടകൊന്നു് അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചാളല്ലോ. തെക്കെ ഗോപുരവാതിൽക്കൽചെന്നു് എട്ടുലക്ഷം പടകൊന്നു അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചാളല്ലോ. പടിഞ്ഞാറെ ഗോപുരവാതിൽക്കൽ ചെന്നു് ഒമ്പതുലക്ഷം പടകൊന്നു് അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചാളല്ലോ. വടക്കെ ഗോപുരവാതിൽക്കൽചെന്നു് പത്തുലക്ഷം പടകൊന്നു് അസുരമാംസം ഭക്ഷിച്ചാളല്ലോ.

ഇങ്ങിനെ വയറു നിറയാഞ്ഞവാറെ, വായും പിളർന്നു കിടന്നാളല്ലോ. അതു ചില അസുരവീരന്മാർ കണ്ടു് ഒരു കല്ലിന്റെ വിലമ്പാറ എന്നു കല്പിച്ചു് അതിൽ ഇറങ്ങി ഓടുകയും, ഒളിക്കുകയും തുടങ്ങി.

വായ നിറഞ്ഞവാറെ, മെല്ലവെ മുറുക്കിപ്പിടിച്ചു ഭദ്രകാളിയുടെ തിരുമുമ്പിൽ നൃത്തംവെച്ചു കളിക്കത്തുടങ്ങി.

അതുകണ്ടു ഭദ്രകാളിയും "കേൾപ്പൊപ്രായക, നന്ദിമഹാകാളാ! നമ്മുടെ വേതാളത്തിന്റെ പൈദാഹം ഒട്ടു തീർന്നു. ഇനി നമ്മുടെ പിശാചു് പടകളെ എല്ലാവരെയും വിളിച്ചു് ദാരികലോകം ഏഴു് ചുററീട്ടു് ശേഷിച്ച പടകളെക്കൊണ്ടു് ആർപ്പലങ്കാരം ചെയ്യിപ്പൊപ്രായക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ടു നന്ദിമഹാകാളനും പിശാചുപടകളെ എല്ലാവരെയും വിളിച്ചു് ദാരികലോകം ഏഴുചുററീട്ടു ശേഷിച്ച പടകളെ ആർപ്പലങ്കാരം ചെയ്യിപ്പിക്കത്തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവരേ, മഹാരാജാവേ, ഭർത്താവേ! പട വന്നു നിന്നു എന്നു തോന്നുന്നു" എന്നാൾ ദേവിമനോദരി.

"ആർപ്പല്ല ദേവി കേൾക്കാകുന്നതു്. നമ്മുടെ അസുരവീരന്മാരുടെ അഹങ്കാരമത്രെ" എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

---

1 പഴയ പ്രയോഗം ഒക്കയില്ല. 'ബ്രഹ്മാവു് തനിക്കൊവ്വാ'—ജ്ഞാനപ്പാന.

രണ്ടാമതും ആർപ്പുലഘോരം ചെയ്താരല്ലോ.

"രണ്ടാമതും ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവനേ, മഹാരാജാവേ, ഭർത്താവേ!" എന്നാർ ദേവിമനോദരി.

"ആർപ്പല്ല ദേവി കേൾക്കാകുന്നതു്. ആനത്തലവനാരും കുതിരത്തലവനാരും തമ്മിൽ പന്തി തിരിയാതെ ഇഴക്കയത്രെ." എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

മൂന്നാമതും ആർപ്പുലഘോരം ചെയ്താരല്ലോ.

"മൂന്നാമതും ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു, മന്നവനേ, മഹാരാജാവേ, ഭർത്താവേ!" എന്നാർ ദേവി മനോദരി.

"ആർപ്പല്ല ദേവി കേൾക്കാകുന്നതു്. കിഴക്കേ സമുദ്രവും പടിഞ്ഞാറെ സമുദ്രവും തമ്മിൽ വിതറുചെന്നു ഇഴക്കയത്രെ."

നാലാമതും ആർപ്പുലഘോരം ചെയ്താരല്ലോ.

നാലാമതും ആർപ്പുതാ കേൾക്കുന്നു മന്നവനേ, മഹാരാജാവേ, ഭർത്താവേ!" എന്നാർ ദേവി മനോദരി.

"ആർപ്പല്ല ദേവി കേൾക്കാകുന്നതു്. ഭൂമിയിൽ ചെറുകടിയിൽ ചെറുമനുഷ്യർ ചത്തു യമലോകത്തേക്ക് അന്തകൻ കെട്ടിയിഴക്കയത്രെ." എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

അഞ്ചാമതു് പഞ്ചകപടവും,[1] മദനകപടവും,[2] ഭദ്രകാളിയും കൂടി എട്ടുദിശ പൊട്ടുമാറു് പൊട്ടെന്നു് അട്ടഹാസിച്ചുതുള്ളിച്ചെയ്തു.

അപ്പോൾ ദാരികന്റെ എഴുനിലമാടം എടുത്തടിച്ചു പൊടിഞ്ഞു ഭൂമിയിങ്കൽ ശയനമായി[3]. വീണു് എഴുന്നീറ്റിരുന്നു് ഉച്ചി കണ്ണുതുടച്ചിനാനല്ലോ അസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

"ആരോ ആരോ എന്നെ നടുക്കിയതു്. അരനോ, ആർമുകനോ, പൊന്നാലടാത്ത കുമാരനോ, പൊന്നേറിയവനോ, ശചിപതികളുണ്ടോ, യാതൊരുത്തനെങ്കിലും അറിഞ്ഞു വാ ദൂതാ!" എന്നു ചൊല്ലി ദൂതനെ യാത്രയാക്കി വിട്ടാനല്ലോ.

1, 2. ഭദ്രകാളിയുടെ പടയുടെ വിഭാഗത്തിൽ പെട്ടതു്.

3. കിടക്കുന്ന മാതിരി വീണു എന്നു താൽപര്യം.

ഭൂതനും പോകപ്പോയി ചെന്ന് ഒരു ഇലവമരത്തിൽ മുകളേറി നോക്കിയ ദിക്കിലൊക്കെ പട കണ്ട് ശക്തികെട്ട്, ബുദ്ധികെട്ട് ഭയം മറുകി മുറുകി പോരുവനല്ലോ.

"അറിഞ്ഞു വന്നായോ ഭൂതാ."

"അറിഞ്ഞു വന്നീലെൻ പെരുമാനെ, നീണ്ട ജടയും വളഞ്ഞ ദംഷ്ട്രവും മുമ്പിൽ അറുവരു പെണ്ണി[1]മാരും നിറഞ്ഞു കോവിൽക്കകംപൂക്ക് എന്നാൻ" ഭൂതൻ.

"ആണോ, പെണ്ണോ എന്നു നിശ്ചയമായി അറിഞ്ഞു വാ ഭൂതാ!" എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

രണ്ടാമതും ഭൂതനും പോകപ്പോയി ചെന്ന് ഒരു കല്ലിന്റെ വില മറത്തിൽ കൂടെ പിശാചുപടയുടെ നടുവെ ചെന്നു പുറപ്പെട്ടാനല്ലോ.

പിശാചുപടകൾ കൊന്നു തിന്നപ്പാനായി കൂടിനാരല്ലോ.

"കൊല്ലാതെ നാം കണ്ടോരു അടയാളമുണ്ടാക്കി അയക്കണം" എന്നങ്ങരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ട പിശാചുപടകൾ എല്ലാവരും കൂടി നിരൂപിച്ച്, ഒരു ഇലവമരത്തെ മുഴുടെ കുത്തിപ്പറിച്ചെടുത്തു കൊമ്പെല്ലാം മുറിച്ച് ഭൂതന്റെ കഴുത്തിൽ തടിക്കൂട്ടി വിട്ടാനല്ലോ. അപ്പോഴും എപ്രകാരം ശോഭിക്കുന്നു ഭൂതനെന്നാൽ:—

ഒട്ടേടം ഭൂതനോളം, ഒട്ടേടം തടിയോളം, ഭൂതന്മേൽ തടിയോളം, തടിയിന്മേൽ ഭൂതനോളം, അങ്ങിനെ ഉരുണ്ടും, പുരണ്ടും, തിരിഞ്ഞും, മറിഞ്ഞും ചെല്ലുന്നതു ദൂരെ കണ്ടുകൊണ്ടാനല്ലോ ദാരുകരാജാവ്.

"എന്തെടാ ഭൂതാ, നിന്റെ കഴുത്തിൽ തടികൂട്ടിവിട്ടെ"ന്നു ചൊല്ലി തടിയെല്ലാം പൊളിച്ചു എട്ടുദിക്കിലും ആരാധിച്ചാനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

"ഭൂതനടിയൻ വിടകൊള്ളേൻ, കാലത്താലെ വിടകൊള്ളേൻ, കഴുത്തെയറുത്തു തിന്മാനായി കൂടിനാരവർകൾ. മുടിയും കടകവും കളയാതെ മൂർത്തി[2] തനിക്ക ശരണം പോക നല്ലൂ!" എന്നാൻ ഭൂതൻ.

---

1. പെണ്ണുങ്ങൾ, തമിഴിൽ പെണ്ടിർ എന്നാണ് രൂപം.
2. ശിവൻ.

"മൂത്തി പണ്ടു ചൊന്നത് പറകൊണ്ടു വാതിൽ കാത്തു കിടപ്പവൻ. അവനെത്തന്നെ പേടിച്ചിരിപ്പൂതോ. പേടിയാതെ നില്ലെ"ന്നാൻ അസുരരാജാവ് ദാരികൻ.

"പേടിച്ചാലൊട്ടും ആശ്ചര്യം[1] ഗതിയുമില്ല. കുടിച്ചുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. നമ്മളിൽ പണ്ടു സേവിച്ചു നാം കുറിച്ചു ജീവിതം[2] തരവോയാക!" എന്നാൻ ദൂതൻ.

"ഏമല്ലോ, പൊരല്ലോ" എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരികൻ.

"ഏമല്ലെന്നാകിലും പൊരല്ലെന്നാകിലും പേയ്[3]നാർ കാളി വന്ന് നിങ്ങളെയൊക്കെ അറുത്തു തിന്നുമ്പോൾ ഞാൻ താനേ നോക്കിയിരിക്കയില്ല. ഞായം നാളെ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം" എന്നാൻ ദൂതൻ.

"പോ, പൊരുത്തമില്ലാത്ത കള്ളാ, മഹാദൂതാ!" എന്നു ചൊല്ലി തന്റെ കയ്യിന്മേൽ കിടന്നൊരു കനകവളയഴിച്ച് ദൂതന് ജീവിതപ്പൊന്നാക്കി[4] എറിഞ്ഞുകൊടുത്താനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരികൻ.

ദൂതൻ ജീവിതം ഒട്ടും സംശയിക്കാതെ എടുത്തുകൊണ്ട് ചന്ദ്രപ്പള്ളിയിൽ ചെന്ന് "നിദ്രയായോ ദേവി, നിന്റെ ഭർത്താവിന്ന് ചാവതു കാലം വന്നിട്ടുണ്ട്. യുദ്ധത്തിന്നു പോകുമ്പോൾ വിലക്കി തടുത്തിരിപ്പോയാക!" എന്നു ചൊല്ലി വനാന്തരം നോക്കി പോയാനല്ലോ.

ദൂതൻ പോയ ഭാഗം തനിക്കൊരു വാട്ടം വരാതെന്നു കല്പിച്ച് അമ്പോണമാര വിളിപ്പിച്ചു പട നിരത്തത്തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

ഉരമ്പോണനും പടയൊരു ഭാഗം, ദീർഘബാഹുവും പടയൊരു ഭാഗം, പതിനാറായിരം വെള്ളിവില്ലുമ്പരന്മാരും പടയൊരുഭാഗം, കാലകേയനും പടയൊരുഭാഗം, ദാരികരാജാവും പടയൊരുഭാഗം.

ദാരികരാജാവ് പടനിരത്തുന്നതു കണ്ട് ഭദ്രകാളിയും പട നിരത്തത്തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

---

1. ജീവിച്ചിരിക്കുക എന്ന സ്ഥിതി.

2. ശമ്പളം.

3. പേയ്—പിശാച്. തമിഴിൽ പേയൻ എന്നും രൂപമുണ്ട്. 'ആർ' പൂജക ബഹുവചനം.

4. പൊന്ന്—ഒരു നാണ്യം. പൊന്നിന് സ്വർണ്ണം, ലോഹം, നാണ്യം എന്നൊക്കെ അർത്ഥമുണ്ട്.

ഗണപതിയും സുബ്രഹ്മണ്യനും പടയൊരുഭാഗം, അയ്യനും ഇരപ്പടയൊരുഭാഗം, ക്ഷുളികനും കുന്തിരാമനും[1] പടയൊരുഭാഗം, നീലവട്ടാരിയും[2] നന്ദിവൃത്തഗോപാലനും[3] പടയൊരുഭാഗം, യമകിങ്കരനും[4] തിരുമണിമങ്കയും[5] പടയൊരുഭാഗം, ഭദ്രകാളിയും പിശാചുപടയൊരുഭാഗം.

ഭദ്രകാളി പടനിരത്തുന്നതുകണ്ട് ദാരികരാജാവ് കച്ചിച്ച് കണ്ണും ചുമത്തി കച്ചുരടുകെട്ടി, വിൽപെട്ടുമാറി ആവനാഴിയിൽ ശരം തിരുകി, യുദ്ധപ്പോശാകം ധരിച്ച് യുദ്ധസന്നദ്ധനായവാളും ചെയ്ത് പുലി പൂട്ടിയ തേരിന്മേൽ കരയേറി യുദ്ധഭൂമി ഒപ്പത്താറു കാതം നടുകെ പാഞ്ഞു വന്നല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരികൻ.

ആനയും ആനയും തമ്മിൽ കെട്ടി, തേരും തേരും തിക്കി പാഞ്ഞ്, വാളുകളെ വെട്ടി, തോലുകളെ വെട്ടി, ഏറ്റി ഏറിഞ്ഞു, മഹാക്രൂരമായിക്കൊണ്ട യുദ്ധം തുടങ്ങിയ കാലത്ത്, "ഇന്നേരനാർ മകൾ ഭദ്രകാളി ദാരികവധത്തിനു തോററിരി എന്നു തോന്നുന്നു" എന്നു കല്പിച്ച് പള്ളി വില്ലും പാഴിവും എടുപ്പോഴും ചെയ്ത്, വിന്ധ്യാടവിയിങ്കൽനിന്ന് യുദ്ധഭൂമിയിങ്കലായ്ക്കാറ് എഴുന്നള്ളി ശ്രീകാത്യായനീദേവി.

അങ്ങിനെ യുദ്ധം കണ്ടുനിന്നവാറെ "ഇങ്ങവനായോയാക, മകളേ! നീ അസുരനെ എപ്രകാരം കൊല്ലുന്നു?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാത്യായനീദേവി.

"അടിയൻ യാതൊരുപ്രകാരത്താലും യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടെങ്കിലും ആളുട്ട ക്രൂക്കിവിളിച്ചിട്ടെങ്കിലും കൊല്ലുവനെന്നു" അരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"അതെന്തും വരാ, മകളേ! അവനും അവന്റെ ദേവിയും അറിഞ്ഞിരിക്കും ബ്രഹ്മോപദേശമുണ്ട്. അതു നമ്മുടെ പുറത്ത്[6] വന്നാലേ അവനെ മരണം അടുപ്പെട്ടു!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീകാത്യായനീദേവി.

"അതു ചെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളുവാനാവാ എന്നതു" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

1–4 ഭൂതങ്ങളിൽ പ്രധാനികൾ.

5. ദേവിയുടെ ഇഷ്ടിയുള്ള ഒരു സ്ത്രീ.

6. ഭാഗത്ത്.

"അവനെ അവന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്ക്" വരാതാക്കിക്കൊള്ളുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ചെന്നു ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടുവരാ"മെന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീ കാർത്ത്യായനീദേവി.

"സത്യം! തിരുനീലകണ്ഠൻ തിരുവടിയാണെ! ദാരികനെ എൻ ദൃഷ്ടിയാലെ കാണേണമെന്നാകിലോ, അവനെ അവന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്ക് വരാതാക്കിക്കൊള്ളുന്നുണ്ട്'" എന്ന് സത്യമായി തൊഴുതുണർത്തി ശ്രീ ഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ട ശ്രീകാർത്ത്യായനീദേവിയും ഒരു അഗതിബ്രാഹ്മണിയുടെ വേഷം ധരിച്ചു ദാരികന്റെ കോട്ടവാതിൽക്കൽ ചെന്നു ഭൈക്ഷ്യ[1]മിരക്കത്തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"നിദ്രയായ ദേവി, ശ്രീമംഗല്യയായ ദേവി, ദാരികരാജാധിപന്റെ പത്നി, ഭൈക്ഷ്യം തരുവോളാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

അതുകേട്ട ദേവിമനോദരിയും ഒരു താലം മുത്തുരത്നങ്ങളെ കോരിക്കൊണ്ടുക്കൊടുത്തു.

"'അർത്ഥം അനർത്ഥം'[2] മകളേ!" എന്നു ചൊല്ലി പുറംകൈകൊണ്ടും പുറംകാലുകൊണ്ടും തട്ടിനീക്കി എറിഞ്ഞുകളഞ്ഞു.

പിന്നെ താനടക്കം പട്ടുതുകിൽ ഒന്നു തൈവാളെ[3] കൊണ്ടുക്കൊടുത്തു.

"ഇതു് ഉടുത്തുംകൊണ്ടു നടന്നാൽ നിത്യം കിട്ടും ഭൈക്ഷ്യവും കൂടി കിട്ടാ മകളേ!" എന്നു ചൊല്ലി നടുവെ കീറി എറിഞ്ഞുകളഞ്ഞു.

"ഞാനർത്ഥം വേണ്ടിയും, ഐശ്വര്യം വേണ്ടിയും, വന്നോരത്തിയല്ല. മോക്ഷാർത്ഥം[4] അപേക്ഷിച്ചു വന്നോരത്തിയത്രെ എങ്കിൽ നിന്റെ ഭർത്താവ് എങ്ങേക്ക പോയിരിക്കുന്നു?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീ ഭദ്രകാളി.

"ഭദ്രകാളിയോടു യുദ്ധത്തിനു പോയിരിക്കുന്നു" എന്നാറം ദേവി മനോദരി.

---

1. ഭിക്ഷ.
2. സംസ്കൃതത്തിന്റെ ആക്രമം തുടങ്ങിയതിന്നുശേഷം ചേർത്തതായിരിക്കണം.
3. ഒരുതരം വിലപിടിച്ച പട്ട്.
4. മറവാക്കുകളെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

"എങ്കിൽ നീയും നിന്റെ ഭർത്താവും അറിയാതിരിക്കും ബ്രഹ്മോപദേശം എനിക്കെത്രയും മോക്ഷമാകുന്നു. അതെന്നുമല്ല, ഒരുത്തൻ ജപിക്കിൽ ഇരുവർ ജപിക്ക നല്ല, ഇരുവർ ജപിക്കിൽ മൂവർ ജപിക്ക നല്ല" എന്നു ചൊല്ലി അപേക്ഷിച്ചവാറേ ബ്രഹ്മോപദേശം ഒരു ഉരു ബോധിപ്പിച്ചുകൊടുത്തു.

കാത്യായനീദേവിയും അസുരകളുടെ ബലത്തെ ആകർഷിപ്പോളും ചെയ്തു ഭദ്രകാളിക്ക് ഒരു ഉരു ചൊല്ലിയവാറേ, മേലെ ഉരു തന്തിരുവടിക്ക് താനെ തോന്നി. ദാരുകനെ കൊല്ലുവാനുള്ള ഉപദേശത്തെ തീർപ്പോളും ചെയ്തു, മറിമാനാകുന്ന കലയിന്മേൽ കരയേറി പള്ളിവില്ലും പവിഴയമ്പും എടുപ്പോളും ചെയ്തു, വിന്ധ്യാടവിവീഥിയിങ്കലമാറ് എഴുന്നള്ളി ശ്രീകാത്യായനീദേവി.

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്തു ദാരുകരാജാവിന്ന് ചില ദുർന്നിമിത്തങ്ങളും കാണായി.

"കേൾപ്പോയാക! അരമ്പോണ്ണാ, നമ്മുടെ ഗ്രഹങ്ങളിൽ എന്താനും അപജയമുണ്ടായി എന്നു തോന്നുന്നു. ദേവിമനോദരി മണിക്കിണറ്റിൽ വീഴുകയോ, മുടിമൂലഭണ്ഡാരം[1] ദേവകറം കട്ടുകൊണ്ടുപോകയോ, ബ്രഹ്മോപദേശം മാറാന്നു പോകയോ, എന്താനും അപജയമുണ്ടെ"ന്നു കല്പിച്ച് അരമ്പോണ്ണാനേ വിളിച്ച് പോരക്കില്ലാം നടചൊല്ലി കൊടുപ്പോളും ചെയ്തു തേർതട്ട് പിടിച്ചു മറത്തെ.

ചന്ദ്രാപ്പള്ളിയിൽ ചെന്നു, "നിദ്രയോ ദേവി! ഇവിടെ ഉണ്ടായ വൃത്താന്തം ഒട്ടും ഒളിയാതെ ചൊൽവോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"ഏതുമൊന്നും ഉണ്ടായീലെൻ ഭർത്താവേ!" എന്നാറം ദേവി മനോദരി.

"ആരുമൊരു ഭ്രത്യം വന്നൊരില്ലയോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"ഇന്നലെ ഒട്ടു മദ്ധ്യാഹ്നനേരത്തു ഒരു അഗതി ബ്രാഹ്മണി വന്നു" എന്നാറം ദേവിമനോദരി.

"അവൾക്ക് നീ എന്തൊന്നു കൊടുത്തു?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"ഒരു ആഴം മുത്തുരത്നങ്ങളെ കോരിക്കൊണ്ടുകൊടുത്തു. അവൾ 'അർത്ഥം അനർത്ഥം മകളേ, വനത്തിൽക്കൂടെ പോകുന്നോറം കള്ള

1. കിരീടം മുതലായ വിലപിടിച്ച രാജചിഹ്നങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന പെട്ടി.

മുഷ്കൻ തട്ടിപ്പറിച്ചുകൊള്ളും മകളേ,' എന്നു ചൊല്ലി പുറംകൈകൊണ്ടും പുറംകാൽകൊണ്ടും തട്ടിനീക്കി എറിഞ്ഞു കളഞ്ഞു" എന്നാൾ ദേവി മനോദരി.

"പിന്നെ നീ എന്തൊന്നു കൊടുത്തു?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു.

"അവൾ അർത്ഥം വേണ്ടിയും ഐശ്വര്യം വേണ്ടിയും വന്നോരതിയില്ലപോൽ. മോക്ഷാർത്ഥം (അപേക്ഷിച്ചു) വന്നോരതിയത്രെ. ബ്രഹ്മോപദേശം അവൾക്ക് എത്രയും മോക്ഷമാകുന്നുപോൽ. അതേ ഇതല്ലപോൽ, ഒരുത്തർ ജപിക്കിൽ ഇരുവർ ജപിക്കനല്ല; ഇരുവർ ജപിക്കിൽ മൂവർ ജപിക്കരുല്ല, എന്നു ചൊല്ലി അപേക്ഷിച്ചവാറെ, ബ്രഹ്മോപദേശം ഒരു ഉരു ബോധിപ്പിച്ചുകൊടുത്തു. അല്ലാതെ എള്ളുമൊന്നും ഉണ്ടായീലെൻ ഭർത്താവേ!"

"നല്ലേൻ, നല്ലേൻ, മഹാപാപി ഞാൻ ചെയ്യും പരാക്രമമെല്ലാം നിന്നുടെ പരാക്രമമെന്നു നിരൂപിച്ചിരിക്കുന്നതോ, എനിക്കു വന്ന പാപി! സ്ത്രീകളോടു സാരോപദേശം ചെയ്യുന്നവനും പെരുമരമേറി കൈവിടുന്നവനും മരണം സൂക്ഷ്മമെന്നാ"നസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

"ഏടിൽ കേൾ ദേവി, നീയും നിന്നിലാവോളം അർത്ഥവും കോരിക്കൊണ്ടു വനാന്തരേ നോക്കി പോയാലും! ഞാനമിന്നു് ഭദ്രകാളിയോടു് പടവെട്ടി വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രാപിക്കാൻ പോകുന്നു!" എന്നാനസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

അതുകേട്ടു ദേവി മനോദരിയും ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"എഴാണ്ടുപ്രായത്തിലെ ദേവിയായി പോന്നേൻ! പോവാനോ വഴിയറിയുന്നീല! പോയി പിഴിയേടം അറിയുന്നീല! അടിയനെ അരുക്കൊഴിച്ചുപോകുന്നു മഹാപാപി!" എന്നു ചൊല്ലി ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങി.

ദേവി മനോദരിയുടെ ദുഃഖത്തെ സഹിക്കരുതാഞ്ഞു തന്റെ മാറത്തും, ഞാന്നൽമാരം ചിക്കിയുലർത്തി, ഇമവനിദ്ര വരുത്തി യുദ്ധഭൂമിയിൽ കൽചെന്നു്, കച്ചുരട്ടകെട്ടി, വിൽ ചരടുമുറുക്കി, ആവനാഴിയിൽ ശരം തിരുകി യുദ്ധപ്രാക്രമം ധരിച്ചു യുദ്ധസന്നദ്ധനായവോളം ചെയ്തു്, പുലിപൂട്ടിയ തേരിന്മേൽ കരയേറി യുദ്ധഭൂമി മുപ്പത്താറുകാതം നടുക്കേ പാഞ്ഞെത്താനല്ലോ അസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

ആനയും ആനയും തമ്മിൽ കെട്ടി, തേരും തേരും തിരക്കിപ്പാഞ്ഞു്, വാൾകൊണ്ടുവെട്ടി, തോൾകൊണ്ടുവെട്ടി, ഏററി ഏററിഞ്ഞു, മഹാക്രൂരമായിക്കൊണ്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങിയ കാലത്തു്, പടഹധ്വനി, കൊട്ടുമിടക്ക, പല ദേവതയും പണ്ണിക്കൊഴുപ്പീടുക, എന്നിങ്ങിനെ കേൾപ്പോരത്തിളച്ചു് വായ്പോര തുടങ്ങിയ കാലത്തു് എപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"ആരുമുണ്ടു്" ആരെൻ അന്നോടൊത്തനായിട്ടു പോന്നീടുന്നതും കേളെടാ! ബാണങ്ങളാൽ മാറുപിളർപ്പൻ. വാൾമുനയാലെ വയറെ കീറി കുടൽമാലയെടുത്തു് കാലനെ കാമനെ കൊന്ന പുരാനടിപ്പൂവ്വേൻ"[2] എന്നാൾ ഭദ്രകാളി.

"കാലനെയും കാമനെയും കൊന്നതുപോലെ കാളി, നീയുമെന്നെ ജയിച്ചീടുമോ? ആണല്ലാതെ വന്ന കാളി! നിന്നെ ഞാൻ പാകട[3] മാക്കുവൻ. നീലനിറവും പൂണ്ടു പോരിനായ് വരികിലോ നെറി[4]പോരാ പോരിനെ"ന്നാനസുരരാജാവു് ദാരികൻ.

[4a] നെ(റ)റിപറയുന്ന അസുരാ, മുറം നിൻ പെരുമ്പടയെല്ലാം വാളാൽ വെട്ടി കൊന്നൊടുക്കി നി(ക)ന്റ നീ പറയുന്ന ധൃഷ്ടതയെല്ലാം ശമിപ്പിച്ചിട്ടിത്തരമൊന്നും മറ്റാരെ ഭൂതലം ഇതു നിഷിച്ചു[5] പറഞ്ഞതുമില്ല. കയ്ച്ചുപിയ്ച്ചു ദേഹമെ"ന്നാൾ ഭദ്രകാളി.

കയ്ച്ചുപിച്ചിടുന്ന അച്ചിരിയാ![6] കേൾ നാളെ മറപ്പോൻ നാന്തകവാളാൽ, തോററിയതെല്ലാം തീർക്കുന്നൽകുന്നേൻ; ഈ പകമയല്ലാ നിന്നോടു വീട്ടുവാൻ വാൾകരിമ പോരാത്ത അച്ചിരിയന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടാൽ വിലക്ഷണം!" എന്നാൾ ഭദ്രകാളി.

---

1. വീരം (ഹാമഹലത്തിന്റെ തദ്ഭവം.)

2. കാലനെയും കാമനെയും കൊന്ന പുരാന്റ (ശിവന്റ) കാല്പൂവ്വേൻ. (ശിവനെ പ്രാപിക്കും.)

3. പാകടം=കാട്ടു (പ്രാകൃതത്തിന്റെ തദ്ഭവം). എന്റെ അധീനത്തിലാക്കി ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യും എന്നു താല്പര്യം.

4. നിരപ്പ്, മര്യാദ, സ്ത്രീയും പുരുഷനുമായുള്ള യുദ്ധം ശരിയല്ല എന്നു സാരം. നിറം മാറിയാലും നീ സ്ത്രീ തന്നെയല്ലേ എന്നു പരിഹാസം.

4a. നാറിയനാരം പറാം കാണ്മതു. നെറി=ധർമ്മം [illegible] സൈന്യമാകെ [illegible] മുടിക്കാം. നിനക്ക് സൈന്യബലം പോരാ എന്നർത്ഥം.

5. നിഷേധിച്ചു (വിരോധിച്ചു) എന്നതിന്റെ ദുഷിച്ച രൂപം.

6. അസുരൻ (അട്ടഹാസിക്കുന്നവൻ)

ലക്ഷണമെന്തുലക്ഷണമേതും അറിയാതെ എടീ! ദുഷ്കൃത ഭൂപതി, നിൻപതി ജനകൻ അക്ഷരമേകൻ യമയിരക്കയപ്പൻ!" എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

"വാരംക്കവന്ന പുരാതനോരാഴ് മരക്കട്ട്[1] വധത്തിട്ടവാൻ വരംക്കലെയിലിട്ട മുഴക്കലചെയ്യാൻ ആരുത്തുവന്നതറിഞ്ഞീലേ? മണ്ണിൽ വീണുപുരണ്ടതാരെടോ? ദേവനായ ശിവൻ മകറം കാളി ഞാൻ!" എന്നാറം ഭദ്രകാളി.

"ദേവനായ ശിവൻ മകറം കാളി നീയെങ്കിലോ തെരുവിൽ വെളിയേറവുണ്ട നടന്നുകൊറം! ആവതില്ല നിനക്കെന്നോടേററാൽ, ആഴ് മരക്കട്ട വരത്തിട്ടവൻ" എന്നാനസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

"പാഴവതും മറ വതും വാണിട്ടം എന്നോട്ട ചൊന്ന നീ ആണാകിലോ മറയാതെ യുദ്ധംചെയ്ത ജയിച്ചുകൊറം!" എന്നാറം ഭദ്രകാളി.

എന്നിങ്ങിനെ വായ്പൊരുത്തിലുള്ള[2] കൈകേപ്പാര തുടങ്ങിയ കാലത്ത് എപ്പ്രകാരമെന്നാൽ:—

ദേവപ്പട, അസുരപ്പടയോട്ട മാറും അസുരപ്പട ദേവപ്പടയോട്ട മാറും അതിൽ മേകല്പുകാണായി അസുരപ്പട.

"ഇപ്പ്രാറം ഗണിക്കയതാരതോളം പടകൊല്ലാം" എന്നാൻ നന്ദി മഹാകാളൻ.

അതുകേട്ട ഭദ്രകാളിയും ഒന്നാംഹാസം[3] പടയെടുത്തു പട കൂട്ടിനാരല്ലോ. ഒരുലക്ഷം കോടി പട ചത്തു ദാരുകന്ന്.

രണ്ടാംഹാസം നാലാംഹാസം പടയെടുത്തു പട കൂട്ടിനാരല്ലോ. നാലുലക്ഷം കോടി പട ചത്തു ദാരുകന്ന്.

ക്രമത്താൽ പത്തുനൂറുഹാസം പടയെടുത്തു പട കൂട്ടിനാരല്ലോ. പത്തുനൂറുലക്ഷംകോടി പടചത്തു ദാരുകന്ന്.

അങ്ങിനെ പോർക്കളത്തിലെല്ലാം നായോട്ട നരി, കഴുകോട്ട കാകൻ എന്നിങ്ങിനെ ഓരോരോ അസുരവീരന്മാരുടെ കളർമാലയെല്ലാം

1. ചൊടിപ്പ്, അവമാനം.
2. മതിയാകി.
3. കളഹാസംചെയ്ത് എന്നർത്ഥം.

കത്തിപ്പറിച്ചെടുത്തു് ഓരോരോ വൃക്ഷത്തിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു ഭക്ഷിക്കത്തുടങ്ങി. അപ്പോൾ എപ്രകാരം ശോഭിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങളെന്നാൽ:—

തെച്ചികൊണ്ടും ചെമ്പരത്തികൊണ്ടും ഉണ്ടമാല[1] കെട്ടിത്തൂക്കിയതുപോലെയും, അശോകം നിറയെ പൂത്തതുപോലെയും, പ്ലാശു നിറയെ പൂത്തതുപോലെയും ശോഭിക്കുന്നു.[2]

അങ്ങിനെ കൊമ്പു കഴിച്ചു തേരുപോലെ "ക്ഷയപരാജയ യുദ്ധത്തിൽ ഒരാറു ഗ്രഹത്തിലകപ്പെട്ടു പോയാൽ അതിനൊന്നിനു വാട്ടം വരും" എന്നു കല്പിച്ചു തന്റെ തേർത്തട്ടിൽ കിടക്കുന്നായ ചക്രായുധം എടുത്തിളക്കി. അതു വജ്രവൃഷ്ടിക്കു മീതെ മുറിഞ്ഞുപോയി. പിന്നെ തന്റെ ബ്രഹ്മദണ്ഡം എടുത്തു ഭദ്രകാളിയുടെ പടയെല്ലാം എറിഞ്ഞെറിഞ്ഞു കൊല്ലുത്തുടങ്ങി. ഭദ്രകാളിക്കു ഗണിക്കരുതാതോളം പട ചത്തു.

"കേൾപ്പിൻ ദാരുകരാജാവേ! ത്രിഭുവനസ്ത്രീകളോടു ജയിച്ചിരിക്കുന്ന പുരുഷനല്ലയോ? ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാർ നിന്നോടു നേർപെട്ടില്ലയോ? സ്ത്രീകളോടു പുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ തടിയെടുത്തു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു് എത്രയും അപമാനമല്ലയോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ടു "മൈത്രീമാനേ!" എന്നു കല്പിച്ചു തേരും പൂട്ടി ചുഴറ്റി സമുദ്രത്തിൽ എറിഞ്ഞു കളഞ്ഞാനല്ലോ ദാരുകരാജാവു്.

അതുകണ്ടു ഭഗവതിയും ഗണപതിക്കു കൊണ്ടു മുങ്ങി എടുപ്പിച്ചു് ദാരുകന്റെ തേരും തേർത്തട്ടുമെല്ലാം എറിഞ്ഞു ഉടച്ചു് ഭൂമിയിൽ ശയനമായി വീഴ്ത്തി. ദാരുകൻ ഓടത്തുടങ്ങി.

"ഓടാതെ, ഓടാതെ, ദാരുകരാജാവേ! ത്രിഭുവനസ്ത്രീകളോടു ജയിച്ചിരിക്കുന്ന പുരുഷനല്ലയോ? ബ്രഹ്മാവിഷ്ണുമഹേശ്വരന്മാർ നിന്നോടു നേർപെട്ടില്ലയോ? സ്ത്രീകളോടു പുരുഷന്മാർ ഓടുന്നതു എത്രയും അപമാനമല്ലയോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതു കേട്ടു കേൾക്കാതെ ഓടത്തുടങ്ങി. വിന്ധ്യൻ എഴുന്നൂറു യോജന ഓടി കാവേരി മൂന്നൂറു യോജന ഓടി. നാഗമണ്ഡലത്തിൽ പുക്കൊളിച്ചാനല്ലോ അസുരരാജാവു് ദാരുകൻ.

---

1. ഇടതിങ്ങി പുഷ്പങ്ങൾ ചേർത്തിട്ടുള്ള തൊങ്ങൽ മാല. (അമ്പലങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതു്.)

2. എല്ലാം ചുകന്ന നിറമാണു്. ഉപമയുടെ സാദൃശ്യം നോക്കുക.

നാഗമണ്ഡലം മുതലെ കത്തിപ്പറിച്ചെടുത്തു. അപ്പോൾ ഉദയ(മാന)പർവ്വതത്തിന്റെ വടക്കെ താഴ്‌വരയിങ്കൽ ചാടി ഒളിച്ചു.

"പർവ്വതമേ! ശത്രുവിനെ വെച്ചുകൊണ്ടെങ്കിൽ നിന്നെ ഞാൻ കത്തിപ്പറിച്ചെടുത്ത് സപ്തസമുദ്രത്തിൽ കലക്കുന്നുണ്ട്" എന്നു കോപിച്ചരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതുകേട്ട പർവ്വതവും ഭയപ്പെട്ട്, "നിന്തിരുവടിയുടെ വേതാളത്തിന്റെ നാവുകൊണ്ട് പാതാളമടപ്പിച്ചപ്പോയാക! നിന്തിരുവടിയുടെ തിരുനാവുകൊണ്ട് ഉലകം[1] മറച്ചു ഉച്ചക്കന്തിയാക്കിക്കൊള്ളേണംപോയാക!" എന്നു ചൊല്ലി.

അങ്ങിനെ ഉച്ചക്കന്തിയാക്കി പാർത്ത കാലത്ത് "ഈശ്വരനാർ മകൾ ഭദ്രകാളി എന്നോടു യുദ്ധത്തിൽ തോറ്റുപോയത്രെ!" എന്നു കല്പിച്ചു നിന്തിരുവടിയുടെ തിരുനാവിന്മേൽ പരിഹാസത്തുടങ്ങിനാനല്ലോ ദാരികരാജാവ്.

പരിമാറുന്നോരസുരമന്നനെ കരുക്കിപ്പിടിച്ച് ആകാശമാർഗ്ഗം നോക്കിയെറിഞ്ഞു ശൂലത്തുമ്പം കാട്ടി ശൂലത്തുമ്പത്തിന്മേലേല്പിച്ചു കളിയും കാര്യവും അരുളുന്നതുപോലെ അരുളിത്തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"കത്തറാതെ! കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
പന്ത്രണ്ടാദിത്യന്മാരാണേ![2] കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
പതിനൊന്ന് രുദ്രനാണേ![3] കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി
പത്തു ദിശയാണേ![4] കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
ഒമ്പതു നവഗ്രഹങ്ങളാണേ![5] കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
എട്ടു അഷ്ടവസുക്കളാണേ![6] കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!

---

1. ഇവിടെ സ്വർഗ്ഗം എന്നർത്ഥത്തിലാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

2. ഓരോ മാസത്തിൽ ഓരോ ആദിത്യനാണെന്നും, മേടത്തിലാദിത്യൻ പള്ളി കൊള്ളുന്നു എന്നും നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ വിശ്വാസമുണ്ട്.

3. അജൻ, ഏകപാദൻ, ഹരൻ മുതലായവർ. അനുബന്ധം നോക്കുക.

4. നാലുദിക്കും നാലുമൂലയും കൂടി എട്ട്, പിന്നെ ആകാശവും ഭൂമിയും രണ്ട്.

5. ഓരോ ആഴ്ചക്കും ഓരോ ഗ്രഹമുണ്ടല്ലോ. അതോടുകൂടി രാഹുകേതുക്കളെ ചേർത്താൽ ഒമ്പതായി.

6. ധരൻ, ധ്രുവൻ, സോമൻ മുതലായവർ. അനുബന്ധം നോക്കുക.

ഏഴ് സപ്തമാതൃക്കളാണ്! കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
ആറ് ആധാരമാണ്![1] കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
അഞ്ച് പഞ്ചാക്ഷരമാണ്! കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
നാല് വേദമാണ്! കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
മൂന്ന് മൂർത്തികളാണ്! കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!
ഇതവശേഷിനിദേവകളാണ്! കൊല്ലരുതെ! തമ്പുരാട്ടി!

ഏകസ്വരൂപം ബ്രഹ്മമാണ്! തിരുമേനിക്കതിയൻ പിറന്ന തമ്പുരാട്ടി എന്നറിയാതിപ്പോൾ അറിഞ്ഞതുള്ളൂ. തിരുതിരുവടികളുടെ അടികീഴിൽ പൊടിയായി കിടപ്പു"ന്നെന്നു ചൊല്ലി ദുഃഖിക്കത്തുടങ്ങിനാനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരുകൻ.

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ദേവി മനോഹരിയും നിദ്രയുണർന്ന് കണ്ടൊരു സ്വപ്നമെല്ലാം തന്റെ തോഴിമാരെ വിളിച്ചു അറിയിപ്പിക്ക തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

അസുരവംശം അശേഷം മുടിയുന്നതും കണ്ടുണർന്നേൻ തോഴിമാരേ! അതേതുമല്ലേൻ തോഴിമാരേ! എന്റെ ഭർത്താവ് പാലാപടി കഴകി, പട്ടാപടി തോർത്തി, പട്ടുമെത്തമേൽ കരയേറി ഇയ്യനിദ്രകൊള്ളുന്ന ഭർത്താവ് വെറുംനിലമെ കണ്ണുകൊണ്ടു ഉഴലുന്നതും കണ്ടുണർന്നേൻ തോഴിമാരേ."

"പകൽ കിടന്നുറങ്ങിയാൽ ദുഃസ്വപ്നങ്ങൾ പലതും കാണും മകളേ!" എന്നു ചൊല്ലി ബുദ്ധിവരുത്തിനാരല്ലോ നാഗത്തോഴിമാരും.

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്ത് ദാരുകരാജാവിനെ മൂലത്തൃശൂലത്തിന്മേൽ നിന്നഴിച്ച് പാദാദികേശവും കേശാദിപാദവും സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി, "ഇവനെ ഒന്നുകൊണ്ടും കൊല്ലുവാൻ യോഗ്യം പോരാ. ഇരവിനഴകിയവരെ[2] കൊല്ലരുതു്. വിദ്യയുള്ളവരെ കൊല്ലരുതു്. യുദ്ധത്തിങ്കൽനിന്ന് ആയുധം മുറിഞ്ഞവരെ കൊല്ലരുതു്. എന്നാരുമൊട്ടു ആണായിടാതെ പോരായ്കിൽ, ഇവനെ കൊല്ലാതെ വിട്ടുകളയാന്" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

1. മൂലാധാരം, സ്വാധിഷ്ഠാനം, മണിപൂരം, അനാഹതം, വിശുദ്ധി, ആജ്ഞ.

2. ഇരവിനെപ്പോലെ അഴകുള്ളവരെ എന്നർത്ഥം. ഇവിടെ അഴക് ആകൃതിയിലല്ല വിദ്യയിലാണ്—ഇരവിന് ബന്ധപ്പെട്ടവർ എന്നുമാവാം. ഒരു സ്ഥലം ഉൾപ്പെടുത്തി നാലുഭാഗവും വളപ്പുണ്ടാക്കുന്നതിന് അഴക് എന്നു പറയാറുമുണ്ടല്ലോ.

"ശത്രുവിനെ മടിയിൽവെച്ച് പോവാക്ക് അരുളിച്ചെയ്കയോ?" എന്നു കോപിച്ചാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"ഇവനനേകം വരം വാങ്ങിട്ടുണ്ട്. രാവും പകലും കൊല്ലുമാറാത്ത വരം കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"രാവും പകലും വേണ്ടാ. സന്ധ്യക്കുവെച്ചു കൊൽവോയാക!" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"അകത്തും പുറത്തും വെച്ചു കൊല്ലുമാറാത്ത വരം കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"അകത്തും പുറത്തും വേണ്ടാ. ഇടയുമ്മറത്തുവെച്ചു കൊൽവോയാക!" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

"ആണാലും ആയുധത്താലും കൊല്ലുമാറാത്ത വരം കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"ആണാലും ആയുധത്താലും വേണ്ടാ. തിരുതിരുവടിയുടെ തിരുനഖങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഉടലിൽപാച്ചി[1] കൊൽവോയാക!" എന്നാൻ നന്ദിമഹാകാളൻ.

അതുകേട്ട് ഭദ്രകാളിക്കു കോപം വന്നു; കോപാഗ്നിയോടുംകൂടി പതിനാറു തൃക്കയ്യിലെ തിരുവായുധങ്ങളെല്ലാം അകലെ നിക്കവോളം ചെയ്ത് പതിനാറു തൃക്കൈകൊണ്ടും യുദ്ധം തുടങ്ങിയ കാലത്ത് എപ്പ്രകാരമെന്നാൽ:—

തട്ടുമൊരുകയ്യ്, തകർക്കുമൊരുകയ്യ്, കുടർമാലയെടുത്ത് ഉടലിലണിയുമൊരുകയ്യ്, അങ്ങിനെ തല്ലും, കുത്തിയും, പിച്ചിയും, മാന്തിയും വിശ്വരൂപം പ്രാപിച്ചുനല്ലോ അസുരരാജാവ് ദാരികൻ. വലത്തുടപ്പവെട്ടി വല്ലുഭ്വാളുവിനു കൊടുത്തു. ഇടത്തുടപ്പവെട്ടി വേതാളത്തിന്റെ സത്യം പിഴക്കാതെ കൊടുത്തു. ശിരസ്സുവെട്ടി വെപ്പോളും ചെയ്തു, കരളു പറിച്ച് കറിയിട്ട്, കുടൽ[2] പറിച്ച് ഉത്തരീയമിട്ട്, മററ ശവശരീരങ്ങളെല്ലാം ഓരോരോ ദിക്കുനോക്കിയും ശരനോക്കിയും എറിയത്തുടങ്ങി. അപ്പോഴ്ം ഓരോരോ മൂക്കിൽനിന്നും മുലയിൽനിന്നും മുക്കയും മുളയും തുടങ്ങിയതെപ്പ്രകാരമെന്നാൽ:—

---

1. കുത്തിയിറക്കി.
2. ഇവിടെ കുടർമാലയെയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

"തൊക്കു് കിട്ടിയെനിക്കു്, തൊലി കിട്ടിയെനിക്കു്, നാരു് കിട്ടിയെനിക്കു്, ഞരമ്പു് കിട്ടിയെനിക്കു്, എല്ലു് കിട്ടിയെനിക്കു്, മജ്ജ കിട്ടിയെനിക്കു്, രക്തം തന്നെ കിട്ടിയില്ല"എന്നായി തള്ളപ്പിശാചു്.

ഹാ! കഷ്ടമേ! ഇത്രവലിയൊരു അച്ഛിനെയും പടയും കൊന്നു്, എന്റെ പടക്കു് ഒരു നേരത്തെ ഉപദാഹം കൂടി തീർന്നില്ല. ഇനി എന്നെ പടത്തി[1] താതൻ തന്നെ കാരണമെന്നു കല്പിച്ചു് ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിയെ കൊൽവാൻ കോപത്തോടെ എഴുന്നള്ളത്തുടങ്ങി ശ്രീഭദ്രകാളി.

അതു് തന്റെ ദിവ്യചക്ഷുസ്സുകൊണ്ടറിഞ്ഞു തന്റെ ഇടക്കയ്യിലെ തിരുമാച്ചു[2]കൊണ്ടു് രണ്ടു് ഋഷികുമാരന്മാരെ നിർമ്മിച്ചു്, "കേമപ്പായാക! ഋഷികുമാരന്മാരെ, എന്നുടെ മകൾ ഭദ്രകാളി ദാരികവധം ചെയ്‌വോളം ചെയ്തു് എന്നെക്കൂടി കൊൽവാൻ കോപത്തോടെ വരുന്നു. കൈലാസം വലത്തുവെച്ചു് ഗോപുരവാതിലകം പൂകവോളം രണ്ടാകത്തും പാടത്തു് മുലകടിപ്പായാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അങ്ങിനെ കൈലാസം വലത്തുവെച്ചു് ഗോപുരവാതിലകം പൂകവോളം രണ്ടാകത്തും പാടത്തു് മുലകടിച്ചാരവം. വലമുല കടിച്ചവൻ വീരഭദ്രൻ, ഇടമുല കടിച്ചവൻ ക്ഷേത്രപാലൻ, എന്നിങ്ങിനെ രണ്ടു തിരുനാമപ്പേരും വിളിച്ചരുളിച്ചെയ്തു. പാതികോപം മുലക്കണ്ണൂടെ ശമിച്ചു. രണ്ടാമത്തും പാതികോപത്തോടെ എഴുന്നള്ളത്തുടങ്ങി ശ്രീഭദ്രകാളി.

"കോമപ്പായാക! നന്ദികേശ്വരാ! എന്നുടെ മകൾ ഭദ്രകാളി ദാരികവധം ചെയ്‌വോളം ചെയ്തു് എന്നെക്കൂടി കൊല്ലാൻ കോപത്തോടെ വരുന്നു. മന്ദവിലാസം തിരുനൃത്തം നിൽക്കേണം"മെന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അതുകേട്ടു നന്ദികേശ്വരനും മണിപ്പിടാവെടുത്തു് കൊട്ടിത്തുടങ്ങി. ഉമാഭഗവതിയും ഗംഗാഭഗവതിയും താളമൊത്തുതുടങ്ങി. ഭഗവാനും ആട്ടരംഗത്തിൻ നടുവിൽ തിരുനൃത്തം തുടങ്ങിയതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

1. ഇപ്പോഴത്തെ രൂപം പടച്ച എന്നായിരിക്കണം.
2. കറ, കളി.

"കുണ്ഡലകങ്ങളിടയിളകിടി വീണായു-
മറിമാനൊടു വെണ്മഴു ശൂലവും,
മാലയുമുലയുമക്ഷപാത്രത്തോടു-
മേന്തി നിറത്തുവന്നമരണ്ടധികം,
ശംഖാഴിത്താളമേളം കൂട്ടിടി-
കൊട്ടിയാടൊച്ച ജഗത്തിൽ മുഴങ്ങി"

ഇമ്പമുതനാഥൻ കണ്ടു തൊഴുതനാർ അംബരവാസികൾ[1] അഹങ്കാരത്തോടും കൂടി ഭദ്രകാളിയും തിരുനൃത്തം നിൽക്കുന്നുണ്ടായതെപ്രകാരമെന്നാൽ:—

"കത്തിപിടിച്ചു കട്ടത്തില ശൂല-
മുയർത്തി കരത്തിൽ മഴപ്പടയേന്തി,
നിണകർമാല കഴുത്തിലണിഞ്ഞു-
കറുത്തനിറത്തിലുരുട്ടിയ കണ്ണും, ഘോരരെ! ഘോരരെ!"

എന്നിങ്ങിനെ തിരുനൃത്തം നിന്നരുളി.

തിരുനൃത്തം നിന്ന് തോല്പിക്കപ്പെട്ടതു് ഗന്ധപുഷ്പമായി തിരുനൃത്തം നിന്നരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

താണി[3] മറന്നു് തല കവിട്ടുള്ളല്ലോ ശ്രീഭദ്രകാളി.

"നമോ മകേ ഭദ്രകാളി, കോപവും താപവും തീർന്നിതോ?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അടിയത്തിന്നിപ്പോഴും കോപം തീർന്നു, ദാഹം തീർന്നില്ല!" എന്നു തൊഴുതുണർത്തി ശ്രീഭദ്രകാളി.

"എങ്കിൽ കാട്ടിതാ കപാലം! ഏറ്റുകൊൾക ശോണിതം!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവർ തിരുവടി.

കപാലം കാട്ടിയവാറെ, രുധിരവെള്ളം മഹാവല്യാറായി[4] ഒഴുകത്തുടങ്ങി. പിശാചുപടകൾ കുടിക്കയും, കളിക്കയും, അട്ടഹസിക്കയും തുടങ്ങി.

---

1. ഇതു് വൃത്തബന്ധത്തോടുകൂടിയതാണു്. അനുബന്ധം നോക്കുക.
3. താണ എന്ന അർത്ഥത്തിലാണു്.
4. രക്തം വെള്ളംപോലെ വലിയ ആറായി.

ഭദ്രകാളിയും സപ്തം പാദാരവെയ്‌വോളം ചെയ്തു് ശിരസ്സുവെച്ചു നമസ്കരിച്ചാരല്ലോ. രക്തവസ്ത്രം കൊടുത്തരുളി ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി, അതു് അരയിൽ ചാർത്തുവോളം ചെയ്തു.

* * *

"കേൾപ്പായാക! മകളേ! ഭദ്രകാളി, നീ ഈവിടെവെച്ച കാഴ്ച ഇവിടെയെങ്ങും വെപ്പാൻ തരമുള്ളതല്ല. എങ്കിൽ നിരന്തരം ഇടത്തെ കയ്യിൽ ഒരു ആയുധമാക്കി പിടിപ്പോയാക" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

അങ്ങിനെ ഇടത്തെ കയ്യിൽ ഒരു ആയുധമാക്കി പിടിപ്പോളം ചെയ്തു ശ്രീഭദ്രകാളി.

"കേൾപ്പായാക മകളേ! നീ എവിടത്തിലാണ്മാറിരിക്കുന്നു?" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അടിയൻ മഹാകൈലാസത്തിന്റെ വടക്കെ താഴ്‌വരയിൽ വടക്ക നോക്കിയിരിക്കുന്നു" എന്നു തൊഴുതുണർത്തി ശ്രീഭദ്രകാളി.

"അതൊന്നും പോരാ മകളേ, നീയും ഞാനും കൂടിയിരുന്നാൽ നിരന്ന കീർത്തിയാവ്വൂ.[1] മഹാകാളിവട്ടത്തു മഹാദേവനെന്നും വരും[2] ഭൂമിയിൽ ചെറുകാവിൽ പെരുമനുഷ്യർക്കു പരദേവതയായി പോയാക!" എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടി.

"അടിയൻ പോകയില്ല. അവിടെയുള്ള പെരുമനുഷ്യർ നിന്ദിപ്പോരല്ലോ! നിരസിപ്പോരല്ലോ! ആൺപടപിശാചെന്നും ചൊല്ലും, പെൺപിടപിശാചെന്നും ചൊല്ലും" എന്നു തൊഴുതുണർത്തി ശ്രീഭദ്രകാളി.

"അതൊന്നും വരാ മകളേ. അവിടെയുള്ളവർ വന്ദിപ്പോരല്ലോ. ഊട്ട്,[3] പാട്ട്,[4] താലപ്പൊലി[5] എന്നിവയൊക്കെ തരും.

---

1. കീർത്തിക്കേട് ഒന്നും ഉണ്ടാകയില്ല എന്നു സാരം.

2. കാവുകൾ എന്നോ ചിന്തിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'ഭദ്രകാളിവട്ടത്തു ദേവൻ' എന്നു പഴമൊഴിയുണ്ട്. ഒഴിയില്ല എന്നർത്ഥം.

3, 4, 5. ഇവ മൂന്നും വഴിപാടുകളാണ്. ഊട്ട് സദ്യയും പാട്ട് കളമ്പാട്ടുമാണ്. താലപ്പൊലി കൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ കാവിൽ നടത്താറുള്ള അടിയന്തരമാണ്. താലങ്ങൾ നിറഞ്ഞ അരിയിൽ തിരിയും മറ്റും കത്തിച്ചു വെച്ചു വരിവരിയായി എഴുന്നള്ളത്തിനു മുമ്പായി കന്യാസ്ത്രീകൾ പിടിച്ചു പോകുന്നു; ഇതിൽനിന്നു പ്രധാനമായതാകയാലാണ് ഈ പേര് വന്നിട്ടുള്ളത്.

പാട്ടുംകിലെവ്വണ്ണമെന്നാൽ:—നൂറെറട്ടുകാൽ പന്തലിട്ടു[1] കളവും പാട്ടും തരും. ഇതേതും ചെയ്യാത്തവർ അറുപത്തിനാലുകാൽ പന്തലിട്ടു കളവും പാട്ടും തരും. ഇതും ചെയ്യാത്തവർ മുപ്പത്തിരണ്ടു കാൽ പന്തലിട്ടു കളവും പാട്ടും തരും. ഇതേതും ചെയ്യാത്തവർ പതിനാറുകാൽ പന്തലിട്ടു കളവും പാട്ടും തരും. ഇതേതും ചെയ്യാത്തവർ എട്ടുകാൽ പന്തലിട്ടു കളവും പാട്ടും തരും. ഇതേതും ചെയ്യാത്തവർ നാലുകാൽ കഴിച്ചിട്ടു കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറേഴ്കവെച്ചു തെക്കുവടക്കു വെള്ളിക്കയറുപാകി പൊന്നിൻകൂറ വിതാനിച്ചുകൊള്ളും. പൂക്കല, മാല, കതിരത്തൊങ്ങലിനോല, നിറമേറും ചെമ്പഴുക്ക എന്നിവററകൊണ്ടു നിന്റെ അരങ്ങിനെ അലങ്കരിച്ചുകൊള്ളും. വെള്ളിപ്പൊടിക്കു പകരം അരിപ്പൊടി കൊള്ളും. അഞ്ജനപ്പൊടിക്കു പകരം കരിപ്പൊടി കൊള്ളും. പൊന്നിൻപൊടിക്കു പകരം മഞ്ഞൾപ്പൊടി കൊള്ളും. എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു വർണ്ണങ്ങളെക്കൊണ്ടു അഞ്ചു വർണ്ണമാക്കി നിന്റെ അരങ്ങിനെ അലങ്കരിച്ചുകൊള്ളും.

“ബ്രഹ്മകളും,[2] വിഷ്ണുമാൽ,[3] ഈശ്വരർ വിതാനം; കാണമരനും, കേൾപ്പാനും വരുന്നവർ, ഋഷികളും ഇന്ദ്രാദികളെന്നു സങ്കല്പിപ്പോയാക! പാടുന്നതു തുംബുരുനാരദരെന്നു സങ്കല്പിപ്പോയാക! കൊട്ടുന്നതു നന്ദികേശ്വരനെന്നു സങ്കല്പിപ്പോയാക! അരിയും തിരിയും പിശാചുക്കൾക്കു കൊടുപ്പോയാക! പൂവും പൂക്കുലയും നിന്നെ ചുമക്കുന്ന ദേവതക്കു കൊടുപ്പോയാക! അരിയും പുകയും നീ ഈരാറുതിങ്കൾക്കു[4] ആഹാരമാക്കിക്കൊൾവോയാക!

“ഇതേതും ചെയ്യാത്തവർക്കു, വസൂരി, കള്ളമുണ്ണൻ, അകവാതം, പുറവാതം, അഗ്നിക്കൊടി, പേരാവണി[5] എന്നിങ്ങനെ തൊണ്ണൂറാറു മഹാവ്യാധികളെ കൊടുപ്പോയാക.

“നിന്നെ നിനപ്പവരെ നീയും നിനപ്പോയാക! നിന്നെ മറപ്പവരെ നീയും മറപ്പോയാക!

---

1. പന്തൽ സാധാരണ പാതകാലാണു് പതിവു്.
2. ബ്രഹ്മകൾ=ബ്രഹ്മാവു്. ബഹുവചനത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കയാണു്.
3. വിഷ്ണുമാൽ=മാൽ എന്ന പദത്താൽതന്നെ വിഷ്ണുവാണു്.
4. 12 മാസങ്ങൾക്കു് എന്നർത്ഥം.
5. ഇതിൽ മിക്കവയും വസൂരിയുടെ വകഭേദങ്ങളാണു്.

എന്നരുളിച്ചെയ്തു ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിയുടെ അരുളപ്പാടാലെ പരശുരാമനാൽ പടക്കപ്പെട്ടോരു മലയാളമാകുന്ന നാട്ടി[1]ങ്കൽ കർമ്മഭൂമിയിങ്കൽപോന്ന് നിന്തിരുവടിക്കധിവാസമായുള്ളോരു തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽപോന്ന് ഉലകഴിഞ്ഞു വരുവോളമാകപോലും!!

പ്രസന്നരൂപീ, പരമമംഗലദേവി ഭദ്രകാളീ! ആറിലും അഴകതായേ, അരൻ മണികഴൽ നല്ലാളേ! ആനന്ദസുന്ദരി, ആരോമലന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മപോലും മൂലതായേ!!

അടിയൻ നിന്തിരുവടിയെക്കൊണ്ട് ഇത്രനേരം സ്തുതിച്ചതു കുറവെന്നാകിലും ഉണ്ണമെന്നു സങ്കല്പിച്ചേപ്പായാക! മക്കൾക്കെ ചെയ്യും വിളയാട്ടെല്ലാം മാതാപിതാക്കന്മാർ പൊറുക്കുംവണ്ണം പൊറുത്തുകൊണ്ടരുളവോയാക।

അടിയങ്ങളെ നിൻ മക്കളെന്നു കാത്തുകൊണ്ടിരിപ്പോയാക!

ആറിലും അഴകതായേ
അരൻ മണികഴൽ നല്ലാളേ!

ആനന്ദസുന്ദരി, ആരോമലന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മപോലും മൂലതായേ!!

1. കേരളത്തിനെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

ചാപ്പ്-താളം

കരിയാർമുകിൽ ഉരുവോ[1]ടുമെയവൻ,
കനലെരികണ്ണുരുട്ടിമിഴിപ്പവൻ,
വലിയ മാനവൻ ബലമതു കരപ്പവൻ,
വരികയെന്നല്ലോ വളരെ വിളിപ്പവൻ,
ധരണീമേവുന്ന പൊരുതൊരസുരന്റെ
തലയറുത്തുപോയി കൈലാസം പുക്കവൻ,
സരസമായി നാമൊക്കങ്ങിരസ[2]മായി പുക്കവൻ,
തിരുമാന്ധാംകുന്നിലോ വാഴുന്നംബികേ!

---

1. ഉരു—ആകൃതി.

2. രസമായി എന്നർത്ഥമുള്ളൂ. പഴയ വിധിപ്രകാരം രേഫത്തിന്റെ മുമ്പിൽ 'ഇ' ചേർത്തതായിരിക്കണം.

വാഴ്ത്ത്

കേട്ടെഴുന്നള്ളിപ്പെട്ടുവരുവോരാകപോലും ദൈവമേ!
കേട്ടപോന്ന പ്രീതിപ്പെട്ട് വിളയാടി എഴുന്നള്ളി
[വരുവോയാകപോൽ
അംബികേ, അണിമുലമാതാവേ, ലോകമാതാവേ, പിതാവേ!
ആറിലും അഴകിയവളെ, അരൻ മണികഴൽ നല്ലാളെ,
ആനന്ദസുന്ദരീ, ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നി-
[ലമ്മേ പോലും മൂലതായേ
ശക്തിനേത്രത്തിങ്കൽ തോന്നി! ആയപോലെ ചണ്ഡികാദേവി!
ശങ്കര ശിവൻ മകളേ! ദാരുകൻ നിമി.........കോടിമുകം
മല്ലേ! ഭദ്രകാളീ ഭഗവാന്റെ മൂന്നാം തിരുനേത്രത്തിങ്കൽനിന്ന്
ഉത്ഭവിച്ചുവതാരമായി തോന്നി! കേട്ടെഴുന്നള്ളി
[വരുവോയാകപോലും
ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! പോലും മൂലതായേ!
കേളാകിനായപോലും[1] എന്നമ്മേ! നിൻ ചരിതം
കേളാകിനായോ, വാളാൽ വരും കുരുതിവെള്ളത്തിലോളം
കളിച്ചു നിൽപോയാക[2]പോലും, ഈരേഴുജഗത്തിനും
മനോമോദമായി നില്പോരു മണിമകുടക്കുടമേ[3]
തേനതവിയും കതിരുമുനാൽ മൂലമന്ത്രം സാധിപ്പാനായിക്കൊണ്ട്
നെല്ലരിയും, മുല്ലമലരും, മഴതൊടാത്ത നാക്കിലയിൽ വെള്ളരിയും,
കണ്ണിമേൽ വെറ്റിലയും, കന്നിപ്പുഴുക്കയും, ചെപ്പും, പറനിറപ്പും,
നന്നാലുവിളക്കും, കൊളുത്തിവെച്ച് ആരോൽ വണങ്ങി
ചൊല്ലി സ്തുതിപ്പുവകരിച്ച് വിളിക്കുന്നേൻ പോലും,
ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! പോലും മൂലതായേ!

1. കേട്ടുകൊണ്ടാലും എന്നതിന്റെ പഴയ രൂപം.
2. നില്ക്കുക.
3. താഴികക്കുടം എന്നതിന്റെ ചുരുക്കം.

കറുത്ത നിറം നിനക്കങ്ങാകമെയ്യിൽ കാളിയെന്ന പേരുമുണ്ടായോ?

മുച്ചുവാളും കൂർത്തൊരു ശസ്ത്രവും എന്നിലയും അരയിളിയും നാഗം ചേർന്ന കണ്ഠമണികളും ഈരെട്ടു തൃക്കയ്യിലേന്തും

നല്ലായുധങ്ങളോടും കൂടി കൊട്ടമേ ശ്രീവള്ളിക്കൂട്ടമിട്ടു പൊരുതു പോർക്കളം കവരുകിനായോ? പടയുടെ മഹാകാളി എഴുന്നള്ളുവാനന്താ ത്തോളം അസുരവീരന്മാരെ കൊന്നു കൊന്നു കൈലാസം പൂകാറായോ?

പെണ്ണോ ആണോ നീയ് ഉർദ്ധ്വാമകളും നീയ്, സാക്ഷാൽ ശ്രീമൂല ഭദ്രകാളിപോലും! ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! പോലും മൂലതായേ!

മുപ്പെട്ടു[1] ചൊവ്വാഴ്ച, വിളിപ്പെട്ടു വരുവോയാകപോലും ദേവീ! ചെങ്കോഴി അടവെത്തു് കാളിയാട്ടം കണ്ടു് മേവിനായോ?

ഒന്നൊരു പാതിരനേരം വിളിപറഞ്ഞു് പാത്രവട്ടകയും കയ്യിൽ പിടിച്ചു് വേതാളത്തിൻ കഴുത്തിലേറി കൊട്ടമാർപ്പുലയാരോടും കൂടി കേളെഴുന്നള്ളി വരുവോയാകപോലും!

ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! പോലും മൂലതായേ!

വെട്ടി പിളർന്നോരസുരരാജാവു് മാതകൻ തല നന്ദിപ്രതിഷ്ഠയാകും മണികണ്ഠൻ മകളേ! മിഴിക്കെല്ലാം പൊരുത്തിലായോ[2] ഭയമിലരായി മേവിനായോ?

വട്ടമേ വിടകൊള്ളും മാടവും ചെവാററിലായോ? പൊൻമാടകട വിലായോ? പോർക്കളം അങ്ങും മേവിനായോ? ഏകവാക്കുമരിക്ക മുമ്പിനാൽ കേളെഴുന്നള്ളി വരുവോയാക പോലും![3]

ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! പോലും മൂലതായേ!

---

1. മുതൽപ്പെട്ടു്. ഒരു മാസത്തിൻ ആദ്യം വരുന്നതു്.
2. അധീനത്തിലായോ?
3. അനുബന്ധം നോക്കുക.

ഉദിച്ചുവരുന്നോരു ഉദയമാനപർവ്വതം വലംചെയ്തു്, അസ്തമിക്കുന്നോരു അസ്തമാനപർവ്വതം വലംചെയ്തു്, അഭിഷേകപർവ്വതം വലംചെയ്തു്, ശ്രീകൂടപർവ്വതം വലംചെയ്തു്, ശ്രീകാഞ്ചനപർവ്വതം വലംചെയ്തു്, വിന്ധ്യൻ, മഹാമേരു എന്നിങ്ങിനെ ചൊല്ലപ്പെട്ട[1]തോരു സപ്തലോകപർവ്വതങ്ങളും വലംചെയ്തു്, വാഴ്ക വരികപോലും...ഇളനാട്ട[2] വലംവെച്ചു്, മാണിക്കനാട്ട് കാന്താപുരം വലംചെയ്തു, തല്ലാളം മലയാളം വലംചെയ്തു്, നാഗതീർത്ഥം, കോടിതീർത്ഥം വലംചെയ്തു്, ശങ്കരനാരായണപുരം വലംചെയ്തു്, വടക്കട ഗംഗയാടി, ഗോകർണ്ണമാടി, കന്യാകുമാരിതീർത്ഥമാടി, പടിഞ്ഞാറീഴെസമുദ്രവീഥി വലംചെയ്തു്, ശിവനുറയുന്നോരു സുന്ദരശ്രീകൈലാസത്തിങ്കൽനിന്നു് ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവടിയുടെ അരുളപ്പാടാലെ പരശുരാമനാൽ പടക്കപ്പെട്ടോരു മായുധവനനാട്ടിങ്കൽ കർമ്മഭൂമിയിങ്കൽ പോന്നു് നിന്തിരുവടിക്കധിവാസമായുള്ളോരു തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽപോന്നു് ഉലകഴിഞ്ഞു വരുവോയാക പോലും!

ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മേ! പോലും മൂലതായേ!

ഏകമ്പരണവീഥിയും വലംചെയ്തു്, മഹാകാളും മധുരത്തും വലംചെയ്തു്, നാലുദേശവാഴും നാല്പതിങ്ങാട്ടു വലംചെയ്തു്, അന്തിക്കാട്ട് ആനക്കാട്ട് വലംചെയ്തു്, അത്തിപറയന്നൂർകാവു വലംചെയ്തു്, പൊതുകരേനോരു ശ്രീപോർക്കലിക്കാവു വലംചെയ്തു്, കുറിച്ചുകരേനോരു കുറുമാലിക്കാവു വലംചെയ്തു്, കത്തിക്കൊന്നു കൊടിക്കുന്നു വലംചെയ്തു്, വള്ളുകരേനോരു തിരുവളയനാട്ടുകാവു വലംചെയ്തു്, കൊടുന്നാലി വലിവാലും എന്നിങ്ങിനെ എണ്ണൂറ്റുനാല്പത്തിനാലു് യോഗകന്യകമാരുടെ യോഗപീഠങ്ങളിലും അധിവസിക്കപ്പെട്ടുവോളുംചെയ്തു്, തിരിഞ്ഞുപോന്നോരു തിരുമാന്ധാംകുന്നു വലംചെയ്തു്, നിന്തിരുവടിക്കധിവാസമായുള്ളോരു തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽ പോന്നു് ഉലകഴിഞ്ഞു വരുവോയാക പോലും! ആരോമലെന്നുടെ തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽ മേവും മൂലതായേ!

---

1. കർമ്മണിപ്രയോഗം അപൂർവ്വമായി കാണുന്നു നോക്കുക.

2. ഇളനാട് പണ്ടു് ഏഴു കാർത്തുക്കൾക്കും കീഴ്പ്പെട്ടതായിരുന്നു. 'ഇളക്കാറം തിക്കുക' എന്നു പറഞ്ഞാൽ ഇളയ്ക്കു തെളിക്കുക എന്നാണർത്ഥം. കാളിയുടെ തെളിച്ചപ്പാട്ട് ഇങ്ങിനെ ചെല്ലിക്കുന്നതും പതിവാണു്.

നിന്തിരുവടിയും നിന്തിരുവടിയുടെ ശ്രീമൂലസ്ഥാനത്തിൽനിന്ന് പാട്ടുമണ്ഡപത്തിങ്കലാമാറു എഴുന്നള്ളി കൊള്ളുമ്പോഴം എന്തെല്ലാം അലങ്കാരമെന്നാൽ:—കെടാത്തിരിയോടു വിളക്ക്, കൊടിക്കൂറ, കണ്ണാടി, പീഠം, വെള്ളൂരി, അവിയും പുകയും, വ്യാഴം[1] പാട്ട്, തണ്ണീരമൃത്, താലപ്പൊലി, ജലം, ഗന്ധം, പുഷ്പം, ധൂപം, ദീപം, നൈവേദ്യം, വാദ്യം, വേദം, ഗീതം, നൃത്തം, താളം, വാക്കിന്റെ രസം, മനസ്സിന്റെ വന്ദന എന്നിങ്ങിനെ ഇരുപത്തേഴ് പൂജകളെക്കൊണ്ടു കൊണ്ടാടി ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചു ലങ്കരിച്ചു വിളിക്കുന്നേൻ പോലും ആരോമലാളുടെ തിരുമനസ്സാംകന്നി ലമ്മേ! പോലും ശൂലതാരയേ!

1. യാഴ്, നൽവ്യൂണി—നല്ലുണ്ണിക്കുള്ള പേര്.

കളത്തിൽ പാടുന്ന പാട്ടുകൾ

അമ്മനിഷധായ—(ത്രിപുടതാളം)

1. അമരകർക പലതമസുരതമിണങ്ങി അമൃതു കടഞ്ഞകാലം
അല കടൽ തന്നിലന്നു പിറന്ന ഹരൻ മകളായതോ! നീ!

2 ഉരഗങ്ങളണിയും ഹരന്റെ തിരുമെ ഉടലൊര് പാതിയുൾ
ഉടമയിൽ പകുത്തങ്ങിട്ടുകൊണ്ടഴകാ ഉമയായിക്കൊണ്ടതോ [നീ

3 ഇരുപത്തിമഞ്ചുമൊരു പതിനാറുമിതമൊടെ പത്തുമെല്ലാം[1]
ഇടകലരുന്ന ലിപിമയരൂപധരയായ ശക്തിയോ! നീ!

4 പുതുമലരിളതളിർനാരി കലയുരം പുരികുഴൽ തടവൻ തായെ
പുകഴ്വെ തൊഴുന്നേൻ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമർന്ന മൂലതായേ!

5 അന്തകവൈരി പഞ്ചബാണനെ കണ്ണിലാക്കി നീക്കി,
അന്നേരമേകി തിരം കനൽ കണ്ണിലഴകൊടുണ്ടായ മായേ!

6 ചന്തമേറും കരത്തിലുരത്തവാളോടെ ശൂലമേന്തി,
ചണ്ഡികാമണ്ഡലത്തിലമർന്ന ഘോരഭയങ്കരിയേ

7 ഭംഗിയോടെ പെരുമ്പട കൂട്ടി പേയോടെ ഭൂതമെല്ലാം,
പാപികളെ കലത്തൊടെ വെരുപ്പവളെ! തൊഴുന്നേൻ.

8 മന്തിവോചാ[2] കേറപ്പൊരുളായ തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽ വാഴും
ഘനമൊട്ടരുന്ന ഭൈരവി നിൻകഴൽക്കിതാ കൈതൊഴുന്നേൻ.

---

1. എഴുത്തുകൾ 51, സംസ്കൃതിയെന്ന തർക്കവും. ഉന്ന സങ്കല്പവും ഇതിലുണ്ട്.
2. മന്ത്രപുഷ്പരം അറിയേണ്ടതാൾ എന്നർത്ഥം.

നാററം—(ഏകതാളം)

(1) ഇഷ്ടമായി കാട്ടാനെ കാതിലിടുന്നവൾ—ഇളകിന തിരുമെയ് പൊതിഞ്ഞുപോയി വേതാളമേറവൾ.

(2) കഴിച്ച മാതംഗൻറെ തല പൊഴ്ത്തുവൾ[1]—കടുന്നിണം കൊണ്ടെങ്ങടുമെന ക്രമികൾ ഉഴുണ്ണായ് പകുപ്പവൾ.[2]

(3) മാററാലരെവെട്ടി തുണ്ടമിടുന്നവൾ—മറുതലയോടങ്ങളെർതല പൊഴ്ത്തുൻ വാൾ പിടിപെട്ടവൾ.

(4) ഇഷ്ടമായി വാഴുമെൻറ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലോ—പല ഇണങ്ങളോടിണങ്ങി വാഴുന്ന ഭൈരവി! കൂപ്പുന്നേൻ.

മട്ടുമാറി.

(5) അരനെരികുണ്ഡിൽ വന്നുപിറന്നു തോന്നിന ചണ്ഡികേ! നീ! അഖിലചരങ്ങളെല്ലാം പോററാൻ അരനൊത്ത ശക്തിയോ? നീ!

(6) വളർത്തിട മെല്ലെ തങ്ങി വരുന്ന മംഗല്യ—ഗംഗയോ നീ! മതിലുള്ളിൽ മണ്ഡലെന്തടവിന്ന മാമലമകളോ നീ!

(7) തെവം നിസ്തുല്യ സുംഭനാക്കൊന്ന നീലകരാളിയോ? നീ! മലർ മകളോ! പൊൻമാലയണിഞ്ഞ നീലവട്ടാരിയോ? നീ!

(8) അരമകൾ വന്നു കളികൊള്ളുവോരു തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽ വാഴും—കഴലിണകളിള്ള കാതങ്ങളെണം അംബികേ! മൂലതായയേ![3]

---

1. നെഞ്ചു പിളർന്നവൾ—പാഠഭേദം.
2. പകുത്തുകൊടുക്കുന്നവൾ.
3. ഇതിൽ കാളിയെപ്പററിയുള്ള പല സങ്കല്പങ്ങളും കലർന്നിരിക്കുന്നു. ഇതിനു മുമ്പിലത്തെ പംക്തിയിൽ സുംഭന്റെ കഥ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

പന്തുവരാളി

ത്രിപുടതാളം

വരിക ദാരുക! പൊരുവതിന്നായി
വളരെ വാചോവി[1]യതല്ലിയമ്മതാൻ,
‘വരബലംകൊണ്ടു മദിച്ചു നിന്നുടെ
വംശമാകവെ മുടിപ്പനിന്നു ഞാൻ.
കരളു പേടാതെ കരുകെ നില്ലെടാ
കരളറുപ്പേൻ ഞാൻ കശ്മല[2] ദാരുക.’
കയർത്ത ദാരുകൻ ശിരസ്സറുത്തമ്മ
തിരുമാന്ധാംകുന്നിലോ വാഴുമെന്നംബികേ!

അളിയും ആന്ത്രവും വൈരവുമാമിവരം
അളിയായി ചെമത്തിൻ കാതലൊഴിപ്പവരം.
ഭൂതർ[3] പണ്ടു വെന്തോരു കണ്ണിൽ പിറന്നവരം
ശൂലം കപാലങ്ങളും കയ്യിൽ ധരിപ്പവരം.
മാതൃക്കളും മന്മഥവീരനും നല്ലോർക്കും
മാനിക്കും വല്ലഭൻ ചാത്തനാം[4] ചെപ്പാടം
അളിയായി നില്ക്കുന്ന തിരുമാന്ധാംകുന്നിലോ
ആടും കനൽക്കണ്ണി! കാത്തുകൊള്ളേണമേ!

അനാഥരിക്കൊരാണായും തിരുമേനിമേ-
ലാറുമമ്പിളിച്ചൂടിന ശങ്കരാ!
ഉത്തമമാളിയായോരും കനൽക്കണ്ണിൽ
നിർമ്മലമായി ജനിച്ചുള്ള കാളി!

---

1. ഭോഷ്ക്കുതിളക്കുക.
2. കള്ളൻ.
3. ഭൂതർ—ഭൂതം മുതലായവ ബാണങ്ങളാകിയവരെന്നർത്ഥം.
4. ചാത്തന്റെ പ്രസ്താവം ആ ദൈവത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

പത്തുദിക്കിലുമൊത്തില്ലകൊണ്ടവരും
പാരം മിക്ക ഭയങ്കരി ചെയ്തോരും.
അന്തൽ തീർത്തസുരൻ തലകൊണ്ടവരും
തിരുമാന്ധാംകുന്നിലേ വാഴുമെന്നംബികെ!
കാതിലാന സിംഹമിട്ട കാളിതന്നെ
അടിതൊഴുവാൻ പോകുന്നപ്പോഴം
ദാരുകനെ കൊല്ലുവാനായി ചെന്നവരു
ദാരുകവധമെന്ന ചൊല്ലി—പാരിലിങ്ങിനെ
[പാരമല്ലയോ!
കുന്നാരടൊരത്താഴ കൊമ്പന്മാരെല്ലാം
സുന്ദരസ്ത്രീകൈലാസമേ!!

വെളിച്ചപ്പാടിന്റെ വലതി*ന്നുള്ള പാട്ട്

(ചാപ്പ് താളം)

അളവില്ലാതെഴും അരൻ തിരുനന്ദകരം
അറുമപക്ഷമിളെ[1] അറിയാത്ത ഭൈരവി!

കളിറ വാനവർ സ്തുതിചെയ്തൊരുളുന്നും
കുറ[2] കൂളിമാർ പാടുക മിഴംമുഴപ്പൊല്ലാം.

ഇളകിയോടിപ്പോയെതിർത്തൊരസുരനെ
ഇതമൊടെ വെട്ടി ശിരസ്സെയറുപ്പവൾ.

വളര വാളും പരിചം കൊടുക്കമെന്നമ്മതാൻ
തിരുമാന്ധാംകുന്നിലോ വാഴുമെന്നംബികേ!

(മട്ടുമാറി)

പുരിചടതന്നിൽ അമ്പിളിച്ചൂടും അന്തകവൈരിതന്റെ—മുരി പൊരിയതികത്തിന കണ്ണിലമ്പിനൊട്ടുതടിച്ച്—തെളു തെളെ മിന്നും വാൾമുന തുമ്പി വൈരവുമിട്ടണഞ്ഞ—സുരരിപുവായ ദാരുകനെ പിടിച്ചു കഴുത്തറുത്ത്—കടൽനിണ[3]മാല മാറിലണിഞ്ഞ ഭൂതഗണങ്ങളോട്ടും,

ഇട ഇടെ നല്ല ചെങ്കതി പുനർ കടിച്ചാട്ടമമ്മ—കളികളിലാണുകാവ്യ പുകഴ്ന്ന തിരുമാന്ധാംകുന്നിൽ വാഴും,

കഴലിണ ചെന്ത്ര കാത്തരുളേണം അംബികേ! മൂലതായേ!

---

* പ്രദക്ഷിണം. 1. ഇളയവർ. 2. കുറുക=ശബ്ദിക്കുക.

3 കടൽ—പഴയ സമ്പ്രദായപ്രകാരം 'കടർ' ആയിരിക്കണം'. 'മന്നി'—പാഠഭേദം.

ഭദ്രോൽപത്തി

(കിളിപ്പാട്ട്)

ആമുഖം.

കയ്യെഴുത്തുപ്രതി

കാളിത്തോററങ്ങൾ തേടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഈ കിളിപ്പാട്ടിൻെറ ഒരു കയ്യെഴുത്തുപ്രതി 'കളംപാട്ട്' കഴിക്കുന്ന ഒരു സ്നേഹിതൻ എൻെറ കൈവശം ഏല്പിച്ചത്. 'ഇത് വിശേഷവിധിയായി പാട്ടു കഴിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ ചൊല്ലാറുണ്ട്' എന്ന മുഖവുരയോടുകൂടിയാണ് തന്നതും. ഏതായാലും ഇരിക്കട്ടെ എന്നു കരുതി ഞാൻ വാങ്ങി വായിച്ചുനോക്കിയപ്പോഴാണ് തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്ന് അച്ചടിച്ച 'ഭദ്രോൽപത്തി'യുടെ മറെറാരു കയ്യെഴുത്തുപ്രതിയാണ് അതെന്നു മനസ്സിലായത്. രണ്ടും കൂടി ഒത്തുനോക്കിയതിൽ തിരുവിതാംകൂർ പതിപ്പിനേക്കാൾ പാഠശുദ്ധികൊണ്ട് ഇത് അധികം സ്വീകാര്യമാണെന്നും ബോദ്ധ്യമായി. കൂടാതെ, ടി. പ്രസിദ്ധീകരണം പല ഭാഗത്തും അപൂർണ്ണമാണ്. ഇത് പൂർണ്ണമായും കണ്ടു. ആ സ്ഥിതിക്ക് എൻെറ "കാളിസാഹിത്യ"ത്തിൽ ഇത് ചേർക്കുന്നതിനെപ്പററി പിന്നീട് സംശയമുണ്ടായില്ല.

കിളിപ്പാട്ടിൻെറ പ്രാധാന്യം

ഈ സമുച്ചയത്തിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ട് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് മറെറാരു കാരണവും കൂടിയുണ്ട്. കാളീസേവയുടെ പ്രധാനമായ രണ്ടു വശമാണ് 'പാന'യും, 'കളംപാട്ടും'. അവയ്ക്കാസ്പദമായ തോററങ്ങളും പാട്ടുകളും കാളിസാഹിത്യത്തിൻെറ വളർച്ചയിൽ ഓരോ പടികളാണ്. എല്ലാററിന്നും വിഷയം ദാരികവധം തന്നെയാണെങ്കിലും അവയുടെ നിർമ്മാണത്തിന്ന് ഉത്തരവാദി ഒരു കവിയല്ലെന്നു അവ താരതമ്യപ്പെടുത്തിനോക്കുമ്പോൾ സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. നിർമ്മാണകാലവും അതാതു് ആരാധനാസമ്പ്രദായത്തിൻെറതുപോലെതന്നെ ഭിന്നമാണ്. 'മുടിയേററ്' എന്ന പേരിൽ മറെറാരു സേവാക്രമവുമുണ്ട്. അതിന്നും ആസ്പദമായ ഒരു പാട്ടുണ്ട്. അതിൻെറ മാതൃക എൻെറ പരിശ്രമങ്ങളെ അവഗണിച്ച് ഇപ്പോഴും എന്നിൽനിന്നു അകന്നു നില്ക്കുകയാണ്. ഈ ഓരോ

പഠനത്തിലും ആരാധനാസമ്പ്രദായം വ്യത്യാസപ്പെട്ടു കാണുന്നതു പോലെ അവസ്ഥാനുസൃതമായ പാട്ടിന്റെ ഭാഷയ്ക്കും, രീതിയ്ക്കും, കെട്ടിനും വ്യത്യാസമുണ്ട്. അവയിൽ കാണുന്ന വളർച്ചയുടെ ഒടുവിലത്തെ പടിയായി കരുതാവുന്നതാണ് ഭദ്രോൽപത്തി കിളിപ്പാട്ട്.

കിളിപ്പാട്ടിന്റെ ഉത്ഭവം:

തോറ്റവും, പാട്ടും ചില പ്രത്യേകവർഗ്ഗക്കാരുടെ സ്വത്തായി കരുതിവന്നതിനാൽ ബഹുജനങ്ങൾക്ക് അവ ആസ്വദിക്കാനായി അവസരമോ സന്ദർഭമോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവ കർമ്മികളുടെ മന്ത്രം പോലെ ഗൂഢമായി സൂക്ഷിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. എന്നാൽ കാളി എല്ലാവരുടെയും ഉള്ളിൽ കുടികൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ആ ദേവിയുടെ മാഹാത്മ്യം എല്ലാവർക്കും പാരായണം ചെയ്യാവുന്നതായ ഒരു രൂപത്തിൽ ഉണ്ടാവേണമെന്ന ചിന്തയായി. വേദത്തിനും മന്ത്രത്തിനും സങ്കല്പിക്കാവുന്ന അധികാരിഭേദം സാഹിത്യത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം നടപ്പില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ആ ഉപാധിയെ കവിയും ആശ്രയിച്ചു. സംസ്കൃതത്തിലാക്കിയാൽ സാന്നിദ്ധ്യം കൂടുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നവരുടെ ആവശ്യത്തിനും 'ഭദ്രകാളീമാഹാത്മ്യം' എന്നൊരു ഗ്രന്ഥം[1] സംസ്കൃതത്തിലും ആവിർഭവിച്ചു. കാളീമാഹാത്മ്യം ആദ്യം കയറിക്കൂടിയതു് ഭാഷയിലോ സംസ്കൃതത്തിലോ എന്നുള്ള പ്രശ്നം ഇവിടെ നേരിടുന്നുണ്ട്. മണിപ്രവാളപ്പാട്ടായ കുറേശ്ശയായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകാണുന്ന ദാരികവധം പാട്ടിനുശേഷം അതിന്റെ പരിപൂർണ്ണരൂപത്തിൽ ഒരു കിളിപ്പാട്ട് ഉത്ഭവിച്ചുവെന്നു കരുതുന്നതു് കേവലം അസംഗതമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. മാഹാത്മ്യങ്ങളെല്ലാം ഗീർവ്വാണത്തിലേ കീർത്തിച്ചുകൂട്ടൂ എന്നു ശഠിക്കുന്നവരോട് "ദേവീമാഹാത്മ്യ"ത്തിൽ ദാരികനെ കൊന്ന കാളിയെ കാണാത്തതു് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു് ചോദിക്കേണ്ടതായും ഇരിക്കുന്നു. മലയാളികളുടെ പ്രത്യേക പരദേവതയും ദാരികസംഹാരിണിയും ആയ 'അമ്മ'യെ വാഴ്ത്തുന്നതു് മലയാളഭാഷയിൽ തന്നെയാവാനാണ് അധികം ന്യായം കാണുന്നതു്. സംസ്കൃതത്തിലും കാളിയെ സ്തുതിക്കണമെന്നുള്ള ആവശ്യം പിന്നീട് നേരിട്ടിട്ടുള്ളതായിരിക്കണം. ഭാഷയുടെ ആവശ്യം വീണ്ടും പ്രബലപ്പെട്ടതുകൊണ്ടായിരി

1. ഇതു് വാചസ്പതി ടി. എസ്സ്. പരമേശ്വരൻ മൂസ്സ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് (1103).

ഷണം ആധുനികകാലത്തു് മൂന്നു കൃതികൾ * സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഭാഷാന്തരങ്ങളായി ഉണ്ടായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ പ്രാകൃതഗ്രന്ഥവും 'ഭദ്രകാളീമാഹാത്മ്യ'വും താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ ഏതു് ഏതിനെയാണു് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു് നിൎണ്ണയിക്കാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. കിളിപ്പാട്ടുകാരൻ അതു് ഒരു തർജ്ജമയാണെന്നു പറഞ്ഞുകാണുന്നില്ല. ആഖ്യാനരീതി രണ്ടിലും ഒന്നുപോലെയാണുതാനും. എന്നാൽ ചില ഭാഗങ്ങളിൽ കിളിപ്പാട്ടുകാരൻ സംസ്കൃതകവിയെ ഔചിത്യദീക്ഷയിലും, ആശയസൌകുമാൎയ്യത്തിലും അതിശയിക്കുന്നുമുണ്ടു്. (വ്യത്യാസങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവിടെ ആവൎത്തിക്കുന്നില്ല) ഒരു മൂലഗ്രന്ഥത്തിനെ ആശ്രയിക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള അസ്വാതന്ത്ര്യം കിളിപ്പാട്ടിലെ കവിതയിൽ എവിടെയും കാണുന്നുമില്ല. അതു് 'എഴുത്തച്ഛൻമട്ടി'ൽ തടവില്ലാതെ ഒഴുകുന്നു. അനാവശ്യമായ വൎണ്ണനകളില്ല. ആവശ്യമുള്ളേടത്തു് അത്യധികം സംഗ്രഹിക്കുന്നതുമില്ല. ഔചിത്യപൂൎവ്വം, രസാനുഗുണവും, പാത്രാനുസാരിയും ആയ പ്രതിപാദനംകൊണ്ടു് രസം പിടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണു് കിളിപ്പാട്ടിൽ ആഖ്യാനം നിൎവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഈ അഭിപ്രായം സംസ്കൃതകൃതിയെക്കുറിച്ചു് പ്രസ്താവിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. രണ്ടിനും തമ്മിൽ കാണുന്ന സാമ്യം കിളിപ്പാട്ടിനെ ആസ്പദമാക്കി സംസ്കൃതത്തിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം നിൎമ്മിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതുകൊണ്ടുണ്ടായതല്ലയോ എന്നും ബലമായി സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കൎത്താവു്.

ഈ പ്രകൃതം മതിയാക്കി ഇതിന്റെ കൎത്താവിനെക്കുറിച്ചു് ഒന്നാരാഞ്ഞുനോക്കാം. തിരുമാന്ധാംകുന്നു് ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പ്രസ്താവംകൊണ്ടു് കിളിപ്പാട്ടു ആരംഭിക്കുന്നതിനാൽ ആ പരദേവതയെ ആരാധിക്കുന്ന ഒരാളായിരിക്കണം അതിന്റെ കൎത്താവു് എന്നൂഹിക്കാവുന്നതാണു്. ആ ക്ഷേത്രത്തിനു് അടുത്തുള്ളവരിൽ ഒരാളായിരിക്കുമെന്നു് ശ്രീമാൻ ഉള്ളൂർ ഊഹിക്കുന്നതു അപ്രകൃതമല്ല. ഇതിലെ ഭാഷ 'വള്ളുവനാട'നായിരിക്കുന്നുവെന്നു് ഒരു രസികൻ അഭിപ്രായപ്പെ

* 1. കെ. ശങ്കുവാരിയന്റെ ഭദ്രോൽപത്തി (1068).
2. വാസുദേവൻ പോററിയുടെ ഭദ്രോൽപത്തി (1078).
3. വള്ളത്തോളിന്റെ ഭദ്രാവതാരം (ഭാഷ) (1096).

ട്ടതിലും അത്ഥമില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. പൊറയന്നൂരിന്റെയും ചൂന്താനത്തിന്റെയും ദോഷങ്ങളും ആ സ്ഥായി പലതും എടുത്തുപറയാനുമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് കവി വള്ളുവനാട്ടുകാരനാണെന്നു അനുമാനിക്കാമെന്നിരിക്കട്ടെ. ആ സ്ഥാനം ഒരു നമ്പൂതിരിക്ക് കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നും ചിലൎക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ട്. ഇതിൽ "വരസ്ത്രീകരം" എന്നു കാണുന്ന പ്രയോഗം 'പരസ്ത്രീകരം' എന്നായിരിക്കുമോ എന്നു പക്ഷാന്തരമുണ്ട്. തി. പതിപ്പിൽ രണ്ടാമത്തെ പാഠമാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും. ആ പാഠം അംഗീകരിക്കുന്നപക്ഷം നമ്പൂതിരിമാർ, അമ്പലവാസികൾ നായന്മാർ എന്നിവരുടെ സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ച് ആ പദം ഉപയോഗിക്കാറുണ്ടെന്നുള്ളതിനെ ആസ്പദമാക്കി കവി നമ്പൂതിരിയായിരിക്കണമെന്ന് വാദിക്കുവാനവകാശമുണ്ട്. പക്ഷെ ഇതിന്നടിസ്ഥാനമായ പദം ഇന്നതാണെന്ന് തീച്ചപ്പെട്ടാലേ ഈ വാദത്തിന്നു ബലമുള്ളൂ. ഞാൻ കണ്ട മൂന്നു പ്രതികളിൽ 'വരസ്ത്രീകരം' എന്നുതന്നെയാണ് പാഠം 'വ, പ' എന്നീ അക്ഷരങ്ങളും ചിലപ്പോൾ വ്യത്യാസം കൂടാതെ എഴുതിക്കണ്ടെന്നു വരാം. ഒരു നിഴലിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് അതിന്റെ സ്വരൂപം ഇരിക്കുന്നത്. അതിനെമാത്രം ആസ്പദമാക്കി ഒരു വാദമുഖം പുറപ്പെടുവിക്കാമോ എന്നാണ് പിന്നത്തെ ചോദ്യം.

മറ്റൊരഭിപ്രായം.

ഒരു തികഞ്ഞ കാളീഭക്തനായിരുന്ന ശ്രീമാൻ മങ്കട ഉദയവൎമ്മ രാജാവവർകളുമായി ഞാനിതിനെപ്പററി സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥം എന്റെ പ്രതിയുമായി ഞാൻ ഒത്തുനോക്കുകയുമുണ്ടായി. പ്രസിദ്ധ മാന്ത്രികനായ കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടാണ് ഇതിന്റെ കർത്താവെന്നു ഒരൈതിഹ്യമുള്ളതായി അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു അറിയാനിടവന്നു. * പക്ഷെ കല്ലൂർ ഒരു കേളികേട്ട കാളീഭക്തനായിരുന്നു. കല്ലൂരില്ലക്കാർ തിരുമാന്ധാംകുന്നു ക്ഷേത്രത്തിൽ കുറച്ചുകാലം ഭജനമിരിക്കണമെന്ന വ്യവസ്ഥയും ഒരിക്കലുണ്ടായിരുന്നുവത്രെ. ആ വഴിക്ക് ആലോചിക്കുമ്പോൾ തിരുമാന്ധാംകുന്ന് കേരളത്തിലെ കാളീക്ഷേത്രങ്ങളിൽവെച്ച് ഒരു മേൽക്കോയ്മസ്ഥാനമുണ്ടെന്ന് ഒരു പക്ഷമുണ്ട്. തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതിയുടെ

* ഇത് അദ്ദേഹം ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയനുസരിച്ച് എഴുതിയതാണ്.

ജ്യേഷ്ഠത്തിയാണെന്നു് ഒരു സങ്കല്പവുമുണ്ടു്. തെക്കേക്കോട്ടു് ഭട്ടതിരി തിരുവനന്തപുരത്തു കൊണ്ടുപോയി ഈ 'അമ്മ'യെ ഉപാസിക്കുന്നു. സാമൂതിരി 41 ദിവസത്തെ പൂജ തളിയിൽവെച്ചു് മേപ്പടി ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു് ചെയ്യുന്നുണ്ടു്. പഴയ 'കാവു്'കളിലുമുള്ള അമ്മമാർ തിരുമാന്ധാംകുന്നിലമ്മയെ 'പുത്തമ്മ'യായിട്ടും കരുതുന്നുണ്ടു്. ഇങ്ങിനെയിരിക്കെ കിളിപ്പാട്ടിൽ ഈ കുന്നിലമ്മയെ സ്മരിക്കുന്നതിനും ധാരാളം ന്യായമുണ്ടു്. കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ കർത്തൃത്വവും ഈ കൃതിയെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അപ്രകൃതമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.

പ്രസാധകൻ.

ഭദ്രോത്പത്തി

(കിളിപ്പാട്ടു്)

ഒന്നാമദ്ധ്യായം

നന്ദനപ്പൂങ്കാവിങ്കൽ[1] നന്ദിച്ചു വസിക്കുന്ന
സുന്ദരരൂപേ കിളിപ്പൈതലേ! വരിക നീ.
നിന്നെക്കണ്ടതുമൂലം ഞങ്ങൾക്കു മനതാരിൽ
വന്ന സന്തോഷമെത്ര ചൊല്ലുന്നു മനോഹരേ!
കല്പകവൃക്ഷഫലപാകങ്ങൾ ഭുജിക്കയാൽ
ക്ഷുൽപിപാസകൾ നിനക്കില്ലെന്നു വരികിലും,
നല്ലൊരു തെളിതേനും പഞ്ചസാരയും പാലും
വെല്ലവും നല്ല രസകദളിപ്പഴങ്ങളും,
എല്ലാമേ ഭുജിച്ചു നിന്നാലസ്യങ്ങളും തീർന്നു[2]
കല്യാണശീലേ! പരമാനന്ദ[3]യിരുന്നാലും.
എന്തിനിന്നിപ്പോളത്ര വന്നതു നീയും പുന-
രെങ്ങിനെപ്പോയീടുന്നതെന്നതും പറഞ്ഞാലും."
സുന്ദരീജനത്തിന്റെ വാക്കുകളേവം കേട്ടു
നന്ദിച്ചു കിളിമകളിത്തരം ചൊല്ലീടിനാൾ:—
"എത്രയും പ്രസിദ്ധമാം മാന്ധാതൃശൈലക്ഷേത്രേ[4]
ചിത്രമാം മഹോത്സവം കാണ്മതിന്നായ്പ്പോന്നു ഞാൻ.

---

1. സ്വർഗ്ഗബന്ധം ആരോപിച്ചു് കിളിയുടെ ദിവ്യത്വം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

2. തീർന്നു. പാഠാന്തരം (തി. വ.)

3. പരമാനന്ദമിരുന്നാലും—പാഠാന്തരം (തി. പ.)

4. വള്ളുവനാട്ടു് താലൂക്കിൽ അങ്ങാടിപ്പുറത്തുള്ള തിരുമാന്ധാംകുന്നു ക്ഷേത്രത്തിനെയാണു് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. മാന്ധാതാവിനെയും, ഈ ക്ഷേത്രത്തിനെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരൈതിഹ്യമുണ്ടു്. അദ്ദേഹം ശിവനെ തപസ്സുചെയ്തു പ്രത്യക്ഷനാക്കി നിത്യപൂജയ്ക്കു് ഒരു ശിവലിംഗം ആവശ്യപ്പെടുകയും, ശിവൻ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതു പാർവ്വതിയുടേതായിരുന്നതിനാൽ അതു മടക്കി കിട്ടണമെന്നു അവർ ശഠിച്ചു. കൊടുത്തതു് തിരികെ വാങ്ങുകയില്ലെന്നായി ശിവൻ. ഉടനെ പാർവ്വതി കാളിയെ ഭൂതപ്പടയോടുകൂടി അയച്ചു ലിംഗം ബലാൽക്കാരമായി കൊണ്ടുവരാനാജ്ഞാപിച്ചു.

തത്ര ചെന്നോരനേരമത്ഭുതങ്ങളെല്ലാം കണ്ടു
ചിത്താനന്ദേന തത്ര വസിച്ചു ചിലദിനം.
ലോകൈകനാഥയാകും കാളിയെ വന്ദിച്ചുകൊ-
ണ്ടാകുലങ്ങളെല്ലാം തീൎന്നു വന്നോരു സുഖത്തോടും,
നിങ്ങളെ കണ്ടീടുവാനിന്നിഹ വന്നീടിനേൻ,
ഭംഗിചൊല്ലുകയല്ല സത്യമെന്നറിഞ്ഞാലും"
ഇത്തരം കിളിമകൾ ചൊന്നതു കേട്ടനേരം
ചിത്തമോദേന വരസ്ത്രീകളും ചൊല്ലീടിനാർ.
"ഞങ്ങളെക്കണ്ടീടുവാൻ വന്നിതു നീയെങ്കിലോ
ഞങ്ങൾക്കു ഭാഗ്യമേറെയുണ്ടെന്നേ പറയേണ്ടൂ.
മുന്നം നീ യോരോകഥ ചൊന്നതു നിനയ്ക്കുമ്പോ-
ളിന്നുമുണ്ടല്ലോ സുഖം ഞങ്ങൾക്കു മനതാരിൽ.
എന്നതുമൂലമിന്നു മൊന്നുണ്ടു ചോദിക്കുന്നു
മുന്നം നീയതു പറഞ്ഞീടേണം മടിയാതെ
ആരാകുന്നതു ഭദ്രകാളിയെന്നതും, മഹാ-
ദേവന്റെ പുത്രിയെന്നും ജനനിയാരെന്നതും,
ജന്മവും, കൎമ്മങ്ങളും, വീൎയ്യവും, മാഹാത്മ്യവും,
നന്മയിൽ ഞങ്ങളോടു ചൊല്ലേണം മനോഹരേ!
ഉത്തമകല്പവൃക്ഷഫലങ്ങൾ ഭുജിക്കയാൽ
ചിത്തത്തിൽ സമസ്തവും നിനക്കു തോന്നുമല്ലോ."

മാന്ധാതാവിന്റെ ശിഷ്യഗണങ്ങൾ ആട്ടങ്ങളെക്കൊണ്ടെറിപ്പുകയാണു ചെയ്തതു്. കല്ലിന്മേൽ പക്ഷം ജനിച്ചു. മാന്ധാതാവു് അപ്പോൾ ശിവലിംഗം കെട്ടിപ്പിടിച്ചു് കാളിയെ സ്തുതിച്ചു. കാളി പ്രസാദിച്ചുവെങ്കിലും ശിവലിംഗം എടുക്കാൻ ഉണർന്നപ്പോൾ അതു് പിളൎന്നു് ഒരു ജ്യോതിസ്സു് പുറപ്പെട്ടു. ശിവനും പാൎവ്വതിയും പ്രത്യക്ഷമായി. ശിവലിംഗം ഇളക്കിപ്പോൻ കഴിയാത്തതിനാൽ പാൎവ്വതി അവിടെത്തന്നെ അധിവസിക്കാമെന്നേറ്റു. കാളിക്കു "ശ്രീമൂലസ്ഥാനം" (ശിവലിംഗമിരുന്നിടം) കൊടുത്തു പ്രാധാന്യവും കല്പിച്ചു. ക്ഷേത്രനാമത്തിനാസ്പദമായി കരുതി വരുന്ന ഈ കഥ എത്രത്തോളം വിശ്വാസയോഗ്യമാണെന്നു നിൎണ്ണയിച്ചുകൂട. പ്രധാനപ്പെട്ട ക്ഷേത്രങ്ങളെപ്പറ്റി ഇതുപോലുള്ള കഥകൾ ധാരാളമുണ്ടു്. "തിരുമാന്ധാംകുന്നു്" എന്നും സംസ്കൃതീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

1. വരസ്ത്രീകൾ—പാഠാന്തരം (ദി. പ.) കേരളബ്രാഹ്മണർ ഇതരസമുദായങ്ങളിലുള്ള (മരുമക്കത്തായക്കാരായ) സ്ത്രീകളെ ഇങ്ങിനെ പറയാറുണ്ടു്.

എന്നതുകേട്ടു കിളിമകളും ചൊല്ലീടിനാ-
ളിന്നതു വിസ്തരിച്ചു ചൊല്ലുവാനരുതാർക്കും.
എങ്കിലും ഭദ്രകാളി തന്നുടെ ചരിതങ്ങൾ
പങ്കജമിഴിമാരേ! ചൊല്ലുവൻ ചുരുക്കി ഞാൻ
ഭൂസുരശ്രേഷ്ഠനാകും ശിവശർമ്മാവിനോടു
ഭാസുരതപോനിധിയാകിയ മാർക്കണ്ഡേയൻ[1]
ഓരോരോ കഥയരുൾ ചെയ്തീടുന്നതിൻ മദ്ധ്യേ
പാരമാം വാത്സല്യത്താലിത്തരമരുൾചെയ്തു:—
"അന്തണശ്രേഷ്ഠ! തവ ഭക്തിവിശ്വാസം കണ്ടു
സന്തോഷം മമ ഏറ്റം പാരമുണ്ടാകയാലും,
എത്രയും ഗൂഢം പുരുഷാർത്ഥസാധകം പര-
മുത്തമം ഭദ്രകാളീചരിതം ചൊല്ലീടുവൻ."
എന്നരുൾചെയ്തു മുനിശ്രേഷ്ഠനും ഭദ്രകാളി-
തന്നെ വന്ദിച്ചു ഭക്ത്യാ പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൻ:—
'പണ്ടൊരുകാലം കാശ്മീരാഖ്യമാം നഗരത്തി-
ലുണ്ടായി ചന്ദ്രസേനനെന്നൊരു നരപതി.
ധന്യനെത്രയുമവൻ സുന്ദരൻ മഹാബലൻ
തന്നുടെ രാജ്യം പരിപാലിച്ചു വാഴും കാലം,
താപസരക്ഷാർത്ഥമായൊരുനാൾ മൃഗയാർത്ഥം[2]
ചാപബാണങ്ങൾ കയ്ക്കൊണ്ടാനതൻ മുകളേറി,
മന്ത്രിവൃന്ദങ്ങളോടും വ്യാധസേനകളോടും
അന്തമറ്റൊരു ചെന്നു ഘോരകാരണ്യം പുക്കു,
ക്രൂരശാർദ്ദൂലസിംഹസൂകരാദികളായ
ഘോരസത്വങ്ങളെയും കൊന്നുകൊന്നവരെല്ലാം,
ചെന്നൊരു ശിലാതലേ വിശ്രമിച്ചൊരുശേഷം
മന്നവൻ താനും മൂത്തു പൊരുതു തുടങ്ങിനാൻ.

---

1. കഥക്ക് പുരാണപ്രാമാണ്യത്തോളമുള്ള ശ്രുതം ഇവിടെ പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. പുരാണങ്ങളിലും, കളംപാട്ടുകളിലും ഇതിനെയൊരു മാറ്റമില്ല.

2. ഈ വരി കി. പതിപ്പിൽ ഇല്ല.

ഭൂപതി സമീപത്തു കണ്ട വാരണങ്ങളെ
ഭൂപാലസചിവന്മാർ ബന്ധിച്ചാർ വൃക്ഷമൂലേ.
തത്സമീപത്തുനിന്നു മുന്നതവല്മീകം[1] ക-
ണ്ടുത്സാഹത്തോടും കവചിതകരന്മാർ ഗജങ്ങളും
അന്നേരം വല്മീകത്തിൽനിന്നാശു പുറപ്പെട്ടാ-
നുന്നതനൊരുപുമാനഞ്ജനശൈലംപോലെ
തീക്കനൽ പോലെ മൂന്നു വട്ടത്തിൽ[2] നേത്രങ്ങളും
ഭാനുപ്രകാശങ്ങളാകിയ ദംഷ്ട്രങ്ങളും.
പാതാളസമാനമാം വദനകുഹരവും,
ഭൂതസന്ത്രാസന[3]മായുള്ളോരു വദനവും,
ഘോരമാം ത്രിശൂലവും[4] കയ്ക്കൊണ്ടു കോപത്തോടും
വാരണദ്വയത്തെയും പിടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചവൻ
കോപത്തെസ്സഹിയാതെ സിംഹനാദവും ചെയ്തു
ഭൂപതിയുടെ നേരെ വേഗേന ചെന്നീടിനാൻ.
അന്തകൻ വരുന്നിതു ഭക്ഷിപ്പാനെന്നു ഏറി
ചിന്തിച്ചു ഭയത്തോടും ഭൂപനാം മന്ത്രികളും
സന്താപമോടുന്നതു കണ്ടവൻ പിമ്പേ ചെന്നാ-
നത്തലോടവർ സുതീക്ഷ്ണാശ്രമേ ചെന്ന നേരം
ഭൂപതിവരനോടു ചോദിച്ചാൻ മുനിവരൻ:—
"താപമുണ്ടായതെന്തു ചൊല്ലുക നരപതേ!
ഘോരമായൊരു ഭൂതം പിന്നാലെ വന്നീടുവാൻ
കാരണമെന്തു ചൊൽക ഭീതികൾ തീർത്തീടുവാൻ!"
എന്നതു കേട്ടനേരം വന്ദിച്ചു നരപതി
ഖിന്നതയോടും പറഞ്ഞീടിനാൻ സഗൽഗദം.
"വാരണഭഗ്നമായ വല്മീകത്തിൽനിന്നു
ഘോരനാമിവൻ പുറപ്പെട്ടിതു കോപത്തോടും

1. പുറ്റ്.
2. വട്ടത്തിലുള്ള.
3. എല്ലാജീവികളെയും ഭയപ്പെടുത്തുന്നത്.
4. മൂന്നു മുനയുള്ള ശൂലം.

വാരണപ്രായരെയും ഭക്ഷിച്ചു ജിതശ്രമം!
പാരാതെ ഞങ്ങളെയും ഭക്ഷിപ്പാനെത്തീടിനാൻ.
കാരണമെന്തെന്ന മാരെന്നു മറിഞ്ഞീല,
കാരുണ്യവാരാന്നിധേ പാഹിമാം തപോനിധേ!"
മാനവശേഖരൻ ചൊന്ന വാക്കുകൾ കേട്ടനേരം
ജ്ഞാനചക്ഷുഷാ സർവ്വമറിഞ്ഞു സുതീക്ഷ്ണനാം
'ദ്രുപതിവരനോടു പേടിയായ്കെന്നു' ചൊല്ലി,
താപസൻ മഹാശ്രുതം തന്നോടു ചൊല്ലീടിനാൻ.
"ദേവിയാം കാളിതന്റെ ഭൂതങ്ങൾക്കധിപൻ നീ,
ദേവരാജനെപ്പോലും വധിക്കാമല്ലോ തവ
ഏതുമൊന്നറിയാതെ ദ്രുപതിവരനിന്നു
ചെയ്തപരാധം ഭവാൻ പൊറുത്തു കൊള്ളേണമേ!
ഇന്നതിനായിക്കൊണ്ടു ഞാനിതാ വന്ദിക്കുന്നേൻ."
എന്നതു കേട്ടു ഭൂതം വന്ദിച്ചു നടകൊണ്ടാൻ.
എന്നതു കണ്ടു നൃപനേററവും വിസ്മയിച്ചു
വന്ദിച്ചു മുനിവരൻ തന്നോടു ചോദ്യംചെയ്താൻ.
"ആരാകുന്നിതു കാളിയെന്നു ചൊല്ലുന്ന തവ-
ളാരുടെ പുത്രിയെന്നും ജന്മവും, കർമ്മങ്ങളും,
വിസ്തരിച്ചരുൾചെയ്കു കേൾപ്പതിന്നഭിലാഷം
ചിത്തത്തിലേററം വളർന്നീടുന്നു ദയാനിധേ!
ആകയാലിവയെല്ലാം ഞങ്ങളിലുരച്ചീടേണം
ലോകൈക തപോനിധേ! സർവ്വജ്ഞനല്ലോ ഭവാൻ."
എന്നതു കേട്ടു മുനിശ്രേഷ്ഠൻ സ്മിതംചെയ്താ—
നിന്നിതു ചൊല്ലീടുവൻ കേട്ടാലും വഴിപോലെ.
"പണ്ടൊരുകാലം ദേവദാനവസമരത്തിൽ
കൊണ്ടൽനേർവർണ്ണൻ ചെന്നു ദൈത്യരെ വധിക്കയാൽ
സന്തതിനാശംകൊണ്ടു ദൈത്യനാരികൾ ചിലർ
സന്താപത്തോടും ചെന്നു പാതാളേ മേവീടിനാർ.

1. പ്രയാസം കൂടാതെ.
2. ജ്ഞാനദൃഷ്ടികൊണ്ടു്.

അന്നൊരുനാളിൽ ദൈത്യനാരിയാം മാനമതി
ഖിന്നയായ് മാനവതി തന്നോടു ചൊല്ലീടിനാൾ:—
'കഷ്ടമെത്രയും ദൈത്യവംശവിശ്ലേഷം വന്ന-
തൊട്ടുമേ സുഖമില്ല, ശോകവും വളരുന്നു.
ഹന്ത! നാമിരുവരും ജീവിച്ചു വസിക്കുമ്പോൾ
സന്തതിനാശം ഭവിക്കുന്നതു കഷ്ടമല്ലോ.
എത്രയും വൃദ്ധരല്ലോ നമ്മുടെ ഭർത്താക്കന്മാർ
പുത്രന്മാരവർക്കിനിയുണ്ടാകയില്ല നൂനം.
സന്തതം പാതിവ്രത്യമുള്ള നാം പരന്മാരെ
കാന്തരായ് വരിപ്പതു ധർമ്മവുമല്ല പാർത്താൽ.[1]
എന്നതുമൂലം ചതുർമ്മുഖനെസ്സേവിച്ചു നാം
നന്ദനലാഭത്തിനു വരങ്ങൾ വാങ്ങീടേണം.'
എന്നതു കേട്ടു മാനവതിയും സന്തോഷിച്ചു
ചെന്നവരിരുവരും ഗോകർണ്ണ മഹാക്ഷേത്രേ
പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യേ വായുഭക്ഷണത്തോടും നിന്നു
ചഞ്ചലമെന്യേ ചതുർമ്മുഖനെസ്സേവചെയ്താർ.
ഭക്തിതപസ്സിനാൽ നിശ്ചലം സേവിച്ചതു
കണ്ടു സന്തോഷംപൂണ്ടു ധാതാവും പ്രത്യക്ഷനായ്
ഇഷ്ടമാം വരം വരിച്ചാലുമെന്നതുകേട്ടു
തുഷ്ടിയോടവർകളും വന്ദിച്ചു ചൊല്ലീടിനാർ:—
"ദൈത്യമാനവവംശവൃദ്ധ്യർത്ഥം ഞങ്ങൾക്കേറെ
പുത്രന്മാരുണ്ടാകേണം നിന്നുടെ കൃപയാലേ."
എന്നതു കേട്ടനേരം "പുത്രന്മാരുണ്ടാം നിങ്ങൾ-
ക്കെ"ന്നരുൾചെയ്തു മറഞ്ഞീടിനാൻ വിരിഞ്ചനും.

1. ഈ നാലുവരികളിലുള്ള ആശയം ഇതിന്റെ മൂലമെന്നു സങ്കല്പിക്കുന്ന സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിലില്ല. അതിന്റെ തർജ്ജമയായ ഭാഗവതം പാന(വള്ളത്തോൾ)യിൽ ഇങ്ങിനെയാണു കാണുന്നതു.

"—ഭർത്തൃയുഗ്മകന്മാർ വൃദ്ധചരിത്രമാ-
രോരത്താമതിച്ചു ഞങ്ങൾപതകവർ
പൌരന്മാരിമാർ നാമതിരിക്കവേ
വിരോധമായാംശം നശിക്കയോ—"

എത്രയും മോദത്തോടും ചെന്നവരിരുവരും
ഭർത്തൃശുശ്രൂഷ ചെയ്തു സുഖിച്ചു വാണീടിനാർ.
ആക്കാലമിരുവർക്കും ഗർഭമുണ്ടായ്‌വന്നു
പുണ്യമേറുന്ന വരം മിഥ്യയായ്‌വന്നീടുമോ?
കാലത്താൽ പരിപൂർണ്ണമായി വന്നിതു ഗർഭം
ബാലകന്മാരുമുണ്ടായ്‌വന്നിതങ്ങിരുവർക്കും.
മാതൃമത്യാത്മജന്നു മാതകനെന്നു നാമം
വീരൻ മാനവൻ മാനവതിതന്നുടെ പുത്രൻ.
വീരനാം മാതകനെ മൂഢതകൊണ്ടു ചിലർ
മാരിക[1]നെന്നു പറഞ്ഞീടുന്നു ലോകത്തിങ്കൽ.
മാതകമാനവന്മാരുത്ഭവിച്ചോരു ശേഷം
ഘോരരൂപങ്ങളാകുമുൽപാതങ്ങളു[2]മുണ്ടായ്.
അർക്കമണ്ഡലം ഭേദിച്ചുൽക്കക[3]ളുൽപ്പതിച്ചു,
രക്തവർഷവും ചെയ്തു, ഗർജ്ജിച്ചു മേഘങ്ങളും
പത്തുദിക്കിലുമഗ്നിജ്വാലകൾ കാണായ്‌വന്നു,
പൃഥ്വിയും[4] പർവ്വതങ്ങളൊക്കെയും വിറച്ചുതേ!
ധൂമകേതുവും ഗഗനത്തിൽ വന്നുദിച്ചിതു
ഭൂമിയുമാകാശവും മറഞ്ഞു തിമിരത്താൽ.
ഇത്തരമുൽപാതങ്ങൾ പിന്നെയുമോരോതര-
മെത്രയും ഘോരങ്ങളായ് കണ്ടിതങ്ങെല്ലാവരും
ബാലന്മാരിരുവരും ലീലയാ വളർന്നുടൻ
കാലേന യൗവനം വന്നുദിച്ചോരനന്തരം
ആത്മവംശത്തെ നശിപ്പിച്ചതു വിഷ്ണുവെന്നും,
പത്മജൻ വരപ്രദനെന്നുമറികയാൽ
മാതകൻ ഗോകർണ്ണത്തെ പ്രാപിച്ചു വിരവോടെ
ഘോരമായ് തപം ചെയ്തു വാണിതു നിരാകുലം.

---

1. ഇത് കളമെഴുത്തുകാരുടെ മാരികനെ ഉദ്ദേശിച്ച് പറഞ്ഞതായിരിക്കണം.
2. ദുർന്നിമിത്തങ്ങൾ.
3. കൊള്ളിമീൻ (നക്ഷത്രം).
4. പൃഥുരാജാവ് ഭരിച്ചു വളർത്തപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് പൃഥ്വി എന്ന പേര് കിട്ടി എന്നു പുരാണകഥ.

ഏറിയ കാലം ഘോരതപസ്സു ചെയ്തശേഷം
വാരിജാസനൻ തന്നെക്കാണാഞ്ഞു കോപത്തോടും
രക്തകൻ, തന്റെ ഗളമറുത്തു ഹോമിപ്പാനായ്
ഘോരഖഡ്ഗേന നിജകണ്ഠത്തിൽ വെട്ടുന്നേരം[1]
ഉർവ്വിയിൽ പതിച്ചോരു രക്തബിന്ദുവിൽനിന്നു
സർവ്വേശൻ വിരിഞ്ചനും തൽക്ഷണം പ്രകാശിച്ചു.
രക്തകൻ തന്നോടരുൾചെയ്തിതു കരുണയാ:—
"പാരമെത്രയും തവ സാഹസം കുമാരക!
ഇന്നുമേൽ തവ രക്തബിന്ദുക്കളവനിയിൽ
ചെന്നുവീഴ്കിലതിൽനിന്നസംശയം
നിന്നോടു സമന്മാരായുണ്ടാകും ദാനവന്മാർ
പിന്നെയെന്തൊരു വരം വേണമതു ചൊല്ലീടുക."
എന്നതു കേട്ടനേരം രക്തകൻ മോദത്തോടും
വന്ദിച്ചു വിരിഞ്ചനോടിത്തരമുണർത്തിച്ചാൻ
"യക്ഷകിന്നരരക്ഷോദൈത്യദാനവദേവ-
പക്ഷിപന്നഗമൃഗദേവയോനികളാലും,[2]
മർത്ത്യയോനികളാലും, താപസശാപത്താലും,
മൂർത്തികൾ മൂവരാലുമവധ്യനാകേണം ഞാൻ.
നാരിമാരെന്യേ[3] മേൽസ്സൂചിതന്മാരായവരോ-
ടാരാലും മൃത്യു ഭവിച്ചീടരുതെന്നും മമ.
സംഗരേ ജയം ലഭിച്ചീടുവാനായിക്കൊണ്ടു
മംഗലമാകും ബ്രഹ്മദണ്ഡവും നൽകീടേണം.
അയുതമത്തഗജബലവുമുണ്ടാകേണം.
മയനസമമായ മായയുമുണ്ടാകേണം.

1. ഈ സന്ദർഭങ്ങൾ രാവണനെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു.

2. മുൻപറഞ്ഞവർ കൂടാതെ വിദ്യാധരന്മാർ, അപ്സരസ്സുകൾ, ഗുഹ്യകന്മാർ, സിദ്ധന്മാർ, ഭൂതങ്ങൾ ഇവയും ദേവയോനിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ദേവജാതിജന്മാർ എന്നു താൽപര്യം.

3. സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിലില്ല. 'നാരിമാരൊഴിഞ്ഞെന്യേ' (തി. പ.) എന്ന പാഠം അബദ്ധമാണെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്.

താമസി മായാവതി[1] എന്നിവ മന്ത്രമയം
താമസമെന്യേ മമ നൽകേണമിവയെല്ലാം."
എന്നതുകേട്ടു ധാതാവ് "അതിനേതന്നെയെന്ന"
നന്ദിയോടനുമോദംചെയ്തു ചോദിച്ചാൻ മധുരമായ്:—
"സ്ത്രീകളാലവധ്യത്വമെന്തു നീ വരിയ്ക്കാഞ്ഞു
കൊൽകയില്ലെന്നതോർത്തോ, വിസ്മൃതമാകകൊണ്ടോ?"
എന്നതു കേട്ടനേരം ചിരിച്ചു താരകനും
വന്നൊരു മോദത്തോടും പത്മജനോടു ചൊന്നാൻ:—
"സ്ത്രീകളാലവധ്യത്വം ഞാനിന്നു വരിക്കിലോ
നാകികൾ[2] പഴിച്ചിടും, ലോകരും നിന്ദിച്ചിടും.
ലോകത്തിൽ പുമാന്മാർക്കു ലജ്ജയുണ്ടെന്നാകിലോ
സ്ത്രീകളാലവധ്യത്വമാരാനും വരിക്കുമോ?
ഘോരമാം മമ രൂപം കാണുന്ന നേരംതന്നെ
നാരിമാർ തൂല[3]തുല്യമാട്ടമേ ചപലമാർ."
എന്നതു കേട്ട നേരം ധാതാവുമനുമോദംചെയ്തു
"നിന്നുടെ ഹൃദി ഗർവ്വമിത്രയുണ്ടാകമൂലം,
ദിവ്യയായൊരു നാരി നിന്നെയും വധിച്ചീടും
ഗർവ്വമുണ്ടായാലുണ്ടോ നല്ലതു വന്നീടുന്നു!
നിന്നുടെ ഗർവ്വമെന്യേ ദിവ്യമാം മന്ത്രമയ-
മസ്ത്രമാരറികിലോ നിഷ്ഫലമതു പിന്നെ;
മന്ത്രങ്ങളും ഫലിക്കാതെ മന്ദവും ഫലിക്കയി-
ല്ലന്തരമില്ലെന്ന"തു കേട്ടു താരകൻ ചൊന്നാൻ:—
"ഏതൊരു ദിവ്യസ്ത്രീയെന്നാകിലും വധിക്കുമെ-
ന്നോർക്കുമോ മമ ഹൃദി ഭീതിയുമില്ലതെല്ലും;
പേ പറയാതെ ഗമിച്ചാലു!"മെന്നതുകേട്ടു
താപസഗണത്തോടും മറഞ്ഞു വിരിഞ്ചനും.

---

1. മന്ത്രദേവതകൾ, മന്ത്രങ്ങൾക്ക് കളരിപ്പാട്ടിൽ കാണുന്ന പേരു [illegible]. ഭാഷ്യ 82.

2. നാകത്തിലുള്ളവർ—ദേവന്മാർ. ശത്രുക്കളുടെ പഴിയാണ് അവർക്ക് അധികം അസഹ്യം.

3. ഇലവംപഞ്ഞി.

താരകൻ മോദിതനായ് നടകൊണ്ടു
പാരാതെ ചെന്നു പിതൃമാതൃവന്ദനം ചെയ്തു.
ശ്രേഷ്ഠനാം മാനവനെ വന്ദിച്ചു വൃത്താന്തങ്ങ-
ളൊട്ടൊഴിയാതെ പറഞ്ഞെത്രയും മോദത്തോടും
ചിത്രമാം രാജധാനി തീർത്തുതന്നീടുകെന്നു
മിത്രമാം മയനോടു താരകൻ ചൊല്ലീടിനാൻ.
പശ്ചിമാംബുധി[1] തീരെ മയനും ക്ഷണംകൊണ്ടു
വിശ്വൈകരമ്യമാകും പുരിയും തീർത്തീടിനാൻ.
അപ്പുരിയുടെ ചിത്രം ചൊല്ലുവാനാർക്കും
ശില്പമാമിന്ദ്രപുരം[2] നിന്ദ്യമാമതു കണ്ടാൽ.[3]
ചിത്രമാം പുരി കണ്ടു താരകൻ സന്തോഷിച്ചു
വസ്ത്രരത്നാദിയെല്ലാം മയനു നൽകീടിനാൻ.
മിത്രബന്ധുക്കളോടും താരകൻ ചെന്നു പിന്നെ
ചിത്രമാം പുരിതന്നിൽ വസിച്ചു സുഖത്തോടും.
ചക്രത്തെ ഭയപ്പെട്ടു പാതാളദേശത്തിങ്കൽ
പുക്കൊളിച്ചിരിക്കുന്ന ദൈത്യദാനവരെല്ലാം
വൃത്താന്തം കേട്ടു ചെന്നു താരകൻതന്നോടൊന്നാ-
യെത്രയും മാനിച്ചിതു താരകനവർകളെ.
ദൈത്യദാനവഗണമൊക്കയുമൊരുമിച്ചു
ചിത്തത്തിൽ നിരൂപിച്ചുറച്ചു കാര്യങ്ങളും,
താരകൻ തനിക്കഭിഷേകവും ചെയ്തീടിനാർ.
പാരമാനന്ദം പൂണ്ടു വാണിതു ദൈത്യനാഥൻ.
സംഖ്യയില്ലാതെയുള്ള ദൈത്യസേനകളോടും
ശങ്കയും കൈവെടിഞ്ഞു താരകൻ വാണീടിനാൻ.
അദ്ധ്യായമൊന്നു പറഞ്ഞീടിനേനിനിയും ഞാൻ
മൃഗലോചനമാരേ[1] ചൊല്ലുവൻ കേട്ടുകൊൾവിൻ.[4]

ഒന്നാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

1. താരകന്റെ രാജധാനി കേരളക്കരയിലായിരുന്നുവോ?
2. ഭംഗിയുള്ള ഇന്ദ്രപുരം—ദേവലോകം.
3. സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിൽ ഈ പുരിയെ വർണ്ണിക്കുന്നുണ്ട്. (ഭദ്രകാളീമാഹാത്മ്യം ശ്ലോകം 67, 71. പേജ് 22.
4. ഭദ്രകാളീമാഹാത്മ്യത്തിൽ ഇവിടെയുള്ള അവസാനിക്കുന്നു

രണ്ടാമദ്ധ്യായം

അങ്ങിനെ വാഴുംകാലം ഒരുകനൊരുദിനം
മങ്ങാതെ പടയോടും ഘോഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടു.
ഇന്ദ്രനെജ്ജയിക്കേണമെന്നോർത്തു സുരാലയേ
ചെന്നാശു യുദ്ധത്തിനായ് വിളിച്ചാൻ മഹേന്ദ്രനെ.
ഖഡ്ഗചർമ്മേഷുചാപ[1]തോമര[2]ഭിണ്ഡിപാല-[3]
മുൽഗര[4]ഗദാചക്രപട്ടസ[5]ശൂലാദികൾ
ഹസ്തത്തിലെടുത്തുകൊണ്ടുന്നതകായന്മാരാം
ദൈത്യന്മാരുടെ സിംഹനാദവും ജ്യാഘോഷവും,
തേരുകൾ നാദങ്ങളും, ദന്തികൾനിനാദവും,
ഭേരികൾനാദങ്ങളും കേൾക്കയാൽ സുരശ്രേഷ്ഠൻ
എന്തിതെന്നോർത്തു നോക്കുംനേരത്തു ദൈത്യബല-
മന്തമില്ലാതെ കണ്ടു സംഭ്രമം പൂണ്ടു ശീഘ്രം
പാവകനാദിലോകപാലന്മാരൊരുമിച്ചു
ദേവഗന്ധർവ്വസിദ്ധകിന്നരഗണത്തോടും
ഘോരമാമൈരാവതം തന്നുടെ മുകളേറി-
പ്പോരാതെ ചെന്നു ഘോരസംഗരം തുടങ്ങിനാൻ.
പിന്നെയുണ്ടായ യുദ്ധഘോഷങ്ങൾ ചൊല്ലീടുവാൻ
പന്നഗാധിപൻപോലുമാളല്ലെന്നത്രേ ചൊല്ലാം.
ദാനവദേവബലം തങ്ങളിലൊരാനേരം
മാനികളായുള്ളവർ മരിച്ചാർ തെരുതെരെ.
ഹസ്തങ്ങൾ മുറിഞ്ഞിട്ടും, പാദങ്ങൾ മുറിഞ്ഞിട്ടും,
മസ്തകം തകർന്നിട്ടും, കണ്ഠങ്ങൾ മുറിഞ്ഞിട്ടും,
നേത്രങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞിട്ടു, മുഖം പിളർന്നിട്ടു-
മാർത്തരായ് നിലവിളിച്ചോടുന്നു ചിലരെല്ലാം;

---

1. "ഖഡ്ഗചർമ്മേഷുചാപ" എന്ന മി. പാഠം അബദ്ധമാണ്. ഇഷു—ശരം, ചർമ്മം—പരിച.

2. ഒരുതരം ഗദ.

3. കവണ.

4. മുൾത്തടി.

5. ഒരുതരം കുന്തം.

അസ്ത്രശസ്ത്രങ്ങളേററു വീഴുന്ന പിലരെല്ലാം;
മത്തവാരണങ്ങളും ചത്തങ്ങു പതിക്കുന്നു;
തേരുകൾ തകരുന്നു; വീരന്മാർ മരിക്കുന്നു;
ഭീരുക്കളോടിക്കുന്നു;[1] ഘോരകളൊലിക്കുന്നു.[2]
ഇത്തരം കോലാഹലമാകിയ സമരത്തിൽ
ചത്തിതു ബഹുദേവദൈത്യന്മാരെന്നേ വേണ്ടൂ.[3]
മാനവനാശം കണ്ടു കോപിച്ചു താരകനും
വാനവർ നാഥനോടു സംഗരത്തിനു ചെന്നാൻ.
പിന്നെയങ്ങവർതമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധഘോഷ-
മിന്നതെന്നുരച്ചീടുവാൻ കാലമോ പോരായല്ലോ.
ശസ്ത്രാസ്ത്രജാലങ്ങളാൽ മറഞ്ഞു ദിഗന്തര-
മെത്രയും ഘോരമായി വന്നിതു യുദ്ധമപ്പോൾ,
ദിവ്യാസ്ത്രവർഷം തുടങ്ങീടിനാൻ താരകനും
സർവ്വവും വജ്രാഗ്നിനാ വാസവൻ ഒഴിപ്പിച്ചാൻ.
താരകൻ ബ്രഹ്മദണ്ഡമെടുത്താനന്നേരം
പാരമായ് ഭയപ്പെട്ടു ദേവകൾ മുനിമാരും.
പ്രത്യസ്ത്രമില്ലായ്കയാൽ നില്പതില്ലെന്നോർത്തു
സത്വരം ദേവരാജൻ വിബുധഗണത്തോടും
ഭീതിയോടോടിയൊളിച്ചീടിനാൻ ഇതാന്തരേ;
പ്രീതനായ് ജയഭേരി ഘോഷിച്ചു താരകനും.
നാകലോകത്തിലുള്ള രത്നങ്ങളെല്ലാമെടു-
ത്താകലമെന്യേ കല്പവൃക്ഷവും[4] പറിച്ചുടൻ
സ്വർഗ്ഗത്തിലസുരസേനാധിപന്മാരെ വാഴി-
ച്ചുൽഗതാനന്ദം നിജമന്ദിരം പുക്കീടിനാൻ.
ലോകപാലകന്മാർക്കുള്ളോരുത്തമസ്ഥാനങ്ങളി-
ലാകുലമെന്യേ ദൈത്യവീരരെക്കല്പിച്ചവൻ

1. ഭീരുക്കളൊളിക്കുന്നു—പാഠാന്തരം (തി. പ.)
2. ഈ വരി എഴുത്തച്ഛൻരീതിയിലാണ്. സംസ്കൃതവൃത്തത്തിലില്ല.
3. ....ബഹുദൈത്യന്മാരെന്നു പറയേണ്ടൂ—പാഠാന്തരം (തി. പ.)
4. ....കല്പവൃക്ഷങ്ങൾ പറിച്ചുടൻ (തി. പ). ഒന്നിലധികം കല്പവൃക്ഷങ്ങളുണ്ടോ?

ഭൂമിയും പാതാളവും ജയിച്ചു ജിതശ്രമം
സമ്മോദം ഗോബ്രാഹ്മണദ്രോഹവും തുടങ്ങിനാൻ.
ദേവതാലയമഠഗ്രാമങ്ങൾ ഭേദിപ്പിച്ചു;
ദേവതാപ്രതിമകളൊക്കെയും പൊടിച്ചുതേ;
ഗോക്കളെത്തൊഴുത്തിലിട്ടടച്ചു കൊളുത്തിവച്ചു;
ശ്വാക്കളെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിച്ചിതു പാന്ഥന്മാരെ;
ഇഷ്ടിയുമഗ്നിഹോത്രം യാഗവുമിവയെല്ലാം
മുടിച്ചു; തീർത്ഥജലമൊക്കെയും തൂർത്തീടിനാൻ;
മാർഗ്ഗശാലക[1]ളെല്ലാം തകർത്തു കളഞ്ഞവൻ;
മാർഗ്ഗവൃക്ഷങ്ങളെല്ലാം മുറിച്ചു കഠോരത്താൽ;
കുലസ്ത്രീജനങ്ങൾക്ക ദോഷവുമുണ്ടാക്കിനാൻ;
കലക്കി വിഷം മാർഗ്ഗകൂപതടാകത്തിലെല്ലാം.[2]
ഇത്തരം പലവിധം ലോകപീഡകൾ ചെയ്താർ
മത്തരാം ദാനവന്മാർ മാതകനിയോഗത്താൽ.

അക്കാലം മാതകനും മദോന്മത്തനായ
പുഷ്കരവിലോചന തന്നെയും വേട്ടീടിനാൻ.
നാമവും മനോരമയെന്നവൾക്കാകുന്നതു
കോമളാംഗിയാമവൾക്കൊത്ത നാരികളില്ല.
കാമിനീമണിയോടുമൊന്നിച്ചു ദിവാനിശം
കാമലീലയും ചെയ്തു മാതകൻ വാണീടിനാൻ.
കാമുകനായുള്ളോരു മാതകൻ പ്രിയയുടെ
കോമളരൂപം കണ്ടു തന്നെത്താൻ മറക്കയാൽ,
അധരാമൃതപാനം ചെയ്തുചെയ്തഹോരാത്രം
സ്വാദേറും മധുവില്ലിതെന്നോർത്തു വാണാൻ.
സുന്ദരിമാരായുള്ളോരപ്സരസ്ത്രീകളെയും
പന്നഗസ്ത്രീകളെയും മാതകൻ ബലത്താലേ

---

1. വഴിയമ്പലങ്ങൾ.
2. സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിൽ കല്പിച്ചു ഇതുതന്നെയാണു കാണുന്നതു.
"[illegible]" (൨. രാ. പുസ്ത. 33, ശ്ലോ. 17).

കൊണ്ടുപോന്നിങ്ങു മനോരമിതൻ ദാസ്യത്തിനായ്-
ക്കൊണ്ടു പാർപ്പിച്ചീടിനാനനന്തരം കഷ്ടമോർത്താൽ.
പാദസംവാഹനാദി[1] ദാസീകർമ്മങ്ങളെല്ലാം
ഖേദമന്യേ ചെയ്തു വാണാരപ്സരസ്ത്രീകളെല്ലാം.

ഇത്തരം ത്രൈലോക്യത്തിലുള്ളോരു ജനങ്ങളെ
നിത്യവുമോരോതരം ദ്വേഷിച്ചു മഹാബലൻ.
മദ്യപാനവും ചെയ്തു മത്തനായ് ദിവാനിശ-
മുദ്യോഗത്തോടും തത്ര മാതുകൻ വാണീടിനാൻ.[2]
ചൊല്ലിനേനിന്നു രണ്ടാമദ്ധ്യായം ചുരുക്കി ഞാൻ
മല്ലലോചനമാരേ! ചൊല്ലുവൻ കേട്ടുകൊൾവിൻ.[3]

രണ്ടാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം

---

1. കാലുഴിയുക. സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിൽ ദാസീകർമ്മങ്ങൾ ഏറെയും വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. (ബ്ര. മാ. പേജ് 34, 35, ശ്ലോകം 22, 31.)

2. 'ഉദ്യോഗത്തോടും ദൈത്യകം തത്ര താൻ വാണീടിനാൻ'—പാഠാന്തരം (തി. പ.)

3. കന്യാശേഷം—പാഠാന്തരം.

മൂന്നാമദ്ധ്യായം

ഏറിയ കാലമേവം കഴിഞ്ഞതിന്നനന്തരം
പാരമാമഴൽപൂണ്ട ദേവവൃന്ദങ്ങളെല്ലാം
താപസന്മാരോടൊത്തു സത്യലോകത്തു ചെന്നു
താപേന വിരിഞ്ചനെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചീടിനാർ.
സങ്കടം പൂണ്ടു വന്ന ദേവസഞ്ചയത്തോടു
പങ്കജാസനൻ ചോദിച്ചീടിനാൻ മധുരമായ്:—
"എന്തൊരു മൂലം നിങ്ങളെല്ലാരുമൊരുമിച്ചു
സന്താപത്തോടുമത്ര വന്നതു ചൊല്ലീടുവിൻ!
എന്തെന്നാകിലും തീർത്തുകൊള്ളുവ"[1]നെന്നു കേട്ടു
സന്താപമുണ്ടായതിൻ കാരണമുണർത്തിച്ചാർ.
"പങ്കജാസന! ഭവാൻ നൽകിയ വരത്തിനാൽ
ശങ്കയും കൈവെടിഞ്ഞു ദാരുകനായ ദൈത്യൻ
നാകലോകാദി മൂന്നുലോകവും ജയിച്ചവൻ
നാകനാരികളെയും ദാസിമാരാക്കീടിനാൻ.
പാപികളായ ദൈത്യസഞ്ചയം ദിനംതോറും
താപസവിപ്രഗോഹത്യാദികൾ ചെയ്തീടുന്നു.
പിന്നെയുമവരോരോ ദുഷ്കൃതം ചെയ്തീടുന്ന-
തൊന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞീടുവാനരുതാർക്കും.
ഇക്കാലമിതിന്നൊരു ശാന്തിയില്ലെന്നാകിലോ
നില്പുമില്ല ലോകമെന്നതുമുണർത്തിക്കാം.
ത്രൈലോക്യവാസികളായുള്ളൊരു ജനങ്ങളെ
ത്രൈലോക്യനാഥ! പരിപാലിച്ചു കൊള്ളേണമേ."
ഇത്തരം ദേവവാക്യം കേട്ടൊരു വിരിഞ്ചനും
ചിത്തകാരുണ്യത്തോടും മന്ദമായരുൾചെയ്തു:—
"എന്നുടെ ദോഷംകൊണ്ടിന്നിങ്ങിനെ വന്നതെല്ലാ-
മെന്നിരിക്കിലും കാലഗതിയെന്നറച്ചാലും.

---

1. 'എന്തെങ്കിലും ഞാൻ തീർത്തുകൊൾവനെ'ന്നതുകേട്ടു—പാഠാന്തരം (ദി. പ)

കഴിഞ്ഞ കാൎയ്യംകൊണ്ടു ചിന്തിച്ചിട്ടുള്ള ഫലം
വഴികളം നിനക്കെന്നമാപത്തു തീൎത്തിടുവാൻ.
എല്ലാരുമൊരുമിച്ചു പോക നാം ക്ഷീരാബ്ധിക്ക
മല്ലലോചനനോടു സങ്കടമുണൎത്തിപ്പാൻ.
ആൎത്തരക്ഷണത്തിന്നു പാത്രമാം നാരായണ-
നാൎത്തികളം തീൎത്തു നമ്മെ രക്ഷിക്കുമസംശയം."
എന്നതുകേട്ടു ദേവതാപസഗണങ്ങളു-
മൊന്നിച്ചു വിരിഞ്ചനും ക്ഷീരാബ്ധിതീരെ ചെന്നാൻ.[1]
എല്ലാരുമൊരുമിച്ചു ദൈത്യാരിതന്നോടവരി-
ച്ചുള്ളവണ്ണമഖിലമുണൎത്തിച്ചോരനന്തരം
നന്ദിച്ചു മുരാരിയുമവരോടരുൾചെയ്തു-
"ഒന്നിച്ചു നാമെല്ലാരും കൈലാസം ഗമിക്കേണം.
സംഹാരമൂൎത്തിയാകും ശംഭുതന്നെയൊഴിക്കിൽ
സംഹരിപ്പാനാവതല്ല ദാരികദൈത്യനെ."
എന്നരുൾചെയ്തവരോടൊന്നിച്ചു കൈലാസമദ്രൌ
ചെന്നവർ, സങ്കടങ്ങൾ രുദ്രനോടുണൎത്തിച്ചാർ
എന്തിനി വേണ്ടതെന്നു ശങ്കരൻ നിജഹൃദി
ചിന്തിച്ചു വിരിഞ്ചനോടിത്തരമരുൾചെയ്തു:—
"ദാനവേന്ദ്രനു ഭവാൻ കൊടുത്തോരായുസ്സിന്നു
ഹാനി വന്നീടുവാനും കാരണമിന്നെന്തിതോ?"
ഇത്തരം കേട്ടു പത്മസംഭവനരുൾചെയ്തു
"ദൈത്യന്നു ദീൎഘായുസ്സു നൽകിയതില്ലല്ലോ ഞാൻ;
നാരിമാരൊഴിഞ്ഞു മൎത്ത്യശ്രേഷ്ഠരാം ജനങ്ങളാൽ
ദാരികനവധ്യത്വം നൽകിയെന്നതേയുള്ളൂ."
എന്നതു കേട്ടനേരം മദനാന്തകനരുൾചെയ്തു-
"നിന്നു ഞാനെങ്കിലൊരു കൌശലം ചൊല്ലീടുവൻ.

1. 24 മുതൽ ഇതുവരെയുള്ള വരികൾ ബി. പാഠപ്പതിപ്പിൽ കാണുന്നില്ല. സംസ്കൃത ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തൎജ്ജമയായ 'ഭദ്രോൽപത്തി'യിൽ ഇവിടെയുള്ള ആശയം അല്പം വ്യത്യാസപ്പെട്ടു കാണുന്നു. വള്ളത്തോൾ—ഭദ്രാപാദാരം, പേജ് 19, 20.

ഇന്ദ്ര നാം മുന്നമേ പറയമിന്ദ്രനും യമൻ ഗുഹ-[1]
54 നെന്നിവരൊരുമിച്ചു സൃഷ്ടിക്ക നാരിമാരെ;
സ്വായുധങ്ങളും നിജ ചിഹ്നവും നൽകീടേണ-
56 മായവർക്കന്നാലവർ ദൈത്യനെ വധിച്ചീടും.”
എന്നതു കേട്ടു ഇന്ദ്രൻ സന്തോഷിച്ചുരചെയ്തു:—
58 “നന്നു നന്നിതു സൃഷ്ടിചെയ്ക നാം വൈകീടാതെ.”
ബ്രഹ്മാവിൻ ദേഹത്തിൽനിന്നന്നേരമൊരു നാരി
60 ബ്രഹ്മാണിയെന്ന നാമം പൂണ്ടൊരു പുറപ്പെട്ടാൾ;
ഇന്ദ്രനുമിന്ദ്രാണിയെ; വിഷ്ണുവും വൈഷ്ണവിയെ;
62 സ്കന്ദനും കൌമാരിയെ; യമനും വാരാഹിയെ;
ശങ്കരൻ മഹേശ്വരിതന്നെയും നിർമ്മിച്ചുടൻ
64 പങ്കജനേത്രമാർക്കു മാതൃസംജ്ഞയും നൽകി.
തങ്ങൾ തങ്ങൾക്കുള്ള വാഹനായുധങ്ങളും*
66 മംഗലചിഹ്നങ്ങളും നൽകിനാരെല്ലാവരും.
ഏറിയ സേനകളും കൊടുത്തു മാതൃക്കളെ
68 ദാരുകവധത്തിന്നു പോരുകെന്നു നിയോഗിച്ചാർ.
ബ്രഹ്മാണിമുഖ്യമാരാം മാതൃക്കളൊരുമിച്ചു
70 ബ്രഹ്മ,വിഷ്ണ്വീശ,സ്കന്ദ,വാസവ,യമന്മാരെ
വന്ദിച്ചു നമസ്കരിച്ചാശീർവ്വാദവും വാങ്ങി
72 നന്ദിച്ചു ദേവഗണതാപസാനുജ്ഞയോടും,
ഒന്നിച്ചു പുറപ്പെട്ടു നാലംഗപ്പടയോടും,
74 ചെന്നു ദാരുകൻ തന്റെ മന്ദിരം വളഞ്ഞുതേ.
വീര്യമേറുന്ന മാതൃസൈന്യങ്ങളുമനേകം
76 ഭേരികൾ ഘോഷിച്ചാർത്തു വിളിച്ചു നിന്നീടിനാർ.

---

1. സുബ്രഹ്മണ്യൻ.

*1. ബ്രഹ്മാണിക്ക്—അരയന്നം വാഹനം, ആയുധം വില്ല്, ബ്രഹ്മദണ്ഡ്.
2. ഇന്ദ്രാണിക്ക്—ഗജം വാഹനം, വജ്രം ആയുധം.
3. വൈഷ്ണവിക്ക്—ഗരുഡൻ വാഹനം, ചക്രം ആയുധം.
4. കൌമാരിക്ക്—മയിൽ വാഹനം, മുസലം ആയുധം.
5. വാരാഹി—പോത്ത് വാഹനം, മുസലം ആയുധം.
6. മഹേശ്വരി—കാള വാഹനം, ശൂലം ആയുധം.

ഓർത്തുതൻ കചകംഠരെ മന്ത്രനായ് കിടക്കുന്ന
ദാരുകൻ മാതൃസൈന്യഘോഷങ്ങൾ കേട്ടനേരം,
എന്തതെന്നോർത്തു ചൊറു സംഭ്രമംപൂണ്ടു ശീഘ്ര-
മന്തികെ നില്ക്കുന്നൊരു ദൂതനെ നിയോഗിച്ചാൻ.
വാർത്തകളെല്ലാമറിഞ്ഞിങ്ങു വന്നൊരു ദൂത-
നാർത്തി കൈക്കൊണ്ടു ദൈത്യരാജനോടറിയിച്ചാൻ:—[1]

“സുന്ദരിമാരായൊരു നാരിമാർ ബഹുസൈന്യ[2]
മൊന്നിച്ചു വന്നു നാലുഭാഗത്തും വസിക്കുന്നു.
വീര്യവുമേറെയുണ്ടു നാരിമാർക്കെന്നുതോന്നും
ശൌര്യവാരിധേ! സൈന്യം കാൺകിലോ ഭയം വരും !”
ദൂതവാക്യങ്ങൾ കേട്ടു ദാരുകൻ നിന്ദയോടും
ചേതസി മദത്തോടും ദൂതനോടരുൾചെയ്താൻ.
“ചെന്നു നീ മഹാകപാലബല്യനാം[3] സേനാപതി
തന്നോടു മമ വാക്യം വൈകാതെ ചൊല്ലീടുക.
ദാനവസേനയോടുമിപ്പോഴേ ചെന്നു ദുഷ്ട-
മാനിനിമാരെ കേശാകർഷണംചെയ്തു ശീഘ്രം
കൊണ്ടിങ്ങുവന്നു ദാസിവൃന്ദത്തിൽ ചേർത്തീടേണം
കണ്ടാൽ നന്നാവരെങ്കിൽ കണ്ടിട്ടു നിരൂപിക്കാം.”

ഇത്തരം ദാരുകന്റെ കല്പന കേട്ടു ദൂതൻ
സത്വരം സേനാപതിയോടതുപോലെ ചൊന്നാൻ.
സ്വാമിശാസനമേവം കേട്ടോരു സേനാപതി
ഭീമദാനവസൈന്യ[4]മൊന്നിച്ചു പുറപ്പെട്ടു.
ഉദ്ദാമഘോഷത്തോടും ചെന്നവൻ മാതൃജന-
സന്നിധൌ ചെന്നു സേനാപതിയും ചൊല്ലീടിനാൻ:—

1. ഈ രണ്ടു വരികൾ തി. പതിപ്പിലില്ല.
2. 'സൈന്യവുമാ'—(തി. പ.)
3. മഹാകാളിമാഹാത്മ്യത്തിലുണ്ട്; ഭദ്രാവതാരത്തിലില്ല.
4. തി. പതിപ്പിൽ കാണുന്ന "ഭീമദാനവസൈന്യം" എന്ന പാഠം പ്രമാദം തന്നെയാണ്.

“കാമിനിമാർക്ക് കാമസംഗര[1]മെന്യേ മഹാ-
ഭീമമാം ദൈത്യന്മാരോടെങ്ങിനെ പോർചെയ്യുന്നു?
വാമമാം കരത്തിലോ ഖഡ്ഗിനാഫലത്തിലോ
കോമളഗാത്രിമാരെ! ചാപങ്ങളും ധരിക്കേണ്ടു?[2]
ആയുധം തൊട്ടിടാമോ? നാരിമാർക്കെന്നാളും
മായകളെല്ലാറ്റും ഫലിച്ചീടുകയില്ലിവിടെ!
അന്ധകാരങ്ങ[3]ളൊന്നുമേൽക്കാതെ ശീഘ്രം പോന്നു
സന്തതം മനോമലിമസിയായ് വന്നിടുവിൻ![4]
ഇല്ലില്ല ദൈത്യന്മാരെപ്പോരിലു വെന്നീടുവി-
ല്ലുവാ പോരായ്കിലോ[5] ഭേദകർമ്മം ചെയ്യുൻ.
സൈന്യമുണ്ടെന്നതാളിൽ ഗർവ്വത്തോടും ഇങ്ങനെ
ദൈന്യത്[6]തനിക്കുവിളിച്ചീടാതെ പോരാടിടുവിൻ.”
ഇത്തരമവന്മാരോ ദുർവ്വാക്യം ചൊല്ലുന്നേര-
മസ്ത്രങ്ങളും വന്നു മെയ്യിൽ തറച്ചു തെരുതെരെ
ഒന്നു സംഭ്രമിച്ചവൻ വന്നാരു ധൈര്യത്തോടും
തന്നാലാകുന്ന പോലെ ശസ്ത്രങ്ങളും തൂകീടിനാൻ.
ദേവസേനകൾ തമ്മിൽ പോരുചെയ്തു നിന്നീടുന്നേരം
ദാനവസൈന്യമെല്ലാം നശിച്ചു നിമിഷത്താൽ.
സന്താപം വളർന്നുകൊണ്ടു നിശ്വസിച്ചതന്നേരം
ദൈത്യസേനാധിപന്റെ[7] കണ്ഠവും മുറിച്ചുതേ।

1. 'കാമസംഗരമെന്നിയേ'—(തി. പ.) ഇവിടെ ഗ്രന്ഥകാരൻ 'സംഗര' ശബ്ദത്തിനു അധികം യോജിപ്പ്. 'കാമിനിമാർ................ പോർ ചെയ്യുന്നു—' എന്നാകും ഇവിടെ അന്വയം. ഇത് ഗ്രന്ഥകാരനാവശ്യമാണ്. ....മോരോ കൂടെ പോർചെയ്യുവാൻ; എന്നാകിയാൽ ശരിയായി. മിക്ക കയ്യെഴുത്തുപ്രതികളിലും ഈ പാഠം തന്നെയാണ്.

2. ഈ ചോദ്യങ്ങളെല്ലാം സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിലില്ല.

3. കണ്ണില്ലാത്തകൾ,

4. 'മസിമാനായ്ക്കുവിൻ'—(തി. പ.)

5. 'പോരാഞ്ഞ് പക്ഷേ'—(തി. പ.)

6. ഇത് 'പ്രാഥാന്യ'ത്തെ ചിന്തിയാണ്. ദീനത, 'ദൈന്യം' എന്നിവ ആണ് ശരിയായ ശബ്ദം. "ദണ്ഡുമി ക്ഷണീനോതി ദൈന്യം" എന്ന ചെണ്ടമണി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

7. 'ദാനവസൈന്യാധിപൻ'—(തി. പ.) ചതിയാക്ഷരപ്രാസം ചേരും.

പോരതിൽ മരിയാത്ത ദൈത്യന്മാരോടിച്ചെന്നു
ദാരുകനോടു വാർത്തയൊക്കെയുമറിയിച്ചാർ.
മാനിയാം ദൈത്യശ്രേഷ്ഠൻ വാർത്തകൾ കേട്ടനേരം
ദാനവനായുള്ളോരു തന്നുടെ പൂർവ്വജനെ
ദാനവസേനയോടുമയച്ചാൻ, അവനപ്പോൾ
മാനവും നടിച്ചുടൻ പോരിനായ് ചെന്നീടിനാൻ.
നീലാദ്രിതുല്യനവൻ മുദ്ഗരം ധരിച്ചുടൻ
കാലാന്തകനെപ്പോലെ ചെന്നിതു കണ്ടനേരം
ഭീതിപൂണ്ടിതു മാതൃസൈന്യങ്ങളതു കണ്ടു
ഭീമമായൊരു യുദ്ധം ചെയ്തിതു മാതൃക്കളും.
ഘോരസംഗരം ചെയ്തു നിന്നീടുമനന്തരം
പാരിച്ച കോപമോടും ദേവിയാം മഹേശ്വരി
ദാനവവക്ഷഃസ്ഥലേ കുത്തിനാൾ ശൂലംകൊണ്ടു
ദീനനായവൻ നിന്നു വിറച്ചു വിവശനായ്
ധാരാളമാമരുവിയാറൊലിക്കും ഗിരിപോലെ[1]
ചോരയുമൊലിപ്പിച്ചുടൻ മരിച്ചു വീണീടിനാൻ.
ചാകാതെയുള്ള ദൈത്യസേനകളോടീടിനാർ.
നാകികൾ മാതൃക്കളെ പുഷ്പവർഷവും ചെയ്താർ.
ചിത്തസന്തോഷത്തോടും വാണിതു മാതൃക്കളും.
ഇത്തരം മൂന്നാമദ്ധ്യായം ചൊല്ലിനേൻ ചുരുക്കി ഞാൻ.

മൂന്നാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

1. എഴുത്തച്ഛൻഛായയുണ്ട്—അദ്ധ്യാത്മരാമായണം ആരണ്യകാണ്ഡത്തിൽ,

"നീലമാമലതന്റെ മുകളിൽനിന്നു ചാടി
നാലഞ്ചുവഴിയായിട്ടരുവിയാറുപോലെ,
ചോരയുമൊലിപ്പിച്ചു കാളരാത്രിയെപ്പോലെ"

എന്ന ശൂർപ്പണഖയുടെ വർണ്ണന നോക്കുക.

നാലാമധ്യായം

അഗ്രജൻ മരിച്ചതു കേട്ട മാതകൻ പാരം
വ്യഗ്രതപൂണ്ടു; പിന്നെക്കോപിച്ചെഴുന്നേറ്റു
'ഇന്നു ഞാൻതന്നെ ഗമിച്ചീടുവൻ പോരിനെന്നു'
സന്നദ്ധനായിപ്പുരാന്തത്തിലണഞ്ഞീടിനാൻ.
ഹസ്ത്യശ്വരഥങ്ങളോടപ്പോഴേ ദൈത്യന്മാരു-
മെത്രയും മോദംപൂണ്ടു പിന്നാലെ പുറപ്പെട്ടാർ.[1]
സംഖ്യയില്ലാത്ത ദൈത്യസേനകൾ മഹാഭേരി
ശംഖമൃദംഗമുഖവാദ്യങ്ങൾ മുഴക്കിനാർ.
വാരണവാജിരഥശബ്ദഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും
വീരമാനവഗണ സിംഹനാദങ്ങൾകൊണ്ടും
ഘോരമായുള്ള ചെറുഞാണൊലിശബ്ദം[2]കൊണ്ടും[3]
പാരമായ് വിറച്ചിതു മൂന്നുലോകവുമപ്പോൾ.
ഇത്തരം ഘോഷത്തോടും മാതകൻ പുറപ്പെട്ടു
സത്വരം മാതൃഗണസന്നിധൗ ചെന്നശേഷം
കോപിച്ചു മാതൃക്കളോടിത്തരം ചൊല്ലീടിനാൻ:—
"പാപിഷ്ഠമാരേ! നിങ്ങൾക്കായുധം തൊട്ടീടാമോ?
എന്തൊരുമൂലം നിങ്ങൾ സംഗരം ചെയ്തീടുവാൻ?
ചന്തമുണ്ടെന്നോർത്തു വല്ലതും കാട്ടീടാമോ?
എന്നാലും ഭയപ്പെട്ടു മറന്നു ധരണിയി-
ലന്നവുമിന്നതിഭീരുരാമിന്ദ്രാദികൾ
നിങ്ങളെ നിയോഗിച്ചതല്ലലോ, മരിച്ചീടാ-
തങ്ങു പോയ്ക്കൊൾവിൻ, കണ്ടുകൊള്ളുവിനല്ലായ്കിലോ!"

1. ഈ വരി തി. പതിപ്പിലില്ല.
2. ഇതിലെ 'ശബ്ദം' ഒരു തെറ്റുള്ളതിനാൽ അനാവശ്യമാണ്. പത്തരത്തെ വല്ല ശബ്ദത്തിൽനിന്ന 'ഞാണൊലി'യെ ഭേദിയിക്കുന്നതായി അർത്ഥമാക്കാം.
3. ഈ വരികൾ തി. പതിപ്പിലില്ല.

എന്നതുചൊല്ലി ശരവർഷങ്ങൾ ചെയ്തോരവ-
നൊന്നുമെ മാതൃജനദേഹത്തിൽ തറച്ചീല!
പിന്നെയബ്രഹ്മദണ്ഡമയച്ചു മന്ത്രമായം
നന്നായിങ്ങയച്ചതും നിഷ്ഫലമായിതെല്ലാം.
നാരിമാരോടു ഫലിച്ചീടുകില്ലവയെന്നു
വാരിജോത്ഭവശാപമന്നേരം നിനച്ചവൻ,
"താത മാതാക്കൾ നിങ്ങൾക്കാരെ"ന്നു ഭയത്തോടും
മാതൃക്കളോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ ചൊന്നാരവർ:—
"ബ്രഹ്മേശ,വിഷ്ണു,യമ,ഷൺമുഖ,മഹേന്ദ്രന്മാർ
നിർമ്മിച്ചാർ ഞങ്ങളുടെ പേരുമറിഞ്ഞാലും;
ദേവശാപശോൽഭൂതരാം ഞങ്ങളെക്കൊന്നീടുവാൻ
കേവലം പ്രാകൃതനാം നീ മതിയായോ മൂഢ!
നിന്നെക്കൊല്ലുവാൻ ഞങ്ങൾ പോരുമെന്നല്ല നൂനം
പന്നഗങ്ങളെക്കൊൽവാൻ നകുലി[1]ക്കെന്തു ബന്ധം?
ഉഷ്ണനാം മഹിഷനെക്കൊന്നതും സുംഭാദിയെ
പെട്ടെന്നു വധിച്ചതുമംബികാദേവിയല്ലോ.[2]
ആയതുകൊണ്ടുതന്നെ സംഗരേ നാരിമാർക്ക്
ആയുധമെടുത്തീടാമെന്നതും വന്നതല്ലോ.
വല്ലതും പറയാതെ പുരുഷനെന്നാകിൽ നീ
നില്ല നില്ലക്ഷണം നേരിട്ടു കണ്ടാകണേ.
കൊല്ലുവൻ ഞങ്ങ"ളെന്നു കേട്ടു ദാരുകൻ പാരം
വല്ലാതെ കോപം പൂണ്ടു സായകവർഷം ചെയ്താൻ.
ശക്തി,വജ്രാ,സി,ഗദാ,ചക്ര,ശൂലങ്ങൾ[3] പിന്നെ
പ്രത്യേകം മാതൃക്കൾക്കു നേരായി പ്രയോഗിച്ചാൻ.
എല്ലാമേ ഖണ്ഡിച്ചവരപ്പോൾ ദൈത്യേന്ദ്രനെ
നല്ല ബാണങ്ങൾകൊണ്ടു മൂടിനാരത്തുനേരം.

1. പെൺകീരി.
2. ഇതിലെ ആഖ്യാനവിധസങ്കല്പങ്ങൾ കലർന്നിരിക്കുന്നു. തോറ്റങ്ങളിലും കളംപാട്ടുകളിലും സുംഭാദികളെ കൊന്ന കഥ പറയുന്നില്ല.
3. "ശക്തിവജ്രാസികുന്തചക്രശൂലങ്ങൾ" (തി. പ.)

ദാരുകൻ ബഹുവിധം മായകളും കാട്ടീടിനാൻ.
ഘോരമായ് ദാവാനലൻ വന്നിതങ്ങൊരു ദിശി;
ഭൂതവേതാളപ്രേതരാക്ഷസപിശാചന്മാർ[1]
ഭൂതലേ നിറഞ്ഞതിഘോരമായ് ശബ്ദിക്കുന്നു;
വാരികളൊരുദിശി വന്നാശു പരക്കുന്നു;
ഘോരസർപ്പങ്ങളും പാഞ്ഞുവന്നാശു വിഴുങ്ങുന്നു;[2]
പർവ്വതങ്ങളും വന്നു വീഴുന്നു സേനാമദ്ധ്യേ;
സർവ്വലോകങ്ങളിവ കണ്ടതിഭയം പൂണ്ടാർ.
ഇത്തരം മായ കണ്ടു കോപിച്ചു മഹേശാനി
നേത്രാഗ്നിതന്നിൽ മായയൊക്കെയും ദഹിപ്പിച്ചാൾ.
പിന്നെത്തൻ കരസ്ഥിതമായീടും ത്രിശൂലത്താൽ
ഒന്നു കുത്തിനാൾ ദൈത്യൻ തന്നുടെ ഗളാന്തരെ.
അന്നേരം ദൈത്യഗളത്തിങ്കൽനിന്നൊരു രക്ത-
ബിന്ദു വീണിതു ചെന്നു ഭൂതലേ പതിച്ചപ്പോൾ
അതിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചാരായിരം ദാരുകന്മാ-
രതിവിസ്മയം വിധിവരവൈഭവമോർത്താൽ!
പിന്നെയും രക്തബിന്ദു വീണിതു തെരുതെരെ
മുന്നേതുപോലെതന്നെ ദൈത്യരുണ്ടാകുന്നു.
ശോണിതോ[3]ത്ഭവന്മാരാം ഘോരദാനവന്മാരാൽ
ക്ഷോണിയുമാകാശവും പൂർണ്ണമായ് ചമഞ്ഞിതു.
എന്നതു കണ്ടു മാതൃസംഘവും ഭയത്തോടു-
മന്യോന്യമുരചെയ്താർ "എന്തിനിച്ചെയ്യേണ്ടു ഹാ!
രക്തസംഭവദൈത്യപൂർണ്ണമായ് മഹീതലം;
ശക്തിയും ദാരുകനു സമമുണ്ടിവർക്കെല്ലാം;

1. ഭാഷയിൽ പിശാചുക്കൾ എന്നാണ് സാധാരണപ്രയോഗം. കാളിയുടെ കഥയിലും ഒരു വേതാളത്തിനെ കാണുന്നുണ്ട്.

2. "മറിക്കുന്നു" (തി. പാ.)

3. രക്തം.

രക്തബീജത്വ[1]മിവർക്കൊക്കെയുമുണ്ടല്ലോ;
74 നില്ലായ്കിലിപ്പോളിവരോടു നാമെല്ലാം[2]
സ്വതന്ത്രം മറഞ്ഞു വാണീടുക"ന്നപ്പോളവർ
76 തന്നെത്തുവ ഹിമാലയേ മറഞ്ഞു വാണീടിനാർ[3]
മാതൃക്കളും മാനത്തോടെ നേരത്തു ഭാരകന്മാം
78 പ്രീതനായേറ്റം ചിരിച്ചിത്തരം ചൊല്ലീടിനാൻ.
'ഘോരന്മാരായ രക്തസംഭവന്മാരെക്കണ്ടു
80 നാരിമാർ ഭയത്തോടുമോടിപ്പോയൊളിച്ചിതേ!
ഘോരരാമിവരെക്കൊണ്ടെന്തിനിപ്പോളീ നമ്മളും
82 പോരിനായുള്ള ജനമൊക്കെയുമൊഴിയല്ലോ!"
എന്നതു കേട്ട നേരം മന്ത്രിമാരതു ചൊല്ലാ—
84 "ഇന്നിവർകളെ ശസ്ത്രങ്ങൾക്കു നിയോഗിക്ക."
എന്നതു കേട്ടനേരം ഘാതകൻ ചൊല്ലീടിനാൻ.
86 "മുന്നമേ ധർമ്മരക്ഷകന്മാരല്ലോ ജനമേറ്റം;
ആയാലിന്നിസ്സർവ്വലോകത്തെ പോഷിപ്പാനായ്
88 വൈകാതെ കല്പിച്ചയച്ചീടേണമിവരെ നാം,
പോരിനായ്‌വന്ന നാരിമാരുടെ നാഥ-
90 ന്മാരെക്കൊല്ലുവാനയച്ചീടേണമല്ലായ്കിലോ."
എന്നതുകേട്ട വൃദ്ധനായൊരു മന്ത്രി ചൊന്നാ-
92 "നിന്നിഹ സാഹസങ്ങൾ ചെയ്കിലോ നാശമുണ്ടാം.
വൈരിതൻ ബലമറിയാതെ സാഹസം ചെയ്തു
94 വീരനാം രാവണനുന്മൂലനാശം[4] വന്നു."

---

1. രക്തത്തിൽനിന്ന് ഉത്പാദനം ചെയ്യുക എന്ന സ്വഭാവം.

2. "നില്ലയില്ലിവരോടു നാമെല്ലാവരും" (തി. പ.)

3. ഹിമാലയത്തിൽ മറഞ്ഞുവന്ന പരമ്പരയിൽനിന്ന ഭാരതകാലത്തോളം അവിടെയാണെന്ന ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു പാശ്ചാത്യവിദ്വാന്മാരുടെ തീരുമാനമാണെന്ന മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് (പേജ് 147). ആദ്യകാലങ്ങളെപ്പറ്റി പൌരാണികന്മാർ അത്ര ക്ലേശിക്കാറില്ല.

4. 'ഉന്മൂലനാശ'ത്തിൽ ആവൃത്തിദോഷമുണ്ടെങ്കിലും പ്രയോഗംകൊണ്ട് അതിന്ന സാധുത്വം വന്നിരിക്കുന്നു.

ഇത്തരമോരോന്നവർ ചൊല്ലി വാഴുന്നേരം
തത്ര ചെന്നിതു ബാലാൽ നാരദമഹാമുനി.
ദക്ഷകനന്നേരം പൂജിച്ചു മുനീന്ദ്രനെ[1]
പാരാതെ കുശലങ്ങളും ചൊല്ലിയോരനന്തരം,
"ലോകവാർത്തകളെല്ലാം ചൊൽക"യെന്നു പറഞ്ഞപ്പോ-
ളാകുലമെന്യേ മുനിശ്രേഷ്ഠനരുൾചെയ്താൻ:—
"ധാതാവു സത്യലോകേ സൗഖ്യമായ് വസിക്കുന്നു;
ഭൂതേശൻ കൈലാസത്തിൽ വാഴുന്നു സുഖത്തോടും;
വൈകുണ്ഠലോകേ സുഖം വാഴുന്നു നാരായണ-
നാകുലമില്ലിവർക്കു മൂവർക്കും സുഖംതന്നെ.
മൂവരും സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർത്താക്കന്മാർ;
ദേവകളെയും പാലിച്ചീടുന്നതിവരല്ലോ.
തൽപാദരജസ്സുകൾ ശിരസി[2] ധരിക്കിലോ
കല്മഷം ദുരിതങ്ങളൊക്കെയും നശിച്ചുപോം.
തൽകഥ പറകിലും കേൾക്കിലും ദുരിതങ്ങ-
ളൊക്കെയും നശിച്ചീടും മുക്തിയും വരുമല്ലോ."
ഇത്തരം കേട്ടു കോപാപൂർണ്ണൻ ദക്ഷകൻ ചൊന്നാൻ:—
"നിസ്രൂപനാകുന്ന നീ ചൊന്നതു പോരും! പോരും!
ഭൂതങ്ങളോടൊത്തു നിത്യവും മേവുന്ന
പത്മസംഭവൻ മഹാധന്യനെന്നുമൊത്താൽ!
പൂജിച്ചു വേണ്ടതെല്ലാം നൽകിയ ബലിതന്നെ
വ്യാജേന ബന്ധിച്ചോരു ധർമ്മിഷ്ഠൻ നാരായണൻ!
ഭൂതപ്രേതങ്ങളോടുമൊന്നിച്ചു ചുടലയിൽ
പ്രീതനായ് നൃത്തംചെയ്തു ഭിക്ഷയുമേറ്റു ശിവൻ,
ലജ്ജയെന്നിയെ ദിഗംബരനായ് നടക്കുന്ന-
തിജ്ജനമറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നതോ നിനച്ചു നീ?

1. ഭോഗത്തിലും കളുമൊട്ടിലും നാരദനെ സ്വീകരിക്കുന്നത് ഇതു ചേർത്തിട്ടില്ല.
2. "മൂർദ്ധ്നി" (തി. പ.)

താടിക്കാരുടെ ശീലമിങ്ങിനെയുള്ളു പണ്ടേ
122 പേടിപ്പിച്ചീടും ബുദ്ധിയില്ലാത്ത ജനങ്ങളെ.[1]
ഇത്തരം മമ ശത്രുസ്തുതി ചെയ്യുന്ന നിന്നെ
124 സത്വരം താടി കരിച്ചയച്ചീടേണമിപ്പോൾ."
എന്നരുൾചെയ്തു കോപിച്ചവനെഴുന്നേറ്റ-
126 നന്നേരം ഭയംപൂണ്ടു മറഞ്ഞു നാരദനും.
സത്വരം കൈലാസാദ്രൌ ചെന്നു ശങ്കരൻതന്നെ,
128 ചിത്തതാരിൽ വന്ദിച്ചിത്തരം ചൊല്ലീടിനാൻ:—
"ഫാലലോചന! പരമേശ്വര! ജയ! ജയ!
130 നീലലോഹിത![2] കാലനാശന! ജയ! ജയ!
ത്രൈലോക്യവാസികളായുള്ളൊരു ജനങ്ങളെ
132 ത്രൈലോക്യനാഥ! പരിപാലിച്ചുകൊള്ളുന്നോനേ!
സ്വൈരമായോരോ ദിശി സഞ്ചരിക്കുന്നോരു ഞാൻ
134 ദക്ഷകാന്യഗേഹേ ചെന്നിതു യദൃച്ഛയാ.
വൃത്താന്തമെന്നോടവനോരോന്നേ ചോദിച്ചപ്പോൾ
136 മൃത്യുശാസന! തവ വൈഭവം ചെറ്റു ചൊന്നേൻ.
അന്നേരം കോപിച്ചവൻ നിന്തിരുവടിതന്നെ
138 നിന്ദിച്ചു ചൊന്ന വാക്കു ചൊല്ലുവാനല്ല ഞാൻ.
എന്നെയും ഭർത്സിച്ചവമാനിപ്പാൻ തുടർന്നപ്പോൾ
140 വന്നൊരു ഭീത്യാ മറഞ്ഞത്ര വന്നിതു ഞാനും.
താരകസ്യന്ദനാദ്യാളികളായുള്ളവ-
142 രാരുമേ നമ്മോടേവം ചൊല്ലിയതില്ല മുന്നം.
ഇത്തരമെങ്കിലിന്നു ലോകങ്ങളും നശിച്ചുപോം.
144 മത്തരാമസുരന്മാർക്കില്ലാത്ത നാശമെല്ലാം.
ദേവന്മാർ മാതൃഗണം സംഹാരംചെയ്തശേഷം
146 ദക്ഷകരക്ഷോത്തരവന്മാരായ മാനവന്മാർ

---

1. "പേടിപ്പിച്ചീടും ബുദ്ധിയില്ലാത്ത ജനങ്ങളെ" (തി. പ.) ഇതിന്റെ പ്രകൃതത്തിൽ അർത്ഥപൂർണ്ണമാകാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു.

2. നീലനിറം കഴുത്തിലെ വിഷം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ലോഹിതം (ചുകപ്പ്) ജടയുടെ നിറമായിരിക്കണം.

ക്ഷോണിയിൽ നിറഞ്ഞുള്ള ക്ഷണദാചരന്മാരുകളും
ക്ഷീണതരമായിട്ടും മറഞ്ഞൊളിച്ചു വസിക്കുന്നു.
ഇന്നതുമൂലം ദൈത്യവീരനെസ്സഹിപ്പാ-
നന്യനാരുമില്ല ഞാൻ നിന്തിരുവടിയെയന്യേ.
വിഭോ! പുരന്മാരെ[1] ബ്രഹ്മാദികളുടെ പാലക
ദാനവരെയും കൊന്നു പാലിക്ക ജഗത്രയം."
നാരദനേവം ചൊന്ന സത്യവാക്കുകൾ കേട്ടു
ദാനവരോടു ഘോരം കോപിച്ചു പുരാന്തകൻ.
ഘോരമായട്ടഹാസം ചെയ്തുഗ്രനേത്രാനല-
മിപ്പുരങ്ങളും വറ്റിച്ചു ദഹിപ്പിച്ചിതാൻ.
നാലാമദ്ധ്യായം ഞാൻ ചൊല്ലിനേൻ ചുരുക്കമായ്
പാലോലും മൊഴിമാരേ; ശേഷവും കേട്ടുകൊൾവിൻ!

നാലാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

1. ത്രിപുരന്മാർ (വിദ്യുന്മാലി, താരകാക്ഷൻ, കമലാക്ഷൻ). ഇവർ ശിവഭക്തന്മാരായിരുന്നുവെങ്കിലും ശിവൻ അവരെ കൊല്ലുകയുണ്ടായി—ദേവന്മാരുടെ സങ്കടം തീർക്കാനെന്നർത്ഥം !!

അഞ്ചാമദ്ധ്യായം.

കാലാരി ഘോരരൂപം കൈക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നേരം
ഫാലനേത്രത്തിൽനിന്നു ധൂമവും പുറപ്പെട്ടു;
വഹ്നിയും പുറപ്പെട്ടു വിഷ്ഫുലിംഗങ്ങളോടു-[1]
മൊന്നു സംഭ്രമിച്ചിതു ദേവതാപസന്മാരും.
അന്നേരം ഫാലനേത്രം തന്നിൽനിന്നുത്ഭവിച്ചാ-
ളന്യൂനകോപമൂർത്തിയാകിയ ഭദ്രകാളി.
അഞ്ജനഗിരിപോലെ വളർന്ന ദേഹത്തോടും,[2]
കുഞ്ജരങ്ങളെ കാതിലണിഞ്ഞ ശോഭയോടും,
എണ്ണമില്ലാത്ത വക്ത്രനേത്രങ്ങളോടുംപോ-,
മണ്ണുവശത്തുല്യ ഘോരശസ്ത്രങ്ങളോടും,
വഹ്നിജ്വാലാകുലങ്ങളായ നേത്രങ്ങളോടും,
സന്ധ്യാകാലമേഘതുല്യമാം വസ്ത്രത്തോടും,
പർവ്വതതുല്യ കുചഭാരവും ധരിച്ചതി-
ഉഗ്രാട്ടഹാസത്തോടും കാളിയെ കണ്ടനേരം,
നാകികൾ ഭയത്തോടു മോടിയങ്ങൊളിച്ചിതു
ലോകങ്ങൾ വിറച്ചിതു ശൈലങ്ങൾ പതിച്ചതേ:
ഇത്തരം കാളിതന്റെ ഘോരമാം രൂപം കണ്ടു
ചിത്തവിഭ്രമം പൂണ്ടു ഗൌരിയുമിതംചൊല്ലാൾ:—
“ബാലികേ! മമ സുതേ! ഘോരമാം ഭവദ്രൂപം
മാലോകർ കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടിതാ മണ്ടിടുന്നു.

---

1. തിരുത്തലുകൾ—തി. പതിപ്പിൽ, 'വിസ്ഫുലിംഗങ്ങളോടു മൊന്നു സംഭ്രമിച്ചു, തൽപദം പറഞ്ഞിതു ദേവതാപസന്മാരും' എന്നാണ് പാഠം. അതുപ്രകാരം ധൂമത്തിനും സ്ഫുലിംഗങ്ങളെന്ന് സങ്കല്പിക്കണം. സംഭ്രമിച്ചതും അവതന്നെയാവണം. പിന്നെ ശിവനെ അപ്പോൾ ശാന്തനാക്കുന്നതിൽ ഔചിത്യവുമില്ല.

2. തി. പതിപ്പിൽ "അഞ്ജനഗിരിപോലെ ഘോരരൂപങ്ങളായ" എന്നാണ് പാഠം കാണുന്നത്. അപ്പോൾ ഈ വിശേഷണം കുഞ്ജരങ്ങൾക്കാണ്, കാളിക്കല്ല. കാളിയുടെ രൂപമാണ് നമുക്ക് അറിയേണ്ടത്. സംസ്കൃതഗ്രന്ഥത്തിൽ "ശൈലം തദഞ്ജന മഹാഞ്ജനസന്നികാശം" എന്നാണ് കാണുന്നത്. ഭ. മാ. പേജ്......

ആകയാലിന്നിക്കണ്ട രൂപത്തെസ്സംഹരിച്ചു
ലോകമങ്ഗളയോഗ്യരൂപത്തെ ധരിച്ചാലും!
മാതൃക്കളോടുമൊന്നിച്ചഗ്ഗ്രേസരയായി-
പ്രീതികൈക്കൊണ്ടു ചാമുണ്ഡാഖ്യയായ് വസിക്ക നീ.”
പ്രീതിയോടേവം ശൌരിതന്നുടെ വാക്യംകേട്ടു
മാതൃപാദത്തെ വന്ദിച്ചുടനും വിനീതയായ്
ഘോരമാം നിജരൂപമപ്പോഴേ മറച്ചിതു.
പാരമാനന്ദംപൂണ്ടു ലോകവാസികളെല്ലാം.
ഏകവക്ത്രവും, മൂന്നു സുന്ദരനേത്രങ്ങളും,
കൈകളും പതിനാറങ്ങായുധജാലത്തോടും,
ദിവ്യമാല്യാഭരണഭൂഷിതദേഹത്തോടും,
ദിവ്യരൂപയാം കാളിതന്നെക്കണ്ടനേരം.
നന്ദിച്ചു[1] ഭേരിയിൽവെച്ചാഘോഷം ചെയ്തുകൊണ്ടു
വന്ന സന്തോഷത്തോടെ ശങ്കരനരുൾചെയ്തു:—
“കണ്ഠകാളാഖ്യയാമെന്നുടെ പുത്രിയായി-
ട്ടുണ്ടായ തവ ‘കണ്ഠകാളി’[2]യെന്നല്ലോ നാമം,[3]
മൽഗളസ്ഥിതകാളകൂടത്തിൻ കാളവർണ്ണം
തൽഗാത്രേ ശോഭിക്കയാൽ കാളിയെന്നൊരു നാമം,
ഭൈരവം[4] മമ കോപമൂർത്തിയായ് വന്ന തവ
ഭൈരവിയെന്നുമൊരു നാമമുണ്ടാകും ഭദ്രേ!
പിന്നെയും ഭദ്രകാളി, ചാമുണ്ഡാ, മഹാകാളിയും
നിന്നുടെ നാമങ്ങളുണ്ടസംഖ്യമറിഞ്ഞാലും!”
എന്നരുൾചെയ്തു കണ്ഠകാളിക്കു ധരിപ്പാനായ്
സുന്ദരമായ ഭേരിചർമ്മവും നൽകീടിനാൻ.

---

1. തി. പതിപ്പിൽ “ഭേരിച്ചു” എന്നു കാണുന്നതു് പ്രമാദംതന്നെയാണ്. അച്ഛൻ മകളെ ഭയപ്പെടുത്തുകയല്ലല്ലോ പതിവു്.

2. നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ “കണ്ഠകാളി”യെന്നാണു് പറയാറുള്ളതു്.

3. “കണ്ഠകാളിയെന്നൊരു നാമമുണ്ടാകും തവ” എന്ന (തി. പ.) പാഠം മറ്റു വരിയിൽനിന്നു ചേരുന്ന സന്ദർഭത്തിനു യോജിച്ചതല്ല.

4. ഭയങ്കരം.

വന്ദിച്ചു കാളിതാനും താതനോടറിയിച്ചു-
“ഇനി ഞാനെന്തുചെയ്‌ക വേണമെന്നരുൾചെയ്‌ക.”
എന്നതുകേട്ടു മഹാദേവനരുൾചെയ്തു-
“ഇനി നീ ദാരുകനാം ദൈത്യനെ വധിക്കേണം!
ബലവാനവനിരണ്ടായിരം ഗജതുല്യ
ബലവുമുണ്ടു മായാബലവുമുണ്ടു പാരം.[1]
നാരിമാർക്കൊഴിഞ്ഞാർക്കും കൊന്നുകൂടായ്‌കകൊണ്ടു
പാരാതെ ചെന്നവനെ വധിച്ചു വരിക നീ.”
എന്നതു കേട്ടനേരം കാളിയുമുണർത്തിച്ചു-
“ഇനി ഞാൻ ഭഗവൽകൃപകൊണ്ടവൻ തന്നെക്കൊൽവൻ!
ഇന്നു വാഹനായുധസേനകൾ നൽകീടണം-”
എന്നതു കേട്ടനേരം ശങ്കരനരുൾചെയ്തു:—
“വക്രമായോരു ഖഡ്ഗം, തോമരം, ത്രിശൂലവും,
ചക്രവും, മുൽഗരവും, ചാപവുമിവയെല്ലാം
ഇന്നു ഞാൻ നൽകീടുവൻ ത്വൽസഹായാർത്ഥം പുന-
രൊന്നിച്ചു നൂറുകോടി ഭൂതങ്ങളും ഗമിച്ചീടും.
പിന്നെയും ശൂലികളും[2] പോന്നീടും നിരവധി
ചെന്നു നീയവരോടും ദൈത്യനെ വധിച്ചാലും.
എത്രയും ഘോരരൂപമായോരു വേതാളിതാ-
നന്തരമോരോ കൈലാസാചലേ വസിക്കുന്നു.
ചെന്നവളുടെ കഴുത്തേറി നീ ഗമിച്ചാലു-
മിന്നു കൗണ്ഡികൻ[3] കാളിതന്നീടുമവളെയും.”
എന്നതു കേട്ടനേരം കാളിയും താതൻതന്നെ
വന്ദിച്ചു നമസ്കരിച്ചാശീർവ്വാദവും വാങ്ങി!
ആയുധങ്ങളുംവാങ്ങി ഭൂതജാലങ്ങളോടും
വായുവേഗേന ചെന്നാൾ കൈലാസോത്തരദേശേ.

---

1. “ബലവാനവൻ മായാബലവുമുണ്ടുപാരം” (തി. പ.)
2. ഭൂതങ്ങളുടെ വകഭേദം.
3. ഈ സ്ഥാനത്ത് കയ്യെഴുത്തിൽ ‘പുണ്ഡരീകാക്ഷ’നാണ്.

അനന്തരം തത്ര ശയിച്ചീടുന്ന വേതാളിയും;
നന്ദിച്ചു കാളിതാനു മവളോടുരചെയ്തു:—
"സന്തതം കിടക്കുന്നാകത്തു നീ; തവ ഹൃദി
ചിന്തിതം നൽകീടുവാനെന്നെ നീ വഹിച്ചാലും!"
എന്നതുകേട്ടു കാളിതന്നോടു ചൊന്നാളവ-
"ളിന്നെഴുന്നേല്പാനശക്തയെനിക്കു വിശപ്പിനാൽ
കണ്ഠപൂർണ്ണത്തിന്ന വേണ്ടതു നൽകീടുകി-
ലക്ഷണം മേദിനിയെ വഹിച്ചുകൊണ്ടീടുവൻ
എന്നല്ല ലോകങ്ങളിന്നാകെയും വഹിച്ചീടാ-"
മെന്നതുകേട്ടു ഭദ്രകാളിയുമരുൾചെയ്തു:—
"മാനവദ്രോഹം ചെയ്ത ദൈത്യവീരരെക്കൊന്നു
ചോരയും മാംസങ്ങളും വേണ്ടതു നൽകീടുവൻ.
ഒന്നിച്ചു നൂറായിരം ശവങ്ങളും നൽകീടുവ-"
നെന്നു കേട്ടെഴുന്നേറ്റു മോദേന വേതാളിയും
സ്നാനവും ചെയ്തു ഗിരിധാതുക്കളുമണിഞ്ഞി-[1]
ട്ടാനന്ദമോടു[2] ലതാമാല്യവും ധരിച്ചുടൻ
ഭദ്രകാളിയെ നിജകന്ധത്തിൽ വഹിച്ചിതു;
ഭദ്രമായ് ഭൂതങ്ങളും വസിച്ചു പൃഷ്ഠഭാഗേ
അനന്തരം നന്ദിമഹാകാളനും പുറപ്പെട്ടു;
ഖിന്നത വെടിഞ്ഞങ്ങു നടന്നു വേതാളിയും.
ഭൂതങ്ങളസംഖ്യമായ്[3] പൃഷ്ഠത്തു വസിപ്പതു
വേതാളിയറിഞ്ഞതില്ലേതുമെന്തൊരു ചിത്രം!
ധാർഷ്ട്യങ്ങളോരോതരം ഘോഷിച്ചു ഭൂതങ്ങളു-
മത്യാഗ്രഹത്തോടു മാറ്റുവിളിച്ചു പോകുന്നേരം

1. ശിലകളിലുണ്ടാവുന്ന ധാതുദ്രവ്യങ്ങൾ—കാവിമണ്ണു മുതലായവ, വേതാളിയുടെ കുറിക്കൂട്ടുകളായിരിക്കണം.

2. "ആനന്ദമോടും ലതാമാല്യവും ധരിച്ചുടൻ" (ഭി. പ.) ഇതിൽ പ്രാസം ശരിയായി

3. വേതാളത്തിനു വെളിവില്ലാഞ്ഞാണെന്ന് മാല; പൃഷ്ഠങ്ങൾകൊണ്ടല്ല.

കാനനേ മറഞ്ഞിരുന്നീടുന്ന മാതൃക്കളും
ക്ഷീണതയോടും[1] ചെന്നു കാളിയെ വണങ്ങിനാർ.
നന്ദിച്ചു കാളിതാനും സോദരിമാരെപ്പുന-
ന്നന്യൂനമോദമവരൊന്നിച്ചു പുറപ്പെട്ടു.
മാതൃസേനകളോടും ഭൂതജാലങ്ങളോടും
മാതൃക്കളേഴുപേരും ദാരകപുരം പുക്കാർ.
സന്താപം നാലുപുറം വളഞ്ഞു സൈന്യങ്ങളു-
മുത്തരമോരി ചെന്നു വാണിതു മാതൃക്കളും.
ഭൂതങ്ങളുടെ സിംഹനാദഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും,
മാതൃസേനകളുടെ തൊണ്ണാലിശബ്ദം[2]കൊണ്ടും,
വേതാളിതന്റെ 'ഫീ' 'ഫീ' ശബ്ദഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും,
ഭൂതങ്ങൾ മുഴക്കുന്ന ഭേരീശബ്ദങ്ങൾകൊണ്ടും,
ശൂലികളാർക്കുന്നോരു ഉഗ്രഹശബ്ദംകൊണ്ടും,
കാളിതന്നട്ടഹാസഘോരശബ്ദങ്ങൾകൊണ്ടും,
വാരണവാജിരഥനേമിഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും,
പാരമായ് വിറച്ചിതു മൂന്നുലോകവുമപ്പോൾ.

കാമിനി മണ്ഡോദരിയൊന്നിച്ചു ദിവാനിശം
കാമലീലകൾചെയ്തു ദാരകൻ വസിക്കുംപോൾ,
ഘോരശബ്ദങ്ങൾ കേട്ടു സംഭ്രമിച്ചെഴുന്നേറ്റു
കാരണമറിയാനായ് ദൂതനെ നിയോഗിച്ചാൻ.

ചെന്നവനന്തരമാം ഗോപുരം കടന്നപ്പോൾ
നന്ദിതാൻ കണ്ടു പൊത്തിപ്പിടിച്ചു കോപത്തോടും,
താഡിച്ചങ്ങൊരുവൃക്ഷം കണ്ഠത്തിൽ കെട്ടിവിട്ടാൻ;
പീഡിച്ചു ദൂതൻ ചെന്നു ദാരകനോടു ചൊന്നാൻ.
"ദാനവരാജ! ശത്രുകാനനദാവാനല!
ദീനനാമെന്നെപ്പരിപ്പാലിച്ചുകൊള്ളേണമേ.
വൈരികൾ പിടിപെട്ടു കണ്ഠത്തിൽ ബന്ധിച്ചോരു
ദാരുതൻ ഭാരംകൊണ്ടു ദീനത പെരുകുന്നു.

1. 'സേനകളോടും' (ഭി. പ.)   2. പേജ് 158, വരി 11.

നിത്യവും മദ്യപാനം ചെയ്തു കാന്തയോടൊത്തു
മത്തരായ് വാഴുന്നവർ[1] വാർത്തയെന്തറിയുന്നു?
സംഖ്യയില്ലാത്ത ശത്രുസേനകളും ചുഴലവും
ശങ്കകൂടാതെ വന്നു നില്ക്കുന്നു രണത്തിനായ്,
ഏഴുനാരിമാരവർക്കാശ്രയമാകുന്നിതു-
മേഴിലുമൊരുനാരി നാഥയെന്നതും തോന്നും.
ആയവളുടെ ഗാത്രങ്ങൾ നഗിരിസമ-
മായതപീനങ്ങ[2]ളായിരട്ടു ജംഘങ്ങളും,
തീക്കനൽപോലെ വൃത്തനേത്രങ്ങളും മൂന്നുണ്ടവൾ-
ക്കർക്കരശ്മികൾ[3]പോലെ നാലുണ്ടു ദംഷ്ട്രങ്ങളും,
ഭൈരവനാദം കേട്ടാലേവരും വിറച്ചുപോം,
ഘോരയാമവൾക്കു പേർ കാളിയെന്നാകുന്നുപോൽ!
ശൂലചക്രാസിചാപാദ്യായുധങ്ങളുമുണ്ടു
കാലനിന്നൊരു നാരീരൂപമായ് വന്നപോലെ.
ഇന്നു ഞാൻ പലതരം പറഞ്ഞിട്ടെന്തു കാര്യം
ചെന്നവളുടെ രൂപം കാണുമ്പോളറിഞ്ഞീടാം."
ഇത്തരം ദൂതവാക്യം കേട്ടു രാജകൻ ചൊവ്വ
ചിത്തസംഭ്രമം പൂണ്ടു ചിന്തചെയ്തുക്ഷണേന
ദൂതനെസ്സന്താപനം ചെയ്തയച്ചോരനന്തരം
ചേതസ്സുറപ്പിച്ചു മന്ത്രികളോടു ചൊന്നാൻ:—
"വീരനാം നമ്മോടിന്നു സംഗരം ചെയ്തിടുവാൻ
നാരിമാർ വന്നതോർത്താലെത്രയും ചിത്രം ചിത്രം.
ചെന്നരിസൈന്യമെല്ലാം സംഹരിച്ചാളും നിങ്ങൾ
കന്യകമാരെബ്ബന്ധിച്ചിങ്ങുകൊണ്ടന്നീടുവിൻ!"
ഇത്തരം രാജകന്റെ ശാസനം കേട്ടനേര-
മുത്തമന്മാരാമെട്ടു മന്ത്രികൾ പുറപ്പെട്ടാർ.

---

1. "മത്തരായ്വാഴുന്നവൻ" (ഭി. പ.)
2. നീണ്ടു തടിച്ചുള്ള.
3. 'രവിരശ്മികൾ' (ഭി. ശ.) മൂലപാഠത്തിനു സമാധാനവും ഇല്ല.

ധൂമ്രനും, ധൂമ്രാക്ഷനും, കരകൻ, ജയന്ധനും,
താമ്രാക്ഷൻ, കൃപാണനും, ബാണനും, ഖഡ്ഗനൻതാനും,
എന്നിവരെട്ടു മന്ത്രിശ്രേഷ്ഠന്മാർ സൈന്യങ്ങളോ-
ടൊന്നിച്ചു പുറപ്പെട്ടു പോർക്കളം പുക്കനേരം,
ഭൂതസംഘങ്ങളോടും കാളിയെക്കണ്ടവർക്കു
ഭീതിയും വിസ്മയവും കോപവുമുണ്ടായ്വന്നു.
അന്തമില്ലാതെയുള്ള ദൈത്യസേനയെക്കണ്ടു
സന്തോഷത്തോടു ഭദ്രകാളിയുമലറിനാൾ.
ഭൈരവമായ കാളിതന്നുടെ നാദം[1] കേട്ടു
പാരതിൽ തെരുതെരെ വീണിതു ദാനവന്മാർ.
ഭൂതവൃന്ദവും ദൈത്യസേനയും തമ്മിൽ പിന്നെ
ചേതസി കോപത്തോടും സംഗരം തുടങ്ങിനാർ.
ശസ്ത്രാസ്ത്രവൃഷ്ടികൊണ്ടു മൂടിനാർ പരസ്പരം
ചിത്രമെന്നേ ചൊല്ലാർ കണ്ടുനിന്നവരെല്ലാം.
ഖഡ്ഗസായകശൂലപട്ടസപരശ്വധ—
മുൽഗരപ്രാസഗദാതോമരവല്ലാദികൾ
അന്യോന്യം പ്രയോഗിച്ചുതേറ്റു സേനകൾക്കെല്ലാം
ഛിന്നമായ്വന്നു കാലും കരവുമുരവും.
വീരരായുള്ള ജനം നേരെ പൊരുതടുക്കുന്നു;
ഭീരുക്കളായുള്ളവരോടിയൊളിക്കുന്നു;
ഘോരസംഗരം ചെയ്തു ശൂരന്മാർ മരിക്കുന്നു;[2]
വാരണങ്ങളും ചത്തു ഭൂമിയിൽ പതിക്കുന്നു;
ചോരകളോരോവഴി പ്രവാഹമായൊലിക്കുന്നു;
ഭൈരവിതന്റെ നാദം നീളവേ പരക്കുന്നു;
പല്ലുകൾ കടിക്കുന്നു; തല്ലുകൾ തടുക്കുന്നു;
വില്ലുകൾ കുലയ്ക്കുന്നു; നില്ലെന്നാർത്തലയ്ക്കുന്നു;

1. 'നാദം' (തി. പ.) നാദത്തിനാണ് അധികം സ്വാരസ്യം.
2. ഈ രണ്ടു വരികൾ തി. പതിപ്പിലില്ല.

മുഷ്ടികൊണ്ടിടിക്കുന്നു; ദൃഷ്ടികൾ[1] ചുവക്കുന്നു;
കഷ്ടമെന്നുരക്കുന്നു; പട്ടറ്റു[2] കിടക്കുന്നു;
അമ്പുകൾ തറക്കുന്നു; കമ്പംപൂണ്ടൊഴിക്കുന്നു;
വമ്പുകളുരക്കുന്നു; കമ്പിട്ടു കളിക്കുന്നു;
ഇത്തരമോരോ യുദ്ധഘോഷങ്ങളുണ്ടായതു
വിസ്തരിച്ചുരചെയ്യാനാവതല്ലാതവണ്ണം.
ഇത്തരം ഘോരമായ സംഗരെ കാളിതാനും
ദൈത്യസേനയെക്കൊന്നു വീഴ്ത്തിനാൾ തെരുതെരെ.
പിന്നെ വേതാളിയോടു ചൊല്ലിനാൾ "വൈകാതെ നീ,
തിന്നാലും ശവമെല്ലാം രക്തപാനവും ചെയ്ക!
കൂളികൾ കൂടെപ്പോന്നവർക്കും കൊടുക്കെ"ന്നു
കാളിതൻ വാക്കു കേട്ടു മോദേന വേതാളിയും,
സന്തോഷം കൂളികളോടൊന്നിച്ചു പുറപ്പെട്ടു
രക്തപാനവുംചെയ്തു നൃത്തവും തുടങ്ങിനാൾ.
ദൈത്യന്മാരുടെ ശവസഞ്ചയം വേതാളിയും
പത്തുമയ്യളും നൂറുമൊന്നിച്ചു തിന്നീടിനാൾ.
എല്ലുകൾ കടിക്കുന്ന ശബ്ദഘോഷങ്ങൾ കേട്ടാൽ
പല്ലുകൾ വജ്രംകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചതെന്നു തോന്നും.
ഉത്തമമിതെന്നുകോടി മാംസശവം
സന്തോഷം ഭക്ഷിച്ചൊട്ടു തൃപ്തിയായ് വേതാളിയും,
രക്തനദികളിൽ മുങ്ങിയും കുളിയിട്ടും[3]
രക്തപാനവും ചെയ്തു നൃത്തവും തുടങ്ങിനാൾ.
എന്നതുപോലെതന്നെ കൂളികൾ ദൈത്യശവം
തിന്നുള്ളു രക്തപാനംചെയ്തതി തൃപ്തി പൂണ്ടാർ.
അനന്തരം കാളിതാനും ശൂലചക്രാസികളാൽ
കൊന്നു വീഴ്ത്തിനാൾ ദൈത്യമന്ത്രികളെല്ലാരെയും.

---

1. "കണ്ണുകൾ" (തി. ന.) കണ്ണുകളുടെ നിറം മാറുന്നതാണോ? കോപംകൊണ്ടു കണ്ണു" ചുവക്കുന്നതു" സ്വാഭാവികവുമാണു".
2. മരിച്ചു".
3. "മുങ്ങിയിട്ടും" (തി. പ.) വള്ളുവനാടൻ ഭാഷ 'കുളിയിട്ടു' എന്നാണു".

ഘോരകാരതയുള്ള ദൈത്യസേനകളോടിപ്പോയാർ;
നാകികൾ കാളിതന്നെപ്പുഷ്പവർഷവും ചെയ്താർ.
ദാനവദൈത്യന്മാരെക്കൊന്നതു കണ്ട നേരം
സാനന്ദം മാതൃക്കളും കാളിയെ വാഴ്ത്തീടിനാർ.
നല്ലോരു ജയശ്രീയാം സഖിയോടൊരുമിച്ചു
കല്യാണമോടും തത്ര വാണിതു കാളിതാനും.
പഞ്ചമമദ്ധ്യായം ഞാൻ ചൊല്ലീടിനേൻ ചുരുക്കമായ്
ചഞ്ചലമിഴിമാരേ! ശേഷവും കേട്ടുകൊൾവിൻ!

അഞ്ചാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

ആറാമദ്ധ്യായം

'ദാരുകനിനി വന്നു കാളിയോടെതിർത്തീടും
പോരതിഘോരമായിട്ടുണ്ടാകമുന്നേരം;
ഇന്നുള്ള വഴിപോലെ കാണേണം നമുക്കെല്ലാ'-
മെന്നു ചിന്തിച്ചു ദേവവൃന്ദവും മുനിമാരും
ആകാശമാർഗ്ഗേ വന്നു നിറഞ്ഞാരനന്തരം
ലോകൈകമാതാവായ കാളിയെക്കണ്ടീടിനാർ
ദേവിയെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചത്രയും ഭക്തിയോടും
ദേവതാപസഗണം സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങിനാർ:—
"ലോകനിർമ്മാണസ്ഥിതിസംഹാരശീലേ! ദേവി![1]
ശോകനാശിനി! ഭക്തവത്സലേ! നമോസ്തുതേ.
(രുദ്രകോപാഗ്നിജാതേ! ഭദ്രായിനി! ശിവേ!
ഭദ്രകാളീതി ലോകവിശ്രുതേ! നമോസ്തുതേ.
പത്മസംഭവമുഖ സർവ്വദേവാംശജാതേ!
പത്മലോചനേ! പത്മഭൂഷണേ! നമോസ്തുതേ!)[2]
ചാമുണ്ഡാ,[3] ഭദ്രകാളീ ചണ്ഡികേ[4]ത്യാദികളാം
നാമങ്ങളുള്ള മഹാദേവി! നമോസ്തുതേ!
വാരിജോത്ഭവവന്ദ്യേ! മാരനാശനസുതേ!
വാരിജനേത്രാനുജേ![5] നിൻപാദം വണങ്ങുന്നേൻ.
മന്ത്രഖണ്ഡിതദൈത്യേ![6] മന്ത്രികണ്ഡലധരേ!
സന്താപഹരേ! ദേവി! നിൻപാദം വണങ്ങുന്നേൻ.

---

1. "......സംഹാരേ! മഹാദേവി" (തി. പ.)

ഈ സ്തോത്രം ദേവിയെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരകർത്ത്രിയായി സങ്കല്പിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതു്. കാളിയെപ്പററി ഭാരതേ കാണുന്നതായ സങ്കല്പങ്ങളെല്ലാം ഇതിൽ ഒതുക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുപോലിരിക്കുന്നു.

2. ഈ നാലു വരികൾ തി. പതിപ്പിൽ കാണുന്നില്ല.

3. ചണ്ഡൻ, മുണ്ഡൻ എന്ന അസുരരെ കൊന്നതുമൂലമായ പേരു്.

4. കോപശീല.

5. കൃഷ്ണാവതാരത്തിനു മുമ്പു് രോഹിണിയിൽ ജനിച്ച ദേവിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

6. മന്ത്രംകൊണ്ടു ദൈത്യനെ ഖണ്ഡിച്ചവൾ (ബഹുവ്രീഹിസമാസം). ദാരുകവധം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ദാരുകവധം വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഉള്ളു് ഈ ഘട്ടത്തിൽ അസ്പഷ്ടമാണു്.

ഷോഡശമഹാഭുജേ! ബഡവാനലമുഖെ![1]
ക്രീഡയാ ജിതദൈത്യേ! നിൻപാദം വണങ്ങുന്നേൻ.

ഉഗ്രമുൽഗരഹസ്തേ! കാലകാലാക്ഷിജാതേ!
നീലജീമൂതവർണ്ണേ! നിൻപാദം വണങ്ങുന്നേൻ

ഘോരനാം മഹിഷനെ സ്സംഹരിച്ചതും നീയേ!
പോരതിൽ സുംഭാദിയെ സ്സംഹരിച്ചതും നീയേ!

രക്തബീജനെക്കൊന്നു രക്ഷ ചെയ്തതും നീയേ!
ശക്തനാം മണ്ഡാസുരൻ[2] തന്നെക്കൊന്നതും നീയേ!

രുദ്രാണിയായതും നീയേ! ലക്ഷ്മിയായതും നീയേ!
വാണിയായതും നീയേ! ഗൗരിയായതും നീയേ!

ഈരേഴുലോകങ്ങളിലുള്ളവയെല്ലാം നീയേ!
കാരുണ്യവാരാന്നിധേ! സർവ്വവസ്തുവും നീയേ.

അവ്യക്തേ! വ്യക്തരൂപേ! നിർഗ്ഗുണേ! ഗുണാശ്രയേ!
ദിവ്യരൂപതരേ! വേദവേദാന്തവേദ്യേ! ശിവേ![3]

സച്ചിദാനന്ദരൂപേ! സത്യസങ്കല്പേ! നിത്യേ!
ത്വച്ചരണാബ്ജം സദാ ശരണം നമോസ്തുതേ!"

ഇത്തരം പലവിധം സ്തുതിച്ചു ദേവാദികൾ
ചിത്തമോദേന പിന്നെ കാളിയോടുണർത്തിച്ചാർ:—

"ദാരുകദൈത്യേന്ദ്രനാൽ ക്ലിഷ്ടരാകിയ ഞങ്ങ-
ളാരുമിന്നൊരു ഗതിയില്ലാഞ്ഞു വലയുന്നു;

പാപികളായ ദൈത്യസഞ്ചയം ദിവാനിശം
താപസാശ്രമമെല്ലാം കൊള്ളിവെച്ചിടുന്നു;

രക്തമാംസങ്ങളഗ്നികുണ്ഡത്തിൽ നിറക്കുന്നു;
ഭക്തരാം മുനികളെ ഭർത്സിച്ചു താഡിക്കുന്നു;

യജ്ഞങ്ങൾ മുടക്കുന്നു; വൃക്ഷങ്ങൾ മുറിക്കുന്നു;
യജ്ഞപാത്രങ്ങളെല്ലാം ഒടിച്ചെറിയുന്നു;

---

1. ബഡവാഗ്നിയുള്ളവളേ! ബഡവാഗ്നി അതിശക്തിയോടുകൂടി സമുദ്രത്തിൽ കിടക്കുന്നതാണ്".—ഉഗ്രമൂർത്തി എന്നു സാരം.
2. ഈ അസുരൻ മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ പ്രസിദ്ധനല്ല.
3. 'അരൂപമേ! ... ശിവേ!' (ദി. പ.)

ആശ്രമങ്ങളെ മലമൂത്രങ്ങൾ നിറച്ചവ-
48 രാശ്രമം മുനിപത്നിമാരെയും[1] ഹരിക്കുന്നു;
വാപികൾ കൂപങ്ങളും തീർത്ഥങ്ങളിവയെല്ലാം
50 പാപികൾ തൂർത്തിടുന്നു; കഷ്ടമെന്താവതോർത്താൽ.
ഇത്തരമവരോരോ ദുഷ്ടതചെയ്യുന്നതു
52 വിസ്തരിച്ചറിയിപ്പാനാവതല്ലൊരുവർക്കും.
നാകലോകവും[2] വിട്ടു നാകികളെല്ലാവരു-
54 മാകുലത്തോടു മുനിവൃന്ദവും ഭയത്തോടും
അന്നപാനാദികളും കൂടാതെ ഗുഹകളിൽ
56 ചെന്നൊളിച്ചനുദിനം വാഴുന്നു വിവശരായ്.
ലോകത്തെ രക്ഷിപ്പതിന്നവതാരംചെയ്ത[3]
58 ലോകനായികേ! തവ ചേതസി കരുണയാ
ദാരുകാസുരൻതന്നെ വധിച്ചു ലോകത്രയം
60 കാരുണ്യവാരാന്നിധേ! പാലിച്ചുകൊള്ളേണമേ."
ഇത്തരം ദേവഗണം സ്തുതിച്ചോരനന്തരം
62 ചിത്തകാരുണ്യം പൂണ്ടു കാളിയും മോദത്തോടും
ആനന്ദാമൃതപരിപൂർണ്ണമാം കടാക്ഷത്താൽ
64 ദീനരാമവർകളെ മന്ദമായ് കടാക്ഷിച്ചാൾ.
ദേവിതൻ കടാക്ഷമാമമൃതരസംകൊണ്ടു
66 ദേവതാപസഗണമെത്രയുമാനന്ദിച്ചാർ.
ഭേരിദുന്ദുഭിമുഖവാദ്യഘോഷങ്ങൾകൊണ്ടും,
68 ഘോരമാം ഭൂതഗണ സിംഹനാദങ്ങൾകൊണ്ടും,
വേതാളീമുഖോൽഗതാട്ടഹാസശബ്ദംകൊണ്ടും,
70 ഭീതിപൂണ്ടിതു ലോകവാസികളെല്ലാവരും.
കാളിയും യുദ്ധത്തിനായുറച്ചു നിന്നീടിനാൾ.
72 മേലത്തിലദ്ധ്യായമിന്നാറു ഞാൻ ചൊല്ലീടുന്നേൻ.

ആറാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

1. "ആശ്രമമുനിപത്നിമാരെയും—" (തി. പ.) ഇതിലെ ആശ്രമശബ്ദത്തിനു അർത്ഥമില്ല. അത്രയുമല്ല പ്രാസഭംഗവുമായി. താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട്" എന്ന പാഠം.

2. 'നാഗലോകം' (തി. പ.) പ്രമാദമെന്നു സ്പഷ്ടം.

3. "ലോകത്തെ രക്ഷിപ്പതിന്നവതാരംചെയ്തോരു—" (തി. പ.)

ഏഴാമദ്ധ്യായം.

മന്ത്രികളെട്ടുപേരും സംഗരെ മരിച്ചതു-
മന്തമില്ലാത ദൈത്യസേനകളും നശിച്ചതും.
കേട്ടതികോപംപൂണ്ടു മാതകൻ മഹാവീരൻ[1]
വാട്ടമെന്നിയെ പുറപ്പെട്ടിതു യുദ്ധത്തിനായ്.
സുന്ദരീമണിമൌലിയാകിയ മനോമരി
തന്നോടു രഹസ്യമായ് മാതകൻ ചൊല്ലീടിനാൻ:—
"പണ്ടു നാന്മുഖൻ മമ നൽകിയ മന്ത്രമേയ-
മുണ്ടതു ജപിക്കിലോ സംഗരെ ജയം വരും;
എന്നതുകൊണ്ടു നീയുമെപ്പോഴും ജപിച്ചാലു-
മിന്നു ഞാൻ മന്ത്രമേയം നിന്നോടു ചൊല്ലീടുവൻ.
ശത്രുക്കളറികിലോ മന്ത്രങ്ങളും ഫലിച്ചീടാ.
സത്യമിന്നതുകൊണ്ടു ഗൂഢമായ് ജപിക്ക നീ!
എന്നരചെയ്തു മന്ത്രയുഗവുമുപദേശി-
ച്ചുന്നതരാഗം ഗാഢം പുണർന്നു പുറപ്പെട്ടാൻ.
സൌവർണ്ണകിരീടഹാരാംഗദാദികളാലേ
സർവ്വാംഗമലങ്കരിച്ചുത്തമതേജസ്സോടും
ചിത്രമാം രഥം വലംവെച്ചതിലേറീടിനാൻ.[2]
ഛത്രചാമരങ്ങളും ശോഭിച്ചു ചുഴലവും
മേരുതന്മൂർദ്ധ്നി സൂര്യനുജ്ജ്വലിക്കുന്നപോലെ[3]
മാതകൻ മഹാരഥമദ്ധ്യത്തിൽ വിളങ്ങിനാൻ.
ദൈത്യമാനവസൈന്യമാകവേ പുറപ്പെട്ടാർ;
ധാത്രിയും ദൈത്യന്മാരാൽ പൂർണ്ണമായ്വന്നിതപ്പാരം.
മാനവസേനകൾക്കു സംഖ്യയുമില്ല പാർത്താൽ;
മാനവും ബലവുമുണ്ടേററവുമെല്ലാവർക്കും.

---

1. 'മഹാരഥൻ' (തി. പ.)
2. പോരാളികളുടെ പഴയ ആചാരം.
3. "മേരുവിൻ മൂർദ്ധ്നി സൂര്യനുദിക്കുന്നതുപോലെ" (തി. പ.) ഇതു പ്രകൃതിവിരുദ്ധമാണു".

വാരിധിതുല്യഘോഷ ദൈത്യസേനകളോടും,
ഭേരിമൃദംഗമുഖ്യവാദ്യഘോഷങ്ങളോടും,
അഞ്ജനഗിരിയെക്കാളുന്നതഗാത്രന്മാരാം
കുഞ്ജരകോടിയോടു മർത്ത്യ[1]രഥത്തോടും,
സംഖ്യയില്ലാതെ ഖര[2]വാജിവൃന്ദങ്ങളോടും,
ശങ്കയും കൈവെടിഞ്ഞു ദാരുകൻ ഗമിച്ചുടൻ
ഉത്തരദ്വാരദേശം കടന്നു ചെന്നനേരം
തത്ര കാളിയെക്കണ്ടു വിസ്മയം പൂണ്ടീടിനാൻ.
സംഖ്യയില്ലാത്ത ദൈത്യശവങ്ങളും കിടപ്പതു
സങ്കടത്തോടു കണ്ടു കോപിച്ചു ദാരുകനും.
ഭൈരവനാദത്തോടും കാളിയോടുരചെയ്തു-
"നാരി നീ ദൈത്യന്മാരെ കൊല്ലുവാനെന്തുമൂലം?
ഇന്ദ്രജാലങ്ങൾകൊണ്ടോ, മായകൾകൊണ്ടോ, കൊല്ലീ-
ടിനു നീ ദൈത്യന്മാരെക്കൊന്നതു മഹാമൂഢേ!
ഇന്നിവരൊന്നല്ലാതെ നാരിമാർക്കുണ്ടോ വീര്യ-
മെന്നുമേ നാരീജനം ജയിച്ചു കേൾപ്പില്ല ഞാൻ!
വിക്രമമുണ്ടെന്നോർത്തു ഗർവ്വമുണ്ടെന്നാകിലോ
നില്ലു! നില്ലു! നീ മമ മുന്നിലിന്നാക്ഷണം.
പെണ്ണുങ്ങളായവരെ കൊല്ലരുതതുകൊണ്ടു
കർണ്ണനാസികാച്ഛേദം ചെയ്തു ഞാൻ വിട്ടീടുവൻ!"
ഇത്തരമുരചെയ്തു ദാരുകൻ കോപത്തോടു-
മസ്ത്രശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വർഷവും തുടങ്ങിനാൻ.
ദാരുകാസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം ഭേദിച്ചു കാളിതാനും[3]
ഘോരസായകവർഷം ചെയ്തുകൊണ്ടലറിനാൾ.
അസ്ത്രങ്ങളൊന്നും ഫലിച്ചീടാഞ്ഞു ദൈത്യരാജൻ
ചിത്തത്തിലോർത്തു ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെ പ്രയോഗിച്ചാൻ.

1. പല്ലക്കാണ്.
2. കഴുത.
3. 'കാണിനേരം' (വി. പ.) ഈ പാഠംകൊണ്ട് അനുപ്രാസത്തിനു വിഘ്നമുണ്ട്.

ആസുരം, മൈത്ര്യാസ്ത്രവും, രാക്ഷസം, പൈശാചവും,
ഭാസുരം, മായാസ്ത്രം, മിത്ര്യാദിയാം ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾ
ദൈത്യേന്ദ്രൻ പ്രയോഗിച്ചതൊക്കെയും കാളിതാനും
പ്രത്യസ്ത്രമെയ്തു നശിപ്പിച്ചതു കണ്ടനേരം,
സത്വരം ബ്രഹ്മദണ്ഡമെടുത്തു, ഭക്തിയോടു-
മുത്തമമന്ത്രജാപം ജപിച്ചു, ദാരികനും
"ഇന്നു നിന്നുടെ ഗാത്രം ഭസ്മമാക്കീടുവൻ ഞാൻ!"
എന്നുരചെയ്തു, ബാഹുവീര്യമോടെയച്ചുതേ!
കല്പാന്താനലപ്രഭമായീടും ബ്രഹ്മദണ്ഡം
കെല്പോടു വരുന്നതു കണ്ടോരു ദേവന്മാരും,
താപസന്മാരും, വിപ്രവൃന്ദവും ഭയപ്പെട്ടു
താമപന വിരിഞ്ചനെ സ്തുതിച്ചു ചൊല്ലീടിനാർ:—
"പങ്കജാസന! ജയ! പങ്കനാശന! ജയ!
സങ്കടം തീർത്തു പാലിക്കേണമേ! ജഗത്ത്രയം.
ഉത്തമം തവദണ്ഡം നിന്തിരുവടി മുന്നം
ദൈത്യനു കൊടുക്കയാൽ വന്നിതു നാശമേവം.
ഘോരമാം ദണ്ഡമിന്നു ദേവിയുടെ നേരെ
ദാരികനയച്ചതു പാരമായ് ജ്വലിക്കുന്നു.
പ്രത്യസ്ത്രമില്ലായ്കയാൽ നിന്നുടെ കരുണയാ
സ്വസ്തി നൽകേണം ഭദ്രകാളിക്കും ലോകങ്ങൾക്കും."
ഇത്തരമെല്ലാവരും പ്രാർത്ഥിച്ചു നില്ക്കുന്നേര-
മെത്രയും മന്ദഗതിയായ് വന്നു മഹാദണ്ഡം.
അപ്പോഴേ കാളിതാനും യുദ്ധഭൂമിയിൽനിന്നു
വില്പാട്[1]വാങ്ങി ശ്രമം തീർപ്പാനായിരിക്കുംപോഴേ
സത്വരം കാത്യായനീദേവിയുമെഴുന്നള്ളി
പുത്രിയാം കാളിയോടു സാദരമരുൾചെയ്തു:—
"എന്തു നീ യുദ്ധമുപേക്ഷിച്ചു പോന്നതു വത്സേ!
ഹന്ത! തേ പരിശ്രമമേറ്റമുണ്ടാകകൊണ്ടോ?

1. കൈതൊഴുതൽ ചെല്ലുന്ന ഭാഗം. 'പില്പാട്' എന്ന തി. ഫ. പാഠത്തിന് ശ്രുതത്തിൽ അർത്ഥമില്ല.

ദാരുകൻതന്നെ വധിച്ചീടുവാനുപായം ഞാൻ
പാരാതെ ചൊല്ലീടുവൻ ഖേദിക്കവേണ്ട ബാലേ!
ഉത്തമങ്ങളായ്‌ രണ്ടു മന്ത്രങ്ങൾ ദാരുകനു
ചിത്തമോദേന പണ്ടു നൽകിനാൻ ചതുർമ്മുഖൻ.
ഉത്തമമന്ത്രദ്വയം ഗ്രഹിക്കാതൊരുനാളും
ദൈത്യവീരനെക്കൊൽവാനാവതല്ലൊരുവർക്കും.
ദാരുകൻ തന്റെ കാന്തയാകിയ മനോദരി
സാരമാം മന്ത്രദ്വയം ഗ്രഹിച്ചു ജപിക്കുന്നു.
ചെന്നവളോടു നന്നായ്‌ പറഞ്ഞു മന്ത്രദ്വയ-
മിന്നു ഞാൻ ഗ്രഹിച്ചിങ്ങു വരുവൻ വൈകീടാതെ."
എന്നതുംചൊല്ലി തത്ര മറഞ്ഞു കാത്യായനി
ചെന്നിതു മനോദരിതന്നുടെ ചാരത്തിങ്കൽ.
വിപ്രകന്യകാവേഷം പൂണ്ടൊരു ഗൌരിതന്നോ-
ടപ്പോഴേ മനോദരി ചോദിച്ചാൾ മധുരമായ്‌:—
"ബന്ധുരകളേബരേ! ബന്ധൂകസമാധരി!
സിന്ധുരസമഗതേ! ബാലികേ! നീയാരെടോ?
എന്തു നീയിത്ര കൃശയാവതിന്നൊരുമൂല-
മെന്തു നിന്നഭിലാഷമെന്നതും ചൊല്ലീടുക?"
എന്നതുകേട്ടവളും മന്ദമായുരചെയ്താൾ:—
"ഇന്നു ഞാനൊരു വിപ്രകന്യയാകുന്നു ഭദ്രേ!
എത്രയും ദരിദ്ര ഞാനെന്നതുമൂലം മമ
ഗാത്രമിത്തരം കൃശമായതെന്നറിഞ്ഞാലും."
എന്നതുകേട്ടു മനോദരിയും ചൊല്ലീടിനാ-
"ഇന്നു നീ വൈകീടാതെ ഭോജനംചെയ്ക ബാലേ!
നിന്നുടെ ദാരിദ്ര്യങ്ങളൊക്കയും തീർത്തീടുവ-"
നെന്നതു കേട്ടു നേരം കന്യകതാനും ചൊന്നാൾ:—
"ദാനവശ്രേഷ്ഠനായ ദാരുകൻ നിയോഗത്താൽ
ഞാനിന്നു വന്നതെന്നു ധരിക്ക മനോഹരേ!

എത്രയും ഘോരമായ സംഗരത്തിങ്കൽ തവ
108 ഭർത്താവു പരവശനായിതെന്നറിഞ്ഞാലും.
ഉത്തമങ്ങളായ് രണ്ടു മന്ത്രങ്ങൾ ദൈത്യേശഭാ-
110 നാത്മജേ! നിനക്കുപദേശിച്ചേനെന്നു ചൊന്നാൻ.
ഇന്നവർതന്നെ മന്ത്രം ജപിച്ചാൽ മതിവരാ,
112 ചൊന്ന നിങ്ങടെ മന്ത്രം ഗ്രഹിച്ചു ജപിച്ചാലും!
എന്നവൻ ചൊൽകമലമിന്നതൊന്നതു വന്നോൻ.
114 ധന്യേ! നീ മന്ത്രദ്വയമുപദേശിക്ക മമ.
എത്രയും ഭക്തിയോടും ജപിച്ചീടുവൻ ഞാനു-
116 മത്രയുമല്ല പുനരൊന്നുണ്ടു കേട്ടീടുക:—
മംഗലമന്ത്രദാനം ചെയ്യുന്ന നാരിമാർക്ക്
118 മംഗല്യസൂത്രനാശമെന്നുമേ വന്നുകൂടാ.
ഉത്തമമന്ത്രദാനം ചെയ്കയാൽ നാരീജന-
120 മെത്രപേരുണ്ടു ഭർത്താവൊന്നിച്ചു സുഖിച്ചവർ.
എന്നതുകൊണ്ടു മന്ത്രദാനം നീ ചെയ്തീടുക
122 നിന്നുടെ ഭർത്താവിനു ഗുണങ്ങൾ വരുവാനായ്.
പോരതിൽ ജയിച്ചു നിൻ ഭർത്താവു വന്നാൽ മമ
124 ദാരിദ്ര്യമെല്ലാം തീരുമില്ല സംശയമേതും"
ഇത്തരമവളുടെ ചാടുവാക്യങ്ങൾ കേട്ടു
126 ചിത്തവിശ്വാസം വന്ന കാരണാ മനോഹരി
വിപ്രകന്യകാവേഷം ധരിച്ച കാത്യായനി-
128 ക്കപ്പോഴേ മന്ത്രദ്വയമുപദേശിച്ചീടിനാൾ.
അന്നേരമവൾ ചൊന്നാ"ളുത്തമേ യാതൊരിത
130 ചൊന്ന ഞാൻ വനം തന്നിലിന്നു ജപിച്ചീടാം."
എന്നതുചൊല്ലി മറഞ്ഞപ്പോഴേ കാത്യായനി
132 ചെന്നാശു കാളിക്കുപദേശിച്ചാൾ മന്ത്രദ്വയം.
ഉത്തമമന്ത്രദ്വയം ഗ്രഹിച്ചോരനന്തരം
134 എത്രയും മോദംപൂണ്ടു കാളിയും കോപത്തോടും,

ഘോരമായത്തു രണഭൂമിയിൽ ചെന്നു ബാണ-
ധാരകൾകൊണ്ടു ദൈത്യരാജനെ മൂടിനാരം.
തേരുമായുധങ്ങളും ചാപവും പൊടിഞ്ഞുപോയ്
പാരമാമഴൽപൂണ്ടു മാതകൻ ഭയത്തോടും,
ഘോരമാം ബ്രഹ്മദണ്ഡമയച്ചാനതുകണ്ടു
ഘോരബാണങ്ങൾകൊണ്ടു കാളിയും തടുത്തുതേ!
ഉഗ്രമാം ബ്രഹ്മദണ്ഡം നിഷ്ഫലമായ നേരം
വ്യഗ്രതപൂണ്ടു ചിന്തിച്ചു നിന്നാനസുരേന്ദ്രൻ.
ഘോരമാം ബ്രഹ്മദണ്ഡം നിഷ്ഫലമായമൂലം
വൈരികളറിഞ്ഞിതു മന്ത്രമെന്നതു നൂനം.
ഇന്നതു ചോദിക്കേണമെന്നോർത്തു ദൈത്യേന്ദ്രനും
ചെന്നാശു മനോഹരിതന്നോടു ചോദ്യംചെയ്താൻ.
"മന്നിനീകുലമൗലിമാലികേ! മനോഹരേ!
മീനലോചനേ! മമ വല്ലഭേ! മനോഹരി!
പോരിനായ് പുറപ്പെട്ടു ഞാനതു പോയശേഷ-
മാരെന്നാകിലുമത്ര വന്നിതോ? ചൊൽക ബാലേ!"
അന്നേരം മനോഹരി ചൊല്ലിനാൾ "ഒരു വിപ്ര-
കന്യക തവ നിയോഗത്തിനാലത്ര വന്നാൾ.
"സംഗരേ മമ ജയം വന്നുകൂടുവതിന്നു
മംഗലമന്ത്രമൊന്നു ഗ്രഹിച്ചു ജപിക്കേണം!"
എന്നു നീ പറഞ്ഞയച്ചുള്ള വാർത്തകളവ-
ളെന്നോടു രഹസ്യമായ് ചൊന്നതു കേട്ടു ഞാനും
നല്ലൊരു മന്ത്രമൊന്നു ഞാൻ ഗ്രഹിച്ചതു ഭവാൻ
ചൊല്ലാതെയവളറിഞ്ഞീടുകയില്ല നൂനം
എന്നോർത്തവൾക്കുപദേശിച്ചേൻ മന്ത്രയുഗ്മം
പിന്നെ മറ്റാരുമത്ര വന്നതില്ലറിഞ്ഞാലും."
എന്നതു കേട്ടു പാരം തളർന്നു മാതകനും
വന്ന സന്താപത്തോടും കന്യയോടേവംചെയ്താൻ:—

"അയ്യയ്യോ! ചതിച്ചിതു കാളിയും ഭവതിയെ
പൊയ്യല്ല മമ മൃത്യുകാലവുമടുത്തുതോ!
കന്യകയായി വന്നു കാളിതാൻ മന്ത്രഭാഗം
നിന്നോടു പഠിച്ചതും, ഞാനയച്ചതുമില്ല.
ഭൈരവികൾ മന്ത്രമറിഞ്ഞീടുകിൽ മരിക്കെന്നു
വാരിജോത്ഭവൻ പണ്ടു ശാപവും മമ നൽകി.
ഇന്നു നീ മമ മരണത്തിനു മൂലമായി
വന്നിതു, ദൈവഗതിയാരാലുമൊഴിക്കാമോ?
മൃത്യുവന്നീടുമെന്നു ഖേദവും നമുക്കില്ല;
മൃത്യുവില്ലാതെയാരുമില്ലല്ലോ ജനിച്ചതിൽ.
വാരിജവിലോചനേ! നിന്നോടുമൊത്തു കളി-
ച്ചേറിയ കാലം സുഖത്തോടു ഞാൻ വാണീടിനേൻ.
ഇന്നു ഞാൻ മരിച്ചീടും; പിന്നെ നീ താതൻ തന്റെ
മന്ദിരേ ചെന്നു വസിച്ചായുസ്സു കഴിച്ചാലും.
നാരിയാലവധ്യത്വം മുന്നം ഞാൻ വരിച്ചീല,
നാരിയാം കാളി മമ മൃത്യുവെന്നതു നൂനം."
ദാരുകനേവമുരചെയ്തു വാണീടുന്നേരം
ഘോരശബ്ദങ്ങളോടും ശൂലികൾ ഭൂതങ്ങളും,
ഭൈരവിനിയോഗത്താൽ ദാരുകപുരമെല്ലാം
വീറോടു തകർത്തിതു തൂർത്തിതു കിടങ്ങുകൾ.
ഗോപുരഹർമ്മ്യപ്രാസാദാന്യരഥ്യകളെല്ലാ-
മാപണഗജവാജിശാലകൾ ദുർഗ്ഗങ്ങളും
പിന്നെയുമുള്ളതെല്ലാം തകർന്നതു കണ്ടു
വന്നൊരു കോപത്തോടും ദാരുകൻ പുറപ്പെട്ടാൻ.
മുമ്പിലുൾപ്പുക്കു തടുത്തീടിനാൾ മനോദരി
വമ്പനാമവനതുമാദരിയാതെ ശീഘ്രം
തേരതിലേറിപ്പുറപ്പെട്ടോരു സമയത്തു
ഘോരദുർന്നിമിത്തങ്ങൾ കണ്ടിതു പലതരം:—

ഘോരകരം വർഷിച്ചിതു മേഘങ്ങൾ രക്തോപരി;
192 ഘോരമായ് പ്രതികൂലം വീശിനാൻ പവനനും;
കേതുവും മുറിഞ്ഞിതു; ചാപവും പതിച്ചുതേ;
194 സൂതഹസ്തത്തിൽനിന്നു വീണിതു ചമ്മട്ടിയും;
അശ്വങ്ങൾക്കെല്ലാററിനും കണ്ണുനീരൊഴുകുന്നു;
196 ദിശവുമന്ധകാരപൂർണ്ണമായ് വന്നിതപ്പോൾ;
വാമമായ് രഥോപരി ഗൃധ്രങ്ങൾ പറക്കുന്നു;
198 ഭീമനാദങ്ങൾ ഘോഷിച്ചീടുന്നു ജംബുകന്മാർ;
ഉൽക്കകൾ പതിക്കുന്നു; ഭൂമിയും ചലിക്കുന്നു;[1]
200 മലകളെല്ലാം ചലിക്കുന്നു; വൃക്ഷങ്ങൾ പതിക്കുന്നു;[2]
സന്തതമുപശ്രുതി[3] കേൾക്കുന്നു വിരസമാ-
202 യന്തകദൂതന്മാരെക്കാണുന്നു ദിശി ദിശി;
ഘോരമായ് കരയുന്ന കാലകങ്ങളെല്ലാം;[4]
204 കാരണമെന്യേ ഭുവി വീഴുന്നു മാനവന്മാർ;
ശാരികമാരും യുദ്ധേ മാതകൻ മരിക്കെന്നും
206 വൈരവി ജയിക്കെന്നും ചൊല്ലുന്നു ഗൃഹാന്തരേ;
മാതകവാമാംഗങ്ങളൊക്കെയും ചലിച്ചിതു;
208 കാരണമെന്യേ മഹാവൃക്ഷങ്ങൾ വീണു;
പിന്നെയും ദുർന്നിമിത്തം കണ്ടിതു പലതര-
210 മൊന്നുമോർത്തിടാതെ മാതകൻ നടകൊണ്ടാൻ.
ദൈത്യസേനകളോടും യുദ്ധഭൂമിയിൽച്ചെന്നു
212 ദൈത്യേന്ദ്രൻ കാളിന്ദനോടേററിതു വിധിബലാൽ.
അന്യോന്യമുഗ്രമായ് വർഷം ചെയ്തുകൊണ്ടിതുവര-
214 മേറ്റവും കോപത്തോടും സംഗരം ചെയ്യുന്നേരം

1. 'മലകളെല്ലാം ചലിക്കുന്നു' (തി. പ.)

2. തി. പതിപ്പിൽ ഈ വരി പൂർണ്ണമല്ല.

3. എന്തിനെങ്കിലും പുറപ്പെടുമ്പോൾ യദൃച്ഛയാ കേൾക്കുന്ന ശബ്ദം.

4. 'കാകകങ്ങൾ' (തി. പ.) കാക്കയും കോഴിയും ശബ്ദിക്കുന്നതു് അശുഭങ്ങളുടെ ലക്ഷണമാണല്ലോ. ഇവിടെ 'കാകകോഴിയെ'ന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. അതു ലക്ഷണമെന്ന പ്രസിദ്ധമാണു്. തി. പ. പാഠം ഭ്രമമാ, കണ്ടതാണു്.

ദാരുകരക്ഷോനാഥസേവകരായ ദൈത്യന്മാരെ
ഘോരവേതാളിമാരും തിന്നുതിന്നൊടുക്കിനാർ.
ലക്ഷം ദാനവന്മാരെ[1] നിത്യവും വേതാളിമാർ
ഭക്ഷിക്കും ക്രൂരിമാരാം തിന്നീടും സുഖംപോലെ.
ദേവിയും ദാരുകനും ചെയ്ത സംഗരം കണ്ടു
ദേവവൃന്ദവും മുനിവൃന്ദവും പുകഴ്ത്തിനാർ.
ക്രോധമോടിരുപേരുമിരണ്ടു രാപ്പകലവർ
ബാധയെന്നിയേ യുദ്ധം തുല്യമായ് ചെയ്തശേഷം,
ദാരുകൻ ഖഡ്ഗഖണ്ഡം കരത്തിലെടുത്തപ്പോഴും
കാരണമെന്നിയേ ഖണ്ഡം ഭൂമിയിൽ പതിച്ചുപോയ്.
അനന്തരം കാളിയോടു ദാരുകൻ ചൊല്ലീടിനാൻ:—
“നന്നുനന്നഹോ,[2] നിന്റെ മായകൾ ദുരാശയേ!
ഇന്നു ഖഡ്ഗഖണ്ഡം ഭൂമിയിൽ പതിപ്പിച്ചു
നിന്നുടെ കഴുത്തും ശക്തിഖഡ്ഗത്താൽ മുറിപ്പൻ ഞാൻ.
അല്ലെന്നാകിലോ കർണ്ണനാസികാകുചങ്ങളും ഞാൻ
ക്ഷുരപ്രം[3]കൊണ്ടു മുറിച്ചീടുവൻ കണ്ടാലും നീ.
എന്നിയേ നിഗളത്താൽ[4] ബന്ധിച്ചു കാരാഗൃഹം
തന്നിലിട്ടപ്പുറം ഖണ്ഡമില്ലെനിക്കിന്നും.
വാരിധിയോടു കൂപമെതിർക്കുന്നതുപോലെ,
വീരനാം സിംഹത്തോടു ശശമെതിർക്കുംപോലെ,
ദന്തീന്ദ്രനോടു മേഷം[5] ചെന്നെതിർക്കുന്നപോലെ,
ഹന്ത! വായസം[6] വൈനതേയനോ[7]ടെന്നപോലെ.
[8]വീരനായ് ലോകത്രയനാഥനാം നമ്മോടിന്നു
പോരിനു നാരിയാം നീ വന്നതു ചിത്രം! ചിത്രം!”

---

1. 'രക്ഷോദാനവന്മാരെ' (തി. പ.) പ്രമാദം.
2. 'നന്നുനന്നഹോ' (തി. പ.)
3. മഴുവിന്റെ ആകൃതിയിലുള്ള അമ്പ്.
4. ചങ്ങല. 'എന്നിയേ ഗളത്തിങ്കൽ' (തി. പ.)
5. ആട്. "മേഷമെതിർക്കുന്നതുപോലെ" (തി. പ.)
6. കാക്ക.
7. ഗരുഡൻ, വിനതയുടെ മകനായതുകൊണ്ട്.
8. 'വീരനാം ലോകത്രയപാലനാം' (തി. പ.)

ഇത്തരം കേട്ടനേരം കാളിയും ചൊല്ലീടിനാ-
"ഭീതിയില്ലെനിക്കേതുമൊട്ടുമേ ചൊല്ലീടു നീ.
മൃത്യുപാശേന ബദ്ധരാകിയ ജനങ്ങളും
മത്തന്മാരായവരും വല്ലതും ചൊല്ലുമല്ലോ.
കാലപാശത്താൽ ബദ്ധനായ നീ വൈകിടാതെ
മൂലസംഛിന്നവൃക്ഷ[1]തുല്യമായ് പതിച്ചീടും!
പങ്കജാസനവരംകൊണ്ടു നീ തെളിയേണ്ട,
ശങ്കയില്ലതിൻഫലമൊക്കയും നശിച്ചുതേ!
അത്യുഗ്രമായ മമ ശൂലപാതങ്ങളേററാൽ
മൂർത്തികൾ മൂന്നുപേരെന്നാകിലും ജീവിക്കുമോ?
കണ്ഠസംബന്ധിതപ്രാണ[2]നായതിഭീതനായ്-
കണ്ടനായ് ശഷ്പ[3]സമനായ നീയെന്തു പിന്നെ?"
ഇത്തരമുരചെയ്തു ഭൂമിയിൽ കിടക്കുന്നോ-
രത്തമശ്രുപമണ്ഡമെടുത്തു കാളിതാനും
രാക്ഷസവക്ഷസ്സിങ്കലൊന്നടിച്ചതു നേരം
പാരമായ് വിറച്ചവൻ ഭൂമിയിൽ പതിച്ചുപോയ്.
പിന്നെയങ്ങെഴുന്നേററ ഭീതിയോടോടീടിനാ-
നിന്നു ഞാനേഴാമദ്ധ്യായം ചൊല്ലിനേൻ കേട്ടപോലെ.

ഏഴാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

---

1. മുരടററ മരം.
2. കഴുത്തുവരെ എത്തിയ പ്രാണൻ.
3. ഉണങ്ങിയ പുല്ല്. 'ശഷ്പസമനായതെന്തു പിന്നെ' (മ. പാ.)

എട്ടാമദ്ധ്യായം

പേടിച്ചു ദൈത്യവീരനോടീടുന്നതു കണ്ടു
ക്രൂരവേഷത്തിലു കാളിയും കോപത്തോടും.
പത്തു ദിക്കിലുമോടി വലഞ്ഞു ദാരുകനും
തഥൈവ മറഞ്ഞൊളു പാതാളം പുക്കീടിനാൻ.
നീളവേ നോക്കുന്നേരം ദൈത്യനെക്കാണായ്കയാൽ
കാളിയും ഭൂമിതന്നിലിതന്നു ചിന്തിച്ചുതേ:—
'ഇന്നു ദാനവശ്രേഷ്ഠനെന്തൊരുപായമൊളിച്ചതു!
എന്നുടെ യത്നങ്ങളും നിഷ്ഫലങ്ങളായ് വന്നു!
ദൈത്യനെക്കൊന്നീടുവാൻ താതൻറെ നിയോഗത്താ-
ലാസ്ഥയാ വന്നോരു ഞാനവനെ വധിക്കാതെ,
അങ്ങു ചെന്നെന്തു താതൻ തന്നോടു ചൊല്ലേണ്ടതും,
സംഗതി വന്നീലല്ലോ ലോകത്തെ രക്ഷിപ്പാനും!
ദേവർഷിവിപ്രഗണാലസ്യങ്ങളും തീർക്കായ്കയാൽ
കേവലം മമ ജന്മം നിഷ്ഫലമായി വന്നു!'

ഇത്തരം കാളിതാനന്തരമോരോന്നേ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ
സത്വരമശരീരിവാക്യവും കേൾക്കായ് വന്നു:—
"ഭൈരവി തവ വൃഥാ ചിന്തയുണ്ടാക വേണ്ടാ,
ദാരുകൻ മറഞ്ഞുപോയ് പാതാളേ വസിക്കുന്നു;
ദുർമ്മാർഗ്ഗം തുടങ്ങുന്ന വൈരികളോടു നല്ല[1]
സന്മാർഗ്ഗം കൊണ്ടുതന്നെ കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കുമോ?"
ഇത്തരമശരീരിവാക്യങ്ങൾ കേട്ട നേരം
ചിത്തത്തിലുപായങ്ങൾ നിനച്ചു കാളിതാനു-

---

1. ഇത്തരം ഇരട്ടിപ്പുകൾ നാടൻ ഭാഷയിൽ സാധാരണയാണ്. ഉദാ: 'ഒപ്പ കിടാക്കളി.' '[illegible]' (പേജ് 21). ''[illegible]'' (പേജ് 33) മുതലായവ വന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ.

'നല്ല' എന്നൊരു പാഠം കണ്ടതിൽ [illegible] കാണുന്നു.

അൎക്കബിംബത്തെ മറച്ചീടിനാൾ നാവുകൊണ്ടു;[1]
ദിക്കുകളെല്ലാം മറച്ചീടിനാൾ ചികുരത്താൽ.[2]
പാരെല്ലാമന്ധകാരപൂൎണ്ണമായ് വന്നിതപ്പോൾ
ദാരുകനതു കണ്ടു ചിത്തത്തിൽ നിരൂപിച്ചു:—
"അൎക്കനമസ്തമിച്ചു; പരന്നു തിമിരവു-
മിക്കാലം പുറപ്പെട്ടു ചെന്നു ഞാൻ ഭൂമിതലേ
സംഗതി വന്നുവെങ്കിൽ കാളിയെക്കൊലചെയ്തു
മങ്ങാതെ കാന്തയോടുമൊന്നിച്ചു വാണീടുവൻ."
ഇത്തരം ചിന്തിച്ചവൻ പാതാളത്തിങ്കൽനിന്നു
സത്വരം പുറപ്പെട്ടു ഭൂമിയിൽ ചെന്നനേരം
ഘോരാന്ധകാരംകൊണ്ടു കാളിയെക്കാണായ്കയാ-
ലാരുമേ അറിയാതെ മന്ദമായ് ഗമിക്കുമ്പോൾ,
സൂക്ഷ്മമാം മായകൊണ്ടു കാളിയും ചെറുനേരം
സൂക്ഷിച്ചു നേരമിവൻ ദൈത്യനെന്നറികയാൽ
ബന്ധിച്ചു ചികുരവും; ചുരുക്കി സന്ധ്യയു-
മന്ധകാരവുമപ്പോൾ നശിച്ചു വെളിവായി.
അന്നേരമരികത്തു കാളി നില്പതുകണ്ടു
വന്നൊരു ഭയത്തോടും ദാരുകൻ മണ്ടീടിനാൻ.
സത്വരം പിമ്പേ ചെന്നു കാളിയും ത്രിശൂലത്താൽ
ദൈത്യവക്ഷസ്സിലൊന്നു കുത്തിനാൾ കോപത്തോടും.
ഉഗ്രമായൊരു ശൂലം വക്ഷസി തറക്കയാൽ
വ്യഗ്രത പൂണ്ടു ഭൂമൌ പതിച്ചാൻ ദാരുകനും.
ഘോരശൂലാഗ്രം ഭദ്രകാളിയുമവന്റെ
മാറിടം തന്നിൽത്തറച്ചുമൎത്തു നിൎത്തീടിനാൾ
ഗാത്രങ്ങൾ വിറച്ചതിവേദന പൂണ്ടു പാര-
മാൎത്തനായൊരു ദൈത്യൻ കാളിയോടുരചെയ്താൻ:—

1. "അൎക്കബിംബത്തെ ദേവി മറച്ചു നാവുകൊണ്ടു" (തി. പ.) 'കാളി' എന്നുള്ളതുകൊണ്ടു 'ദേവി' അനാവശ്യമാണു.

2. "ദിക്കുകളെയുമെല്ലാം മറച്ചു ചികുരത്താൽ" (തി. പ.)

"മുന്നം നിൻ പരമാർത്ഥമേതുമൊന്നറിയാതെ[1]
നിന്നോടു യുദ്ധത്തിനായ് വന്നിതു മൂഢനാം ഞാൻ.
വാഹനായുധാദികളൊന്നുമില്ലാതെതാമെന്നെ
മോഹനരൂപേ! ദേവി! കൊല്ലാതെ പാലിക്കണം.
പ്രാകൃതനായോരെന്നെ വധിച്ചാൽ ഭവതിക്കു
ലോകത്തിൽ വലുതായ ദുഷ്കീർത്തിയുണ്ടായ് വരും.
ദുർജ്ജനങ്ങളായവർ ചെയ്യുന്നോരപരാധം
സജ്ജനമായുള്ളവർ[2] പൊറുത്തുകൊള്ളുമല്ലോ.
ദേവകാര്യാർത്ഥമെന്നെക്കൊല്ലേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ
ദേവി! ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നോരു ഭാവമല്ലോ.
ആകയാലപരാധമൊക്കെയും പൊറുത്തെന്നെ
ലോകമാതാവേ! പരിപാലിച്ചുകൊള്ളേണമേ!"[3]
ഇത്തരം ദാരുകന്റെ ദീനവാക്യങ്ങളും കേട്ടു
ചിത്തകാരുണ്യം പൂണ്ടു കാളിയുമതുനേരം
സന്തോഷത്തോടും വസിക്കുന്നതുകണ്ടു ദേവ-
വൃന്ദവും ഭയപ്പെട്ടു കാളിയോടുരചെയ്തു:—
"മാരനാശനസുതേ! ഭൈരവി! നമോസ്തുതേ!
പാരിടമെല്ലാം പരിപാലിച്ചുകൊള്ളേണമേ.
ക്രൂരനാം ദാരുകനെക്കുറിച്ചു തവ ഹൃദി
കാരുണ്യമുണ്ടാവതിനേതുമില്ലവകാശം.
താപസദേവദ്വിജസജ്ജനങ്ങളെയെല്ലാം[4]
പാപിയാമിവനഹോ! നിത്യവും വധിക്കുന്നു.
ദേവതാലയങ്ങളും ഭസ്മമാക്കുന്നു നിത്യം;
ദേവനാരികളെയുമടക്കി വാണീടുന്നു.

1. "എന്നമ്മേ പരമാർത്ഥമൊന്നറിയാതെ" (തി. ക.) 'എന്നമ്മേ' എന്നതിനു ഇങ്ങനെ തിരുത്തിച്ചു" അർത്ഥമൊന്നുമില്ല.

2. "സജ്ജനങ്ങളായുള്ളവർ" (തി. ക.)

3. തോറ്റത്തിലും, കളംപാട്ടിലും, ദാരുകന്റെ യാചന ഇത്രത്തോളമില്ല. താൻ ശിവഭക്തനാണെന്നു പറയുന്നുണ്ട്. നോക്കുക 36, 37, 114, 115.

4. "താപസദ്വിജമുഖ്യസജ്ജനങ്ങളെയെല്ലാം" (തി. പ.) ഇതിൽ രണ്ടാമത്തെ വിളംബമായ തിരുത്തലിരിക്കുന്നു".

ദേവിയാം നിന്നോടിവനെന്തെല്ലാമുരചെയ്തു?
ദേവവരനായ തവ താതനെ നിന്ദിക്കുന്നു.
മാരാരിനേത്രാഗ്നിയിൽനിന്നു[1] നീ ജനിച്ചതു
ദാരുകൻതന്നെ വധിച്ചീടുവാനല്ലോ സാധോ!
ചിത്തകാരുണ്യംകൊണ്ടു ദൈത്യനെക്കൊല്ലായ്കിലോ
മൃത്യുശാസനൻ രുഷ്ടനാകിടും ഭവതിയെ!
ദോഷങ്ങളെല്ലാം തീർന്നു ഹാസ്യസംസ്ഥിതനായ
വൈരിയെക്കൊന്നീടുവാനെന്തു സംശയമിപ്പോഴും?[2]
എത്രയും ദുഷ്ടനാകും ദൈത്യനെ വധിച്ചിനി[3]
സത്യവും ലോകങ്ങളും പാലിച്ചുകൊള്ളേണമേ."

ഇത്തരം ദേവഗണം ചൊന്നതു കേട്ടനേരം
ദൈത്യനിലുണ്ടായൊരു കാരുണ്യം വെടിഞ്ഞുടൻ,
അത്യന്തകോപത്തോടും കാളിയും ത്രിശൂലത്താൽ
ദൈത്യവക്ഷസ്സിലൊന്നു കുത്തിനാൾ ബലത്തോടും
ദാരുകവക്ഷസ്ഥലം ഭേദിച്ചു ശൂലാഗ്രങ്ങൾ
ചോരയുമണിഞ്ഞൊട്ടു ഭൂമിയിൽതറച്ചുപോയ്.
ശൂലതാഡനമേറ്റ ദാരുകനന്നേരം
മാലോടും മരിച്ചുപോയ് കാലമന്ദിരം പുക്കാൻ.
അന്നേരം കാളിതാനും ദാരുകന്റെ ഗളം
മിന്നുന്ന ഖഡ്ഗംകൊണ്ടു മുറിച്ചു ജിതശ്രമം.
തിളച്ചു വരുന്നോരു രക്തങ്ങൾ പാനംചെയ്തു,
പുളച്ചു, ഘോരഘോരമാർത്തതികോപത്തോടും,
വിലയ വക്ഷസ്ഥലം പിളർന്നു നല്ല കുടൽ-
മാലകളെടുത്തണിഞ്ഞേറ്റവും വിളങ്ങിനാൾ
ദാരുകൻ തന്റെ തല കരത്തിലെടുത്തുടൻ
ഭൈരവിതാനും മഹാട്ടഹാസവും തുടങ്ങിനാൾ.

1. "മാരാരിനേത്രാഗ്നിയിൽനിന്നു"—" (തി. പ.)
2. "വൈരിയെക്കൊന്നീടുവാനെന്തുള്ള സംശയമിപ്പോൾ" (തി. പ.) ഇവിടെ ശ്രദ്ധയല്ല, സംശയംതന്നെയാണു".
3. "വധിച്ചു നീ" (തി. പ.)

അന്നേരം കാളിതന്റെ ഘോരമാം രൂപം കണ്ടും
വൎണ്ണനാതീത കോപം കണ്ടും, ഘോരനാദങ്ങൾ കേട്ടും,
ദേവതാപസസിദ്ധഗന്ധൎവ്വദൈത്യാദിക-
ളേവരും ഭയപ്പെട്ടു ദൂരവേ മണ്ടീടിനാർ.
പിന്നെയും കോപം സഹിച്ചീടാതെ കാളിതാനും
നിന്നോരു ദൈത്യന്മാരെയൊക്കെയും ഭക്ഷിച്ചുടൻ,
ഘോരയാം വേതാളിതൻ കണ്ഠത്തിലേറിക്കൊണ്ടു
ഭേരിദുന്ദുഭിമുഖവാദ്യഘോഷങ്ങളോടും,
കൂളി[1] പാളികളോടും ഭൂതവൃന്ദങ്ങളോടും,
കാളിതാൻ കൈലാസാദ്രി തന്നുടെ താഴെ ചെന്നാൾ.
ദേവഗന്ധൎവ്വയക്ഷതാപസസിദ്ധാദിക-
ളേവരും മോദത്തോടുമാകാശേ നിറഞ്ഞുതേ.
ഭൈരവിതാനും കൈലാസാചലം വലംവെച്ചു
പാരിച്ച ഭക്തിയോടും വന്ദിച്ചു കരേറിനാൾ.
ഭൂതവൃന്ദവും, മാതൃസൈന്യവും, മാതൃക്കളും
പ്രീതിയോടാർത്തു വിളിച്ചൊന്നിച്ചു കരേറിനാർ.
സൎവ്വജ്ഞനായ പരമേശ്വരനന്നേരം
സൎവ്വവാൎത്തയുമുള്ളിലറിഞ്ഞു വിചാരിച്ചു:—
'കോപത്തിനേതും ശാന്തി വന്നില കാളിക്കിപ്പോൾ
കോപിച്ചു നമ്മെക്കൂടി സംഹാരം ചെയ്തീടുമോ?'
എന്നു ചിന്തിച്ചു ഗജമുഖനാം പുത്രനോടും
നന്ദികേശ്വരനോടും ഗൂഢമായരുൾചെയ്തു:—
"സത്വരം ചെന്നു നിങ്ങൾ ഗോപുരദ്വാരത്തിങ്ക-
ലത്യന്തശിശുരൂപം ധരിച്ചു കിടക്കേണം.
മൌനം ചെയ്തു കിടക്കുന്നതു കാണുന്നേരം
മേദുരകോപം ചെറ്റു കാളിക്കു ശമിച്ചീടും

1. ഒരുതരം ഭൂതം. 'കാളിയും കൂളിയും' എന്നു കൂട്ടിച്ചേൎത്തു പറയുന്നതു സാധാരണയാണു".

താപസഗണമെല്ലാം മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു
126 കോപത്തെക്കളവാനായേററവും സ്തുതിക്കേണം.
ഘോരമാം കോപം ചെറു ശമിച്ചീടാതെ മഹാ-
128 മൈവി വരുന്നാകിലനർത്ഥമുണ്ടായ്വരും."
ഇത്തരം തന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടനേരം
130 സത്വരം പുറപ്പെട്ടു നാരിയും ഗണേശനും.
മനോരമാസ്യം പൂണ്ട സുന്ദരബാലരൂപം
132 നന്നായിധരിച്ചവർ ഗോപുരദ്വാരത്തിങ്കൽ
ഭൂമിയിൽ കിടന്നാർത്തു കരയും നേരത്തിങ്കൽ
134 ഭീമകോപേന തത്ര ചെന്നിതു കാളിതാനും.
രണ്ടു ബാലന്മാർ തത്ര ഭൂമിയിൽ കിടപ്പതു
136 കണ്ടു കാരുണ്യം പൂണ്ടു കാളിയും വേഗത്തോടും
ചെന്നെടുത്താശ്ലേഷിച്ചു വാത്സല്യവിവശയായ്
138 വന്നൊരു സ്വഭാവത്തോടവരോടരുൾചെയ്താൾ:—
"സുന്ദരരൂപത്തോടും ഭൂമിയിൽ കിടക്കുന്ന
140 നന്ദനന്മാരേ! നിങ്ങളാരുടെ തനയന്മാർ?
നിങ്ങളെയുപേക്ഷിച്ചുപോയൊരു ജനനിമാ-
142 രംഗനമാരെന്നു തോന്നുന്നില്ലെനിക്കേതും
നാരിമാരെന്നാകിലോ[1] ഭാഗ്യമില്ലവർക്കേതും,
144 ക്രൂരമെത്രയുമൊന്നാൽ നാരിമാരുടെ ചിത്തം.
ക്ഷുൽപിപാസകൾ[2]കൊണ്ടു പീഡിതന്മാരാം നിങ്ങ-
146 ളിപ്പോളീ മമ കുചപാനവും ചെയ്തീടുവിൻ.
എന്നുടെ കലുഷത[3]യൊക്കയും തീരുമെന്നാ-
148 ലെന്നല്ല മമ ജന്മസാഫല്യമതും വരും.

1. 'നാരിമാരല്ലായ്കിലോ' (തി. പ.) ഇതിന്നർത്ഥമില്ല.

2. ക്ഷുത്ത് (വിശപ്പ്)+പിപാസ (ദാഹം).

3. കുട്ടികളില്ലാത്തപ്പോൾ അമ്മമാരുടെ സ്വഭാവത്തിനു ദോഷമുണ്ടാകുമെന്നു പറയാറുണ്ട്.

രോദനം ചെയ്തീടാതെ മന്ദഹാസവും ചെയ്തു
ഖേദവും വെടിഞ്ഞു ഞാനൊന്നിച്ചു പോന്നീടുവിൻ!"
ഇത്തരം പലവിധമവരെ ലാളിക്കയാൽ
ചിത്തതാപവും പാതി ശമിച്ചു കാളികൾക്കപ്പോൾ.
പിന്നെഗ്ഗോപുരദ്വാരം കടന്നു ചെന്നീടിനാ-
ളിന്നു ഞാനെട്ടദ്ധ്യായം ചൊല്ലിനേൻ ചുരുക്കമായ്.

എട്ടാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

ശൂലികളോടും, ഭൂതവൃന്ദങ്ങളോടും, ഭദ്ര-
കാളി താൻ വരുന്നതു കണ്ടോരു താപസന്മാർ
മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നു വന്ദിച്ചു ഭക്തിയോടും,
ഗൽഗദവാക്യങ്ങളാൽ സ്തുതിച്ചുതുടങ്ങിനാർ:—
"ശങ്കരസുതേ! പത്മലോചനേ! ജയ! ജയ!
പങ്കനാശിനി! പത്മലോചനേ! ജയ! ജയ!
വീരദാനവസൈന്യനാശിനി! ജയ! ജയ!
കാരുണ്യാമൃതരസവാരിധേ! ജയ! ജയ!
*ദാരുകനായ ദുഷ്ടദൈത്യനെ വധിക്കയാൽ
പരമാനന്ദം വന്നു ലോകവാസികൾക്കെല്ലാം;
ദേവകൾക്കിന്നു നാകലോകത്തിൽ വസിച്ചീടാം;
കേവലം തപം ചെയ്തു വാണീടാം ഞങ്ങൾക്കെല്ലാം.
ധർമ്മകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു വാണീടാം വിപ്രന്മാർക്കും;[1]
സന്മാർഗ്ഗസ്ഥിതന്മാർക്കു വാണീടാം ഭയമെന്യേ.
ഈരേഴുലോകത്തിന്നധീശ്വരിയാകും തവ
ദാരുകൻതന്നെ വധിച്ചീടുവാനെന്തു ഭാരം!
ലോകത്തെസ്സൃഷ്ടിച്ചു രക്ഷിച്ചു സംഹരിക്കുന്ന
ലോകമാതാവേ! നിനക്കന്തരമെന്തുള്ളൂ!
വാരിജേക്ഷണപ്രിയയാകിയ ലക്ഷ്മീതാനും,
വാരിജാസനപ്രിയയാകിയ വാണീ താനും,
വാരിജശരാന്തകകാന്തയാം ഗൗരീതാനും,
വാരിജമുഖി! ഭദ്രകാളി നീയല്ലോ നാഥേ.
ഈശ്വരവിധിഹരിരൂപമായതും നീയേ!
ശാശ്വതമായ കാലരൂപമായതും നീയേ!
എന്നല്ല പതിന്നാലു ലോകവും ലോകങ്ങളി-
ലിന്നു കണ്ടതുമദൃശ്യങ്ങളും നീയേ! നാഥേ!

* ഈ രണ്ടു വരികൾ തിരുവിതാംകൂർ പതിപ്പിലില്ല.

1. 'ധർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടു വാണീടാം ദ്വിജരെല്ലാം' (തി. പ.)

അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന നിന്നെയിട്ടുനോക്കിൽ ഞങ്ങ-
ളെങ്ങിനെ പുകഴ്ത്തുന്നു! മോഹമെന്നതേയുള്ളു!
ഓരോരോ യുഗങ്ങളിലോരോരോ രൂപം പൂണ്ടു[1]
പാരിൽവന്നവതാരം ചെയ്തുതികഞ്ഞയാ
ദുഷ്ടനിഗ്രഹം ചെയ്തു ശിഷ്ടരെപ്പാലിക്കയാൽ
തുഷ്ടിയും പൂണ്ടു സർവ്വജനവും വസിക്കുന്നു.
ഇന്നു നീ ദാരികനാം ദൈത്യനെ വധിക്കയാൽ
വന്നിതു സുഖം ലോകവാസികൾക്കെല്ലാവർക്കും.
ദുഷ്ടന്മാരെന്നിനി[2] യുണ്ടാകുന്നവരെയും
പെട്ടെന്നു സംഹരിച്ചു പാലിക്ക ലോകത്രയം.
കോപരക്താക്ഷം തവ ഭീഷണമുഖം[3] കണ്ടു
വേപഥു പൂണ്ടീടുന്നു ലോകവാസികളെല്ലാം.
ആകയാലിന്നു കോപം വെടിഞ്ഞു ജനങ്ങളെ
ലോകമാതാവേ! മന്ദമൊന്നു നോക്കുക! നാഥേ!"[4]

ഇത്തരം സ്തുതിച്ചതു കേൾക്കയാൽ ഭൈരവിക്കു
ചിത്തകോപങ്ങളെല്ലാം ശമിച്ചു; മോദത്തോടും
മന്ദഹാസവും ചെയ്തു സുന്ദരകടാക്ഷത്താൽ
നന്ദിയോടനുഗ്രഹം നൽകിനാളെല്ലാവർക്കും
മന്ദമെന്നിയെ പിന്നെ നടന്നു ജനകനെ
ചെന്നു വന്ദിച്ചു മാതൃപാദവും വണങ്ങിനാൾ.
പാദവന്ദനം ചെയ്തു നില്ക്കുന്ന പുത്രിതന്നെ
സാദരം പുണർന്നരുൾചെയ്തിതു മഹേശ്വരൻ:—

"കല്യാണശീലേ! മമ നന്ദിനി! കാളി! തവ
നല്ലതു വരും മേലിലില്ല സംശയമേതും.

1. 'രൂപംകൊണ്ടു' (തി. പ.)
2. 'മന്നിലിനി' (തി. പ.)
3. കോപത്താൽ ചുകന്നിരിക്കുന്ന കണ്ണുകളോടു കൂടിയ നിന്റെ ഭയങ്കരമായ മുഖം.
4. ഭദ്രകാളിമാഹാത്മ്യത്തിലെ സ്തോത്രം ഇത്രത്തോളമില്ല. ഒരു 'കേശാദിപാദ' മായിട്ടാണു് അതിന്റെ രൂപം. ഭദ്രകാളിമാഹാത്മ്യം, പേജ് 139, 144.

ദാരുകനായ മഹാദൈത്യനെക്കൊന്നീടുവാ-
52 നാരുമില്ല നീയെന്നിയേ ലോകത്തിലോർത്തുകണ്ടാൽ
ദൈത്യനെസ്സംഹരിച്ചു ലോകത്തെപ്പാലിക്കയാൽ
54 കീർത്തിയും വന്നു തവ; സൌഖ്യവും മമ വന്നു.
എന്നുടെ സമീപത്തു കോടി വത്സരം കാല-
56 മൊന്നിച്ചു സുഖത്തോടും വാഴ്ക നീ മനോഹരേ!
എങ്കിലോ[1] ധരണിയിൽച്ചെന്നു നീയോരോ ദിശി
58 നന്ദിച്ചു വസിച്ചാലു, മാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിലോ.
പുത്രി! നീ ചെന്നു ഭുവി വാണീടും ദിക്കിലെല്ലാ-
60 മുത്തമക്ഷേത്രങ്ങളും നിർമ്മിച്ചു വിപ്രേന്ദ്രന്മാർ
സൂപ[2]പായസാപൂപ[3]നൈവേദ്യാദികൾകൊണ്ടും,
62 ധൂപ[4]ദീപാരാധനാമാല്യജാലങ്ങൾകൊണ്ടും,
നിത്യവും പൂജിച്ചുകൊണ്ടനേകസ്തോത്രങ്ങളാ-
64 ലെത്രയും സ്തുതിച്ചീടും വേദജാലങ്ങൾ[5]കൊണ്ടും.
ക്ഷത്രിയവൈശ്യശൂദ്രവൃന്ദമവരവ-
66 ർക്കുത്തമമാർഗ്ഗം പോലെ[6] പൂജിക്കും ഭവതിയെ.
നിത്യവും ഭക്തിയോടും പൂജിക്കും[7] ജനങ്ങൾക്ക-
68 ള്ളതുമായിവ്യാധി ദാരിദ്ര്യഭയങ്ങളും,
[8]ശത്രുബാധയും തീർത്തു സൌഖ്യങ്ങളെല്ലാം നൽകി
70 ചിത്തമോദേന ലോകം പാലിച്ചു വാണീടുക."[9]

1. 'എന്നിയേ'—(പാഠാന്തരം)
2. പരിപ്പ്.
3. അപൂപം=അപ്പം.
4. സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളിട്ടുണ്ടാക്കിയ പുക.
5. വേദത്തിൽ കാളീസൂക്തമോ?
6. 'ഉത്തമമാം മാർഗ്ഗംകൊണ്ടേ' (തി. ക.)
7. 'നിത്യവും ഭക്തിയോടും ജനങ്ങൾക്കുള്ളതിലും' (തി. ക.) ഇതിലെ 'ഭക്തിയോടും' അനാവശ്യകമാണ്.
8. 'ശിരോബാധ' (തി. പ.)
9. ഈ ഭാഗം മൂലത്തിൽനിന്നു ഭിന്നമാണ്. അതിൽ കാളിയെ മലയാള ദേവതയാക്കിയിട്ടില്ല.

എന്നതു കേട്ട നേരം കാളിയും ചൊല്ലീടിനാൾ:—
"മന്നിടം തന്നിൽ ചെന്നു ഞാനിന്നു വാണീടുകിൽ
സാരമില്ലാതെയുള്ള മർത്ത്യന്മാർ ചിലരെന്നെ
നാരിയെന്നോർത്തു പാരമവമാനിക്കയില്ലീ?"
എന്നതു കേട്ട പരമേശ്വരനരുൾചെയ്താൻ:—
"ഇന്നു നിന്നുടെ ബാല്യം പോയതില്ലേതും ബാലേ!
മൽപുത്രിയാകും നിന്നെ[1] നിന്ദിക്കുന്നവരെല്ലാ-
മപ്പോഴേ കുലത്തോടും നശിക്കുമറിക നീ.
ഭക്തി കൈക്കൊണ്ടു പരദേവതയാക്കി നിന്നെ[3]
നിത്യവും മർത്ത്യജനം പൂജിക്കുമസംശയം.
ഭക്തിയുള്ളവർക്കഭീഷ്ടങ്ങളെല്ലാം നൽകി
ഭക്തവത്സലേ! ദേവി വാഴ്ക, നീ ചിരകാലം.
ദാരികാസുരൻ തന്റെ ശിരസ്സു കരമതിൽ
പാരമാനന്ദത്തോടും നിത്യവും ധരിക്ക നീ.
മർത്ത്യന്മാർ തവ രൂപം നിർമ്മിച്ചീടുമ്പോഴും ദൈത്യ-
മസ്തകം ധരിച്ചോരു കരവുമുണ്ടാക്കീടും.[3]
എങ്കിലോ ധരണിയിൽ ചെന്നു നീ വസിച്ചാലും
ശങ്കയുമുണ്ടാകേണ്ട; നല്ലതു വരും മേലിൽ!"
ഭൃത്യശാസനവാക്യമിത്തരം കേട്ട നേരം,
ചിത്തസന്തോഷത്തോടും വന്ദിച്ചു കാളിതാനും,[4]
താതപാദവും തൊഴുതാശീർവ്വാദവും വാങ്ങി,
മാതൃക്കളോടും ചെന്നു ഭൂമിയിൽ വാണീടിനാൾ.

1. 'പുത്രിയാകുന്ന നിന്നെ' (തി. ഖ.) പാ. പ്രാസം പോയി.

1. 'ഞെച്ചു' (തി. പ.)

3. ഇവിടെ ദാരുകമകുടമാണു് പിടിക്കേണ്ടതെങ്കിലും, കാളീസ്വരൂപങ്ങളിലെല്ലാം ഒരു കയ്യിൽ ഒരു തലയും കാണാറുണ്ടു്.

4. 'കാളിയുമപ്പോൾതാനും' (തി. പ.) അപ്പോൾ കാളി ശിവനെ വന്ദിക്കാതെ പോകണം. അടുത്ത വരിയിൽ അങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ടു്.

മന്നിടം തന്നിൽ വന്ന മുമ്പിനാൽ വസിച്ചുള്ള
മന്നവ! [1] ദണ്ഡകാരണ്യകാനനം തന്നിലല്ലോ.
ഉത്തമമൊരു രൂപം തത്ര കാനനേ വാണു[2]
നിത്യവും ഘോരമായ തപസ്സുചെയ്തീടുന്നു.
പിന്നെയും ബഹുരൂപം കൈക്കൊണ്ടിങ്ങൊരോ ദിക്കിൽ
ചെന്നു വാണിതു ഭദ്രകാളിയും യോഗത്താലെ.
ദിക്കുകൾതോറും ക്ഷേത്രം നിർമ്മിച്ചു വിപ്രാദികൾ[3]
ഭക്തി കൈക്കൊണ്ടു ഭദ്രകാളിയെസ്സേവിക്കുന്നു.
സേവിക്കുന്നവർക്കൊക്കെയാപത്തു നശിപ്പിച്ചു
കേവലം സുഖങ്ങളെ നൽകുന്നു കാളിതാനും.
ഘോരമായ് തപം ചെയ്തു വാണീടും കാളിരൂപ-
മേറിയ കാലംകൊണ്ടു മറഞ്ഞു വല്മീകത്താൽ.[4]
നിന്നുടെ ഗജേന്ദ്രന്മാർ വല്മീകം തകർക്കയാൽ
വന്നിതു കോപത്തോടും കാളിതന്നുടെ ഭൂതം
എന്നുടെ വാക്യത്താലെ ശാന്തനായ് പോയാനവൻ
മന്നവ! കാളിതന്റെ മാഹാത്മ്യം ചൊല്ലീടിനേൻ.
ഇക്കഥ നിരന്തരം ചൊല്ലുന്ന ജനങ്ങൾക്കും,
ഭക്തിയോടനിശം കേൾക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കും,
കീർത്തിയും, ദീർഘായുസ്സും, വിദ്യയും, വിജ്ഞാനവും,
ആർത്തിനാശവും, രോഗശാന്തിയും, വന്നുകൂടും;
പുത്രാർത്ഥിയായവർക്കു പുത്രനുമുണ്ടായ് വരും;
വിത്താർത്ഥിയായവർക്കു വിത്തവുമുണ്ടായ് വരും;

---

1. ദണ്ഡകൻ ഭരിച്ചതുകൊണ്ട് ദണ്ഡകന്റെ രാജ്യമെന്നായി. ഉശനസ്സിന്റെ ശാപംകൊണ്ട് എല്ലാം നശിച്ച് അവിടം കാടായി. ഇങ്ങിനെയാണ് ദണ്ഡകാരണ്യമെന്ന പേരുണ്ടായത്. (ശ. താ. പേജ് 1028)

2. 'വന്നു' (തി. പ.)

3. 'ദേവാദികൾ' (തി. പ.) ദേവന്മാർ എല്ലാ ദിക്കിലും എത്താൻ പ്രയാസമാണ്.

4. കാളിയുടെ ഈ ചരിത്രം പൗരാണികന്മാരുടെ മനോധർമ്മമാണ്. ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ തപം ചെയ്യുന്ന കാളി മറ്റുള്ള ദിക്കിലുമുണ്ടെന്നുള്ളത് കാളിയുടെ യോഗശക്തിയുടെ ഫലമാണെന്നു സമർത്ഥിയ്ക്കുന്നു.

കന്യകാജനമിതു കേൾക്കിലോ വൈകിയാതെ
116 കന്ദർപ്പസമനായ കാന്തനെയുണ്ടായ്‌വരും;
ഭർത്താവുമൊരുമിച്ചു നിത്യവും രമിച്ചീടാം;
118 പുത്രന്മാരുണ്ടാം; പിന്നെക്കാമിച്ചതെല്ലാം വരും.
ഉത്തമമായ കാളീമാഹാത്മ്യമെഴുതിയ
120 പുസ്തകം നിജഹസ്തേ ധരിച്ചു വസിക്കിലോ,
ഭൂതവേതാളപ്രേതകൂശ്മാണ്ഡാ[1] ദികളുടെ
122 ഭീതിയും മസൂരികാ[2]ഭീതിയുമൊഴിഞ്ഞായ്‌വരും;
പുസ്തകമൊന്നു ഗൃഹം തന്നിലങ്ങിരിക്കിലോ,
124 ശത്രുക്കളുടെ ഭയമില്ലപ്പുരിതന്നിലെന്നും;[3]
കൈവിഷങ്ങളുമാഭിചാരവും ഫലിക്കയി-
126 ല്ലെവനിതു ജപിച്ചുംകൊണ്ടു സേവിക്കിലോ;
ഉർവ്വീശഭൂപന്മാരായുള്ളവർ ജപിക്കിലി-
128 ത്യുത്തമമായ ഭൂപസന്താനമുണ്ടായ്‌വരും;
അന്യോന്യവശ്യം നരനാരിമാർക്കിതു പാഠാ-
130 ലെന്നല്ല ചിന്താമണി[4] തുല്യമെന്നതേ വേണ്ടൂ;
സന്തതം ജപിച്ചവരൈഹികങ്ങ[5]ളും ലഭി-
132 ച്ചന്ത്യകാലത്തു ശിവസായുജ്യം[6] ലഭിച്ചീടും.

---

1. ഒരുതരം പിശാച്.

2. ഇവിടെ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് കേരളീയരുടെ ഐതിഹ്യം സ്മരിക്കുന്നതായി ഊഹിക്കാം. കേരളീയർ വസൂരിയെ ദൈവമായിട്ടാണ്. 'അമ്മയെ' വസൂരിയുമായി ബന്ധിച്ചുംകൊണ്ടാണ് തമിഴരും സങ്കല്പിക്കുന്നത്. പക്ഷേ അവർ വസൂരി 'അമ്മവിളയാട്ട'മാണ്.

3. 'എന്നും' (തി. പാ.)

4. എല്ലാ ഇഷ്ടങ്ങളും തരുന്ന ഒരു ദിവ്യരത്നം.

5. ഐഹികസുഖങ്ങൾ എന്ന താല്പര്യം.

6. ദേവിയെ സേവിച്ചാൽ ശിവസായുജ്യം ലഭിക്കും എന്നു പറയുമ്പോൾ ദേവിക്ക് സ്വതന്ത്രപദവിയില്ലെന്നർത്ഥമാവും. ഇത് ശാക്തേയസങ്കല്പങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമാണ്. "സന്തതം ജപിച്ചവരൈഹികങ്ങളും ഉടൻ-ചൃത്യകാലത്തു"............" (തി.പാ.) ഈ പാഠത്തിൽ 'ലഭിക്ക' എന്നത് ആവർത്തിച്ചിട്ടില്ലെന്ന ഗുണമുണ്ടെങ്കിലും 'അന്തർ ഭവിക്കുക' എന്ന അന്വയദോഷമുണ്ട്.

എന്നതുകൊണ്ടു നിത്യം ജപിച്ചീടുക ഭവാൻ
134 മന്നവ! കാളിതന്റെ പ്രീത്യർത്ഥം മഹാമതേ!
ഭക്തവത്സലയാകും കാളിതൻ പ്രസാദത്താൽ
136 ഉൾക്കാമ്പിൽ നിനക്കുന്നതൊക്കെയും സാധിച്ചീടും."
ഇത്തരം സ്തുതികൊണ്ടും ചന്ദ്രസേനാഖ്യനൃപ
138 സത്തമനോടു കാളീമാഹാത്മ്യം ചൊല്ലീടിനാൻ.
എന്നതു മാർക്കണ്ഡേയൻ ശിവശർമ്മാവിനോടു
140 നന്ദിച്ചു ചൊന്നതു നിങ്ങളോടുരച്ചേൻ ഞാൻ.
ഇന്നു ഞാൻ നവമമാമദ്ധ്യായം ചൊല്ലീടിനേ-
141 നെന്നുരചെയ്തു കിളിപ്പൈതലും പോയീടിനാൾ

ഒമ്പതാമദ്ധ്യായം സമാപ്തം.

— ശുഭം —

'കൊല്ലം 1014-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 1-ാംതിയ്യതി
ചൊവ്വാഴ്ചയും കൂടിയ ദിവസം എഴുതിയതു' എന്നു
'കല്ലൂ'രുള്ള ഒരു പകർപ്പുഗ്രന്ഥത്തിൽ
കാണുന്നു.

അനുബന്ധം I.

'ചോതി'—ഭാഗം 22.

ഈ ഉപമെക്കു് പ്രത്യേകം സാരസ്യമുണ്ട്. 'ചോതിനക്ഷത്ര'ത്തിനു് പ്രത്യേകശോഭയുണ്ടെന്നു അനുബന്ധമായി പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ല. തിരുവാതിര, ചോതി, രോഹിണി എന്നീ നക്ഷത്രങ്ങളെ സൌന്ദര്യധാമങ്ങളായി ജ്യോതിഷ്യന്മാർ സങ്കല്പിക്കാറുണ്ട്. ഏതുവിധമായാലും ചോതിക്കു് വിശേഷവിധിയുണ്ടെന്നു നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജ്യോതിസ്സിന്റെ തത്ത്വമായിട്ടും 'ചോതിയെ' സങ്കല്പിക്കാം. അപ്പോൾ സൂര്യചന്ദ്രന്മാരെപ്പോലെ പ്രകാശമുള്ളതു് എന്നും അർത്ഥമാകാം.

II

'പാവ'—ഭാഗം 42.

'പാവ'ക്കു് ദേവിയെന്നും ഭഗവതിയെന്നും അർത്ഥം 'ചിലപ്പതികാരം' മുതല്ക്കുതന്നെയുണ്ട്. 'പാവൈമൻറം'—(പാവമന്ദിരം) എന്നൊരു സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി അതിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതു് രാജാക്കന്മാർ അനീതി പ്രവർത്തിച്ചാൽ അവിടെ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ദേവി കണ്ണീർ പൊഴിക്കുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്.* ചില ദേവതമാരുടെ പേരിന്റെ ഒടുവിലും 'പാവ'ശബ്ദം ചേർക്കാറുണ്ട്, ദൈവ തോലിപ്പാവൈ, ആയ്കളെപ്പാവൈ†

III

'പൊന്നു്'—ഭാഗം 27.

പൊന്നു് എന്ന പദം ഒരു ലോഹത്തിനു മാത്രമല്ല ഒരു കാലത്തു ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതു്. വെൺപൊൻ, കരിമ്പൊൻ, പൊന്നാരാതു, ചെമ്പു്, എന്ന പദങ്ങൾ അതു ഒരു കാലത്തു് ലോഹങ്ങൾക്കെല്ലാം പൊതുവായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതായി സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പൊന്നു് ഒരു നാണയത്തിന്റെ പേരായിട്ടുമുണ്ട്. "എണ്ണട്ടു പൊന്നു കെട്ടി" എന്നു്

* ചിലപ്പതികാരം, (മ) അ. പ്ര. ഭാഗം xlvi.

† ചിലപ്പതികാരം, (മ) അ. 12, വരി 67–72.

തച്ചോളിപ്പാട്ടിൽ കാണുന്നു.* ക്രമേണ അതു് പണമെന്നർത്ഥത്തിലും പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കണം. അപ്പോൾ 'ജീവിതപ്പൊന്നു്' ഉപജീവനത്തിനുള്ള വേതനമായിത്തീർന്നു. ഭംഗിയുള്ളതും, ഗുണം കൂടിയതും, സ്നേഹിക്കത്തക്കതും 'പൊന്നാ'ണു്. പൊന്നേ! എന്നതു് വാത്സല്യപൂർവ്വം ചെയ്യുന്ന സംബോധനയാണല്ലോ. 'പൊന്നമ്മ'യും 'പൊന്നച്ച'നും ഇപ്പോഴും പോയിട്ടില്ല. സ്ഥലപ്പേരുകൾക്കു് മുമ്പിലും 'പൊൻ' സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്; ഉദാഹരണം, പൊന്മല, പൊൻമുടി, പൊന്നാനി. പൊന്നു് 3000 കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പുതന്നെ കേരളത്തിലുണ്ടു്.†

IV

'മാതകന്റെ പട'—ഭാഗം 28.

മാതകന്റെ പടയിലുൾപ്പെട്ടവർ നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ പതിയേണ്ടവരാണു്.

അരബ്ബാണൻ=ചെറിയ ബാണം പ്രയോഗിക്കുന്നവനായിരിക്കണം.

ദീർഘബാഹു=അന്വർത്ഥപദമാണു്.

നാഗബാണൻ=വിഷാസ്ത്രങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നവനാകാം

ധൂമകേതു=നമുക്കു പരിചയമുള്ള വാൽനക്ഷത്രം.

മുടികടകക്ഷത്രിയർ=ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാർ. രാജാക്കന്മാരൊക്കെ മാതകന്റെ ഭാഗമാണെന്നു കാണുന്നതു് അത്ഭുതമായിരിക്കുന്നു.

കാലകേയൻ=കഥകളിയിൽ കാണുന്ന അസുരനായിരിക്കണം.

വില്ലരക്കരും, അമ്പരക്കരും=വില്ലാളികളുടെ വകഭേദങ്ങൾ.

'ഭദ്രകാളിയുടെ പട'—ഭാഗം 28.

ഇതിൽ ഗണപതി, സുബ്രഹ്മണിയർ, അയ്യപ്പൻ ഇവരെ നമുക്കു പരിചയപ്പെട്ടവരായിട്ടുള്ളൂ. യക്ഷിലക്കർ, നീലവട്ടാരി, നന്ദിവല്ലത്തുഗോപാലൻ, തിരുമണിമങ്ക, കുളിമാൻ, കതിരാമൻ ഇവർ പഴയദ്രാവിഡദൈവങ്ങളായിരിക്കാനിടയുണ്ടു്. 'ധർമ്മദൈവ'ങ്ങളായി ഇവരെ സങ്കല്പിച്ചു പൂജിക്കാറുമുണ്ടു്. 'പാതിരാപ്പൂമ്പാവ!' എന്നൊരു വ്യക്തിയും കൂടി ഈ വർഗ്ഗത്തിലുൾപ്പെട്ടതായിട്ടുണ്ടു്.

---

* Dr. Gundert, p. 713.

† K. P. P. Menon, History of Kerala; Part I, p. 111.

V.

'മത്തവിലാസം'—ഭാഗം 40.

'മത്തവിലാസത്തിന്നൃത്തം'. ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു് ശിവന്റെ ഒരു പ്രത്യേകനൃത്തത്തെപ്പററിയാണെന്നു സ്പഷ്ടമാണു്. നൃത്തദേവതയായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു് ശിവനെയാണതാനും. 'നടരാജൻ' എന്നൊരു ബിരുദവും ആ ദേവൻ കയ്ക്കലാക്കിട്ടുണ്ടു്. ഇതിനു പുറമെ 'മത്തവിലാസം കൂത്തു്' എന്നൊരു തരം നൃത്തപ്രദർശനം ചാക്യാന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരുകാലത്തു് പതിവുണ്ടായിരുന്നു. 'കൂടിയാട്ട'ത്തിനെക്കാൾ പടങ്ങു കുറഞ്ഞ ഒരിനമായിട്ടാണു് ഇതിനെ കരുതാറുള്ളതു്. ഇതിനു ശിവനുമായിട്ടുള്ള ബന്ധം ഇപ്പോൾ കണ്ടുപിടിക്കാൻ പ്രയാസമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതു്. മദ്യസേവകൊണ്ടു് മദോന്മത്തത ബാധിച്ച ഒരു സ്ഥിതിയാണു് ഇവരുടെ അഭിനയംകൊണ്ടു് പ്രത്യക്ഷമാവാറുള്ളതു്. ഇപ്പോൾ ഇവ രണ്ടും പേരിനു മാത്രമേ മദ്ധ്യകേരളത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്നുള്ളു. ഉത്സവകാലങ്ങളിൽ തൃപ്പൂണിത്തുറ, കൂടൽമാണിക്യം എന്നീ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഇപ്പോഴും കൂടിയാട്ടം നടത്താറുണ്ടു്. മത്തവിലാസം കൂത്തിനെപ്പററി ഇപ്പോൾ അധികം കേൾക്കാറില്ല.

കൂത്തു് എന്ന പദം നൃത്തത്തിന്റെ പര്യായമായിട്ടാണു് ഒരു കാലത്തു് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതിലേക്കു് സംശയമില്ല. നൃത്തവും നാട്യവും ഒന്നിച്ചിണങ്ങിയപ്പോൾ ഈ പേരു് രണ്ടിനുമായി. പാവക്കൂത്തിൽ ഇതു് രണ്ടുമില്ലെങ്കിലും കൂത്തു് നിലനിന്നു. തമിഴർ നാടകത്തിനും കൂത്തെന്നു പറയാറുണ്ടു്.

VI

'ചെമ്പരത്തി.........'—ഭാഗം 43.

ഈവക പുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഭഗവതിയുടെ രൂപത്തെ നിർമ്മിക്കുമെന്നു പറയുന്നതു് വിശദമാകുന്നില്ല. തെച്ചി, ചെമ്പരത്തി എന്നീ ചുകന്ന പുഷ്പങ്ങൾ ദേവിക്കു പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ളവയാണു്. ചുകപ്പുനിറം രൌദ്രതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, 'കുരുതി' അമ്മക്കു ഒഴിച്ചു കൊടുക്കാറുണ്ടായതുകൊണ്ടും, 'രക്തസേവ' അവസാനിച്ചപ്പോൾ രക്തവെള്ളം അതിന്റെ സ്മാരകമായി നിലനിർത്തിയതായിരിക്കണം. ദേവിക്കുള്ള വസ്ത്രവും ചുകപ്പുനിറമായിരിക്കണമല്ലോ. കുരുത്തോല പലരൂപത്തിലാക്കി മുറിച്ചു മേൽവെള്ളകെട്ടിയ ഒരു രൂപം ചിലപ്പോൾ

വേലയും പൂരത്തിനും കാണാറുണ്ടു്. അതു് ഭഗവതിപ്രീതിക്കായി ചെയ്യുന്നതുമാണു്. പൂക്കൾ അലങ്കാരസാധനവുമാണല്ലോ. ഇവയിൽ നിന്നെല്ലാം 'അമ്മ'യുടെ സ്വരൂപം ഊഹിച്ചുകൊള്ളണമെന്നായിരിക്കണം ഇതിന്റെ സാരം.

VII

ഭാഗം 49.

ഇതിൽ അമ്പതു കാവുകളുടെ പേരുകളാണു് കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്. വടക്കു് വയനാട്ടിൽ നിന്നു് തുടങ്ങുന്നുമുണ്ടു്. 'ചോതലയം' 'കൊടുങ്ങല്ലൂരും' ഇതിൽ ഇതിലുൾപ്പെട്ടുകാണുന്നതുമില്ല. അതിന്റെ കാരണം അന്വേഷിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ പട്ടിക ക്രമപ്രകാരമുള്ളതാണെന്നും അറിയുന്നില്ല. കവിക്കറിവുള്ള കാവുകളെ മാത്രമേ ഉൾപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളു എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇവയുടെ സ്ഥലനിർണ്ണയവും സുകരമല്ല. വയനാട്ടിലുള്ള കാവിന്റെ പേരു് 'വള്ളിയൂർ' * എന്നാണു്. 'പോർക്കലി' ശ്രീപോർക്കലീശ്വരിയെപ്പറ്റിയാവാം. 'പിഷാരിക്കാവിൽ' പല ദിക്കിലുമുണ്ടു്. വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കിൽ ഒന്നുണ്ടു്. ഒന്നു കൊല്ലത്തും (തെക്കു്). 'കരുമാലി', 'കിരാമ്പുഴ' (കരിമ്പുഴ?), 'കണ്ണമ്പാറ' ഇവ തെക്കെ മലബാറിൽ വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കിലുള്ളവയാണു്. 'മംഗലത്തു' വെട്ടത്തുനാട്ടിലാണു്. 'നെന്മണ്ട' വടക്കെ മലയാളത്തിൽ കോഴിക്കോട്ടിന്റെ സമീപമാണു്. 'പന്നിയൂർ' പൊന്നാനിത്താലൂക്കിലാണു്. പന്തലാട്ടു് എന്ന പേരായി ചെറുപ്പുളശ്ശേരിയിൽ ഒരു വീടുണ്ടു്. 'പന' യെന്നതുകൊണ്ടു് പല കാവുകളുമുണ്ടു്. ഉദാ:—പനങ്കുറ്റിക്കാവു്, പനയന്നാർകാവു്. മറ്റുള്ള സ്ഥലങ്ങളെപ്പറ്റി വിവരമുള്ളവർ അറിയിച്ചുതന്നാൽ ഉപകാരമായിരിക്കും.

VIII

'മാനവതി, ദിനപതി'—ഭാഗം 77.

മറ്റൊരു പതിയിൽ ഇവരുടെ പേരുകൾ മാനമതിയെന്നും, മാനവതിയെന്നുമാണു്.† ഇവരുടെ മക്കൾക്കു് മാനകന്നനും, മാന

---

* C. Gopalan Nair, History of Waynad.

† ഭാഗം 143.

വരെന്നും അതുകൊണ്ട് പേരിട്ടതായും കാണുന്നു.* ബാണകയും, മഹിഷികയും മറ്റൊന്നിലും കാണാത്തവരാണ്. ബാണൻ, മഹിഷൻ എന്നീ അസുരപ്രമാണികളുടെ കഥയോടു ചേർത്ത് പാട്ടിന്റെ കർത്താവ് സൃഷ്ടിച്ചതായിരിക്കാം. ദാരികന്റെ വിശേഷണമായി 'മാനപതി മാനവേന്തൻ' എന്നു ദാരികൻതോറ്റത്തിലും കാണുന്നുണ്ട്.†

IX

പതിനൊന്നു് രുദ്രന്മാർ—അഷ്ടവസുക്കൾ—ഭാഗം 114

പതിനൊന്നു രുദ്രന്മാർ:—അജൻ ഏകപാദൻ, അഹിർബുധ്ന്യൻ, ത്വഷ്ടാ, രുദ്രൻ, ഹരൻ, ശംഭു, ത്ര്യംബകൻ, അപരാജിതൻ, ഈശ്വരൻ, ത്രിഭുവനൻ. ബ്രഹ്മാവിന്റെ നെറ്റിയിൽനിന്നു ജനിച്ച രുദ്രൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞപ്രകാരം സ്ത്രീപുരുഷന്മാരായി പിരിഞ്ഞു് പതിനൊന്നുപേരായി പെരുകിയതായി വിഷ്ണുപുരാണത്തിൽ കാണുന്നു.‡

അഷ്ടവസുക്കൾ:—ധരൻ, ധ്രുവൻ, സോമൻ ആപൻ, അനലൻ, അനിലൻ, പ്രത്യൂഷൻ, പ്രഭാസൻ എന്നിവരാണ്.

X

കയ്യിലകപ്പെട്ടി.........(ഭാഗം 118)

ഇതു രണ്ടിനും ഓട്ടൻതുള്ളലിൽ പ്രയോഗിച്ച വൃത്തവുമായി സാമ്യം കാണുന്നുണ്ട്. ചമ്പുക്കളിലെ ഗദ്യവും ഇതേ മാതിരിയിലാണ്. താളം മുറുകിയ നൃത്തത്തിനു യോജിച്ച വിധത്തിലാണ് ഇതിന്റെ നിബന്ധനയും. ശങ്കരാചാര്യസ്വാമികളുടെ 'ഭജഗോവിന്ദ'രീതിയെയും ഇതു് അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ രീതിക്ക് ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ധാരാളം പ്രചാരമുള്ളതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതോടുകൂടി അതിനു യോജിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നൃത്തത്തിനും പ്രചുരപ്രചാരമുള്ളതായി കരുതണം. 'ലക്ഷണമെന്നാലക്ഷണം' (ഭാഗം 112) എന്ന ഭാഗവും വൃത്തബന്ധത്തോടുകൂടിയതാണ്.

* ഭാഗം 144.
† ഭാഗം 55.
‡ ശബ്ദതാരാവലി, 1754.

XI

ഭാഗം 125

വട്ടമെ.........................ചെവ്വേററിലായോ ? =വൃത്താകാരത്തിലും അഴകിലുമുള്ളതായ ഒരു വാസസ്ഥലം നിനക്ക നിൎമ്മിച്ചു കിട്ടിയോ?

മാടം=മാളിക. ചെ(ാ)വ്വ്=ഭംഗി—മനോഹരത്വം. ഏററം= ആധിക്യം.

പൊന്മാടകടവിലായോ? മാടമെന്നാൽ ഒരുതരം പട്ടു (കൊന്നു് കീഴ്പോട്ടായതു്) എന്നർത്ഥമുണ്ടു്. ഗുണസമൃദ്ധിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായി കരുതണം. കാളിക്ക് അകമ്പടിയായിട്ട് ഇവയെല്ലാം വേണമെന്നുണ്ടു്.

കടവിലായോ?=സ്വാധീനത്തിലായോ? (നാരോടി) (ശ്രദ്ധ).

ഏകമ്പക്കളരിമുമ്പിനാൽ......... ...പോലും=കളരിക്കും ഒരു കാളിക്കുമുള്ള ബന്ധം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ഏകമ്പം—ശരിയായിട്ടുള്ള രൂപമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല

പദവിശേഷസൂചി—Part I.

പദാർത്ഥവിശേഷസൂചി—II

ഭാഗം

അ

അച്ചു=പിശാച് 39

അച്ചിരിയൻ=അസുരൻ 111

അച്ചുവരി—അച്ചുവരിപ്പ് എന്ന മുഴക്കോൽ രൂപം, മുള്ളുവേലിപോലെയുള്ള ഒരു സാധനം എന്നർത്ഥം. അച്ച്+വരിപ്പ് = സന്ധിയിൽ അച്ചുവരിപ്പ് എന്നാകാവുന്നത്. അച്ചന = (അച്ചപ്പട്ടം) ആകൃതി എന്നും അർത്ഥമാവാം 58

അടി പുഴുവൻ=ശരണം പ്രാപിയ്ക്കും 111

അണിചിത്രങ്ങൾ=മനോഹരമായി അലങ്കരിച്ച മന്ദം 78

അനല്=തീയ് 48

അന്ധകാരങ്ങൾ=കഥയില്ലായ്മകൾ 156

അമ്പമ(യ)താളം=കാട്ടിന്റെ മേടം 16, 19

അമ്പർ = ഇടയന്മാർ. അമ്പർ, ഉമ്പർ (ദേവന്മാർ), ഇമ്പർ (മനുഷ്യർ) ഇങ്ങിനെ ക്രമത്തിൽ കീഴ്പോട്ടാണിട്ടാണ് ഇവർ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതെന്നാണ് ദ്രാവിഡ സിദ്ധാന്തം. 76

അപരപക്ഷം=കറുത്ത പക്ഷം 53

അപ്പുറം=അപ്പും 196

അഭിപ്രായം=ഉദ്ദേശിച്ചത് 75

അമ്മ ചെയ്യുന്നോൻ=ആഹാരം കഴിക്കുവാൻ എന്നതിനുള്ള ഉപചാരവാക്ക് 46

അയ്ന്തോരഴ്=അഞ്ചു ദോഷങ്ങൾ 79

അരമണികഴൽനല്ലാരെ=ഹരന്റെ പെൺകിടാവേ 97

അരക്കൻ=ചുകന്നവനായവൻ. ഈ വാക്കിന്ന പല അർത്ഥങ്ങളും പിന്നീടുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സമർത്ഥൻ, ധീരൻ—രാക്ഷസന്റെ ഗണം 12

ഭാഗം

അലികിനവ്=അസത്യമായ കിനാവ് (സ്വപ്നം) 37

അഷ്ടവസുക്കൾ = ആപൻ, ധ്രുവൻ, സോമൻ, അധ്വരൻ, അനിലൻ, പ്രത്യൂഷൻ, അനലൻ, പ്രഭാ(ത)സൻ 36

അമതി=അമ്പി എന്നായിരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നു. കരിമ്പു എന്നും അർത്ഥമുണ്ട് 46

അർണ്ണവം=പച്ച കോഴി 178

അല്ലൽകെടതം=അല്ലലുണ്ടാക്കുന്ന (?) 47

അശേഷം അളവെ=ഇവിടെ ആവൃത്തി ശരിയ്ക്കുവേണ്ടിയാണ് 80

അഴകമായേ=അഴകുള്ളവളേ! അഴകുള്ള മായേ! (മായേ!) 76

അഴലിന്നായി=ആശ്ചര്യമായ. ഒരാളി കരം കൊണ്ടു എന്നർത്ഥമായിരിക്കണം 78

അഴുങ്ക=ശബ്ദമുണ്ടാക്കുക, അന്യോന്യം കുളിയായി തല്ലുക 24

അഴുന്നോൻ = പൊരിഞ്ഞവെണ്ടി അഞ്ചുന്നോൻ, കയറിക്കുന്നവൻ 15

അരിതരങ്ങൾ=കഠിനങ്ങൾ 81

ആ

ആക്രോശരാക്ഷസന്മാർ = ഭയങ്കര ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കുന്ന രാക്ഷസന്മാർ 61

ആളത്തെ പറിച്ചു=അതിക്രമം കയ്യാക്കി 86

ആദികരമകളെ=പാർവ്വതിയെക്കുറിച്ചു ദേവന്മാരെ ആദികാവ്യം കണക്കിലെടുത്ത് നാടോടിപ്പാട്ടുകളിൽ സങ്കല്പിക്കാറുണ്ട് 46

ആദിത്യൻ=ഒരോരോ മാസത്തും ഓരോ ആദിത്യൻ. അങ്ങിനെ 12 36

ഭാഗം

ആധാരം=മൂലാധാരം, സ്വാധിഷ്ഠാനം, മണിപൂരകം, അനാഹതം, വിശുദ്ധി, ആജ്ഞ 115
ആയതപീനങ്ങൾ=നീണ്ടു തടിച്ചവ 170
"ആലയത്തിൽ വന്നു"=ആലയം വന്നെങ്കിലും സമയത്തിലെക്കൊള്ളുമാറാവാത്തിൽ 90
ആലം=വിഷം. (പാലാഴിമഥനത്തി ലുണ്ടായവ) 111
ആവേശം=സംഭ്രമം 59
ആഴ്ക=ജനിപ്പിച്ചിരിക്കുക എന്ന സ്ഥിതി 106
ആഴ്മകൾ=പാതാളം, അവമാനം 112
ആറിലും അഴകതായ=ഇതിനെ പൃഥ്വുയായ അറുവരിലും അഴകേറിയവളേ! 97
ആറാള്=ശക്തി 97

ഇ

ഇച്ചിച്ച=ഇച്ഛിച്ച 46
ഇടങ്ങേറ്റ്=ഇടംപിരി ഇട എന്നർത്ഥം 101
ഇടവാറ്=ഒഴിവ് 88
ഇതര ഇന്ദ്രാദികൾ=ദേവകൾ മുതലായവർ 43
ഇതസ്സ 67
(ഇന്ദിരൻ) നൂൽ=പുകണ്ണ ശില 48
ഇരുമ്പിലയൻ=ഇരു അസുരൻ. ഇരു+അയോനി(ച്ചി)ഞൻ 38
ഇമ്പം=രസം 123
ഇഷു=ശരം 148
ഇളച്ച്=തളിയാകി=കറുക്കുക എന്നാണു സാധാരണാർത്ഥം 34, 112
ഇളേ=ഇളയ 132

ഈ

ഈരാറുതിങ്കൾക്ക്=12 മാസങ്ങൾക്ക് 120
ഈശൻ+ആർ=ശിവൻ 28

ഉ

ഉൾക്കാമ്പ്=കണ്ണിയാക്കി 116
ഉത്പലം=ഉത്പലപുഷ്പങ്ങൾ ക്കൊണ്ടുള്ള ഒരുതരം മാല 113
ഉൽക (ഉല്ക)=കൊള്ളിമീൻ(നക്ഷത്രം) 144
ഉൽപാതങ്ങൾ=ദുർനിമിത്തങ്ങൾ 144
ഉദധിമഥനം=ഉദധിമഥനത്തിൽ നിന്നും 46
ഉപശ്രുതി=എന്തിനെങ്കിലും പുറപ്പെടുമ്പോൾ യദൃച്ഛയാ കേൾക്കുന്ന ശബ്ദം 184
ഉപരിചരകലമന്ത്രാർ=ഉപരിചരകലന്മാർ എന്നായിരിക്കണം പാഠമെന്നു തോന്നുന്നു. ഉപരിചരവംശത്തിൽ (ജനിച്ചവർ) ഉള്ളവർ എന്നർത്ഥം. 86
ഉപാശിപ്പില്ലയോ = തിന്നുമാറില്ലയോ. ഇതൊരു വിചിത്രപ്രയോഗമാണ്. അശിക്കുക എന്നതിനോട് ഉപസർഗ്ഗം ചേർത്തതാണ് 21
ഉളപ്പെട്ട=ഉൾപ്പെട്ട (അധീനമായിരിക്കുന്ന) 11
ഉറ(ത്ത)തി=ഭൂതലിന്റെ തിരി. മല ഉഴപ്പുരങ്ങൾ എന്നും അർത്ഥമാവാം 31
ഉഴ=മുറിവ്, ക്ഷതവ് 92
ഉരുവം=ആകൃതി 123
ഉലകൻമാമലയിൽ=ഉലകാകുന്ന മലയിൽ (കൈലാസത്തിലേയ്) എൻറെ=എന്റെ 71

ഊ

ഊട്ട്=ഒരു അടിയന്തിരം 119

എ

എകിറ്=നഖമുള്ള് (ദംഷ്ട്ര) 69
എഴുത്തുകൊട്ടിൽ=സാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥലം 62
എനോട്=എതിരാളി 11
എഴുക=തഴ് 45

ഐ

ഐഹികങ്ങൾ=ഐഹികസുഖങ്ങൾ 199

ഒ

ഒതി=ഒള്ള് 41

ഭാഗം

ചാമുണ്ഡാ=ചണ്ഡൻ, മുണ്ഡൻ എന്നീ അസുരന്മാരെ കൊന്നതായ പേര് 174

ചി

ചിന്താമണി=എല്ലാ ഇഷ്ടങ്ങളും തരുന്ന ഒരു ദിവ്യരത്നം 199

ചിറ=തടവ് 33

ചു

ചുവപ്പ്=ചുവന്ന പട്ട്. നിറത്തിൽ നിന്നു പേര വന്നു 3, 15

ചുരുൾ=തിരയായി മറിഞ്ഞുവെച്ചുള്ള 47

ചൂ

ചൂതൻ=കാമൻ 130

ചെ

ചെമ്മുഖം=നല്ല മുഖം 47

ചെമ്പഴുക്ക=ചുകന്ന നിറത്തിലുള്ള പഴുക്കടക്ക 10

ചെമ്പാകലം=ചെമ്പുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കലം 67

ചെംപൊന്ന്=നല്ല പൊന്ന് 79

ചെറുപ്പേർ=മാമ്പേർ 62

ചെറുകർ=എളിയ നിലയിൽ ജീവിക്കുന്നവർ. ദേവന്മാരെ അപേക്ഷിച്ച് മനുഷ്യർ ചെറുതാണെന്നാണ് സങ്കല്പമെല്ലാം. 'ചെറുമനുഷ്യർ' എന്നു നാമമാലികയിൽ പറയാറുണ്ട് 25, 42

ചേ

ചേവകർ=ഭൃത്യന്മാർ 75

ചൊ

ചൊകര=ചോര എന്നതിന്റെ ദേശ്യം 68

ജ

ജഗൽവിഷ്ണു=ജഗത്തുകൾ എല്ലാം നിറഞ്ഞവൻ 52

ജി

ജിതശ്രമം=പ്രയാസം കൂടാതെ 142

ഭാഗം

ജീ

ജീവിതം=ശമ്പളം 27, 106

ഞെ

ഞെഴുക്=മരകന്നാറി 48

ത

തടി=മരം, (ഇന്നത്തെയ്) 35

താ

താണി=താന്ന എന്നർത്ഥത്തിലാണ്—പഴയ രൂപം 118

താനം=നൂൽ. താനവം (മെലിവ് എന്നതിന്റെ സംക്ഷിപ്തരൂപമാവാം)

താമം=ദാമങ്ങൾ എന്നതിന്റെ തത്ഭവം 93

താലപ്പൊലി=ഒരു അടിയന്തരം 119

താര=പൂമൊട്ട് 48

തി

തികഴ=പ്രകാശമുള്ള, തികൾ (പ്രകാശം) (തമിഴ്) 48

തിരുമേനി=ആചാരശബ്ദം. ഇതിൽ കവി ചേർത്തിരിക്കുന്നത് എല്ലാം കൂടി ഒടിക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കണം 78

തിരമാലം=തിരുമാറയാണ് തിരമാറായിട്ടുള്ളത് 89

തിരമാപ്പ്=അഴക്, (കരുപ്പിള്ള, മറിമാൻ) 40, 11

തിരുമണിമക=രത്നങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ഒരു സ്ത്രീ 107

തിറ=കപ്പം 14

ത്രി

ത്രിശൂലം=മൂന്നു മുനയുള്ള ശൂലം 141

തീ

തീട്ടുവാൾ=മൂർച്ചയുള്ള വാൾ. തീട്ടുക=മൂർച്ചയുണ്ടാക്കുക 33

തൂ

തൂയ=പരിശുദ്ധയായ, നല്ല 7

ഭാഗം

യാ

യാതൊരുകില്ലും=യാതൊന്നാകില്ലും, എന്തിനെങ്കിലും 19

യോ

യോഗ്യം=യോഗ്യത. വിശേഷണമായി നാമമായി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. പദ്മാവതിയം മുതലായവ നോക്കുക. 38

ര

രക്തബീജത്വം=രക്തത്തിൽനിന്ന് ഉൽപാദനം ചെയ്യുക എന്ന സ്വഭാവം 161

രാ

രാവണാനനെ=രാവണനെപ്പോലെയുള്ളവനെ 33

രു

രുചിരോദാരം=രുചിരവും (ഭംഗിയ) ഉദാരവും 62

ലോ

ലോഹിതം=ചുകന്നത് 163

വ

വജ്രമുഷ്ടി=വൈരക്കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പിടി 35

വജ്രായുധം=ഇവിടെ വജ്രമെന്നർത്ഥം. അല്ലെങ്കിൽ പല അർത്ഥങ്ങളുമുണ്ട് 35

വരിക്കപ്ലാവ്=പിലാവുകളിൽ ഒരുവക ഭേദം 56

വല്ലിപ്പിണക്കന്മാർ=ദാസന്മാർ, വല്ലികൊണ്ട് ജോലിചെയ്യുന്നവർ. വല്ലിപ്പണിക്കാർ എന്നും രൂപമുണ്ട് 11, 13

വർത്തുളം=വട്ടത്തിലുള്ളത് 141

വലത്ത്=പ്രദക്ഷിണം 132

വലമ്പുറച്ച്=ഉയരത്തിലുള്ള ഭാഗം 39

വല്കലം=പുറവ് 141

വല്ലഭൻ=സമർത്ഥൻ 81

ഭാഗം

വാ

വാണാൾ=വാഴ്+നാൾ (ആയുസ്സ്) എന്നുള്ള പദയം സന്ധിനിയമപ്രകാരം 'വാണാൾ' എന്നാകും 82

വായസം=കാക്ക 185

വാളൂറ്റ്=വാൾകൊണ്ടുള്ള വെട്ട് (വാൾക്കൊണ്ട്) 34

വാരണകഴകമ്പി=ആനയെക്കൊണ്ടുള്ള കള്ളാരമ്മണം (?) 70

വാഴന്ന=വാഴുന്ന എന്നതിന്റെ പഴയ രൂപം. തമിഴിൽ ഇപ്പോഴും ഇതിന്നു ദീർഘമുണ്ട് 18

വായുകൊണ്ട്=നിഷ്പ്രയാസമായി എന്നർത്ഥം കല്പിക്കേണ്ടതാകുന്നു 86

വി

വിടക്കൊട്ടം=ഇടക്കൊണ്ട് കാട്ടുക, സന്തോഷിപ്പിക്കുക. ഇതിന്ന അശ്ലീലമായ അർത്ഥവുമുണ്ട് 12

വിനയ്പ്പരണി (ഭഗവതിയുടെ ഇരിപ്പിടം) 30

വിരിച്ചെപ്പുന്ന=അപ്പൂരായിരുന്ന 78

വിശേഷിക്കണ=വിശേഷാർത്ഥം ക്രിയയാക്കിയിരിക്കുന്ന 80

വിളിപ്പകന്ന=ഉറക്കെ വിളിച്ചു. പകരുക=ഉറക്കെപ്പറയുക എന്നർത്ഥം തമിഴിലുണ്ട് 62

വീ

വീരകാളം=വീരകാഹളം (വീരന്മാർ വിളിക്കുന്ന കുഴൽ) 47

വെ

വെന്നി=ജയം 23

വേ

വേട്ട=സാധാരണ നായാട്ട് എന്നർത്ഥം. ആഗ്രഹം എന്നും അർത്ഥം. വേൾക്കുക എന്നതിന്ന ആഗ്രഹിക്കുക എന്നർത്ഥമുണ്ട്. അതിൽനിന്നാണ് വേളിക്ക വിവാഹം എന്നർത്ഥമുണ്ടായത്. 61

ഭാഗം

വൈദികർ=ബ്രാഹ്മണർ, വേദം അറിയുന്നവർ 10, 86

വേർപ്പാടം=വേർപെടുത്തിടാനം 47

വൈ

വൈനതേയൻ—ഗരുഡൻ 185

വൈരം=കാതൽ 50

ശ

ശരണമായി വീണു=കിടക്കുന്ന മാതിരി വീണു 104

ശബരി=കാട്ടാളന്മാരുടെ വാഹനം 47

ശഷ്പം=ഉണങ്ങിയ പുല്ല് 186

ശി

ശില്പം=ഭംഗിയുള്ള 147

ശ്രീ

ശ്രീപാദം കരുകിന്നേൻ=ഇതുതന്നെ എന്നതിനു ആക്ഷേപാർത്ഥകം 102

ശേ

ശേവകർ=സേവകന്മാർ 48

ശോ

ശോണിതം=ചോര (രക്തം) 43, 160

ശോമകലാൽ മുതലിയന്മാരേ=ശോമകലാൽ ചന്ദ്രകല. മുതലി=മുതലായിട്ടുള്ള ആൾ, തലിക്കുന്നയാൾ=ചന്ദ്രചൂഡൻ. ശോമകലാൽ മുതലിയന്മാ=ചന്ദ്രചൂഡന്റെ മാറ്റ്—പാർവ്വതി 46

ഷ

ഷണ്ഡലിപ്തം=പുരണ്ടലിയായിട്ടുള്ള ഒന്നില്ല 22

സ്ഥ

......സ്ഥ കം=താഴിക്കക്കം എന്നതിന്റെ ചുരുക്കം 124

സ്വ

സ്വമതം=മനസ്സന്തുഷ്ടി 8
'സ്വമതത്തിനുടെ സാദൃശ്യം'—(നളചരിതം, ആട്ടക്കഥ)

സ്വ

സ്വച്ഛം=സ്വച്ഛം എന്നതിന്റെ തദ്ഭവം 32

സൂപം=പരിപ്പ് 196

ക്ഷ

[illegible]=[illegible] 192

ജ്ഞ

ജ്ഞാനചക്ഷുഷാ=ജ്ഞാനദൃഷ്ടി കൊണ്ട് 142